

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

**Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1972’de
Kayıtlı MECMŪ‘A-İ EŞ‘AR (VR. 80^b-160^a)
(İnceleme- Metin)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bekir BELENKUYU

İstanbul 2013

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

**Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1972’de
Kayıtlı MECMŪ‘A-İ EŞ‘AR (VR. 80^b-160^a)
(İnceleme- Metin)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ömer ZÜLFE

Hazırlayan
Bekir BELENKUYU

İstanbul 2013

TEZ ONAY SAYFASI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek lisans öğrencisi Bekir BELENKUYU'nun "Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No:1972'de Kayıtlı Mecmû'a-i Eş'ar (vr.80b-160a) (İnceleme-Metin)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Ömer ZÜLFE
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Prof.Dr. Nihat ÖZTOPRAK
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Doç.Dr. Ş. Can ERDEM
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 01.07.2013 tarih ve 2013/12-5 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Gülşen SEYHAN ALIŞIK
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
ÇEVİRİYAZI ALFABESİ	VI
KISALTMALAR	VII
İNCELEME	VIII
1. GİRİŞ	VIII
I. Klasik Türk Edebiyatında Mecmuaların Önemi ve Yeri	VIII
II. Mecmû'a-i Eş'âr	IX
2. MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (80 ^b -160 ^a VARAKLARI HAKKINDA)	XI
I. Mecmuada Yer Alan Şairler	XI
Tablo 1: Şair ve şiirleri gösteren sıralı indeks.	XI
II. Mecmuanın 80 ^b -160 ^a Sayfaları Arasında Yer Alan Şairler Listesi; Bu Şairlere Ait Şiir Türleri ve Şiir Sayıları	XXX
Tablo 2: Nazım türleri ve şairler dizini.	XXXI
III. Nazım Türlerine Göre Şiir Sayıları	XXXVI
IV. Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri	XXXVI
Tablo 3: Kullanılan vezinler ve vezinlere göre şiir numaraları.	XXXVI
V. Mecmuada Karşılaşılan Bazı Problemler	XXXX
1. Yazmanın fizikî özellikleriyle ilgili problemler	XXXX
2. İmla ile ilgili problemler	XL
3. Şiirlerin adlandırılışı ve istinsâhıyla ilgili problemler	XLI
METİN	1
MECMÛ'A-I EŞ'ÂR (80 ^b -160 ^a VARAKLARININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ)	1
SONUÇ	464
KAYNAKLAR	465
ÖZ GEÇMİŞ .	474

ÖNSÖZ

Asırlar boyunca kelime kelime işlenmiş Osmanlı şiirinin ince zevkini en iyi yansıtan eserlerden olan mecmualar, oluşturulduğu dönemin edebî zevkini yansıtmak bakımından öncelikli kaynaklar arasında sayılmaktadır. Yazma eser kütüphanelerinde sayıları hâlâ önemli bir yekün teşkil eden farklı amaçlarla oluşturulmuş mecmualar, gün yüzüne çıkarılmayı beklemektedir. Yapılan bu çalışmayla, yazma eser kütüphanelerinin raflarında bulunan hacimli bir şiir mecmuası gün yüzüne çıkarılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada “Topkapı Saray Kütüphanesi- Revân 1972” numaralı, toplam 405 varaktan oluşan şiir mecmuasının 80^b-160^a sayfaları arasında bulunan şiirlerin transkripsiyonlu neşri ortaya konulmaktadır.

“Mecmû‘a-i Eş‘âr (vr. 80^b-160^a) (Topkapı, Revan 1972) İnceleme- Metin” ismini taşıyan bu çalışma, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde neşre hazırlanan metnin şekil ve muhtevasıyla ilgili tetkiki yapılmıştır.

İkinci bölümde ise, üzerinde çalışma yapılan sayfalarda bulunan şiirlerin transkripsiyonlu metni ortaya koyulmuştur. Bu bölümde 641 adet şiir bulunmaktadır. Bu şiirler musammatlar ve gazeller olmak üzere iki ayrı şekilde numaralandırılmıştır. Şiirlerin varak numaraları ve daha önce yayınlanmışsa bu şiirin bulunduğu şiir numarası dipnotta belirtilmiştir. Metin üzerinde yapılan eklemeler köşeli parantezle, vezin veya kelimelerde ortaya çıkan aksaklıklar parantez içinde soru işaretiyle gösterilmiş ve dipnotlarda gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Bu çalışmayla, daha sonra yapılacak yeni metin neşirleri için küçük de olsa bir fayda sağlanması amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışmada her ne kadar eksiksiz ve sağlam bir metin ortaya konulmaya çalışılmışsa da, hataların veya kusurların bulunması kaçınılmazdır. Gelecekte yapılacak çalışmaların daha sağlam olabilmesi için çalışmada karşılaşılabilecek hataların nazar-ı müsamaha ile düzeltilmesi en büyük temennimizdir.

İlmî yetkinliğiyle bu yolda her vakit kendisinden istifade ettiğim ve edeceğim değerli hocam Doç. Dr. Ömer Zülfe'ye, çalışmam boyunca engin tecrübesiyle metin okuma konusunda gerekli düzeltmeleri yapan sayın Yard. Doç. Dr. Halit Biltekin'e, Eskişehir'de bulunduğum süre zarfında İstanbul'daki elim-ayağım olan değerli arkadaşım Arş. Gör. Ferhat Muslukçu'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Bekir BELENKUYU
İstanbul 2013

ÖZET

Bu çalışma, “Topkapı Saray Kütüphanesi Revan 1972” numarada kayıtlı olan mürettep divan şeklinde derlenmiş antoloji niteliğindeki şiir mecmuasının 80^b-160^a sayfaları arasının transkripsiyonlu metninden ve bu metnin incelenmesinden oluşmaktadır. Toplam 405 varak olan mecmuanın bu hazırlanan kısmında 129 adet musammat, 512 adet gazel yer almaktadır. İstinsah tarihi hakkında kesin bir bilginin yer almadığı mecmuada ağırlıklı olarak 16. yüzyıla ait şairlerin şiirleri yer almaktadır.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde eserin şekil ve muhteva özellikleri üzerinde durulmuş, ikinci bölümde eserin transkripsiyonlu metni ortaya konulmuştur.

ABSTRACT

This study is composed of a transcript text which is extracted from the page 80^b to 160^a of a poem magazine that is compiled in the form of collected divan and registered in “Topkapı Saray Kütüphanesi Revan 1972” and an analysis of this text. In this prepared part of the magazine which is 405 sheets in total, there are 129 pieces of musammat and 512 pieces of gazel. There are mainly the poems of the poets from the 16th century in the magazine which does not bear any certain information about the date of compilation.

The study has two parts: The focus is on the work’s characteristics of form and content in the first part, in the second part criticized text of the work is presented.

ÇEVİRİYAZI ALFABESİ

ا	A, a, E, e, ‘
آ	Ā, ā, a
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ṭ, ṣ
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	Ḥ, ḥ
د	D, d
ذ	Ḍ, ḏ
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ṣ, ṣ
ص	Ṣ, ṣ
ض	Ḍ, ḏ, Ḍ, ḏ
ط	T, t
ظ	Ḍ, ḏ
ع	‘
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Q, q
ك	K, k, G, g, Ñ, ñ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	V, v, O, o, Ö, ö, U, u, Ü, ü, Ū, ū, Ō, ō
ه	H, h, A, a, E, e
ي	Y, y, Ĭ, ĭ, Ī, ī

KISALTMALAR

[]	Düzeltilme ve ekleme yapılan kısımlardır.
(?)	Tereddütlü olunan kelime veya ifade
Adı Geçen Eser	a.g.e.
Adı Geçen Tez	a.g.t.
Bakınız	Bkz.
Başlık	B
Cild	C.
Dîvân	D.
Gazel	G.
Kaside	K.
Mersiye	M.
Muhammes	Muh.
Murabba	Mr.
Musammat	Ms.
Müsebbâ	Msb.
Müseddes	Msd.
Revan 1972	R
Sayfa	s.
Sayı	S.

İNCELEME

1. GİRİŞ

Şiir mecmuaları özellikle son dönemde Klasik Türk Şiiri çalışmalarında önemli bir kaynak olarak ele alınmaktadır. Bunun neticesinde yazma eser kütüphanelerinde bulunan şiir mecmuaları birer birer yayınlanmaktadır. Bu mecmuaların yeniden neşredilmesiyle, Klasik Türk Şiiri üzerinde daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir, daha önce gün yüzüne çıkmamış şairler ve onlara ait şiirler ortaya çıkarılmış olacaktır. Bütün bu çalışmalar sonucunda dönemin edebî zevkiyle birlikte, sosyal ve kültürel birikime dair önemli bilgiler elde edilecektir.

I- Klasik Türk Edebiyatında Mecmuaların Önemi Ve Yeri

Mecmu'a Arapça bir kelime olup “c-m-(ع م ج)” kökünden gelmektedir. Sözlüklerde ise “toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap, dergi” anlamlarına gelmektedir.¹ Edebî terim olarak da *mecmu'a*, seçilmiş şiir, münşe'at, güfte vb. eserlerin toplanarak bir araya getirildiği eserlerin genel adıdır.²

Mecmualar çeşitli amaçlarla farklı ölçütler gözetilerek oluşturulmuştur. Bu yüzden mecmualar farklı şekillerde isimlendirilmişlerdir. Yaşar Aydemir mecmuaları şu şekilde gruplandırmıştır:

1. Nazire mecmuaları,
2. Antoloji niteliğindeki seçme şiir mecmuaları,
3. Türlü konularda risalelerin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan mecmualar,
4. Aynı konudaki eserleri içine alan mecmualar; tabatet, ilahiyat gibi...,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar.³

¹ DEVELLİOĞLU, F. : Ansiklopedik Osmanlıca-Türkçe Lûgat: 596. s.

² MERMER, A. vd.: *Eski Türk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, 2. baskı, Ankara 2011, 66. s.

³ AYDEMİR, Y.: “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü Ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Dergisi Tunca Kortantamer Özel Sayısı*, 3 c., (2007 Summer), Vol. 2/3, 123. s.

Bu tezde üzerinde çalışma yapılan mecmua ise çeşitli nazım şekillerinden seçme şiirlerin yer aldığı bir şiir mecmuası şeklinde tanımlanabilir.

Bütün şiir mecmuları aynı şekilde düzenlenmemiştir. Bunlardan bazıları belli bir düzene göre tertip edilmiş, bazıları da halk edebiyatı ürünleri olan şiirlerin yer aldığı cönklerde olduğu gibi anlık olarak şiirlerin kaydedilmesiyle oluşturulmuştur. Yazma eser kütüphanelerinde Osmanlı Devleti'nin her dönemine ait birçok şiir mecmuası bulmak mümkündür. Bu eserlerin üzerinde yapılacak kuşatıcı bir çalışmayla, yazıldığı dönemle ilgili çok önemli edebî, tarihî ve sosyal bilgiye ulaşılabileceği muhakkaktır.

Mecmuaların bizlere sağlamış olduğu katkı ve faydalardan bir kaçını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Mecmualar, tarihinin aslî kaynaklarına yardımcı olur, bazen de asıl kaynak olarak karşımıza çıkar.
- Edebiyat tarihinin birinci dereceden kaynakları olan tezkirelere yansımamış olan birçok şair, şiir, tür ve belge için de mecmualar edebiyat tarihinin vazgeçilmez kaynakları arasındadır.
- Mecmualar divan tertip etmiş şairlerin dîvânlarına almadığı/alamadığı şiirlerini unutulmaktan kurtarır.
- Mecmualar divan tertip edememiş; bundan dolayı unutulmuş birçok şair ve bu şairlerin şiirlerini günümüze taşımaktadır.
- Her şeyden önemlisi mecmualar, tertip edildiği dönemin veya hiç olmazsa tertip eden kişi/kişilerin edebî zevkini bize yansıtmaktadır. Böylece geçmişe dair merak edilen sosyo-kültürel yapı elimizde bulunan bu mecmualarla gün yüzüne çıkarılmaktadır.

II- Mecmû 'a-i Eş'âr

Topkapı Sarayı Müzesi'nin Türkçe Yazmaları Bölümü'nde bulunan Mecmû 'a-i Eş'âr Revan 1972 numarada kayıtlıdır. İstinsah tarihiyle ilgili bir kaydın bulunmadığı eserin sonunda "İbrahim Halim" adına bir kayıt yer almaktadır.

Toplam 405 varak olan eser, her sayfası üç sütun halinde neşih yazıyla yazılmıştır. Her sütunda başlıklar hariç 20 satır yer almaktadır. Yazma aharlı kağıt üzerine istinsah edilmiştir. Sayfalar

30x20cm ebadındadır. Kahverengi deri üzerine şemse ve mıkleb ile ciltlidir. Mıklebin kopmaması için, daha sonra içten kuvvetlendirildiği anlaşılmaktadır. Ciltte bulunan şemsenin uçuunda salbekleri bulunan yazmanın kenarlarını kurt yemiştir.

Yazmanın iç kapağında *Sultan I. Mahmud*'a (1730-1754) ait mühür yer almaktadır. Ayrıca mühürden başka yazmanın iç kapağında üç adet kayıt bulunmaktadır. Birincisi, “eş‘âr-ı cem‘-i kaside hâ” ; ikincisi Sultan I. Mahmut’un mührünün hemen altında yer alan “*Harem-i hümayûn mecmâ’-ı eş‘âr-ı şî‘rî ve kasâid ü hatt, satır 20*” ; üçüncüsü ise “*Köprülüzâde Ahmed Paşa*” şeklinde yer alan kayıtlardır. Sağ alt köşede ise Topkapı Sarayı’na kayıt olduğuna dair yer alan kırmızı renkli “*Topkapı Sarayı*” kısmen silinmiş bir damga ile birlikte “232/30274” şeklinde bir kayıt görülmektedir.

İç kapakta ismi yer alan *Köprülüzâde Ahmet Paşa*, Köprülü Mehmed Paşa’nın büyük oğlu olup 1635 yılında doğmuştur. Karaçelebizâde Abdülaziz Efendi’den mülazım olup müderris olmuştur. Kabri İstanbul’da babasının yanındadır.⁴

Yazmada yer alan şiiirler; Ahmed Paşa, Necâtî, Bâkî, Nizâmî, Yahyâ, Şerîfî, Hayretî, Figânî, Fevrî, Hayâlî, ‘Afvî, Hâfız Rumî, Kadrî, Garîbî, Kâtibî, Selmân, Nûrî, Sultân Süleymân (Muhibbî), Remzî, Mihrî, Âlî, Fedâyî, Usûlî, Zihnî, Emrî, Dervîş, Râzî, Çeşmî, Rahmî, Gubârî, Su‘alî, Nev‘î, ‘Ulvî, Şuhûdî, İshâk, Keşfî, Latîfî, Günâhî, Hüdâî, Sabrî, Fazlî, Nazmî, ‘Ahdî, Belâyî, Hâtîfî, Mürîdî, Nidâî, Selîkî, Âsafî, Kıyâsî, Sultân Murâd, Nesîmî, Habîbî, Hızır, Aklî, Ca‘fer, Senâî, Halîlî, Nazmî, Zâtî, Sun‘î gibi 15, 16, 17 ve 18. yüzyılda yaşamış olan şiiirlere aittir.

Her sayfada üç sütun bulunup şiiir mısraları alt alta yazılmıştır. Bir sütunda bitmeyen şiiir daha sonraki sütunda devam etmiştir. Şiiir başlıkları sarı mürekkeple yazılmış, ayrıca başlıklarda olduğu gibi mahlasları belirtmek için mahlasların üstüne çizilen çizgi için de sarı mürekkep kullanılmıştır. Fakat bazı şiiirlerde başlık ya unu-

⁴ Mehmet Süreyya, *Sicill-i Osmânî*: C.I: s.209.

tulmuş ya da sarı mürekkeple yazılmamıştır. Ayrıca muhammeslerde, murabbalarda ve tercî-i bendlerde tekrar eden beyit ve mısralar birkaç kez dışında genellikle kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Mecmuanın göze çarpan en önemli özelliği, mürettep bir dîvân tertibinde sırasıyla “kasideler”, “musammatlar” ve “gazeller”le meydana getirilmiş olmasıdır. Bu bölümler de kendi içerisinde şiirlerin rediflerine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Ayrıca bazı kısımlarda vezin sıralaması da göze çarpar.

2. MECMŪ‘A-İ EŞ‘ÂR (80^b-160^a VARAKLARI HAKKINDA)

Çalışmanın bu bölümünde incelemenin temelini oluşturan metin hakkında muhteva ve şekil özellikleri bakımından bir takım değerlendirmeler yapılacaktır.

I- Mecmuada Yer Alan Şairler:

Mecmuanın üzerinde çalışılan bu bölümünde 129’u musammat, 512’si gazel olmak üzere toplam 641tane şiir bulunmaktadır. Bu şiirler 139 farklı şaire aittir. Aşağıda yer alan tablo şiirlerin daha önce yayınlanıp yayınlanmadığını da göstermektedir. Bütün şiirlerin genel özelliklerini ve bu şiirlerin şairlerine ait şiir numaralarını gösteren tablolar aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: Şair ve şiirleri gösteren sıralı indeks.

Şiir numarası	Şairi	Şiir Türü	Mısra Sayısı	Bend Sayısı	Şiirin Vezni	Bahri	Şairin Dîvanında Varlığı
1	Keşfi	Muhammes	25	5	<i>Fa’ilatün fa’ilatün fa’ilatün fa’ilün</i>	Remel	Yok
2	Şerîfî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa’ilatün fa’ilatün fa’ilatün fa’ilün</i>	Remel	Yok
3	Belâî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḥ’alü meḥ’lün meḥ’alü meḥ’lün</i>	Hezec	Yok
4	Hâtîfî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa’ilatün fa’ilatün fa’ilatün fa’ilün</i>	Remel	Yok
5	Firākî	Taḥmîs	25	5	<i>Fe’ilatün fe’ilatün fe’ilatün fe’ilün</i>	Remel	Yok
6	Mürîdî	Muhammes	20	4	<i>Fa’ilatün fa’ilatün fa’ilatün fa’ilün</i>	Remel	Yok
7	Fevrî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa’ilatün fa’ilatün fa’ilatün fa’ilün</i>	Remel	Var

8	‘İydî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡ’alû meḡa’lûn meḡ’alû meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
9	Nidâyî	Taḥmîs	35	7	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
10	Fânî	Murabba’	16	4	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
11	Figânî	Murabba’	20	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
12	Firākî	Murabba’	20	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
13	Na’îmî	Murabba’	20	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
14	Necâtî	Murabba’	16	4	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
15	Şurû’î	Murabba’	28	7	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
16	Hâşimî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
17	Selikî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
18	Şabrî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
19	Şânî	Müseddes	30	5	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
20	Medhî	Müseddes	30	5	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
21	Şânî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
22	Hümâyî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
23	Âsafî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
24	Yahyâ	Murabba’	16	4	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
25	Fevrî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
26	Muḥibbî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
27	Selmân	Müseddes	30	5	<i>Meḡ’alû fa’ilatû meḡa’lû fa’ilûn</i>	<i>Muzâri’</i>	Yok
28	Hicvî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
29	Hümâ	Taḥmîs	25	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
30	Mesiḥî	Murabba’	44	11	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
31	Çeşmî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
32	Âsafî	Muḥammes	30	6	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
33	Cinânî	Müseddes	30	5	<i>Meḡ’alû fa’ilatû meḡa’lû fa’ilûn</i>	<i>Muzâri’</i>	Var
34	Cinânî	Müseddes	36	6	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
35	Cinânî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Var
36	‘Ulvî	Müseddes	30	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Var
37	‘Ulvî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
38	Vechî	Müseddes	30	5	<i>Fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
39	‘Ulvî	Müseddes	30	5	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Yok
40	Raḥmî	Taḥmîs	25	5	<i>Fe’ilatûn fe’ilatûn fe’ilatûn fa’ilûn</i>	<i>Remel</i>	Var
41	Şânî	Müseddes	30	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Var
42	Behişti	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn meḡa’lûn</i>	<i>Hezec</i>	Var

43	Rahmî	Tercî'-bend	75	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
44	'Ulvî	Müseddes	30	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
45	Câmî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡ'âlû fa'ilatü meḡa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Yok
46	Ra'nâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
47	Muḥibbî	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
48	Kıyâsî	Murabba'	20	5	<i>Meḡ'âlû meḡa'llü meḡa'llü fa'ülün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
49	Firākî	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
50	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
51	Zihni	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
52	Yüsuf	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
53	Dervîş	Murabba'	20	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
54	Şuhûdî	Müseddes	30	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
55	'Amîdî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
56	Fedâyî	Murabba'	24	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
57	Vechî	Muḥammes	25	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
58	'Âlî	Tercî'-bend	60	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
59	Tîğî	Müseddes	30	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
60	Beytî	Müseddes	30	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
61	Nûrî	Müseddes	30	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
62	Hâşimî	Müseddes	30	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
63	Medhî Çelebi	Müsebba'	35	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
64	Medhî	Müseddes	30	5	<i>Meḡ'âlû fa'ilatü meḡa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Yok
65	Rızâyî	Taḥmîs	35	7	<i>Meḡ'âlû meḡa'llü meḡa'llü fa'ülün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
66	Belâyî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡ'âlû fa'ilatün meḡ'âlû fa'ilatün</i>	<i>Muzâri'</i>	Yok
67	Sa'yî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
68	Bâkî	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
69	Tâbî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
70	Rahmî	Taḥmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
71	'Ulvî	Müseddes	30	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
72	Şemsî Paşa	Muḥammes	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
73	Nev'î	Taḥmîs	25	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
74	'Anâyî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
75	Mu'îdî	Taḥmîs	35	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
76	'Anâyî	Muḥammes	25	5	<i>Meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün meḡa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
77	Ḥayretî	Tercî'-bend	60	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok

78	Muhibbî	Taħmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
79	Muhibbî	Taħmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
80	İshāk	Murabba'	28	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
81	Ḥayālî	Muḥammes	25	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
82	Uşulî	Murabba'	28	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
83	Yahyâ	Taħmîs	25	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
84	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
85	Yahyâ	Murabba'	28	7	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
86	Yahyâ	Muḥammes	25	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
87	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
88	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
89	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
90	Nihānî	Tercî'-bend	102	7	<i>Fe'ilatün mefa'llün fa'lün</i>	<i>Remel</i>	Yok
91	Muhibbî	Murabba'	28	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
92	Uşulî	Taħmîs	45	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
93	Muhibbî	Taħmîs	35	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
94	Sehî	Murabba'	24	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
95	Sa'dî-i Rûmî	Murabba'	28	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
96	Sa'dî-i Rûmî	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
97	Günāhî	Müseddes	30	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
98	Raḥmî	Taħmîs	25	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
99	Raḥmî	Taħmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
100	Ḥilmî	Taħmîs	25	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
101	Fevrî	Taħmîs	25	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
102	Ra'nâ	Muḥammes	25	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Yok
103	Yahyâ	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
104	İshāk	Murabba'	20	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
105	Tîgî	Müseddes	30	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
106	Sâ'î	Müseddes	30	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
107	Fedâyî	Taħmîs	25	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
108	‘Ubeydî	Tercî'-bend	60	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
109	Lâmi' (?)	Tercî'-bend (?)	6	1	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	????
110	Nev'î	Tercî'-bend	40	5	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
111	Nesimî	Müstezâd	20	5	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fe'alün // Mef'alü fe'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
112	Aḥmed Paşa	Müstezâd	40	10	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fe'alün // Mef'alü fe'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var

113	Hayretî	Müstezâd	44	11	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
114	Fazlî	Müstezâd	18	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
115	Habîbî	Müstezâd	28	7	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
116	'Aḡlî	Müstezâd	20	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
117	Ca'ferî	Müstezâd	28	7	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
118	Şeyhî	Müstezâd	24	6	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
119	Rızâyî	Müstezâd	24	6	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
120	Hızr	Müstezâd	28	7	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
121	Şidḡî	Müstezâd	32	8	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
122	Şenâyî	Müstezâd	20	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
123	Maḡfî	Müstezâd	32	8	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
124	Ḥayâlî	Müstezâd	24	6	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
125	Ḥayâlî	Müstezâd	20	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
126	Selmân	Müstezâd	28	7	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
127	Şeyhî	Müstezâd	20	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alün meḡ'alü meḡ'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var
128	Aḡmed Paşa	Müstezâd	28	7	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Yok
129	Ḥalîlî	Müstezâd	24	6	<i>Meḡ'alü meḡ'alü meḡ'alü fe'alün // Meḡ'alü fe'alün</i>	Hezec	Var

GAZELLER KISMI

Şiir numarası	Şairi	Beyit Sayısı	Şiirin Vezni	Bahri	Şairin Divanında Varlığı
1	Bâḡî	5	<i>Meḡ'alün meḡ'alün meḡ'alün meḡ'alün</i>	Hezec	Var
2	Necâtî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
3	Aḡmed Paşa	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
4	Nizâmî	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
5	Şeyhî	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
6	Zâtî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
7	İşhâḡ	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
8	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
9	Naẓmî	5	<i>Meḡ'alün meḡ'alün meḡ'alün meḡ'alün</i>	Hezec	Var
10	Hayretî	5	<i>Meḡ'alü meḡ'alün meḡ'alü meḡ'alün</i>	Hezec	Var
11	Remzî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
12	Necâtî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var

13	Revānī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
14	Yahyā	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
15	Şem'ī	6	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
16	Sūrūrī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
17	Başīrī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
18	Rūhī A'nī	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Yok
19	Harīmī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
20	Derūnī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
21	Nehārī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
22	Ca'fer	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
23	Hayālī	6	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
24	Muḥibbī	7	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
25	Rahmī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
26	Şāfī	6	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
27	Kemāl	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
28	Āhī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
29	Feyzī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
30	Me'ālī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
31	Vaşfī	7	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
32	Şun'ī	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
33	Naẓmī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
34	Bākī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
35	Zātī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
36	Rızāyī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
37	‘Aşıkī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
38	Mecdī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
39	Emrī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
40	‘Ubeydī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
41	Vālihī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
42	Bākī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
43	‘Ahdī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
44	Āhī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
45	Nihānī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
46	Āzādi	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
47	Kādirī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok

48	Sühāyī	8	Müstef'ilatün Müstef'ilatün	Recez	Yok
49	İzārī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
50	Nev'ī	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
51	Bākī	5	Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Haff	Var
52	Ahdī	5	Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Haff	Var
53	Ref'ī	5	Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Haff	Yok
54	Ulvi	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
55	Ahmed Paşa	10	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
56	Bākī	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
57	Necātī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
58	Şeyhī	7	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
59	Yahyā	7	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
60	Muhibbī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
61	Hayretī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
62	Remzī	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
63	Bākī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
64	Necātī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
65	Naẓmī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
66	Revānī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
67	Zātī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
68	Hayālī Beg	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
69	Şem'ī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
70	Bākī	5	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
71	Necātī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
72	Zātī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
73	Bākī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
74	Necātī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
75	Zātī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
76	Revānī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
77	Başirī	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
78	Revānī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
79	Şāfī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
80	Revānī	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
81	Me'ālī	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
82	Revānī	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var

83	Me'ālī	7	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var
84	Kemāl	5	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Yok
85	Sühāyī	5	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Yok
86	Ca'fer	5	<i>Meḡ'a'ilūn fe'ilatūn meḡ'a'ilūn fe'ilūn</i>	Müctes	Var
87	Emrī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
88	Nihānī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
89	Emrī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
90	Rızāyī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
91	'Ahdī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
92	Emrī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilūn</i>	Remel	Var
93	'Ubeydī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilūn</i>	Remel	Var
94	'Ahdī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilūn</i>	Remel	Var
95	Emrī	5	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var
96	Mecdī	5	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var
97	Nihānī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
98	Rızāyī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
99	Fuzūlī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
100	'Ahdī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
101	'Ulvi	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
102	Şeyhī	7	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var
103	Necātī	6	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
104	Aḡmed Paşa	7	<i>Meḡ'alū meḡ'illū meḡ'illū fa'ālūn</i>	Hezec	Var
105	Necātī	6	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
106	Yahyā	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
107	Muḡibbī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
108	Ḥayretī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
109	Remzī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Yok
110	Necātī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
111	Aḡmed Paşa	12	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
112	Yahyā	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
113	Muḡibbī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
114	Ḥayretī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	Remel	Var
115	Necātī	6	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var
116	Aḡmed Paşa	7	<i>Meḡ'alū fa'ilatū meḡ'illū fa'ilūn</i>	Muzāri'	Var

117	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
118	Necāṭī	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
119	Muḥibbī	10	<i>Mefā'ilün mefā'ilün fa'alün</i>	Hezec	Var
120	Hayretī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
121	Remzī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
122	İshāk	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
123	Behiṣṭī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
124	Naẓmī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
125	İshāk	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
126	Muḥibbī	5	<i>Müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün</i>	Recez	Var
127	Yahyā	8	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
128	İshāk	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
129	Behiṣṭī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
130	Naẓmī	5	<i>Mefā'ilün mefā'ilün fa'alün</i>	Hezec	Var
131	Muḥibbī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
132	Hayretī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
133	Remzī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
134	İshāk	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
135	Muḥibbī	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
136	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
137	Behiṣṭī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
138	Naẓmī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
139	Hayretī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
140	İshāk	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
141	Emrī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
142	Vālihī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
143	Vuṣūlī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
144	Şem'î	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
145	Niyāzī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
146	İshāk	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
147	Behiṣṭī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
148	Naẓmī	7	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	Remel	Var
149	Muḥibbī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
150	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var

151	Hayretî	8	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
152	Vâlihî	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
153	Vuşûlî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
154	Fuzûlî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
155	Şem'î	7	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
156	İşhāk	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
157	Behiştî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
158	Naẓmî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
159	Yahyâ	9	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Var
160	Muhibbî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
161	Emrî	7	Mef'alü fa'ilatün mef'alü fa'ilatün	Muzâri'	Var
162	Vâlihî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Yok
163	Vuşûlî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
164	Fuzûlî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
165	İşhāk	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
166	Niyâzî	7	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Yok
167	Muhibbî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
168	Yahyâ	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
169	Behiştî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
170	Necâtî	8	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
171	Bâķî	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
172	İşhāk	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
173	Emrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
174	Ahmed Paşa	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
175	Nizâmî	9	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
176	Şeyhî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
177	Muhibbî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
178	Sürûrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
179	Revânî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
180	Zâtî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
181	Şun'î	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
182	Derûnî	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
183	Rahmî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
184	Hilâlî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var

185	Hayretî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
186	Naẓmî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
187	Nizâmî	8	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
188	Bâkî	6	Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Haff	Var
189	Necâtî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
190	Vaşfî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
191	Me'âlî	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
192	'Aklî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
193	Rûhî A'nî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
194	Başîrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
195	Mesîhî	6	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
196	Hâverî	5	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Yok
197	Hayâlî	5	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
198	Figânî	5	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
199	İshâk	5	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
200	Behişti	5	Meş'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
201	Necâtî	7	Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Müctez	Var
202	Nev'î	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
203	Mecdî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
204	Rızâyî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
205	'Ubeydî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
206	Emrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
207	Fevrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
208	'Ahdî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
209	Sa'yî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
210	Şun'î	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
211	Nişânî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
212	Firdevsî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
213	Bâkî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Var
214	Nişânî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
215	Re'yî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
216	Sırrî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
217	'Ahdî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
218	Firdevsî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok

219	Fuzūlī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
220	‘Ahdī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
221	Medhī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
222	Rahmī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
223	‘Ahdī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
224	Emrī	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
225	Nev'ī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
226	Nihānī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
227	Rızāyī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fa'lün</i>	<i>Remel</i>	Yok
228	‘Ubeydī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fa'lün</i>	<i>Remel</i>	Var
229	‘İzārī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
230	Emrī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
231	‘Ahdī	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
232	Rızāyī	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzāri'</i>	Yok
233	Nev'ī	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
234	Emrī	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
235	Vālihī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
236	Vuşūlī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
237	Fuzūlī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
238	Niyāzī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
239	Behiştī	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
240	Rahmī	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
241	Şem'ī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
242	Fuzūlī	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
243	Vuşūlī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
244	Emrī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
245	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
246	Muḥibbī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
247	Hayretī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
248	Behiştī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
249	Naẓmī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
250	Medhī	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
251	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
252	Necātī	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var

253	Bākī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
254	Şeyhī	7	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
255	Ahmed Paşa	7	Mef'alü mefa'llün fa'alün	Hezec	Var
256	Nizâmī	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
257	Muhibbī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
258	Hayretī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
259	Necâtī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
260	Şeyhī	7	Fe'ilatün mefa'llün fe'ilün	Haff	Var
261	Ahmed Paşa	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
262	Şeyhī	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
263	Muhibbī	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
264	Ahmed Paşa	5	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
265	İshāk	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
266	Nazmī	4	Mefa'llün mefa'llün fa'alün	Hezec	Var
267	Behiştī	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Var
268	Bākī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
269	Necâtī	6	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilat	Remel	Var
270	Emrī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
271	Vâlihī	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
272	Vuşûlī	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
273	Niyâzī	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Yok
274	Rahmī	5	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
275	Figânī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
276	Remzī	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Yok
277	İshāk	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
278	Behiştī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
279	Nazmī	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
280	İshāk	7	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzâri'	Var
281	Necâtī	9	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
282	Mesîhî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
283	Emrī	5	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
284	Hayâlī	5	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Var
285	'Ahdī	9	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
286	Remzī	7	Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün	Hezec	Yok

287	Vālihī	5	<i>Fe'ilatūn fe'ilatūn fe'ilatūn fa'lūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
288	Vuṣūlī	5	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
289	Şem'ī	8	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
290	Niyāzī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
291	Rahmī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
292	Figānī	5	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
293	Rahmī	5	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
294	Necātī	7	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
295	İshāk	8	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
296	Mesihī	6	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
297	Nizāmī	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
298	Necātī	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
299	Rahmī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn mefa'llūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
300	Emrī	8	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
301	Mesihī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
302	Muhibbī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
303	Necātī	5	<i>Mef'alū fa'ilatū mefa'llū fa'ilūn</i>	<i>Muzāri'</i>	Var
304	İshāk	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
305	Şem'ī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
306	Niyāzī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Yok
307	Figānī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
308	Şeyhī	7	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
309	Nizāmī	9	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
310	Necātī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
311	Ḥafī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Yok
312	Naẓmī	5	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
313	Ca'fer	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
314	Hilālī	8	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
315	Naẓmī	7	<i>Fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilatūn fa'ilūn</i>	<i>Remel</i>	Var
316	Ahmedī	8	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
317	Ca'fer	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
318	Hecrī	5	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
319	Naẓmī	7	<i>Mefa'llūn mefa'llūn fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Var
320	ʿAṭāyī	6	<i>Mef'alū mefa'llū mefa'llū fa'alūn</i>	<i>Hezec</i>	Yok

321	Ca'fer	7	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
322	Şafî	7	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
323	Ṭālî'î	7	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
324	Nazmî	7	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
325	Şafî	7	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
326	Revânî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
327	Sühâyî	6	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Yok
328	Yahyâ	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
329	Behiştî	6	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
330	Muhibbî	6	<i>Mef'alü fa'ilatün mef'alü fa'ilatün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
331	Hayretî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
332	Bâkî	7	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
333	Ahmed Paşa	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
334	Ca'fer	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
335	Vaşfî	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
336	'Amrî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
337	Revânî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
338	Şevkî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
339	Me'âlî	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
340	Hayretî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
341	Nazmî	9	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
342	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
343	İshâk	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
344	Şem'î	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
345	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
346	Remzî	7	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
347	Şem'î	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
348	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
349	Şem'î	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
350	Muhibbî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
351	Necâtî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
352	Ahmed Paşa	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
353	Şem'î	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
354	Yahyâ	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var

355	Remzî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
356	Muhibbî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
357	Bâkî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
358	Vâlihî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
359	Vuşulî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
360	Naẓmî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
361	Bâkî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
362	Mesîhî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
363	Sehî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
364	Sürûrî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
365	Naẓmî	7	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
366	Necâtî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
367	Bâkî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
368	Vâlihî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
369	Vuşulî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
370	Niyâzî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Yok
371	Rahmî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
372	Fuzûlî	7	<i>Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Haff</i>	Var
373	Yahyâ	5	<i>Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün</i>	<i>Hezec</i>	Var
374	Fuzûlî	7	<i>Mef'alü mefa'llü mefa'llü fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
375	Bâkî	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
376	Şem'î	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
377	Necâtî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
378	Remzî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
379	Ahmed Paşa	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
380	İshâk	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
381	Naẓmî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
382	Behiştî	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
383	Muhibbî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
384	Hayretî	5	<i>Müfte'ilün müfte'ilün fa'ilün</i>	<i>Serf</i>	Var
385	Mesîhî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
386	Vâlihî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
387	Vuşulî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
388	Şem'î	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var

389	Yahyā	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
390	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
391	Necâtî	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
392	Mesîhî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
393	Figânî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
394	Muhibbî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
395	Hayretî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
396	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
397	Hilâlî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
398	Sürûrî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
399	Revânî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
400	Nazmî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
401	Kemâl	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
402	Zâtî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
403	Hayretî	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
404	Kemâlpasazâde	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Yok
405	Necâtî	7	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
406	Bâkî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
407	İshâk	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
408	Emrî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
409	Şeyhî	7	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
410	Ahmed Paşa	6	<i>Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Müctes</i>	Var
411	Behiştî	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Müctes</i>	Var
412	Nizâmî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Müctes</i>	Var
413	Vâlihî	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
414	Vuşûlî	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
415	Fuzûlî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
416	Şem'î	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
417	Behiştî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
418	İshâk	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Müctes</i>	Var
419	Nazmî	5	<i>Mefa'llün mefa'llün fa'alün</i>	<i>Hezec</i>	Var
420	Ahmed Paşa	5	<i>Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün</i>	<i>Muzâri'</i>	Var
421	Yahyā	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	<i>Remel</i>	Var
422	Remzî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i>	<i>Müctes</i>	Yok

423	Hayretî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
424	Muhibbî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
425	Fuzûlî	6	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
426	Şem'î	7	<i>Fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Ḥaff	Var
427	Mesîhî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
428	Muhibbî	7	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	Remel	Var
429	Şem'î	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
430	Mesîhî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
431	Hâfız-ı Rûmî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	Remel	Yok
432	Ca'fer	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
433	Naẓmî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	Remel	Var
434	Mesîhî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
435	Naẓmî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
436	‘Aṭâ	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Yok
437	Sebzî	6	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
438	Yemîni	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i>	Remel	Yok
439	Enverî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
440	Revânî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
441	Şu‘â‘î	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
442	Revânî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var
443	Lâmi‘î	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
444	‘Aṭâ	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
445	Fuzûlî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
446	‘Azîzî	7	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Yok
447	İshâk	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
448	Lâmi‘î	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Yok
449	Necâtî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
450	Aḥmed Paşa	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Var
451	Sebzî	5	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Yok
452	Şevkî	7	<i>Mefa'ilün fe'ilatün meʃ'ilün fe'ilün</i>	Müctes̱	Yok
453	Fuzûlî	5	<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fa'lün</i>	Remel	Var
454	Emrî	5	<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i>	Remel	Var
455	Bâkî	5	<i>Mefa'llün meʃ'allün fa'alün</i>	Hezec	Var
456	Emrî	5	<i>Meʃ'alü fa'ilatü meʃ'llü fa'ilün</i>	Muzâri'	Var

457	Hayretî	6	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
458	Şābirî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Yok
459	'Azîzî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Yok
460	Yahyā	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
461	Za'îfî	7	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Yok
462	Remzî	7	Mefa'llün mefa'llün fa'allün	Hezec	Yok
463	Naẓmî	5	Mefa'llün mefa'llün mefa'llün mefa'llün	Hezec	Var
464	Behiştî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
465	Ahmed Paşa	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
466	Mesîhî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
467	Muhibbî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
468	Behiştî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
469	Vuṣûlî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
470	Fuzûlî	7	Müfte'ilün fa'ilün müfte'ilün fa'ilün	Münserih	Var
471	Şem'î	6	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
472	Zâtî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
473	Şem'î	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
474	Bâķî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
475	Selîmî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
476	Necâtî	7	Mefa'llün mefa'llün fa'allün	Hezec	Var
477	Bâķî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
478	Yahyā	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
479	Mesîhî	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
480	Bâķî	5	Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün	Ḥaff	Var
481	Yahyā	5	Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Remel	Var
482	Ḥayālî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
483	Bâķî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
484	Emrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
485	Ḥayālî	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var
486	Fevrî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
487	Necâtî	7	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Var
488	Rızâyî	5	Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün	Remel	Yok
489	Ahmed(?)	5	Mefa'llün mefa'llün fa'allün	Hezec	Yok
490	İshāk	5	Mef'alü fa'ilatü mefa'llü fa'ilün	Muzāri'	Var

491	Belîgî	5	<i>Mef'âlü fa'îlatü mef'îlü fa'îlün</i>	Muzâri'	Yok
492	Fevrî	5	<i>Mef'âlü mef'îlün mef'âlü mef'îlün</i>	Hezec	Yok
493	Hayretî	5	<i>Mef'îlün mef'îlün fa'âlün</i>	Hezec	Var
494	Şabrî	5	<i>Mef'âlü fa'îlatiün mef'âlü fa'îlatiün</i>	Muzâri'	Yok
495	Fuzûlî	7	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var
496	İşhâk	5	<i>Mef'âlü fa'îlatiün mef'âlü fa'îlatiün</i>	Muzâri'	Var
497	Fazlî	5	<i>Mef'âlü fa'îlatiün mef'âlü fa'îlatiün</i>	Muzâri'	Yok
498	Âhî	5	<i>Fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlün</i>	Remel	Var
499	Yahyâ	5	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var
500	Kerîmî	5	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Yok
501	Fuzûlî	7	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var
502	Hayâlî	5	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var
503	Fahrî	5	<i>Mef'âlü mef'îlü mef'îlü fa'âlün</i>	Hezec	Yok
504	Necâtî	6	<i>Mef'âlü fa'îlatü mef'îlü fa'îlün</i>	Muzâri'	Var
505	Hayâlî	5	<i>Mef'îlün mef'îlün fa'âlün</i>	Hezec	Var
506	Bâkî	6	<i>Fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlün</i>	Remel	Var
507	Fahrî	5	<i>Fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlün</i>	Remel	Yok
508	Hayâlî	5	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var
509	Necâtî	7	<i>Fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlün</i>	Remel	Var
510	Fevrî	7	<i>Fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlatiün fe'îlün</i>	Remel	Yok
511	Hayâlî	7	<i>Mef'îlün mef'îlün fa'âlün</i>	Hezec	Var
512	Bâkî	5	<i>Fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlatiün fa'îlün</i>	Remel	Var

II- Mecmuanın 80^b-160^a Sayfaları Arasında Yer Alan Şairler Listesi; Bu Şairlere Ait Şiir Türleri ve Şiir Sayıları:

Mecmuanın incelemeye alınan bu kısmını musammatlar ve gazeller olarak ikiye ayırabiliriz. Mecmuada gazellerin başladığı 111^b numaralı sayfaya kadar musammatlar yer almaktadır. 111^b'den mecmuanın sonuna kadar gazeller bulunmaktadır. Mecmuanın çalışma yapılan bu kısmında 8 farklı nazım türünde şiir bulunmaktadır. Bu nazım türlerinin neler olduğu ve hangi nazım türündeki kaç numaralı şiirin hangi şaire ait bulunduğu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Nazım türleri ve şairler dizini.

Sıra Numarası	Nazım Türü Şair İsmi	Şiir Numarası							
		Muhammes	Murabba ^ç	Müsebba ^ç	Müseddes	Müstezâd	Tahmîs	Tercî-bend	Gazel
1.	Ahdî								43, 52, 91, 94, 100, 208, 217, 220, 223, 231, 285
2.	Âhî								28, 44, 498
3.	Ahmed Paşa					112, 128			3, 55, 104, 111, 116, 174, 255, 261, 264, 333, 352, 379, 410, 420, 450, 465, 489
4.	Ahmedî								316
5.	Aklî					116			192
6.	‘Âlî							58	
7.	Amîdî						55		
8.	‘Amrî								336
9.	Anâyî	74, 76							
10.	Âşafî	23, 32							
11.	Âşıkî								37
12.	Atâ								436, 444
13.	Atâyî								320
14.	Âzâdi								46
15.	Azîzî								446, 459
16.	Bâkî						68		1, 34, 42, 51, 56, 63, 70, 73, 171, 188, 213, 253, 268, 332, 357, 361, 367, 375, 406, 455, 474, 477, 480, 483, 506, 512
17.	Başîrî								17, 77, 194
18.	Behîştî	42							8, 123, 129, 137, 147, 157, 169, 200, 239, 248, 267, 278, 329, 342, 345, 348, 382, 390, 396, 411, 417, 464, 468
19.	Belâyî						3, 66		
20.	Belîğî								491
21.	Beytî				60				

22.	Ca‘fer							22, 86, 313, 317, 321, 334, 432
23.	Ca‘ferī					117		
24.	Cāmī						45	
25.	Cinānī				33, 34		35	
26.	Çeşmī	31						20, 182
27.	Derūnī							182
28.	Dervīş		53					
29.	Emrī							39, 87, 89, 92, 95, 141, 161, 173, 206, 224, 230, 234, 244, 270, 283, 300, 408, 454, 456, 484
30.	Enverī							439
31.	Faḥrī							503, 507
32.	Fānī		10					
33.	Fazlī					114		497
34.	Fedāyī		56				107	
35.	Fevrī				25		7, 101	207, 486, 492, 510
36.	Feyzī							29
37.	Fiğānī		11					198, 275, 292, 307, 393
38.	Firākī		49, 12				5	
39.	Firdevsī							212, 218
40.	Fuzūlī							99, 154, 164, 219, 237, 242, 372, 374, 415, 425, 445, 453, 470, 495, 501
41.	Günāhī				97			
42.	Ḥabībī					115		
43.	Ḥāfız-ı Rūmī							431
44.	Ḥafī							311
45.	Ḥalilī					129		
46.	Ḥarīmī							19
47.	Hāşimī				16, 62			
48.	Hātufī						4	
49.	Ḥāverī							196
50.	Ḥayālī	81				124(?), 125(?)		23, 197, 284, 482, 485, 502, 505, 508, 511, 68
51.	Ḥayreti					113	77	10, 61, 108, 114, 120, 132, 139, 151, 185, 247, 258, 331, 340, 384, 395, 403,

									423, 457, 493
52.	Hecrî								318
53.	Ĥızır					120			
54.	Hicvî						28		
55.	Hilâlî								184, 314, 397
56.	Ĥilmî						100		
57.	Hümâ						29		
58.	Hümâyî	22							
59.	İydî						8		
60.	İşhâk		80, 104					8,	7, 122, 125, 128, 134, 140, 146, 156, 165, 172, 199, 265, 277, 280, 295, 304, 343, 380, 407, 418, 447, 490, 496
61.	İzârî								49, 229
62.	Ķâdirî								47
63.	Kemâl								27, 84, 401
64.	Kemâlpaşazâde								404
65.	Kerîmî								500
66.	Keşfî	1							
67.	Ķıyâsî		48						
68.	Lâmi							109(?)	443, 448
69.	Maĥfî					123			
70.	Me'âlî								30, 81, 83, 191, 339
71.	Mecdî								38, 96, 203
72.	Medĥî			63	20, 64				221, 250
73.	Mesîĥî		30						195, 282, 296, 301, 362, 385, 392, 427, 430, 434, 466, 479
74.	Muĥibbî		47, 91				26(?), 78, 79, 93		24, 60, 107, 113, 119, 126, 131, 135, 149, 160, 167, 177, 246, 257, 263, 302, 330, 350, 356, 383, 394, 424, 428, 467
75.	Mu'îdî						75		
76.	Mürîdî	6							
77.	Na'imî		13						
78.	Nazmî								9, 33, 65, 124, 130, 138, 148, 158, 186, 249, 266, 279, 312, 315, 319, 324,

									341, 360, 365, 381, 400, 419, 433, 435, 463
79.	Necātī		14						2, 12, 57, 64, 71, 74, 103, 105, 110, 115, 118, 170, 189, 201, 252, 259, 269, 281, 294, 298, 303, 310, 351, 366, 377, 391, 405, 449, 476, 487, 504, 509
80.	Nehārī								21
81.	Nesīmī					111			
82.	Nev'ī						73	110	50, 202, 225, 233
83.	Nidāyī						9		
84.	Nihānī							90	45, 88, 97, 226
85.	Niṣānī								211, 214
86.	Niyāzī								145, 166, 238, 273, 290, 306, 370
87.	Niḡāmī								4, 175, 187, 256, 297, 309, 412
88.	Nūri				61				
89.	Raḡmī						40, 70, 98, 99	43	25, 183, 222, 240, 274, 291, 293, 299, 371
90.	Ra'nā	102	46						
91.	Re'yī								215
92.	Ref'ī								53
93.	Remzī								11, 62, 109, 121, 133, 276, 286, 346, 355, 378, 422, 462
94.	Revānī								13, 66, 76, 78, 80, 82, 179, 326, 337, 399, 440, 442
95.	Rızāyī					119	65		36, 90, 98, 204, 227, 232, 488
96.	Rūḡī A'nī								18, 193
97.	Şābirī								458
98.	Şabri				18				494
99.	Sa'dī-i Rūmī		95, 96						
100.	Şafī								26, 79, 322, 325
101.	Sā'ī				106				
102.	Şānī				19			41	
103.	Sayī						67		209
104.	Sebzī								437, 451
105.	Sehī		94						363

106.	Selîkî				17				
107.	Selîmî								475
108.	Selmân				27	126			
109.	Şenâyî					122			
110.	Şıdkî					121			
111.	Sırrî								216
112.	Şun'î								32, 181, 210
113.	Sühâyî								48, 85, 327
114.	Sürûrî								16, 178, 364, 398
115.	Şânî	21							
116.	Şem'î								15, 69, 144, 155, 241, 289, 305, 344, 347, 349, 353, 376, 388, 416, 426, 429, 471, 473
117.	Şemsî Paşa	72							
118.	Şerîfî						2		
119.	Şevkî								338, 452
120.	Şeyhî					118, 127			5, 58, 102, 176, 254, 260, 262, 308, 409
121.	Şu'â'î								441
122.	Şuhûdî				54				
123.	Şurû'î		15						
124.	Tâbî						69		
125.	Ṭâlî'î								323
126.	Ṭîgî				59, 105				
127.	ʿUbeydî							108	40, 93, 205, 228
128.	ʿUlîvî				36, 37, 39, 44, 71				54, 101
129.	Uşûlî		82				92		
130.	Vâlihî								41, 142, 152, 162, 235, 271, 287, 358, 368, 386, 413
131.	Vaşfî								31, 190, 335
132.	Vechî	57			38				
133.	Vuşûlî								143, 153, 163, 236, 243, 272, 288, 359, 369, 387, 414, 469
134.	Yahyâ	86,	24, 50, 84, 85, 87,				83		14, 59, 106, 112, 117, 127, 136, 150, 159, 168, 245, 251, 328, 354, 373, 389,

			88, 89, 103						421, 460, 478, 481, 499
135.	Yemīnī								438
136.	Yūsuf		52						
137.	Ẓa‘īfī								7
138.	Zātī								6, 35, 67, 72, 75, 180, 402, 472
139.	Zihnī		51						

III- Nazım Türlerine Göre Şiir Sayıları:

Mürettep bir divan şeklinde tanzim edilen mecmuanın içinde sıklıkla kullanılan nazım şekillerinin tamamından yapılmış seçme şiirler bulunmaktadır. Bu çalışmaya konu olan kısımda gazeller çalışmanın büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Ancak musammatlardan da ağırlıklı olarak tahmis, muhammes, müseddes ve murabbaların alındığını söyleyebiliriz.

Tablo 2’de belirtilen nazım türleri, şairler ve şiirlere ait istatistikî bilgiye göre mecmuanın 80^b-160^a sayfaları arasında 1 adet müsebbâ, 7 terci‘-bend, 15 muhammes, 19 müstezâd, 25 müseddes, 30 murabba‘, 32 tahmis ve 512 adet gazel bulunmaktadır.

Mecmuanın 80^b-106^a sayfaları arasında murabba‘, tahmis, muhammes, müseddes, müsebbâ, terci‘-bend nazım türlerinde olan şiirler karışık olarak yazılmıştır.

Müstezâdlar ise yalnızca 106^a-110^b sayfaları arasında yer almaktadır. Bu sayfalar arasında müstezâddan başka nazım türünde bir şiir bulunmamaktadır.

Mecmuanın 111^a numaralı sayfası boştur. Bundan sonraki 111^b sayfasında itibaren mecmuanın sonuna kadar gazeller yer almaktadır.

IV- Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri:

Mecmuanın 80^b-160^a sayfaları arasında yer alan şiirlerde 22 farklı vezin kullanılmıştır. Şiir numaralarına göre hangi veznin kullanıldığını gösteren tablo aşağıdadır:

Tablo 3: Kullanılan vezinler ve vezinlere göre şiir numaraları.

Kullanılan Vezin	Yer Aldığı Musammat	Yer Aldığı Gazel
REMEL		
<i>Fa‘ilatiin fa‘ilatiin fa‘ilatiin fa‘ilün</i> Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -	1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 24, 25, 26, 29, 30, 32,	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22,

	37, 38, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 59, 60, 63, 67, 69, 70, 72, 75, 77, 78, 79, 80, 82, 84, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 99, 100, 103, 104, 105, 106	23, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 54, 55, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 76, 78, 79, 87, 88, 89, 90, 91, 97, 98, 99, 100, 101, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 154, 156, 157, 160, 164, 165, 167, 169, 170, 171, 172, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 235, 236, 237, 238, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 256, 257, 258, 259, 268, 270, 275, 277, 278, 279, 281, 285, 290, 301, 302, 309, 311, 312, 313, 314, 315, 328, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 347, 348, 349, 350, 354, 355, 356, 376, 378, 379, 380, 381, 383, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 393, 394, 396, 397, 398, 399, 400, 403, 408, 415, 417, 424, 437, 439, 441, 443, 444, 446, 454, 464, 465, 467, 468, 470, 475, 482, 484, 486, 487, 488, 495, 499, 500, 501, 502, 508, 512
<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fa'lün</i> <i>Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -</i>	40	227, 228, 287, 453
<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i> <i>Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -</i>	5, 10, 19, 20, 34, 39, 43, 44, 57, 58, 71, 107, 108, 109	34, 47, 59, 80, 81, 82, 92, 93, 94, 148, 153, 162, 163, 166, 168, 175, 225, 226, 229, 230, 231, 272, 282, 329, 346, 377, 385, 406, 407, 409, 416, 421, 428, 431, 433, 438, 457, 460, 461, 469, 472, 473, 474, 479, 481, 498, 507, 509, 510
<i>Fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün</i> <i>Remel + + - - / + + - - / + + -</i>		506

<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilât</i> <i>Remel - + - - - / - + - - - / - + -</i>		269
<i>Fa'ilatün fa'ilatün fa'ilün</i> <i>Remel - + - - - / - + - - - / - + -</i>		30, 57, 73, 103, 138, 351, 352, 353, 392, 401, 402, 404, 430
HEZEC		
<i>Mef'ulü mefa'ilü mefa'ilü fe'ülün</i> <i>Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -</i>	48, 65, 110	70, 104, 174, 261, 262, 263, 264, 274, 276, 283, 284, 286, 288, 292, 293, 296, 300, 308, 320, 321, 322, 323, 324, 374, 503
<i>Mef'ulü mefa'ilü mefa'ilü fe'ülün //</i> <i>Mef'ulü fe'ülün</i> <i>Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - - //</i> <i>- - + / + - -</i>	111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129	
<i>Mef'ulü mefa'ilün mef'ulü mefa'ilün //</i> <i>Mef'ulü fe'ülün</i> <i>Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - - //</i> <i>- - + / + - -</i>	127	
<i>Mef'ulü mefa'ilün fe'ülün</i> <i>Hezec - - + / + - - - / + - - - / + - -</i>		255
<i>Mef'ulü mefa'ilün mef'ulü mefa'ilün</i> <i>Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -</i>	3, 8	10, 492
<i>Mefa'ilün mefa'ilün fe'ülün</i> <i>Hezec + - - - / + - - - / + - -</i>		119, 130, 266, 289, 304, 305, 306, 307, 310, 316, 317, 318, 319, 325, 326, 331, 362, 363, 364, 365, 395, 419, 455, 462, 476, 489, 493, 505, 511
<i>Mefa'ilün mefa'ilün mefa'ilün mefa'ilün</i> <i>Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -</i>	21, 22, 23, 28, 31, 35, 36, 41, 42, 53, 55, 61, 62, 68, 73, 74, 76, 81, 85, 97, 98, 101	1, 9, 24, 36, 37, 38, 159, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 267, 271, 273, 291, 299, 357, 358, 359, 360, 361, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 373, 463
MUZÂRÎ		
<i>Mef'ulü fa'ilatü mefa'ilü fa'ilün</i> <i>Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -</i>	27, 33, 45, 64, 83, 86, 102	14, 18, 31, 32, 50, 56, 58, 77, 83, 84, 85, 95, 96, 102, 115, 116, 155, 158, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 232, 233, 234, 239, 240, 254, 265, 280, 294, 295, 297, 298, 303, 327, 332, 375, 382, 405, 413, 414, 420, 423, 427, 429, 434, 440, 442, 456, 458, 459, 466, 471, 477, 478, 483, 485, 490, 491, 504
<i>Mef'ulü fa'ilatün mef'ulü fa'ilatün</i> <i>Muzâri' - - + / - + - - / - - + / - + - -</i>	66	161, 330, 494, 496, 497
HAFİF		
<i>Fe'ilatün mefa'ilün fe'ilün</i> <i>Hafif + + - - / + - + - / + + -</i>		51, 52, 53, 188, 260, 372, 426, 480
<i>Fe'ilatün mefa'ilün fa'lün</i> <i>Hafif + + - - / + - - - / - -</i>	90	
MÜCTES		

<i>Mefa'ilün fe'ilâtün mefa'ilün fe'ilün</i> <i>Müctes - + - - / + - - - / + - - - / + - -</i>		86, 201, 410, 411, 412, 418, 422, 425, 432, 435, 436, 445, 447, 448, 449, 450, 451, 452
SERİ'		
<i>Müfte'ilün müfte'ilün fâ'ilün</i> <i>Serî' - + + - / - + + - / - + -</i>		384
RECEZ		
<i>Müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün</i> <i>Recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -</i>		126
<i>Müstef'ilâtün Müstef'ilâtün</i> <i>Recez - - + - - / - - + - -</i>		48
MÜNSERİH		
<i>Müfte'ilün fâ'ilün müfte'ilün fâ'ilün</i> <i>Münserih - + + - / - + - / - + + - / - + -</i>		470

V- Mecmuada Karşılaşılan Bazı Problemler:

Mecmua hakkında kaynaklarda çok fazla bilgiye rastlanamamaktadır. Eser hakkında ulaşılabilen tek kaynak 1961 yılında Fehmi Edhem Karatay'ın hazırlamış olduğu "Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu" adlı eseri olmuştur.⁵ Bu yüzden eser hakkında detaylı bir bilgiye ulaşılamamaktadır. Yapılan bu tez, eser üzerinde yapılan ilk detaylı çalışma olacaktır.

Bu mecmuada da her tarihî kaynakta olduğu gibi bir takım problemlerle karşılaşmıştır. Bu problemler yazmayı tertip eden müstensihden kaynaklandığı gibi, daha farklı sebeplerle de ortaya çıkmıştır. Tespiti yapılan problemlerin bazıları mecmuanın tamamında görülmekle birlikte, aşağıda farklı başlıklarla belirtilecek olan problemler umumiyetle 80^b-160^a sayfaları arasında tespit edilen problemleri göstermektedir:

1. Yazmanın fizikî özellikleriyle ilgili karşılaşılan problemler:

Yazma, fizikî bakımdan oldukça iyi bir durumdadır. Sayfalar da herhangi bir bozulma göze çarpmamaktadır. Yazılar gayet ra-

⁵ FEHMİ EDHEM KARATAY: Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu: 1961.

hat bir şekilde okunabilmektedir. Ancak 80^b-160^a sayfaları arasında iki yaprağın eksik olduğu tespit edilmiştir.

Nihânî'nin 101^b'de bulunan terci'-bendi aynı sayfada tamamlanmamaktadır. Bu şiirin kalan kısmının bulunduğu bir sonraki yaprak eksiktir. Bu eksiklik 102^a'da bulunan Muhibbî'nin şiirini de şekillendirmiştir. Sayfa numaraları, eksikliğe rağmen normal sayfa sıralamasını takip ettiği için bu yaprağın, mecmuanın latin harfleriyle numaralandırılmasından önce koparıldığı sonucu çıkarılabilir.

Yine 'Ubeydî'nin 105^b'de bulunan terci'-bendi bir sonraki yaprağın eksikliğinden dolayı tamamlanmamıştır. Bu eksiklik, 106^a'da bulunan Lâmi'î'ye ait olduğunu sadece tahmin ettiğimiz muhtemelen bir terci'-bendin de baş tarafının eksik kalmasına sebep olmuştur. Sayfa numaralarının devamında herhangi bir problem olmadığı için bu yaprağın da mecmuanın latin harfleriyle numaralandırılmasından önce koparıldığı sonucunu çıkarabiliriz.

101^b-102^a arasındaki eksiklik muhtemelen daha geç bir vakitte meydana gelmiştir. Bu eksiklik 101b'de bulunan rekabe kaydının düşülmesinden sonra meydana gelmiştir. Ancak 105^b-106^a sayfaları arasındaki eksiklik muhtemelen daha erken bir vakitte meydana gelmiştir. Çünkü 105b numaralı sayfada rekabe kaydı bulunmamaktadır. Bu durum rekabe kaydının, mecmuanın derlenmesinden belli bir müddet geçtikten sonra düşüldüğünün de göstergesidir.

2. İmla ile ilgili problemler:

Mecmuadaki şiirler görünüş olarak rahatça okunabilse de, müstensihin imla tercihleri okumayı zorlaştırmaktadır. İstinsah tarihi hakkında kesin bir bilginin bulunmadığı eser hakkında dil hususiyetinde karşılaşılan problemlerin doğru bir değerlendirmesi pek mümkün olmamaktadır.

Çalışmada, daha önce bir yerde yayınlanmış olan şiirlerde karşılaşılan imla noktasındaki problemler mümkün olduğunca düzeltilmiştir. Yapılan bu düzeltmeler dipnotta gösterilmiştir. Daha

önce yayınlanmayan şiirler için de vezin ve anlam gözetilerek en doğru tercihte bulunulmaya çalışılmıştır.

İmla ile ilgili karşılaşılan problemlerin başında Farsça terkip-lerin kuruluşuyla ilgili problem göze çarpmaktadır. Farsça terkip yapılırken ilk kelimenin sonuna konulması gerekmeyen ع harfi yazmada sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Ancak konulan bu ع harfinin her zaman olmasa da vezin gereği uzun okunacak heceler için konulduğu söylenebilir. Yazmada böyle bir hususiyet olduğu için bu tarz kullanımlar dipnotlarla belirtilmemiştir.

İmla ile ilgili karşılaşılan bir başka problem bazı Türkçe eklerin yazımında yapılan yanlışlıkla ilgilidir. Örneğin Âlî'ye ait 58 şiirin 4. bendinde yer alan *şafakdan* kelimesi *şafaktan* imlasıyla yazılmıştır. Yine aynı şekilde Hilâlî'ye ait 184. gazelin 5 beyitinde geçen *defdür* kelimesi *deftür* imlasıyla yazılmıştır. Karşılaşılan buna benzer problemler ilgili şiirin dipnotunda belirtilmiştir.

Bunlardan başka bazı Farsça kelimelerin yazılışında da problemlerle karşılaşmıştır. Örneğin Hâşimî'ye ait 62. şiirin 4. bendinin ilk mısrasında yer alan *dürrini* kelimesi دررى imlasıyla yazılmıştır. Yine bu şekilde karşılaşılan problemler ilgili şiirin dipnotunda belirtilmiştir.

Kullanılan bu yanlış imlalar, müstensihin bu şiirleri bir nüshadan görerek değil de, bir kişiden duyarak istinsah ettiği ihtimalini düşündürmektedir.

3. Şiirlerin adlandırılışı ve istinsâhıyla ilgili problemler:

Şiirlerin adlandırılışıyla ilgili olarak karşılaşılan ilk problem tahmis ve muhammeslerin adlandırılmasındadır. Tahmis bir şairin kendisinin veya bir başka şairin gazelinin her beytinin başına üç mısra eklemesiyle oluşturduğu nazım şekliyen, muhammes bir şairin beşerli mısralar halindeki bendlerle kurduğu nazım şekli olarak karşımıza çıkar. Müstensih tahmis ve muhammes adlandırmasında tutarlı bir yol izlememiştir. Bu durum o dönemde tahmis-muhammes adlandırılmasında ayrımın olmadığı ihtimalini de akla

getirmektedir. Yapılacak kapsamlı bir çalışmayla bu durum açıklığa kavuşturulacaktır. Ancak bu çalışmada, şiirlerin kendi özelliklerine bakılmadan başlık kısmında yazılan adlandırmalar aynen bırakılmıştır.

Şiirlerin adlandırılışıyla ilgili karşılaşılan bir diğer problem, şiirlerde belirtilen mahlasla, şiirde geçen mahlasın birbirini tutmamasıdır. Örneğin Revânî'ye ait 440. gazelin son beytinde geçen vechi kelimesi sebebiyle başlık kısmına Gazel-i Vechî kaydı düşünülmüştür. Böyle durumlarda şiirin adı doğru mahlasla yazılmış, dipnota yazmada görülen durumla ilgili bir kayıt düşünülmüştür.

Şiir başlığının konulup konulmaması veya yanlış yere konulmasıyla ilgili de bazı problemlerle karşılaşmıştır. Örneğin Ca'fer'e ait 432. gazelin başlığı yazılmamış, Ca'fer'e ait beş beyitlik gazelin ilk iki beyti bir önceki gazel olan Fevrî'nin, son üç beyti bir sonraki gazel olan Nazmî'nin şiirine aitmiş gibi görünmektedir. Böyle durumlarda gerekli düzeltmeler yapılmış, ilgili şiirin dipnotuna yapılan işle ilgili bilgiler kaydedilmiştir.

Şiirin başlığının yanlış yere konulmasıyla ilgili problemle daha sık karşılaşmıştır. Örneğin Belîğî'ye ait 491. gazelin makta beyti, yazmada bir sonraki gazel olan Fevrî'nin şiirinin matla beyti gibi görünmektedir. Karşılaşılan bu problemler için uygun değişiklikler yapılmış, ilgili şiirin dipnotunda gerekli açıklamalar belirtilmiştir.

Müstensih, yaptığı derlemede bazı şiirler içinde bir takım kelimelerin yerini boş bırakmıştır. Bu boşluklar gerek yayınlanmış olan neşirlerle, gerek vezin ve kafiye dikkat edilerek yapılan metin tamiriyle doldurulmaya çalışılmıştır. Yapılan eklemeler [] işareti içinde gösterilmiştir. Bırakılan boş kısım doldurulamadıysa [] işaretinin içi boş bırakılmıştır. Şiirlerde boş bırakılan kelime veya ifadeler ortak bir paydada tanımlanamadığı için, bu boşlukların niçin bırakıldığı konusunda tutarlı bir genelleme yapmak mümkün değildir. Boş bırakılan bu yerlerle ilgili gerekli açıklamalar da dipnotta belirtilmiştir.

Çalışma yapılan kısımda mükerrer alınan şiirler de bulunmaktadır. Çalışmada yer alan Hayâlî Beg'e ait 23. ve 68. gazeller, Ulvî'ye ait 54. ve 101. gazeller, Hayretî'ye ait 61. ve 108. gazeller, Vâlihî'ye ait 41. ve 152. gazeller, Fuzûlî'ye ait 425. ve 445. gazeller, yine Hayâlî Beg'e ait 482. ve 508. gazeller aralarında küçük istinsah farkları bulunmakla birlikte mükerrer olarak yer almaktadır. Bu şiirlerle ilgili durumlar dipnotlarla belirtilmiştir.

Bunlardan başka, neşredilmiş olan şiirlerden yola çıkarak mecmuadaki şiirlerle ilgili şu hususun tespiti de yapılmıştır: Her şiir mecmuasında karşılaşılabileği gibi bu mecmuanın müstensihi veya derleyicisi de bazı şiirlerde kısaltmalar yapmış, bazı şiirlerde beyit veya bendlerin yerini değiştirmiş, bazı şiirleri de şairin aynı vezin ve kafiyeli olan şiirlerinden beyitleri seçerek mecmuaya kaydetmiştir. Ayrıca şiirlerde yer alan bazı kelimelerin farklı şekillerde kaydedildiği de göze çarpmaktadır. Bütün bu durumlar şairlerin şiirlerini kayıt altına aldıkları henüz gün yüzüne çıkmayan nüshaların da var olduğu ihtimalini akla getirmektedir.

Yukarıda sayılan problemlerin haricinde fazla yekün teşkil etmeyen bir problem de vezin aksaklıklarıdır. Bu sorun da metin tamiri yoluyla mümkün olduğunca düzeltilmiştir. Vezinle ilgili problemler veya düzeltmeler yine ilgili mısranın dipnotunda belirtilmiştir.

METİN
MECMÛ'A-i EŞ'ÂR
(80^b-160^a VARAKLARININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ)

1.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Sükkerin la'lün gibi ağzumda kandüm var-iken
Zülf-i müşğînün gibi boynumda bendüm var-iken
3. Bu dil-i dīvāne gibi derd-mendüm var-iken
Kime kul olam senün gibi efendüm var-iken
5. Kanda varam sāye-i serv-i bülendüm var-iken

II

1. Miḥnet ü derd ü gamuñla 'ışka el bir édeyin
Cem' édüp aqlumı ben dīvāne tedbīr édeyin
3. Halkasını zülfüññ boynuma zencīr édeyin
Şerḥ-i derd-i 'ışkı āḥir kime taḫrīr édeyin
5. Bir göñül adlu muşāhib derd-mendüm var-iken

III

1. Tīr-i ḡamzeñ ey kemān-ebrū édüp bağrumı ḥūn
Eyledi rā kaşları rāyı elif qaddüm[i] nūn
3. Her ne deñlü zecr ü qahr eyler-ise gerdün-ı dūn
Pend-i nāşihle ne mümkün kim kılam terk-i cünūn
5. 'Işq pīrinden benüm gūşumda pendüm var-iken

IV

1. Olalı sen ḥüsn-ile ey māh şehir içre 'alem
'Asker-i ḡam bu vücūdum mülkini kıldı 'adem
3. 'Anberīn zülfüñden ururken dil-i āvāre dem
Éy perī mekr-i raḫīb-i dīv-sīretten ne ḡam

1. **Muḥammes-i Keşfī li-Ġazel-i Başıri.**

Revān 1972: 80^b.

Tahmis edilen şiir: Başıri: *Türkçe Şiirleri*: G. 48.

- I-2 Vezin aksadığı için anlam gereği yazmadaki *kemendim* yerine *bendim* kelimesi yazılmıştır.

III-1 *ḥūn* kelimesi *ḥān* şeklinde yazılmıştır.

III-4 mümkün: imkân Başıri: *Türkçe Şiirleri*: G. 48.

5. Hâl-i ruhsâruñ gibi odda sipendüm var-iken

V

1. Akıduben fürkatüñle gözlerümden kanlu yaş
Ben ölürsem ğam degül Hâk sen hümāya vére yaş
3. Sırr-ı ıŝķı **Keşfiyâ** 'ālemde āhum kıldı fāş
Gülşen-i 'ālemde hergiz egmegem bir serve baş
5. Éy **Başıri** kâmeti serv-i bülendüm var-iken

2.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Rāh-ı ıŝķ içinde cān vérgil ki cānānlık budur
Miñnet ü derd ü ğama yār ol ki yārānlık budur
3. Gördüğüñ her zülfe tolaşma perişānlık budur
Hāy u hūdan fāriğ [ol] 'ālemde sulţānlık budur
5. Pendini gūş eylegil mūruñ Süleymānlık budur

II

1. Cān ğıdāsın loķma-i endūh-ı tenden yég bilüp
Şāh-bāz-ı rūhuñı zāğ u zağandan yég bilüp
3. Gūşe-i künc-i ğamı bāğ-ı çemenden yég bilüp
Her kime kılsañ nazar sen anı senden yég bilüp
5. Görme kendüzin şaķın zīrā ki şeyţānlık budur

III

1. Dehr-i dün ger zehr-i hūn her dem kıatarsa aşuñā
Seng-i miñnet biñ belā ile yağarsa başuñā
3. Sırruñı ger merd iseñ fāş eyleme yoldaşuñā
Her ne kim saña şanursuñ anı şan yoldaşuñā
5. Fi'l-ħaķıķa sözümi gūş ét müselmānlık budur

IV

1. Pertev-i nūr-ı ilāhī dā'imā tābendedür

2. **Tahmīs-i Şerīfī li-Ġazel-i Sulţān Süleymān.**

Revān 1972: 80^b.

Bu şiir *Şerīfī Dīvānı*'nda bulunmamaktadır.

Tahmīs edilen şiir: Muħibbī: *Dīvān*: G. 888, 290. s.

- Nice sultânlar maḥabbet ḳapusında bendedür
3. Ehl-i ma'nâ ehl-i dil ḳanda ise efgendedür
'Âḳil iseñ istedüğüñ iste yine sendedür
5. Ğayrı yerde ister-iseñ belki nādānlık budur

V

1. Eşk-i ḥün-bāruñ **Şerîfî** eylegil 'ummān şıfat
Tu'me-i derdi nevāle eylegil dermān şıfat
3. Bu fenā dünyādan el çek Yūsuf-ı Ken'an şıfat
Nefs ḥazẓın éy **Muḥibbî** vérmegil ḥayvān şıfat
5. Zabt-ı nefis ét 'ārif ol 'ālemde insānlık budur

3.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün

Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

I

1. Ḥasretle döker yaşı bu dīde-i giryānum
Bilsem ki niye iñler ya sine-i sūzānum
3. Meyl eylese bir laḫza ben bendeye ol ḥānum
Bu āhum ile yaşum bu nāle vü efġānum
5. Cānāna beyān eyler aḫvāl-i perişānum

II

1. Bir şem'-ruḫuñ göñlüm olmuş yine ḥayrānı
Vaşlı deminüñ cānum olsa n'ola ḳurbānı
3. Egrilik éde ḥāşā véren yoluña cānı
Toġrulugıla sevdüm sen serv-i ḥırāmānı
5. Ağyāra ḳıyās étme ben ḳuluñı sultānum

III

1. Bu nār-ı firāk-ıla yandurdı beni fürḳat
Hecr-ile helāk oldum érmezse baña vuşlat

IV-2-3 Bu iki mısranın yeri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

V-1-4 Muḥibbî Dīvanı'nda geçen *şıfat* kelimesi anlam gereği daha doğru olduğu için redif kelimesi olarak bu seçilmiştir. Yazmada bu kelime *şanup* şeklinde geçmektedir. Muḥibbî: *Dīvan*: G. 888, 290. s.

3. **Tahmīs-i Belāyī li-Ġazel-i Yahyā.**

Revān 1972: 80^b.

Tahmīs edilen şiir: Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 281.

3. Bî-münis ü bî-yârem hayretde kodı hasret
Éy mihr-i cihân-dârum endûh u belâ miñnet
5. Her dem şeb-i hecrûnde olsa n'ola mihmânum

IV

1. Bu künc-i firâķuñda çekdüm elem-i 'ışķuñ
Sürdürmedi vaşluñda ben hâke demi 'ışķuñ
3. Sildürmedi çeşmümden bu hûn-ı ğam-ı 'ışķuñ
Bir bir démege halka esrâr-ı ğam-ı 'ışķuñ
5. Güyâ dehen olmışdur bu çāk-i girîbānum

V

1. Éy gülşen-i zîbānuñ berg-i gül-i handānı
Hüsnüñi görüp ğonce çāk étđi girîbānı
3. Gördükce **Belāyî** çün sen serv-i hırāmānı
Yaşı gibi **Yahyā**nuñ karşuya çıkar cānı
5. Nāz-ile kaçan gelseñ éy āfet-i devrānum

4.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Eşk-bār ét dīdeñi éy nergis-i şehlā baña
Çāk çāk acuyuben éy lāle-i hamrā baña
3. Kim niyāzum işidüp rahm étmeyüp aslā baña
Gördüğince nāz éder ol gözleri ālā baña
5. Āl éder āl-ile yaşum her nazarda vā baña

II

1. Olalı cānā maħalleñ segleri yārānumuz
Uluduķ 'uşşāk içinde buldı rif'at şānumuz
3. Éy perî huld-i berîne ta'n éder eyvānumuz
Ārzū-yı cennet étmez gül yüzüñ-çün cānumuz
5. İtlerüñle hem-nişîn olmak yeter me'vā baña

III-4-5 Bu mısralar Yahyā Beg Divanı'nda bulunmamaktadır.

IV-4 'ışķuñ: 'ışķı Yahyā Beg; *Dīvan*: G. 281.

V-5 āfet-i devrānum: husrev-i hūbānum Yahyā Beg; *Dīvan*: G. 281.

4. **Tahmīs-i Hātifî li-Gazel-i Nişānî.**

Revān 1972: 81^a.

III

1. Halk édelden 'âlemi Hallâk-ı Hayy u Lem-yezel
Görmedi çeşm-i zamâne sen perî-zâda bedel
3. Yûsuf-ı Mısr-ı melâhat dér-isem saña maḥal
Görmedüm cānā saña mānend olur ġarrā güzel
5. Bulmaduñ 'uşşâk içinde sen daḥı hemtā baña

IV

1. Mest-i evgāram bugün ben bir mey-i nā-yābdan
Fāriḡam 'âlemde bezm-i 'işret ü esbābdan
3. Çeşme-i ḥayvān olursa étmeyem zevk ābdan
Çāre olursa içem cām-ı şarāb-ı nābdan
5. Sâkiyā la'l-i lebūndür rāḥ-ı rûḥ-efzā baña

V

1. **Hâtîfî** bir mülk-i ma'nā şāhınuñ medḥ-ḥvānyuz
Geh gehî lâyıḡ dédi Rūmuñ bugün Selmānyuz
3. Démiş ol mülk-i sūḡan kim bende-i fermānyuz
Kūy-ı cānānuñ **Nişānî** zār [u] ser-gerdānyuz
5. Yéridür zāhid déyeler 'āşık-ı şeydā baña

5.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Kūy-ı keşretde ne var menzil-i vaḥdetden éyü
Ṭālib-i Ḥaḡ ne bulur ḥalk-ıla zilletden éyü
3. Bu ḥarīm içre ne var ādeme ḥurmetden éyü
'Āşıkā gūşe mi var künc-i ferāḡatden éyü
5. Sālike tūşe mi var genc-i ḡanā'atden éyü

II

1. Her ki a'lāyı koyup esfele eyler ṭapusın
Yapamaz 'âlem-i 'ulvīde sa'ādet yapusın
3. Kılmaya mezra'a-i dehr-i denīnūñ ṭapusın

5. **Tahmīs-i Firākî li-Ġazel-i 'Amrî.**

Revān 1972: 81^a.

Tahmīs edilen şiir: 'Amrî: *Dīvan*: G. 118.

5. Cānib-i Hakkı bilen bilmeye şehler kapusın
Kanı bir şāh mı var Hāzret-i 'İzzetden éyü

III

1. Gāh Yunānī çıkup hikmete Lokmān aradum
Zulmet-i ğamda gehī çeşme-i hayvān aradum
3. Geh Şifā içre bu Kānūnı firāvān aradum
Ma'siyet derdine her niyyete dermān aradum
5. Bir devā bulmadum aña ki nedāmetden éyü

IV

1. Nice gülşende édüp güller ile bezm-i bahār
Nice bülbüller-ile dédük işitdük çü hezār
3. Delükanluluk imiş cümlesine istigfār
Cümle keyfiyyet[i] gördük mey ü ney her ne ki var
5. Hāz yérin aňlamaduk mihr ü maħabbetden éyü

V

1. Éy **Firākī** nice bir bāde-i ğaflet içelüm
Yüz şuyın cür'a gibi yā nice hāke dökөлüm
3. Gel ayak kalduralum dār-ı fenādan geçelüm
'Amriyā ölmedin ön göz yumuben geç geçelüm
5. Dār-ı dünyāda ne var gūşe-i 'uzletden éyü

6.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Gördüğümce ol melek-sīmāyı artar hayretüm
Dü-cihānda cevri-i yār-ile mürekkeb tıynetüm
3. Derd ü miħnet çekmek-ile tāk olupdur tākātüm
Şāh-ı 'ışkām ğam pelāsıdur kabā-i 'izzetüm
5. Müy-ı jülīdem-durur başumda tāt u devletüm

II

1. Yār için hoş çekmişem derd ü belāyı dem-be-dem
Çāre olmadı dirīġā çeşmümün yaşın silem

6. Muħammes-i Mürīdī li-Ġazel-i Hāverī.
Revān 1972: 81^b.

3. Hāmdüli'llāh 'askerüm hem hem-niṣīnüm derd ü ğam
Olalı vaşluñ metā'ına ḥarīdār éy şanem
5. Derd alup cān vérmedür bāzār-ı ğamda şan'atüm

III

1. Dilse āşüfte belā dāmında bī-hūde gezer
'İşkuñ ise cānuma geçdi hey āfet kıl nazar
3. Derd ü miḥnet içre āhum āteşinden kıl hāzer
Ölicek éy nūr-ı dīdem ḳabrüm üzre kıl güzér
5. Maḳdemünle Ka'be-i 'uṣṣāk olsun türbetüm

IV

1. Kılca ḳaldı cān u dil ol nev-civānı görmege
Rāh[1] üzre ṭurmuşam pāyına yüzüm sürmege
3. Éy **Mürīdī** cehd kıl ol gül-'izārı görmege
Mevsim-i gülde şarāb içüp güzeller sevmege
5. **Hāverī** pīr-i muġāndan tāze ḳıldum bī'atüm

7.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Cāhilün dünyāda ten-per[ver] me'āşı var imiş
'Āşıkuñ cānında biñ dürlü ḥırāşı var imiş
3. 'Ārifün dāġ-ı dil-i ḥūn-ābe-pāşı var imiş
'Āşıkuñ baġrında ṭaġlar deñlü başı var imiş
5. Kendü bir kem ḳaṭre deryālarca yaşı var imiş

II

1. Geh ser-i ḥum yaşdanup ḳaldum der-i mey-ḥānede
Geh varup ṭopraq döşendüm gūşe-i vīrānede
3. Geh düşüp mescidde ḳaldum zār geh büt-ḥānede
Yok şanurdum bāliş-i rāḥat bu miḥnet-ḥānede
5. Şimdi bildüm dil-berün eşigi ṭaşı var imiş

III

1. Gördi fānīdür şafā-yı bezm-i şīrīn-'ayşını

7. **Tahmīs-i Fevrī li-Ġazel-i Ḥayretī.**
Revān 1972: 81^b, Tarlan: Fevrī: Tahmis I.

- Eyleyüp tahkîk efkâr-ı beķā-endîşini
3. Şavdı başından vücūd-ı 'ārîzî teşvîşini
Râh-ı ğamda cān vérüp başa iletđi işini
5. Āferīn Ferhāda kim devletlü başı var imiş

IV

1. Mürtefi'-ken ten niķābı dīde-i maķcūbdan
Bir nazār dūr olmadum nezzāre-i maľlūbdan
3. Hīl'at-i cismi giyelden ayru düşdüm hūbdan
Benlik imiş ayıran ben bendeyi maľbūbdan
5. Éy dirīġā bilmedüm arada nāşī var imiş

V

1. Yāra olmak isteseñ sīne-be-sīne rū-be-rū
El yu varlıķdan ķoma kendüñde hergiz reng ü bū
3. 'Işķ şāhın dīñle **Fevrī** nice étmiş ġüft ü ġū
Cān ile cānān arasında hīcāb olduñ déyü
5. **Ĥayretīnūñ** kendü kendü[y]le şavaşı var imiş

8.

Mef'ūlü mefā'ilün mef'ūlü mefā'ilün

Hezec -- + / + -- - / - - + / + - - -

I

1. Gül-zār-ı elest içre bir bülbul idüm cānā
Bir ġonce-i gül görsem pūr-ġulġul idüm cānā
3. Çün rüz-ı ezelden ben bir bī-dil-idüm cānā
Ne āteş ü bād u ne āb ü ġil-idüm cānā
5. Sen serv-i hevā-baķşa ben mā'il-idüm cānā

II

1. Dil bezm-i elest içre yāri idi ŧanbūruñ
'Aķlını mey-i vaķdet almışdı o mehcūruñ
3. İçerdi alup cāmın öpüp lebinini yāruñ
'Ālemde henüz adı yād olmadı engūruñ

8. **Tahmīs-i 'İydī li-Ġazel-i Ĥayretī.**

Revān 1972: 81^b.

Tahmīs edilen şiir: Ĥayretī: *Dīvan*: G. 1.

II-4 olmadı: olmadın Ĥayretī: *Dīvan*: G. 1.

5. Hüm-hâne-i vaḥdetde ben ḳanzil-idüm cānā

III

1. Bilinmez-idi aşlā gerdiş ne durur gerdün
Añlamaz-ıdı 'ālim dānā ne idi yā çün
3. Ḳandaydı Süleymān [u] İskender ü Eflātün
Leylāya henüz Mecnūn olmamış idi meftün
5. Ben vādī-i ḥayretde lā-ya'ḳıl idüm cānā

IV

1. Dīvāne idüm evvel yoğ-idi baña tedbīr
Ḥusrev ne idi Şīrīn olmamış-idi taşvīr
3. Kūh-ı ğamı kesmişdüm komamış-idim bir yér
Daḥı gili Ferhāduñ olmamış-idi taḥmīr
5. Ben rāh-ı meşakḳatde pā-der-gil-idüm cānā

V

1. 'İydī n'ola pāk olup şu gibi revān aḳsa
Yüz urup eşigün̄de dāyım yüzün̄e baḳsa
3. Her dem bunı oḳur çün cān ḥıdmetün̄e gelse
'İşḳ eyledi āvāre ben Ḥayretīyi yoḥsa
5. Her ḥıdmete cān-ile müsta'cil-idüm cānā

9.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Bāde-i bezm-i ezelden mest ü sekrān olmuşam
Ol sebebd̄en tā ebed ḳāk-i girībān olmuşam
3. Bilmez oldum kendümi ḥāṭır-periṣān olmuşam
Ben cemāl-i yāra cānā şöyle ḥayrān olmuşam
5. Gitdi benden ikilik ben cümle yeksān olmuşam

II

1. Cümle mevcūdāt birliğine olmuşdur şuhūd

III-4 henüz: daḥı Ḥayretī: *Dīvan*: G. 1.

9. **Tahmīs-i Nidāyī li-Ġazel-i Sulṭān Murād**
Revān 1972: 82^a.

Tahmīs edilen şiir: Murādī: *Dīvan*: G. 890.

- Bildüm érer cümle-i eşyāya andan feyz-i cūd
3. N'ola étsem kaçınıñ mihrābına dāyim sücūd
Çün vücūdı zāhir oldı qalmadı bende vücūd
5. Çünkü zāhir oldı ol ben cümle pinhān olmuşam

III

1. Haste-i 'ışka ezelden derd-i dil-berdür 'ilāc
Hvān-ı 'ışkuñ kıl 'ināyet olmayam muhtāc u aç
3. Nār-ı fürkat yakdı vuşlat ābını üstüme saç
Şu'le-i āhum benüm olmuş-durur başumda tāt
5. Mülk-i 'ışk içre ben 'āşık şimdi sultān olmuşam

IV

1. Bir kez āh étsem şerārından bu 'ālem ola hark
Eşk-i çeşmümden 'aceb mi seyle varsa ğarb u şark
3. Hayret aldı étmez oldum kaţreden deryāyı fark
Fülk-i dil deryā-yı vahdet içre çünkim oldı ğark
5. Şöyle taşdı bu derūnum baħr-ı 'ummān olmuşam

V

1. Ben kabūl étdüm hārābāt içre bu bed-nāmı kim
Nüş édem dā'im şafā ile şarāb-ı kām[ı] kim
3. Cām-ı Cem nüş eyledi bilmem şabāh u şāmı kim
Sākī-i kudret şunup-durur baña bir cāmı kim
5. Cür'asından rüz-ı haşre deñlü sekrān olmuşam

VI

1. Hamdüli'llāh māsivā kaydında fikrüm yok benüm
Ne murādum var murād-ı yārdan ayruğ benüm
3. Dédi dil-dārum kazāma rāzı ol buyruğ benüm
Çağırup dédüм ki yā maħbūb derdüм çok benüm
5. Bir nidā érdi ki ben derdüñe dermān olmuşam

VII

1. Ey Nidā'ī vuşlata hā'il olursa ger tenüñ
Cān-ise terk eyle anı 'ışkına cān vér anuñ
3. Varını yağmā édüp mihrüñ men-i üftādenüñ
Şöyle ğālib oldı şevküñ ben **Murādī**ye senüñ
5. Kār u bārum dāğıdup yoluña 'uryān olmuşam

10.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

I

1. Şimdi bildüm ki güzellerde ḥaḳîḳat yoğ-imiş
Sînesinde bularuñ zerrece şefḳat yoğ-imiş
3. Doğruluğ-ıla seven 'uşşāḳa rağbet yoğ-imiş
Yüri hey şîvesi çok sende ḥaḳîḳat yoğ-imiş

II

1. Nice bir 'ıṣṣ-ıla evvel beni bî-ḥoş étdüñ
Gül gibi soñra varup ḥār-ıla mey nûş étdüñ
3. Bunca gündür beni éy dost ferāmûş étdüñ
Yüri hey şîvesi çok sende ḥaḳîḳat yoğ-imiş

III

1. Ben kuluña ne kadar eyler-iseñ 'ār hele
Bülbül idüm saña éy ruḥları gül-zār hele
3. Bir selāmuña daḥı degmedük éy yār hele
Yüri hey şîvesi çok sende ḥaḳîḳat yoğ-imiş

IV

1. N'ola sevdiyse şehā **Fānī**-yi bî-çāre seni
Söylenür dostum éllerde severler seveni
3. Hep unuttuñ mı begüm nān u nemek ḥaḳḳı ḳanı
Yüri hey şîvesi çok sende ḥaḳîḳat yoğ-imiş

11.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + --

I

1. Çok zamāndur görmedüm éy māh-ı tībānum seni
Élüñe arayı gitdi āh u efgānum seni

10. **Murabba'-ı Fānī.**

Revān 1972: 82^a.

11. **Murabba'-ı Fiğānī.**

Revān 1972: 82^b.

Bu şiir Fiğānī Dīvānı'nda bulunmamaktadır. Şiirde herhangi bir mahlas da yer almamaktadır.

3. Böyle maḥzûn eyleme kim âşinâ étdüm seni
Neylesün n'êtsün seven ölsün mi sulṭānum seni

II

1. İstemezsin bir nefes vaşluñla ḥandān olduğum
Diñlemezsın gül yüzüñ şevķile nālān olduğum
3. A benüm çok sevdüğüm yoluñda ḳurbān olduğum
Neylesün n'êtsün seven ölsün mi sulṭānum seni

III

1. Sen hilāl-ebrū ğamından çünki düşdi yıldızum
Diñle Allāhı severseñ saña var bir kaç sözüm
3. A benüm rūḥ-ı revānum a benüm iki gözüm
Neylesün n'êtsün seven ölsün mi sulṭānum seni

IV

1. 'Āşıķa raḥm eyle cānum uyma gel bīgāneye
'Āşıķa raḥm eylemek vācibdurur cānāneye
3. Gele raḥm eyle baña kim ḳuluñam sen cāneye
Neylesün n'êtsün seven ölsün mi sulṭānum seni

V

1. Ḥasretüñden ḥaste oldum gel tımār eyle baña
Bildiler kim seni sevdüm kimse yār olmaz baña
3. Sen baña yārī gerekmez kimse yār olsun baña
Neylesün n'êtsün seven ölsün mi sulṭānum seni

12.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Ney gibi deldüñ dirīġā sīne-i sūzānumuz
Bir nefes gūş eylemezsin nāle vü efgānumuz
3. Şöyle hışmuñ var bize bulsañ içerdüñ ḳanumuz
Ḳanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

II

1. Āh kim bīgāneler iġvāsını gūş eyledüñ

12. **Murabba'ı Firākī.**
Revān 1972: 82^b.

- Yâdlaruñ bezmine varup bâdeler nûş eyledüñ
3. Düşmen olduñ dost iken dostlar ferâmûş eyledüñ
Kanı a zâlim senüñle 'ahdümüz peymānumuz

III

1. Bendeñe fûrkatde niçün çekdüresin gamları
Âh efendi yâduña gelmez mi vuşlat demleri
3. Yâ niçün bilmezlenürsin şol geçen 'âlemleri
Kanı a zâlim senüñle 'ahdümüz peymānumuz

IV

1. 'İşkuma dil-ber benüm kanı tolular içdüğüñ
Germ olup bir bülbül-i gûyâya gögsüñ açduğıñ
3. Bilmezem bilmezlenüp şimdi nedendür kaçduğıñ
Kanı a zâlim senüñle 'ahdümüz peymānumuz

V

1. Tapuña ger 'arz édersem iştiyâkı haşre dek
Bu dükenmez hasretüm kalurdı bâkî haşre dek
3. Kuluñuzdur saña söyler bu **Firâkî** haşre dek
Kanı a zâlim senüñle 'ahdümüz peymānumuz

13.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Sen cefâ resmin şehâ 'uşşâka âğâz eyledüñ
Nâlesin ben bî-nevānuñ nâya dem-sâz eyledüñ
3. Cevrünü arturduñ ammâ mihrünü az eyledüñ
Vaz geldüm sevmeden baña yeter nâz eyledüñ

II

1. Oldı çün vaşluñ meyın ağıyâre şunmak hû saña
Ben firâkuñ cāmını nûş éderem yâ hû saña
3. Şâd ol ayruķ benden ötri gelsesün kayğû saña

V-3 Yazmada bu **Firâkî** saña söyler şeklinde geçen ifade kafiye uyması için saña söyler bu **Firâkî** şekline getirilmiştir.

13. **Murabba'ı Na'imî.**
Revân 1972: 82^b.

Vaz geldüm sevmeden baña yeter nâz eyledüñ

III

1. Senden éy serv-i ser-efrâzum hevâdur hâşılum
Kâküle yüz sürdüğümünden hep hebâdur hâşılum
3. Ğayredür meylüñ benüm ancak belâdur hâşılum
Vaz geldüm sevmeden baña yeter nâz eyledüñ

IV

1. Ger beni zâr eyle ger ağıyarı eyle saña yâr
Az cevrüñi çok eyle yüz cefâñı şad-hezâr
3. Bî-vefâ hercâyisin bugünden artuğ yûri var
Vaz geldüm sevmeden baña yeter nâz eyledüñ

V

1. ‘Âşıkam dârdüm saña eksüklik eylerdüm müdâm
Ben degüldüm söyleyen hâşâ vü kellâ bir kelâm
3. Mihr işi éy meh **Na‘îm**iden yaña oldu tamâm
Vaz geldüm sevmeden baña yeter nâz eyledüñ

14.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hâsret oldum gün gibi éy mâh-ı tâbânum saña
Érdi fûrkat günleri vaşl olmadı cânım saña
3. Kim bilür érişmeyem derde dermânım saña
Âhîret hâkkın helâl ét yâhû sulţânım saña

II

1. Cânuma geçdi ğam-ı fûrkat firâk-ı yâr ile
İştîyâk artdı vaţan düşdi dile dildâr-ile
3. Bir degül biñ biñ kafesden bülbül-i gülzâr-ile
Âhîret hâkkın helâl ét yâhû sulţânım saña

14. **Murabba‘-ı Necâtî.**

Revân 1972: 83^a.

Bu şiir Necâtî Beg Dîvânı'nda bulunmamaktadır. Şiirde herhangi bir mahlas da yer almamaktadır.

III

1. Sen gül-i ter gönceden âl-ile ben düşdüm cüdâ
Hâr-ı ğamdan bülbüli gülşenden étmesün cüdâ
3. Sağ esen hem déyesen hasretle gitdi bu gedâ
Âhîret hâkķın helâl ét yâhû sulţānum saña

IV

1. Bir gün [olsun] görmez-isem éy yüzi māhum seni
Korķaram añmayayın unudasın şāhum beni
3. Démeyesin gitdügümden soñra bīmārum xanı
Âhîret hâkķın helâl ét yâhû sulţānum saña

15.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Ben cefā-keş 'āşıķuñ qaddini kılduñ sen kemān
Tabl-ı sīnem qarşu vérdüm tīrüne kılduñ nişān
3. Sūz-ı āhumdan cihānı dil-berā dutdı duhān
Ben Muħammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

II

1. Bunca yıldur geşt éderdüm 'ālem içre serserī
'İşķ derdinden efendi nice oldum Hāyderī
3. Bī-nevā-yı rind-i 'ışķam ben görelden çün seni
Ben Muħammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

III

1. 'Āşıķ-ı dīdāriyam devr édeliden ben hemīn
Eylerem gül ruhları qarşusına zār [u] enīn
3. Fehm édemez baķsa biñ yıl sırr-ı la'lüñ hōd-bīn
Ben Muhammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

IV

1. 'Āşıķam rüyında yér yér dil-rubānuñ hāline
Hīç terahķum eylemez üftādesinüñ hāline
3. Devr-i hūsnüñde anuñ girdim melāmet şālına

15. Murabba'ı Şurū'ī.
Revān 1972: 83^a.

Ben Muḥammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

V

1. Hāḡ Te'ālā kim añā vérmiş-durur şem'-i cemāl
Hüsni ayına anuñ çün vérmesün Tañrı zevāl
3. Öykünümez leblerüñe sen şehüñ āb-ı zülāl
Ben Muḥammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

VI

1. Bu dil-i dīvāneyi bir laḡzada şeydā éder
Ġaret étdi göñlümi ol pür-cefā yaġmā éder
3. 'Ākıbet abdāl édüp ben 'āşığı rüsvāy éder
Ben Muḥammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

VII

1. Gel vefā eyle Şurū'īye şehā geh geh cefā
Bu durur sizden ricāsı éy Muḥammed Muştafā
3. Oḡuyasız dāyimā rūḡ-ı şerīfine du'ā
Ben Muḥammed çākerīyem ol-durur şāh-ı cihān

16.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Bĩ-vefā dildār imişsüñ böyle bilmezdüm seni
Pür-cefā cevvar imişsüñ böyle bilmezdüm seni
3. Çarḡ-veş ġaddār imişsüñ böyle bilmezdüm seni
Bir gül-i pür-ḡār imişsüñ böyle bilmezdüm seni
5. Ġayrilerle yār imişsüñ böyle bilmezdüm seni
Hem-dem-i aġyār imişsüñ böyle bilmezdüm seni

II

1. Şüretā gerçi édersüñ bendeñe arz-ı vidād
Līk ma'nide raḡīb ile édersin ittiḡād
3. Kime feryād édeyin cānā elüñden dād u dād
Bunca gündür bendeñi ḡıç étmedüñ bir kerre yād
5. Ġayrilerle yār imişsüñ böyle bilmezdüm seni

16. Müseddes-i Hāşimī.

Revān 1972: 83^b.

Hem-dem-i ağıyar imişsün böyle bilmezdüm seni

III

1. Şalınup seyrân édersin ğayrilerle dâ'imā
Hîç dönüp bir kere bakmazsın şehâ benden yaña
3. Böyle vaz' étmek düşer mi şānuña éy dil-rübā
Yād olup bizden neden ağıyāra olmağ āşinā
5. Ğayrilerle yār imişsün böyle bilmezdüm seni
Hem-dem-i ağıyar imişsün böyle bilmezdüm seni

IV

1. Ben seni yār ola şandum baña cānā bilmedüm
Bî-ḥaḳīḳat olduġuñ çağ böyle ḥaḳḳā bilmedüm
3. Şoñını fikr étmegin sevdüm dirîġā bilmedüm
Rîş-ḥand imiş işüñ baña nigārā bilmedüm
5. Ğayrilerle yār imişsün böyle bilmezdüm seni
Hem-dem-i ağıyar imişsün böyle bilmezdüm seni

V

1. Bezm édersin ğayrılarla eyleyüp 'azm-i kenār
Ḳanda bir dūn u denī varsa olursın aña yār
3. **Hāşimī** bendeñle konuşmağdan eylersin firār
Mā'il-i ağıyar imişsün n'édeyim hey rüzgār
5. Ğayrilerle yār imişsün böyle bilmezdüm seni
Hem-dem-i ağıyar imişsün böyle bilmezdüm seni

17.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Gāhi fūrḳat bir yañadan göñlüme vérür elem
Gāhi ḥasret bir yañadan cānuma vérür sitem
3. Gāhi miḥnet bir yañadan gösterür rāh-ı 'adem
Gāhi cānum bir yaña ġam almağ ister n'eyleyem
5. Dört yañadan baña olurlar ḥavāle dem-be-dem

17. **Müseddes-i Selīkī Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.**

Revān 1972: 83^b, Selīkī: *Dīvan*: Musammatlar 3.

I-4 n'eyleyem: dem be-dem Selīkī: *Dīvan*: Musammatlar 3.

Gāhi fūrkat gāhi ḥasret gāhi miḥnet gāhi ğam

II

1. Tīr-i fūrkat geh delüp baġrum derūna kār éder
Ḥançer-i ḥasret geh olur sīnemi efgār éder
3. Derd ü miḥnet gāh beni künc-i belāda zār éder
Gāh ğam geldükçe göñlüme beni bīmār éder
5. Her biri bir yaña 'ālemden beni bīzār éder
Gāhi fūrkat gāhi ḥasret gāhi miḥnet gāhi ğam

III

1. Olmuş iken ol perī 'ışkuñda şeydā bir yaña
Kākülünnden var iken başumda sevdā bir yaña
3. Cevr éderken cāna ol yār-ı dil-ārā bir yaña
Dil çekerken cevri aġyār-ıla ğavġā bir yaña
5. Cānumı almak için eyler teķāzā bir yaña
Gāhi fūrkat gāhi ḥasret gāhi miḥnet gāhi ğam

IV

1. Dil belā bezminde her dem ney gibi nālān olup
Gözlerüm yaşı şarāb oldu ciger büryān olup
3. Şem' olup ol bezme cānum riştesi sūzān olup
Göñlüm aña acıyuben gözlerüm pür-қан olup
5. 'Ayş için ben bī-kes ile hem-dem ü yārān olup
Gāhi fūrkat gāhi ḥasret gāhi miḥnet gāhi ğam

V

1. Éy Selīķī gāhi fūrkatden n'ola kılsañ fiġān
Gāhi ḥasretten yéridür yaşum olursa revān
3. Gāhi miḥnetden n'ola olsañ za'īf ü nā-tüvān
Gāhi ğamdan tañ mı olursa vücūduñ bī-nişān
5. Rāh-ı 'ışқа girenüñ olur yolında her zamān
Gāhi fūrkat gāhi ḥasret gāhi miḥnet gāhi ğam

18.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Rām olup her dem sözüme inkıyād étdüklerüñ
Çanı ol demler benümle ittiḥād étdüklerüñ
3. İltifāt édüp baña arz-ı vidād étdüklerüñ
Muṭṭaşıl günden güne mihrüñ ziyād étdüklerüñ
5. Sen unutduñsa beni luṭfuñla yād étdüklerüñ
Ben unutmam bu dil-i nā-şādı şād étdüklerüñ

II

1. Luṭfuñı çok görmüşem cānā 'adāvet édemem
Fırkatüñden éllere varup şikāyet édemem
3. 'Aql u fikrüm sendedür ğayra maḥabbet édemem
Sen ferāġat eyledüñse ben ferāġat édemem
5. Sen unutduñsa beni luṭfuñla yād étdüklerüñ
Ben unutmam bu dil-i nā-şādı şād étdüklerüñ

III

1. Bir iki gün çekmek ile derd-i hicrānuñ senüñ
Unudur mıyam şehā luṭf-ı firāvānuñ senüñ
3. Yād olunmaz mı şanursın dāyım iḥsānuñ senüñ
Hıç çıkar mı ḥāṭırumdan 'ahd ü peymānuñ senüñ
5. Sen unutduñsa beni luṭfuñla yād étdüklerüñ
Ben unutmam bu dil-i nā-şādı şād étdüklerüñ

IV

1. N'ola olsam ben saña cān-ıla dilden mübtelā
Dostum sen étdüğüñ iḥsānı kim étdi baña
3. İltiyām édüp ezelden her dem eylersin vefā
Bunca ḥaqq-ı sâbık añulmaz mı hıç éy dil-rübā
5. Sen unutduñsa beni luṭfuñla yād étdüklerüñ
Ben unutmam bu dil-i nā-şādı şād étdüklerüñ

18. Müseddes-i Şabrî.

Revân 1972: 84^a, Şabrî: *Dîvân*: Müseddes 4, 315. s.

V

1. Künc-i fûrkatde nice bir eyleye âh u fiğân
Şabra ṯakat ḵalmadı oldum za'îf ü nâ-tüvân
3. Şabri̇ [.....]-veş n'ola ayrıldusa nâgehân
Zâyî' olup gitdi mi bu âşinâlıklar hemân
5. Sen unutduñsa beni luţfuñla yâd étdüklerüñ
Ben unutmam bu dil-i nâ-şadı şad étdüklerüñ

19.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Yağalı âteş-i hecrüñ bu dil-i sūzānum
Ṯatalı gökyüzini dūd-ı dil-i nālānum
3. Sākî-i bezmüm olup dīde-i hūn-efşānum
Ġuşşa vü derd ü ğam u hecr olalı yārānum
5. Nāle ney göz yaşı mey oldu ciger büryānum
Hāne-i dilde hayālūñ olalı mihmānum

II

1. Olalı cān u gönül âteş-i miḥnetde kebāb
Cām-ı mey dīdelerüm oldu ciger kanı şarāb
3. Fûrkatünde güzelüm girmeyeli gözüme ḥvāb
Çeng olup kām̱et-i ḥam-geşte vü hem sīne rebāb
5. Nāle ney göz yaşı mey oldu ciger büryānum
Hāne-i dilde hayālūñ olalı mihmānum

III

1. Ḥasret-i la'lūñ-ile dīdelerüm hūn olalı
Fikr-i ḥaṭṭuñla senūñ ḥāḻi diger-gūn olalı
3. Künc-i fûrkatde gönül hecr-ile maḥzūn olalı
Leylī-i zülfüñ ümīdi ile mecnūn olalı
5. Nāle ney göz yaşı mey oldu ciger büryānum
Hāne-i dilde hayālūñ olalı mihmānum

19. Müseddes-i Şanī.

Revān 1972: 84^a.

II-3-4/5-6 Takdim-te'hîr işaretleriyle düzeltme yapılmıştır.

IV

1. Şalalı cân evine âteş-i hicrân-ıla od
Âteş-i hasret-ile sînemi yakdukça çü 'ūd
3. Çihre-i çarhı siyâh eyleyeli dūd-ı kebūd
Bezm-i âgyârda sen nâz-ile kıldıkça sürūd
5. Nâle ney göz yaşı mey oldu ciger büryānum
Hāne-i dilde hayālūñ olalı mihmānum

V

1. Cür'a-i câmuñı âgyār çeküp nüş édeli
Çekeli sîneñi pehlûya der-âgûş édeli
3. Cām-ı hecri içirüp **Şānī**yi bî-hûş édeli
Hālet-i bâde-yi 'ışkuñ beni medhûş édeli
5. Nâle ney göz yaşı mey oldu ciger büryānum
Hāne-i dilde hayālūñ olalı mihmānum

20.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

I

1. Kana ğark étđi tenüm dide-i hün-efşānum
Bî-güneh yā nice bir aķıda tîġuñ kanum
3. Sînede derd ü ğam-ı 'ışkuñ olup mihmānum
Ka'be hāķķı içün éy pâdişeh-i devrānum
5. Rāh-ı 'ışkuñda senüñ zerrece yok noķşānum
Ya nedür çaķ bu ķadar cevre sebep sultānum

II

1. Kāmetüm dest-i cefāñ niceye dek eyleye dāl
Dāġlarla tenümi bir ķıla rüyuñdaki hāl
3. Lāle-veş baġrumı hun étđi benüm ol gül-i āl
Sözümi diñle meded éy şeh-i iķlīm-i cemāl
5. Rāh-ı 'ışkuñda senüñ zerrece yok noķşānum
Ya nedür cevre sebep çaķ bu ķadar sultānum

20. Müseddes-i Medhī.
Revān 1972: 84^b.

III

1. Hîdmet-i hâk-i derûñ dahı edâ eyleyeyin
İki destüm götürüp saña du'â eyleyeyin
3. Başumı sen şeh-i devrâna fedâ eyleyeyin
Ağlayup derd-ile kûyuñda nidâ eyleyeyin
5. Râh-ı 'ışkuñda senüñ zerrece yok nokşānum
Ya nedür çaķ bu ķadar cevre sebep sulţānum

IV

1. Ne 'aceb başuma dār olsa benüm dār-ı fenâ
Yaķdı yandurdı beni âteş-i hicrân-ı belâ
3. 'Ādetüñdür senüñ aġyāra vefâ baña cefâ
Buña bir kimse taħammül édebilmez cānâ
5. Râh-ı 'ışkuñda senüñ zerrece yok nokşānum
Ya nedür çaķ bu ķadar cevre sebep sulţānum

V

1. Zerrece éy yüzi gün 'āşıkā raġbet gereke
Şāhdan kullara iħsān u mürüvvet gereke
3. Ma'rifet ehline her vech-ile 'izzet gereke
Medhī-i haste-dilüñ hāline şefķat gereke
5. Râh-ı 'ışkuñda senüñ zerrece yok nokşānum
Ya nedür çaķ bu ķadar cevre sebep sulţānum

21.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Ser-ā-ser ni'met-i dünyāyı hep dişden geçirdüñ tüt
Baķup cām-ı Sikenderde cihānı cümle gördüñ tüt
3. Yaşup yayını eflāküñ diz urup başķa ķurduñ tüt
Kemān-ı Rüstemi ķullāb urup çekdüñ çevirdüñ tüt
5. Getürdüñ Zāl-i eflāki atında yére urduñ tüt

II

1. Semend-i 'ışķı sür éy dil yüri meydāna incinme

21. Muħammes-i Şānī.
Revān 1972: 84^b.

- Hemân er gibi ol cân at ériş merdâne incinme
3. Ḵo ursun tîĝ-ı müjĝânın şaķın cānâne incinme
Eger pervāz éderse murĝ-ı cān bir dāne incinme
5. Anı āzād édüp ħabs-i kâfesden sen uçurduñ ṯut

III

1. Kimi gördüñ bu dünyāda dilā bî-bāk olur āķır
Bir iki gün gülerse aldanup ĝam-nāk olur āķır
3. Girībān-ı 'ömür dest-i fenādan çāk olur āķır
Vücūd-ı nāzenīnün çün bilürsin ħāk olur āķır
5. Çıkup şāhâne taħt üzre nice buyruk buyurduñ ṯut

IV

1. Dédi zülf [ü] 'izār içün bu gün bir zū-fünün kimse
Kamer devrinde kim görmüş durur 'ömri uzun kimse
3. Bu çok başlu-y-ıla başa varur mı hîç zebün kimse
El el üstinedür geçmez elüñ [öñine çün] kimse
5. Şabā gibi cihān içre biraz esdüñ şavurduñ ṯut

V

1. Şalındurmaz ol āfet kirpigine degme bir şānı
Beñin başdan çıkarmışdur anuñ zülf-i perīşānı
3. Şaķın çok iş éder bir gün bilürsin ol perī-şānı
Ayaĝı bezm-i keşretten bir el öñ çek [sen] éy Şānī
5. Ferāĝat eyle gel var 'ālem-i vaħdetde yurduñ ṯut

22.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Görenler rüy-ı zerdüm dér ĝam-ı yāre nişāndur bu
Ki bend-i kākül-i dildāra kayd-ı cāvidāndur bu
3. Beni aĝlatma 'uşşāk içre kim dérler cihāndur bu
Sirişk-i çeşümü görēn dédi baña ne qāndur bu
5. Dédüm qan-ile qarışmış aķar baħr-i revāndur bu

22. Muħammes-i Hümāyī li-Ġazel-i Sulţān Murād

Revān 1972: 84^b.

Tahmis edilen gazel Murādī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

II

1. Hâyâli hecr-i zülfüñ çün elif kıaddümi dâl étđi
Fırâkıñ cāna kār édüp dili aşüfte-ğāl étđi
3. Kenār-ı bağır-ı 'ıřkıñda göñül engıne řāl étđi
Ğabāb-ı eşki sīnemde görenler hep su'āl étđi
5. Dédüm kim fülk-i cismümde açılmış bādbāndur bu

III

1. Görüp şem'-i ruh-ı cānāneyi dil oldı pervāne
Diler ihrāk édüp cānın bula tā kıurb-ı cānāne
3. Be 'āřık sālİK-i rāh-ı mağabbet gibi rindāne
Viřāl ümmidine řābir olalum derd-i hicrāne
5. Görelüm ne olur zāhir hele devr-i zamāndur bu

IV

1. Çü ben yār ile yār oldum degül ağıyār 'aynumda
Beni kıo yüri zāhid yok benüm kimseye deynüm de
3. Kesilmem yok durur andan keserler ise boynumda
Yazup nāmını dildāruñ nihān étđüm çü kıoynumda
5. Su'āl étđi bağıa yārān déđüm āğıir zamāndur bu

V

1. şanemler zīneti āfāğı döndürmiş dilā deyire
Büt-i sīmīn-bedenlerle **Hümāyī** çıkalum seyire
3. Bilimez şi'riñüñ remzin kimesne şer mi yā ğayra
Murādīnüñ bu güftārı nihāndur gerçi kim ğayra
5. Cenābına o dildāruñ velī cümle 'ayāndur bu

23.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Eyā kān-ı kerem zıll-i İlāhī şun'-ı Yezdānī
Cemāl-i bā-kemālūñdür çerāğ-ı luğf-ı Rabbānī
3. şeref buldı zamānuñda řehā āyīn-i sultānī
Serīr-i rif'atūñ zāt-ı řerīfūñdür Süleymānī

23. Müseddes-i Āřafī.
Revān 1972: 85^a.

5. 'Adâlet mülkinüñ sulţân-ı 'âlî-şânısın şanı
Müsellemdür saña vallâhi eţvâr-ı cihânbânî

II

1. Şeh-i mülk-i 'adâlet pâdişâh-ı 'âlem-ârâsın
Muht-i ma'deletde şehriyârüm dürr-i yektâsın
3. Şafâ-yı safvet-i tab'uñla bir zât-ı muşaffâsın
Başiret ehline hâkkâ ki mir'ât-ı mücellâsın
5. Dem-i 'adlûñle ref' oldı felekden ebr-i zulmânî
Vücûduñdur sipihr-i 'izzetüñ mihr-i dirahşânî

III

1. Gıriv-i kûs-ı zecrûñ şarkâ vü ğarba şadâ şaldı
Yem-i hûn-ı 'adûya hançerüñ mâhî sıfat taldı
3. Ne Tebrîz ü Irak vü ne Şifâhân-ı 'Acem kaldı
Êrüp şemşîr-i kahruñ bulduğında mülkini aldı
5. Şalup gün gibi şarkâ şu'le-i şemşîr-i bürrânı
Muhaşşal eyledüñ tekmîl ırz-ı Âl-i 'Osmânı

IV

1. Kemend-endâz-ı himmetle 'adûyı eyledüñ naḥçîr
Nice şâhib-kırânı hâk-sâr étdüñ kılup taḥķîr
3. Alup zamm eyledüñ a'câmı Rûma eyleyüp teşķîr
Ḥuşûşâ mülk-i Şîrvânuñ olımaz kışşası ta'bîr
5. Nice şehirler çalışdı almağ-ıçün mülk-i Īrânı
Sen alduñ pâdişâhum bezm-i rezmüñ merd-i meydânı

V

1. Hemîşe feth-i nuşretle vücûduñ kâmkâr olsun
Refîķuñ himmet-i merdân şefîķuñ Çâr-Yâr olsun
3. Serîr-i saltanatda zât-ı pâküñ ber-ķarâr olsun
Ser-i a'dâ eşigüñde dem-â-dem hâk-sâr olsun
5. 'Ulüvv-i himmet-i şâhiye mazhar eyleyüp anı
Kuluñdur Âşafî érgür murâda ol sühandânı

24.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Āh kim mihr ü maḥabbet ḥurmetini bilmedüm
Zerrece rûz-ı vişālüñ kıymetini bilmedüm
3. Şoñ peşimān aşşı étmez fırsatını bilmedüm
Buldum ammā yavı kıldum kıymetini bilmedüm

II

1. Bir zamān dīvāne göñlüm eglenürdi yār ile
Ḥasretinden söyleşür şimdi der ü dīvār-ile
3. Aña kaldı kim düşem tağlara āh u zār ile
Buldum ammā yavı kıldum kıymetini bilmedüm

III

1. Ayrılık müşkil belādur işidenlerden ırāk
Gitdi ol Yūsuf-cemālüm el-firāk [u] el-firāk
3. Göñlümüñ Ya'qūbına kār étدی nār-ı iştiyāk
Buldum ammā yavı kıldum kıymetini bilmedüm

IV

1. Ṭālī'üm alçaķ olupdur ğuşşadan deryā gibi
Yérlerе düşdi yüzüm mihr-i cihān-ārā gibi
3. Fırķatiyle günde biñ kez ölürem **Yahyā** gibi
Buldum ammā yavı kıldum kıymetini bilmedüm

24. **Murabba'-ı Yahyā.**

Revān 1972: 85^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 33.

I-1 ḥurmetini: miḥnetini Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 33.

I-3 fırsatını: fırķatını Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 33.

II-1 eglenürdi: söyleşürdi Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 33.

IV-1 Ṭālī'üm: Yalimum Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 33.

25.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Tañrı her şahşa temennâ-yı dil ü cānın vére
Kāfire İslām [ü] ehl-i dīne imānın vére
3. Şeyh ü şöfiye [cinān u] hūr u rıdvānın vére
Mālike mülkin ġarībe künc-i vīrānın vére
5. İsterem Hāğdan dil-i 'uşşāka cānānın vére
Umaram derdin véren Allāh dermānın vére

II

1. Çün [beni] çarh étدی ol şīrīn-zebānumdan cüdā
Başum aldum ға gitdüm kūh-ken-veş mübtelā
3. Nāgehān gördüm gelür bir hıẓr-veş pīr-i Hudā
Ni'met ét dédim dédi el ƣaldırup étدی du'ā
5. Umaram Hāğ haste-dil 'uşşāka cānānın vére
Dilerem derdin véren Allāh dermānın vére

III

1. Vāƣı'amda bir géce gördüm ki Ƣays-i pāk-bāz
Ƣoprağa urmuş yüzün izhār édüp sūz-ı güdāz
3. Dédim éy 'aşık nedür maƣşūduñ eyle keşf-i rāz
Ağlayup derd-ile dédi tā ebed édüp niyāz
5. İsterem Hāğdan dil-i 'uşşāka cānānın vére
Umaram derdin véren Allāh dermānın vére

IV

1. Hōş gelür bu derd ü miḥnet baña şıḥḥat istemem

25. Müseddes-i Fevrî.

Revân 1972: 85^b, Tarlan: Fevrî: Müseddes.

Revân 1972'de nakaratlar farklı farklı yazılmıştır. Fevrî'nin şiirlerinin yer aldığı Tarlan'da bütün nakaratlar şu şekildedir:

İsterin Hāğ haste-dil 'uşşāka cānānın vere

Umarın derdin veren Allāh dermānın vere

II-1 zebānumdan: dehānumdan Fevrî: *Dīvan*: Müseddes.

II-2 aldum ға gitdüm: alub dağa düşdüm Fevrî: *Dīvan*: Müseddes.

II-4 Ni'met: Himmet Fevrî: *Dīvan*: Müseddes.

III-4 derd-ile: sūz ile Fevrî: *Dīvan*: Müseddes.

IV-1 miḥnet: maḥabbet Fevrî: *Dīvan*: Müseddes.

- Zillete incinmezem ikbāl ü devlet istemem
3. Faḫr[ı] faḫr étdüm revâc-ı ḳadr u rif'at istemem
Rağbetüm ḳalmadı dünyāya sa'âdet istemem
5. İsterem Ḥaḳdan dil-i 'uṣṣāḳa cānānın vére
Umaram derdin véren Allāh dermānın vére

V

1. Derd ü hicrān **Fevrî**yi şu deñlü étdi ḥaste-ḥāl
Kim gelüp gördükce aḥvālin ṭabīb-i ḥoş-ḥıṣāl
3. Dutdı nabzın gördi kim kendü 'ilâc étmek muḥāl
Ḥaḳka tefvîz étdi [ḥālin] déyüp ol ferḥunde-fāl
5. İsterem Ḥaḳdan dil-i 'uṣṣāḳa cānānın vére
Umaram derdin véren Allāh dermānın vére

26.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. 'Āfiyet dervîş-i dil-rîşe ulu ni'met gibi
Şāha tedbîr-i mizâc-ı memleket zaḥmet gibi
3. Ol ṭabīb-i cān nedür gör şi'r hep ḥikmet gibi
Ḥalk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi
5. Olmaya devlet cihānda bir nefes sıḥḥat gibi

II

1. Zāhidā 'uzlet-güzîñ ol eyle kesb-i ma'rifet
Ġirre olma lâ-beḳādur 'izz ü cāh u salṭanat
3. Serde hûş u dilde cûş u tende ḳalmaz 'āfiyet
Ḳo bu 'ayş u 'işreti çünkim fenâdur 'ākıbet
5. Yār-ı bâḳî ister-iseñ olmaya ṭā'at gibi

IV-4 ḳalmadı dünyāya: dünyāya ḳalmadı Fevrî: *Dîvan*: Müseddes.

V-1 derd ü: derd-i Fevrî: *Dîvan*: Müseddes.

V-2 gördükce aḥvālin: gördükde ḥālini Fevrî: *Dîvan*: Müseddes.

V-3 Dutdı: Tıttı Fevrî: *Dîvan*: Müseddes.

26. **Taḥmîs-i Sultān Süleymān 'Aleyhi'r-raḥmeti ve'l-gufrān.**
Revān 1972: 85^b.

Bu şiir başkası tarafından taḥmîs edilmiş olmalıdır. Gazel Muḥibbî'nindir ama bu şiir taḥmîs olarak Muḥibbî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

III

1. Hâne-i dilden ğubâr-ı mäsivâyı sil süpür
Faķr[1] faķr ét kıl derûnuñ nûr-ı tevĥîd-ile pür
3. Geç riyâsetden söz esle gerçi kim *elĥaķķu ĥur*
Salţanat dédikleri ancaķ cihân ğavġâsıdur
5. Olmaya baĥt u sa'âdet dünyede vaĥdet gibi

IV

1. Şâh-ı dehri zinde étsün tâ ebed Ĥayy u Şamed
Âsitânın rub'-ı meskûn ehline kılsun sened
3. Kıldı çün bu beyt ile tûl-i emel beynini sed
Olsa [ķumlar] şaġışınca 'ömrüñe ĥadd u 'aded
5. Gelmeye bu şîşe-i çarĥ içre bir sâ'at gibi

V

1. Éy ġoñûl keşretde ħalma kıl yérüñ künc-i ĥamûl
Hem-zebânuñ ħavl-i Ĥaķ ét hem-demüñ ħavl-i Resûl
3. Gör ne dér irşâd édüp sultân-ı aşĥâb-ı 'uķûl
Ger ĥuzûr étmek dilerseñ éy **Muĥibbî** fâriġ ol
5. Olmaya vaĥdet maķâmı ġüşe-i 'uzlet gibi

27.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Mużârî' -- + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Atdı cefâ eli beni mülk-i melâmete
Érmek müyesser ola mı ol şûĥ-i âfete
3. Şaldı felek firâķ-ıla fülki felâkete
Bâd-ı belâ çıkarmadı sûy-ı selâmete
5. Vâ-ĥasretâ ki érmedüm ol serv-ķâmete
Vâ-firķatâ ki ħaldı bu ĥasret kıyâmete

II

1. Öldürmek istemiş beni şâh-ı sîmîn-tenüm
Tek kendi gelsün uşta kılıc uşta gerdenüm
3. Eflâke çıkıdı hecr-ile zâr-ı süzânüm

27. Müseddes-i Selmân.
Revân 1972: 86^a.

- Éy rahm édüp figân-ıla hâlüm şoran benüm
5. Vâ-hasretâ ki érmedüm ol serv ü kâmete
Vâ-fırkatâ ki qaldı bu hasret kıyâmete

III

1. Dil dâr-ı dilden ayru düşüp zâr u pür-melâl
Gördüm bir köhne tekyede bir bâğ-ı pür-nihâl
3. Dil murğ[ı] anda iñler ü jülîde per ü bâl
Oğur bu beyti süz-ıla qaddin kırup hilâl
5. Vâ-hasretâ ki érmedüm ol serv ü kâmete
Vâ-fırkatâ ki qaldı bu hasret kıyâmete

IV

1. Vuşlat hevâsı 'ömrümi çü eyleyüp telef
Derd ehli göre gelelden üstüme tıtdı şaf
3. Dür dökdi bunları göricek dîde çün şadef
Hûn-ı dil aqdı gözden vü naqş oldı her taraf
5. Vâ-hasretâ ki érmedüm ol serv ü kâmete
Vâ-fırkatâ ki qaldı bu hasret kıyâmete

V

1. Ol meh démiş ki öldi ol **Selmân**-ı bî-nevâ
Vardum mezârına dédüm ehlen ve sehlen merhabâ
3. Hâkinden érdi sem'üme pür-süz u pür-şadâ
Güş eyleyüp figânlar édüp derünî dâ'imâ
5. Vâ-hasretâ ki érmedüm ol serv ü kâmete
Vâ-fırkatâ ki qaldı bu hasret kıyâmete

28.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Yaratdı âdemi çün kim Hudâ luğf u kerâmetle
Hâsed kılmışsun ol demde sürülmüşsün haqâretle
3. Olursañ mâl-ile Qârûn gibi dâyim şikâyetle

28. **Tahmîs-i Hicvî** 'Acemzâde.

Revân 1972: 86^a.

Bu şiirde mahlas geçmemektedir.

5. Cihāna gelmedi mişlün 'Acem-zāde ḥasāsetle
Şeb-i fūrkat gibi geĉsün günün dāyim ḳasāvetle

II

1. Yüzüñi görene ḥālet ğam u renc ü 'anādur hep
Yedigün semm-i ḳātildür senün derd ü belādur hep
3. Tōğunmaz kimseye menfa'atün vüĉüduñ pür-cefādur hep
Yüzün gülmez sözüñ acı işün kızb ü riyādur hep
5. Ne lāyık saña bu 'izzet behey gel bu cehāetle

III

1. Bu derd ü bu tama'la sen ölürsin derd ü ḥasretten
Cüzām olduñ ḳarışma gel bizi ḳurtar bu şıķletten
3. Hele ben añlamam kim sen olasın hıĉ bir ümmetden
Rafāzīsün Ḥavāricsün bu yetmiş iki milletten
5. Çıķacak gözüñe n'oldı baķamazsın ḥacāetle

IV

1. Koca ḳarı gibi 'ömrün geĉirdün n'eyledün ḥaşıl
Şer işde cüst ü çābüksin velī ḥayr işde sen kāhil
3. Oĉuyup defter-i dinden degülsin 'ilm-ile 'āmil
'Aceb lā-yunşarīf bābın kim öğretti saña cāhil
5. Unutdurduñ ḥamīdi sen bu buhl ü bu ḥamāķatle

V

1. Teraḥḥum eylemez aşıla ḳatı bī-raḥm cābirdür
Ben *بن صبد قنر* velī üstād-ı māhirdür
3. Ne ḥayvāndur ne cinnīdür ne müslimdür ne kāfirdür
Nice vaşfeyleyem anı dilüm vaşfında ḳāşırdur
5. Degül vaşfı anuñ mümkün nice biñ biñ rivāyetle

29.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hem-dem olsam bir nefes ol ḳāmet-i bālā-y-ıla

29. Tahmīs-i Hümā li-Ġazel-i Ḥayālī.

Revān 1972: 86^b.

Tahmīs edilen şiir: Ḥayālī Beg: *Dīvan*: 354/ G. 24.

- ‘Âlemüñ değışmez-idüm mülkini dünyâ-y-ıla
3. Başa çıkmaz her kimesne ‘âşıq-ı rüsvâ-y-ıla
Da‘vî-i ‘ışk eylemek Mecnûna ben şeydâ-y-ile
5. Bir meges da‘vî-i pervâz étmedür ‘anķâ-y-ile

II

1. Tâli‘-i bed-ḥvâhum ol dem kim hümâyûn-fâl olur
Devlet ü ‘izz ü sa‘âdet rāhuma pā-māl olur
3. Bu dil-i dīvāneye şāhum ‘acāyib ḥāl olur
Şām-ı ḥasretde yüzüñ görsem zebānum lāl olur
5. Gerçi kim dīvāneler eyler tekellüm ay-ile

III

1. Hem-nişīn ü hem-dem olalı baña derd ü elem
Eksüg olmaz-idi hīç feryād u āhum dem-be-dem
3. Bulmadum kendü dil-i mecrūhuma ‘ālemde em
Sīne bir kūh-ı belādur kim anı zeyn [étدی] ğam
5. Tāze tāze dağlar [ile] lāle-i ḥamrā ile

IV

1. Kāf-ı ‘ışka kimse benden ğayrı ‘anķā olmadı
Anuñ içündür vücūdum kendü peydā olmadı
3. Yaluñuz [.....] ‘ālemde tenhā olmadı
Kimse Mecnûna reh-i ‘ışk içre hem-pā olmadı
5. Ben ayak-daş oldum ol peyk-i cihān-peymā-y-ile

V

1. Rūşen-i ‘ışkuñ yolına cānla dilden éy melek
Cān u başın terk édüp yoluñda ölmek gerek
3. Éy **Hümā** bu beyti taşdıķ eyle zinhār étme şekk
Éy **Ḥayālī** cām-ı Cem nūş ét ki ayyār-ı felek
5. Kāpdı Cemşīdüñ külāhın Efserīn Dārā-y-ile

30.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Diñle bülbül kışşasın kim geldi eyyām-ı bahār
Kırdı her bir bāğda hengāme hengām-ı bahār
3. Oldı sīm-efşān aña ezhār-ı bādām-ı bahār
‘Ayš u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

II

1. Yine envā'-ı şükūfeyle bezendi bāğ u rāğ
‘Ayš için kırdı benefşe şahın-ı gülşende otağ
3. Kim bilür ol bir bahāra kim ölüp kim ola şağ
‘Ayš u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

III

1. Tarf-ı gülşen nūr-ı Aḥmed-birle māl-ā-māldür
Sebzeler anda şahābe lāle ḥayru'l-āldür
3. Hep Muḥammed ümmeti vaqt-i ḥuzūr-ı ḥāldür
‘Ayš u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

IV

1. Kıldı şebnem yine cevher-dār tığ süseni
Jāleler aldı hevāyī toplar-ile gülşeni
3. Ger temāşā-y-ise maqşūduñ beni esle beni
‘Ayš u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

V

1. Ruḥları rengin güzellerdür gül-ile lāleler
Kim kulaqlarına dürlü cevher aşmış jāleler
3. Aldanup şanma bular böyle bākī qalalar
‘Ayš u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyām-ı bahār

VI

1. ‘Ārif-iseñ bu demi hoş görüben yārān-ile

30. Murabba'-ı Mesîḥî.

Revān 1972: 86^b, Mesîḥî: *Dīvan*: Murabba' II.

II-2 benefşe: çiçekler Mesîḥî: *Dīvan*: Murabba' II.

II-3 bilür: bile Mesîḥî: *Dīvan*: Murabba' II.

VI-1 bu demi hoş görüben: hoş geçürgil bu demi Mesîḥî: *Dīvan*: Murabba' II.

3. Gül-sitânda görinen lâle degül nu'mân-ile
Bâğdan kan aldı şemsüñ neşteri bârân-ile
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

VII

1. Gitdi ol demler ki olup sebzeler şâhib-firâş
Gönce fikri gülşenüñ olmuş-idi bağrında baş
3. Geldi bir dem kim kızardı lâlelerle tağ u taş
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

VIII

1. Ebr gülzâr üstine her şubh gevher-bâr iken
Nefha-i bād-ı seher pür-nāfe-i Tātâr iken
3. Gâfil olma ‘âlemüñ maḥbûblığı var iken
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

IX

1. Bûy-ı gülzâr étdi şol resme hevâyı müşk-i nâb
Kim yere inince olur kaṭre-i şebnem gül-âb
3. Çarḥ otâk kırdı gülistân üstine günlük şehâb
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

X

1. Gülsitānuñ her nesin aldı ise bād-ı ḥazân
‘Adl édüp bir bir alıvérdi yine şâh-ı cihân
3. Devletinde bādeler kām oldı sâķī kāmran
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

XI

1. Umaram bulup **Mesîḥî** bu murabba‘ iştiḥâr
Ehline olup bu çâr-ebrû güzeller yâdigâr
3. Bülbül-i hoş-güysın gül yüzlülerle yûri var
‘Ayş u nüş ét kim geçer qalmaz bu eyyâm-ı bahâr

VI-2 Gül-sitânda: Bûstânda Mesîḥî: *Dîvan*: Murabba‘ II.

VII-2 gülşenüñ olmuş-idi: olmuş idi gülşenüñ Mesîḥî: *Dîvan*: Murabba‘ II.

IX-1 resme: deñlü Mesîḥî: *Dîvan*: Murabba‘ II.

XI-2 olup: ola Mesîḥî: *Dîvan*: Murabba‘ II.

31.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Êrüp nevrüz döndi her şecer bir hûb dildâra
Sûhân-güy oldu bülbül ağız açdı güftâra
3. Kılup gül-geşt-i gülşen her sehî-ğad geldi reftâra
Bahâr oldu açıldı gonce-lebler şâhn-ı gül-zâra
5. Güle yér yok meger yapışduram penbeyle dîvâra

II

1. Koma elden ayağı nâşihûñ sözine inanma
Geçürme fırsatı cehd eyle pend ü bend bağlanma
3. Bir çarh-ı hîlekaruñ éy göñül âline aldanma
Görinen şâh-ı gülde nâ-şüküfte gonceler şanma
5. Dil-i pür-hûn-ı bülbüldür ki şancılmış-durur hâra

III

1. Benüm bu çarh-ı târik-i ferâğ olalı turağum
Çerâğ-ı süz-ı âhumdan yanar bağrumdaki yağum
3. Şeh-i mülk-i belâyem dūd-ı âhumdandur otâğum
Gerekmez hil'at-i şâhî baña bu penbe-i dâğum
5. Ser-â-ser püşiş olmağa yeter bu cism-i efgâra

IV

1. Çü doğduñ şehr içinde gün gibi éy mâh-ı bedr-i tām

3. Ne deñlü eylese bu hâne-i ma'müreyi ikdām
Senüñ gibi toğurmaz tıfl-ı nūrānî zen-i eyyām
5. Kāmer t̄āye olup şanduğa-i çarh olsa gehvāre

V

1. Muķim olmak dilerseñ **Çeşmiyâ** künc-i ferāğatde
Çek el 'ālemden olmağıl selāmetde melāmetde

31. Muḥammes-i Çeşmî li-Ġazel-i Raḥmî.

Revân 1972: 87^a.

Tahmis edilen şiir: Raḥmî: *Dîvan*: G. 206.

II-4 gülde: güldür Raḥmî: *Dîvan*: G. 206.

3. Ayağı bezm-i keşretten götür kalma nedâmetde
Karâr ét **Rahmiyâ** 'anķā-şifat Kâf-ı kanâ'atde
5. Meges-var olma mâyl hûn-ı dünyâ gibi murdâra

32.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. 'Asker-i İslâma hânum nâm-ile serdâr iken
Mesned-i rif'atde şevket-birle ber-hordâr iken
3. Bir iki gün el vérüp germiyyet-i bâzâr iken
Dest-gîr ol pây-mâl olana kudret yâr iken
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

II

1. Zerrece vâkıf olan bu tekyenüñ esrârına
Bî-bekâdur déyü dil vérmez fenâ bâzârına
3. Gîrre olmaz ol ki kâ mildür bu dehrüñ kârına
Dünyede 'âķil kıomaz dérler bu günü yarına
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

III

1. Niceler cebr-ile dünyâ cem' édüp çekdi emek
Cehd ile olmaz naşîb olandan artuğın yémek
3. Hoş sa'âdetdür fülânuñ zikri hayr olsun démek
Kudret olsa hûbdur insâna ihsân eylemek
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

IV

1. Bî-dirîğ ét luţfuñı hâlķa eyâ rûşen-nihâd
Ki buyurmuşdur selef ölmez oğuldur yahşî ad
3. Hayr-ile olmaķ dilerseñ haşre dek 'âlemde yâd
Nîk-hvâh ol eyle hânum nâ-murâdı ber-murâd
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

V-5 hûn: h'vân Rahmî: *Dîvan*: G. 206.

32. **Muhammes-i Aşafî.**
Revân 1972: 87^a.

V

1. Geçdi Keyhüsrev zamânı kalmadı 'âlem Ceme
Atalar pendin işit érmez meseldür demdeme
3. Eylük eyle şuya şal zâyi' olur şaķın déme
Luţf [u] in'âmuñ şadâsı ʈolsa hoşdur 'âleme
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

VI

1. Āşafâ bâķī degüldür mülk ü devlet sîm ü zer
Bir ʈarâb olmuş göñül ta'mîrin étmekdür hûner
3. Añılursın dâyimâ iki cihânda sen eger
Çeşm-i şefkatle kemâl ehline eylerseñ nazâr
5. Başda devlet dilde himmet elde furşat var iken

33.

Mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

I

1. Halkuñ ne 'aceb ʈikmet olur 'aķd-ile ʈalli
Her ʈâle münâsib görünür cümle maḥalli
3. Eyler kimisi fikr-i teraķķī vü ta'allī
Gelmiş kimine 'âlem-i süflīde tesellī
5. ʈallâķ-ı ezel 'âleme kılduķda tecellī
Her şey'i birer ʈâl-ile kılmış mütesellī

II

1. Olmuş kimisi cümle cihân mülkine sulţân
Başında ğam-ı ʈaṇţana-i şevket-i dīvân
3. Ammâ kiminüñ kudreti yok müflis ü 'uryân
Her birisi ʈâlince yine ʈurrem ü ʈandân
5. ʈallâķ-ı ezel 'âleme kılduķda tecellī
Her şey'i birer ʈâl-ile kılmış mütesellī

III

1. Geymiş kimisi câme-i zer-beft ü zer-endüd

33. Müseddes-i Cinânî.

Revân 1972: 87^b, Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 44.

Nakarat-5 ezel: cihân Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 44.

- Peşmîne géyüp kimi gezer faqr-ile merdūd
3. Hırmân-iledür kimi kimi vâşıl-ı maqşūd
Hikmet buña her biri yine hâline hoşnūd
5. Hâllâk-ı ezel 'âleme kıldukda tecellî
Her şey'i birer hâl-ile kılmış mütesellî

IV

1. Olmuş kimisi mîr [ü] kimi şahne vü kâzî
Gavğası olur derd ü belâ-yı mütekâzî
3. Lîkin şorar olsañ yine müstaqbel [ü] mâzî
Her birisi hâlinden olur şâkir ü râzî
5. Hâllâk-ı ezel 'âleme kıldukda tecellî
Her şey'i birer hâl-ile kılmış mütesellî

V

1. Erbâb-ı gınâ devlet ü iqbâl-ile mağrûr
Aşhâb-ı hüner fazl u kemâlât-ile mesrûr
3. Zühhâda **Cinânî** harem-i cennet-ile hûr
'Uşşâka sadâ-yı ney ü âvâze-i tanbûr
5. Hâllâk-ı ezel 'âleme kıldukda tecellî
Her şey'i birer hâl-ile kılmış mütesellî

34.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Âh kim bir gül-içün gam-zede-i hâr oldum
Guşşadan bülbül-i şûrîde-şîfat zâr oldum
3. Bir sehî-kadd ü ser-efrâza hevâdâr oldum
Cûy-veş gönlüm aķup 'âşık-ı dîdâr oldum
5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcaķ derde giriftâr oldum

II

1. Dil-i dîvânemi uşlandı şanup hâķ-ı cihân

34. Müseddes-i Cinânî.

Revân 1972: 87^b, Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

II-1 dîvânemi: dîvâneyi Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

- Ber-ţaraf olmuş-iken meyl ü hevâ-yı hûbân
3. Görüp ol şûh-ı cefâ-pîşeyi meyl étdi hemân
Hâşılı kalmadı şabr étmege bir dem imkân
5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcağ derde giriftâr oldum

III

1. Sîneden mihr ü maḥabbet eşeri gâyib iken
Hûblar sevmege şûrîde göñül nâyib iken
3. 'Işğ mağlûb u ḥired ḥayli aña ğâlib iken
Cümleden el çeküp âzâdelige tâlîb iken
5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcağ derde giriftâr oldum

IV

1. Kân yudup bezm-i ğam-ı 'ışğda peymâne gibi
Yanaram âteş-i hicrân-ile pervâne gibi
3. Bir tārîḫ ile duḥûl étmek içün şâne gibi
Bağlanup kâkül-i zencîrine dîvâne gibi
5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcağ derde giriftâr oldum

V

1. Sâ'id-i sîmi ucından t̄ama'-ı ḥâma düşüp
Kadd ü bālâ-yı belâsı ile âlâma düşüp
3. Lebleri yâdı ile bâde-i gül-fâma düşüp
Murğ-ı dil âh ki bilmezlik-ile dâma düşüp
5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcağ derde giriftâr oldum

VI

1. Éy **Cinânî** n'ola bülbül gibi nâlân olsam
Gül-i şad-pâre gibi çâk-i girîbân olsam
3. T̄uyulup 'ışğ-ile 'âlemlere destân olsam
Kâkül-i yâr gibi n'ola perîşân olsam

II-2 meyl ü hevâ: meyl-i hevâ Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

II-4 bir dem: hergiz Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

IV-1 bezm-i ğam: derd ü ğam Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

V-2 bālâ-yı: bālâsı Cinânî: *Dîvan*: Musammatlar 45.

5. Yine sevdâ-zede-i zülf-i siyeh-kâr oldum
Yine bir olmayıcağ derde giriftâr oldum

35.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec+ ---/+---/+---/+---

I

1. Şehâ zulm eyleme 'uşşâka kim gâyet hâeldür bu
Harâb eyler esâs-ı hüsni bir gün muhtemeldür bu
3. Ne hikmetdür bilürken bâ'is-i ceng ü cidâldür bu
Démezsin pây-büsuñ 'âşık-ı zâra maḥaldür bu
5. Öperler sâ'id-i sîmînüñi éller güzeldür bu

II

1. İştîdüm gayr-ıla yâr olduğıñ gâyetde 'âr étdüm
Karârum kalmadı hep kâr u bârum târ-mâr étdüm
3. 'Adem mülkine maḥmil bağlayup terk-i diyâr étdüm
Koyup küyuñda göñlüm rāh-ı ğurbet ihtiyâr étdüm
5. Göñül kalsun velî yol kalmasun dérler meşeldür bu

III

1. Mahabbet sözi te'sîr eylemez ṭab' olıcağ bārid
Harâbât ehlinüñdür tâ ezelden şem'-ile şahid
3. Şakın iksîr-i 'ışk-ı pāk içün sa'y eyleme zāhid
Riyāzetle eger ṭoprağı altun eyleseñ zāhid
5. Senüñ bu fende 'ilmüñ yok durur başka 'ameldür bu

IV

1. Perişân oldu 'akluñ zülf-i sevdâsıyla dil-dāruñ
Gezerseñ bilmeyüp dīvāne-veş evzâ ü eṭvāruñ
3. Ne lâzım vechi yokdur dāyimā bî-hüde efkāruñ
Yeter fikr eyle éy dil kākül-i müşğînini yāruñ
5. Anuñla kimse çıkmaz başa bir ṭul-i emeldür bu

35. Tahmîs-i Cinānî li-Ġazel-i Mişālî.

Revân 1972: 88^a, Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

I-3 Ne hikmetdür bilürken: Bilürken ehl-i 'ışka Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

II-5 velî: begüm Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

III-4 eyleseñ: itseñ ey Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

IV-2 Gezerseñ: Gezersin Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

V

1. Hatt-ı ruhsâr[1] vaşında ne kim nazm olsa cânānuñ
Nazîrin ehl-i dilüñ mümkün olmaz kim diye anuñ
3. **Cinānî** gör ne dër ol şâ'ir-i bî-mişli devrānuñ
Hatt-ı ruhsârı vaşında o mihr-i 'ālem-ārānuñ
5. Nazîre dênmez aña éy **Misālî** bir gazeldür bu

36.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Te'āla'llāh yed-i kudret ne demde urdı bünyāduñ
Nedendür bilsem āyā āb u hāk ü āteş ü bāduñ
3. Ne bāguñ bāğ-bānı beslemiştir kadd-i şimşāduñ
Ne şahın-ı dil-güşāda çekdi kâmet serv-i āzāduñ
5. Efendi saña kim dërler ne yêrdensin nedür aduñ
Cefâyı kimden öğrendüñ be zālīm kimdür üstāduñ

II

1. Ne gül-zāruñ nesîmidür havā-yı 'unşur-i pāküñ
Ne şem'üñ şu'lesidür nār-ı ruhsâr-ı 'arağ-nāküñ
3. Ne nehrüñ şuyıdur ābuñ ne yér toprağıdur hāküñ
Ne hılqatsüñ ki kırsañ [halkı] yokdur kimseden bāküñ
5. Efendi saña kim dërler ne yêrdensin nedür aduñ
Cefâyı kimden öğrendüñ be zālīm kimdür üstāduñ

III

1. Ruğuñ 'arz ét bize éy mülk-i hüsñüñ şāhı luţf eyle
Şafā-bağş olsun āfāka cemālüñ māhı luţf eyle
3. Cefā vü cevre gāhî kâyil olduğ gāhî luţf eyle
Kerem kıl şorduğum 'ayb olmasun bi'llāhi luţf eyle
5. Efendi saña kim dërler ne yêrdensin nedür aduñ
Cefâyı kimden öğrendüñ be zālīm kimdür üstāduñ

V-1 ruhsâr[1]: reyhânı Cinānî: *Dîvan*: Musammatlar 19.

36. **Müseddes-i 'Ulvî.**

Revân 1972: 88^a, 'Ulvî: *Dîvan*: Musammatlar 29.

IV

1. Kimüñ ta'limine düşdüñ 'aceb éy gonce-leb manzar
Cefâ fennini kılduñ nâ-resîde tıfl iken ezber
3. Zihî iz'an-ı [pâk] ü 'aql-ı evvel tab'-ı nâzûk-ter
Saña vérmiş bu deñlü kabiliyyet Şâni'-i Ekber
5. Efendi saña kim dérler ne yérdensin nedür aduñ
Cefâyı kimden öğrendüñ be zâlim kimdür üstâduñ

V

1. Müjeñ gaddâr[e] sen bir merdüm-i gaddâra beñzersin
Nice başlar keser kanlar döker hûn-hâra beñzersin
3. Göñüller kapmada mâhir büt-i 'ayyâra beñzersin
Dil-i 'Ulvîye rahm étmez vefâsuz yâra beñzersin
5. Efendi saña kim dérler ne yérdensin nedür aduñ
Cefâyı kimden öğrendüñ be zâlim kimdür üstâduñ

37.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Biñ su'al étsem birine gelmez ol mehden cevâb
Tâlib oldukça aña ol benden eyler ictinâb
3. Derd ü miñnet bî-kıyâs u dâğ-ı hasret bî-hisâb
Hiç bir vech-ile olmaz eşiginde feth-i bâb
5. Yâr bî-pervâ dirîgâ guşşadan hâlüm harâb
Sevmesün 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlî-cenâb

II

1. Hâtır-ı gam-gînümi rahm eyleyüp şâd eylemez
Cânumı bir lahza bend-i gamdan âzâd eylemez
3. Bu dil-i vîranumı luğf édüp âbâd eylemez
Aylar u yıllar géçer bir gün beni şâd eylemez
5. Yâr bî-pervâ dirîgâ guşşadan hâlim harâb

IV-4 deñlü kabiliyyet kelimeleri takdim-te'hîr işareti ile düzeltilmiştir.

37. Müseddes-i 'Ulvî.

Revân 1972: 88^b, 'Ulvî: *Dîvan*: Musammatlar 17.

I-5-6 Bu musralar yazmada takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

Sevmesün 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlî-cenâb

III

1. Haftada bir kez baña 'arż-ı cemâl étmez o mäh
Ben gedā-yı bî-nevāyam ol serîr-i hüsne şāh
3. Hâsret ü derd-ile 'ömrüm hecrde oldı tebāh
N'eyleyem ben haste yā Rab bu ğam [u] miḥnetle āh
5. Yār bî-pervā dirîğā ğuşşadan ḥālim ḥarāb
Sevmesün 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlî-cenâb

IV

1. Oldı gitdükçe esās-ı 'aşkı dilde üstüvār
Fârîğ ol benden benüm derd-i derūnum bî-şümār
3. Sîne sūzan dîde giryān ben za'îf [ü] cān figār
Kalmadı şabr u qarārūm olmuşam ḥayrān u zār
5. Yār bî-pervā dirîğā ğuşşadan ḥālim ḥarāb
Sevmesün 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlî-cenâb

V

1. Gördüğüm dem düşdi göñlüm 'ışkına biñ cān-ile
Olmadı vuşlat müyesser ol şeh-i ḥübān-ile
3. 'Ulviyā çün geçdi 'ömrüñ miḥnet ü hicrān-ile
Ölümüm kaldı hemān bu derd ü bî-dermān-ile
5. Yār bî-pervā dirîğā ğuşşadan ḥālim ḥarāb
Sevmesün 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlî-cenâb

38.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Yādlar sen gül-'izārı sînesine şarmasun
Bāğ-ı ḥüsnuñ mîvesin zāğ u zeganlar dērmesün
3. Yanına alup seni aġyār gögsin gērmesün
Fūrḳat-i mihr-i ruḥuñ ḳalbe kesāfet vērmesün
5. Āfitāb-ı ṭal'atüñ cānā zevāle érmesün
Mäh-ı tābānsın Ḥudā eksüklüğüñ göstermesün

38. Müseddes-i Vechî.
Revân 1972: 88^b.

II

1. Tağa toprağa sürüp rûy-ı elem-fersûdumuz
Érgürür çarh-ı berîne nâle-i pür-dûdumuz
3. Çeşmeler gibi akıdup eşk-i hûn-âlûdumuz
Hâk Te'âlâdan gece gündüz budur maşşûdumuz
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksüklüğüñ göstermesün

III

1. Mâh-rûlar hâk-i pâyuñ olsa étme iltifât
Gün gibi rif'atdedür durdukça [bezm-i] kâyinât
3. Mürde-diller pertev-i hüsnüñle bulsunlar hayât
Burc-ı hüsn üzre ruhuñ mihrine Hâk vérsün şebât
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksüklüğüñ göstermesün

IV

1. Sende hatm oldı melâhat sende [hatm] oldı cemâl
Mâh-rûlar içre olmaz saña dünyâda mişâl
3. Çeşm-i pâküñ nûrdan halk eylemiş ol Zü'l-Celâl
Mâh-ı nev gibi cemâlüñ bedr olup bulsun kemâl
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksüklüğüñ göstermesün

V

1. Gün gibi şehir-i melâhat içre bulduñ iştiâr
Yüzüñe mihr-i cihân-ârâ dér-isek **Vechi** var
3. Seyr éden rûy-ı şafâ-bağşuñ olur hayrân u zâr
Hüsn-i rûz-efzûnuñı kim görse dér bî-ihtiyâr
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksüklüğüñ göstermesün

39.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Şanemā sencileyin dil-ber-i ra'nā bulımam
Bāğ-ı hüsniñ gibi bir özge temāşā bulımam
3. Rāzını açmağa gönüm gibi şeydā bulımam
Saña derdüm démesem gerçi tesellā bulımam
5. 'Arz-ı hāl étmege hergiz seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

II

1. Āh édersem açaram rāzumı 'ārum qalmaz
Vérürin hāk ü teni bāda ğubārum qalmaz
3. Halka rüsvāy oluben 'ırz u vaqārum qalmaz
Kūyuña 'azm éderem şabr u qarārum qalmaz
5. 'Arz-ı hāl étmege hergiz seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

III

1. Seni ağıyār-ile gördükçe gelür qalbe melāl
Hasretümden olur ol demde dil-i nāṭıka lāl
3. Gün gibi yaluñuz eylerseñ eger 'arz-ı cemāl
Başlasam hālümü takrīre gider nuṭka mecāl
5. 'Arz-ı hāl étmege hergiz seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

IV

1. Süz-ile nāme yazarsam saña 'ālem ṭutuşur
Kül olur hāme vü kâğıd dil-i pür-ğam ṭutuşur
3. Söylesem ger sözümüñ süzi-y-ıla fem ṭutuşur
Nice fem belki sözüm işiden ādem ṭutuşur
5. 'Arz-ı hāl étmege hergiz seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

39. Müseddes-i 'Ulvi.

Revân 1972: 89^a, 'Ulvi: *Dīvan*: Musammatlar 30.

V

1. [Haste-]dil miḥnet-i 'ışķuñla diger-gün olalı
Hâtırum ğuşsa vü hicrân-ıla maḥzûn olalı
3. Hâsret-i la'l-i lebûñle cigerüm ḥûn olalı
Leyli-i zülfüñe 'Ulvi gibi mecnûn olalı
5. 'Arz-ı ḥâl étmege hergiz seni tenhâ bulımam
Seni tenhâ bulıcaķ kendümi aşlâ bulımam

40.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

I

1. Baña bir ğuşe mi var künc-i fenâdan ğayrı
Baña maḥrem kim olur derd ü 'anâdan ğayrı
3. Ger şorarlarsa dilâ bunca vefâdan ğayrı
Déme kim yârda yok cevır ü cefâdan ğayrı
5. Ne dilerseñ bulunur mihr ü vefâdan ğayrı

II

1. Şerḥa şerḥa dilümi tîĝ-ı ḥavâdiş dilicek
Siper-i sînemüzi tîr-i cefâlar delicek
3. Hâr-ı şahrâ-yı ecel dâmen-i 'ömri ilicek
Beni ağlañ beni kim üstüme gelmez ölicek
5. Bir avuç toprak atar bād-ı şabâdan ğayrı

III

1. Çeşmüñe ehl-i naẓar nergis-i şehlä dédiler
Mîme beñzer déyicek la'lüñe zîbâ dédiler
3. Cîme beñzer déyicek kâkülüñe lâ dédiler
Şol elif ķâmetüñ-ile ķaşuñna râ dédiler

40. Taḥmîs-i Raḥmî li-Ġazel-i Necâtî.

Revân 1972: 89^a, Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

Tahmis edilen şiir: Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 599.

I-2 maḥrem kim: kim maḥrem Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

II-1 ḥavâdiş: belâlar Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

II-2 sînemüzi tîr-i cefâlar: sînemi de tîr-i ḥavâdiş Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

II-3 'ömri: 'ömre Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

III-3 beñzer déyicek kâkülüñe: teşbîh edicek zülfüñü lâ Raḥmî: *Dîvan*: Taḥmîs 26.

5. Beni hîç eyleyemez kimse bu rādan ğayrı

IV

1. N'édeyin pertev-i ħurşîd-i cemālũñ var iken
Baķmayam māh-ı neve iki hilālũñ var iken
3. Ğayrı aĝyār durur dilde cemālũñ var iken
Ne ümîd eyleye 'uşşāk cemālũñ var iken
5. Ne murād édine bîmār devādan ğayrı

V

1. **Rahmîyā** vermeyicek yār bize vuşlat elin
Vermeye şāhid-i maķşûd baña devlet elin
3. Āh u zār-ile urup birbirine ħayret elin
Yüzine dutsa **Necâtî** ne 'aceb ħaclet elin
5. Nesi var yüze gelür dest-i du'ādan ğayrı

41.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Ölürsem zaķm-ı tîĝ-ı ħun-feşān-ı şehsüvārumla
Ten-i mecrũķumı yuñ āb-ı çeşm-i ħün-bārumla
3. Ser-i kūyında defn eyleñ ki derd-i 'ışķ-ı yārumla
Dem-i iĥyā-yı emvāt olıcaķ feryād u zārumla
5. Eger ħaşr olmaz-isem ol kıyāmet-ķad nigārumla
Gezem maķşerde göĝsüm döĝerek seng-i mezārumla

II

1. Dem-i nez'-i revānumdan ümîdi ķaķ' édũñ benden

III-5 Beni hîç eĝleyemez: Beni kim eĝleye Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26: Göñlümi eĝleyemez Necâtî Beg: *Dīvan*: G. 599.

IV-1 N'édeyin: N'eyleyin Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

IV-2 Baķmayam: Baķmazam Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

IV-3 cemālũñ: ħayālũñ Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

IV-4 Ne ümîd eyleye 'uşşāk cemālũñ: Ne ĝaraż eyleye 'uşşāk vişālũñ Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

V-2 baña: bize Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

V-3 ħayret: ħasret Rahmî: *Dīvan*: Taķmîs 26.

41. **Müseddes-i Şānî.**

Revān 1972: 89^b, **Şānî**: *Dīvan*: Musammat.

I-4 Dem-i iĥyā-yı: Diyem aķbāba **Şānî**: *Dīvan*: Musammat.

- Vedâ' eyler hayâl-i yâr zîrâ çeşm-i rûşenden
3. Ferâgat eyleñüz bir lahẓada feryâd [u şîvenden]
Déyem rûhu'l-emîne kabẓ éderken cânımı tenden
5. Eger haşr olmaz-isem ol kıyâmet-kaç nigârumla
Gezem maḥşerde göğsüm döğerek seng-i mezârumla

III

1. Bu derd-i 'ışk u âlâm-ı firāk-ile ölürsem ger
Ser-i kabrûme telkîn étmege gelsün deñ ol dil-ber
3. Déyem bu maṭla'-ı cân-baḥşı aña éy melek-manẓar
İşitsün tâ ki geldükde su'âl içün baña münker
5. Eger haşr olmaz-isem ol kıyâmet-kaç nigârumla
Gezem maḥşerde göğsüm döğerek seng-i mezârumla

IV

1. Der-i dârü's-şifâ-yı yârda yatur dil-i hâste
Vaşîyyet étmege yok iktidârı kaldı dem-beste
3. Devât u kâğıd ihẓâr eyleñüz 'uşşâk-ı ser-meste
Déyem derdümi takrîr eyleyüp âheste âheste
5. Eger haşr olmaz-isem ol kıyâmet-kaç nigârumla
Gezem maḥşerde göğsüm döğerek seng-i mezârumla

V

1. Ṭabîbâ eyledüm niyyet dil-i bîmâr [u] zârumda
Mecâlüm qalmayup **Şânî** gibi cism-i nizârumda
3. Müyesser olıcağ ölmek baña çeşm-i nigârumda
[Déyem yârâna bu beyti yazıñ seng-i mezârumda]
5. Eger haşr olmaz-isem ol kıyamet-kaç nigârumla
Gezem maḥşerde göğsüm döğerek seng-i mezârumla

II-1 revânımdan: hayâtımdır/ édüp: edüñ **Şânî**: *Dîvan*: Musammat.

II-4 cânımı: rûhumu **Şânî**: *Dîvan*: Musammat.

IV-3 eyleñüz: eyleyüp **Şânî**: *Dîvan*: Musammat.

IV-4 derdümi: derd ile **Şânî**: *Dîvan*: Musammat.

42.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hezec+ --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Yaşum deryāsı mevc urduqça baħr-ı bî-kerān iñler
Fiğānum 'ālemi dutduqça her kūh-ı girān iñler
3. Derūnum nāle peydā eyledükçe şöyle cān iñler
Kaçan kim zār u dil-ħaste olup bir nā-tüvān iñler
5. Anuñ feryādına raħm eyleyüp kevn ü mekān iñler

II

1. Olupdur nūr-ı 'ıřķ-ile benüm göñlüm gözüüm rüşen
Anuñçün nice esrār-ı nihāna vāķıf oldum ben
3. Bu ma'nāyı egerçi éy kemān-keş añlamazsın sen
Raķıbuñ göñline doķınmadı déyü te'essüfden
5. Ne meydānda bir oķ atılsa ardınca kemān iñler

III

1. Ruħ-ı yāri belā deştinde bitmiş lāle mi řanduñ
Dil-i 'uřřāķı bu ħüsn-i mecāzı ala mı řanduñ
3. Fenā bezmi bu 'ālemde mü'ebbed kıala mı řanduñ
Ney ü çeng ü rebābuñ sen fiğānın nāle mi řanduñ
5. Beni gör kim bir āħ étsem zemīn ü āsmān iñler

IV

1. Ĥarābāt ehli ol sürmek isterseñ zevķ-i devrānı
Ele al cāmı isterseñ fenā derdine dermānı
3. řarāb-ı nāb ile 'ömrüñ olur bir yılca bir ānı
'Acebdür ki murāduñca içerken Āb-ı Ĥayvānı
5. Niçün sākī za'īf oldum déyü pīr-i muğān iñler

42. **Muħammes-i Behişti.**

Revān 1972: 89^b, Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

I-3 şöyle: ins ü Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

II-3 kemān-keş: kemān kaç Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

II-4 göñline: bağrına Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

IV-1 isterseñ: dilerseñ/ devrānı: erzānī Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

IV-3 bir yılca: biñ yılca Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

IV-4 ki: kim Behişti: *Dīvan*: Muħammesler 2.

V

1. Maḥabbet 'āşık[ı] rūbāh olursa dönderür bebre
Dem-i ğayretde qalmaz kudreti bir zerrece şabra
3. Raķīb[e] merḥamet étmez [éder] tersāya vü gebre
Behiştī éy güneş yüzlü nice incinmesün ebre
5. İkide bir ser-i kūyuña geldükçe hemān iñler

43.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

I

1. Ğam-ı dünyā-y-ıla éy dil nice bir zār olalum
Varalum mu'tekif-i ḥāne-i ḥammār olalum
Sākī vü muṭrib-i gül-çihre-y-ile yād olalum
Zāhid-i ḥuşg sözinden yūri bīzār olalum
3. 'Işık evşāfına gel mazhar-ı āşār olalum
Āteş-i 'ışka yanup maṭla'-ı envār olalum
Gülşen-i Rāz okuyup maḥzen-i esrār olalum
Mantıku't-Ṭayr[ı] bilüp maḥrem-i 'Aṭṭār olalum
5. Yine bir serv-i hevā-baḥşa hevā-dār olalum
Lāle-veş ṭāğ-ı maḥabbetle dil-efgār olalum
Naqd-i cān-ile vişāline ḥarīdār olalum
Boynumuzdan ıralum yüki sebük-bār olalum
7. Terk-i 'aql eyleyüben māni'-i aġyār olalum
Pāyına şu gibi yüzler sürü[yü]p zār olalum
Pāk-rū pāk-naẓar 'āşık-ı dīdār olalum

II

1. Nice bir medresede eyleyelüm ķīl-ile ķāl
Nice [bir] māzī vü müstaķbel ola dilde maķāl

V-2 şabra: cebre Behiştī: *Dīvan*: Muḥammesler 2.

V-3 Raķīb[e]: Faķīre Behiştī: *Dīvan*: Muḥammesler 2.

V-4 nice: niçün Behiştī: *Dīvan*: Muḥammesler 2.

43. **Tercī'-bend-i Raḥmī Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.**

Revān 1972: 90^a, Raḥmī: *Dīvan*: Musammatlar 1.

- Eyleseñ fenn-i kelâm içre nice bahş ü cidāl
Zāhir olmaz saña bir zerrece keyfiyyet-i hāl
3. Hāl olunsun dēr iseñ saña ser-ā-ser eşkāl
Yüri bir rāh-nümāya érişigör abdāl
[Göstere tā ki saña kıanda-durur rāh-ı dālāl
Çıkarup cāme-i zerķi géyegör bir kıara şāl]
5. Hāk-i pāyuña véren olsa hezārān mişkāl
Püte-i 'ışkıda şevķ āteşi-y-ile ol kāl
Maķar ét-di-ise mir'āt-i dili jeng-i melāl
Bir nazarla anı pāk eyleye āyīne-mişāl
7. Anda 'aks eyleye geh gāh tecellī-i cemāl
Şu'le-i hüsne kıarşı yaķalum perr-ile bāl
Pāk-rū pāk-nazar 'āşık-ı dīdār olalum

III

1. Nice bir kāh-ı fenā içre iķāmet édelüm
Çünki bāķī degülüz yā nice ğaflet édelüm
Nice bir nefis murādına iķā'at édelüm
Cāme-i zerķ[i] géyüp nice zārāfet édelüm
3. Gel berü terk-i hevā étmege himmet édelüm
Mā-sivādan çeküp el küllī ferāğat édelüm
Gidelüm 'ālem-i tecrīde seyāhat édelüm
Mihr-i 'ālem gibi bir kıurşa kıanā'at édelüm
5. Gāh geh baķr-i şuhūd içre sibāhat édelüm
Sīnemüz şevķ-ile pür-dāğ-ı maķabbet édelüm
'Arşa-i 'ışkıda şīrāne şecā'at édelüm
Yārsuz gir déseler cennete nefret édelüm
7. Yār içün nār-ı ğama yanmağa minnet édelüm
Terk édüp haşmeti pervāneye nisbet édelüm
Pāk-rū pāk-nazar 'āşık-ı dīdār olalum

IV

1. Her seķer yéle vérüp bād-ı fenā gülzārı
Pīrehensüz kıodı gülşende kıamu eşcārı
Açdı a'yān-ı çemen 'ibret-ile enzārı
Gördiler var bu cihān içre hūdüş āşārı

3. Servler hayrete vardı unudup reftârı
Cûylar nâleler étdi dolanup kühsârı
Sûsenüñ lerzeler étdi gögerüp ruhsârı
Seyr édüp sür'at-i çarh-i felek-i ğaddârı
5. Ğoncenüñ söylemez oldı dehen-i dūr-bârı
Nergisüñ tâc-ı zerin kapdı felek 'ayyârı
Hârhar étdi dili gülşen-i dehrüñ hârı
Kendüye pend édinüp dér idi bu güftârı
7. Nâr-ı şevke şalalum cübbe ile destârı
Terk ü tecrîd olalum ya'nî kâlander-vârî
Pâk-rû pâk-naẓar 'âşıq-ı dîdâr olalum

V

1. **Rahmiyâ** ger bize nâz eyler-ise cānāne
Vuşlatı terk édelüm kâyl olup hicrāna
Sâki-i 'ıŝkuñ elinden içelüm peymāne
Düşelüm kûy-ı harābāta olup mestāne
3. Yaşamuz çāk édelüm érişe tā dāmāna
Mā-sivā terkin urup bakmayalum devrāna
Bir leked[-küb] gelür salṭanat-ı hākāna
İlticā étme vezîr-ile der-i sulṭāna
5. Yûri var baş kademüñ dāyire-i 'irfāna
'Ârif-i vaḥdet olup gel berü bu meydāna
Bize Mecnûn-ile Ferhād nicedür hem-hāne
Varalum tekye-i Vāmıķda olan yārāna
7. Hāşılı cümle şalā eyleyelüm yārāna
Pā-bürehne gezelüm 'ālem[i] dervişāne
Pâk-rû pâk-naẓar 'âşıq-ı dîdâr olalum

44.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel+ + - - / + + - - / + + - - / - -

I

1. Sevdüñ éy dil yine bir tâze gül-i ra'nâyı

44. **Müseddes-i 'Ulvi.**

Revân 1972: 90^b, 'Ulvi: *Dîvan*: Musammatlar 26.

- Arturursañ n'ola bülbül gibi vāveylāyı
3. Mesken ét künc-i ħarābātı olup rüsvāyī
Def'-i ğam kıлмаğ-ıçün al elüñe şahbāyı
5. 'Ayş u nüş eyle bu gün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ısmarlamadılar bu yalan dünyāyı

II

1. Kāni'-i fūrkat olup vuşlat-ı cānāndan géc
Mā'il-i zillet olup devlet ü 'unvāndan géc
3. 'Ārif-i vaĥdet olup keşret-i yārāndan géc
Rāzī-i kısmet olup ğayret-i aķrāndan géc
5. 'Ayş u nüş eyle bu gün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ısmarlamadılar bu yalan dünyāyı

III

1. Zevķ-i dünyā-y-ile şād olma ğam ancaķ ötesi
Dirhemüm yok déyü ğam çekme hem ancaķ ötesi
3. Şeh-i 'ālem de olursañ elem ancaķ ötesi
'Āķıbet rāh-ı vüçüduñ 'adem ancaķ ötesi
5. 'Ayş u nüş eyle bu gün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ısmarlamadılar bu yalan dünyāyı

IV

1. Def' édem dérseñ eger kim dil-i şeydā ğamını
Bāde iç bāde kımaz kışinüñ aşlā ğamını
3. İbn-i vaķt ol be göñül añma [bu] ferdā ğamını
'Āşık olan getürür mi dile dünyā ğamını
5. 'Ayş u nüş eyle bu gün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ısmarlamadılar bu yalan dünyāyı

V

1. 'Ulviyā hırķa géyüp cismüñi 'uryān eyle
Dest-i şevķ-ile çeküp çāk-i girībān eyle
3. Ber-ķarār olma gezüp 'ālemi seyrān eyle
Her gece kendüñi bir güşede mihmān eyle
5. 'Ayş u nüş eyle bu gün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ısmarlamadılar bu yalan dünyāyı

45.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Sâzende-i zamâne ki başlar terâneye
Uymak gerek uşûlüne yér yok bahâneye
3. Âlâm-ı cevri devr ile bunca belâ neye
Söyler zebân-ı hâl ile gûş ur dilâ neye
5. Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye

II

1. Âzâde ol maqâmuñı bağ-ı kanâ'at ét
Bekle yérüñi serv gibi istiķâmet ét
3. Nice hevâ-yı 'ışķa uyarsın nedâmet ét
Fikr-i muhâl tûl-i emelden ferâğat ét
5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

III

1. Şabr u kararımı yéle vérüp sefîne-vâr
Düşdüm miyân-ı baħr-ı ğama bulmadum kenâr
3. Çün böyledür ne çâre gönûl hâl-i rûzgâr
Dehrüñ hevâsı her ne ise eyle ihtiyâr
5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

IV

1. Bildüñ ki dönmez üstüñe bu çarħ-ı kej-nihâd
Eyle belâ-yı dehr ile sen de daħı ittiħâd
3. Ğam çekme derd ü fûrkate [vaşl-ile] olma şâd
Éy dil murâd terk édüp ol zâr u nâ-murâd
5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

V

1. Çarħuñ bir i'timâd édecek çünki hâli yok
Erbâb-ı hâlüñ anuñla kıl ü kâl[i] yok
3. Vêrdüñ rızâ kazâya cedel ihtimâli yok
Câmî belâ vü râħat-ı dehrüñ me'âli yok

45. Taħmîs-i Câmî Raħmetu'llâhi 'Aleyh.
Revân 1972: 90^b.

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamāneye

46.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Devr édelden bu cihānı tã ezelden şems ü mäh
Çekmemişdür kimseler ben çekdüğümü bî-günāh
3. Nāle kılup şubḥ u şām [n'ola] édersem āh [u] vāh
Derd-mendem bir devāsuz derde düşdüm yā ilāh

II

1. Mübtelā-yı derd-i 'ışķam olmuşam ben pür-belā
Yār-ı şādık olımaz [baña] n'édem ol bî-vefā
3. Zūlmü қо gel bî-nihāyet kıl kerem şāhum baña
Derd-mendem bir devāsuz derde düşdüm yā ilāh

III

1. Kimse bilmez derdümi ḥālüm kime 'arz édeyin
Çok belālar çekmişem kaçgı birin yād édeyin
3. Kime yanam āh elüñden éy efendüm bendeyin
Derd-mendem bir devāsuz derde düşdüm yā ilāh

IV

1. Gülsitān-ı ḥüsn içre bülbüli zār eyleme
Hem-nişinüñ gül gibi zālīm meded ḥār eyleme
3. Hem-dem-i ağyār olup nākesleri yād eyleme
Derd-mendem bir devāsuz derde düşdüm yā ilāh

V

1. Hecr-i dildār-ıla her dem kimse maḥzūn olmasun
Vādi-i fūrķatde ser-gerdān [u] mecnūn olmasun
3. Bencileyin 'ālem içre kimse mağbūn olmasun
Derd-mendem bir devāsuz derde düşdüm yā ilāh

46. Murabba'-ı Ra'nā.

Revān 1972: 91^a.

Bu şiirde mahlas geçmemektedir.

47.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Āteş-i 'ışka düşelden āh kim hîç gülmezem
Eşk-i çeşmüm nice demlerdür açar hîç silmezem
3. Şol cefâlar kim çeker bu dil 'acebdür ölmezem
Bir vefâsuz yâr sevdüm n'ola hâlüm bilmezem

II

1. 'Ayş éder hâr-ı raķīb-ile müdām ol gül gibi
Nâr-ı hasretle yanup oldı vücûdum kül gibi
3. Gül yüzinden ayrulalı inlerem bülbül gibi
Bir vefâsuz yâr sevdüm n'ola hâlüm bilmezem

III

1. Gösterür her dem baña derd ü firāk-ile elem
Bilmezem kim derdümüñ dermânını kıanda bulam
3. Niceye dek âteş-i hecr-ile yanup yaķılam
Bir vefâsuz yâr sevdüm n'ola hâlüm bilmezem

IV

1. Taķuben zencîr-i zülfüñ rişte-i cân eyledüm
Göñlümi Mecnûn-leyin ser-mest [ü] hayrân eyledüm
3. Anuñ-içün kendümi hâk-ile yeksân eyledüm
Bir vefâsuz yâr sevdüm n'ola hâlüm bilmezem

V

1. Gösterür evvel cemâlin éy **Muhibbî** ol perî
Şoñra pinhân eyledüñ oldum dil ü cāndan berî
3. Sevmesün 'ālemde kimse bî-vefâ dil-berleri
Bir vefâsuz yâr sevdüm n'ola hâlüm bilmezem

47. Murabba'-ı Sulţān Süleymān.

Revān 1972: 91^a, Muhibbî: *Dīvan*: Murabba' 12, 837. s.

48.

Mef'ûlîü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

I

1. Êy serv-i [sehî]-kâmet [ü] âzâdecigüm gel
Gül ruğları âyîne gibi sâdecigüm gel
3. Bir gün démedüñ kuluña üftâdecigüm gel
Ben bendeñe zûlm eyleme begzâdecigüm gel

II

1. Hânçer gibi yüzüm bekidüp yanuña vardum
Gelsün déyü bülbül gibi bûstânuña vardum
3. Tîmâr umaram derdüme dîvânuña vardum
Ben bendeñe zûlm eyleme begzâdecigüm gel

III

1. Birgün saña dëdüm ki eyâ şâh-ı dilâver
Şol siper-i sîneme müjeñ tîrini gönder
3. Êy kaşı kemân çekme benüm katlûme hânçer
Ben bendeñe zûlm eyleme begzâdecigüm gel

IV

1. Yok bir géce kim derd ü belâ başuma üşmez
Ġam 'askerini şanma ki cân ile dögüşmez
3. Bu cevri ü cefâ şâh-ı cihânsın saña düşmez
Ben bendeñe zûlm eyleme begzâdecigüm gel

V

1. Kâpuñda Kıyâsî gibi bir nice gedâyı
Kaşuñ çatup ağılatma [vü] terk eyle bu râyı
3. 'Uşşâkı şıyup bir birine katma alayı
Ben bendeñe zûlm eyleme begzâdecigüm gel

48. Murabba'-ı Kıyâsî.
Revân 1972: 91^a.

49.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy gül-i gülzār-ı cennet bülbül-i nālānuñam
‘Aql u fikrüm tār-mār olmuş-durur tālānuñam
3. Ğam beyābānında bir Mecnūn-ı ser-gerdānuñam
Éy efendi hāy raḥm ét ҡuluñam ҡurbānuñam

II

1. Gerçi kim ḥüsn ilinüñ her biri bir sulṭāndur
Salṭanat bākī degüldür [éy] begüm bu devrāndur
3. Pādişāhlıqdan murād hep ‘adl-ile iḥsāndur
Éy efendi hāy raḥm ét ҡuluñam ҡurbānuñam

III

1. Géceler çarḥ-ı nişān édüp ḥandānuñ āh-içün
Şubḥa dek eflāk-ile ceng éderem sen māh-içün
3. Merḥamet kılmaz mısuñ ya sen baña Allāh içün
Éy efendi hāy raḥm ét ҡuluñam ҡurbānuñam

IV

1. Şol göñül mihr ü maḥabbet-ile māl-ā-māl ola
Ṭañ mıdur sen şem[e] ger pervāne-veş meyyāl ola
3. Yoluña cānlar véren lāyık mıdur pā-māl ola
Éy efendi hāy raḥm ét ҡuluñam ҡurbānuñam

V

1. Āh kim ben dām-ı hicrāna esīr oldum esīr
[Hey] dirīgā kim benüm ḥālümnden olmaduñ ḥabīr
3. Āsitānuñda fiğān eyler **Firākī** el-ḥaķīr
Éy efendi hāy raḥm ét ҡuluñam ҡurbānuñam

49. Murabba‘-ı Firākī.

Revān 1972: 91^b.

III-1 Bu mısranın vezni aksamaktadır.

50.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Pādişāhum baña rahm eyle gamuñla zār iken
Bī-mecāl ü bī-kes [ü] bī-çäre vü bī-қadr iken
3. Kime yanup yaқılam [bu] derd-ile nā-çār iken
Bir senüñ gibi güzel maḥbûb efendüm var iken

II

1. Pādişāhum devletüm 'ömrüm efendüm sevdüğüm
Ḥāk-i pāyuñ olmağ-ıladur cihānda 'izzetüm
3. Kimseye қul olmağa yokdur ölince niyyetüm
Bir senüñ gibi güzel maḥbûb efendüm var iken

III

1. Āsitānuñdan sa'adet yıldızı dūr olmasun
Germ olup gül yüzlüler ḥüsnine mağrūr olmasun
3. Beglügüm vardur déyen [yok yére] mesrūr olmasun
Bir senüñ gibi güzel maḥbûb efendüm var iken

IV

1. Şabra ṭākat қалmadı hicrān daḥı bī-intihā
'Ömr ḥod bākī degül dünyā daḥı hem bī-vefā
3. Derd-i ḥasretle helāk olmak revā mıdur baña
Bir senüñ gibi güzel maḥbûb efendüm var iken

50. **Murabba'-ı Yahyā.**

Revān 1972: 91b, Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25(Murabba).

I-1 Pādişāhum baña rahm eyle: Ḥālūme rahm eyle sultānum Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25(Murabba)

I-2 bī-çäre vü bī-қadr: bī-yār u bī-miқdār Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

I-3 yanup: yanam Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

Nakarat-4 güzel maḥbûb efendüm: benüm şāh-ı cihānum Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

III-2 gül: gün Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

IV-1 Seyre ṭākat қалmadı hicrān daḥı: Derd ise pāyānı yok hicrān ise Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

IV-2 ḥod: ise // daḥı bir: ise bir Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

IV-3 Derd-i ḥasretle helāk olmak revā mıdur: Dār-ı ḡurbetde zelīl olmaқ ne lāyıқdur Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

V

1. Olalı Yahyâ gibi şems-i cemâlün mazharı
‘Aynuma gelmez benüm şehrüñ kamer-sîmâları
3. ‘Âlem içinde görülmez ‘aynuma hür u perî
Bir senün gibi güzel maḥbûb efendüm var iken

51.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy felek bâr-ı ğamuñdan eyledün kıaddüm hilâl
Ṭāḳatüm ṭāḳ oldı aṣlâ kâlmadı şabra mecâl
3. Çün bilürsin ber-ḳarâr olmaz bu ḥâl-i bed-fi'âl
Ġam yême éy dil geḳer kâlmaz bu eyyâm-ı melâl

II

1. Reh-revân-ı rāh-ı 'ıṣṣuñ ğuşşa vü ğam zādıdur
Her biri derd ü belâ kühsârınuñ Ferḥādıdur
3. Şağ olan [gelür] başa geh ğuşşa vü geh şādîdür
Ġam yême éy dil geḳer kâlmaz bu eyyâm-ı melâl

III

1. İhtiyâr ét tek ye-i ğamda biraz müddet ferāğ
Âteş-i sūz-ı derūnumdan uyandur bir çerāğ
3. Er başından devleti çok görmemişlerdir ırağ
Ġam yême éy dil geḳer kâlmaz bu eyyâm-ı melâl

IV

1. Ḥâne-i dil her zamân cünd-i ğama me'vâ olur
Bu vücūdum mülki bir gün ḳorḳaram yağmâ olur
3. Bu meşeldür şabr-ile dérler ḳoruk ḥelvâ olur
Ġam yême éy dil geḳer kâlmaz bu eyyâm-ı melâl

V

1. 'İzzet-i dünyâ için **Zihnî** igen gel étme 'âr

V-1 gibi: kuluñ Yahyâ Beg: *Dîvan*: Musammatlar 25.

V-2 'aynuma: gözüme Yahyâ Beg: *Dîvan*: Musammatlar 25.

V-3 görülmez 'aynuma: görünmez gözüme Yahyâ Beg: *Dîvan*: Musammatlar 25.

51. **Murabba'-ı Zihnî.**

Revân 1972: 91^b.

3. Nā-murād ol ister-iseñ kim olasın kām-kār
Şanma ancağ sañadur cevır ü cefā-yı rûzgār
Ġam yēme ēy dil geçer qalmaz bu eyyām-ı melāl

52.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy güzellik kişverinüñ şāhı ağlatma beni
Eşk-i çeşmüm akıdup şu gibi çağlatma beni
3. Rişte-i zülf-i dil-āvīzūñle [b]ağlatma beni
Éy şeh-i mülk-i melāhat Yūsuf-ı devrāncıgum

II

1. Ne revādur dostum bir nice yūzi qaralar
Sāye-veş ardınca [hep] mihr-i münirūñ olalar
3. Zerre-veş dūr olalar üftādeler bī-çāreler
Éy şeh-i mülk-i melāhat Yūsuf-ı devrāncıgum

III

1. Éy kemān ebrū dem-ā-dem tīr-i müjgānuñ senüñ
Sīnemi şad-çāk kıldı yoğdur oranuñ senüñ
3. Var mıdur bilsem eyā sīneñde īmānuñ senüñ
Éy şeh-i mülk-i melāhat Yūsuf-ı devrāncıgum

IV

1. Günde biñ kez öldürürsin ben faķiri bī-amān
Ebr şanma dūd-ı āhumdan qarardı āsumān
3. Tīr-i ğamzeñden meded tīr-i müjeñden el-amān
Éy şeh-i mülk-i melāhat Yūsuf-ı devrāncıgum

V

1. Sīnemi şemşīr-i ğamzeñ her kaçan kim pāreler
Şanma kanlar akıdur cismümde bir bir yāreler
3. Kanlar içer acıyup derd ü ğam[ın]dan yāreler
Éy şeh-i mülk-i melāhat Yūsuf-ı devrāncıgum

52. Murabba'-ı Benām-ı Yūsuf.

Revān 1972: 92^a.

Bu şiir IV. bendde geçen kelimeye göre Faķirī'ye ait olabilir..

53.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Dirîgâ istikâmet yoğ-imiş sen serv-kâmetde
Saña göñlin véren 'aşık olur dâ'im nedâmetde
3. Öürsem ben bu derd-ile kâlursan sen selâmetde
Senüñle söyleşem éy bî-vefâ rûz-ı kıyâmetde

II

1. Saña cânla olaldan 'aşık-ı meftûn-ı dil-dâde
Dağı bir gün terahhûm kılmaduñ bu kalb-i nâ-şâda
3. Muhaşşal almaz-isem dâdumı senden bu dünyâda
Senüñle söyleşem éy bî-vefâ rûz-ı kıyâmetde

III

1. Ne ğamlar gördi cânum serv-i kıdd-i ser-firâzuñdan
Ne kanlar yutdı dil müjgân-ı çeşm-i fitne-sâzuñdan
3. Bugün bakmaz geçersin söylemezsin gerçi nâzuñdan
Senüñle söyleşem éy bî-vefâ rûz-ı kıyâmetde

IV

1. Bugün ben der[d]-mende cevri-i bîdâd eyledüñ gerçi
Beni maḥzûn édüp a'dâyı dilşâd eyledüñ gerçi
3. İşim her laḥza efgân-ıla feryâd eyledüñ gerçi
Senüñle söyleşem éy bî-vefâ rûz-ı kıyâmetde

V

1. Egerçi ḥüsnuñe mağrûr olup éy ḥusrev-i 'âlem
Cefâlar étmeden **Dervîşe** ḥâlî olmaduñ bir dem
3. Ḥuzûr-ı Ḥaḳda vallâhi tûtup dâmânuñı muḥkem
Senüñle söyleşem éy bî-vefâ rûz-ı kıyâmetde

53. Murabba'-ı Dervîş.
Revân 1972: 92^a.

54.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy kıyām-ı devletüñ pâyende tâ âhîr zamân
‘Aynuma mânend-i nûr [u] cismüme mânend-i cân
3. Kâf u nûndan gelmedi mânend éy şâh-ı cihân
Hüsrev-i halk-ı Hudâvend-i zemîn ü âsumân
5. Faḥr-ı şâhân-ı cihân [u] ḥazret-i Sulṭân Murâd
Devletüñ pâyende vü ‘ömrüñ ziyâd olsun ziyâd

II

1. Küntü kenzüñ naḳdi senden ‘âleme oldu ‘ayân
Senden özge kimse yokdur şâhib-i keşf [ü] beyân
3. ‘Arş u kürsî meskenüñdür sāye-bānuñ âsumân
Zıll-i Ḥaḳsın pâdişâh-ı kâmil-i şâhib-kırân
5. Faḥr-ı şâhân-ı cihân [u] ḥazret-i Sulṭân Murâd
Devletüñ pâyende vü ‘ömrüñ ziyâd olsun ziyâd

III

1. Āfitâb-ı devletüñ tâbende olsun tâ ebed
Yâ Rab eksük olmasun başuñdan elṭâf-ı eḥad
3. Pâdişâhum ḥaşılı ‘uḳbāya ‘adlûñdür sened
Müst-mendem derd-mendem umaram senden meded
5. Faḥr-ı şâhân-ı cihân [u] ḥazret-i Sulṭân Murâd
Devletüñ pâyende vü ‘ömrüñ ziyâd olsun ziyâd

IV

1. Āfitâb olmuş cemâlûñden ziyāya müştērî
Āl-i ‘Osmân iftiḥârı dîn ü devlet gevheri
3. Sürḥ-ser ḳapuñda olmuş ihtiyārî çâkeri
Cümle şâhân-ı cihân u halk-ı ‘âlem serveri
5. Faḥr-ı şâhân-ı cihân [u] ḥazret-i Sulṭân Murâd
Devletüñ pâyende vü ‘ömrüñ ziyâd olsun ziyâd

54. Müseddes-i Şuhûdî.

Revân 1972: 92^a.

Bu şiir Şuhûdî Dîvançesi’nde yer almamaktadır.

V

1. Ben ne lâ-şey'em ki nuṭḡ-ıla şenā-h^vānuñ olam
Yā ne şey'em kim ġubār-ı rāh-ı der-bānuñ olam
3. Maṭlabum oldur **Şuhūdī** tek du'ā-h^vānuñ olam
'Ālem içre mazḡar-ı luṭf-ıla iḥsānuñ olam
5. Faḡr-ı şāhān-ı cihān [u] ḡazret-i Sulṭān Murād
Devletüñ pāyende vü 'ömrüñ ziyād olsun ziyād

55.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

I

1. Esīr-i dām-ı 'ıṣḡ oldı göñül murġ[ı] bu ālüñle
'Aceb fevrice şayd étdüñ anı bir dāne ḡālūñle
3. Édüp şādān u dil-ḡande bizi bir dem vişālūñle
Cüdā kılduñ dili mūnis édüp şimdi ḡayālūñle
5. 'Aceb āl eyledüñ şāhum ruḡ-ı gül-reng-i ālüñle

II

1. Begüm şābit-ḡadem şandum seni ol 'ahd ü peymāna
Anuñçün nice dem oldı göñül şāhā çü ferzāne
3. Şadāḡat üzre vallāhi vérürken cānı sen cāna
Neden éy cānumuñ cānı uyup bir dīv-i nādāna
5. Ḳuluñ dūr eyledüñ şimdi cemāl-i bī-mişālūñden

III

1. Bu deñlü āşinālıḡ kim var-idi şimdi cānānum
Yanuñda ne ḡaṭā kıldum nedür yā cürm ü 'işıyānum
3. Édüp ḡaṭ'-ı naḡar bizden göge érgürdüñ efgānum
Meded gör baña bir çāre ya gel dök yerlere ḡanum
5. Ḳoma tek künc-i ḡasretde beni bir dem melālūñle

IV

1. Senüñ ṭab'-ı münīfüñde bu vezn-i 'ilm-i vicdānī
Var-iken hem-dem édinmek düşer mi saña nādānı
3. Dilā her seng-i şulb olmaz bilürsin gevherüñ kānı

55. **Tahmīs-i 'Amīdī.**
Revān 1972: 92^b.

5. Mukârin kıl saña lâıyık cihânda bir sühândanı
Muvâfık düşe tâ bir dem kemâlûñle cemâlûñle

V

1. Gel éy cân hâzıkı luţf ét unutma işbu bîmârı
Ki vaşluñdan cüzâ hergiz bulunmaz derde tîmârı
3. Niyâz u maqşadum budur saña yalvarı yalvarı
Ölürse ger bu hecr-ile 'Amîdî bendenûñ bârî
5. Kerem kıl sâye şal cânı çıñınca zülf-i dâlûñle

56.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hîç bilür misin nedür hâţır-perişân olduğum
Ya kimüñ-çündür dem-â-dem zâr [u] giryân olduğum
3. Yana yana âteş-i miñnetde büryân olduğum
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

II

1. Gayrilerden ârzü qapuların berk étdüğüm
Yoluña hîdmet kuşağın cânda berk étdüğüm
3. Hâfız Añmed gibi paşayı koyup terk étdüğüm
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

III

1. 'Ahdine bir gün durur déyü o ser[v]-i hoş-hırâm
Va'de-i ferdâya aldanmağda meşhûr-ı enâm
3. Yollar üstinde fetîl-i 'ışk olup yanmak müdâm
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

IV

1. Küşte-i tîğ-ı ğam olup bu ten-i bî-ferr ü táb
Hecr-i hâlûñle üşelden cismüm üstine zübâb
3. Zemm édüp ağıyar benüm etüm yemek mişl-i kilâb
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

56. Murabba'-ı Fedâyî.
Revân 1972: 92^b.

V

1. Bu fenâ-rây-ı cihândan raht u bahtum dürdüğüm
Yüz sürüyü kūyuña iltüp 'izārum sürdüğüm
3. Nevbetin bekler koyunlar gibi boynum burdugum
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

VI

1. Ka'be-i kūyuñda biñ dürlü recâyı eylemek
Tekye-i miñnetde her dāyim du'âyı eylemek
3. Adım İsmail iken varup **Fedāyī** eylemek
Hep senüñçündür benüm yolında qurbân olduğum

57.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Dür döker şehd şaçar la'l-i nigârı severin
Gözi āhūsını ol çeşm-i Tātârı severin
3. Ne kadar cevır ü cefâ eylese ārī severin
'Āşıka luṭf-ile raḥm edici yâri severin
5. Hüsine hulkı muvâfıkca nigârı severin

II

1. La'li vü dür dişi gör la'l-i güherden nâzük
Ruḥ-ı pür-nûrı 'aceb şems ü kamerden nâzük
3. Mürde ihyâ edici nuṭkı şekerden nâzük
Lebinüñ goncesi berg-i gül-i terden nâzük
5. Böyle bir gül-ruḥa bülbul gibi zârı severin

III

1. Cân u dil hüsni Hudâ-dâdına vâlih meyyâl
Şüret-i muşhaf-ı Hâk harf ü nuḳâṭ ḥaṭṭ-ıla hâl
3. Vahy u ilhâm sözi [ol] pâdişehüñ sihr-i helâl
Gönül avlayıcı vü çeşm[i] ḥarâmî kıttâl
5. Söyle bir gözleri şâhîne şikârı severin

57. Muḥammes-i Vechī li-Ġazel-i Sulṭân Murâd

Revân 1972: 93^a.

Tahmis edilen gazel Murâdî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

IV

1. Mey-i 'ışkı gibi gülgünü dem-â-dem içire
Nûşdur 'âşık-ı şādıklara ger sem içire
3. Âb-ı hayvânı meger teşneye ol fem içire
Sîne dâğı üzre mey 'ışk-ı dile dem içire
5. Şāhid-i gönce-leb ü lāle-'izārı severin

V

1. Kıl yarar **Vechī** n'ola ince ise efkāruñ
Dürr-i meknün dem-i 'İsā sühanı hāndekāruñ
3. Rūm sultānı 'Arab hānı buyurdı yāruñ
Serv-i qaddin kuçasın incine ger dildaruñ
5. Éy **Murādī** déme kim būs-ı kenārı severin

58.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel+ + -- / + + -- / + + -

I

1. Yine sākīlerimiz şād oldu
Yine ğam hırmeni ber-bād oldu
Mey içüp mest ü harāb oldukça
Dil-i vīrānumuz ābād oldu
3. Gördi çün ülfetümüz bāde ile
Derd ü ğam gönlümüze yād oldu
Nice yıl künc-i ğama habs olunan
Bir şınuğ cām-ile āzād oldu
5. Cām şunması bize sākīnün
'Ālem-i ma'nide irşād oldu
Rāhat-ı rūh mıdur rāh mıdur
Yoksa dil bezmine müşbāh mıdur

IV-3 Bu mısranın vezni aksamaktadır.

V-2 Bu mısranın vezni aksamaktadır.

58. **Tercī'-bend-i 'Ālī Efendi.**

Revān 1972: 93^a, 'Ālī: *Dīvan*: 10. Tercī'-bend, 359. s.

II

1. Mey midür içdügümüz kevser mi
Âb-ı hayvân mı leb-i dil-ber mi
Kim ki bu bezme ayak başdısı
Tâ ölince 'acebâ gam yér mi
3. Kân-ı billûrda la'l olsa eger
Kadeh içinde meye beñzer mi
Kân mıdur kim gele sâķī yüzine
Âb-ı pāk içre yanar aḥker mi
5. Cân dër-isem kim yaraşur ammâ
Fevt-i cân démek aña hoş-ter mi
Râḥat-ı rûḥ mıdur râḥ mıdur
Yoksa dil bezmine muşbâḥ mıdur

III

1. Pîr nûş étse olur tâze cüvân
Güsfend içse döner gorka 'ayân
Dâyim el üzre tutuñ ḥurmet ile
Oldurur nûr-ı ruḥ-ı pîr-i muğân
3. Ḥaste-i küçe-i ḥammâr olanuñ
Derdine çäre ger olmaz Lokmân
Şübhesiz andan uyurdu sâķī
Maraż-ı mevte bulunsa dermân
5. Rûḥ şandum eger olmasa nihân
La'l dérdüm eger olmasa revân
Râḥat-ı rûḥ mıdur râḥ mıdur
Yoksa dil bezmine muşbâḥ mıdur

IV

1. Kaṭresi çeşme-i hayvândan yég
Cür'ası Kevşer-i Rızvândan yég
Gerçi yégdür leb-i cānân andan
O daḥı oldı hele cāndan yég
3. Dil-i târīke ziyâ vérmekde
Şu'le-i şem'-i şebistāndan yég

- Bâdemüz oldı şafağdan rengin
Hâlümüz mihr-i dırağşândan yég
5. Aradum döne döne sāğar-vār
Bulmadum def'-i ğama andan yég
Rāhat-ı rūh mıdur rāh mıdur
Yoksa dil bezmine mişbāh mıdur

V

1. Fırkati gönlümüzüzi teng eyler
Hasreti āyenemüz jeng eyler
Cān u dil bir yére gelse ansuz
Biri birine girür ceng eyler
3. Kim ki fāş eylese keyfiyyetini
Anı bir lu'b-ile āveng eyler
La'net olsun aña kim mey var iken
Zādını berş yaḥūd beng eyler
5. Gördüğince anı ḳanum ḳaynar
'Āliyā baña 'aceb reng eyler
Rāhat-ı rūh mıdur rāh mıdur
Yoksa dil bezmine mişbāh mıdur

59.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hāk-i pāyūn olmayan gün gibi göğsin germesün
Düşmeyen şebnem-şıfat ol ḥāke kendin dērmesün
3. Hāk te'ālā ḳullara senden cüdālīḳ vērmesün
Üstümüzden serv-i ḳaddūn sāyesin gidermesün
5. Āfitāb-ı ṭal'atūn cānā zevāle érmesün
Māh-ı tābānsın Hudā eksükligin göstermesün

IV-4^a şafağdan kelimesi şafağtan imlasıyla yazılmıştır.

V-4^a Takdim-te'hîr işaretiyle düzeltme bulunmaktadır.

V-5^a Takdim-te'hîr işaretiyle düzeltme bulunmaktadır.

59. Müseddes-i Tîğî.

Revân 1972: 93^b.

II

1. Mâh u mihr-âsâ felekde görmeyüp naķş u zevâl
Devletüñ pâyende kılsun ol Hudâ-yı lâ-yezâl
3. Kõnmayup mir'ât-ı kalb-i pâküñe gerd-i melâl
Sâye-i zıll-i Hudâda olasın âsûde-hâl
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksükligin göstermesün

III

1. Hâzret-i Hâķdan budur maķşûdumuz her şubḥ u şâm
Devlet-ile şadr-ı 'izzetde olasın şâd-kâm
3. Devr édüp kıtḥ-ı murâduñ üstine gerdün müdâm
Géce gündüz eyleyüp burc-ı sa'âdetde maķâm
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksükligin göstermesün

IV

1. Hâk-i pâyüñ olmayup bâb-ı sa'âdetden ırağ
Âsitânuñ éde Mevlâ ehl-i hâcâta tırağ
3. Dehre geldükçe fûrûğ-ı mihr-ile mehden ırağ
Sen uyar şâm u seḥerde mihr ü meh gibi çerâğ
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksükligin göstermesün

V

1. Eyleyüp evc-i 'alâda gün gibi dâyim mekân
Devlet-i iķbâl-ile ol kâm-baḥş u kâm-rân
3. Mâh-veş günden güne sen bul teraķķı her zamân
Bu du'âyı eylesün **Tîgî** kuluñ vird-i zebân
5. Âfitâb-ı tal'atüñ cânâ zevâle érmesün
Mâh-ı tâbânsın Hudâ eksükligin göstermesün

60.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Muḳteżā-yı dehri iz'ān eyleyenler zümresi
Her biri bir āsitānı tutdı oldı bendesi
3. Devlet ü iḳbāl ü cāha bulmağa dest-resi
Yüz sürüp bir dergehe oldı anuñ efgendesi
5. Herkesi bir kimsene édindi 'ālemde kesi
Kimsenem yoḳdur benüm hey kimsesizler kimsesi

II

1. Düşdi herkes bir ḳapuya olmağ-ıçün ber-murād
Eyleyüp bir āsitāna her birisi istinād
3. Êşigüñde nice maḥzûn derd-mendler oldı şād
Çāre-sāz olsañ 'aceb mi ḳılsañ ola bize dād
5. Herkesi bir kimsene édindi 'ālemde kesi
Kimsenem yoḳdur benüm hey kimsesizler kimsesi

III

1. Bī-derem vérmez dirīgā öpmege cānān elin
Kesr-i aşḫāb-ı şafāda sāḳī-i devrān elin
3. Kimi paşa dāmenin tutdı kimi sulṭān elin
Luṭf édüp ol dest-gīrüm şun meded dermān elin
5. Herkesi bir kimsene édindi 'ālemde kesi
Kimsenem yoḳdur benüm hey kimsesizler kimsesi

IV

1. Bir ḥarāb-ābād idi ma'mūr édüp ḳılduñ binā
Şöyle bir ḥayr işledüñ kim yoḳ-durur hem-tā aña
3. Cāmi'-i nevle Gedūsı eyledüñ çün kim ḥayā
Ka'beyi yapmak dilerseñ ḥāṭırum yap serverā
5. Herkesi bir kimsene édindi 'ālemde kesi
Kimsenem yoḳdur benüm hey kimsesizler kimsesi

V

1. **Beytî-i bî-çâre** gelmişdür kapuñdan kılma red
Mu'teber olmak gerek yanuñda erbâb-ı hîred
3. Nîce bî-kes âsitânuñ taşını kıldı sened
Êşigüñ dârü'-ş-şifâsından olur baña meded
5. Herkesi bir kimsene édindi 'âlemde kesi
Kimsenem yokdur benüm hey kimsesizler kimsesi

61.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Bi-hamdi'llâh ne bir şuglüm ne a'mâl-i medîdüm var
Ne imrûzundayam dehrüñ ne ferdâ-yı ba'îdüm var
3. Ne ta'mîr-i der-i köhne ne bünyâd-ı cedîdüm var
Ne fikr-i manşib-ı 'âlî ne gavgâ-yı 'abîdüm var
5. Hârif ü fâriğü'l-bâlem ne şeyh ü ne mürîdüm var
Ne beg yanında maşşûdum ne paşadan ümîdüm var

II

1. Édindüm gûşe-i kûy-ı ferâğat içre me'vâyı
Bırağup başdan şavdum koyup ehline dünyâyı
3. Değışdüm hırka-i tecrîd ile nâ-senc dîbâyı
Kopardum gülşen-i dilden nihâl-i şâh-ı sevdâyı
5. Hârif-i fâriğü'l-bâlem ne şeyh ü ne mürîdüm var
Ne beg yanında maşşûdum ne paşadan ümîdüm var

III

1. Tevekkül kapusın açdum tama' bâbın kılup mesdûd
Vücûdum ravzasından dîv-i nef[s]i eyledüm merdûd
3. Sipend-i kibri yağdum micmer-i tende mişâl-i 'ûd
N'eme yetmez benüm tenhâ bu tāk-ı lâciverd-endûd
5. Hârif-i fâriğü'l-bâlem ne şeyh ü ne mürîdüm var
Ne beg yanında maşşûdum ne paşadan ümîdüm var

61. Müseddes-i Nürî.
Revân 1972: 94^a.

IV

1. Rızâ dāmânına çekdüm taḥammülden kaçâ pâyın
Nişâna érgürüp tîri velî yaşıdum 'amel yayın
3. Mürâyî şöfîlerüñ hîçe degşdüñ hûy ile hâyın
'Adem şahrâsına şaldum hevâyî nefsin alayın
5. Hārîf-i fāriğü'l-bālem ne şeyḥ ü ne mürîdüm var
Ne beg yanında maḳşûdum ne paşadan ümîdüm var

V

1. Démeñ şevḳ-ile şem'-āsâ derûnumda güdâzum yok
Sezâ-yı maḥrem-i sırr-ı ledünle keşf-i râzum yok
3. Naşîb[e] rāzıyam māl ehline nâz u niyâzum yok
Kimesne pāyesine Nûriyâ hırş-ile âzum yok
5. Hārîf-i fāriğü'l-bālem ne şeyḥ ü ne mürîdüm var
Ne beg yanında maḳşûdum ne paşadan ümîdüm var

62.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Tevekkül eyleyüp faẓl-ı Hüdāya istinādum var
Gürûh-ı enbiyâ vü evliyāya i'timādum var
3. Ne yoklıktan melûlem [ben] ne varlıktan neşâtum var
Rızâ-yı Hākka cân-ile gönûlden inḳıyādum var
5. Bi-ḥamdi'llāh recādan çekdüm el özge murādum var
Ne beg yanında maḳşûdum ne paşadan ümîdüm var

II

1. Açup 'ibret gözin cânā cihānuñ naḳşına bakdum
Murāda érişilmez aḥladum bildüm elüm çekdüm
3. Bu gönülüm merğ-zârına kanâ'at sebzesin ekdüm
Ferāğat toḥmını dil mezra'ına ḥaşılı ekdüm

V-1 *güdâzum* kelimesi yerine yazmada *güzârum* kelimesi yazmaktadır.

V-3 *niyâz* kelimesi iki defa yazılmıştır.

62. [Müseddes-i Hâşimî.]

Revân 1972: 94^b.

Bu şiirin başlığı yazılmamıştır. Şiir bir önceki şiirin devamı gibi görülmektedir.

5. Bi-ḥamdi'llāh recādan çekdüm el özge murādum var
Ne beg yanında maḳşūdum ne paşadan ümīdüm var

III

1. Ḳanā'at mülkine mālīk olup çünkim ḳadem başdum
Ferāḡat geldi devrānuñ recāsından göñül kesdüm
3. Çü bildüm bī-vefā dehri okum atdum yayum yaşdum
Hemān şimden girü cānā 'adem iḳlīmīdür ḳaşdum
5. Bi-ḥamdi'llāh recādan çekdüm el özge murādum var
Ne beg yanında maḳşūdum ne paşadan ümīdüm var

IV

1. Ma'ārif dürrini baḥr-i ḥaḳīḳat āşināsından
Alaldan dil ḥalāş oldu fenā dehrüñ recāsından
3. Berī oldum meger kim dūn-himmet iltimāsından
Murād-ı cāh-ı manşīb étmenüñ geçdüm hevāsından
5. Bi-ḥamdi'llāh recādan çekdüm el özge murādum var
Ne beg yanında maḳşūdum ne paşadan ümīdüm var

V

1. Rumūz-ı ḥarf-i ebcedden olaldan **Hāşimī** āḡāh
Ḥaḳīḳat sırrına érdi 'ināyet kıldı Fazlu'llāh
3. Muşaffā oldu dil beyti tecellī eyledi ol şāh
Murād-ı dünyevīden eyledüm bi'l-cümle [ben] ikrāh
5. Bi-ḥamdi'llāh recādan çekdüm el özge murādum var
Ne beg yanında maḳşūdum ne paşadan ümīdüm var

63.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy perī n'étdüm saña 'aqlum perişān eyledüñ
İşümi şeb-tā-seḥer feryād u efgān eyledüñ
3. Gülşen-i dehri benüm başuma zindān eyledüñ
Āh kim günden güne cevri firāvān eyledüñ

IV-1 *dürrini* kelimesi yazmada دورق .imlasıyla yazılmıştır.

63. **Müsebbā'-ı Medḥi Çelebi.**

Revān 1972: 94^b.

5. Firkatüñle yaşumı deryâ-yı 'ummân eyledüñ
Başumı kesdüñ fenâ deştinde ğalţân eyledüñ
7. Hey habîbüm n'eyledüñ nâ-haķ yére ķan eyledüñ

II

1. Görmeyelden gül yüzüñ çeşm-i cihân-bînüm benüm
Cûy-veş aķdı gözümnden eşk-i hûnînüm benüm
3. Anuñ-içün yok-durur bir yerde temkînüm benüm
Bu-durur tâ şubħa dek her gece âyînüm benüm
5. Êşigüñ taşu durur kûyuñda bālinüm benüm
Tığ-ı bî-dāduñla alduñ cān-ı şîrînüm benüm
7. Hey habîbüm n'eyledüñ nâ-haķ yére ķan eyledüñ

III

1. Bendeñi çün tekye-i 'ıřķuñda abdāl eyledüñ
Pûte-i miñnetde yaķduñ cismümi ķāl eyledüñ
3. Cevr-ile bükdüñ nihāl-i ķāmetüm dāl eyledüñ
Göñlümi benden alınca nice biñ āl eyledüñ
5. Şahn-ı sînem tîr-i dil-dûzuñla ğırbāl eyledüñ
'Āķıbet ķanum döküp hāk üzre pā-māl eyledüñ
7. Hey habîbüm n'eyledüñ nâ-haķ yére ķan eyledüñ

IV

1. Āh u efġān-ıla geçdi ğitdi eyyāmum benüm
Bilmezem şimden ğirü n'ola ser-encāmum benüm
3. Fûrķatüñde farķ olunmaz şubħ-ıla şāmum benüm
Devr-i la'lünde müyesser olmadı kāmum benüm
5. Gûşuña érmez dirîġā bunca ibrāmum benüm
Seng-i ķahr-ıla şikest étdüñ urup cāmum benüm
7. Hey habîbüm n'eyledüñ nâ-haķ yére ķan eyledüñ

V

1. Aķdı gözden seyl-i eşküm kûyuña deryā gibi
Sîne-çāk olsam 'aceb mi dāmen-i şahrā gibi
3. Ğam beyābānında ķaldum **Medhî**-i ġuyā gibi
Ğülşen-i hûsnüñden ayru bûlbûl-i şeydā gibi

II-4 *âyînüm* kelimesi yerine yazmada *enînüm* kelimesi bulunmaktadır.

II-5-6 Bu mısraların yerleri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

5. an-ıla oldı der unum s   ar-ı ahb  gibi
Sen d ker[sin] y rlere anum mey-i amr  gibi
7. Hey ab b m n'eyled n n -a y re an eyled n

64.

Mef' l  f 'il t  mef 'il  f 'il n
Muz ari' -- + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Yıllar durur o serv-i ur m na  rmed m
aldum ayakda usrev-i devr na  rmed m
3. Z lmet ebinde em'-i ebist na  rmed m
Yandum yakıldum ol meh-i t b na  rmed m
5. Bir '    am ki vu lat-ı c n na  rmed m
Bir asteyem ki erbet-i derm na  rmed m

II

1. Evvel yo -idi    r-ı '   rda inkis r
Dil g zg sine  rmezdi zerrece ub r
3. Her dem siri   m olmaz-idi b yle c yb r
K r  tdi  imdi c n u dile f r at-i nig r
5. Bir '    am ki vu lat-ı c n na  rmed m
Bir asteyem ki erbet-i derm na  rmed m

III

1. Gitdi g n l o g zleri ma m re gelmedi
Ol c n ab bi astelig m g re gelmedi
3.  am pisterinde    r muz  ora gelmedi
  ir nefesde '    -ı mehc ra gelmedi
5. Bir '    am ki vu lat-ı c n na  rmed m
Bir asteyem ki erbet-i derm na  rmed m

IV

1. Seyl-i siri  -i d deler m ba ladı yolum
  n-ı cigerle m -azarı o  olu dil m
3.  abrum d ketdi cev r-ile b kdi ben m b l m
Gitdi o serv-i serke e   n  rmedi el m

64. M seddes-i Med  .
Rev n 1972: 95^a.

5. Bir 'âşıkam ki vuşlat-ı cānāna érmedüm
Bir hasteyem ki şerbet-i dermāna érmedüm

V

1. Derd-i maḥabbet ādemīye özge ḥāl-imış
Mihr [ü] vefā ki dérler o ḥod kı̄l u kı̄l imış
3. Vuşlat ümīdi vākı'ada bir ḥayāl imış
Medhī vişāl-i dil-bere érmek muḥāl imış
5. Bir 'âşıkam ki vuşlat-ı cānāna érmedüm
Bir hasteyem ki şerbet-i dermāna érmedüm

65.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

I

1. Sevdüm yine biñ derd-ile bir āfet-i dil-ber
K'olmaz bu güzellikde aña kimse berāber
3. Sükker lebinüñ ḥastesidür āyet-i Kevşer
Ḳaddinden utanur göricek serv [ü] şanevber
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

II

1. 'Älemde gönül bir nefes ol tāze-cüvānuñ
Ol ğonce-dehen ḳāmetidür serv-i revānuñ
3. Bu saçları sünbül yüzi gül ḥür-i cinānuñ
Alnı ḳamer vü fitne ḳaşı mūy-ı miyānuñ
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

III

1. Ol saçları leylā ki dili eyledi mecnūn
Şol ḳan içici gözleri cādū-yı pür-efsūn
3. Her demde éden gönümüzi siḥr-ile meftūn
Ola ki Ḥudā rām éde yārī kı̄la bir gün
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

IV

1. 'Älemde gönül ol şanem-i yār-i ḥabībün

65. **Tahmīs-i Rızāyī.**
Revān 1972: 95^a.

- Men'ine sebep olmaz-ise kelb rakîbüñ
3. Başuñda yazılmış ise dünyâda naşîbüñ
Bir gün işi olmuş nitekim mihr-i ğarîbüñ
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

V

1. Hâşıl ne ola bize bu tûl-ile emelden
Ya düşmenle étdigümüz ceng ü cedelden
3. Ya bunca belâ zaḥmet ü şî'r ü ğazelden
Ki[m] başımuza ḳonmuş ola rûz-ı ezelden
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

VI

1. Tûbâ gibi cennetde anuñ ḳaddi ser-efrâz
Bu ḥüsn-i leṭâfetde güzel şîve-ger ü nâz
3. Şol gözleri şîrâne baḳan nite ki şehbâz
Dünyâda güzellerden olan ḥulḳ-ıla mümtâz
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

VII

1. Ol lâle-ruḥ u ğonce-leb ü gözleri nerges
Şol 'aşîḳa biñ nâz édici rûḥ-ı muḳaddes
3. Gören yüzini ḥüsn-ile her demde déyen pes
Vaşfında **Rızâyî** denîñüñ şî'ri muḥammes
5. Devlet bizim olursa eger vaşl müyesser

66.

Mef'ulü fâ'ilâtün mef'ulü fâ'ilâtün

Muzâri'---/+---/---/+---

I

1. Tîr-i murâdı gezle el uruban kemâne
Sa'y eyle tâ kim anı érgüresin nişâne
3. Bul bir nigâr-ı nâzûk vaşl eyle câvidâne
Bâd-ı ecel türâbı ṭoldurmadın dehâne

VII-3 Yazmada *her demde ḥüsn-ile* şeklinde yazılan ifâde takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

66. **Tahmîs-i Belâyî.**

Revân 1972: 95^b.

I-4 *ṭoldurmadın* kelimesi yazmada *ṭurmadın* şeklinde yazılmıştır.

5. Kıl 'ayş sen müdāmī bākī degül zamāne

II

1. Çün murğ-ı cāna olmaz bu fānī āşiyāne

Āl-ile ġāfil olma döker öñüñe dāne

3. Devr-i kamerde eyle mülk şöhetin miyāne

Oldukça bākī 'ömrüñ yār-ile 'ārifāne

5. Zevk ét ki bākī qalmaz āhir saña zamāne

III

1. Bir dem gelür ki 'ömrüñ érer işi fiğāne

Efgān-ıla ġırīvi érgürür āsümāne

3. Telh olur ara yerde çeng ü def ü ceğāne

Herkes zebün dirīğā bu çārḥ-ı bī-emāne

5. Kıl 'ayş u zevk dāyim bākī degül zamāne

IV

1. Şunar bu dār-ı fānī evvel şeker dehāna

Nüş étdürür şöñuci zehrini kana kana

3. Ġāfil dénildi nāmı bundan murād alana

Tā ḥaşr olunca gelmez vaşfı bunuñ beyāna

5. Zevk ét ki bākī qalmaz çünki saña zamāne

V

1. Yeter şikāyet étdüñ dilā boşa zamāne

Bulmaya tā ki çārḥuñ cünbüşine bahāne

3. Éy rācil-i **Belāyī** bu 'ömr-i nā-tüvāne

Döndürmedin zamāne senden yüzün yabana

5. Kıl 'ayş sen müdāmī bākī degül zamāne

67.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Sen nihāl-i gülden ayru zār u ser-gerdān olup

Lāle-veş yanam derūnum gözlerüm giryān olup

67. **Tahmīs-i Sa'yī li-Ġazel-i 'Ubeydī.**

Revān 1972: 95^b.

Tahmīs edilen şiir: 'Ubeydī: *Dīvan*: G. 16.

3. Cism-i zâr-ı pür-figârum hâr-ı ğamla kan olup
Ağlayayın bülbül-âsâ ben gülüm giryân olup
5. Sen cihân bâğında gül éy ğonce-i hândân olup

II

1. Êşigüñde yüzüm üzre sürünüben sū-be-sū
Akıdup cūy-ı sirişküm n'ola étsem cüst ü cū
3. Her zamân hüsnuñ temâşâsın éderken ârzū
Ayda bir kez görmez oldum yüzüñi éy mâh-rū
5. Gün gibi her-câyî olduñ âfet-i devrân olup

III

1. Véreli hüsnuñ tenûr-ı sîne-i sūzâna tâb
Dil kebâb oldu gözüm yaşı şarâb-ı la'l-i nâb
3. Eyleyelden cām-ı 'ışkuñ bu dili mest ü harâb
Götürürdüñ hâkden ben zerreyi éy âftâb
5. Bir gece ğam-hâneme başsañ kadem mihmân olup

IV

1. Râh-ı şahrâ-yı melâmet 'azmin étdüm şubh u şâm
K'eyleyem varup beyâbân-ı ğam-ı 'ışkı maķâm
3. Bildüm ol âhû-yı vaḥşî olmaz âhir baña râm
Nice bir deşt-i belâ-yı ğamda éy Leylâ-hırâm
5. Vâlih ü hayrân gezem Mecnûn-ı ser-gerdân olup

V

1. Çâh-ı ğamdur Sa'yiyâ bu hânķâh-ı âb u gil
Kendüñe var gūşe-i 'uzletde mesken eylegil
3. Pây-bend olur saña râh-ı ta'alluķdan kesil
Ķayd-ı miḥnetde 'Ubeydî ger ḥalâş isterse dil
5. 'Âlem-i ıtlâķa düş abdâl-veş 'uryân olup

68.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Ne hengâm-ı şafâ-yı 'işret-i mül gibi bir dem var

68. Taḥmīs-i Bākī Sellemehu'llâh.

Revân 1972: 96^a, Bākī: *Dīvan*: Musammatlar 9.

- Ne sâz-ı muṭṭrib-âsâ cân-fezâ-yı mürde-i ğam var
3. Ne mânend-i hayâl-i yâr bezm-i dilde maḥrem var
Ne câm-ı bâde-i gülgûna beñzer yâr-ı hem-dem var
5. Ne şadr-ı gûşe-i meyḥâne gibi cây-ı ḥurrem var

II

1. Leb-i mey-gün-ı sâķī yâdına nûş eyleyüp éy dil
Ciger ḥûn-âbesin demdür olursam nûş édüp kınzil
3. Gerekmey 'aqla yâr olmak ḥarâbât ehl[i] ve'l-ḥâşıl
Beni 'ayb eylemeñ dāyim olursam mest ü lâ-ya'kıl
5. Ki bî-hûş olmuşam âsûde kılmaz bende bir ğam var

III

1. Beni ol kaşı yâ ger atmasa yabana tîr-âsâ
Kesilmez düm yanından bir nefes ḥançer gibi kaṭ'â
3. Dem-i fûrkât degüldür qavl-i muḥtâr-ı ulu'l-ârâ
Ġam-ı hicrânda ḥâlet var démişdür ehl-i derd ammâ
5. Mülâyim dil-ber-i şûḥuñ dem-i vaşlinda 'âlem var

IV

1. Görem déyü seni a'yân-ı erbâb-ı naẓar bir gün
Kapuñdan ḥalka-i der gibi gitmez çeşm-i ter her gün
3. Tolanur peyk-i âhum kūyuñı şâm u seḥer her gün
Ruḥuñ bâğın raķīb-i dīv-sîret seyr éder her gün
5. Yüzüñi göremez yıllarca ammâ bunda âdem var

V

1. Şıyup seng-i ḥavâdiş yine câm-ı bezm-i 'uşşâķı
Elin çekse kadeḥ şunmağdan erbâb-ı dile sâķī
3. Perîşân olsa cümle defter-i eş'âruñ evrâķı
Şafâ-yı şafvet-i ṭab'uñ yeter eglence éy **Bâķī**
5. Bi-ḥamdi'llâh ne ğam yérsin elüñde sāğar-ı Cem var

II-5 olmuşam: olmasam Bâķī: *Dīvan*: Musammatlar 9.

III-4 démişdür: dimişler Bâķī: *Dīvan*: Musammatlar 9.

69.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hāmdüli'llāh ehl-i derdün hem-seri oldum yine
Ya'ni erbāb-ı belānuñ kemteri oldum yine
3. Çün harābāt éllerinün çākeri oldum yine
Meclis-i ehl-i tekellüfden berī oldum yine
5. Bir melāmet şāhınun ħāk-i deri oldum yine

II

1. 'Aksine devr étmedür éy dil bilürsin ħūy-ı çarĥ
Āline aldanmağıl mekkāredür bānū-yı çarĥ
3. Kimine mātem kimine sūr hāy-ı hūy-ı çarĥ
Yine pertābī gibi atdı beni bāzū-yı çarĥ
5. Ay u gün menzillerinden ilerü oldum yine

III

1. Mālik-i ehl-i harābāt olana teslīm olup
Ĥırķa-i cismi mey-i mihr ü maĥabbetle yuyup
3. Çārsū-yı 'ışķa geldüm çünki şālum süriyüp
Ta'nesi taşına her bir nākesün kıymet koyup
5. Ben bu bāzār-ı fenāda cevherī oldum yine

IV

1. Ehl-i tevĥīdem n'ola pür-derd-isem zāt u şıfāt
Birbirinden ayrılır mı vācib-ile mümkināt
3. Nūr-ı vāĥidden degül mi çār 'unşur şeş cihāt
Şaldı 'aksin baña eşķāl-i rüsüm-ı kāyināt
5. Gözüñ aç Āyīne-i İskenderī oldum yine

V

1. Tābiyā bāzār-ı derd içre dili şarrāf édüp
Sīm-i eşķüm pūte-i çeşmümde kāl-i şāf édüp
3. N'ola dërsem ķimyā-yı 'ışķa érdüm lāf édüp

69. Tahmīs-i Tābī li-Ġazel-i Ĥayālī Beg.

Revān 1972: 96^a.

Tahmis edilen şiir: Ĥayālī Beg: *Dīvan*: 345/ G. 5.

- Éy **Hayālî** gayriler şaydından istinkâf édüp
5. Mîşe-i faqr u fenâ şîr-i neri oldum yine

70.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Sâlik-i rāh-ı ḥakīkat ol dilâ şimden girü
Çāk édüp zerrīn ḳabāyı géy 'abā şimden girü
3. Meskenüñ olsa n'ola künc-i fenâ şimden girü
Âḥir oldı 'ömr çün geçdi hevā şimden girü
5. N'édeyin el vérdüğün dünyā baña şimden girü

II

1. Geçdi eyyām-ı cüvānî oldı her miḥnet füzün
Dūd-ı āhum şeklidür elde 'aşā-yı reh-nümün
3. 'Anber-i kāfūr olup oldı elif ḳaddüm çü nün
Pîrlik hengāmıdur gelmişdür eyyām-ı sükün
5. Şu gibi dil tıflı aḳmaz her yaña şimden girü

III

1. Ḥubb-ı dünyā dîdede çün oldı seyl éy müdde'î
Çeşm-i cāna érişür andan ḥalel éy müdde'î
3. Mazḥar-ı meclā-yı Ḥaḳ ḳıl göñlüñi éy müdde'î
Ben cihān sevdālarından çekdüm el éy müdde'î
5. Ser-te-ser dünyā ḡamını al saña şimden girü

IV

1. Ehl-i vaḥdet oldı dil terk étdi bu dünyā ḡamın
Mülk-i lāhūtuñ bütün dünyāya vérmez bir demin
3. Gāḥ rūḥānî gehî 'İsā édüpdür maḥremin
Ṭāyir-i ḳudsi[de] nefis añdı mücerred 'ālemin

70. **Tahmīs-i Raḥmī li-Ġazel-i Şālīḥ.**

Revān 1972: 96^b, Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

I-4 'ömr çün: çün 'ömr Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

II-1 Geçdi: Gitdi Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

II-3 'Anber-i: 'Anberüm Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

III-5 dünyā ḡamını: ḡavḡā-yı dehri Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

IV-1 dünyā: kesret Raḥmī: *Dīvan*: Tahmīs 22.

5. Cîfe-i dünyâ ğamın düşmez baña şimden girü
V
1. Merd-i dānā-dil nazar kılmaz cihāna **Rahmîyā**
Bî-bekādur kār-gāh-ı 'āleme érer fenā
3. İşbu ma'niden démişdür sâlik-i rāh-ı Hudā
Bir gün āgāh olmaduk düş gibi [geçdi] mā-mezā
5. **Şālihā** hālūn [n']olur bāri aña şimden girü

71.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. Kıl nazar hālūme éy 'ālem-i hüsnuñ māhı
Gāh[i] cev eyler-iseñ bārī esirge gāhı
3. Qoma tenhāda vü fūrkatde dil-i güm-rāhı
Érmesün çarha dér-iseñ bu ğarībūñ āhı
5. Bezme gel bu géce éy 'ālem-i hüsnuñ māhı
Yohsa yérden göge dek incinürem vallāhi

II

1. Zülmet-i fūrkatde şalma dil-i nālānumuzı
Bir dem érgürme meded göklere efgānumuzı
3. Merhamet kılmaz-iseñ bārī gel al cānumuzı
'Arz-ı hāl ét güzelüm şem'-i şebistānumuzı
5. Bezme gel bu géce éy 'ālem-i hüsnuñ māhı
Yohsa yérden göge dek incinürem vallāhi

III

1. Göz yaşın bezm-i maḥabbetde şarāb eyleyelüm
Nāle vü āhı o meclisde rebāb eyleyelüm
3. Cigeri āteş-i şevk-ile kebāb eyleyelüm
Mey-i la'lüñle dili mest ü ḥarāb eyleyelüm

IV-4 mücerred: tecerrüd Rahmî: *Dīvan*: Tahmīs 22.

IV-5 ğamın düşmez baña: ğamı düşmez aña Rahmî: *Dīvan*: Tahmīs 22.

V-3 ma'niden: ma'nide Rahmî: *Dīvan*: Tahmīs 22.

V-4 olmaduk: olmaduñ Rahmî: *Dīvan*: Tahmīs 22.

71. **Müseddes-i 'Ulvi.**

Revān 1972: 96^b, 'Ulvi: *Dīvan*: Musammatlar 24.

5. Bezme gel bu géce éy 'âlem-i hüsnüñ mâhı
Yohsa yérden göge dek incinürem vallâhi

IV

1. Şeb-i ğamda şu kadar derd-ile âh eylemişüz
Yéri vü gökleri hep dūd-ı siyâh eylemişüz
3. Gerçi cân nağdini yoluñda tebâh eylemişüz
Nazaruñ yok [bize] bilsek ne günâh eylemişüz
5. Bezme gel bu géce éy 'âlem-i hüsnüñ mâhı
Yohsa yérden göge dek incinürem vallâhi

V

1. Ğayrilerle nice bir cām-ı mey[i] nüş édesin
Cür'a-veş hâke şalup 'Ulvîyi bî-hüş édesin
3. Nice bir eyledüğüñ 'ahdi ferāmüş édesin
Nice bir kavm-i hasūduñ sözini güş édesin
5. Bezme gel bu géce éy 'âlem-i hüsnüñ mâhı
Yohsa yérden göge dek incinürem vallâhi

72.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hāmdüli'llāh kim érişdi yine faşl-ı nev-bahār
Bir münakkaş hayme kurdı her dıraht-ı táb-dār
3. Géydi zanbağ başına tāt-ı muraşsa' şāh-vār
Servler bel bağlayup hıdmete kāyimdür çenār
5. Seyr-i bāğ ét kim temāşā vaḳtidür éy gül-izār

II

1. Dil uzatdı da'vet-i dildāra şimdi her çemen
Bāğ[ı] tezyīn eyledi sünbül benefşe yāsemen
3. Ğonceler dil almağa şebnemden açdılar dehen
Bāğlar hep kākül-i dil-ber gibi şalmış [r]esen
5. Seyr-i bāğ ét kim temāşā vaḳtidür éy gül-izār

72. **Muhammes-i Şemsî Paşa.**

Revân 1972: 97^a, Şemsî Paşa: *Dīvan*: Muhammesler 8, 716. s.

III

1. Bûy-ı şeb-bûy ile olmuşdur mu'a'ttar her dimâğ
Yakdı her nergis çemen şahnında bir zerrîn çerâğ
3. Lâleler bezm ehline tutar elinde bir ayağ
Muntazırdur saña éy rûh-ı revānum ehl-i bâğ
5. Seyr-i bâğ ét kim temâşâ vaqtidür éy gül-izâr

IV

1. Tîğ elinde şanki sūsen oldu bir şāhib-kırān
Kāddini dāl eyleyüp zūlf-i nigār olmuş hemān
3. Bâğ-ı cennet gibi olmuşdur müzeyyen hep cihān
Başuñı kıldur benefşe gibi olma ser-girān
5. Seyr-i bâğ ét kim temâşâ vaqtidür éy gül-izâr

V

1. Şemsiyâ kalbüñde yokdur zerrece gamdan eşer
Ergavānī cāmelü maḥbūba döndi her şecer
3. 'Aşıkuñ mir'atı şāfīdur aña konmaz keder
Aç gözüñ firdevse döndi bâğ u rāğ-ı deşt ü der
5. Seyr-i bâğ ét kim temâşâ vaqtidür éy gül-izâr

73.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

I

1. Ne mümkin oldu ğam-ı fürqatüñle ülfet édem
Ne çäre oldu tapuñdan senüñ ferāğat édem
3. Ne kādirem ser-i kūyuñ varup ziyāret édem
Ne fırsat oldu ki ḥāl-i dili ḥikāyet édem
5. Ne vüs'at oldu ki hicrān ğamın rivāyet édem

II

1. Hemîşe olmada mümted zamān-ı ğuşşa vü ğam
Hemîşe derd ü elem bî-şümār u rāḥat kem

73. Taḥmīs-i Nev'î Efendi.

Revān 1972: 97^a, Nev'î: *Dīvan*: Musammatlar XIII.

I-2 oldu tapuñdan: var talebüñden Nev'î: *Dīvan*: Musammatlar XIII.

I-4 ki ḥāl-i dili: saña ḥālümü Nev'î: *Dīvan*: Musammatlar XIII.

3. Ne bir qarîn-i muvâfık var olmağa hem-dem
Ne bir şehen-şeh-i 'âdil bulundı kim varam
5. Bu zulmı 'âdet éden şâhdan şikâyet édem

III

1. Ne bād-ı âh-ile ol servi eyledük meyyâl
Ne eyledi eşer ol mû-miyâna kı̄l ile kâl
3. Ne 'arz-ı hâle meded var ne dilde şabra mecâl
Şalâh-ı kâr-ise şimden girü hayâl-i muhâl
5. Ne çâre n'eyleyeyim bilmezem ne hâlet édem

IV

1. Murâd-ı dil-ber içün nâ-murâd olup dâyim
Göñül vilâyetine 'ışkı eyledüm hâkim
3. Bu kâre şanma ben ey müdde'î olam nâdim
Murâdı çün beni güldürmemekdür ol zâlim
5. Revâ budur ki hemân ağlamağı 'âdet édem

V

1. Kapuñdan eyleyüp ağyâr ben gedâyı ğarîb
Düşürdi râh-ı beyâbân-ı hecre bî-takrîb
3. Ne çâre çünki degülmiş vişâlûñ aña naşîb
Kapuñda ölmege Nev'îye mâni' oldı raķîb
5. O seg kıomadı ki bir lahza istirâhat édem

74.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

I

1. Cihân bāğında 'işretler şehâ 'ayn-ı 'anâ ancak
Temennâ eylemek 'izzet velî şerrü'l-menâ ancak
3. Kaza-yı âsumânîdür gelen déme dilâ ancak
Cihân halkını yutmağda zemîn bir ejdehâ ancak
5. Bu dünyânuñ içi taşu kıamu derd ü belâ ancak

74. Muhammes-i 'Anâyî li-Ğazel-i Sultân Murâd
Revân 1972: 97^a.
Tahmîs edilen şiir: Murâdî: *Dîvan*: G. 675.

II

1. Nümāyış oldı insāna cihānuñ zāhiri çünkim
Çü yok eyler vücūdını cihānuñ sāhiri çünkim
3. Bir işin başa çıkarmaz cihānuñ māhiri çünkim
Nedür bu cāh-ı 'izzetler fenādur āhiri çünkim
5. Cihānuñ kār u bārı cümleten cevır ü cefā ancağ

III

1. Niyāz eyle gel Allāha véreli behre hem nāzdan
'İbādet eyle Mevlāña haberdār olasın rāzdan
3. Dilā çok çok çalışmakla kesersin nefsuñi āzdan
Arıtğıl nefsuñi hıkd u hasedden her yaramazdan
5. Benüm déyü salınma kim cihān cümle hebā ancağ

IV

1. Muḥakḳağ ārif oldur kim qazāsın gözleye Ḥaḳḳuñ
Maḥabbetden siper olup belāsın gözleye Ḥaḳḳuñ
3. Éde şükrin dem-ā-dem hem rızāsın gözleye Ḥaḳḳuñ
Kişiye devlet oldur kim şenāsın gözleye Ḥaḳḳuñ
5. Dem-ā-dem zıkr-i Ḥaḳ ola déye 'ālem fenā ancağ

V

1. Seḥā eyle cihān ḥalkına ṭurma laḥza her laḥza
'Ādāletle geçür 'ömrüñ kerem kıl laḥza her laḥza
3. 'Anāyī yok yere 'ömrüñ geçürme laḥza her laḥza
Murādī secdeden qaldurma başuñ laḥza her laḥza
5. Bilürsin kār[ı] Mevlānuñ kula luṭf u 'aṭā ancağ

75.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Ḥaṭṭ-ı ruḥsāruñ ki levḥ-i āfitāb üstindedür
Noḳta dökmiş her taraf müşkil ḥesāb üstindedür

III-4 nefsuñi: bāṭınuñ Murādī: *Dīvan*: G. 675.

IV-4 şenāsın: rızāsın Murādī: *Dīvan*: G. 675.

75. **Tahmīs-i Mu'idi li-Ġazel-i Nizāmī.**

Revān 1972: 97^b.

Tahmīs edilen şiir için Karamanlı Nizāmī: *Dīvan*: G. 23.

3. Dūd-ı āhumdur şaçuñ kim pîç ü tâb üstindedür
Hattıñ ol pîrüzedür kim la'l-i nâb üstindedür
5. Leblerüñ ol la'l kim dürr-i hoş-âb üstindedür

II

1. Yâr eşiginde sürinür it gibi gerçi rakîb
Dilde çünkim 'ışk yok bir zerre mihr étmez habîb
3. Derdi olmayan kişiye ne 'ilâc étsün tabîb
Hâk ol éy dil pertev-i hüsniinde isterseñ naşîb
5. K'âfitābuñ tâbına menzil türâb üstindedür

III

1. Serv olupdur 'âşık-ı şūrîde-hâli kıddüñüñ
Müntehâdur sidreden zîbâ nihâli kıddüñüñ
3. Râstî cennetde bulunmaz mişâli kıddüñüñ
Çeşm-i giryānumdan éy dil-ber hayâli kıddüñüñ
5. Bir nihâl-i tâzedür kim cüy-ı âb üstindedür

IV

1. Tâ 'anâşır bu sipihr-i lâciverd altındadır
Dūd-ı āhumdan vücūdum bād-ı serd altındadır
3. Ğam yolında rûy-ı zerdüm kara gerd altındadır
Kâmetüm şol dâla dönmişdür ki derd altındadır
5. Gözlerüm şol 'ayna beñzer kim 'azâb üstindedür

V

1. Sen güzeller şāhusan baş üzre yér eyler sözün
[Māh-ı tībān-veş] şeref burcında toğmış yıldızuñ
3. Hüsni içinde âfitāb-ı 'ālem-ārādur yüzün
Yüzün üstinde vañan tutsun 'aceb olmaz gözün
5. Menzil-i Mirrîh [ki] dérler âfitāb üstindedür

VI

1. Āferîn olsun bu hüsni ü hulka éy cân-āferîn
Şerm éder gül ruñlarıñdan bâğ-ı Rıdvān āferîn
3. Hüsni aña dérler idi ki ehl-i 'irfān āferîn
Zülf ü ebrūñı görenler dér hezārān āferîn
5. Şol mu'anber çetr kim müşkīn tınāb üstindedür

3-4 Bu iki beyitin yerleri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

VII

1. Yâra çün olduñ **Mu'îdî** yüz dil ü cân-ile kıl
Hükûm anuñdur ger seni redd eyleye yâhod kabûl
3. 'Ârif-iseñ guşşadan el çek ferahdan fâriğ ol
Éy **Nizâmî** vaşla şâd olma vü hicrâna melûl
5. Kâyinātuñ çünki hâli inqılâb üstindedür

76.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Riyâzet nâr-ıla qalbûñ erit kibrî-i aḥmerdür
Gözüñ yaşın dahı taqtır éderseñ hûb cevherdür
3. Eger vâşıl olanlardan su'âl olunsa kimlerdür
Şu kim yanında anuñ sîm ü zer ḥâke berâberdür
5. Olaruñ 'ayn-ı enzârı hemân iksîr-i ekberdür

II

1. Çemen nergisleri eyler işâretler ki gözüñ aç
Alurlar bâr-ı a'mâlûñden éy ḥ'âce senüñ de baç
3. Cihānuñ şâhı oldur kim görünmez kimseye muḥtâc
Sen ana déme server kim ola anuñ serinde tâc
5. Ser-ile tâcını terk eyleyenler belki serverdür

III

1. İçüp cām-ı meveddetden muşaffâ oldu anlar kim
Maḥabbet âteşin yakup müheyyâ oldu anlar kim
3. Urup terkin sivâ'l-lâhuñ mücellâ oldu anlar kim
İki 'âlem na'îminden mu'arrâ oldu anlar kim
5. Fu'âdınıñ sirâcında Ḥudānuñ sırrı ezherdür

IV

1. Riyâ delķin géyersin tâ suhûletle'l vére me'kûl
Bu fânî i'tibârından özüñi eylegil ma'zûl

76. Muḥammes-i 'Anâyî li-Ġazel-i Sulṭân Murâḍ

Revân 1972: 97^b.

Tahmis edilen şiir: Murâdî: *Dîvan*: G. 301.

II-5 Ser-ile: Serîr ü Murâdî: *Dîvan*: G. 301.

III-4 'âlem: dünyâ/mu'arrâ: müberrâ/anlar: şunlar Murâdî: *Dîvan*: G. 301.

3. Eger bir manşib isterseñ saña hırmân ola maḥlûl
Gel éy zâhid koğıl ta'nı yûri ol ḥâlûñe meşğûl
5. Güm étmez râhını her kim hidâyet aña reh-berdür

V

1. Degülsin éy 'Anâyî sen o şâhuñ vaşfına elyak
Sözi terk eylemek bildüñ bu vâdîde saña evfağ
3. Anuñçün qalb-i ma'mûrın Hudâ édüp-durur pür şevk
Murâda ders-i ışkı kimse ta'lîm édemez el-ḥağ
5. Zamîrinde kitâb-ı 'ışk anuñ her demde ezberdür

77.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Bir saçı ve'l-leyl [ü] alnı ve'd-duḥâdur sevdüğüm
Rûşen ol éy dil ki ol bedrû'd-dücâdur sevdüğüm
Çok şükür Allâha kim şîr-i Hudâdur sevdüğüm
Hem Ḥasan İbni 'Aliyyü'l-Murtaẓâdur sevdüğüm
3. Hem Hüseyndür ol şehîd-i Kerbelâdur sevdüğüm
Yâhu Zeyne'l-'Âbidîn ol pîşvâdur sevdüğüm
Hem Muḥammed Bâkır ol [hem] nev-zıyâdur sevdüğüm
Ca'fer-i Şâdık imâm ol reh-nümâdur sevdüğüm
5. Hem Taķî ile Naķî Mûsâ Rızâdur sevdüğüm
Hem Hasenü'l-'Askerî ol pür-seḥâdur sevdüğüm
Hem Muḥammed Mehdî şâhib-livâdur sevdüğüm
Bende-i aḥbâb-ı 'âlem Muştafâdur sevdüğüm

II

1. Nûr-ı Allâhdur Muḥammed hem 'Alîdür mazḥarı
Yâ 'Alîyi kim durur inkâr éden gelsün beri

IV-4 ol ḥâlûñe: ḥâlûñe ol Murâdî: *Dîvan*: G. 301.

V-5 Zamîrinde: Fu'âdında Murâdî: *Dîvan*: G. 301.

77. **Tercî'-bend-i Dervîş Ḥayretî.**

Revân 1972: 98^a.

Bu şiir Ḥayretî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

3. Kırrätü'l-'ayn-ı Hasan hâzretleri ol serveri
Ben Hüseyni sevdüm oldum çâkerinüñ kemteri
Dağı Zeyne'l-'Âbidîn ol kâyinātuñ mihteri
Hem Muhammed Bâkır oldur zâhir éden reh-beri
Tütiyâdur çeşme Ca'fer Şâdıkuñ hâk-i deri
Yâ Taķi yâhud Naķidür mâh u şems-i hâverî
5. Mûsâ Kâzımdur [.....]dur Hasenü'l-'Askerî
Hem müheddîdür kim şıdı sürdi kâferi
Dil 'Alîye dost oldu Hayderiyem Hayderî
Bende-i aḥbâb-ı 'âlem Muştafâdur sevdüğüm

III

1. Levḥ-i maḥfûza yazılmış bu yedi va'd-i va'îd
Kim bilür dest-i Havâricden çeke zaḥmet şedîd
Kerbelâda ola evlâd-ı Resûlu'llâh şehîd
Her muḥarremde gerek 'âşıqlara ḥvân-ı cedîd
3. Tâ sa'âdetle olalar 'âkıbet ehl-i sa'îd
Anlar-içün ğam yémekden yég durur seng ü ḥadîd
Çünki kaşd étدی Nebînüñ âline mel'un pelîd
Her zamânda söylerem la'net 'alâ kavm-i Yezîd
5. Ḥasb-i ḥâlüm sen bilürsin yâ 'Alîm ü yâ Mecîd
Cenneti şâhuñ gönülden eyleme yâ Rab ba'îd
Sevdüğümdür Âl-i Aḥmed maḥşadumsın yâ Mecîd
Bende-i aḥbâb-ı 'âlem Muştafâdur sevdüğüm

IV

1. Dâr-ı dünyânuñ beni şanma ki ğavġâsındayam
Yâ anuñ bir menzil ü me'vây u melcâsındayam
Bu cihânuñ ḥalkınuñ ne 'âm u ne ḥâşındayam
Ne bu dehrüñ bezmi vü ne câm-ı şaḥbâsındayam
3. Ne bu çarḥuñ künbed-i ṭâķ-ı mu'allâsındayam
Şâdmânem 'âlemüñ dâyim temâşâsındayam
Lâ ilâhuñ her nefes hem fikr-i illâsındayam
Bu zamânuñ ne emîrinde ne paşasındayam

II-5^b Mısrânın vezni kelime eksikliğinden dolayı aksamaktadır.

5. Hey bu dīvâne dilüñ her dem temâşâsındayam
Kandayam illâ ki 'ıŝkuñ mevc-i deryâsındayam
Sûre-i Raḥmân okurdum şimdi ben Yâsindeyem
Bende-i aḥbâb-ı 'âlem Muştafâdur sevdüğüm

V

1. Şâh-ı merdân-ı 'Alîñüñ kuluşam kurbânıyam
Pâ-bürehne baş açık ol şâhumuñ 'uryanıyam
Meskenüm her gece bir tekke anuñ mihmâniyam
Ma'den-i ğamdur bu dil mülk-i belânuñ kânıyam
3. Fi'l-ḥaḳîka ğuşşanuñ ḥâlin bilür bâzâniyam
Şanma ben bâzâr-ı dehrüñ zâr u ser-gerdâniyam
Bir gedâyam hem kanâ'at mülkinüñ sulṭâniyam
Nüş édüp esrâr-ı 'ışkı 'âlemüñ ḥayrâniyam
5. Êy baña lâ-şey déyen bilseñ ne gevher kânıyam
Ben hevâyî-meşrebem münkirlerüñ düşmâniyam
Hayretî gülzâr-ı 'ıŝkuñ bülbül-i nâlâniyam
Bende-i aḥbâb-ı 'âlem Muştafâdur sevdüğüm

78.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Çeşm-i mestüñ her kaçan kim fitneler peydâ kılar
Hayret alur 'aqlumı cân u dili şeydâ kılar
3. Leyli-i zülfüñ beni Mecnûn-leyin rüsvâ kılar
Âteş-i ruḥsâruñ eşk-i çeşümümi deryâ kılar
5. Anuñ-içün bu dil-i ğam-dîde yanar yakılır

II

1. Dédüm éy meh-rû nedendür görmez oldum gün yüzüñ

78. Taḥmîs-i Sulṭân Süleymân li-Ġazel-i Cem Sulṭân.

Revân 1972: 98^b, Muḥibbî: *Dîvan*: Taḥmîs 17, 827. s.

Muḥibbî *Dîvanı*'nda bu şiirin Cem Sulṭân'ın şiirine tahmis olduğu belirtilmemiştir.

Tahmis edilen şiir: Cem Sulṭân: *Dîvan*: G. 66.

I-3 Leyli-i zülfüñ: Leyli zülfinüñ Muḥibbî: *Dîvan*: Taḥmîs 17, 827. s.

I-4 ruḥsâruñ: ruḥsârî Muḥibbî: *Dîvan*: Taḥmîs 17, 827. s.

- Dédi döndi ʔālī'üñ naḥs oldı beñzer yılduzuñ
3. Mürde idüm tâze cān vērdi Mesīḥā-veş sözüñ
Devlet-i ḥüsnüñde şāḥā yā revā mıdur gözüñ
5. Leşker-i ğam gönderüp dil mülkini yaġmā kıılır

III

1. Hey ne siḥr-engīzdür cādū gözüñ kim siḥr-ile
Dostum yıķduñ ser-ā-ser bu cihānı ķahr-ile
3. Kim ki umarsa vefā cāmını senden mihr-ile
İçirürsin sen ciger ķanını aña zehr-ile
5. Hā déyince zülfüñi biñ başlu ejderhā kıılır

IV

1. Şanmañuz gidem ben ol şīrīn-zebānı terk édüp
Ķomuşam çokdan yolına baş u cānı terk édüp
3. Miḥnet ü ğamla ölem ger bu cihānı terk édüp
Yā ķaşuñ tīrine ķurbān ola cānı terk édüp
5. Dilde ol demden berü ğamzeñ okı me'vā kıılır

V

1. Çün vefādan ḥālī gördi bu **Muḥibbī** 'ālemi
Anuñ-içün mesken étdi dostlara kūh-ı ğamı
3. Cū yérine iki 'aynum n'ola dökerse nemi
Gül yüzüñ ayrılıġı éy lāle-ruḥ her dem **Cemi**
5. Gülşen-i ḥüsnüñ ğamından bülbül-i gūyā kıılır

79.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Göñlümi bend eyleyen zülfinde gördüm bū imiş
Çeşmüñi āḥū şanurdum bilmedüm cādū imiş
3. Leblerüñ dārü'ş-şifā 'ışķ ehli hep şayru imiş
Dostum şādī saña ķismet baña ķayġu imiş

79. **Taḥmīs-i Sultān Süleymān 'Aleyhi'r-raḥmeti ve'l-gufrān.**

Revān 1972: 98^b, Muḥibbī: *Dīvan*: Taḥmīs 2, 815. s.

I-4 şādī saña ķismet baña ķayġu: ķismet baña ķayġu saña şādu Muḥibbī: *Dīvan*:
Taḥmīs 2, 815. s.

5. Çäre ne rûz-ı ezelden başa bu yazu imiş

II

1. Kûh-kenden Bî-sütûn içinde sordum zahmetin
Dédi miḥnet görmedüm 'ışk-ile dāyim rāḥatın
3. Êy gōñül terk eyleme gel ehl-i diller şöḥbetin
'İşk-ile Ḳaysuñ eger kim bilselerdi ḥāletin
5. Aña Mecnûn démeyüp dérlerdi ol uşlu imiş

III

1. Dehr bâğınuñ kaçan kim açılır ra'nā güli
Ḳarşusunda cem' olur anuñ hezārān bûlbûli
3. Vird édüp gördüm okur bu beyti her şāḥib-dili
Dédiler cevri ü cefāyı zehrden acı velī
5. Şor baña şehd ü şeker[den] lezzeti tatlu imiş

IV

1. Gün yüzine beñzemezken yüzünü māh eyleme
Ṭāḳ-ı ebrûsın koyup sen secdeyi gāh eyleme
3. Gözle 'ışkuñ rāhını kendüñi gümrāh eyleme
Mest-i [çeşmi] ḥvāba varmışken dilā āh eyleme
5. Key şaḳın bir fitnedür uyarma anı uyımış

V

1. Çün gereklü ma'nîdür gel sözüñi kıl muhtaşar
Dikmez anı bâğbān kim vérmeye meyve şecer
3. Her kişi ḥālince ḳomışdur bu dünyāda eşer
Ḥusrevā gûş ét **Muḥibbî** sözine eyle nazar
5. Naẓm ṭarzında Nizāmî ma'nîde [Ḥvācû] imiş

80.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Yine ben dil-ḥasteye cevri firāvān eyledüñ

II-4 eger kim: eger ger Muḥibbî: *Dīvan*: Taḥmīs 2, 815. s.

80. **Murabba'-ı İshāk.**

Revān 1972: 99^a, İshāk Çelebi: *Dīvan*: Musammatlar 5.

I-1 cevri-i: cevri İshāk Çelebi: *Dīvan*: Musammatlar 5.

- Yine ben miskînüñe dünyâyı zindân eyledüñ
3. Yoluma ölmez déyü yok yére bühtân eyledüñ
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

II

1. Zülmüñi hâdden geçürdüñ cev-r-i bî-pâyân-ile
'Âkıbet öldürmeyince komaduñ hicrân-ile
3. Çeşm-i ser-mestüñdeki ol hançer-i bürrân-ile
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

III

1. Güşe-i beytü'l-hâzen dâru'l-mağâm oldu baña
Zehr-i gam nûş eylemek 'ayş u müdâm oldu baña
3. Öleyin şimden-gérü dirlik haram oldu baña
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

IV

1. Hâsretâ derdâ dirîğâ kalmadı dilde mecâl
Bir nefes ârâm édüp şabr eylemek oldu muhâl
3. Ölmedin gel göreyin kanum helâl olsun helâl
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

V

1. Dest-i bî-dâduñla çekdüñ sîne-çâk étdüñ beni
Güşe-i hicrâna şalduñ derd-nâk étdüñ beni
3. Bir gün ola añasın gerçi helâk étdüñ beni
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

VI

1. Démedüm miydi şakın şâhum yavuz ad eyleme
Nev-civânsın ben ğarîbe zulm-i bî-dâd eyleme
3. Öldürüp gamdan beni düşmenlerüm şâd eyleme
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

VII

1. Şimdi **İşhâk** uğradı bir derde kim dermânı yok
Hâlini 'arz étmege cânânesine cânı yok
3. Şol [Mihâyil mi]-durur ol dîn[i] yok îmânı yok
Hây zâlim hây kâfir n'eyledüñ kan eyledüñ

81.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Ğamuñdan özge dermân istemez bir derd-nâkem ben
Teninde şerhalar şerh-ile dénmez sine-çâkem ben
3. Cihân âlâyişinden devlet-i 'ıŝķuñda pâkem ben
Ĥadeng-i ğamzeñe cismüm nişân étdüm ne ĥâkem ben
5. Olaldan dostum şermende-i luţfuñ helâkem ben

II

1. Ciger [vaşl istemez] dâĝ-ı firâķuñla qarâr étdi
Yérini deşt-i ğamda lâle gibi ĥâk-sâr étdi
3. Şebâtın gördi hicrânıñ anuñ-çün ihtiyâr étdi
Gönül murĝın kaçurdum bir gözü şahin şikâr étdi
5. Kâfes gibi anuñ-çün tîĝ-ı ğamdan çâk çâkem ben

III

1. Ĥarâbât ehliyem ta'n étmesün her zâhid ü 'âbid
Bu zevķe olmasun ĥâlî ĥasedden bir nefes ĥâsid
3. Behişte girmege yokdur elinde kimsenüñ kâĝıd
Beni âlâyişinden 'âlemüñ pâk étdi éy zâhid
5. Maĥabbet ĥân-kâhında mürîd-i 'ıŝķ-ı pâkem ben

IV

1. Görüp rengin yüzün verdüñ qarâr u şabruñı vérdüñ
Cigerde tâzedür zaĥmuñ yürekde tâzedür derdüñ
3. Hele yanuñda var bir ĝonce adlu nâz-perverdüñ
Gülüñ derdinden éy bülbül ne çekdüñ gerçi oy vérdüñ
5. Ğamuñdan dil-berüñ senden hezârân derdnâkem ben

V

1. Tenümde kanlu kanlu taĝlardan gülşenüm olsun

81. Muĥammes-i Ĥayâlî.

Revân 1972: 99^a, Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

I-4 étdüm: etdüñ Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

III-1 étmesün: eylesün Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

IV-2 tâzedür: eskidür Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

IV-5 Ğamuñdan: Ğamundan Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

V-1 taĝlardan: dâĝlardan Ĥayâlî Beg: *Dîvan*: Muĥammes, s. 77.

3. Hâdeng-i yâr serv olsun kılıcı sūsenüm olsun
Bu gülzâr[uñ] hezârânı figân u şîvenüm olsun
Serîr-ı 'ışk ya Mecnûnuñ olsun ya benüm olsun
5. **Hayâlî** şanmasun 'âlem ki merd-i iştirâkem ben

82.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Her denîye éy gönül rûhuñ revân étmek neden
Bî-vefâ cānāna 'ömr-i cāvidān étmek neden
3. Qādrüñi bilmezlere cān u cihān vérmek neden
Bir vefāsuz rahmi yok nā-merde cān vérmek neden

II

1. Akıda gözüñ yaşını dem-be-dem baħr eyleye
Kendi zevk içre ola aşuñ senüñ zehr eyleye
3. Éllere luṭf eyledügince saña qahr eyleye
Bir vefāsız rahmi yok nā-merde cān vérmek neden

III

1. Bî-nevāsın ğam maḳāmında qarār ét éy gönül
Bāri [var] 'uzlet bucağın ihtiyār ét éy gönül
3. Şabra ṭāḳat ḳalmadı terk-i diyār ét éy gönül
Bir vefāsız rahmi yok nā-merde cān vérmek neden

IV

1. Fāriğ ü āzāde yürürken ḳul olma vāzgel
Her yüze gülen güle gel bülbul olma vāzgel
3. Āteş-i hırmān-ile yanup kül olma vāzgel
Bir vefāsız rahmi yok nā-merde cān vérmek neden

V

1. Ehl-i 'irfān ḳadrin añlar şāhib-i 'irfān olan
Ḳanda bilsün ḳıymetini gevherüñ nādān olan

82. **Murabba'-ı Uşulî.**

Revân 1972: 99^b, Uşulî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

I-1 rûhuñ revân étmek: rûḥ-ı revân vermek Uşulî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

I-2 étmek: vermek Uşulî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

V-2 ḳıymetini gevherüñ: gevherin ḳıymetini Uşulî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

3. Hod bilürsin güç götürmez kendüye insân olan
Bir vefâsız rahmi yok nâ-merde cân vérmek neden

VI

1. Nâme-i 'uşşâkda nâmuñ senüñ 'unvân iken
Tab'-ı nakķâduñ bugün ser-defter-i 'irfân iken
3. Mülk-i istignâda şâh u başuña sultân iken
Bir vefâsız rahmi yok nâ-merde cân vérmek neden

VII

1. Éy Uşûlî cânuñuñ mir'âti nûr-ı gaybdur
Çün vücûduñ şafhası mecmû'a-i lâ-raybdur
3. Hâmdüli'llâh zât-ı pāküñ gevheri bî-gaybdur
Bir vefâsız rahmi yok nâ-merde cân vérmek neden

83.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Yâ Rabbi hasret-ile benüm alma cânumu
Bir dahı göreyin meh-i nâ-mihribânumu
3. Cânânumu cefâ kılıcı nev-cüvânumu
Şâhîñ bakışlu yârumu rûh-ı revânumu
5. Sultânumu efendimi şâh-ı cihânumu

II

1. Dâyim taşavvurum bu idi âşinâ ola
Gün yüzünüñ teveccühi benden yaña ola
3. 'Işķ-ı nihânı derd-i derûna devâ ola
Kim dër idi ki çaķ bu kadar bî-vefâ ola
5. Sultânumu efendimi şâh-ı cihânumu

III

1. Varsam sarâyına nitekim nâle vü fiğân

V-3 güç götürmez: güç getirmez Uşûlî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

VI-1 'uşşâkda: 'uşşâķa Uşûlî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

VI-3 şâh u: şâhâ Uşûlî: *Dîvan*: Musammatlar IV.

83. **Tahmîs-i Yahyâ.**

Revân 1972: 99^b, Yahyâ Beg: *Dîvan*: Musammatlar 20(Tahmîs).

II-3 'işķ-ı nihânı: 'işķ-ı nihâna Yahyâ Beg: *Dîvan*: Musammatlar 20.

- Bir hâl olur ki söyle[ye]mez hâlümü zebân
3. Tedbîrimüñ birin édemez cân-ı nâ-tüvân
‘Aqlum şaşar dilüm tûtilur göricek hemân
5. Sultānumı efendimi şāh-ı cihānumı

IV

1. Seyrāna çıksa gün gibi zerrîn kabā-y-ıla
Kapısı kullarıyla nice mübtelā-y-ıla
3. ‘Ālem tolar şadā-yı du‘ā vü şenā-y-ıla
Kurbān olur yolında görenler alay-ıla
5. Sultānumı efendimi şāh-ı cihānumı

V

1. Ben nice medh édem cemālini el bilür
Gün gibi bî-naẓîr bilür bî-bedel bilür
3. Bu ‘izzete bu devlete gāyet maḥal bilür
Yahyā ‘ale’l-ḥuşûş ziyāde güzel bilür
5. Sultānumı efendimi şāh-ı cihānumı

84.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Cūşa geldüm ol gül-i ḥandān[1] añdum ağladum
Anuñ-ile sürdügüm devrān[1] añdum ağladum
3. Cānib-i kūyına baqdum anı añdum ağladum
Mācerā-yı şohbet-i cānān[1] añdum ağladum

II

1. ‘Ālemi seyrān éderken yolda gördüm nāgehān
‘Āşık-ı şeydāsı ile seyr éder ol nev-cüvān
3. Boynumu burdum uzandum eyledüm āh u fiğān
Mācerā-yı şohbet-i cānān[1] añdum ağladum

IV-4 görenler: güzeller Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 20.

84. **Murabba‘-ı Yahyā.**

Revān 1972: 100^a, Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 22.

II-2 ol: bir Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 22.

II-3 uzandum: yerindüm Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 22.

III

1. 'Ays u 'işret eyleyüp cem'ıyyet-i yārān-ile
Eglenürdi gönlümüz ol Yūsuf-ı Ken'ān-ile
3. Hāzret-i Ya'kūb gibi dīde-i giryān-ile
Mācerā-yı şohbet-i cānān[1] aǎdum aǎladum

IV

1. 'Ālem-i vuşlat hayāl-i h'vāb-imiş rü'yā gibi
Pāy-dār olmaz dirīgā bī-vefā dūnyā gibi
3. Fūrkat-i dīdār-ı yāra acıyup deryā gibi
Mācerā-yı şohbet-i cānān[1] aǎdum aǎladum

V

1. Toǒdı éy **Yahyā** seher vaǒtinde çün şems-i cihān
Bir baǒımda ol meh-i tābāna beñzetsdüm hemān
3. Hāzretinden gözlerüm yaşın édüp seyl-i revān
Mācerā-yı şohbet-i cānān[1] aǎdum aǎladum

85.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Öürsem ıra geysün dūd-ı āhum gibi 'āşıklar
Dögünsün dāğ-ı sīnem gibi baña baǒrı yanıklar
3. Beni ol māh-ı tābāna nifāķ étđi münāfıklar
Ne ıra günlere ıaldum yazuklar baña yazuklar

II

1. Benüm taǒlarca derdüm var vişāl-i yāra çārem yok
Dil-i dīvānemüñ eglencesi bir māh-pārem yok
3. Ğamum hadden ziyāde yılduzum düşkün sitārem yok
Ne ıra günlere ıaldum yazuklar baña yazuklar

III

1. Nice nev-rüz olur bir gün baña vaşl-ı habīb olmaz
Nice bayram olur anuñ elin öpmek naşīb olmaz

85. **Murabba'-ı Yahyā.**

Revān 1972: 100^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar: 27.

I-3 étđi: itmiş Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 27.

3. Yaraşur baña ağlarsam benüm gibi ğarīb olmaz
Ne kara günlere kaldum yazuklar baña yazuklar

IV

1. Uyar ol yār nādāna gider gün gibi seyrāna
Delü gönüm gibi anuñ hemīşe meyli yabana
3. İraqdan bakar oldum şimdi ben ol mäh-ı tībāna
Ne kara günlere kaldum yazuklar baña yazuklar

V

1. Şaķınmaz nāle vü feryād-ile āh u fiğānumdan
Geçer 'ömr-i 'azīzüm gibi aġyār-ile yānumdan
3. Bu hercāyılıġı ummazdum ol şems-i cihānumdan
Ne kara günlere kaldum yazuklar baña yazuklar

VI

1. Tekellüfsüz bize her dem gelürdi Yūsuf-ı şānī
Cemāli gülleri ħandān éderdi beyt-i aĥzānı
3. Şeb-i fūrķat baña göstermez oldu gün gibi anı
Ne kara günlere kaldum yazuklar baña yazuklar

VII

1. Ĥaķīķat gelmez éy **Yahyā** bu gün yüzölü şānemlerden
Ferāġat eyler idüm ķādir olsam 'ıřķ-ı dil-berden
3. Beni yaşum gibi fūrķat çıkardur 'āķibet serden
Ne kara günlere kaldum yazuklar baña yazuklar

86.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Bakma nücüm-ile görinen kār-ĥāneye
Aldanma murġ-ı ĥāne gibi dām u dāneye
3. Her laĥza tīr-i himmet érişmez nişāneye
Ta'n étme şeyĥ-i şehre imām-ı yegāneye

III-2 anuñ: yāruñ Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 27.

IV-1 Uyar: Uyup Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 27.

V-3 hercāyılıġı: hercāyılıġ Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 27.

86. **Muĥammes-i Yahyā Raĥmetu'llāhi 'Aleyh.**

Revān 1972: 100^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 19.

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

II

1. Bād-ı hevā-yı manşıb-ile nite kim ḥabāb

Baḥr-ı cihānda kendüñe gel vérme ızırāb

3. Bu rūzgār öñince varan zümre-i seḥāb

Remz-ile bu cevābı éder ādeme ḥitāb

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

III

1. Nice gelürse öyle gider māl ile menāl

Cum'a namāzına derilür ādemī-miṣāl

3. Cāh u celālūñ eyler-ise ṭañ mı intikāl

Lām étme ḳaddüñi ḡam-ile olma pāy-māl

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

IV

1. 'Āmīler ile baḡş u cedelden ḳopar 'inād

Ehl-i baṣīret olmayanı eyleme ber-murād

3. Birdür bu 'ayn-ı 'ālem eyā ez'afü'l-'ibād

Yum bir gözüñi sen de ṣaḳın eyleme 'inād

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

V

1. Çeng ü çeḡāne muṭrib elinden éder fiḡān

Nā-sāzlarla ṭoldı maḳāmāt-ı 'āşıḳān

3. 'Uşşāḳ-ile Ḥicāza zamānıdur ol revān

Yahyā gibi uşūl kitābın okı hemān

5. Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye

II-3 varan: giden Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 19.

III-2 derilür: derilen Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 19.

IV-1 'inād: fesād Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 19.

IV-2 ber-murād: murād Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 19.

87.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Yılduzı düşkün ğarīb ü 'āşık-ı bî-çāreyin
Gün gibi deryā-yı 'ışkuñda gezer āvāreyin
3. Saña kıl oldum kapañda[n] ğayrı kanda varayın
Pādişāhum sen tırurken ben kime yalvarayın

II

1. Bir hilāl-ebrū güzelsin serv-i gül-ruhsārsın
Dil-rübālıkda nazīrūñ yok müsellemler yārsın
3. Kullaruñuñ hāline rahm edici dildārsın
Pādişāhum sen tırurken ben kime yalvarayın

III

1. Ğayrı maḥbūbuñ vişāli günlerinden dāyimā
Yég gelür şām-ı firākuñda fiğān etmek baña
3. Ben seni sevdüm seni göñlüm saña vérdüm saña
Pādişāhum sen tırurken ben kime yalvarayın

IV

1. Merdüm-i 'ālī-naḫarsın gözlerümüñ nūrsın
Tāze gül gibi başiret ehlinüñ manzūrsın
3. Şehr-i ḥüsnuñ māhsın dil-berlerüñ meşhūrsın
Pādişāhum sen tırurken ben kime yalvarayın

V

1. Ben ğarīb ü nā-tüvānem āsitānuñda senüñ
Gülmedüm **Yahyā** kuluñ gibi zamānuñda senüñ
3. Ağlasam yansam yakılsam tañ mı yanuñda senüñ
Pādişāhum sen tırurken ben kime yalvarayın

87. **Murabba'-ı Yahyā.**

Revān 1972: 100^b, Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 26.

II-2 Dil-rübālıkda: Görinenlerde Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 26.

III-2 Yég: Hoş Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 26.

V-1 Ben: Bir Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 26.

88.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Hālūme raḥm eyle sulṭānum ḡamūñla zār iken
Bī-mecāl ü bī-kes ü bī-yār u bī-miḡdār iken
3. Kime yanam yaqılam bu derd-ile nāçār iken
Bir senüñ gibi benüm şāh-ı cihānum var iken

II

1. Pādişāhum sevdüğüm 'ömrüm efendüm devletüm
Hāk-i pāyuñ olmağ-iledür cihānda 'izzetüm
3. Kimseye kıl olmağa yokdur ölince niyyetüm
Bir senüñ gibi benüm şāh-ı cihānum var iken

III

1. Derd-ise pāyānı yok hicrān ise bī-intihā
'Ömr ise bākī degül dünyā ise bir bī-vefā
3. Dār-ı ḡurbetde zelīl olmağ ne lāyıkdur baña
Bir senüñ gibi benüm şāh-ı cihānum var iken

IV

1. Āsitānuñda sa'ādet yıldızı dūr olmasun
Germ olup gün yüzlüler ḡüsnine maḡrūr olmasun
3. Begligüm vardur déyüp yok yere mesrūr olmasun
Bir senüñ gibi benüm şāh-ı cihānum var iken

V

1. Olalı **Yahyā** gibi şems-i cemālūñ maḡharı
'Aynuma gelmez benüm şehrüñ kamer-sīmāları
3. 'Ālem içinde görünmez gözüme ḡūr u perī
Bir senüñ gibi benüm şāh-ı cihānum var iken

88. [Murabba'-ı Yahyā.]

Revān 1972: 100^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

Yazmada şiirin başlığı yazılmamıştır.

IV-3 déyüp: diyen Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

V-1 gibi: kuluñ Yahyā Beg: *Dīvan*: Musammatlar 25.

89.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Kuluñuz kurbānuñuz sensin efendi cānumuz
Cānumuz cānānumuz sulţān-ı 'ālī-şānumuz
3. Gelmez olduñ gülmez oldu külb-i aḫzānumuz
Kanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

II

1. Sen benümle yār idüñ 'ālem baña aḡyār idi
Bu 'adāvetler yoḡ-idi āşinālīk var idi
3. Kavlümüz kavl ü qarār ıkrārımız ıkrār idi
Kanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

III

1. Evvelinde bendeñe şāhum 'adālet eyledüñ
Āşinā olduñ vefā kılduñ 'ināyet eyledüñ
3. Şoñradan döndüñ felek gibi 'adāvet eyledüñ
Kanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

IV

1. Ayrulık nār-ı cehennemdür nice taḫrīr olur
Kanlı yaşum şanki āteşden iki zencīr olur
3. Gözüme hicrān ile her kirpüğüñ bir tīr olur
Kanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

V

1. Cem' olup aḡyār ile peymāneler nüş eyledüñ
Günde biñ kez öldürüp **Yahyā**yı bī-hüş eyledüñ
3. Va'de-i vaşluñ gibi gitdüñ ferāmüş eyledüñ
Kanı a zālīm senüñle 'ahdümüz peymānumuz

89. Murabba'-ı Yahyā.

Revān 1972: 100^b, Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 24.

V-1 kirpüğüñ: kirpügüm Yahyā Beg; *Dīvan*: Musammatlar 24.

90.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fa'lün

Hafîf + + -- / + --- / --

I

1. Yine 'âlem dem-i bahâr oldı
Her taraf tâze sebze-zâr oldı
Başladı her şükûfe güftâra
Raḥmet âşârî âşikâr oldı
3. Lâle olsa 'aceb mi âyîne-dâr
'İzzet atna gül süvâr oldı
Çözeliden benefşe gîsûsın
Sünbülün zülfi târ-mâr oldı
5. Nicesi bülbül étmesün feryâd
Ġoncenün hem-nişîni ḥâr oldı
Cür'a zerrîn-kaḍeḥden içd[i] meger
Nergisün gözleri ḥumâr oldı
7. Yârda ḳumrî-ile dürrâce
Bâğda bülbül-i hezâr oldı
Bu cihân kimseye degül bâķî
İçelüm ṭolu ṭolu şun sâķî

II

1. Yére şaldı bisât-ı sebzi çemen
Geldi devr-i sürûr gitdi ḥazen
Gül güle söyler oldı gülşende
Ġonceler güft ü gûya açdı dehen
3. Yine oldı benefşe nâfe-fürûş
'Âlemi dutdı bûy-ı müşk-i Ḥoten
Lâle geldi 'adem diyârından
Ayağı tozu ile şağ u esen
5. Bülbülün ömri ḥasret-ile geçe
Gül ola yâr-ı ḥâr-ı ḥuşk-beden

90. Tercî'-bend-i Nihânî.
Revân 1972: 101^a.

- Gideni şanma bunda yine gele
‘Ayş u nûş eyle fırsat elde-y-iken
7. Hâ déyince hazân olur bâğ
Ġirre olma bahâr-ı ‘ömre iğen
Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm tolu tolu şun sākī

III

1. Serv baş şalduğına hikmet bu
Küllî şey‘i hâlikdür illâ Hû
İşidelden bu âyeti zanbak
Ġaldurup barmağın dédi yâ Hû
3. Érişem déyü yine dīdāra
Çağlar hasret-ile her sū şu
Lāle gördi komaz el[in]den ayak
Sūsen aldı eline ċīnī sebū
5. İşidüp bülbülini bülbüle teg
Bülbüle gül dédi ki sen de begū
Demidür kim bu demde cem‘ olsa
Çemen ü yār u sāz u nuql ü kedū
7. Yār isterseñ éy gönül yūri var
Nazarı Ġaķķa eyle haķķı becū
Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm tolu tolu şun sākī

IV

1. Düzdî meşşāta-i şabā çemeni
Şaçdı şahrāya nāfe-i Ġoteni
Oldı ferrāş yine ebr-i bahār
Şu yérine şaçar dürr-i ‘Adeni
3. Bülbüle ġonce nāz étmek-içün
Ġonce-gülden édindi pīreheni
Serv gördi çenār el uzatmış
Egilüp nāzla dédi [öp]me beni

III-1^b Bu mısranın vezni aksamaktadır.

5. Lâle şâķī olup elinde kadeh
Oldı her meclisüñ alup véreni
Aldı zerrin-kadeh eline kadeh
Çekmek ister kenâra yâsemeni
7. Nergis açmaz gözini uyğudan
Görmeyin déyü hâk olup gideni
Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm tolu tolu şun sâķī

V

1. Ğamdan oldı benefşe kaddi dü-tâ
Anuñ-içün tutar elinde 'aşâ
Gül-i hoş-bû harîre ğarķ olmış
Geh géyer atlas ağ [u] geh hamrâ
3. Sebz-püş olsa n'ola serv-i sehī
Çemene serv oldı ser-tâ-pâ
Boynın'aşmış çenâr tesbîhin
El götürmüş kim éde serve du'â
5. Dil uzatmış meger kim gonce güle
Bir tabanca urdı şüretine şabâ
Şahn-ı gülşende yine bülbüller
Eylediler şafâ vü 'ayşa şalâ
7. Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm tolu tolu şun sâķī

VI

1. Yine gül Yūsufından érdi haber
Güli medh ü şenâlar eyleyeler
'Ömr bir haftadur iki olmaz
Lâle tañ mı[dur] olsa dâğ ciger(?)
3. Nergisüñ bî-başarlığı haberi
Démeyeydi n'olaydı nîlûfer

V Bu bendde iki mısra eksik yazılmıştır.

VI Bu bendde iki mısra eksik yazılmıştır.

5. Gönce çāk étđi cübbesi yaķasın
Géydi gökler benefşe mâtem éder
Oldı reyhân bu hâlete hayrân
Kākülini tağıtdı sünbül-i ter
‘Âķil-iseñ eger göñül sen de
‘İbret al eyleyüp bu hâle nazar
7. Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm tolu tolu şun sākī

VII

1. Bir bahâr iste kim hazânsuz ola
Gül-i hoş-büy gülsitânsuz ola
[Gül] çemenüñ tarâveti idi
Sebzesi tâze böstânsuz ola
3. Hâmd ol pâdişâha kim zâtı
Vaşfa şıǵmaya dâstânsuz ola
Beñzer ol bâġa bir dem ansız olan
Lâlesüz gülsüz ergavânsuz ola
5. Cümle ‘âlem vücûdı cûdıdur
Çâre mi vardır kim ansız ola

91.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. [Âh kim bir gün yüzüñi göstermez ol cânân baña
Bir yañadan daġı mâni' dîde-i giryân baña
3. Olmadı gülmek müyesser dostlar bir ân baña
Baķduġumca naķş-ı hicrân gösterür devrân baña

II

1. Bir nazar seyr eylesem varsam bu dehrüñ bâġına
‘İbret alur lâlenüñ her kim baķarsa dâġına
3. Yok vefâ bûyı yazılmışdur gülüñ evrâġına

VII-5^b Şiirin bundan sonraki mısralarının yer aldığı sayfa eksiktir.

91. [Murabba^c-ı Muhibbî.]

Revân 1972: 102^a, Muhibbî: *Dîvan*: Murabba^c 30; 850. s.

Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

III

1. Âh kim feryâd édüp dâd umsam ol bî-dâddan
Hıışm-ile éder baña kırtulma ol feryâddan
3. Ne umarsın éy göñül bu çarh-ı bî-bünyâddan
Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

IV

1. Hâsret ile âh kim bağrum dem-â-dem hûn olur
Akmak ile hûn-ı bağrum gözlerüm gülgün olur
3. Vâdi-i ğamda kıalup bî-çâre dil Mecnûn olur
Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

V

1. Çünkü ben rûz-ı ezelden olmuşam âşüfte-ğâl
Ol sebebdendür ki ğitmez dâyimâ dilden melâl]
3. Dehr içinde esmesün şimden-girü bâd-ı vişâl
Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

VI

1. Añmadı [herğiz] bu ben dil-ğasteyi ol nûr-zâd
Kırtulup hicrân ğamından olmadum bir lağza şâd
3. Olmasa baña ne ğam âyînesi řubğuhñ küşâd
Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

VII

1. Aldanup dil bağlama gel zülfinüñ zünnârına
Mâh-rûlar çün **Muğibbî** durmadı ikrârına
3. Zerre-veş bir kez nağar kılsam güneş ruşsârına
Bakduğumca nağs-i hicrân gösterür devrân baña

V-3 şiirin bundan önceki mısralarının yer aldığı sayfa eksiktir. şiirin eksik olan kısmı divandan tamamlanmıştır.

VI-1 nûr-zâd: ğur-zâd Muğibbî: *Dîvan*: Murabba^ç 30; 850. s.

VI-3 ne ğam: ni'âm Muğibbî: *Dîvan*: Murabba^ç 30; 850. s.

92.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Gir gönül mülkine seyr eyle ulu dergāh[1] gör
- Şeş cihāta pertevin şalmış-durur ol māhı gör
3. Zerre-i nāçizden hurside varan rāhı gör
- Her neye kim bakduñ-ise anda sen Allāhı gör
5. Kancaru kim 'azm kılsañ şümme vechu'llāhı gör

II

1. Naş-ı tendür cān cemālinüñ nişābı ref' kıl
- Mihr-i 'ālem-tāb-ı vechinden seḥābı ref' kıl
3. Çeşm-i dilden ğafleti terk eyle hvābı ref' kıl
- Bu ikilik perdesinden geç hicābı ref' kıl
5. Gel bu birlik revzeninden bak bu sırru'llāhı gör

III

1. Şüret-i Haqqı tavāf étmek dilerseñ rû-be-rû
- Şürete bakup gerü kalma kadem baş ilerü
3. Zāhiri қо 'ālem-i ma'nāya gel gir içerü
- Hacc-ı ekber kılmak isterseñ gel éy zāhid berü
5. Mü'minüñ kalbi içinde sen bu beytu'llāhı gör

IV

1. Ğam degül eṭfāl senginden dili dīvāne kıl
- Vaḥdetüñ şem'ine cān at kendüñi pervāne kıl
3. 'Işk cāmından dili lā-ya'kıl u mestāne kıl
- Geç enāniyyet sözinden gönülüñi vīrāne kıl
5. Nice şey tizcek bulursun küntü kenzu'llāhı gör

V

1. Rāzı ol naḥnü kasemnāda yazılan kısmuña
- Yokluk erkāmını çek 'ālemde ism ü resmüñe
3. Tā tecellī eyleye sırr-ı müsemmā ismüñe

92. Tahmīs-i Uşûlī li-Ğazel-i Nesīmī.

Revān 1972: 102^a, Uşûlī: *Dīvan*: Musammatlar VIII.

Tahmis edilen şiir: Nesīmī: *Dīvan*: G. 101.

- Ölmedin nefs öldürürseñ nice dolar cismüñe
5. Nefha-i rûhul'l-kudüsden maḥz-ı rûhu'llâhı gör

VI

1. Vâcib-i bi'z-zât dolmuş mümkünâtuñ 'aynına
Bu mezâhirden zuhûr éden şıfâtuñ 'aynına
3. Bir nazar kı l evvelâ vaşfuñda zâtuñ 'aynına
Cân göziyle bakduñ-ise kâyinâtuñ 'aynına
5. Andan artuḡ nesne var mı ḥasbeten li'llâhı gör

VII

1. Zıkr-i illallâh-ile vérdüñse câna revnaḡı
Nefs zulmâtın koyup bulduñsa nûr-ı muṭlaḡı
3. Seyr édüp mi'râc-ı rûḥânide gördüñse Ḥaḡı
Levh-i ihlâş eyledüñse gön lüñi éy müttakî
5. Kürsî-i Raḥmâna aḡduñ anda 'arşu'llâhı gör

VIII

1. Ehl-i taḥkîke ériş Ḥaḡḡı muḥaḡḡaḡ görmege
Ḥâlet-i Manşûra bak râz-ı Ene'l-Ḥaḡ görmege
3. Şayḡal ét mir'ât-ı ḡalbi sırr-ı muḡlaḡ görmege
Münkir-i rü'yet degülseñ şûret-i Ḥaḡ görmege
5. Bakduḡuñca her nazarda 'ayn-ı zâtu'llâhı gör

IX

1. Éy Uşûlî remz-i mâ-evḡâyı bilmez her le'im
Kim kelâmu'llâh sırrın añlamaz dîv-i racîm
3. Ḥoş buyurmuşdur sipeh-sâlâr-ı râh-ı müstaḡîm
'İlm-i ḡikmetden bilürseñ gel berü gel éy ḡaḡîm
5. Sen Nesîmî mantıḡından diñle Fazlu'llâhı gör

93.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Gül yüzüñden ayru cānā āh ü zār étsem gerek
Eşk-i çeşm-ile cihānı lāle-zār étsem gerek
3. Miḥnet ü derd ü belā ğam ihtiyār étsem gerek
Göñlümi zülfüñ ğamından bī-ḳarār étsem gerek
5. Ol perişānlıkda 'aqlı tār-mār étsem gerek

II

1. Ḳapusunda dün gece āh ol güzeller şāhınıñ
Étdi eflāke eşer yér yér bu tīri āhumuñ
3. Līkin olmadı yüzüñ görmek müyesser māhumuñ
Şol dil-i sengīnūñe kār éde déyü āhumuñ
5. Tīr-i peykānuñ yaşumla āb-dār étsem gerek

III

1. Çün seni meh-rūlar içre ben vefāsuz çağladum
Anuñ-içün ḥasret ü derd-ile dün gün ağladum
3. Dāğ-ı 'ışk-ile dem-ā-dem işbu sīnem tağladum
Dām-ı zülfinüñ ḥayālin çün göñülde bağladum
5. Ben hümā-yı vaşluñı bir gün şikār étsem gerek

IV

1. Çün bahār eyyāmı érişdi olup vākt-i çemen
N'ola geşt étseñ gülistān ṭarfın éy serv ü semen
3. Diñleseñ efgānumı bülbül gibi şūrideden

93. **Tahmīs-i Sultān Süleymān li-Ġazel-i Cem Sultān.**

Revān 1972: 102^a, Muḥibbī: *Dīvan*: Tahmīs 18 827-828. s.

Muḥibbī Dīvanı'nda bu şiirin Cem Sultān'ın şiirine tahmis olduğu belirtilmemiştir.

Tahmis edilen şiir: Cem Sultān: *Dīvan*: G. 184.

Cem Sultān'ın gazelinin 2. ve 3. beyitleri tahmis edilmemiştir.

I-2 çeşm-ile: çeşmümle Muḥibbī: *Dīvan*: Tahmīs 18 827-828. s.

II-3 Līkin: Līk Muḥibbī: *Dīvan*: Tahmīs 18 827-828. s.

II-4 āhumuñ: āh kim Cem Sultān: *Dīvan*: G. 184.

III-5 vaşluñı: vaslını Muḥibbī: *Dīvan*: Tahmīs 18 827-828. s.

IV-2 ṭarfın éy serv ü semen: ṭarafın ey serv-i semen Muḥibbī: *Dīvan*: Tahmīs 18 827-828. s.

5. Gül yañağun yâdına bu kan olası dîdeden
Kıanlu yaşumla zemîni lâle-zâr étsem gerek

V

1. Hey vefâsuz bu cefâ vü cevri hû étmek neden
Yohsa hiç añmaz mısın âhir varıcağ yeri sen
3. Kıomayam dâmânuñı maşşerde çâk édüp kefen
Ta'na taş atduğınca şakladuğum yüke ben
5. Âhir anı kendüme seng-i mezâr étsem gerek

VI

1. Gün yüzüñ mânendi 'âlem içre bir meh-pâre yok
Râh-ı 'ışk içre benüm tek dahı bir bî-çâre yok
3. Vâdi-i mişnetde ser-gerdân yürür âvâre yok
'Işka yâ şabr u seferdür şabra çünkim çâre yok
5. Baş u cân terk eyleyüp terk-i diyâr étsem gerek

VII

1. Her kaçan görse **Muhibbî** ol göz ü kaş oynayup
Cüş édüp hûn-ı ciger gözden hemân yaş oynayup
3. Seng-i gamdan niceye dek başuma taş oynayup
Cem gibi çevgân-ı zülfüñ yâdına baş oynayup
5. Cân u dil nağdin temâmet ben nişâr étsem gerek

94.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Şol gözi nergis boyı serv étđi 'uşşâkı deli
Bâğ-ı hüsnüñ olalı görür gözi tutar eli
3. Démesün mi baş egüp her gonce-leb aña belî
Gülşen-i hüsn içre bir serv-i dil-ârâdur velî

II

1. Alçağ étđi yalımın servüñ boyı reftârda

VI-4 yâ şabr u: şabr u yâ Cem Sultân: *Dîvan*: G. 184.

VII-4 gibi: bigi Cem Sultân: *Dîvan*: G. 184.

94. **Murabba'-ı Sehî.**

Revân 1972: 102^b, Sehî: *Dîvan*: Murabba'lar 4, 349. s.

3. Ğonceye ağız mı açdurur lebi güftârda
Bitmeye bir gül yüzi gibi dahı gülzârda
Gülşen-i hüsni içre bir serv-i dil-ârâdur velî

III

1. Lâle-zâr-ı hüsniñ şeydâsı olmışdur çemen
‘Ârızından cerr éder reng-i leţâfet yâsemen
3. Nice hayrân olmasun kıddine serv ü nârven
Gülşen-i hüsni içre bir serv-i dil-ârâdur velî

IV

1. Çeşm-i mesti ğamzesi pür-fitne vü âşûbdur
Nâzı nâzükdür anuñ her şîvesi merġûbdur
3. Sev gönül ol bî-vefâ dildârı ğâyet hûbdur
Gülşen-i hüsni içre bir serv-i dil-ârâdur velî

V

1. Bâġ-ı hüsne fer véren bülbüllerinüñ alıdur
Nergisi bî-hvâb éden ala gözüñüñ âlidir
3. Ğamzesi tîrinden éy dil sen de haqqın alıdur
Gülşen-i hüsni içre bir serv-i dil-ârâdur velî

VI

1. Şun‘-ı luţfından yaratmış Haq zihî hüsni [ü] zihî
Kim éder şermende zîbâ tal‘atı mihr ü mehi
3. Ol cemâl-i pür kemâli nice medh étün **Sehî**
Gülşen-i hüsni içre bir serv-i dil-ârâdur velî

95.

Fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ‘Ârızuñ ‘arz édeli gülşende sen éy gül-‘izâr
Eyledüñ dil bülbülünü vâlih ü ser-mest ü zâr
3. Âh kim zülfüñ gibi kılduñ bu cânı bî-ķarâr
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

95. Murabba‘-ı Sa‘dî-i Rûmî.
Revân 1972: 102^b.

II

1. Şanasın mîr-i Hâbeşdür gül yüzünde fülfulün
Sâyebân tutmuş anuñ üstine müşğîn sünbülün
3. Hâr-ı ğamdan luţf édüp inletme gel ben bülbülün
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

III

1. Ben niyâz étdükçe ağyâra uyup nâz eyleme
Sen hümâsın âşiyân-ı zâġa pervâz eyleme
3. Kaţ' édüp zülf-i dırâzuñ 'ömrümi az eyleme
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

IV

1. Bir nazarda göñlümi alınca biñ âl eyledün
Kaddümi éy zülfi cîm ü mîm-fem dâl eyledün
3. Düşürüp gözden beni hecrüñle pâ-mâl eyledün
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

V

1. Şevk-i la'lüñle gözüm yaşı şarâb olmuş-durur
Âteş-i hecrüñle hem baġrum kebâb olmuş-durur
3. Çeşm-i mestüñden göñül mülki harâb olmuş-durur
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

VI

1. Düşdi göñlüm yine bu Leylî saçuñuñ bendine
Oldı Mecnûn uymadı her 'âķilün ol pendine
3. Tûţî-i cân kanmadı şîrîn lebüñüñ kandise
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

VII

1. Vaşluñı vér tâli'-i naġsine **Sa'd**îñüñ şeref
Hecrüñ-ile eyleme ol 'âşıķuñ 'ömrin telef
3. Ğamzeñ oklarına karşu sînesin étme hedef
Éy cefâ vü cevri çok sulţân-ı hûbân şeh-süvâr

96.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Bir nazarda bir dil alur ğamzesi ğammāz-imiş
Perçemi tāvūs-ı cānlar şayd éder şeh-bāz imiş
3. Her seher hengāme-i 'ışkuñda bu āvāz-imiş
Rište-i cān üzre oynar ol şanem cān-bāz-imiş

II

1. Ğamzesi tıġı ile 'ömrüm tınābı üstine
Çıkup oynar şapınup(?) müşk ü gül-ābı üstine
3. Germ olur muṭrıb yazar bunı rebābı üstine
Rište-i cān üzre oynar ol şanem cān-bāz-imiş

III

1. Delmedik bir sīne mi kor ğamzesinüñ hañçeri
Zülfi tōmārın görelden dürdi hūbān defteri
3. Bend olur cān boynına zülf-i siyāhı çenberi
Rište-i cān üzre oynar ol şanem cān-bāz-imiş

IV

1. Sāk-ı billūrın gören kaçan gözine sakına
Cān u ser terk éderüz hem sâ'id ü hem sākına
3. 'Adl zencirini aşup zülfi kaşı tākına
Rište-i cān üzre oynar ol şanem cān-bāz-imiş

V

1. Lebleri cān gülşeninüñ ğonce-i handānıdur
Sünbülünüñ Sünbüle āşüfte vü hayrānıdur
3. Sa'ḍiyā mīzān-ı çarḥ her dem anuñ mīzānıdur
Rište-i cān üzre oynar ol şanem cān-bāz-imiş

96. Murabba'-ı Sa'ḍī-i Rūmī.
Revān 1972: 103^a.

97.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Ne mâhiyyetdür ol mâh-ı melek-sîmâyı bilmezler
Ne naķş eyler peyâmı ol büt-i zîbâyı bilmezler
3. Girer biñ şekle ol maħbûb-ı bî-hemtâyı bilmezler
Doğar her yüzden ol mihr-i cihân-ârâyı bilmezler
5. Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

II

1. Bu rengîn perdeler kim görünür hep cümle timsâl
Ruĥ-ı ebkâr-ı ma'nîdür degül bâzîçe-i etfâl
3. Muşavver bir elifdendür ĥurûf-ı muhtelif eşkâl
Ĥayâl-i zıllde zâhirdür kemâl-i şan'at-ı fa'âl
5. Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

III

1. Ulu'l-ebsâra zâhirdür bu kim ecrâm-ı mevcûdât
Olupdur cilve-i envâr-ı zâta müncelî mir'ât
3. Dil açmaz mû-be-mû esrâr-ı vaĥdet sırrına zerrât
Münevverdür mübeyyendür mu'ayyen aşl-ı mâhiyyât
5. Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

IV

1. Vücûbuñ zıllidür imkân aña peyveste râci'dür
Olur fer' aşla tâbi' bu meşel 'âlemde şâyî'dür
3. Eger ġayriyyet işbât éde 'âķil ġayr-i vâķi'dür
Şuver ma'nâya şebt [ü] pertev-i ĥurşîd lâmi'dür
5. Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

97. Müseddes-i Günâhî.

Revân 1972: 103^a.

IV-2-3 Bu iki musranın yerleri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

V

1. **Günāhī** cüz' ü kül çevgân-ı vahdet zârbına bir tûp
Görinmez gerd-i keşretten olupdur çeşm-i hîr ma'yûb
3. Nîkâb açmaz mezâhirden kemâl-i tal'at-i maḥbûb
Dirîgâ gün gibi ğâyet zuhûrından olup maḥcûb
5. Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

98.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

I

1. Olanlar şûrete mâyl nedür ma'nâyı bilmezler
Ḥaḳîkat gözleseñ mâhiyyet-i eşyâyı bilmezler
3. Bu baḥr içre şadefde ol dürr-i yektâyı bilmezler
Cihân-ârâ cihân içindedür ârâyı bilmezler
5. Şu mâhîler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler

II

1. 'İbâdetden 'ubûdiyyet-durur 'âlemde éy 'âbid
Ḥaḳîķî Ka'beye secde éder ma'nâda her sâcid
3. Ezelden mest kılmışken şarâb-ı 'ışķ-ile şâhid
Ḥarâbât ehline dūzaḥ 'azâbın añma éy zâhid
5. Ki bunlar ibn-i vaķt oldu ğam-ı ferdâyı bilmezler

III

1. Maḥabbet cāmını nûş étđi geçdi nice fâyıķlar
Bu bezme mest olan gelsün yaraşmaz bunda ayıķlar
3. Yaķasın şubḥ-veş çâķ eyleyüp mestâne şâdıķlar
Şafaķ-ġün kan içinde dâġını seyr étse 'âşıķlar
5. Güneşde zerre görmezler felekde ayı bilmezler

IV

1. Maḥabbet deştini geşt eyleyüp ḥayretle mecnûnlar
Gedâ oldu bu yolda nice Dârâ vü Ferîdûnlar

98. **Tahmîs-i Rahmî li-Ġazel-i Ḥayālî Beg.**

Revân 1972: 103^b, Rahmî: *Dîvan*: Tahmîs 23.

Tahmîs edilen şiir: Ḥayālî Beg: *Dîvan*: 125/ G. 7.

3. Fenâ ser-menzilinde dîdelerden döktiler hûnlar
Hamîde kadlerine rişte-i eşki takup bunlar
5. Atar tîr-i maşşûdî nedendür yayı bilmezler

V

1. Bekâ yok **Rahmîyâ** fânî taşavvur eyle devrânı
Gedâya şâh-ı 'âlem dé anuñ kim ola 'îrfânı
3. Ne söyler gûş-ı hûş-ile işit dehrûñ sühan-dânı
Hayâlî fakr şalına çekenler cism-i 'uryânı
5. Anuñla fakr éderler aţlas u dîbâyı bilmezler

99.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'iliün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. 'Âlem-i tecrîdde 'İsâ-y-iken hem-zâdumuz
Mâder-i dehri uyutmazdı bizüm feryâdumuz
3. Rûh-ı Kuds-ile sürer her şubh-dem evrâdumuz
Kırş-ı mehle hûşe-i pervîn olaldan zâdumuz
5. Ehl-i fakr içre tena'umla çıkupdur adumuz

II

1. Şâd olup şanmañ bu dehr-i bî-sebâta mâliküz
Hızr-veş 'ilm-i ledünle kâyinâta mâliküz
3. Kimse hall étmez rumûz-ı müşkilâta mâliküz
Bir şınık sağarda seyr-i mümkünâta mâliküz
5. Biz harâbât ehliyüz böyle olur irşâdumuz

III

1. Ger habâb-ı cüy-âsâ günbed icâd eylesek
Yâ Halîl-i vaqt olup bir Ka'be bünyâd eylesek
3. Bir iki gün 'ayş édüp ğam-ğın dili şâd eylesek
Tıfl gibi lu'b-ile bir hâne bünyâd eylesek
5. Girmeden içine vîrân eylerüz âbâdumuz

99. **Tahmîs-i Rahmî li-Ġazel-i Hayâlî Beg.**

Revân 1972: 103^b, Rahmî: *Dîvan*: Tahmîs 18.

Tahmîs edilen şiir: Hayâlî Beg: *Dîvan*: 198/ G. 9.

IV

1. Kırmadan dām-ı ecel her 'ārifūñ tende kılı
Cevher-i cismūñ dağı ma'dūm-ı maḥz-iken dili
3. Olmadın nūr-ı vücūd-ile bu 'ālem mūncelī
Şaydumuz murğān-ı kıdsī āşiyānda olalı
5. 'Ankebūt[ī] dām-ile kırdı başar şayyādumuz

V

1. Kāmetüm étđi felek Rüstem kemānı gibi ḥam
Şol kıadar tır-i kıazādan **Raḥmīyā** çekdüm elem
3. Ten ḥişārın ser-te-ser devr eyledi ceyş-i sitem
Cism-i pür-peykānumuz görüp **Ḥayālī** dedı ğam
5. Alamaz şāh-ı feraḥ bu kıal'a-i pōlādumuz

100.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'iliün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Eslemez devr-i lebünde sāğar-ı şāhbā yatur
Zülfüñi gören şanur genc üzre ejderhā yatur
3. 'Ālemūñ her gūşesinde nice biñ ğavğa yatur
Za'fdan künc-i 'anāda kim dil-i şeydā yatur
5. Ger ecel gelseydi görmez şöyle nā-peydā yatur

II

1. Var-ise bu fāñi dünyāda n'ola āb-ı ḥayāt
Mü'min-i şādık olanlar mevtden bulur necāt
3. Şatmasun bize ululık ḥiç bu mülk-i bī şebāt
Cūşa gelse kem ḥabābıdur rüsüm-ı kāyināt
5. 'Işkıdur nāmı fezā-yı dilde bir deryā yatur

III

1. Ehl-i dünyānuñ dilā kıoyma kıulağına sözin
Ehl-i 'uqbā ol cihāna göster istignā yüzin
3. 'Ārif-i Ḥaḳ oldu şol 'ārif ki bildi kendüzin

100. **Taḥmīs-i Ḥilmī li-Ġazel-i Raḥmī.**

Revān 1972: 104^a.

Tahmīs edilen şiir: Raḥmī: *Dīvan*: G. 73.

- Var fenâ deştin temâşâ kıl açup 'ibret gözin
5. Nice İskender türâb olup nice Dârâ yatur

IV

1. Vādī-i 'ışkı gezerken dīde-i giryân-ile
Zâr u ser-gerdân-iken bu gerdiş-i gerdân-ile
3. Uğramış bir yere âh u nâle vü efgân-ile
Pâyınuñ hârın çıkarmış sūzen-i müjgân-ile
5. Deştde Mecnûn görünce nâka-i Leylâ yatur

V

1. **Hilmî** tek bu maṭla'ın iltem bugün akrânına
Gâlibâ ğark olmuş 'ışkuñ baḥr-ı bî-pâyânına
3. Bir nazar kıldum şehâ hâl-i dil-i nālânına
Şâh-ı 'âlem gelse çekmez pâyını dāmânına
5. Künc-i istiğnâda **Rahmî** şöyle bî-pervâ yatur

101.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. Ne çāk-i ḥançer-i ser-tiz-i hicrândan helâkem ben
Ne darb-ı tîğ-ı cevri-i devr-i devrândan helâkem ben
3. Ne la'l-i mey gözi maḥmûrlar 'ışkıyla ḥâkem ben
Ḥadeng-i ğamze-i mestüñle sâķi sîne-çākem ben
5. Demidür şun mey-i la'lüñ ki ğâyet derd-nâkem ben

II

1. Reh-i 'ışkında nice yıllar oldum vâlih ü şeydâ
Gelüp ben mürdesin vaşlıyla bir gün étmedi ihyâ
3. Tarîķ-i hecr-ile katl étدی evvel ol lebi 'İsâ
Yolında öldüğüme ağlamazdum dil-berüñ ammâ
5. Mezârum üzre bir gün uğramaz aña helâkem ben

III

1. Düşelden bir nazar nâgeh nigâh ol çeşm-i meftûna

III-4 kıl: et Rahmî: *Dīvan*: G. 73.

101. **Tahmīs-i Fevrî li-Ġazel-i Kâtibî.**
Revân 1972: 104^a.

3. Ğamından döndi seyl-âb-ı sirişküm Nîl ü Ceyhûna
Görüp gülgün yaşum rahm eyleyüp hâl-i diger-gûna
Éderseñ hâk-i pâyuñ tütüyâ bu çeşm-i pür-hûna
5. Benüm iki gözüm luţfuñ-durur yohsa ne hâkem ben

IV

1. Nihâl-i sebz-i bâğ-âsâ yatup evvel cüvân oldum
Döküldi bād-ı ğamdan berg ü bār āhir hazān oldum
3. Kesildi el ayak şimdi cefâ tığıyla kıan oldum
Döküp göz yaşların derdünle zār u nā-tüvân oldum
5. Cihân bâğında éy serv-i revānum şanki tākem ben

V

1. Kızardı cām-ı la'lüñ gördi bāde oldı şermendeñ
Yeñiden mey-perest oldı lebün yād-ile efgendeñ
3. Ne var çāk-i giribān étse **Fevrî** göricek hādeñ
Ne ğam-ālûde dāmān olsa şāhum **Kâtibî** bendeñ
5. Bi-hamdi'llāh bilür 'ālem senün 'ışkuñda pākem ben

102.

Mef'ülü fā'ilâtün mef'ülü fā'ilâtün

Muzāri '---+/-+---/----+/-+---

I

1. Éy zülfi tâze sünbül v'éy kāmety şanevber
Éy haddi lāle vü gül éy ağzı ğonce-i ter
3. Bâğ-ı cihānda yokdur sen gül-'ızara beñzer
Éy saçları şeb-i kadr v'éy yüzi māh-ı enver
5. Dil tıflı her dem ağlar 'ıyd-i vişālün ister

II

1. Tığ-ı firākuñ-ıla bu sîne pāre pāre
Sen serv-қad nigārum çün gelmedi kināre
3. Gözüm yaşı 'aceb mi beñzerse cüy-bāra
Bir kerre görmeg-ile dil vérdüm ol nigāra
5. Bir kez dahı görürsem cān vérmegü muқarrer

102. Muḥammes-i Ra'nā.

Revān 1972: 104^a.

Bu şiirde mahlas geçmemektedir.

III

1. Hecr-i ruḥuñla éy meh sīnemde her dem âteş
Zülfüñle bend olaldan göñlüm kıtî müşevveş
3. Bu ḥüsn-i bî-naẓîri evvelde eyleyen naķş
Cân vérmeğ-içün étmiş la'l-i lebüñi cân-baḥş
5. Cân almağ-içün étmiş müjgânlaruñı ḥançer

IV

1. Hecr ü firāķuñ-ıla qaldum ğam u elemde
Ḥayfâ muḥâl olupdur gülmek baña bu demde
3. Yazduķda kıanlar ağlar derd-i dilüm kıalem de
Lâyık mıdur kıalam ben her dem zālâm-ı ğamda
5. Ola cemālüñ éy meh günden daḥı münevver

V

1. Çokdan görünmez oldu ğün yüzi yâr-i cânuñ
Eflâke érse tañ mı éy dil senüñ fiğānuñ
3. Terk eyleyüp bi-küllî sevdâların cihānuñ
Şu deñlü meyli vardur la'l-i lebüñe cânuñ
5. Güyâ ki teşne-diller âb-ı zülâl[i] özler

103.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy hilâl-ebrü ğam-ı hecr-ile ḥâķ étdüñ beni
‘Âşık-ı dīvâne édüp sīne-çâķ étdüñ beni
3. Bir bakımda mübtelâ-yı ‘ışķ-ı pâķ étdüñ beni
Kıanuma girdüñ be-hey âfet helâķ étdüñ beni

II

1. Bu levendâne şarılmış ğün gibi destâr-ile
Bu kemâl-i ḥüsn-ile bu lezzet-i güftâr-ile
3. Bu libâs-ı âl-ile bu şīve-i reftâr-ile
Kıanuma girdüñ be-hey âfet helâķ étdüñ beni

103. **Murabba‘-ı Yahyâ.**

Revân 1972: 104^b, Yahyâ Beg: *Dīvan*: Musammatlar 23.

I-4 âfet: zâlim Yahyâ Beg: *Dīvan*: Musammatlar 23.

III

1. 'Âşık-ı şeydâ éden sensin beni bî-iştibâh
'Âşık olmak ger günâh-ise senüñdür ol günâh
3. Yaraşur baña édersem nâle vü feryâd u âh
Khanuma girdüñ be-hey âfet helâk étdüñ beni

IV

1. Bunca yıllardur [ki] hergiz hâırumdan gitmedüñ
Şormaduñ ahvâlümü bir gün beni söyletmedüñ
3. Bir cefâ mı kaldı kim anı baña sen étmedüñ
Khanuma girdüñ be-hey âfet helâk étdüñ beni

V

1. Ağladup inletme **Yahyâ** bendeñi bülbül gibi
Kadrüñi bilmezlere şâhum taķılma gül gibi
3. Dest-i cevr-ile benüm boynum burup kâkül gibi
Khanuma girdüñ be-hey âfet helâk étdüñ beni

104.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Éy benüm rûh-ı revānum dil-sitānum Muştafâ
Ârzü-yı hâırum ârām-ı cānum Muştafâ
3. Hüsñ ilinde şehir-i yārum kāmranum Muştafâ
Pâdişāhum Husrev-i şirīn-zebānum Muştafâ

II

1. Âfitâb-ı 'âlem-ârâdur fûrûğ-ı tal'atüñ

II-4 âfet: zâlim Yahyâ Beg; *Dîvan*: Musammatlar 23.

III-2 ger: bir Yahyâ Beg; *Dîvan*: Musammatlar 23.

III-4 âfet: zâlim Yahyâ Beg; *Dîvan*: Musammatlar 23.

IV-4 âfet: zâlim Yahyâ Beg; *Dîvan*: Musammatlar 23.

V-4 âfet: zâlim Yahyâ Beg; *Dîvan*: Musammatlar 23.

104. **Murabba'-ı İshâk.**

Revân 1972: 104^b, İshâk Çelebi; *Dîvan*: Musammatlar 6.

I-3 yārum: yārı İshâk Çelebi; *Dîvan*: Musammatlar 6.

I-4 Yazmada bu mısra diğer bentlerde nakarat olarak tekrar edilmiştir. Yazmadan farklı olarak İshâk Çelebi Dîvanı'nda yer alan 4. mısralar buraya aynen alınmıştır.

3. Şubh-ı büstân-ı cinândur âsitân-ı devletüñ
Gülbün-i güلزâr-ı cennetdür nihâl-i kâmetüñ
Bâğ-ı 'ömrüm hâşılı serv-i revānum Muştafâ

III

1. Tâ ki yüz biñ nâz-ile 'arz-ı cemâl étdüñ baña
Mâh-ı ruhsâruñ görüp medhûş olup kaldum taña
3. Çok güzeller görmişem illâ selâm olsun saña
Nâzenînum dil-berüm şüh-ı cihānum Muştafâ

IV

1. Kâmet-i bālāñ-ile işin bitürdüñ 'ar'aruñ
Dostum gâyet ser-âmedsin bulunmaz hem-serüñ
3. Tîrini iç kabzadan atar muqavves kaşlaruñ
Ġamze-kârum fitne-i âhîr-zamānum Muştafâ

V

1. Şol kadar **İşhāk** âh u nâle vü zâr eyledüm
Kendü cânından cihân halkını bî-zâr eyledüm
3. Hayr-ı zikrin ol şerîfîñ dilde tekrâr eyledüm
Pâdişāhum Husrev-i şîrîn-zebānum Muştafâ

105.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Çekdi kullāb-ı maḥabbetle hevālardan beni
Cezbe-i hüsnüñ ḥalāş étdi kazālardan beni
3. 'İşk-ı pāküñ eyledi ḥāliş riyālardan beni
Luṭf édüp kırtar[sa] sāyir ḥod-nümālardan beni
5. Fâriğ étdi mihrüñ özge meh-likālardan beni
Hırz imiş 'ışkuñ senüñ şaḳlar belālardan beni

II

1. Sāye-veş mihrüñ beni sen serve mā'il eyledi
Ref' édüp dilden hevāyı ġayr[i] zā'il eyledi

V-3 Hayr-ı zikrin ol: Zikrin ol nām-ı İşhāk Çelebi: *Dîvan*: Musammatlar 6.

105. **Müseddes-i Tîğî.**
Revân 1972: 105^a.

3. Nakş-ı hüsnüñ şüret-i hûbâna mâyl eyledi
Boynuma zencîr-i sevdâñı hamâyil eyledi
5. Fâriğ étdi mihrüñ özge meh-liqâlardan beni
Hırz imiş 'ışkuñ senüñ şaqlar belâlardan beni

III

1. Gerçi kim olmaz hevâlarla dil[üm] pür-ıztırâb
Her meh-i nâ-mihribânüñ çekdi cevvin bî-hisâb
3. Êrişür âhir cenâb-ı hazretüñden feth-i bâb
Hamdüli'llâh oldu kapuñda du'âmuz müstecâb
5. Fâriğ étdi mihrüñ özge meh-liqâlardan beni
Hırz imiş 'ışkuñ senüñ şaqlar belâlardan beni

IV

1. Hem-demüm künc-i melâl içre hayâlüñdür senüñ
Ârzü-yı cân u dil zevk-i vişâlüñdür senüñ
3. Fikr ü zikrüm dem-be-dem vaşf-ı cemâlüñdür senüñ
Eksügüm 'âlemde [muṭlak] 'ışk-ı bâlüñdür(?) senüñ
5. Fâriğ étdi mihrüñ özge meh-liqâlardan beni
Hırz imiş 'ışkuñ senüñ şaqlar belâlardan beni

V

1. Tîğiyâ ol mâh-ı tâbâna olaldan âşinâ
Bağmaz oldum âfitâb-ı 'âlem-ârâdan yaña
3. Eyleyüp âhir ğam-ı 'ışk-ile terk-i mäsivâ
Dâyimâ vird-i zebânumdur bu beyt-i dil-güşâ
5. Fâriğ étdi mihrüñ özge meh-liqâlardan beni
Hırz imiş 'ışkuñ senüñ şaqlar belâlardan beni

106.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. Yâr mâyl aña aġyâr olduġ-içün n'eylesün
Gül taķılur yanına hâr olduġ-içün n'eylesün

IV-3-4 Takdim-te'hîr işaretiyle mısraların yeri düzeltilmiştir.

106. Müseddes-i Sâ'î.

Revân 1972: 105^a.

3. 'İşk kâtil cân bīmār olduĝ-içün n'eylesün
Dost-i bî-pervâ dili zâr olduĝ-içün n'eylesün
5. Baht uyur bu dîde bîdâr olduĝ-içün n'eylesün
Tâli'üm tâli' degül yâr olduĝ-içün n'eylesün

II

1. Kûyına varsam o mâhı görmeg-içün bir nâzar
Hâk-i rāhından şabâ bir zerre göstermez eşer
3. Géce kılsam eşigi tâşına yaşıdamsam eger
Hvâb girmez 'aynuma hecr-ile her şeb-tâ-seher
5. Baht uyur bu dîde bîdâr olduĝ-içün n'eylesün
Tâli'üm tâli' degül yâr olduĝ-içün n'eylesün

III

1. Ben kıyâs eyledüm ol meh mihribân ola baña
Hem-dem ü hem-râz u yâr-ı dil-sitân ola baña
3. Vaşf-ı la'li rûz [u] şeb vird-i zebân ola baña
Kim dër idi dil alup âşûb-ı cân ola baña
5. Baht uyur bu dîde bîdâr olduĝ-içün n'eylesün
Tâli'üm tâli' degül yâr olduĝ-içün n'eylesün

IV

1. Kılmağa şahn-ı çemende cûy-veş geşt ü güzâr
Ol melek-sîmâ-y-ıla dün eyledük kavlı ü qarâr
3. Yollarında kıldı nergis gibi gözler intizâr
Gelmedi beñzer ki hvâb-ı nâza vardı ol nigâr
5. Baht uyur bu dîde bîdâr olduĝ-içün n'eylesün
Tâli'üm tâli' degül yâr olduĝ-içün n'eylesün

V

1. Cevr éden şanmañ baña ol mihribānumdur benüm
Zulm éden Sâ'îye yâr-ı dil-sitānumdur benüm
3. Yâr olan baña bu çeşm-i nâ-tüvānumdur benüm
Dâ'imâ bu şi'r-i ter vird-i zebānumdur benüm
5. Baht uyur bu dîde bîdâr olduĝ-içün n'eylesün
Tâli'üm tâli' degül yâr olduĝ-içün n'eylesün

107.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + --

I

1. Dem-i şubh érdi yine yâr-ile şöhet demidür
‘Ayş u nûş u tarab u bezm-i maḥabbet demidür
3. Götür ayağı çemen şahına rihlet demidür
Sâkiyâ mevsim-i güldür yine şöhet demidür
5. Getür ol kan olıcağ bâdeyi ‘işret demidür

II

1. Rûze-i ğamda kaşuñ fikri beni étdi hilâl
Vuşlatuñ ‘ıydına érişmek ise emr-i muḥâl
3. Kalmadı tâb-ı teb-i hecr-ile cismümde mecâl
Yakdı yandurdu beni âteş-i ğam şem‘-mişâl
5. Yanayın yakılayın saña şikâyet demidür

III

1. Ger şehîd étse beni dil-ber-i nâzûk-figenüm
Taḫarın lâle-şıfat boynuma kanlu kefenüm
3. Dest-i hecrüñ yine çâk étdi benüm pîrehenüm
Ḥasret-i la‘lûñ-ile kanlara boyandı tenüm
5. Éy efendi gel de raḥm eyle ‘inâyet demidür

IV

1. Hedef-i sînemi tîr-i ğamuñ étdükce nişân
Nice fâş étmeyeyin râzumu ben ḥalka ‘ayân
3. Beni ḥasretle koyup gitdüñ eyâ rûḥ-ı revân
Geçdi peykân-ı ğamuñ cānuma éy kaş[ı] kemân
5. N’ola kan dökse gözüm derd-ile kırbet demidür

V

1. Ğuşşa vü miḥnet-ile bâr-ı ğamuñdan kaṭ‘â
Kalmadı zerre kadar çekmedük ‘âlemde belâ
3. Éy cefâ-pîşe **Fedâyiye** vefâ eyle vefâ
Çok cefâ eyledüñ inşâf ére **Dervîşe** şehâ

107. **Tahmîs-i Fedâyi li-Gazel-i Dervîş Ağa.**
Revân 1972: 105^b.

5. Kānlu yaşına nazar ét hele şefkat demidür

108.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fa'lün

Remel+ +--/+ +--/+ +--/--

I

1. Hîzlerde kerem ü luṭf [u] 'ināyet olmaz
Hem ḥayā vü edeb ü 'ırz u ḥamiyyet olmaz
Sözlerinde bularuñ zerre ḥalāvet olmaz
Dillerinde eṣer-i mihr ü maḥabbet olmaz
3. Bunlara māyil olan kişide devlet olmaz
Bunlara éylik éden ādeme raḥmet olmaz
'Āşık gibi bunlara qabāḥat olmaz
Sözüm işit saña bu deñlü naşīḥat olmaz
5. Biñde birin dér-isem şerḥ ü beyāna şıḡmaz
Bunlaruñ kemligine hîç nihāyet olmaz
Hîze yār olma şakın hîz ḥaḳīḳatsiz olur
Qaḥbe 'avret gibi 'ālemde ḥamiyyetsüz olur

II

1. Kucılur şunlara kim ḥarc-ı zer ü sîm eyler
Aşl-ı dilden anı her vech-ile taḳdîm eyler
Cân u dilden dilemez ḥayra delālet édeni
İster anlara ki şer yolını ta'lîm eyler
3. Qanda bir cimri ḥabîş cāhil ü aḥmak var-ise
Dürlü dürlü aña iḥsân-ile ta'zîm eyler
Ehl-i dil 'āşıkı pā-māl édüp éller içre
Yüzini yére koyup cāhile tekrîm eyler
5. Ma'rifet dūrlerini ḥabbeye almaz ammā
Bir iki pul vérene kendüyi teslîm eyler
Hîze yār olma şakın hîz ḥaḳīḳatsiz olur
Qaḥbe 'avret gibi 'ālemde ḥamiyyetsüz olur

108. Tercî'-bend-i 'Ubeydî Hicv-i Maḥbûbân.
Revân 1972: 105^b, 'Ubeydî: *Dîvân*: Tercî'-i Bend 1.

III

1. Éylük étseñ aña görseñ ki qabâhat añlar
Kemlik étseñ aña gör 'ayn-ı 'ināyet añlar
Ebedî gitmez elinden bıçağı taşa geçer
Âdem öldürmegi 'âlemde zarâfet añlar
3. Götine başına sögüp döğerek qavlananuñ
Hâzz éder kendüsine anı ri'ayet añlar
Ger zarar görür-iseñ ben çekeyin 'âlemde
Dut bu pendüm benüm éy pend ü naşîhat añlar
5. [Cehiliyle qudurup oynamağı hoş şanur
Ehl-i dillerle oturmağı kerâhet añlar
Hîze yâr olma şağın hîz haqîqatsiz olur
Qahbe 'avret gibi 'âlemde hamîyyetsüz olur

IV

1. Hîzüñ olma qulı hüsñ iline sulţân ise de
K'éy şağın pûy-i şâni perî-yi şân ise de
Altına yatıvérür aqçesi vâfir olanuñ
Şuretâ ol ne qadar ebter ü nâdân ise de
3. Ne qadar pāk geçinse lekesi zâhir olur
Hîze mihr étme şağın ger meh-i tâbân ise de
Hîz-i nâ pāk ile dirlik édemezsiz éy dil
El yu andan lebi ger çeşm-i hayvân ise de
5. Yüri var üstine bir naqşla kuş kondurı gör
Bâğ-ı hüsñ içre eger serv-i hırâmân ise de
Hîze yâr olma şağın hîz haqîqatsiz olur
Qahbe 'avret gibi 'âlemde hamîyyetsüz olur

V

1. Rûz u şeb yéyüp içüp hîzle 'âlem étme
Éy 'Ubeydî özünü muḍḥik-i âdem étme
Hîz olan nân u nemek haqqını gözetmez hîç
Cedd ü cehl-ile anı kendüñe hem-dem étme

III-5 Bu mısradan itibaren şiirin yer aldığı sayfa yazmada eksiktir. Şiirin kalan kısmı 'Ubeydî Dîvanı'ndan tamamlanmıştır.

3. Fâş édüp éllere rāzuñ seni bed-nām eyler
Hîz-i nā-pāki şaķın sırruñ maḥrem étme
Hîzlükden geçe şāyed déyü bir hîzi şaķın
Döndürüp eñnini başını mükerrem étme
5. Şoñra saña zarārı doķınur elbetde anuñ
Éylük édüp kāgazı denīde ādem étme
Hîze yār olma şaķın hîz ḥaķīķatsız olur
Kaḥbe 'avret gibi 'ālemde ḥamīyyetsüz olur]

109.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

- 1.
3. Var mıdur bir yüzi gül **Lāmi'**iyā(?) serv gibi
Hār elinden etegin çīn éden 'ālemde kañı
Yüzüm üstine varup şu gibi pāyına düşem
Bāgbān bağlasa zencīr-ile yüz yérde beni
5. Āh kim çok hezeyān söyleyüben herze yédük
Édelüm tevbe vü inşāf-ile ḥatm-i sūḥanı

109. **Lāmi'**(?).

Revān 1972: 106^a.

- I-3 Şiirin bu mısradan önceki kısmının yer aldığı sayfa yazmada eksiktir. Kalan kısımda geçen Lāmi' ismine göre şiir Lāmi'ye ait olabilir. Kalan kısım muhtemelen bir tercī'-bendın son 6 mısrasıdır.

110.

Mef'ûlîü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlîn

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

I

1. Bu 'ışık-ı mecâzuñ ğam-ı hicrânına la'net
Dünyâda vü 'uqbâdaki hüsrânına la'net
Erbâb-ı ğamuñ nâliş ü efgânına la'net
Dil-berlerinüñ va'de-i ihsânına la'net
3. Yok yêrlere étdikleri peymânına la'net
Ol tã'ifenuñ gerçek vü yalanına la'net
Başdan bunu îcâd édenüñ cânına la'net
Ecdâdına vü aşlına erkânına la'net

II

1. Êl yâri çeker sîneye sen 'âşık-ı dîdâr
Sen girye vü zâr eylemede senden o bîzâr
Sen 'arż-ı niyâz étseñ éder nâzın o tekrâr
Sen eyler-iken çeşmüñi yolında güher-bâr
3. Sen olmuş-iken naqd-i vücûduñla ħarîdâr
Êl mâlik olur vaşlına bî-dirhem [ü] dînâr
Başdan bunu îcâd édenüñ cânına la'net
Ecdâdına vü aşlına erkânına la'net

III

1. Êrmez ayağın öpmege bir 'âşık-ı maḥzûn
Êller ser-i zülfin érişen ehrimen-i dñn
Sen eyle gerek nâleñi ney yaşıñı mey-gñn
'Uşşāk[a] cefâ ğayra vefâ bunlara kñnñn
3. Gel olma şaķın âdem iseñ bunlara meftñn
Maḥremleri hep mübtezel ü nâ-kes ü mel'ñn
Başdan bunu îcâd édenüñ cânına la'net
Ecdâdına vü aşlına erkânına la'net

110. Tercî'-bend-i Nev'î Efendî bi-Ṭarîķ-i Hicv-i Hîzân u Naşîḥat-ı 'Âşîkân.
Revân 1972: 106^a, Nev'î: *Dîvan*: Musammatlar IX:
Bu şiir Nev'î Dîvanı'nda "Müşemmen" başlığıyla yer almaktadır.

IV

1. Éy dil-bere 'âşık dirilen ebleh ü nādān
Öldürse revādur seni tīg-ı ğam-ı hicrān
Sen ʔālīb ü cūyān aña senden o gürizān
Ol mest-i tegāfūl sen aña vālih ü hayrān
3. İnşāf zehī cehl [ü] zehī nekbet [ü] husrān
Hep oldı buña raġbet éden şöıra peşimān
Başdan bunı ĩcād édenüñ cānına la'net
Ecdādına vü aşlına erkānına la'net

V

1. Yüz hayf bizüm çekdügümüz renc ü 'anāya
Hep sa'y-i belīg étdüğümüz gitdi hebāya
Nev'iden érişsün bu naşihat zurefāya
Dil vérmeyeler her şanem-i mäh-liķāya
3. Duş olmayalar ğaflet-ile tīg-ı cefāya
Āmīn déyeler hāzır olanlar bu du'āya
Başdan bunı ĩcād édenüñ cānına la'net
Ecdādına vü aşlına erkānına la'net

111.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec ---+/+---+/+---+/+---//---+/+---

1. Şal burķa'ı yüzüñden eyā şūret-i Raḥmān
Tarḥ eyle kemānı
Her kim ki cemālüñ göre éy hüsrev-i hūbān
Kurbān éde cānı
2. Fāriġ degülem şevķ-ı ruḥuñdan dün ü gün ben
Yanmaķdayam éy dost
Ya'ķüb-şıfat koyma beni zār u perişān
Éy Yūsuf-ı şānī

V-3^a cefāya: belāya Nev'ī: *Dīvan*: Musammatlar IX.

111. Müstezād-ı Nesīmī Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.
Revān 1972: 106^a, Nesīmī: *Dīvan*: Müstezādlar 3.

3. Raḥm eyle éyā Ḥusrev-i ḥübān ki faḳīrem
Sen şāh-ı ḡanīsūñ
Bu ḥāl ü ḥaṭuñ kıble vü hem dīn ü hem īmān
Éy baḥr-ı ma'ānī
4. Her kim ki seni Ḥaḳ déyüben secdeye inmez
İnkāra düşüpdür
Kılḡıl nazaruñdan anı merdūd çü şeyṭān
Ol yüzi ḳaranı
5. Pervāne-şifat şevḳ-i ruḥuñ şem'ine yandı
Bī-çāre Nesīmī
Raḥm eyle aña luṭfuñ-ile éy şeh-i ḥübān
Yandurmaḡıl anı

112.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec --+ / +-- + / +-- + / +-- // --+ / +--

1. Éy 'āḳil-i dānā gözüñ aç gör bu cihānı
Hīç kimse duta mı
Çün bunu bilürsün ki olur şoñ ucu fānī
Terk étseñ ola mı
2. Zī-renc ü belā kim oturup dünya ḳovarsan
Dutam mı şanursan
Ger dutdı Süleymān dér-iseñ kendüsi ḳanı
Ḳalmış ola nāmı
3. Tā'at édegör 'āḳil-iseñ rūḥa ḡidādur

112. Müstezād-ı Aḥmed Paşa Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.

Revān 1972: 106^b.

BÜYÜK, Sonay: *Hüseyn Ayvansarāyī'nin Eş'arnāme-i Müstezād Adlı Eseri(100b-150a) İnceleme-Metin*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2009, 38. s.

Bu şiir A.g.ʿde *Müstezād-ı Ahmed Efendi* başlığıyla kayıtlıdır.

- Cāhillere uyma
Lîkin bilesen édecek şöñra ziyānı
Key añla éy 'ālī
4. Sen tevbeyi elden koyuben dé ne umarsan
Nā-gāh érişür mev't
Çün va' de ére kimseye vérmez [hiç] emānı
İşit bu peyāmı
5. Cāhil sözini koyma kulağıña şakın sen
Ġāyet de ziyāndur
'Ālimler-ile tırup otur diñle ma'ānī
Vér cāna ārāmı
6. 'Ākil démezem şol kişiy e [kim] ola ġāfil
'Aqlında ħalel var
Kör mi gözi geldi düketdi nice zamānı
Ya kendü kıla mı
7. Dünyāya gelen kimüñ işi çünkü bilürsin
Ger yoġsul [u] ger bāy
Biñ yaşa[ya]nuñ şöñ ölüm tıutma ġümānı
Pes saña kıla mı
8. Köpridür aġı dünya gelenler geçerdür
Sen tırmaġ olur mı
Pes durmaz-iseñ nice birisen bu vīrānı
Ĥoş diñle kelāmı
9. Şol ġüyünı unutma ki ecel ére olasın
Topraġa gömerler
Münker ü Nekr ol ġeçe bildüre revānı
Yéme ki ħarāmı

10. Senden ümîdü **Ahmedüñ** éy Sāni'-i Settār
Kim raḥmet édesin
Bağışlayasan suçunu şād ola revānı
Huld ola maḳāmı

113.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Teslīm ü rızā kapladı mülk-i dil ü cānum
Ey rūḥ-ı revānum
Hāşā ki cefā tıǵı dökse yére ḳanum
Lā diye zebānum
2. Ger tır-i cefā at baña ger seng-i melāmet
Hey hey nice sīne
Dutmam dile cān at dile dil eyle nişānı
Éy ḳaşı kemānum
3. Girdi elüme naḳd-i maḥabbet yine nāgāh
Éy ḥ^vāce-i 'aynüm
Ümmîd budur ki ebedî olmaya fānî
Bu genc-i nihānum
4. Ger cevır ü cefā eyle gerek mihr ü vefā ḳıl
Hoşdur ḳamusından
'İşḳuñ baña hep yaḥşıdur el-ḳıssa yamanı
Sûd oldu ziyānum
5. Ben şaḳlar idüm sīnede cānum gibi rāzı
Fāş eyledi ammā
Fāş étدی yine gözlerimüñ eşk-i revānı
Esrār-ı nihānum

113. **Müstezād-ı Derviş Hayretî.**

Revân 1972: 106^b. Hayretî: *Dîvan*: Müstezād, 128. s.

6. Fehm étmege bir rind-i sebük-rûh gerek[dür]
Fenn-i ğam-ı 'ışkı
Bu 'ilme duḥûl eylemez Molla Gürânî
Éy mûnis-i cānum
7. Ger 'âşık isem baña vişâl-i ebedîdür
Eyyâmda bir kez
Göz ucu ile bir naẓar eylerse nihânî
Ol şûḥ-ı cihānum
8. Cān oynamadur yoluña aqşâ-yı murâdı
Erbâb-ı vefānuñ
Bâzîçe durur 'ışk kazâsında kalanı
Éy tâze cüvānum
9. Ağyâr-ıla yâr olma qarîb olma raķibe
Engelden ırağ ol
Bî-hâr yaraşur gül-i gülzâr-ı cinânî
Éy ğonce dehānum
10. Tek dāmenüñi şakla hemān yol dikeninden
Ol ser-keş olursañ
Éy kâmeti cān gülşeninüñ serv-i revânı
Ya'nî ki revānum
11. Éy **Hayretî** dérdüm ki güzel sevmeyem artuķ
İllā n'ideyin āh
Adın demek olmaz yine bir şûḥ-ı cihānı
Sevdi dil ü cānum

114.

Mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün // Mef'ûlü fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Êy serv-i sehî sen gelesi seyr ile bâğa
Ser çekmedi 'ar'ar
Çün 'âlî-nesebler özini şaldı ayağa
Kul oldu şanevber
2. Zülfün şarudan gönlüme sevdâ yéli esdi
Reyhân mıdı bilmen
Kangı saçunuñ kokuşudur tıldı dimâğa
Cân oldu mu'a'ttar
3. Ol hâl[ün] içün zülfüne çoklar tolaşupdur
Ancağ meni bilme
Bir dâne içün gör nice kuş düşdi duzâğa
Dâm oldu müsahhar
4. Gördüm ki gelür nâz-ile ser-hoş u sitem-kâr
Elde ayağı var
Dünyâda eger **Fazlî** gözi ağlaya gitse
Yüzi hevesinden
5. Rahmet yağışı toprağınıñ üstine yağa
Kabri ola enver

115.

Mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün // Mef'ûlü fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Sevdüm yine bir lāle-ruh u gonce-dehānı

114. Müstezād-ı Fazlî Rahmetu'llāhi 'Aleyh.

Revân 1972: 107^a.

Bu şiir Fazlî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

Şiirin tespit edemediğimiz bir kısmında iki misra eksiktir.

115. Müstezād-ı Habîbî Efendi.

Revân 1972: 107^a.

- Biñ cān u gönülden
Cān almağ-ıçün ğamzeleri vérmez amānı
Bes ne gelür elden
2. Cevr-ile cefā étmede 'uşşāka efendi
Oranda güzeldür
Her demde revā mı işidem acı zebānı
Sen şāh güzelden
3. Merdümlik édüp kara géyer çeşm-i siyeh-baht
Zülfüñ hevesinden
Dün gün akıdur la'lüñ-ıçün eşk-ile kanı
Uş çıka göz elden
4. Tuymaya raķīb déyü pinhān éder-idüm
Sīnemde hadengüñ
Fāş étدی n'édem gözlerüñ ol sırr-ı nihānı
Kaşuña uyaldan
5. Vérürse n'ola ğamze-i hūn-rizüñe cānı
Şıdķ-ile müheyyādur
Āsān olur almağa velī rūhı bedenden
Bu qal'a-i dilden
6. Hāşret odına nice yanam şevķ-i ruħuñla
Zīrā ki meşeldür
Bulmaz kişi ölmeyicek [ol] hūr u cinānı
Çün kısmet ezelden
7. Kūyında görem déyü **Habībī** taleb étme
Pervāne gibi ben
Bülbül gibi étmekdeyem āh-ile fiğānı
Ayrulalı gülden

116.

Mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün // Mef'ûlû fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Êy baħr-ı melâħat şadefinde dūr-i yektā
La'l-i lebi gūyā
V'êy sâhil-i fūrķatde gezen mâlik-i deryā
Cām-ı femi zībā
2. Ka'r-ı yem-i ħüsn içre dūr olmaz dehenüñ-tek
Yok yok o kadar var
Dūr dişlerüñüñ vaşfın oķur cān-ile ammā
Her t̄alib-i ma'nā
3. Êy ğonce-dehen 'ārızı gül serv-i ħurāmān
Kākülleri sünbül
Naħl-i kad-i mevzūnuña él vālih ü şeydā
Dil bülbul-i gūyā
4. V'êy sīb-i zeķan piste dehen gözleri bādām
Şeftālūsı tatlu
Dil-teşnelerüñ kandidateür ol la'l-i mücellā
Ammā déseñ almā
5. Ol sünbül-i ter serv-i revān gülleri ħandān
Bāğ-ı ser-i kūyuñ
Ol reşk-i cinān içre olan bülbul-i gūyā
'Aqlī gerek ammā

116. Müstezād-ı 'Aqlī Efendi.

Revān 1972: 107^b.

ÇINAR, Reyhan: *Hüseyin Ayvansarayî'nin Eş'arnâme-i Müstezād Adlı Eseri(1b-49b) İnceleme-Metin*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2007, 266. s.

1 Yazmada bu bendin son iki mısrasının yerleri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

117.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Gel 'ârif-iseñ al haberi ma'nâ erinden
Bî-şekk ü gümân ol
Bu dünyeden el çek geçegör derd-i serinden
Sultân-ı cihân ol
2. Güş eyle ne dër bülbülü remz-ile seher-gâh
Bu şahın-ı çemende
Ya'nî ki cihānuñ berî ol şûr u şerinden
Ser-defter-i cān ol
3. Bî-ṭabl u 'alem pādīseh-i rûy-ı zemīndür
'Ârifler efendi
Cehd eyle sa'âdet bul olaruñ naẓarından
Server-i zamân ol
4. Mûşâ gibi göster keremüñden yed-i beyzâ
Bu Ṭür-ı Sīnâda
Dér innî enallâh rumûzı haber[in]den
Çün nûr 'ayân ol
5. Aḥmed-şıfat ister-iseñ ola 'arş maḳâmuñ
Dīdârı ṭaleb kıl
Ḳayd olma cihāna geç anuñ sīm ü zerinden
Güzel nigerân ol
6. Mecnûn gibi érmek diler-iseñ saña bir gün
Nûr-ı ruḥ-ı Leylâ

117. Müstezād-ı Ca'ferî.

Revân 1972: 107^b.

ÇINAR, Reyhan: *Hüseyin Ayvansarayî'nin Eş'arnâme-i Müstezād Adlı Eseri(1b-49b) İnceleme-Metin*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2007, 263. s.

Sābit-ka-dem ol bir dem ırılma nazarından
Bî-nām u nişān ol

7. Éy Ca'ferî gel sür yüzüñi yār eşigine
K'ol kıble-i cāndur
Kıl cism-ile cānuñı fedā mā-ḥazarından
Hoş rûḥ-ı revān ol

118.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Şoḥbetlerümüz bil bizüm éy cān yaraşuğı
Sen cān-ile hoşdur
Zirā ki kuluñ derdine dermān yaraşuğı
Dermān-ile hoşdur
2. Geç baht sarāyından hükümet sen ét éy māh
Karşuña bu kullar
Biñ biñ tura çün taht-ı Süleymān yaraşuğı
Dīvān-ile hoşdur
3. Geh geh şanemā kaddüñi cān bāğına 'arz ét
Kim bite çemenler
İn'āmuñı 'ām eyle bu dīvān yaraşuğı
Oran-ile hoşdur
4. Ger hüsni zekātını naşib éde ġaribe
N'ola çü ġanisen
Toğrı dédiler serv-i hırāmān yaraşuğı
İhsān-ile hoşdur
5. Sünbül saçuñı lāle yañağunda göricek
Sevdā-zede göñlüm

118. Müstezād-ı Şeyḥi Nevver'allāhu Merḳadehü.
Revān 1972: 108^a, Şeyḥi: *Dīvan*: G. 62.

Ḥayrân olup eydür gül-i ḥandân yaraşuğı
Reyhân-ile hoşdur

6. Cevr-ile cefâ 'âşıka lâyıḳ-durur ammâ
Ḥaddiyle gerekdür
Bî-çârelere zulm-ile bühtân yaraşuğı
Oran-ile hoşdur

119.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec ---/+---/+---/+---//---/+---

1. Alnı ḳamer ü yüzi güneş ḳaşı meh-i nev
Sen daḳı anı sev
Bir lâle-ruḥ [u] serv-ḳad [ü] şüh-ı cihânı
Fettân-ı cihânı
2. Başdan ayağa ḡonce-i la'l-ile müzeyyen
Ol şüret-i aḥsen
Bir saçları sünbül lebi mül ḥür-ı cinânı
Kim sevmeye anı
3. Sîmîn bedeni fitne ḳaşı gözleri cādū
Baḳışları âhū
Bir zülf-i dil-āvîzi şehi rûḥ-ı revânı
Vêrdüm aña cânı
4. Naḳş édeli ḳudret eli bu naḳş-ı cemâli
Gelmedi mişâli
Var-ise meger bu-durur ol Yūsuf-ı şânî
Hiç tutma ḡümânı

119. Müstezād-ı Rızâyî Efendi.

Revân 1972: 108^a.

BÜYÜK, Sonay: *Hüseyn Ayvansarâyî'nin Eş'arnâme-i Müstezād Adlı Eseri(100b-150a) İnceleme-Metin*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2009, 221. s.

5. Göz gördi gönül sevdi olup hükmine rām
Yolına vérüp cân
Bir rûh-ı muşavver démezem ibni fülânı
Fâş étmezem anı
6. Bu hüsn-ile kim gördi o hūrî [o] likâyı
‘Ālemde Rızāyī
Şanur ki fülân söyledi güftâr-ı fülânı
Görmezse nişânı

120.

Mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün // Mef'ûlû fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Şol yañağın üstine [ki] bir noқта-i ‘anber
Kim tamdı kaleminden
Hindû-beçedür şanki deñiz geçdi ya şanber(?)
Söz aldı ‘Acemden
2. Olmaya ‘aceb zülfine dil olsa giriftâr
Ya kılsa perişân
Gül hırmenine müşk-ile çün dāyire bağlar
Şol iki ‘alemdür
3. Şebnem ki gülistāna düşer şubḥ deminde
Gül kıldı rivāyet
Şermende kılupdur meni ‘aks-i ruḥ-ı dil-ber
Pes nem bigi nemden(?)
4. Hārūtı anuñ cādū gözi fitneye şaldı
Mārūta nitekim
Ol çāh-ı zenaḥdānuñ éder vaşfını ez-ber
Var olduğı demden

5. Dürc-i deheninden ki şadef kıldı temennâ
Reng-i leb ü dendân
Gör kim nice kıymetlüdür ol la'l-ile gevher
Bu kân-ı keremdür
6. Ol hüsn-i nigâr vaşfını étmeklige meşğül
Ola-y-ıdım illâ
Korçmaz bu kalem oda yana dutuşa defter
Âteş gele femden
7. Bir yerde şeker tuz-ile yarışmaya gerçi
Sözinde bu **Hızruñ**
Gör kim nice yaraşdı bugün tuz-ile sükker
Gözümdeki nemden

121.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec ---+/+---+/+---+/+---//---+/+---

1. Kıldum dil ü cān ben yine şol zülfe giriftār
Kim nāfe-i Çīndür
Çındur sözümi diñle ki bu turre-i tarrār
Pür-tāb-ile çīndür
2. Éden yüzümi yüzi nūrı ile münevver
Ol şem'-i ruḥından
Véren felek āyīnesine her-āyīne envār
Bu mihr-i çīndür
3. Seyr eyledüğüñce şalınup şahn-ı cemende
Sen şāh-ı perī-şekl
Dér hūr-ı cinān işbu melek çehrelü dildār
Kaḡı büt-i Çīndür

121. Müstezād-ı Şıdkī Şerḥu'llāhu Şadrahü.
Revān 1972: 108^b.

4. Mihr-ile mehûñ olsa küsûfiyle hûsûfı
Ne ğam bu cihâna
Rûşen çü cemâlûñde senûñ âyîne dîdâr
Hoş pāk güzîndür
5. Çâre ne vişâlûñe dëdüm dëdi ki cândur
Başum gözüm üzre
Biz kullarına [ki] o şehûñ hoş nazarı var
Himmete hemîndür
6. La'l-i lebûñe dür dişiñûñ vaşfını şordum
Gözleri ile eydür
Rûşen bu kim olupdur ol la'l-i güher-bâr
Bu dürr-i şemîndür
7. Bulmadı dehānuñla lebûñ vaşfını kimse
Tâ cān dëmeyince
K'ol hātem-i Yāķūt lebi la'l-i güher-bār
Hoş naķş-ı nigîndür
8. Yarup yüregin ğamzeñ okı Şıdkîñûñ éy cān
Étdi meni bîmār
Haķķā ki lebûñ étmez-ise derdine dermān
Ölmege yakındur

122.

Mef'ûlü mefā'îlü mefā'îlü fe'ûlün // Mef'ûlü fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Şîrāne şikār-ı dil ü cān eylemek ister
Şol gözleri āhū

122. Müstezād-ı Şenāyî Ekîla'llāhi Senā'üh.

Revān 1972: 108^b.

AY (UYSAL), Veliye: Hüseyn Ayvansarāyî'nin Eş'arnāme-i Müstezād Adlı Eseri(-50a100b) İnceleme-Metin, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2006, 267. s.

A.g.ğ'de şîrin adı *Müstezād-ı Sinānî* olarak geçmektedir.

- Oķ kaddümi cev̄r-ile kemān eylemek ister
Ol ġamze vü ebrū
2. Sevdā-zede gönlümi kılup vālih ü ħayrān
Ben bī-ser ü pāyī
Āşüfte vü rüsvā-yı cihān eylemek ister
Ol zülf-ile ġisū
3. Her ħār-ile ġül gibi ġüler şalınup ol serv
Bostānlar içinde
Yaşın gözüümüñ āb-ı revān eylemek ister
Çok ağladuġum bu
4. Çāk eyleyüben ġonce gibi cāme-i şabrı
Ĥasret dikeninde
Dil bülbüli feryād u fiġān eylemek ister
ġül yüzine karşı
5. Siħr-ile **Şenāyīn**üñ alup 'aqlını evvel
Kaşd eyledi āħir
Yaġmā-yı dil ü ġāret-i cān eylemek ister
Ol gözleri cādū

123.

Mef'ülü mefā'īlū mefā'īlū fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec ---+/+---+/+---+/+---//---+/+---

1. Āhum dēr-iseñ heft semādan ġüzer olsun
Olsun begüm olsun
Tek derd-i dilümden tapuñuz yā ħaber olsun
Olsun begüm olsun

123. **Müstezād-ı Maħfī Şafiiyyu'llāhi Fi'l-cenne.**

Revān 1972: 109^a.

ÇINAR, Reyhan: **Hüseyin Ayyansarāyī'nin Eş'ār-nāme-i Müstezād Adlı Eseri(1b-49b) İnceleme-Metin**, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2007, 273. s.

2. Her bir dil-i bî-derd-ile kıl 'ayş müdāmī
Bu ma'nāya ya'nī
Kim baña ğidā reşk-ile hūn-ı ciger olsun
Olsun begüm olsun
3. Şevk-ile ruḥuñ şem'ine olursa icāzet
Cānum ile göñlüm
Yanmaqlığa pervāne gibi bāl ü per olsun
Olsun begüm olsun
4. Hecrūñde géce vaşluñı düşümde görürdüm
Baña geleceksen
Şabruñ gider elden [ü] fikrūñ gider olsun
Olsun begüm olsun
5. Mektüb olup ḥüsn-i ḥaṭuñ levhine cānuñ
Bu devr-i kamerde
Hoş āyet okunmaqlığa zīr ü zeber olsun
Olsun begüm olsun
6. Ḥaddūñde ḥaṭuñ ḥasret-ile éy yüzi gülşen
Çün bülbül-i gūyā
Feryād u fiğānum géceler tā seḥer olsun
Olsun begüm olsun
7. Zamm eyle bizi vaşluña kesr étme kerem kıl
Feth ét dil evini
Tā fazl-ı Ḥudā ḳalbūñe çün cirmdür olsun
Olsun begüm olsun
8. Renc-ile hevāñuñ yanuben nār-ı firāḳa
Ḥāk oldı bu **Maḥfī**
Dil-teşneyi vaşluñla şuvar ḥuşk-ter olsun
Olsun begüm olsun

124.

Mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün // Mef'ûlû fe'ûlün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Olalı hayâli dil ü dîdemde muşavver
Dîdârı nigāruñ
Âyîne-i cānda görünür aydan enver
‘Aks-i ruḥı yāruñ
2. Her sebzeyi kim seyr éde ol serv-i sehî-ḳad
Andan bite Ṭübā
Her ḥavza k'anuñ ḳaṭresi ṭamsa ola kevşer
Ağzındaki yāruñ
3. Ol sâķî-i gül-ruḥ ele al lâle-şıfat cām
Nergis gibi mest ol
Sîmîn kefûñ aç ğonce-lebûñ gizlemegil zer
Vér bâdeye varuñ
4. Muṭrib gibi her şāḥ[1] birer çengine almış
Ḳānûn-ile her murğ
Gülşende oḳur ney gibi nālân olup ezber
Medḥini bahāruñ
5. Reyḥân ḥaṭuñuñ rāyiḥasından dem urup bād
Gülzār-ı çemende
Eṭrāfı éder müşğ [ü] ‘abîr-ile mu‘anber
Şaçduğı ğubāruñ
6. Ger ğonce gibi délse dilüm ḥārı raķibûñ
Ṭa'nıyla hezārân

124. Müstezād-ı Ḥayālî Ṭābe Şerāhu.

Revân 1972: 109^a.

Bu şiirin, aşağıda yer alan kaynakta *Ziyāyî Ḥasan Beg* adındaki şaire ait olduğu belirtilmiştir:

BÜYÜK, Sonay: *Hüseyin Ayvansarāyî'nin Eş'arnâme-i Müstezād Adlı Eseri(100b-150a) İnceleme-Metin*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2009, 213. s.

Sen gül-ruh için şabr édem éy serv-i semen-ber
Her zaḥmına ḥāruñ

125.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec ---+/+---+/+---+/+---//---+/+---

1. Dédüm yoluña terk-i dil ü cān u ser olsun
Olsun begüm olsun
Tek ben kuluña zerre kadar bir naẓar olsun
Olsun begüm olsun
2. Yād eylemedüñ kavlüñ-ile kuluñı hergiz
‘Ahdüñi unutduñ
Bir kerre ṭola bélüñe kolum kemer olsun
Olsun begüm olsun
3. ‘Aql u dil ü cān-ile murād oldu müheyyā
Terk eyle dér-iseñ
Ser daḥı bile iki cihāndan güzer olsun
Olsun begüm olsun
4. Ben cezbe-y-ile ‘ışkuña şayd olduğum-içün
Ṭa’n eyledi zāhid
Göster yüzüñi ol daḥı benden beter olsun
Olsun begüm olsun
5. Şuçı ne Ḥayālī kuluña déyesen éy dost
Düşmenler içinde
Āzād édeyin anı k’andan beter olsun

125. Müstezād-ı Ḥayālī Beg.

Revān 1972: 109^b.

Bu şiirin, aşağıda yer alan kaynakta *Ziyāyī Ḥasan Beg* adındaki şaire ait olduğu belirtilmiştir:

ÇINAR, Reyhan: *Hüseyin Ayyansarāyī’nin Eş’arnāme-i Müstezād Adlı Eseri(1b-49b) Metin-İnceleme*, YL Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2007, 268. s.

Olsun begüm olsun

126.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Tâ tıtdı hılâfet 'alemin 'adl-ile muhkem
Sultân-ı mufahham
'İzz ü 'azamet birle aña oldı müsellem
Bu milket-i 'âlem
2. Olmaz bu şalâbetle neberdüñe muķâbil
Éy dâver-i 'âdil
Biñ Güstehem ü Rüstem ü İskender ü Edhem
Keyhusrev ü Cem hem
3. Bu tavr-ı Süleymânî vü bu resm-i Keyânî
Her kim göre anı
Ednâ kulu olmağa éder sa'yini muhkem
Her lahza vü her dem
4. Bu şevketi bulmamış-idi cây-ı hılâfet
Halk olalı millet
Bu haşmeti bulmadı cihânda Cem ü Rüstem
Éy şâh-ı mu'azzam
5. Kim şâha kul olsa dér-idi cümle-i dānā
Tübā leke túbā
Kim étse firār aña déye halk-ı dü-'âlem
Fī'nnāri cehennem
6. Ger sehm ü sitem érse bu dem kıavs-i kıazādan
Sen geçme rızādan
Hāk-i kıademi oldı çü dil zaķmına merhem

126. Müstezād-ı Selmān Re'īsü'ş-Şu'arā.
Revān 1972: 109^b.

Pes yéme dilâ ğam

7. Kıl şāhumuzuñ salţanatın bâķī Hudāyā
Dünyāda ebed-tā
‘Adl ü kerem-ile ola ferħunde vü ħurrem
Zürriyyet-i ādem

127.

Mef'ulü mefā'ilün mef'ulü mefā'ilün // Mef'ulü fe'ulün

Hezec -- + / + --- / --- + / + --- // --- + / + ---

1. Ėy göñlümün ārāmı hoş sürelüm eyyāmı
Ėalvetde nihānı
Luţf eyle kıl in'āmı la'lünden içür cāmı
Şād eyle revānı
2. Dil-ber yine dem-sāzdur hoş-sāz [u] hoş-āvāzdur
Derd ehli қanı
Çün işi sūz u sāzdur biñ cān bu yolda azdur
‘Ayb étmeñ anı
3. Hoş Hızr türlü cānsın ser-çeşme-i ħayvānsın
Ėükm eyle cānı
İskender-i devrānsın cān tahtına sulţānsın
Seyr ét cihānı
4. Gözüñ alursa cānum olsun ħelāl қanum
‘Ömr oldı fānı
Oğlansın alma cānum luţf eyle sulţānum
Boynuña қanı
5. Şeyhīye ‘ışķuñ işidür hem şan‘at [u] hem eşdür
Bilmez қalanı
Azırğama dervīşdür göñlin saña vérmişdür

127. Müstezād-ı Şeyhī Nevvera'llāhu meżca'ahu.
Revān 1972: 109^b, Şeyhī: *Dīvan*: G. 173.

Terk étse cânı

128.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + -- // -- + / + --

1. Yâ rāmī ḳalbī bi-sihāmi'l-ḥuẓẓāt
Hayhāta ḥācatī
Mā zalta fidā'an laka rūḥī va ḥayātī
Min ḳabli mamātī
2. Namaḳat ilā bābika yā ḳurra^{tu} 'aynī
Bi'd-dam'ī kitāb^{an}
Aşhadtu 'alā'l-ḥaṭṭi midādī va davātī
Sal min 'ibrātī
3. Cilbābu ducā şudḡuka mu% aşbaḥa misk^{an}
Yâ ḳabi ḥarīmⁱⁿ
Ḳad aḥraḳa fī'ş-şini ḳulūbu'z-ḳabiyyāti
Nāru'l-ḥasaratī
4. Muz-zaynaka'd-dahru bi-iẓhāri camālⁱⁿ
Yâ ravẓa^{tu} ḥasanⁱⁿ
A ḥacilta ṭilā'l-varḍi bacali va cannātī
Bayna'l-'irmātī
5. Fī ḳulma^{ti} aşdāḡuka'l-havbu favādī
Yuhkika 'ayn^{an}
Nīrānu caḥīmi ḥacibat bi'ş-şahavātī
Min kulli cihātī
6. Kam taḥarraḳa aḥşāyi va fī fika zulālⁱⁿ

128. Müstezād-ı Aḥmed Paşa.

Revān 1972: 110^a.

Aḥmed Paşa'ya ait olan bu Arapça şiir, Aḥmed Paşa Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

- Va'ş-şarābu minhu
Yuhkī hizr^{an} mavridihi mā'a hayātī
Lā fī'z-zulumātī
7. Man **Aḥmada** fī layla^{tin} iṣdāgi mallāhⁱⁿ
Lāḥat kalimātī
Man nasamtuhā fāḥa bi-miski'd-da'vātī
Cayba'l-ğadavātī

129.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün // Mef'ülü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--+ //--+ /+--

1. Mest eyledi ser-mest gözüñ bülbül-i cānı
Éy dil-ber-i zībā
Kim gül yüzüñe karşı kılur āh u fiğānı
Ol vālih [ü] şeydā
2. Şüretde seni gör ki ne bī-miṣl yaratmış
Ḥallāk-ı ḥalāyık
Ḳaddūñ ḥacil eyler yüriseñ serv-i revānı
Éy gözleri şehlā
3. Tūṭī dudağıñ şerbetinüñ vaşfın işitmiş
Sükker yér anuñçün
Tāvūs boyuñ[uñ] reşkine eyler cevelānı
Éy kāmety ra'nā
4. Feryādına zālīm durur ol ğamzeyi gör kim
Her laḫzada biñ ḳan
Nā-ḫaḳ yére 'āşık dépeler vérmez emānı
Derdā vü dirīğā
5. Éy māh-liḳā sen ne 'aceb āfet-i cānsın
Kim görse cemālün

129. Müstezād-ı Ḥalīlī.

Revān 1972: 110^a, Ḥalīlī: *Dīvan*: G. 1, 135. s.

Yoluñda kıılır terk-i ser ü cān u cihānı
Kılmaz aña pervā

6. ‘Aqluñ azıdursa ‘aceb olmaya biküllī
Dil-ḥaste **Ḥalīlī**
Şol dem ki kııla ḥūnī gözüñ ğamze nihānī
Cān étmege yağmā

1.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. Ezelden şāh-ı 'ışkuñ bende-i fermānyuz cānā
Maḥabbet mülkinüñ sultān-ı 'ālī-şānyuz cānā
Seḥāb-ı luṭfuñ ābın teşne-i dillerden dirīg étme
Bu deştüñ bağı yanıķ lāle-i Nu'mānyuz cānā
3. Zamāne bizde gevher [sezdügiçün] dil-hırāş eyler
Anuñ-çün bağrumuz ḥündür ma'ārif kānyuz cānā
Mükedder kılmāsın gerd-i kudūret çeşme-i cānı
Bilürsin āb-ı rüy-ı milket-i 'Oşmānīyüz cānā
5. Cihānı cām-ı nazmum şi'r-i **Bākī** gibi devr eyler
Bu bezmüñ şimdi biz de Cāmī-i devrānyuz cānā

2.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. Var-iken cānāne göñlüm cāne olmaz āşinā
Şem'ı koyup ğayr-ile pervāne olmaz āşinā
Cānı yüreklendüren sīnemdeki peykānıdır
Ḳalb-i āhen olmayan meydāne olmaz āşinā
3. Cān ṭabībisen senüñ geldüğüñ umar ḥasteler
Ḥoş dirilür derd-ile dermāne olmaz āşinā
Hey baña sen ağlamakla başa çıkmazsın déyen
Gözi yeñmeyen kişi 'ummāna olmaz āşinā

1. [Ġazel-i Bākī.]

Revān 1972: 111^b, Bākī: *Dīvan*: G. 13.

2^b yanıķ: yanmış Bākī: *Dīvan*: G. 13.

2. Ġazel-i Necātī.

Revān 1972: 111^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 17.

3^a umar: uman Necātī Beg: *Dīvan*: G. 17.

4^a Hey: Ey Necātī Beg: *Dīvan*: G. 17.

5. Baĥmadı benden yaña sen cāna uyaldan göñül
Kimseneye bellüdüdür dīvāne olmaz āşinā
Niçün aĥşamlarsın aġyār ile ey bedr-i temām
Seg bilürsin kim meh-i tābāna olmaz āşinā
7. Kısmet-i bezm-i ezeldür éy **Necātī** bilmiş ol
Āşinā bīgāne vü bīgāne olmaz āşinā

3.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ne ħamerdür bu ki olmuş zülf müşg-efşān aña
Nice reyĥāndur ĥaṭı kim ħalmuşam ĥayrān aña
Ne maĥabbet-nāme yazmışdur 'izāruñ ĥaṭṭı kim
Cevri tāriĥ eylemişdür fitneyi 'unvān aña
3. Cānı meftül-i dil-āvīzünde meftün ét déyü
Fitne vü siĥr öġredür bu ġamze-i fettān aña
Bir perī vaşlın umar dīvāne göñlüm āh kim
Cān virür ṭāḳat getürmez baĥıcaĥ insān aña
5. Ĥüsn deryāsında cānlar mevc urur māhī gibi
Her ṭarafdan aġ atar bu kākül-i pīçān aña
Dil-berüñ her ĥandesı biñ cān baġışlar 'āşıĥa
Ben nice tuĥfe vérem utanmadan bir cān aña
7. Sözde 'uşşāķı muĥayyer eyle dérseñ **Ahmede**
Böyle bülbül olmaġa kūyuñ gerek bostān aña

5^a cāna: māha Necātī Beg: *Dīvan*: G. 17.

5^b Kimesneye bellüdüdür: İki gün bir kimseye Necātī Beg: *Dīvan*: G. 17.

3. **Ġazel-i Aĥmed Paşa.**

Revān 1972: 111^b, Aĥmed Paşa: *Dīvan*: G. 4.

4.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cân u dildür sen meh-i bedrüñ mekânı dâ'imâ
Ol sebebden dérler éy dil-ber saña bedrü'd-dücâ

Va'desine hecrüñüñ gâyetde eyler cân hased
K'andan artuğ kimseye 'âlemde étmezsin vefâ
3. Dil ham-ı zülfünde vaşl ister niçün olmaz qabûl
Çün şeb-i Qadr içre dérler müstecâb olur du'â

Şefkat étdüğünden acır sâğar-ı şahbâ meni
İçi yandüğünden ağlar şem'-i cem'-ârâ baña
5. Ağzuñı öpsem dédüğümce şorarsın la'lüñi
Yok yére ben hastenüñ cânına eylersen cezâ

'Âşıkuñ boynına kol şalmağ günehdür dér-iseñ
Sen günâhdan kayurma tola benüm boynuma
7. Gerd-i râhuñ ger ére Firdevse hüriler déye
Merhabâ éy tütüyâ-yı çeşm-i devlet merhabâ

Leblerüñ üstinde düşmüşdür gözüñ gâyetde hûb
Hûb olur üstinde helvânuñ ki bādâmı ola
9. Yaşuñuñ bārân komışlardur **Nizâmî** adını
Hak démişler *tünzilü'l-esmâe min şavbi's-semâ*

5.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Vahtidür bülbül gülistân bezmine hoş-ıvân ola
Kim gül açup bir nefes cân u gönül handân ola

4. **Ğazel-i Nizâmî.**

Revân 1972: 111^b, Karamanlı Nizâmî: *Dîvan*: G. 1.

5. **Ğazel-i Şeyhî.**

Revân 1972: 112^a, Şeyhî: *Dîvan*: G. 4.

1^a gülistân: ki gülşen Şeyhî: *Dîvan*: G. 4.

- Tağıdup zülfin benefşe saçına 'anber saçā
Saçını sünbül çözüp müşg ü 'abîr efşân ola
3. Ğamzesinden nergisüñ 'aql u gönül mest ü ħarāb
Sûzişinden lālenüñ cān u cigarler kan ola
- Bülbülüñ gül vaktine baş şalduğına şāh şāh
Ğonceler dem-bestedür reyĥān görüñ ħayrān ola
5. Gel gel éy şāh-ı cihān [çün] yéñi cān buldı cihān
Cān vérüp 'ayş étmeyen cānān-ile bî-cān ola
- Sebze vü yār-ı perî-ruĥ olsa cām-ı mey bu dem
Āb-ı ħayvān isteyen ādem degül ħayvān ola
7. 'Ālemi seyrān éder zülfüñ hevāsına nesīm
Tañ mı sevdāda yelen ger deng ü ser-gerdān ola
- Ħoş görüñ gül fırsatın çün dehr gün-ā-gündür
Ħāşşa bir şöĥbet ki şāĥib şadr[ı] ol sultān ola
9. Ħüsn [ü] luĥfuñ güllerüñ bir kaĥre şuya şaymaya
Ħāk-i pāyi şemmesi ger Şeyĥīye iĥsān ola

6.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Murğ-ı zerrīn-per zümürrüd-āşiyān lü'lü'-ğidā
Bāl açup uçmak diler her şubĥ kūyuñdan yaña
- Şu gibi kan içmede 'ışk olsun éy şeh çeşmüñe
Merĥabāsuz dil-rubālarda selām olsun saña

^{3a} mest ü ħarāb: ħayrān u mest Şeyĥī: *Dīvan*: G. 4.

⁴ Bu beyitin mısralarının yerleri taĥdīm-te'hīr işaretiyle düzeltilmiştir.

^{8a} fırsatın çün dehr gün-ā-gündür: şöĥbetin şöĥbet ģanīmetdür bu gün Şeyĥī: *Dīvan*: G. 4.

^{8b} şöĥbet ki şāĥib şadr[ı] ol: bir bezm içre kim ol cān bu gün Şeyĥī: *Dīvan*: G. 4.

^{9a} kaĥre şuya: şemme ĥāke Şeyĥī: *Dīvan*: G. 4.

6. **Ġazel-i Zātī.**

Revān 1972: 112^a, Zātī: *Dīvan*: G. 2.

3. Bir ğubârı gördi kūyında o haṭṭı 'anberīn
Dédi miskīn kaṅğı yıllar esdi geldüñ bu yaña
Éy dūr-i yek-dāne baḥr öykündüğü-çün eşküme
Göm gök étđi yüzini keş urmadın bād-ı şabā
5. Ṭālibüñ dāyim türāb-ı rāḥ-ı kūy-ı dil-rübā
Rūyını altun éder cevher degül mi **Zātiyā**

7.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cānını terk étmeyen cānāne olmaz āşinā
Yanmayınca şem'-ile pervāne olmaz āşinā
Derd-i hecre düşmeyenler 'ışqdan bīgānedür
Bī-vesīle her kişi sulṭāna olmaz āşinā
3. Rişte-i peyvend nāgeh kişiye bir bend olur
Ol sebebden ādeme dīvāne olmaz āşinā
Şūret-i mihrin görüp çarḥuñ şaķın aldanma kim
Ġāfil olma kimseye bīgāne olmaz āşinā
5. Sākiyā ol yāre mey şun 'āşık-ı ğam-hvār-ile
İçmeyince bir iki peymāne olmaz āşinā
Éy perī bīgāne-veş bizden kaçır mısın dédüñ
Nāz-ile dédi perī insāna olmaz āşinā
7. Vaḥşet eyler āsitānuñ itleri **İşhāk**dan
'İşret ehli bī-ser ü sāmāna olmaz āşinā

7. **Ġazel-i İşhāk.**

Revān 1972: 112^a, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 1.

3ª bir bend: pā-bend İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 1.

8.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ekşi şüret şatmasun hîç bâde-i hamrâ baña
Gel berü şākî yeter ol la'l-i şîrîn-ter baña
Bende-i kemter şayaldan ben gedâyı şāh-ı 'ışk
Pādişāh-ı dehr olanlar bende-i kemter baña
3. Her kaçan olsam şeb-i bahtumda güm-rāh-ı vişāl
Kūy-ı gām semtin kılavuzlar kamu ahter baña
Zulmet-i gāmda du'ā-yı nūr édinsem haţtuñı
Haşr[e] dek yoldāş olurdu Hızır peygamber baña
5. Éy **Behiştî** rûh-ı pāk-i Hāfız-ı Şîrāz imiş
Tıfl-iken 'ışk āyetini étdüren ezber baña

9.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Yoluñda cān vérürsem ölmege 'ışk-ile ben cānā
N'ola kim yoluña ölür seni cāndan seven cānā
Gülüñle sünbülün büyin meşām-ı cāna şubḥ u şām
Getürür dem-be-dem bād-ı şabā olsun esen cānā
3. Benüm cānum benüm rûhum dése gören seni n'ola
Perişin yā melek bu ḥüsn ü bu ḥulḳ-ıla sen cānā
Güzeller içre ḥüsn-ile bugün kim Muştāfāsın sen
Münāsib bu-durur sende ola ḥulḳ-ı ḥasen cānā
5. Ruḥuñ vaşfın müselsel **Nazmî** nazm-ı ābdārında
Añar zirā güzeldür ābda berg-i semen cānā

8. **Ġazel-i Behiştî.**
Revān 1972: 112^a, Behiştî: *Dīvan*: G. 24.

9. **Ġazel-i Nazmî.**
Revān 1972: 112^b, Nazmî: *Dīvan*: G. 18.

10.

Mef'ûlû mefâ'ilün mef'ûlû mefâ'ilün

Hezec -- + / + --- / --- + / + ---

1. Ne âteş ü bād u ne āb u gil-[i]düm cānā
Sen serv-i hevā-baḥşa ben māyil-[i]düm cānā
Daḥı gili Ferhāduñ olmamış-[i]di taḥmīr
Ben rāh-ı meşakḳatde pā-der-gil-[i]düm cānā
3. 'Ālemde henūz adı yād olmadın engūruñ
Ḥum-ḥāne-i vaḥdetde ben ḳanzil-[i]düm cānā
Leylīye henūz Mecnūn olmamış-idi meftūn
Ben vādī-i ḥayretde lā-ya'ḳil idüm cānā
5. 'Işḳ eyledi āvāre ben Ḥayretīyi yoḥsa
Her ḥıdmete cān ile müsta'cil idüm cānā

11.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. Yāre oḳurken bu gün iḥlāş-ile ḥamd ü şenā
Geldi ol meh-pāre neyler dédi dédüm [ki] du'ā
Ḥaṭ degül bu dest-i ḳudret ol meh-i nā-mihrümün
Şafḥa-i ḥusninde taḥrīr étdi āyāt-ı vefā
3. Būy-ı dil-berden ḥaber vérdün nefes pāyende-bād
Eyledün bezm ehlini gül gibi ḥandān éy şabā
Ḳarşuñā feryād édüp āḥ étdügümce hey begüm
Ḥışm édersin ben ḳuluñā n'eyledüm n'étdüm saña
5. Leşker-i a'dāyı ğarḳ eyler ecel deryāsına
Ḥançerüñdür dut ki şāhum Mūsā-yı mu'ciz-nümā

10. Ġazel-i Ḥayretī-i Dervīş.
Revān 1972: 112^b, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 1.

4^a henūz: daḥı Ḥayretī: *Dīvan*: G 1.

11. Ġazel-i Remzī.
Revān 1972: 112^b.

Gitme bir dem dur déyü her lahza ben yalvarurın
Ol şeker-güftâr gördün mi söger durmaz baña

7. **Remziyâ** ol cân şabîbinden saña yok fâ'ide
Derd-mend Allâh-ile ol sen oñarıcı Hüdâ

12.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Aldum ağzuñ ölçüsün[i] zerre deñlü yok vefâ
Pür-cefâsın hey güneş yüzlü şabîbüm Muştafâ
Tığ-ı ğam boynum muharref çalup eylerse kalem
Yaza akan yaşum işigünde âyât-ı vefâ
3. Luţfuña édüp binâ yapdum maḥabbet ḥânesin
Rence kılursañ kadem ehlen ve sehlen merḥabâ
Gide mi éy seng-i dil zülfün hevâsı sîneden
Çün bilürsin muḥkem olur kâfir étdüğü binâ
5. Nâmeye şıgmaz **Necâtî**nün muṭavvel sözleri
Göz yaşıyla kapuña 'arz ola bâkî mâcerâ

13.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Göz yaşıyla âhuma bakmaz niçün ol bî-vefâ
Éy gönül mergüb olur her yerde çün âb u hevâ
Éy feraḥ şol ğam déyen yıkdı benüm gönlüm evin
Kandasen bi'llâhi gel ehlen ve sehlen merḥabâ

12. **Ġazel-i Necâtî.**

Revân 1972: 112^b, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 1.

2^b yaşum: kanum Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 1.

4^a hevâsı: ḥayâli Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 1.

5^a muṭavvel sözleri: oransuz kışşası Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 1.

13. **Ġazel-i Revânî.**

Revân 1972: 112^b, Revânî: *Dîvan*: G. 8.

1^b çün: ḥüb Revânî: *Dîvan*: G. 8.

3. Cân şatup derdüñi alduḡ 'ışḡ bāzārında kim
Umaruz şekker-lebûñden dostum şerbet bahā
Utanur ben bī-nevā-y-ile muşāhib olmaḡa
Hey nice 'ār étmesün ol pādīşāh ben [bir] gedā
5. Ol ṭabīb-i cān buyurmaz leblerinüñ şerbetin
Bir oñulmaz derde olmuşdur **Revānī** mübtelā

14.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Nāzüklik-ile olmaḡ-içün yāra āşinā
Oldum raḡibe bende vü aḡyāra āşinā
Varmaz dilüm ki gördüğüm[e] medḡ édem
El vara 'aşıḡ olup ola vara āşinā
3. Cānda ḡayāl-i vaşl u gönülde ḡam-ı firāḡ
Böyle olur kim olsa cefākāra āşinā
'Ārif odur ki ḡalḡ anı bīḡāne añlaya
Maḡfice ola yār-ı vefādāra āşinā
5. Baḡr-i ḡazelde yüze gelür kimse ḡalmadı
Yahyā olalı nazm-ı güher-bāra āşina

15.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bunca 'ıyd oldı bizümle étmedüñ bir merḡabā
Çoḡ vefāsuz görmişem illā selām olsun saña
Rūze [vü ḡadr ü ber]ātuñ bilmişüz māhiyyetin
Bir hilāl-ebrü-y-ile 'ıyd-i vişāle merḡabā

5^b olmuşdur: düşmişdür Revānī: *Dīvan*: G. 8.

14. **Ġazel-i Yahyā.**

Revān 1972: 113^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 8.

15. **Ġazel-i Şem'ī.**

Revān 1972: 113^a, Şem'ī: *Dīvan*: G. 1.

3. İsm-ile mevcûd olup cism-ile ma'dûm olanuñ
Birisi 'Anķā birisi kîmyā biri vefā
Ney gibi bağrın delüp yellerle nālân olmayan
Bezm-i ğamda 'aşıķuñ āhın şanur bād-ı hevā
5. Ol perī-peyker melek-ruhsār elinden āh kim
Eyledi benden beni bîġāne olmaz āşinā
Her kişı bir kez ölür bî-çāre **Şem'** her nefes
Zāhidā böyle olur ehl-i maḥabbetde vefā

16.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy şanem zülfüñde ḥālüñ dāne-i dām-ı belā
Ne belādur olmaġa dām-ı belāda mübtelā
Görmek-içün gün yüzüñi kıana ġarķ olur yaşıum
Tıfla beñzer kim géyer bayram içün gül-gün kıabā
3. Ğamze-i mestüñ kıatında ḥāl-i miskīñ senüñ
Şanki bir bīmāra bir hindü ṭabīb eyler devā
Ḥalka-ber-ḥalka dil-i dīvānelerden kāküli
Toṭtoludur luṭf édüp āheste depret éy şabā
5. Nā-tüvān göñlüm diler ṭutmaķ perīşān kākülin
Éy **Sürürī** eyle kim bīmār olan ister 'aşā

17.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kıaddüñe beñzetdüġiçün servi gülşende şehā
Bāġbān miskīne otlar yoldurur bād-ı şabā

16. Ğazel-i Sürürī.

Revān 1972: 113^a, Sürürī: *Dīvan*: G. 25.

17. Ğazel-i Başırī.

Revan 1972: 113^a, Başırī: *Türkçe Şiirleri*: G. 6.

- Nāme iki yüzlü hāme dü-zebān [ben] bī-zebān
Bilmezem ne vech-ile i'lām édem hālüm saña
3. Tīrūñi dāyim diler dil sīne içre éy perī
Ṭālī'ümde var-imiş sehm-i sa'âdet ġālībā
Rūy u mūyuñ fikri vü zikri [baña] vird olalı
Hīç görünmez olupdur gözüme ağ u kâra
5. Ey **Başirī** olmuşam bīġāne aql u hūşdan
Tā ki ol şūḥ-ı sitemkār-ile oldum āşinā

18.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Bir şūḥ-ı şeh-levende gönül oldı mübtelā
Şānı şerīf ü vechi ḥasen nāmı Muştafā
Bir dil-ber ü dil-āver ü bir yār-ı dil-sitān
Dil-dār u dil-nüvāz u dil-ārām u dil-rubā
3. Özler şarāb-ı la'l-i lebin ḥaste-dil müdām
Gözler ḥabāb-ı cām-ı femin dīde dāyimā
Sīnem kemān-ı ebrūña qurbān iki gözüm
Tīr-i ḥadeng-i ġamzeñe bu cān u dil fedā
5. Şükrüm budur ki ḥüsnüñ ucından saña dénür
İz'ān-ı ṭab'-ı pāküñe aḥsente **Rūḥiyā**

19.

Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ayaġuñ topraġına öykündüġiçün tütüiyā
Érişüp anı tozutdı dostum bād-ı şabā

18. Ġazel-i Rūḥī A'nī Kūçek 'Osmān.

Revān 1972: 113^a.

19. Ġazel-i Ḥarīmī.

Revān 1972: 113^a, Ḥarīmī: *Dīvan*: G. 3.

- Haṭṭuña nisbet benefşe dostum yüz qarası
Çeşmüñe nergis nazîr olmak senüñ gayr-i haṭā
3. Secde kılmazdı şurāhî ayağına sāğaruñ
Görmese ebrûlaruñ 'aksini meyde sākiyā
- Tāze tāze ṭāğlar yaqdum görenler cismümi
Bir peleng postını géydi şanur bir gedā
5. Éy **Harīmī** 'aşıkuñ göñlin perişān ét déyü
Ol nigāruñ zülfini taḥrîk éder bād-ı şabā

20.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āh kim dermānde kaldum derd-i 'ışķa yok devā
Baht ise yārī degüldür yār ise bir bî-vefā
- Dédüm éy cān vaşla imkān var mı āḥir lā dédi
Āh kim kesdi ümīdüm riştesin miḳrāz-ı lā
3. 'Işķuña 'uryān olup şol deñlü yaqdum tāze dāğ
Penbe-i dāğum ḳatumda ṭutdı bir şekl-i fenā
- Haṭ degüldür gördügi yüzi qarasıdur raḳīb
Baḳduğınca 'arızuñ mir'ātine éy meh-liḳā
5. Éy **Derūnī** fūrḳat eyyāmunda ğamdan bir nefes
Göñlüñi açmaz senüñ illā ki cām-ı pür-şafā

21.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy melek sîmurğ-ı mihrüñ kim felekdür Qāf aña
Göñlümün şeh-bāzı hoş şayd eylemiş inşāf aña
Mübtelā-yı hecr kanıkdur hayāl-i vaşluña
N'eylesün düzaḥdadur cennet gelür a'rāf aña
3. Dürr-i vaşluñ kıymetin gevher-şinās-ı 'ışka şor
Yohsa her kullābı şanma kim ola şarrāf aña
Her ki meydān-ı vefāda olmadı ser-bāz-ı 'ışk
Pehlüvān-ı 'ālem olursa yaraşmaz lāf aña
5. Éy **Nehārī** bir perī pervāz éder cismümde kim
Cilve-i nāz eylese hayrān qalür eṭrāf aña

22.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sebze ḥaṭ kim sāye şalmuş zülf-i müşg-efşān aña
Hızrdur k'olmuş müyesser 'ömr-i bī-pāyān aña
Gözlerüm nakḳāşı taşvīr étmege ruḥsāruñı
Surḥa banmış [kıl] qalemdür tār-ı her müjgān aña
3. Lāle yār adına qonmuş dāğdur bāguñ ki bād
Bendin açarken qanatmış[dur] bulaşmış qan aña
Tīr-i dil-dūzuñ hevāsından olupdur āhenīn
Göñli her bir nāzenīnün kim ola peykān aña

21. **Gazel-i Nehārī.**

Revān 1972: 113^b.

Başlığında *Nihānī*'ye ait olarak gösterilen gazelin, mahlas beytinde *Nehārī* mahlası geçmektedir.

22. **Gazel-i Ca'fer.**

Revān 1972: 113^b, Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 5.

5. Vêrdi bir hâlet ğubâr-ı haţţ-ı sebzûñ baña kim
Geçmişemdür cân [u] dilden olmuşam hayrân aña
Tâze tâze dâğ-ile yér yér kızarılmış gülleri
Bir gülistândur göñül seyrâna gel éy cân aña
7. Hâsret-i la'lûñle gördi **Ca'fer**üñ cân vérdügin
Kâralar géymişdür ağlar çeşme-i hayvân aña

23.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy melek-sîmâ perî kim beñzemez insân aña
Cân-ile dilden fedâ olsun hezârân cân aña
Éy felek dervâze[sin] açma dem-i şubhuñ şaķın
Bir gece ger şarılâm ben haste-dil 'uryân aña
3. Gülşen-i derdüñ nihâlidür bu cism-i nâ-tüvân
Mîvedür bağrum başı berg oldı her peykân aña
Gördüm ekdüm mezra'-ı dilde maḥabbet toḥmını
Dûd-ı âhum ebr olup yağdurdı çok bârân aña
5. Dâğ-ı ğamdan rûyı hûn-âlûdedür cismüm gibi
'Âşık olmuşdur meger kim lâle-i Nu'mân aña
Yâr hecr-ile **Ḥayālî** şöyle mûnis oldı kim
Rûz-ı vuşlat gibi olmuşdur şeb-i hicrân aña

24.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Nice yıllardur olmuşdur derûn-ı dilde ğam peydâ
'Aceb midür bu dîdemden ola her laḥza dem peydâ

23. Ğazel-i Ḥayālî.

Revân 1972: 113^b, Ḥayālî Beg: *Dîvan*: 99 / G. 6.

24. Ğazel-i Sultân Süleymân.

Revân 1972: 113^b, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 31.

- Ser-i kūyuñda dil haste yatur bir derd-mendüñdür
Ṭabībā la'l-i nābuñdan aña gel eyle em peydā
3. Giriftār olsa dil murğı 'aceb mi bāğ-ı hüsniñde
Nigāruñ dām-ı zülfinden kılınmış nice ham peydā
Ġamuñ qaddümi çeng étدی birez nālišlerüm diñle
Gözüm yaşını tār étدی éder gör zîr ü bem peydā
5. Lebini ağzuña alsañ anı tiryākdur şakla
Şağın sen zül-i mārından éder durmaz o sem peydā
Eger luṭf u kerem kılsañ yéridür cümle 'uşşāka
Ne var şimdi mi olmuşdur bu 'ālemde kerem peydā
7. **Muhibbī** nice medḥ étün nigāruñ hüsni gülzārın
Gören dér oldı dünyāda ki şan bāğ-ı İrem peydā

25.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bir ayak teklîf éderse ol elif-kāmet baña
Bezm-i devrān içre sākî el vérür devlet baña
'Ayş éder ādem şanup her gün raqīb-i dīv-ile
Gerçi ay olur görünmez ol perî-behcet baña
3. Ger görürse ehl-i diller hālūme ḥayrān olur
Dil-berā esrār-ı 'ışkuñ vérđi bir ḥālet baña
Ṭabl-ı 'ışkı nice yıl Ferhād çaldı gerçi kim
Meh[te]r-i 'ışkam degüpdür şimdilik nevbet baña
5. Añıcağ kūyum itidür dér-imiş dil-ber müdām
Rahmīyā yeter cihān içinde bu 'izzet baña

25. Ġazel-i Rahmī.
Revān 1972: 114^a, Rahmī: *Dīvan*: G. 5.

26.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nice bir feryāda vara nāle vü āhum saña
Gün gibi rüşen degül mi hālüm éy māhum saña
Bir meh-i nā-mihribānsın key şaķın kim érmeye
Nāle-i şebgār-ile āh-ı seher-gāhum saña
3. Zülf-i kec-reftāruña uydumsa güm-rāh olmadum
Her ne yüzden gözlesem toĝru varur āhum saña
Yüz çevirdün ehl-i dilden dil-berā zülfün gibi
Yohsa yañlış söz mi dér aĝyār-ı bed-ḥvāhum saña
5. Serverā ḥüsn-i cihān-efrūzuñı bir kez gören
Pādişāh-ı devr olursa ķul olur şāhum saña
Şāfiyem kim sen Muḥammed ḥurmetiyçün umaram
Ben şikeste-ḥātırı vaşl éde Allāhum saña

27.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bilmezem taşdan mı vérdi ķalbi Allāhum saña
K'āhene kār étdi āhum étmedi māhum saña
Her géce bülbül gibi zār étme éy gül-ruḥ beni
Key şaķın ḥayr eylemez āh-ı seher-gāhum saña
3. Cevr édersin her nefes baña raķibe mihr édüp
N'eyledüm ben bī-sitāre bilsem éy māhum saña
Toĝruyam dérse inanma rāh-ı 'ışķuñda raķib
Kej-durur nūr-ı ruḥuñ ḥaķiyçün éy şāhum saña

26. Ğazel-i Şāfī.
Revān 1972: 114^a.

27. Ğazel-i Kemāl.
Revān 1972: 114^a.

5. Vuşlatuñ dârü'ş-şifâsında **Kemâle** kıl devâ
Kim işi ol hastenüñ qalmışdur Allâhum saña

28.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hâ çeker yaşum beni tırılmaz bu deryâdan yaña
Seyre geçmişdür gerü dil-ber Qalatadan yaña
Gözlerüm yaşı denizler gibi oldu qandadır
Ol şanem seyr étmege gelmez mi deryâdan yaña
3. Ka'be haqqı ol Firenk oğlanı kıblem olmasa
Kâfirem ger bir qadem başsam kilisâdan yaña
Qandasen éy serv kim bâğuñ gül [ü] nergisleri
Göz kulaq tıtmış-durur sen serv-i bālâdan yaña
5. [Érmedin] şâm-ı ecel **Âhî** naşibüñ var-iken
Vaqtidür şimden gerü 'azm eyle Mevlâdan yaña

29.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Göñlüm oldukça revâne kūy-ı cānāndan yaña
'Azm éder ol dem bile anuñla cān andan yaña
Cān gezerken hasret-i la'liyle Āzerbāycānı(?)
Yād édüp zūlfini dil döndi Qaramandan yaña
3. Tığı çevgānı kimüñ başını tıp éde yine
Şehsüvārum 'izz-ile 'azm étdi meydāndan yaña
Rūmda bir kārīvān-ı 'ışık olup her dem qatār
Şevk-i la'lüñle revān oldu Bedaḥşāndan yaña

28. Ğazel-i Āhî.
Revān 1972: 114^a, Āhî: *Dīvan*: G. 7.

29. Ğazel-i Feyzî.
Revān 1972: 114^a.

5. Tura Hâkânî mezârından déye şad âferîn
Feyziyâ eş'ârumuz ger vara Şîrvândan yaña

30.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Kaddüñe öykündügi-çün serverâ
Servi her dem silküben şarşar şabâ
Beni şarmışsın düşüñde dédi dost
Hûb söyler şarmışam hem vâkı'â
3. Şa'sa'a şanma görinen kim güneş
El uzadup saña eyler merhabâ
Aña şâdam ki ğamuñı çekmege
Bendeñi lâyıķ görürsin dil-berâ
5. Éy **Me'âlî** zâhid-i huşki yarın
Bûriyâ gibi yakısar bu riyâ

31.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Vaşf-ı cemâl-i dil-bere çün kıldum ibtidâ
Geldi dilüme maţla'-ı *ve's-şemsi ve'd-đuhâ*
Zerd eyler-ise beñzümi mihrüñ 'aceb midür
Olmaz ğarîb hâķ[i] zer eyler-ise kîmyâ
3. Müşkil şaçuñ girihleri hâllindedür velî
Bu şîvelerde şan'at-ile kıl yarar şabâ
Seyrümde géce ol mehe tuş olduğum dédüm
Nâz-ile güldi dédi düşüñ-ise hayr ola

30. Ğazel-i Me'âlî.

Revân 1972: 114^a, Me'âlî: *Dîvan*: G. 45.

31. Ğazel-i Vaşfî.

Revân 1972: 114^b, Vaşfî: *Dîvan*: G. 4.

5. Sengî̄n-dil midür bu gönüller kapan nedür
Kim gördi sîm içinde ola seng dil-berā
Biñ 'aşîk öldürür gözi bir merhabā-y-ile
Öldürdi reşk-ile beni derd-ile merhabā
7. 'Ālemde her kimesneye bir nesnedür naşîb
Dil-ber cemāli **Vaşfî** olupdur saña 'aṭā

32.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Seng-i cefā-y-ile dilemiş gönlümi yapā
Hāḳ érgüre murādına bünyādı berk ola
Étdükçe cāma meyl şurāhî olur şebîh
Şol bülbülü ki éde güle 'arz-ı mācerā
3. Āhum odı eger ki yaḳa ṭāñ degül yeri
Dāmān-ı çarhı her seher éy mihr-i bî-vefā
Arturduḡuñca üstüne düşer ḳomaz seni
Bāzār-ı 'ışḳ içinde dil éy dürr-i bî-bahā
5. Hatt-ı leb[i] kazınsa müveccehdür ol mehüñ
Ḳomaz ġubār cānda mey-i la'l **Şun**'iyā

33.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dost yolında bugün varını terk édüp dilā
'İşk-ile şol baş açuḳ abdāl[a] ne 'ışḳ ola
Ka'be ḳapuñda éren ḳiblem vişālün 'ıydine
Nice ḳurbān olmaya cāndan kemān-ebrüña yā

32. **Gazel-i Şun'î.**

Revān 1972: 114^b, Şun'î: *Dīvan*: G. 1.

33. **Ġazel-i Naẓmî.**

Revān 1972: 114^b, Naẓmî: *Dīvan*: G. 215, G. 205.

3. 'Âşık-ı şūrīde-veş düşüp hevā-yı zūlfüñe
Yollaruñda yıllar olmuşdur yiler bād-ı şabā
Kāmetüñ katında el-haḡ katı alçaḡ görünür
'Ālem içre añılır sidre egerçi müntehā
5. Āsitān-ı devletüñde şıdḡ-ile ihlāş-ile
Pādişāhum bī-riyā bendeñ-durur **Nazmī** gedā

34.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Bélini kuçmadadur ol şanemüñ derd ü belā
Yohsa 'āşıqlara şīrīn-lebi hāzır helvā
Ser-i zūlfiyle ḡatın örter-imiş dérler o şūḡ
Açmadı kimseye ammā bu rāyı bād-ı şabā
3. Āteş urmuş yüzi gül hırmenine ol māhuñ
Devr-i sāḡarda ruḡı 'aksini ḡılmış peydā
Kızarup ruḡları gül-güne-i tāb-ı mülđen
Şüle-i sāḡar-ı mey destine yakmış ḡınnā
5. Meclis-i meyde leb-i yāra tolaşur dérler
Elüme girmeye mi bir daḡı cām-ı şahbā
Öykünürmiş lebüñe cām-ı mey ammā dönmiş
Bugün almışlar ele bir yere gelmiş zurefā
7. Lüle-i ḡāme ile çeşme-i dilden **Bāḡī**
Eyledi ḡā'ide-i āb-ı ḡayātı icrā

34. Ġazel-i Bāḡī.
Revān 1972: 114^b, Bāḡī: *Dīvan*: G. 9.

35.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ol elif-ğad cevri éder k'itmez tağammül kâf aña
Görmedüm anuñ gibi inşâfsuz inşâf aña
Yâ İlâhî bende şabr u yârda inşâf yok
Ya baña şabr u tağammül vér ya ħod inşâf aña
3. Tâze tâze cân bulam érdükçe 'Îsâ la'lüñe
Toprağumdan kûze eylerse eger ħazzâf aña
Tağlarda bir kişi biñ derd-ile âh eylese
Anı Ferhâdî şanup âheng éder eṭrâf aña
5. Mihr-i ħüsni dil-berüñ vaşf olmaya bir zerresi
Ĥaşre dek ħalk-ı cihân olsa eger vaşşâf aña
Ĥalbümüzde qalmaz éy şöfî kudüretten eşer
Şol-ğadar vérür şafâ şâfî şarâb-ı şâf aña
7. Vérmezem **Zâtî** bütün dünyâ ṭolusı cevherin
Dürr-i 'ışğ-ı yârümi kim olmuşam şarrâf aña

36.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şadâ-yı seyl-i ħündan olmasun rāzum déyü ifşâ
Bedende yaremüñ ağzını her dem bağlaram yārâ
Ĥarasın görmedi ħaṭṭ-ı leb-i cân-baḥşuñuñ aşlâ
Leb-i âb-ı ħayâta cân atup gitdi Ĥızır cânâ
3. Deger ol rûzgāruñ telḥ-kām étse seni éy dil
Dilerseñ kim dür-i nâ-yâb-ı maḥşûduñ ola peydâ

35. Ėazel-i **Zâtî**.

Revân 1972: 114^b, Zâtî: *Dīvan*: G. 48.

36. Ėazel-i **Rizâyî**.

Revân 1972: 115^a.

- Firāk-ı haṭṭ-ı sebzüñle görünür éy hümā-sāye
Göñül murğına zehr-ālūd ḥançer şehper-i bebgā
5. **Rızāyī** nāleñi gūş étmege gökler kulaḵ ṭutdı
Daḥı hecr-ile bāğ-ı dehrüñ olduñ bülbüli gūyā

37.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Qādem başup gele çün qabr-i Qaysa nāḵa-i Leylā
Mezārı üstine örter deve ṭabanı bir kemḥā
Ruḥında reng-i rūdan ḥüsn-i Yūsuf 'arızı şandum
Alındı ḥayli rengin oldı baña ol gül-i ra'nā
3. Kulağuma çalındı nağme-i ney nefḥa-i şūra
Nefes oğlıymış(?) anuñçün éder dil mürdesin iḥyā
'Aceb mi vesme-i ebrūsı üzre zer varak olsa
Berāt-ı ḥüsne 'unvāndur ki rīk-ālūd ola ṭuğrā
5. O 'İsā-dem leb-i cān-baḥş-ile var olsun éy 'Āşık
Görüp ben ḥasteyi kaşd étđi iḥyā geldi aḥyānā

38.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Seḥer bezm-i çemende jāle-y-ile gonce-i ḥamrā
Mey-ile şubḥa qalmış şışedür ağızında bir elmā
Maḥabbet burc[1] üstinde felek bir gök kebüterdür
Aña ḥurşid-ile meh iki dāne beyze-i beyzā
3. Görüp kendüñ ḥaṭ-ı cānāna beñzetme ḥazer eyle
Seni āyine saña gösterür éy ṭuṭī-i gūyā

37. Ğazel-i 'Āşıkī.
Revān 1972: 115^a.

38. Ğazel-i Mecdī.
Revān 1972: 115^a, Mecdī: *Dīvan*: G. 1.

- Gelüp meclisde cān başı yaķar pervāne miskīni
‘Aceb ķan bāġı olmuşdur anuñla şem‘-i bezm-ārā
5. Ğam-ı hālūñle ölse **Mecdī** cānā ķabr-puş eyle
Mezārı üstine perr-i megesden bir siyeh hārā

39.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Naķd-i eşķüm gördi ol pīr olası söġdi baña
Bu meşeldür [kim] erenler naķde eylerler du‘ā
Dédiler başuñ yarar ol yār-ı sengīn-dil şaķın
Başumu teklīf édüp dédüm ki yararsa n‘ola
3. Éy ķaşı yā ṭayanup mülk-i fenāya gitmege
Cānuma tīrūñ-durur ucu demürlü bir ‘aşā
Baġlayayın zülf[i] zencīrine dil-dāruñ seni
Eyleyeyin éy dil-i dīvāne bu bendi saña
5. Çeşm [ü] ruhsārına öykünse n‘ola nergisle gül
Anlaruñ yüzün gözü açmuşdur éy **Emrī** sabā

40.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dūd-ı āhum gece étdi ṭās-ı çarhı kapķara
Şubḥ aña vērse raşāş-ı mihr-ile ṭań mı cilā
Gün götürmişdür yañaġından ḥaber cām-ı güle
Aña naķd-i jāleyi ayak teri vērse n‘ola
3. ‘Anberīn ġisūlaruñ gerçi vérürsin destine
Olur ammā ḥamdur ‘ömrüm nesīm-i misk-sā

39. Ğazel-i Emrī.

Revān 1972: 115^a, Emrī: *Dīvan*: G. 8.

1^b eylerler: ķılmışdur Emrī: *Dīvan*: G. 8.

40. Ğazel-i ‘Ubeydī.

Revān 1972: 115^a, ‘Ubeydī: *Dīvan*: G. 4.

- Ben gedā-y-içün der-i dil-dārda buldum déyü
Bulduğın söyler ele dāyim 'adū-yı bed-liķā
5. Ol güzeller şāhına şundum 'Ubeydī sözlerüm
Üstüme hışm-ile atup nice söz atdı baña

41.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Levh-i 'ālemde şaķın bir naķşa şarf étme dilā
Kilk-i şāni' çekmez ol haţtı k'ola anda haţā
Sīnedekeyken tīg-ı tīzūñ acımaz zaħmum velī
Acır ol dem kim ola éy şāh anlardan cüdā
3. Biribirine şarılmış mārıldur Hāķ bilür
Pādişāhum ḥasret-i zūlfūñle her tuğrā baña
Kendüñüz görme déyü halkā naşīhat eyleme
'Ārif-iseñ anları ķo kendüñi gör nāşihā
5. Şanma ḥınnā Vālihī pāy-ı semendinde anuñ
Cūybār-ı ḥūn-ı eşkümden bulaşdı kan aña

42.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Baña çok cevır étdüğün-çün éy sipihri-i bī-vefā
Āhumuñ dūd-ı kebūdı uydı ulaşdı saña
Eşkümuñ gevherlerin dizdüm eşigi taşına
Yāre 'arz édem déyü silmiş raķīb-i bed-liķā
3. Gömgök étdi sille-i āhum sipihrüñ şüretin
Gök yüzine baķ inanmazsañ eger éy meh-liķā

41. Ğazel-i Vālihī.

Revān 1972: 115^a.

42. Ğazel-i Bāķī Efendi Sellemehu'llāhu.

Revān 1972: 115^b, Bāķī: *Dīvan*: G. 15.

- Gözüme 'âlem görünmez görmesem ruhsâruñı
'Ârızuñ mir'âtıdur âyîne-i 'âlem-nümâ
5. Ruğlarıñ vaşfında **Bâķī** bir ğazel nazm étدی kim
Ehl-i diller dédíler adına mir'âtü'ş-şafâ

43.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kāmetüm ger ħam éderse n'ola her dem bir belâ
Ehl-i dil eyler tevâzu' râst gelse âşinâ
Nisbeti vardur belî Hızruñ ħaţ-ı cān-baĥşına
Beñzeyimez kâra yüzlü çeşme-i ħayvân aña
3. Yég gelür mihr-i vefâsı şehd ü şekkerden lezîz
Éy lebi şekker baña senden gelen cevır ü cefâ
Âĥ senden ta'ne düşmenden cefâ eyyâmdan
Devletünde gör neler şāhum çeker miskîn gedâ
5. Zümre-i 'âşıkda 'Ahdî hezārân şükr kim
Küşte-i 'ışk olalıdan bulmuşam 'ayn-ı beķâ

44.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gözlerüm yaşı şarâb-ı erġavân oldı baña
Senden ayru içdügüm éy dost kıan oldı baña
Seyre vardum yârı aġyâr-ile gördüm nāgehân
Vây bu kâfir ħoş-belâ-yı nāgehân oldı baña
3. 'Aql u şabrum kârbânın urdı bir kâfir benüm
Éy müselmânlar meded kim çok ziyân oldı baña

5^b dédíler adına: kıodılar adını Bâķī: *Dīvan*: G. 15.

43. Ğazel-i 'Ahdî.

Revân 1972: 115^b, 'Ahdî: *Dīvan*: G. 2.

44. Ğazel-i Âĥî.

Revân 1972: 115^b, Âĥî: *Dīvan*: G. 5.

- Câm-ı meyden aňladum 'aks-i lebüñ esrârını
'Âlem-i esrârdan bu sır 'ayân oldu baňa
5. Tıtmayınca 'âlemi âhum ben **Âhî** olmadum
Kendü âhum 'âkıbet nâm u nişân oldu baňa

45.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şol zamân kim meclis-i 'ışkuñ mekân oldu baňa
Eşk-i hününüm şarâb-ı ergavân oldu baňa
Hâk-i pâyuñ cevherin gözden götürdi gitdi eşk
Gözüme dünyâ görünmez çok ziyân oldu baňa
3. Bezm-i ğamda nâr-ı hecrüñden yanup yakılmağa
Tende her dâğ-ı maħabbet bir dehân oldu baňa
Husrev-i mülk-i cününam müy-ı jülîdem benüm
Âfitâbum başum üzre sâye bân oldu baňa
5. Éy **Nihânî** feyz-i Hâk mir'ât-ı ŧab'um açalı
Anda eşkâl-i ma'ânî hep 'ayân oldu baňa

46.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Étmedi âhum eşer éy gözleri âhû saňa
Bî-vefâ dil-dâr imişsin dostum yâ hû saňa
Ok gibi ben ŧoğruyam yoluñda ammâ kim raķīb
Egri sözler söylemişdür éy kemân-ebrû saňa
3. Éy gönül 'ışk odına yanmak saňa oldu ħelâl
Vay gözüm mihrinden ol mâhuñ ħarâm uyħu saňa

45. Ğazel-i Nihânî.
Revân 1972: 115^b.

46. Ğazel-i Âzādî.
Revân 1972: 115^b.

- Hey vefâsuz yañılup mihr [ü] vefâ harfin okı
Nice bir cevır ü cefâ ezberlemekdür hû saña
5. Vaz gel éy **Âzâdi** ol serve hevâdâr olmadan
Kim neler étmiş-durur bilmez misin âh o saña

47.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'iliün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Géceler subhâ degin şevkumı éy mâh saña
Gün gibi rûşen éder meş'ale-i âh saña
Tutuşup yanar idüñ odlara pervâne gibi
Söylesem derdümi éy murğ-ı seher-gâh saña
3. Dil-berâ zülf ü lebüñ yâdına bir hırka ile
Baña bir loğma yeter manşib-ile câh saña
Sâlik-i râh-ı 'adem ol kıoma göñlüñde vücüd
Tâ hayâl-i leb-i cânân ola hem-râh baña
5. **Ķâdirî** Ķam yéme kim bir gün ola toprağünü
Ķimyâ éde kılup bir nazar ol şâh saña

48.

Müstef'ilâtün Müstef'ilâtün

Recez - - + - - / - - + - -

1. Kıomaz kıdüret câm-ı muşaffâ
Gerçeklik-ile içe[li] şahbâ
Hüccet getürmiş kıanuma haţtuñ
Kâşuñ çekilmiş ol hükme tuğrâ
3. Yoluñda ölmek nice olur gör
Almazsa cânım Tañrı te'âlâ

47. Ķazel-i Ķâdirî.
Revân 1972: 115^b.

48. Ķazel-i Sühâyî.
Revân 1972: 116^a.

1^b Müstensih *şahbâ* kelimesini *şahbâ* imlâsıyla yazmıştır.

- Ef'î-yi zülfüñ nîş étدی nûşum
Deldi yüregüm cevri-ile cânâ
5. Olmuş-iken dil ayak ğubârı
Ġayr-ıla zülfüñ baş қоша hâşâ
Hüsnüñ yanında yere geçeydi
Çıkmasa göge cennet nigârâ
7. Ölüm okına uğratdı ğamzeñ
Ne dirlik olsun boyuña cânâ
Kaddine nisbet yârüñ **Sühâyî**
Serv-i şehîdür qurı temâşâ

49.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kūyuñ añup n'ola uçmaq étse murğ-ı cân aña
Bâl ü per olmuş-durur her yañadan peykân aña
Başdı şebdîz-i haţ-ı sebzüñ ruh-ı gül-günüñü
'Ârız-ı âlüñ vérelden husrevâ meydân aña
3. Şefkat édüp âstînle yaşumı sildi felek
Éy güneş kavs-i kızağ şanma bulaşdı kan aña
Şanma müjgândur görince mâcerâ-yı eşkümi
Kaldı çeşm ağzına barmaq koyuban hayrân aña
5. Ġamzeñ ucından 'İzârî şöyle bîmâr oldu kim
Merg olur olursa éy hünî eger dermân aña

49. Ġazel-i 'İzârî.
Revân 1972: 116^a.

50.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Gelse hevâ-yı göñlüme la'lüñ vérür şafâ
Keyfiyyetin şarābuñ egerçi bozar havâ
Güftâr-ı raṭb u yābisi ḥarc étme éy ṭabīb
Ölmekden özge derd-i ğam-ı 'ıṣṣa yok devâ
3. Geh rāst ṭutdı sāğarı geh kec o türk-i mest
Étdürdi cilve şāḥ-ı güle şanasın şabâ
Ḳadr ü şerefde étmeye ḥürşide ser-fürü
Bir gece bâlişin o şehüñ yaşıdan gedâ
5. Almaz dehāna ma'nî-i ḥāyide ehl-i dil
Teşbih kıılma la'lini ḥelvāya **Nev'iyâ**

51.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
Ḥaffif + + - - / + - - - / + + -

1. 'Ārızuñ āb-ı nābdur gūyâ
Zekānuñ bir ḥabābdur gūyâ
Dilde envār-ı mihr-i ruḥsāruñ
Ābda māh-tābdur gūyâ
3. Naḳş-ı ḥüsn-i ḥaṭuñla şafḥa-i dil
Bir muşavver kitābdur gūyâ
Ṭutdı mihri cihānı ol māhuñ
Pertev-i āfitābdur gūyâ
5. **Bākīyâ** ḥāl-i 'anberīn[i] anuñ
Nāfe-i misk-i nābdur gūyâ

50. Ğazel-i Nev'î Efendi.
Revân 1972: 116^a, Nev'î: *Dîvan*: G. 2.

51. Ğazel-i Bākî Efendi.
Revân 1972: 116^a, Bākî: *Dîvan*: G. 14.

52.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Ḥafîf + + - - / + - + - / + + -

1. Ağzı bir kaçre âbdur gūyā
Dişleri dürr-i nâbdur gūyā
Kaçre kaçre 'arağ lebinde anuñ
Câm-ı meyde ḥabâbdur gūyā
3. Zülfini pertev-i ruḥıyla gören
Dér şeb-i mâh-tâbdur gūyā
İki zülfiyle 'arızı ḥaṭṭı
Bir mücedvel kitâbdur gūyā
5. Deheni ḥoḳḳa-i nebât anda
'Ahdî beñler zübâbdur gūyā

53.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Ḥafîf + + - - / + - + - / + + -

1. Gözüümüñ yaşı âbdur gūyā
Felek anda ḥabâbdur gūyā
Kamerî yaqası o mâh-ruḥuñ
Maṭla'-ı âfitâbdur gūyā
3. Çetr-i çeşme şeh-i ḥayâliyçün
Her müje bir ṭnâbdur gūyā
Râz-ı la'l-i lebin su'âl édeyin
Ağzı yarı cevâbdur gūyā
5. Saña açıldı Ref'î bâb-ı süḥan
Her sözüñ bir kitâbdur gūyā

52. Ğazel-i 'Ahdî.
Revân 1972: 116^a, 'Ahdî: *Dîvan*: G. 4.

53. Ğazel-i Ref'î.
Revân 1972: 116^b.

54.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Düşdügümce 'ışka hem-dem hecr-i dil-berdür baña
Her zamân bir bî-vefâ sevmek muḳarrerdür baña
Gam belâ fūrkat belâ ḥasret belâ gurbet belâ
Ḳanda gitsem bu belâlar cümle reh-berdür baña
3. Cānı teslīm eyledüm şevḳ-i ruḥ-ı dil-dār-ile
Seyr-i dīdār umaram Ḥaḳdan müyesserdür baña
Birdür éy ḥvāce yanumda şadr-ile şaff-ı ni'āl
Pādişālīḳla gedālīḳ hep berāberdür baña
5. La'l-i yāre beñzedüp mest-i şarāb olduñ déyü
Gözlerüm yaşı yeñilmez 'Ulviyā terdür baña

55.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Yaḳdı çeşmüm 'ışk odın dédi dile gir yan aña
Âḥ kim raḥm étmedi bu dīde-i giryān aña
Ter gül evrākında ḥaṭṭuñ tâze ḥuccet yazdı kim
Durmayup 'anber şaçar bu zülfi-i misk-efşān aña
3. Ne müferriḥ düzdi cevherden ṭabīb-i la'l-i yār
Kim ırāḳdan bakmaḳ ile olmuşam ḥayrān aña
Dürc-i yāḳūtında la'lüñ derc édüp cān naḳdini
Bir zümürrüd ḳufl urdı bu ḥaṭ-ı reyḥān aña
5. Dostlar āyīne étmiş ḥüsnine dil-ber beni
Kim beni gören olur fi'l-ḥāl ser-gerdān aña

54. Ğazel-i 'Ulvi.

Revân 1972: 116^b, 'Ulvi: *Dīvan*: G. 26.

55. Ğazel-i Aḥmed Paşa.

Revân 1972: 116^b, Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 2.

- Hey kıyâmet gönlüme şorma hisâbın cevruññ
Elli biñ yıldan uzundur bir şeb-i hicrân aña
7. Zülfi naqqâşı şuya bir resm éder kim reşk éder
Mânî-i Çîn yazduğı naqş-ı Nigâristân aña
Bendeñi yâd ét ki nâm-ı câvidân taḥsîl éder
Şol gedâ-yı kem-terin kim anı bir sulṭân aña
9. **Aḥmed**-içün cevruñi çekmez dér-imiş müdde'î
Ol seni cândan sever yaraşmaz ol bühtân aña
Defter-i gülden meger eş'arum okur 'andelîb
Anuñ-içün bād-ı şubḥ olur varaḫ-gerdân aña

56.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Hırşîd kim fezâ-yı felekdür mesîr aña
Degmez gedâlar içre eşigüñde yér aña
Taḫdı hilâl ḫalkasını gûş-ı ḫidmete
Oldı şipihir bende-i fermân-peẓîr aña
3. Yüz sürmez-idi südde-i devlet-me'âbına
Ḳul olmayaydı ḫusrev-i gerdün-serîr aña
Görmez mişâl-i ḫâmetüñi çeşm-i râst-bîn
Aḫvel baḫa meger ki görenler nazîr aña
5. **Bâķî** süḫanda fevḫ-i sipihre ḫadem başar
Luṭf-ı Ḥudâ olursa eger dest-gîr aña

6^a gönlüme şorma hisâbın cevruññ: gel hisâbın gönlüme şor zülfüñññ Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 2.

6^b bir: her Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 2.

56. **Ġazel-i Bâķî Efendi.**
Revân 1972: 116^b, Bâķî: *Dîvan*: G. 7.

57.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Yâr ola şandum gönül vérdüm saña
Ben baña étdüm dirîğâ ben baña

Dédi ğamzem oğlarına nicesin
Nice gelürse dédüm éy bî-vefâ
3. Dédi karşı tut dil-i bîmâruñı
Ġamzem oğlarına dédüm hoş ola

İki gözsüz bakayın dünyâya ger
Hâķ-i pâyuñ bilmez isem tütüyâ
5. Kim durur dérsen **Necâtî** dostum
Bende-i muhliş muhibb-i bî-riyâ

58.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Yâ Rab ne hüsn olur bu nice beħcet ü behâ
K'olmaz ayağı tozına cân u cihân behâ

Cân murğ[1] kim tolaşdı kara zülfüñ ağına
Müşkil tuzağa düşdi 'aceb ola mı rehâ
3. Ger hüsn-i bedri nûrına éde muķâbele
Yüz[i] nûrıyla görine şemsü'd-đuħâ Sühâ

Cādü gözüñ çü fitneye bine ata ħadeng
Siħr-ile ay olur yayı kāmçısı ejdehâ

57. Ġazel-i Necâtî Beg.

Revân 1972: 116^b, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 19.

2^a oğlarına: oğları ile Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 19.

58. Ġazel-i Şeyhî.

Revân 1972: 117^a, Şeyhî: *Dîvan*: G. 1.

4^a bine: binüp Şeyhî: *Dîvan*: G. 1.

5. Hālât-ı 'ışka gerçi nihāyet denil[me]di
Derd almağ ibtidādur u cān vérmek intihā
'Ömrüm bigi geçüp baña hā va'deler vérür
Âh ol ecel dédükləri érer déyince hā
7. Bî-şükr kıla nişe belā nüşını şunar
Şeyhî şikāyet étse 'aceb ola mı şehā

59.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Ğarazum bu ki muşāhib édinem yāri baña
Vāy eger kılmaz-ise Hāzret-i Hāğ yārī baña
Elümüzden ne gelür vérmez-ise yolda selām
Bağmadan geçmesün ol şāh-ı cihān bārī baña
3. Ğayrı maḥbūblaruñ lezzet-i güftārından
Hoş gelür sevdüğümüñ şīve-i reftārı baña
Âh kim kıavl ü kıararı gibi unuttı beni
Añmañ ol zālīm ü bī-dīn ü cefākārı baña
5. Umarın 'āleme rahmet yélini esdüre Hāğ
Māyil éde bugün ol serv-i hevādār[1] baña
Minnet Allāhu Ta'ālāya ki taqdīr étmiş
Şīve vü nāzı saña nāle ile zār[1] baña
7. Secde eyler göricek ol güneşi éy **Yahyā**
Öykünüp yollarıñuñ sāye-i dīvārı baña

6^a geçüp baña hā: geçer baña hey Şeyhî: *Dīvan*: G. 1.

7^b 'aceb: edeb Şeyhî: *Dīvan*: G. 1.

59. Ğazel-i Yahyā.

Revān 1972: 117^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 10.

2-5-6 Yazmada yer alan bu beyitler Yahyā Beg Dīvanı'nda nüsha farkı olarak gösterilen beyitlerdir.

60.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sen güzeller şāhısın ben 'ışkuñ-ile mübtelā
Hîç olur mı ki muķārin ola şāh-ile gedā

Her ne söz kim leblerüñden gelse bir gevherdür ol
Kim durur aña bahā bulan ki oldur bī-bahā
3. Halka halka 'āşıkā dām-ı belādur kākülün
Yoksa hüsñüñ gencini bekler olupdur ejdehā

Hüblık mülkinde qaldurduñ livā-yı çenberi
Vérdi tabluñ ser-te-ser 'ālemlere sıyt u şadā
5. Ni'met-i derd ü belā her yaña dökülmiş yatur
Şohbet-i hāş ét **Muhibbī** ehl-i 'ışka kıl şalā

61.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy dédi hālün nedür bī-çāre dil-berden cüdā
Bülbülün hāli n'ola dérsin gül-i terden cüdā

Zerreyem kim āfitābumdan ayırtıdı rüzgār
Bendeyem kim düşmişem dergāh-ı serverden cüdā
3. Gözüme 'ālem qarañu olsa tañ mı dostlar
Merdüm-i çeşmüm olupdur dīde-i terden cüdā

Hıdmetünden bendeñi redd étme şāhum kıl kerem
Qanbere lāyık degüldür k'ola Haydardan cüdā
5. Yér yüzünüñ ser-te-ser 'arz étsele serverligin
Hey ma'āzallāh gerekmez baña bu derden cüdā

60. **Ġazel-i Sultān Süleymān.**
Revān 1972: 117^a, Muhibbī: *Dīvan*: G. 32.
4^a çenberi: husrevi Muhibbī: *Dīvan*: G. 32.
61. **Ġazel-i Hayretī.**
Revān 1972: 117^a, Hayretī: *Dīvan*: G. 4.

Eksük olmasun başumdan hâk-i pâyûn bir nefes
Tâc-ı devletdür İlahî eyleme serden cüdâ

7. Tañ mı bir gün bende-i maḳbülün olsa **Ḥayretî**
Ehl-i diller görmemişdür devleti erden cüdâ

62.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Derd-mendem la'l-i nābuñ şerbeti emdür baña
Anı luṭf ét éy ta.bīb-i cān u dil emdür baña
Ḥüsn-i dil-ber var iken zıkr étme cennet bağını
Zāhidā dīdārsız cennet cehennemdür baña
3. Cān-ı şīrini ki teslīm étđi Ferhād-ı cihān
Mülk-i 'ıṣṣ éy Ḥusrev-i 'ālem müsellemdür baña
Manṭık-ı müşkil-güşāñ aç nuṭka gel kim keşf ola
Ḥikmetinde ḥüsnünün bir nükte mübhemdür baña
5. Çekmezem dermān için zaḥmet ṭabībā dil-berün
Derd-i dārüy-ı devādur zaḥmı merhemdür baña
Tañ mı **Remzî** vird édinsem rüz u şeb ta'zīm için
Ol şehün nām-ı şerifi ism-i a'zamdur baña

63.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gül-sitān bezm-i şarāb u cām-ı mey güldür baña
Ḳulḳul-i ḥalk-ı şürāḫī şavt-ı bülbüldür baña
'Ārızuñda ol iki zülf-i girih-girün senün
Şuya ḳonmuş iki ğarrā tāze sünbüldür baña

62. Ğazel-i Remzî.

Revān 1972: 117^a.

63. Ğazel-i Bākî Efendi.

Revān 1972: 117^b, Bākî: *Dīvan*: G. 12.

3. Seng-i bî-dâduñla serde zaḥm-ı ḥüninüm ki var
Gûşe-i destârda rengin қaranfüldür baña
Mest ü medhûşum velî ḥâl-i mey-i engürdan
La'l-i nâbuñ ḥâleti keyfiyyit-i müldür baña
5. Ḥayder-i Kerrâriyam meydân-ı nazmuñ **Bâḳiyâ**
Nevk-i ḥâme Zü'l-fekâr u ṭab' Düldüldür baña

64.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil leb-i şîrînüñ añup n'ola atsa cân aña
Kim göricek kendü cânım gibi қайнар қан aña
Açılır genc-i cemâlünñden ṭılısmı zülfünñ
Güyyiâ efsün okur urur şabâ pinhân aña
3. Târa döndi çeşmüm éder zaḥm-ı tîrüñden fiğân
Şanasın mızrâb olubdur âhenin peykân aña
Ḥüsni eyvânın güneşden yüce yapmışdur o mäh
Âh [kim] érmez kemend-i nâle vü efgân aña
5. Şem'-i ruḥsârın getürmek [ne] olırdı ortaya
Zülf-i zâlim nisbet édüp başmasaydı yan aña
Zülf-i çevgân[1] görüp ḥürşid ṭopın dédi kim
Hây inen germ olmasun vérdükse biz meydân aña
7. Ğamze-i ḥün-rîzine dil vér ki cân bâzârıdur
Éy **Necâtî** dil-ber oğlandur gelür âsân aña

64. Ğazel-i Necâtî Beg.

Revân 1972: 117^b, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 5.

3^a çeşmüm: cismüm Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 5.

5^a Şem'-i ruḥsârın getürmek [ne] olırdı ortaya: Ne idi cânâ şem'-i ruḥsârıñ ge-
türmek araya Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 5.

65.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dîv-i hecrüñ éy perî kim kûh-ı ğamdur Kâf aña
Eylemez andan hâzer sîmurğ-ı dil inşâf aña
‘İşk üstâdı dile bir harf ta‘lîm étmedin
Lâyih oldu levh-i cândan ‘ayn u şîñ u kâf aña
3. Pehlevân-ı ‘ışk olanlar başdan eyler terk-i ser
‘İşk ahvâli güzâf olmaz yaraşmaz lâf aña
Jeng-i ğamdan pāk édem dërseñ göñül mir’âtini
Gel hemân érincedür şûfî şarâb-ı şâf aña
5. Dürr-i vaşluñ kıymetin sen bilmek isterseñ eger
Olmaya éy la‘l-i leb **Nazmî** gibi şarrâf aña

66.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sebze haţ kim hem-dem olmışdur leb-i cânân aña
Hızrdur k’olmuş müyesser çeşme-i hayvân aña
Gördi dil-berden sürâhî bûseler alur kadeh
Bezm içinde qaldı ağzın açuban hayrân aña
3. Şahn-ı gülşende biten şanmañ kızıl gül bergidür
Dâğ-ı bülbül penbesidür kim bulaşmış kan aña
Şem‘-i bezmüñ éy kemân-ebrû raķîbüñ cânına
Güiyâ bir tîrdür kim şu‘lesi peykân aña
5. Müşk déyü hâk-i pâyin çün şatar gülşende bād
Yaraşur gülden **Revânî** keffe-i mîzân aña

65. Ğazel-i Nazmî.

Revân 1972: 117^b, Nazmî: *Dîvan*: G. 263, G. 261, G. 262.

66. Ğazel-i Revânî.

Revân 1972: 117^b, Revânî: *Dîvan*: G. 9.

67.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Her ne dem kim cānumı bir tīrden cānān aña
Cān atar qarşu çıkar bir oğ atım yér cān aña
Şol-kadar hışm-ile geldi kim oğun cān kaşına
Kaldı zaḥmum ağzına barmağ koyup ḥayrān aña
3. Hücree-i qalbüm şeb-i ğamda niçün tārīk ola
Şem'dür tīrūn nigārā şu'ledür peykān aña
Çeşmidür çarḥun güneş ḥüsnün temāşā kılmaga
Çevresinde şa'sa'a éy māh-rū müjgān aña
5. Dest-i hūr-ālūdeñün 'aksiyle çeşmün güyiyā
Tās-ı saḳḳādur ki konmuş pençe-i mercān aña
Ger şatarsañ ağzının altuna ḥāk-i pāyuñı
Gözlerüm bi'llāhi eyle keffe-i mīzān aña
7. Görinen **Zātī** hilāl üzre şafaḳdur şanma çarḥ
Na'l kesmiş 'ışkına yārūn bulaşmış kan aña

68.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ol melek-sīmā perī kim beñzemez insān aña
Cān-ile dilden fedā olsun hezārān cān aña
Éy felek dervāze açma dem-i şubḥun şaḳfına
Bir gece ger şarılam ben ḥaste-dil 'uryān aña
3. Gülşen-i derdün nihālidür bu cism-i nā-tüvān
Mīvedür bağrum başı berg oldu her peykān aña

67. Ğazel-i **Zātī Tābe Şerāhu.**

Revān 1972: 117^b, Zātī: *Dīvan*: G. 47.

68. Ğazel-i **Ḥayālī Beg.**

Revān 1972: 118^a, Ḥayālī Beg: *Dīvan*: 99 / G. 6.

23. gazel olarak da yer alan bu gazel mükerrer olarak yazılmıştır.

- Gördüm ekdüm mezra‘-ı dilde maḥabbet toḥmunı
Dūd-ı āhum ebr olup yağdırdı çok bārān aña
5. Dāğ-ı ğamdan rüyı ḥün-ālūdedür cismüm gibi
‘Āşık olmuştur meger kim lāle-i Nu‘mān aña
- Yār hecr-ile **Ḥayālī** şöyle mūnis oldı kim
Rüz-ı vuşlat gibi olmuştur şeb-i hicrān aña

69.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bu kemāl-i ḥüsni[i] kim vérmişdür Allāhum saña
Vérmemişdür kimseye illā ki éy māhum saña
- Göz gibi nāzüksen éy serv-i ser-efrāzum benüm
Qorqaram kār étmesün āh-ı seḥer-gāhum saña
3. Şaķınurken āfitābum kendü gönlümden seni
Bilmezem neler déye aġyār-ı bed-ḥvāhum saña
- Zahm-ı ḥün-ālūdumı kanlu yaşımla yuma kim
Qan[ı] qan-ile yumaķ düşmez benüm şāhum saña
5. Yıllar olmuştur ser-i kūyuñda ser-gerdānuñam
Bu ne ḥikmetdür ki bir gün uğramaz āhum saña
- Dūd-ı āhı **Şem‘**inüñ ser-keşlik eyler dem-be-dem
Qorqaram bir gün érişür éy yüzi māhum saña
7. Şevķ-ile bir gün eger kim ol qamer-ṭal‘at baña
Gösterürse yüzünü yüz gösterür devlet baña

69. Ğazel-i Şem‘ī Efendi.

Revān 1972: 118^a, Şem‘ī: *Dīvan*: G. 3.

3^b neler: n’eyler Şem‘ī: *Dīvan*: G. 3.

7 Bu beyit bu gazele ait olmadığı gibi, bir sonraki şiir olan Bāķī’nin gazelinden bir beyit de değildir.

70.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Hüs-n-ile öykünemez saña çün gül-i ra'nā
Hüz-n-ile baña beñzeyemez bülbül-i şeydā
Cān almada nāzüklik-ile la'lüñe söz yok
Hālūñ dahı bir dāne durur fitnede ammā
3. Tuğrası berātuñ yazılır ekşeri altun
Rüyuñda kaşuñ zerd olur-ise n'ola şāhā
Bezm içre şürāhī gibi kan ağladuğum bu
Sākī lebüñe kan yağı oldu mül-i hamrā
5. Éller yéye şeftālūsını bāğ-ı cemālūñ
Éy sīb-zekan **Bākī** nice bir déye eyvā

71.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. Gülşen-i 'ışkuñda āh ü nāle bülbüldür baña
Sīnem üzre zaḥm-ı peykānuñ kızıl güldür baña
Dem-be-dem bülbül gibi ben zār zār ağlayayın
Sen ferāğat gülşeninde 'alemi güldür baña
3. Dil-berā benlik şarābı koqusın def' étmege
Vaşf-ı hālūñ düşmez ağzumdan қaranfüldür baña
Eşk-i sīm ü rüy-i zerden incine şanma beni
'ışq yolında begüm bunlar tecemmüldür baña

70. **Ġazel-i Bākī Sellemehu'llāh.**

Revān 1972: 118^a, Bākī: *Dīvan*: G. 5.

4^b mül-i: mey-i Bākī: *Dīvan*: G. 5.

71. **Ġazel-i Necātī Beg.**

Revān 1972: 118^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 15.

3^a Dil-berā: Dem-be-dem Necātī Beg: *Dīvan*: G. 15.

5. Vaşf-ı hâlüm nâme nice 'arz éde dildâra kim
Bâb-ı 'ışkuñ degme harfi bir teressüldür baña
'Ârız u ruhsâr u zülfüñ éy leţâfet gülşeni
Biri gül biri karanfûl biri sünbüldür baña
7. Éy **Necâtî** nice şabr édem kim dildâruñ işi
Gâh nâz ü geh tekebbür geh tegâfüldür baña

72.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şevk-ile bir gün eger kim ol kamer-ţal'at baña
Gösterürse yüzini yüz gösterür devlet baña
Söyle mest étdi şarâb-ı mihri ol mâhuñ beni
Maşşeri tıyurmaya gibi bu keyfiyyet baña
3. Derd-ile âh étdügümce inleşürler taşlar
Sâkiyâ 'ışkuñ şarâbı vérdi bir hâlet baña
Tâkatüm yok tırmağa bir dem ayağum üstine
Sâki-i devrân içürmişdür 'aceb şerbet baña
5. 'Ayn-ı vaşlı çäre yok göstermege ben teşneye
Bilmezem **Zâtî** ne vérdi alıma furkat baña

73.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Nev-bahâr érişdi vü gitdi şitâ
Keyfe yuhyî'l-arza ba'de mevtiḥâ
Lebleründe ḥaţtuñ éy şîrîn-dehen
Mûrlar cüllâba düşmiş güyiyâ

72. Ğazel-i **Zâtî** Efendi.
Revân 1972: 118^a, Zâtî: *Dîvan*: G. 15.

73. Ğazel-i **Bâkî** Efendi.
Revân 1972: 118^b, Bâkî: *Dîvan*: G. 11.

3. Yâr ağıyârı şavar düşnām-ile
Def' olur şanki du'ā-y-ile belā
Dest-i miḥnetden alınmaya yaqam
Ger olursa iki 'ālem bir yaña
5. Eşk-i çeşmüm yāre 'arz édem dédi
Bāḳiyā ma'lūm oldu mācerā

74.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Āḳıbet cev-r-ile cān almaḳ olupdur ḥū saña
Yüri terk étdüm seni şimden girü yāhū saña
Seyle vérüp 'ālemi aḳıtma ḳanlu yaşumı
Dostum ḥayr eylemez āḥir bu ḳanlu şu saña
3. Çünkü alduñ bü-y-ı zülfin umma vaşlından ümīd
Yüri éy bād-ı şabā yeter ölince bu saña
Ḳaşlaruñ fikri ile döndi hilāle ḳāmetüm
Gerçi gelmez ḳılca ḥālüm éy hilāl-ebrū saña
5. Ol gözi mestāneye uyduñ **Necātī** yüri var
Géceler tā şubḥa dek olsun ḥarām uyḥu saña

5^a édem: itdüm Bāḳī: *Dīvan*: G. 11.

74. **Ġazel-i Necātī Beg.**

Revān 1972: 118^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

1^a olupdur: çün oldu Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

1^b Yüri terk étdüm seni şimden girü: Ben de geçdüm cān u dilden ey şanem
Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

2^a ḳanlu: her dem Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

3^a umma: tütme Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

3^b yeter ölince: ölince yeter Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

4^b gelmez ḳılca ḥālüm: cānum ḳılca gelmez Necātī Beg: *Dīvan*: G. 10.

75.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşıkı çün bî-vücūd étmek olupdur hū saña
Biz 'adem mülkine maħmil bağladuķ yā hū saña
Çün gidersin bir tolu iç bāri andan git dēdüm
Götürüp ol dem ayağı dēdi kim yā hū saña
3. Bend-ile aldum démişsin bŷy-ı zŷlf-i dil-beri
Éy şabā es 'ömrŷñ olduķça ҡalursa bu saña
Yüregŷñ éy dŷr delinmiş 'āşık-ı bî-çāre-veş
Hŷrde geçmişdür meger ol dişleri lŷ'lŷ' saña
5. Yaşuña yüz vērme éy **Zātī** başuñdan aşmasun
Yüz bulicaķ çoğ iş eyler ol delŷ ҡanlu saña

76.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Geh cefā geh cevŷ [ŷ] geh nāz oldu çŷnkim hū saña
Bī-vefā dildār-imişsin dostum yā hū saña
Kıble haķķı toğruyam yoluñda ben līķīn raķīb
Egri sözler söylemişdür éy hilāl-ebrŷ saña
3. Göz ҡarardup tağlara düşmiş yürŷr Mecnŷn-vār
Éy şacı leylā meger 'āşık-durur āhŷ saña
Gördi sŷnbŷl zŷlfīn öpdŷğŷm baña dil-ber dēdi
Varasın lāf urasan eger ҡalursa bu saña

75. Ğazel-i **Zātī** Raħmetu'llāh.

Revān 1972: 118^b, Zātī: *Dīvan*: G. 22.

76. Ğazel-i **Revānī**.

Revān 1972: 118^b, Revānī: *Dīvan*: G. 10.

1^b dostum: éy şanem Revānī: *Dīvan*: G. 10.

4^a sŷnbŷl zŷlfīn öpdŷğŷm baña: zŷlfīn öpdŷğŷm hışm eyleyŷp Revānī: *Dīvan*: G. 10.

4^b lāf urasan: öğünesin Revānī: *Dīvan*: G. 10.

5. Devr-i hüsninde **Revânî** şād u ḥandānsan yine
Luṭf[1] yüzinden toğupdur beñzer ol meh-rû saña

77.

Mef'ulü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Mužāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Dem-be-dem ḥün-ı cigerdür içdigüm tolu saña
Gözlerüm cāmı toluşdur dostum yāhū saña
Māhuñ ol yüzi mi var kim öyküne ruḥsāruña
Āfitābuñ cānı mı var kim gele karşı saña
3. Étmişem Mecnūn gibi kūh-ile şahrāyı vaṭan
Tā giriftār olmuşum éy gözleri āhū saña
Ol nigāruñ zūlfine öykünmegimiş ādetüñ
Var ögün 'ālemde éy 'anber ḳalursa bū saña
5. Āhū-yı çeşmine bir dahı **Başîrî** uyma gel
Kim neler étmiş durur bilmez misin āh o sāña

78.

Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. R[ind]-iseñ meyli ḳoma cām-ı muşaffādan yaña
'Ārif-iseñ götür ayağı Ḳalatādan yaña
Mülk-i Rūm içre Firengistān görmek isteyen
Seyre geçsün dā'imā ol şehir-i ra'nādan yaña
3. Şol Fireng oğlanların şūfî göreydüñ bir nazar
Göz açup bakmaz-idüñ cennet-i ḥavradan yaña

77. **Ġazel-i Başîrî.**

Revān 1972: 118^b, Başîrî: *Türkçe Şiirleri*: G. 4.

5^a Āhū-yı çeşmine: Çeşm-i āhūsına Başîrî: *Türkçe Şiirleri*: G. 4.

5^b bilmez misin āh o: bilmezsün ol āhū Başîrî: *Türkçe Şiirleri*: G. 4.

78. **Ġazel-i Revânî.**

Revān 1972: 118^b, Revânî: *Dīvan*: G. 5.

- Bu felek anuñ mücellâ kaçırđur kim âfitâb
Seyr içün revzen açupdur aña dünyâdan yaña
5. Şanuram oldı muķārın gökde pervîne hilâl
Keştiye binüp güzeller gitse deryâdan yaña
Dîn yağmâsın éder kâfir-beçe maħbûblar
Şakınuñ varmañ müselmânlar kilisâdan yaña
7. Hûr u ğılman-ile pür oldı **Revânî** her taraf
Bakmaz içine giren Firdevs-i a'ladan yaña

79.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cân revân oldı yaşumla kūy-ı cānāndan yaña
Āferin kim yüz şuyıyla gitdi cān andan yaña
Ben nice cān kırtaram şol ğamze-i hūn-rizden
Kim çeker her laħza biñ hañçer dil ü cāndan yaña
3. Pış-keş cān gönderürdüm lâyıķ olsa ĥidmete
Gönlümüñ tahtındaki luţf ıssı sulţāndan yaña
Eşk-i çeşmüm cūy oluban tırmaz aķar dostum
Sen şanevber-ķāmet ü serv-i ĥırāmāndan yaña
5. Tütiyâ gibi kıparlar éy gözüm nûrı şabâ
Gerd-i râhuñdan iledürse Şıfâhāndan yaña
Sen meleksin key şakın uyma rakıbüñ sözine
Ādemüñ ĥâlin bilürsin nice şeytāndan yaña
7. **Şâfiyâ** dil-teşneyem yârüñ leb-i la'lin kıoyup
Varmazam şusuz ölürsem âb-ı ĥayvāndan yaña

80.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. Āfet-i devr-i zamān olmağa ol mäh-liķā
Géydi pervīn mişālī benek altunlu ķabā

Fitne-i devr-i ķamer hāl-i ruķ-ı dīl-berdür
Ķad-i bālāsı-ile zūlfī belā üzre belā
3. Gün gibi cāme-i zer-beft-ile hīdmetde idi
Güzeliüm mäh-ı nev olmasa-idi yeñi yaķa

Hīç güzellerde maķabbetden [eser] görinmez
Ķanı bir kimse ki vardur déye beglerde vefā
5. Zūlf ü çeşmi ile ķaddīn göreli cānānuñ
Dil ü cān-ile **Revānī** éderin aña du'ā

81.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. Nergisüñ körlüğine kör gözine bād-ı şabā
Tūtiyā-y-içün izüñ tozını érgürdi baña

Ser-i kūyuñda bir āh eyledüm éy dost bugün
Anı görüp süpürī aldı [gidiverdi] şabā
3. 'Āşıkı cigerine uğrasa ol yārüñ okı
Ki yeler kendü hevāsında vü gelmez okıya

Göreyin sünbülü çengel çiçeği olsun kim
Öykünürmiş saçuña kılmayuben kılcā hāyā
5. Éy **Me'ālī** şeker ü şehde [ne] meyl eylersin
Olmış-iken leb-i cān-perveri hāzır hēlvā

80. Ğazel-i **Revānī**.

Revān 1972: 119^a, Revānī: *Dīvan*: G. 11.

81. Ğazel-i **Me'ālī**.

Revān 1972: 119^a, Me'ālī: *Dīvan*: G. 41.

82.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Mülk-i ğam içre gönül çün dédiler şāh saña
Nevbet-i şāh[ī] yeter āh-ı seher-gāh saña
Géce gelmeyicegin meclise éy dil bilirüz
Hele var gör ki ne yüzden toğar ol māh saña
3. Cevr-ile 'āşıkūñ çünki tamām étdüñ işin
Nesne eksüklüğünü vermesün Allāh saña
Olsañ sen güzelüm hüsñ élinüñ pādīşāhı
Mihir [ü] meh kırmaz-idi hayme vü har-gāh saña
5. Ne gönül saña 'aṭā vü ne **Revānī**ye vefā
N'édelüm n'eyleyelüm āh baña vāh saña

83.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Beñzer ki uğrılık hevesin eylemiş şabā
Kim bulduğın siler yürür éy serv-i hoş-hevā
Haddünde haṭṭuñ n'ola kadrini bilmesen
Dérler çerāğ dibi karañu olur şehā
3. Gördüm yüzüñle zülfüñi éy māh-rū dédüm
Āmentü bi'llāhi ḫalaḳa's-şubḫi ve'l-mesā
Şimşād serv-i kaddüñe olduğı-çün şebīh
Her demde gürlere(?) üstüne düşer anuñ şabā
5. Şeyṭān azābda yaraşur dérler éy perī
Yüklet raḳībe bār-ı ğam u miḫnet ü belā

82. Ğazel-i Revānī.

Revān 1972: 119^a, Revānī: *Dīvan*: G. 7.

5^a vü: var Revānī: *Dīvan*: G. 7.

83. Ğazel-i Me'ālī.

Revān 1972: 119^a, Me'ālī: *Dīvan*: G. 42.

- Yokdur hayâsı zerrece mihr özge nûrdan
Germ olup öykünürmiş éy mehlîkâ saña
7. Bakma saçı düninde **Me'âlî** yüzine kim
Bağmağ gece-y-ile âyîneye olmaya revâ

84.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Yâ Rab bu turre baş götürüp oldu ejdehâ
Biñ cânı olsa kişinüñ étmez birin rehâ
Müşkil belâ-y-imiş reh-i 'ışkuñ ki düşmüşiz
Ne ibtidâ bulınur aña ne hod intihâ
3. Geldükçe yâ y gibi güç ile gelürsin âh
Gitdükçe tîr gibi gidersin déyince hâ
Lü'lü' dişüñle [hâtem-i] la'lüñi dil-berâ
Şarrâf-ı dîde göricegiz dédi ne bahâ
5. Bilmez **Kemâl** ben kılını yâr gerçi kim
Gördükçe dérem âh senüñ kuluñam şehâ

85.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Âhum şerâr-ile göge çıkdı déyince hâ
Odlar saçar havâyâ çekildi şan ejdehâ
Dil-ber geçüp gider benüm âh étdüğüm budur
Âh ile geçti 'ömr-i 'azîzüm déyince hâ
3. Cānum öli tûrurken éder zülfüñ ârzü
Zîrâ kıl kapar sefer ehlinde iştihâ

84. Ğazel-i Kemâl.
Revân 1972: 119^b.
85. Ğazel-i Sühâyî.
Revân 1972: 119^b.

Yârüñ hikâyet-i deheni hûbdur velî
Zülf-i dırâzı kışşasına yokdur intihâ

5. Görse **Sühâyî** tal'atun kendüden gider
Zîrâ güneş tülû' édicek maḥv olur sühâ

86.

Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Görür ki mihr ü vefâ eylemez bu mâh baña
Bir âh éder dem-i serd-ile şubḥ-gâh baña
Derîçeler açıla meşhedüme cennetden
Éderse ḥâküme uğrayıcaḥ nigâh baña
3. Bahâr-ı ḥüsnin añup seyr-i sebze-zâr étsem
Vérür maḥabbeti 'ıtrını her giyâh baña
Benüm ki fûrkatünüñ bir günine yok şabrum
Eger ki bu ay u yıl-ile olursa âh baña
5. Günâh[ı] yok démegil **Ca'feri** gel öldür kim
Degül-durur seni çok sevmek az günâh baña

87.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şeh-süvâr-ı 'ışḳ[am] âhum düdıdur çevgân baña
Çarḥ meydân güy-ı sîmindür meh-i tâbân baña
Kasduma nâvek ki ol kaşı kemân atar olur
Hâlümi görüp ırâḡdan ney gibi nâlân baña
3. Görinen encüm degül dendânlarıdur şöyle kim
Her gece giryem görüp bu çarḥ olur ḥandân baña

86. **Ġazel-i Ca'fer.**

Revân 1972: 119^b, Ca'fer Çelebi: *Dîvan*: G. 3.

87. **Ġazel-i Emrî.**

Revân 1972: 119^b, Emrî: *Dîvan*: G. 16.

2^a ol kaşı kemân atar olur: atar ol kemân-ebrü olur Emrî: *Dîvan*: G. 16.

Derd okı peykânlarından cânuma geçdi benüm
Cânımı al éy ecel tek eyle bir dermân baña

5. Nice ğam-nāk olmayam **Emrî** o māhuñ 'arızı
Kendü haṭṭı-ile yazmış nāme-i hicrân baña

88.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gördi ebr-i dūd-ı āhum ağladı bārân baña
Seyr édüp seyl-i sirişküm acıdı 'ummân baña
Künc-i endūh-ı belāda almağ ister cânımı
Bilmezem yā Rab ne vérdi miḥnet-i hicrân baña
3. Bir şafā cāmıyla ben pāmāli ayaklandurup
Sākî-i devrân dirigā vérmedi meydân baña
Hüsrevā menşür-ı hüsünüde қаşuñ tuğrāsına
Ser-figende bende olduğum yeter 'unvân baña
5. Sīnemüñ gördükde na'l ü güllerin çarḫ u hilāl
Éy **Nihānî** ağız açup қaldılar ḫayrân baña

89.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğam çeker gönlüm gözümdür keffe-i mīzân aña
Sīmden dirhemler étdi eşk-i dūr-efşân aña
Göriceк қаşuñ ḫamın barmağ ışırdı māh-ı nev
Éy hilāl-ebrü şafaқ şanma bulaşdı қan aña

88. Ğazel-i Nihānî.
Revân 1972: 119^b.

89. Ğazel-i Emrî.
Revân 1972: 119^b, Emrî: *Dîvan*: G. 15, G. 14.

1^b étdi: oldı Emrî: *Dîvan*: G. 15.

2 Bu beyit Emrî *Dîvanı*'nda 14. gazelin 4. beyiti olarak yer almaktadır.

2^a barmağ: barmaқ Emrî: *Dîvan*: G. 14-4.

3. Kimse görmez merdüm-i çeşmüñ güle bakduğunu
‘Ârızuñ ‘arz eylemezseñ éy gül-i handân aña
Kâr-ı Ferhâdı görüp ey Husrev-i şîrîn-zebân
Qaldı tîşe ağzına barmağ koyup hayrân aña
5. **Emrî**-i dil-ḥaste derdüñle za‘îf olmuş-durur
Hoşça tutsun teb ecel érgürmesün hicrân aña

90.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Derd-i ışk-ı yâr kim ölmek-durur dermân aña
Ḥasteler yine kırılmış gibi vérür cân aña
Gül gül(?) étmiş naḥl-i gül bezmünde çemen ser-te-ser
Berg-ile bitsün déyü sen nergis-i fettân aña(?)
3. Şan berât-ı pâdişāhî yazdı [ol] yâr ḥüsnine
Nâme-i ḥüsni ki oldı ḥâl ü ḥaṭ ‘unvân aña
Sensiz éy ḡonce ḡoñül gül-geşt-i güller eylese
Nâlesin ḡüş eyleyüp bûlbûl olur nâlân aña
5. Çeşm-i ser-mestin görenler vâlih ü medhûş ola
Éy **Rızâyî** nice olmasun cihân hayrân aña

3 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 14. gazelin 8. beyiti olarak yer almaktadır.

4 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 14. gazelin 3. beyiti olarak yer almaktadır.

4^b koyup: şokup Emrî: *Dîvan*: G. 14-3.

5 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 15. gazelin makṭa’ı olan 7. beyti olarak yer almaktadır.

90. **Ġazel-i Rızâyî.**

Revân 1972: 120^a.

91.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hızır eger la'lüne karşı çeşme-i hayvân aña
Şürete gelmez görünmez çeşme-i hayvân aña
Rûz u şeb h'vân-ı 'atâsında konulmuş kâsedür
Âfitâb-ı feyz-bağış-ile meh-i tâbân aña
3. Lâle-zâr-ı dilde bitmez nev-şükufte gonceler
Nâvek-i gamzeñ eger yağıdurmasa bârân aña
Vâ'ize söyleñ behiştî tâ ki teklîf étmesün
Kûy-ı cânân baña besdür ravza-i Rıdvân aña
5. Rûy [u] zülfün fikr ü zikri 'Ahdîye vird olalı
Bir görünür rûz-ı vaşl-ile şeb-i hicrân aña

92.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Dil düşüp fürkate eyler haţ-ı dil-dârı recâ
Ecelin ister o kim ola giriftâr-ı belâ
Râ şanur pîrehen içinde görenler tenümi
Eyleyelden beni ebrû-yı hamuñ derdi dü-tâ
3. Pendi gûş eylemeyüp gûşuña öykündi meger
Ki kulağın eline vârdi gülün bâd-ı şabâ
Öldürür 'aşıkını kana şokardı elini
Âl édüp tutmasa ger dest-i nigârı hınnâ

91. Ğazel-i 'Ahdî.

Revân 1972: 120^a.

Bu şiir 'Ahdî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

92. Ğazel-i Emrî.

Revân 1972: 120^a, Emrî: *Dîvan*: G. 18, G. 20.

2^b derdi: fikri Emrî: *Dîvan*: G. 18.

4 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda 20. gazelin 2. beyiti olarak yer almaktadır.

5. 'Aksine sâyesine hâlümü **Emrî** dër idüm
Anları göremezin yârdan ammâ ki cüdâ

93.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Şanma encüm delinüp nâvek-i âhumla dilâ
Oldı çarh aṭlasınuñ penbesi yér yér peydâ
Vérme dil naḫdini bir tâzeye dérdüm yâre
Göñlümüñ sen mütevellîsi misün dëdi baña
3. Hîç diñlenmedi meclisde 'adû-yı nâ-sâz
Ṭurmadı ırladı étdi géce beyhûde şadâ
Yoğıdıyse güle nâzûk ḫaberi rûyuñdan
Ne fısıldardı kulağına gelüp bād-ı şabâ
5. Getürüp sîm-i kef-i mevci ele ḫalkındı
Âhumuñ bād-ı hevâsıyla '**Ubeydî** deryâ

94.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

1. Teşne dil mîve-i vaşluñ dëdüm ister cānâ
Şundi sîb-i zeḫanın dëdi ki işte elma
Şehr-i ḫüsni yine müşk-ile mu'aṭṭar ḫıldı
Çînden geldi ḫaṭuñ Rûma misâfir gûyâ
3. Nâfesin zülfüñe nisbet gözüñe âhû görinür
Édeli eyledi bilmezlik-ile âhû-yı Hıṭâ
Zülfüñi kesme benüm ḫılma ḫayâtum kûtâh
'Ömrüm oldur dilerin ola dırâz éy şehâ

93. Ğazel-i 'Ubeydî.
Revân 1972: 120^a, 'Ubeydî: *Dîvan*: G. 6.

94. Ğazel-i 'Ahdî.
Revân 1972: 120^a, 'Ahdî: *Dîvan*: G. 1.

5. Ayağı ehl-i şafâ şöyle götürdi gitdi
Devrde 'Ahdî ararsa bulmaz ehl-i şafâ

95.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. La'lîn tabaqla 'arz-ı zer eylerse gül saña
Başında pâreler tabağın hışm édüp şabâ
Zülf içre gabgabunda görinen benüñ midür
Yâ beyzadan çıkardı başın beççe-i hüma
3. Bārān-ı eşküm eyledi ter serdüğü budur
Miskî kabâsını güneşe zülf-i müşg-sâ
Engüşti ile nâhunı bir sîm destelü
Âyinedür ki anda görünür dile şafâ
5. **Emrî** mu'aţtar eylemege cān dimāğını
Bir top benefşedür zekān-ı pür-ħaţuñ aña

96.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Olmasa encüm içre meh-i nev gibi beķā
Bağışlamazdı cāme-i zer āfitāb aña
Şanma şerāre od şaçar açup dehānını
Bu āhumuñ zebānesi mānend-i ejdehā
3. İki gözüm olursa da yüzine bakmayam
Görmezse ħāk-i pāyuñı her kim ki tūtiyā
Teşbîh [étmez] ehl-i şafā aña rūyuñı
Tūti ne deñlü söylese āyineden yaña

95. Ğazel-i Emrî Raĥmetu'llāh.

Revān 1972: 120^a, Emrî: *Dīvan*: G. 2.

96. Ğazel-i Mecdî.

Revān 1972: 120^b, Mecdî: *Dīvan*: Matla'lar 2, G. 5.

5. Bu kanlu zaḥm-ı nāḥun-ile sîne **Mecdiyā**
Bir meşkdür ki sürḥ-ile yazıldı ḥarf aña

97.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Seng-i cevr-ile yıkup dil ḥānesin cānum Qaya
Resm-i zulmi eyleme bünyād sulṭānum Qaya
Jāleler şanma ğam-ı ḥaddüñle güller bağda
Bağrına taşlar başar éy çeşm-i fettānum Qaya
3. Atduğun taşlar ser-i kūyuñda ben dīvāneñe
Hūblarla merḥabādan hoş gelür cānum Qaya
Kanlu yaş-ile boyanmış seng-i kūyuñ 'āşıka
La'l-i terden yég-durur éy mihr-i raḥşānum Qaya
5. Serdlık étmek-durur kārūñ **Nihānī**ye müdām
Süz-ı āhından şakın āşüb-ı devrānum Qaya

98.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hūb-rūlar içre bu gün āfet-i cānum Qaya
Key yaraşur taşuña kara benüm ḥānum Qaya
Hoş gelür derdün eliyle atduğun taş başına
Merhem-i cerrāḥdan éy derde dermānum Qaya
3. Éşigüñde bālišüm taş pisterüm ḥāk eyledüm
Ḥasteyem bak ḥālūme éy çeşm-i fettānum Qaya
Naşş-ı Şirīnün dilin Ferhād étdi her bütün(?)
Sikkeyi mermerde kazduñ şāh-ı ḥübānum Qaya

97. Ğazel-i Nihānī.
Revān 1972: 120^b.
98. Ğazel-i Rızāyī.
Revān 1972: 120^b.

5. Taşa çaldı şîşe-i nāmūsı hüsni her bütün
Éy **Rızāyī** ol leb-i la'l-i Bedahşānum Kaya

99.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Fakr mülki taht u 'ālem terki efserdür baña
Şükr-li'llāh devlet-i bākī müyesserdür baña
Vérdi bād-ı şubḥ bir hurşīd-ṭal'at müjdesin
Şem'-veş veh kim bu dem ölmek muḳarrerdür baña
3. Zahmlardan biñ ağız açdum edā-yı şükre kim
Her oḳuñ [bir] ni'met-i ğayr-ı mükerrerdür baña
Zülf ü ruḥsāruñ ḥayālīyle nedür ḥālūñ déme
Öyleyem kim gece vü gündüz berāberdür baña
5. Éy **Fuzūlī** cem' olur peyveste el nezzāreme
'Arşa-i deşt-i cünün şahrā-yı maḥşerdür baña

100.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ağzuma alsam zebānuñ şehd ü şekkerdür baña
Leblerūñ ḥod her biri ḳand-i mükerrerdür baña
Ḥasret-i ḳadd-i ruḥuñla şāḥ-ı güldür her müjem
Ḳatre ḳatre ḥūn-ı eşküm verd-i aḥmerdür baña
3. N'eylerem āb-ı ḥayātı sensiz éy Hızır isteyüp
Dem-be-dem zehr-i firāḳuñ çün müyesserdür baña
Gün yüzüñ eṭrāfını ḥaṭuñ ser-ā-ser ṭotalı
Rüz-ı vaşl-ile şeb-i hecrūñ berāberdür baña

99. Ğazel-i Fuzūlī.
Revān 1972: 120^b, Fuzūlī: *Dīvan*: G. 19/18.

100. Ğazel-i 'Ahdī.
Revān 1972: 120^b, 'Ahdī: *Dīvan*: G. 3.

5. Tâc-ı Cemşîd ü Kûbâda ser-fürû étmez gönül
Dûd-ı âh-ı pür-şerer 'Ahdî zer-efserdür baña

101.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Düşdügümce 'ışka hem-dem hecr-i dil-berdür baña
Her zamân bir bî-vefâ sevmek muḳarrerdür baña
Ġam belâ fûrḳat belâ ḥasret belâ ğurbet belâ
Ḳanda gitsem bu belâlar cümle reh-berdür baña
3. Cānı teslīm eyledüm şevḳ-i ruḥ-ı dil-dār-ile
Seyr-i dīdār umaram Ḥaḳdan müyesserdür baña
Birdür éy ḥvāce yanumda şadr-ile şaff-ı nī'āl
Pādişālîḳla gedālîḳ hep berāberdür baña
5. La'l-i yāre beñzedüp mest-i şarāb olduñ déyü
Gözlerüm yaşı yeñilmez 'Ulviyā terdür baña

102.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şi'rinde luṭf ola mı gönül kim ḥazîn ola
Yaz deftere bu şi'ri ki ḥikmet hemîn ola
Jengār-ı ğamdan ét dil ü cān gözgüsin[i] pāk
Cām-ı mey-ile k'āyîne-i ğayb-bîn ola
3. Yâ Rab bu ḡulm [ü] fitne zamānından el-amān
Âmîn éden bu virde belādan emîn ola

101. Ġazel-i 'Ulvi.

Revân 1972: 120^b, 'Ulvi: *Dīvan*: G. 26.

Bu şiir çalışmamızın 54. gazeli olarak da geçmektedir. Müstensih bu şiiri iki kere kaydetmiştir.

102. Ġazel-i Şeyhî.

Revân 1972: 121^a, Şeyhî: *Dīvan*: G. 2.

- Düşmedi çengüme nice yandumsa 'ûd-veş
Bir hem-nefes çü ney ki deminde hanî'n ola
5. Dünyâ denî durur aña dānā ṭayanmaya
Bād añlayan bu ḥāk[i] zihî pāk-dīn ola
- Dutdı cihānı zerḳ u riyā 'āfiyet bulan
Mey-ḥāne gūşesindeki ḥalvet-nişin ola
7. **Şeyhî** ḳo ḥānekāhı ḥarābāta ḳaşd ḳıl
Ki aşḥāb-ı zevḳ-i şevḳ-ile şıdkuñ yakīn ola

103.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Zülf-i dil-ber ṭolamış ayak saña
Hāy miskīn olmuş olıcaḳ saña
Āşinālıḳ vére déyü éy faḳīr
Nice yüzlerden göründi Ḥaḳ saña
3. Baḳsaña Ḥaḳdan yaña éy bü'l-heves
Nice kere dimedüm mi baḳ saña
Éy 'azīzüm Yūsuf-ı bāzār-ı ḥüsn
Kendüyi şatmaḳ diler aylak saña
5. Irmaḳ étme serv ü ḳaddüñ dostum
Ḳanlu yaşum édeyim ırmaḳ saña
Kime şeydādur **Necātî** dér-iseñ
Çaḳ saña éy gül-'izārum çaḳ sana

^{4b} hemîn: hanî'n Şeyhî: *Dīvan*: G. 2.

103. **Gazel-i Necātî.**

Revān 1972: 121^a, Necātî Beg: *Dīvan*: G. 6.

104.

Mef'ûlîü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Gün gibi 'ayân olmağa ol tal'at-i ğarrā
Maḥv oldu şeb-i tîre gibi ḥaṭṭ-ı semen-sā
Seyl-āb yaşum érdi meger levḥ-i cemāle
Kim ḥaṭṭı ğubārından anı étdi mücellā
3. Şan leşker-i Fir'avn idi bu ḥaṭṭ-ı siyāhuñ
Kim 'arızuñ ābında helāk eyledi Mūsā
Ādem gibi redd eyledüñ éy dost yüzüñden
Firdevs-i cinān olmuş-iken ḥaṭṭuña me'vā
5. Yā nāme-i tezvîr idi ḥaṭṭuñ ki qazındı
Yā āyet-i Ḥaḳ ola cemālünde hüveydā
Anuñçün uçar zāğ-ı ḥaṭuñ bāğ-ı ruḥuñdan
Bilür ki maḳām olmaz aña gülşen-i zībā
7. Gel Aḥmed[i] yakma kim anuñ dūd-ı dilinden
Āyîne-i ḥüsnüñ yine jeng olmaya cānā

105.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy sa'ādet āfitābı meh ğulām olsun saña
Dil-rübālîḳ şūḥlîḳ devri tamām olsun saña
Pādişāhum ḳuluñam démek düşer mi baña hîç
Ben kimem yüz biñ benüm gibi ğulām olsun saña

104. Ġazel-i Aḥmed Paşa.

Revân 1972: 121^a, Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 9.

2^b étdi: kıldı Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 9.

3^a siyāhuñ: ğubāruñ Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 9.

6^a zāğ-ı ḥaṭuñ bāğ-ı ruḥuñdan: bāğ-ı ruḥuñdan ḥaṭ-ı zāğuñ Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 9.

105. Ġazel-i Necâtî Beg.

Revân 1972: 121^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 4.

3. Sen tûrurken dil-berâ gayriye degmez lâf-ı hüsñ
Hey ala gözlüm güzellik müstedâm olsun saña
Kavl ü ikrârına tûrmaz 'ahd ü peymânı yalan
Bî-vefâlar çok durur illâ selâm olsun saña
5. Pertev-i hürşîd-i ruhsârı hayâlin ol mehûñ
Éy gözüm ger göresin bensiz harâm olsun saña
Éy **Necâtî** mesned édin âsitân-ı dil-beri
Diler iseñ sâye-i devlet maķâm olsun saña

106.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kâşķî gönñlünde kin bildürse Allâhum baña
Sen güzeller şâhnuñ gönñince olsam dâyimâ
Gönñlüme gelse hayâlün cümle hâtırdan gider
Éy perî ezberlesem teşhîrün içün bir du'â
3. Saña nisbet hüsñ-ile sulţânlığı dil-berlerün
'Âşık oynunda beg olmak gibidür éy meh-liķâ
Kimse yok benden şikâyet eyleye sulţanuma
Bir bahâne ola varmağa eşigünñden yana
5. Hâk-i pâyuña érişmek 'îd-i edhâdur baña
Merhabâ éy âfitâb-ı bürc-i devlet merhabâ
Gözlerüm nemgîn gönñlüm ğamgîn işüm âh u enñ
Baña yüz göstermedi derdâ ki mir'âtü'ş-şafâ
7. Şaķın éy **Yahyâ** şaķın yâra vefâsuzdur déme
'Âşık étdügi büyük ihsân degül midür saña

106. **Ġazel-i Yahyâ Beg.**

Revân 1972: 121^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 3.

^{1a} Kâşķî gönñlünde kin: Kâşķî gönñüldekin Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 3.

^{3b} 'Âşık: Aşık // meh-liķâ: dil-rübâ Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 3.

^{6b} mir'âtü'ş-şafâ: mir'ât-ı şafâ Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 3.

107.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gülşen-i hüsnünde haddün bir kızıl güldür baña
Murg-ı dil âvâzesi feryâd-ı bülbüldür baña
Saña düşer eylemek cevır ü cefâ 'âşıklara
'Âşıksam her ne kılsañ kıl taḥammüldür baña
3. Kân-ı dilden ḥvâce-i 'ışkam gözüm cevher tolu
Bâr-ı ğam derd ü elem cümle tecemmüldür baña
Düşürüp sevdāya şeydā eyleyen Mecnûn-vār
Boynına zencir olan zülf-ile kâküldür baña
5. Ey Muḥibbî 'ışk ara çün yok-durur ğamdan ḥalâş
Çâresi anuñ hemân ancak tevekküldür baña

108.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ey déyen ḥālün nedür bî-çâre dil-berden cüdâ
Bülbülin ḥâli n'ola dérsin gül-i terden yaña
Zerreyem kim âfitâbumdan ayırttı rûzgâr
Bendeyem kim düşmüşem dergâh-ı serverden cüdâ
3. Gözüme 'âlem kârânu olsa tañ mı dostlar
Merdüm-i çeşmüm olupdur dide-i terden cüdâ
Ḥidmetünden bendeñi redd étme şâhum kıl kerem
Kânbere lâyıķ degüldür k'ola Ḥaydardan cüdâ

107. Ğazel-i Sultân Süleymân.

Revân 1972: 121^b, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 55.

4^b Boynına: Boynuma Muḥibbî: *Dîvan*: G. 55.

108. Ğazel-i Dervîş Ḥayretî.

Revân 1972: 121^b, Ḥayretî: *Dîvan*: G. 4.

Şiir bu mecmuada geçen 61. gazelle aynıdır. Müstensih bu gazeli iki defa yazmıştır. Yalnız ilk beyitte geçen *déyen* kelimesi 61. gazelin ilk beytinde *dédi* şeklinde yazılmıştır.

5. Yér yüzünüñ ser-te-ser 'arz étseler serverligin
Hey ma'ázallāh gerekmez baña bu derden cüdā
Eksük olmasun başumdan hāk-i pāyuñ bir nefes
Tāc-ı devletdür İlāhī eyleme serden cüdā
7. Tañ mı bir gün bende-i maqbūlüñ olsa **Hayretī**
Ehl-i diller görmemişdür devleti erden cüdā

109.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tā ki oldum sen meh-i burc-ı sa'ādetden cüdā
Tālī'üm olmadı bir sā'at nuḥūsetden cüdā
Külbe-i fürkatde zār oldu işüm Ya'qūb-vār
Olalı sen Yūsuf-ı mıṣr-ı melāḥatden cüdā
3. Zerre-var étdi şeb-i zilletde nā-peydā beni
Kıldı çarḥ ol āfitāb-ı şubḥ-ı devletden cüdā
Kıl nazar āyīneye bi'llāhi inşāf eyle gör
Vechi var mı k'olam anuñ gibi şüretten cüdā
5. Gözüme 'ālem қараñu olsa **Remzī** tañ mı kim
Düşdüm ol meh-manzar u ḥurşīd-ṭal'atdan cüdā

110.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sīnem üzre zaḥm-ı ğamzeñ rāḥat-i cāndur baña
Ġamzeñ oqlarıyla ölmek ḥvāb-ı bārāndur baña
Éy қараñu gécelerde gezdüğüm men' eyleyen
Berķ-i āh-ı tāb-nāküm māh-ı tābāndur baña

109. Ġazel-i **Remzī** Raḥmetu'llāh.

Revān 1972: 121^b.

110. Ġazel-i **Necātī** Beg.

Revān 1972: 121^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 8.

3. Her kişinüñ zulmine sultân olanlar dâd éder
Baña kim dâd éde k'éden zûlm[i] sultândur baña
Nâfe dérmış zülf-i 'anber-bâr-ı dil-ber var iken
'Âlem içre müşğ adı bir qurı bühtândur baña
5. Dem-be-dem hâsidlerüñ ta'nı okın men' étmege
Dâğ-ı miñnet sînemüñ üstinde qalkandur baña
İçmeyeliden kudurdum mı nic'oldum bilmezem
Şâf ü pâk âb-ı revânler kıp kızıl kandur baña
7. Buldı her bir şeyde zihnüm gevher-i ma'nî-i hâş
Degme bir qatre **Necâtî** bañr-ı 'ummândur baña

111.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gün yüzi takvîmine éy dil nazâr kıl dâyimâ
Ay başında fitneler vardur hâzer kıl dâyimâ
Bir qurı mektûbdur gönderdügüm dil-dâra ben
Éy gözüm merdümlik ét yaşumla ter kıl dâyimâ
3. Bir nazarda kîmyâ étmek dilerseñ toprağı
Hâkini mey-hânenüñ kuhl-i başar kıl dâyimâ
Çün şehîd eylersin ol ğamzeyle hey kâfir beni
Bâri nûr insin mezâruma güzer kıl dâyimâ
5. Tâ harâb étmege bir zâlim dahı meyl étmeye
Gönlümi zülfüñ gibi zîr ü zeber kıl dâyimâ
Sâkiyâ ğam tîĝınuñ zahmın ferâmüş étmege
Cânım ol mercân qadehle bî-haber kıl dâyimâ
7. Leblerüñ şun gözlerüñden mest olan 'aşıklara
Nuqlin ol cân bezminüñ şehd ü şekker kıl dâyimâ

111. **Gazel-i Aḥmed Paşa.**

Revân 1972: 122^a, Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 3.

- Ruğların aç 'aks-i hüsnünden bahâr ét 'âlemi
Şaçların çöz yér yüzün pür-müşğ ü ter kıl dāyimā
9. Söyler ebrûsı kulağına egilmiş zülfinüñ
Dér ki uzadup cevri elini fitneler kıl dāyimā
- Dil niyâz eyler nigāruñ kaşı mihrâbında kim
Ġamzesi tîğın İlâhî kâr-ger kıl dāyimā
11. Zâr u zerd oldum ġamuñdan bār[î] luţf ét bēlüñe
Kolumı éy sîm-ten zerrîn kemer kıl dāyimā
- Hal-i **Ahmed** hüsnüñe éy meh tamām âyinedür
Hüsnüñi seyr étmege bārî nazar kıl dāyimā

112.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şol cefâ taşu ki senden érişür kât kât baña
La'lden kıymetlidür éy ẖvāce-i behcet baña
- Ben kimem kim vuşlatuñ ihsânına lâıık olam
İtleriñ âvâzın işitmek yeter vuşlat baña
3. Hâtırım şormağ-ıçün el vara cânānum gele
Éy ecel ġāyetde bîmār eyle vér zaħmet baña
- Ayru düşdüm yârdan ayruksı hâlüm var benüm
Bilmezem yâ Rab ne vérdi alıma furkât baña
5. Menzil-i maķşûda éy **Yahyâ** érerdüñ ġün gibi
Zerrece olsa erenlerden eger himmet baña

^{8b} pür-müşğ ü ter: pür-müşğ-i ter Ahmed Paşa: *Dîvan*: G. 3.

112. **Gazel-i Yahyâ Beg.**

Revân 1972: 122^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 11.

113.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Başuma āhum şu'ā'ı tāt u efserdür baña
Eşk-i çeşmüm vérdügi hıl'at-i ser-ā-serdür baña
Ursa deryā-yı havādiş mevc-i ketmüm bir yaña
Keşti-i 'ışkuñ bi-ḥamdi'llāh ki lengerdür baña
3. Taht-ı Keykāvus u māl-i Husreve meyl étmezem
Bendelik çün āsitānuñda müyesserdür baña
Eyleseñ gāhī vefā gāhī dönüp cev̄r ü cefā
Dostum senden gelen cümle berāberdür baña
5. Éy **Muḥibbī** başum üzre şu'le-i āhum 'alem
Şāh-ı 'ışkam şağlu şollu eşk leşkerdür bana

114.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy raķīb étdüñ beni ol nā-müselmāndan cüdā
Göreyin kim olasın şoñ demde īmāndan cüdā
Gerçi pervāne yakın olsa çerāğa per yaķar
Cān yaķar bir pāre düşse şem'-i tībāndan cüdā
3. Oluban cānā kıara zülfüñ gibi ben bī-ķarār
Dil perişān olur olsa sen perişāndan cüdā
Ḥayli merdümlük degül mi ğam deminde bir naķar
Olmadı ḥālūñ ḥayāli çeşm-i giryāndan cüdā

113. Ğazel-i Sultān Süleymān.

Revān 1972: 122^a, Muḥibbī: *Dīvan*: G. 46.

3ª étmezem: itmezüz Muḥibbī: *Dīvan*: G. 46.

114. Ğazel-i Dervīş Ḥayretī.

Revān 1972: 122^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 7.

2^a yaķın: ķarīb Ḥayretī: *Dīvan*: G 7.

3^a ben: cān Ḥayretī: *Dīvan*: G 7.

5. İtlerünle eglenür her dem kapuñda **Hayretî**
Üns édinmiş olıma bir lahza yârândan cüdâ

115.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Gönlüm sefine katı deñizdür cemâl aña
Karadan âlet oñarur ol haţţ [u] hâl aña
Gel meykede cenâbına mest ol şu resme kim
Reşk éde künc-i şavma'ada ehl-i hâl aña
3. Meclisler içre gül gibi beşşâş olur şarâb
Geydürse 'aks-i 'arız-ı dildâr al aña
Mümkin midür ki vara miyânuñ kinâr ola
Bîçâre 'aşıkun yâ vére ihtimâl aña
5. Sözde dehânı görünür ammâ miyân ki var
Dikhatler ile kılca érişmez hayâl aña
Terk ét **Necâtî** h'âce-i dünyâ-peresti kim
Kef geçme mâl üstine vérdi kemâl aña

116.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Tübâ kul oldı qaddüñe qâmet hemîn ola
Hüsnün cihânı yıkdı kıyâmet hemîn ola
Şalınuğınca Sidreyi sır Müntehâ boyuñ
Toğrusı hüsn-i qadde nihâyet hemîn ola
3. Eşküm cihânı tutdı ben âb üzre yürürem
Dervîş-i ışk-bâza kerâmet hemîn ola

115. **Ġazel-i Necâtî Beg.**
Revân 1972: 122^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 11.

116. **Ġazel-i Aḥmed Paşa.**
Revân 1972: 122^b, Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 7.

- Lafz-ı kināye dizmedüm u yazdum aduñı
Nāmum kenārına ki kināyet hemīn ola
5. Cān Cebreīli okıdı reyḥān ḥa.tın dēdi
Yaz muşḥaf-ı cemālūñe ‘āyet hemīn ola
- Yār el uzatdı ḳatlüm-içün ben yüzün görüp
Parmak getürdüm uş ki şehādet hemīn ola
7. Zülfünde ğam yēdügi kifāyetdür **Aḥmede**
Loḳma-y-ile ḥırḳa buldı kifāyet hemīn ola

117.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Yaraşur ğāyetde éy āḥū baḳışlı dil-rübā
Bu ḳara çullar baña ol miskī kemḥālar saña
- Leyletü'l-Ḳadrüñ sevādıdur libāsuñ fi'l-meşel
Şubḥ-ı şādıḳdur cemālün şanki éy şems-i ḍuḥā
3. Her ṭarafdan Ka'be-i ehl-i niyāz olduñ begüm
Cāmeñi ben Ka'be örtüsine beñzetsem n'ola
- Ol libās-ile görinseñ ḥalḳa éy bedr-i tamām
‘Āşık-ı dīvānelerden çāk olur yüz biñ ḳabā
5. Dest-i ḳudretle yazılmış bir elifdür şanasın
Cāme-i şebgün-ile **Yahyā** o serv-i dil-gūşa

4^a dizmedüm: yazmadum Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 7.

7^b kifāyet: ḳanā'at Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 7.

117. **Ġazel-i Yahyā Beg.**

Revān 1972: 122^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 5.

118.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Halk-ı 'ālem bir yaña oldı bu şeydā bir yaña
Cennet-i kūyuñ komazam olsa dünyā bir yaña

Devlet-i 'ıŝkuñda senden artuğ olur leşkerüm
Bir yaña ıursa za'ıf olan tüvānā bir yaña
3. Bulımadılar arayup ŝıve-i reftāruñı
Gitdi tūbā bir yaña serv-i dil-ārā bir yaña

İrmesün dērseñ cemāl-i ber-kemāle bir zevāl
Gün gibi éy ŝāh-ı 'ālem gitme tenhā bir yaña
5. 'Iŝka māni' olımaz nāsih kelām-ı hūŝ-mend
Kimsene karşı ıurıamaz aısa deryā bir yaña

Söz-ile ben hasteye biñ kez müdāvā eyledüñ
Étmedüñ éy 'İsā-i şekker-leb ammā bir yaña
7. Ğamzeñ üstündür lebüñden söz yok ammā hastaña
İki raĥmetden birisin eyle cānā bir yaña

Māl-i dünyā ile ŝerĥ eyler tecerrüd ĥālını
Yérde Qārūn bir yaña gökde Mesīhā bir yaña
9. Cānına oldı **Necātīnūñ** ĥavāle çeŝm-i yār
Éy ecel sen de gelüp étme teķāzā bir yaña

119.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. 'Aceb bilsem nedür başumda sevdā
Olupdur cān u dil anuñla şeydā

118. Ğazel-i Necātī Beg.
Revān 1972: 122^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 3.
119. Ğazel-i Sulţān Süleymān.
Revān 1972: 122^b, Muĥibbī: *Dīvan*: G. 24.

- Belâ küyü içinde seng-i ğamda
Yatur mecrûh olup dil bî-ser ü pâ
3. Siper kıldı belâ tîrine sînem
Kara kirpüklerüñ ok kaçlar[uñ] yâ
Cehennem bir şerer âhum odından
Gözüm yaşına nisbet kaçre deryâ
5. Münevverdür dü-‘âlem gün yüzüñden
N’ola dërsem yüzüñe ‘âlem-ârâ
Olurdu cân-ile dil kıble-gâhı
Görinse gözüme ebrû-yı ğarrâ
7. Seg-i Leylî ne yérde kılsa menzil
Hâķîķat ol-durur Mecnûna me’vâ
Érürsem menzil-i cânâne bir gün
Hemân teslîm-i cân étmekdür evlâ
9. ‘Ömr dünyâ gibi çün bî-vefâdur
Dirîĝ étdi buña Cemşîd ü Dârâ
Şehîd-i ‘ışķ olsa ger yoluñda
Muhibbîye budur maṭlûb-ı a‘lâ

120.

Fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. İçdügüm kandur şarâb-ı la‘l-i cânândan cüdâ
Yédigüm ğamdur müdâm ol mîve-i cândan cüdâ

2^a küyü: kûhı / ğamda: ğamdan Muhibbî: *Dîvan*: G. 24.

3^b Kara: Kâlan Muhibbî: *Dîvan*: G. 24.

7^a kılsa: itse Muhibbî: *Dîvan*: G. 24.

120. **Ġazel-i Dervîş Ĥayretî.**

Revân 1972: 123^a, Ĥayretî: *Dîvan*: G. 8.

1-2 Bu beyitlerde yerleri karışan mısralar takdim-te’hîrle düzeltilmiştir.

2a zehr-âlûde bir peykân: bir peykân-ı zehr-âlûd Ĥayretî: *Dîvan*: G 8.

- Gözüme her ğonca zehr-âlûde bir peykân olur
Seyr-i gül-zâr étsem ol gül-berg-i ħandândan cüdâ
3. Bârigâh-ı 'ıŝķ kim dīvâneler dīvânıdur
Étme ben dīvâneyi yâ Rab bu dīvândan cüdâ
- Mużtarib-ĥâlem bir ehl-i dilden ayırdı felek
Döndüm ol mâhiye kim mevc étdi 'ummândan cüdâ
5. **Ĥayretî**yi âsitân-ı yârdan dūr étdi devr
Bülbül-i gūyâ durur gūyâ gülistândan cüdâ

121.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Zahm-ı sînem acıyup derd-ile ķan ağlar baña
Raĥm édüp gūyâ ki çeşm-i ĥûn-feşân ağlar baña
- Āteş-i 'ıŝķuñla yansam âh-ı düd-engîzümi
Gördüğince dîde-i ĥalk-ı cihân ağlar bana
3. Ağlasam şevķuñla çeşmi lâle-veş pür-ĥûn olur
Acıyup cām-ı şarâb-ı ergavân ağlar baña
- Eşk-i çeşmidür nücûm iki gözidür mihr ü mâh
Éy kamer zârûm işidüp âsmân ağlar baña
5. Bâġa varsam âhuma bülbül hezâr âhenk édüp
Döğünür taşlarla cūy-ı gülsitân ağlar baña
- Bād [u] bārân şanmañuz hecrinden ol gül yüzlinüñ
Gördi ĥâlüm âh édüp kevn ü mekân ağlar baña
7. Bir perî yüzlinüñ oldum **Remziyâ** dīvânesi
Kim ġamından görse ĥâlüm ins ü cân ağlar baña

121. Ġazel-i Remzî.
Revân 1972: 123^a.

122.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ben ğarīb oldum yine gül yüzli yārūmdan cüdā
Bülbülem gūyā ki düşdüm nev-bahārumdan cüdā

Bād-veş ol bŷy-ı zŷlfine hevādār olduĝum
Ġurbete şaldı beni étdi diyārumdan cüdā
3. Qanı ol dem kim sürŷr-ı vaşlı eglerdi beni
Şimdi ĝamdur egleyen ol ĝam-ĝüsārumdan cüdā

Raşş ura mihr-i ruĝuñ şevķile rŷz-ı ĥaşre dek
Öliceğ her zerre kim ola ĝubārumdan cüdā
5. Döĝmek içŷn ĝāĥ sīnem ĝeĥ başum maĥşer ĝüni
Étmesŷn bārī Ĥudā seng-i mezārumdan cüdā

N'olısar ĥālŷm benŷm tevķiķuñ olmazsa refiķ
Böyle ĝŷm-rāĥ olıcaķ sen şeh-sŷvārumdan cüdā
7. Éşiginde yŷz yere ķoyup qanı ĥāğ olduĝum
Ĥasretā **İşĥāğ** k'oldum kār-bārumdan cüdā

123.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Çŷnki ye's étdŷm vişālŷñden senŷñ éy bī-vefā
Mŷmkin olduĝınca eyle cānuma cevŷ ü cefā

Mŷbtelāyam bir vefāsı raĥmı yoķ hercāyiye
Olmasun 'ālemde kimse bencileyin mŷbtelā
3. Ġönlŷmŷz bir merĥabā ile éderdŷñ ķarşu şād
Éy dirīĝā étmez olduñ ĝördŷĝince merĥabā

122. Ġazel-i İşĥāğ.

Revān 1972: 123^a, İşĥāğ Çelebi: *Dīvan*: G. 2.

123. Ġazel-i Behiştī.

Revān 1972: 123^a, Behiştī: *Dīvan*: G. 25.

Bir elümde zülf-i dil-ber bir elümde cām-ı mey
Bundan özge ola mı 'ālemde bi'llāhi şafā

5. Ğam yēme dūnyā-yı dūn içün denīler gibi sen
Éy **Behiştī** çün ölür hüküm eyleyen kâfdan kâfa

124.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eylemez tāt u kabā fikrini hīç ehl-i fenā
Derd-i ser bār-ı girāndur anlara tāt u kabā
Devlet-i 'uqbā fenā-y-ıla olur çün şübhesüz
Devlet anuñ kim fenā yolın tutup fānī ola
3. Devlet-i 'uqbā-durur devlet ki bākīdür ebed
Devlet-i dūnyā nedür kim anda yok hergiz beķā
Vāşıl-ı Hāķ olmağı herkes fenāyla bulur
Ol sa'ādet māl ü mülk-ile naşīb olur mı yā
5. Sālik-i rāh-ı fenā ol kim hidāyet bulasın
Naẓmīyā rāh-ı fenādur mā-ḥaşal rāh-ı Hüdā

125.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gülşen-i ḥüsn ü cemāle vérmegi zīb ü bahā
İki serv-i tāze bitmiş birbirinden mūntehā
Birinüñ envār-ı ḥüsnī lem'ası şems-i münīr
Birinüñ mihr ü cemāli pertev-i bedrū'd-dücā

^{4b} ola mı: olmaya Behiştī: *Dīvan*: G. 25.

124. **Ğazel-i Naẓmī.**

Revān 1972: 123^a, Naẓmī: *Dīvan*: G. 167.

125. **Ğazel-i İshāk.**

Revān 1972: 123^b, İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 3.

^{1a} vérmegi: virmege İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 3.

3. Birinüñ vaşlı metâ'ı müşterîsi hâşş u 'âm
Birinüñ hüsni zekâtı ṯalibi bāy u gedā
Guşşadan āzād olur her kim ola aña esīr
Yād olur iki cihāndan buña olan āşinā
5. İkisine bī-vefālarda selām olsun selām
Şimdiden girü güzellerle ırakdan merhabā
Ehl-i diller bezminüñ çokdur çerāğ-ı rüşeni
'Işk sözün añlayan şāhib-cemāle 'ışk ola
7. İki şanmañ evvel āhır birdür **İshākuñ** sözi
Muştafā Aḥmed degül midür ya Aḥmed Muştafā

126.

Müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

Recez--+-/-++-/-++-/-++-

1. Karşuñda ben pervāneyem sen şem'-i ṯabānsıñ baña
'Işkuñla ben dīvāneyem sen āfet-i cānsın baña
Cevr ü cefā qahr u sitem mihr ü vefā cūd u kerem
Ben bende-i fermānuñam sen şāh-ı sulṭānsın baña
3. Bülbül-i nālānuñam tā şubḥa dek giryānuñam
Şöyle senüñ hayrānuñam sen daḥı hayrānsın baña
Hecr içre bulmuşken memāt kılduñ baña çün iltifāt
Buldum lebüñden ben hayāt sen āb-ı hayvānsın baña
5. Zülfüñe göṉlüm bestedür āhum göge peyvestedür
Cānā **Muḥibbī** ḥastedür sen derde dermānsın baña

126. Ğazel-i Muḥibbī.

Revān 1972: 123^b, Muḥibbī: *Dīvan*: G. 69.

127.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āhumuñ dūdı başumda tāze sünbüldür baña
Dāğum üzre dāğlar қатmer қарanföldür baña
Cilve-gāhumdur benüm gūyā felekler éy melek
Gök yüzi rüy-ı çemen encüm kızıl güldür baña
3. Şīvesinden iltifāt étmez geçer ol nāzenīn
Anuñ istiğnāları maḥzā teğāföldür baña
Gül yeter zaḥmum nişānı bu dil-i dīvāneme
Bāğda zencīrümūñ āvāzı bülbüldür baña
5. Ol gül-i ḥandāna her laḥza gözümnden ağların
Gerçi kim 'ayn-ı belā olan bu göñüldür baña
Mest-i mecnūn eyleyüp cām-ı şarāb-ı 'ışk-ile
Éy saçı leylā hemīşe 'ālemi güldür baña
7. Raḥm-ı dildāra sebebdür ḥaste-i 'ışk olduğum
'Āşık-ı dīvānelik 'ayn-ı ta'aqqüldür baña
Dédi ol mihr kulağına egilüp göz göre
Fitneler ta'līm éden her yerde kāküldür baña

127. Ġazel-i Yaḥyā Beg.

Revān 1972: 123^b, Yaḥyā Beg: *Dīvan*: G. 13.

2^a Cilve-gāhumdur benüm gūyā felekler éy melek: Ey güneş germ olma var
eyvānı Keyvānuñ saña Yaḥyā Beg: *Dīvan*: G. 13.

3 Yazmada yer alan bu beyit Yaḥyā Beg Dīvanı'nda bulunan 3. beyitin nüsha
farkıdır.

5^b 'ayn-ı belā olan bu: 'ayn-ı 'anā 'ālemde Yaḥyā Beg: *Dīvan*: G. 13.

6 Bu beyit Yaḥyā Beg Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

8 İçinde mahlas geçmesi gereken bu maқта' beyiti Yaḥyā Beg Dīvanı'nda yer
almamaktadır.

128.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşıkun dermānedür derdün yeter dermān aña
Derdden kurtulmasun hergiz eger dermān aña
Dürilürdi defter-i 'ışkuñ okınmazdı ebed
Vaşf-ı hāl-i pür-melālüm vérmese 'unvān ana
3. Hüb def' étdün raķibi gel saña cānum fedā
Bir kaçā şavduñ begüm étmez misin ķurbān aña
Cām-ı mey yüz kızdırup meclisde dildāruñ lebin
Bir kez öpince ne ķanlar yutdurur devrān aña
5. 'Ālem-i 'ışkuñ kişi **İşhāk** bilmez vaħdetin
Çekme yeksān olmayınca vaşl-ile hicrān aña

129.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Salţanat yétmez mi bezm ehli kıyām eyler baña
Mīr-i meclis kendü yanında maķām eyler baña
Ķanmazam 'ışkuñ meyinden gerçi üstād-ı hayāl
Arzı bir dāne sebū nüh çarķı cām eyler baña
3. 'Arşa-i 'ışkuñ ser-āmed pehlevānısın déyü
Deh-zebānlar ķabr-i Mecnūndan selām eyler baña
Göresin āķir ğamı ol Hüsrev[i] şīrīn-lebün
'İşķ Ferhādını bir ednā ğulām eyler baña

128. Ğazel-i **İşhāk**.

Revān 1972: 123^b, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 6.

2^a defter-i: defteri İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 6.

129. Ğazel-i **Behiştī Raħmetü'llāh**.

Revān 1972: 123^b, Behiştī: *Dīvan*: G. 16.

Behiştī Dīvanı'nda bu şiir sehven R. 1972 124a-b şeklinde gösterilmiş.

5. Ol hümāyam kim **Behiştî** şayd içün şayyād-ı 'ışk
Hâl-i yâri dâne zülfi yâri dām eyler baña

130.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Nigāruñ zülfi sevdāıyla haqqā
Gözüme tār olupdur dār-ı dünyā
Kara zülfine yārūñ göz qarardup
Göñül göz göre düşmek özge sevdā
3. Kaçar dil-ber gözüm merdümlelerinden
Perî üns eylemez insāna zîrā
Baña görünmeyüp āh ol perî-zād
Éder seyr Ehremenler birle tenhā
5. Eger yārî kılursa lutf-ı Bārî
Yine yārî **Naẓmî** kılam temāşā

131.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cān nedür 'ışkuñ yolunda vérmeyem cānı saña
Cānuma minnet gelür ger terk édem anı sana
Çün ezel kassāmı kısmet eylemiş éy gül-'izār
Baña bülbül nālesin gül gibi handānı saña
3. Ney gibi bağrum delindi çāresüz āh eylerem
Gönderürem her nefesde āh-ile efgānı saña
'Aşıqam rindem melāmet eyledüm derdi kabûl
Zāhidā olsun mübārek cümle dermānı saña

130. Ğazel-i Naẓmî Raḥmetu'llāh.

Revān 1972: 124^a, Naẓmî: *Dīvan*: G. 105.

131. Ğazel-i Sulṭān Süleymān.

Revān 1972: 124^a, Muḥibbî: *Dīvan*: G. 70.

5. Şanma ancak pîreheñ bil sînemi çāk eylerem
Zāhir étdüm lāle-veş bu dāğ-ı pinhānı saña
Gitdi çün rāh-ı fenāya éy göñül Ferhād u Kays
Degdi ğam kūhı ile miḥnet beyābānı saña
7. Şöyle şîrîn yaz **Muḥibbî** bu ma'ānî nakşını
İşidenler okuyanlar déyeler Māni saña

132.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tîr-i ğamzeñ dostum sehm-i se'adetdür baña
Her ne kim senden gelür 'ayn-ı 'ināyetdür baña
Kadd ü ḥaddüñden cüdā éy gülşen-i cān u göñül
Serv ü gül ḥār-ı belā ḥāşāk-i miḥnetdür baña
3. Mülk-i ğam sulṭānyam şāhā ayağūñ toprağı
Kelle-i bî-devletümde tāt-ı devletdür baña
Dostum kāfir gözün tîğı degerse düşmene
'İşk meydānında bir muḥkem cerāḥatdür baña
5. Kesret-i endüh ile miḥnet bucağı **Ḥayretî**
Bir nice yoldaş ile bir künc-i vaḥdetdür baña

133.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sürme derden bende-i fermān olayın ben saña
Sen benüm sulṭānum ol der-bān olayın ben saña

132. **Ġazel-i Dervîş Ḥayretî.**

Revān 1972: 124^a, Ḥayretî: *Dîvan*: G. 12.

2^b Serv-i gül: Serv ü gül Ḥayretî: *Dîvan*: G 12.

3^b tāt-ı: tāt u Ḥayretî: *Dîvan*: G 12.

133. **Ġazel-i Remzî.**

Revān 1972: 124^a.

- Kıl kabûl olsun fedâ cānum cemālün 'ıydine
Kur kemân ebrûlaruñ kurbân olayın ben saña
3. Sen leţâfet gülsitânında gül-i handānum ol
Bülbül-i bâğ-ı laţîf-elhân olayın ben saña
- Bezm-i meyde bir nefes sen yâr-ı dem-sâz ol baña
Ney gibi sînem delüp nālân olayın ben saña
5. Yaş aqıtsun gözlerüm dölâba dönsün kâmetüm
Gül gibi sen gülşen ol giryân olayın ben saña
- Édelüm tenhâca şoĥbet kıl beni mest-i ĥarâb
Kıfl-i genc ol sen baña vîrân olayın ben saña
7. Şun lebûñ cāmını kıl lâ-ya'kıl-ı esrâr-ı 'ışķ
Remzi[yâ] geh mest ü geh ĥayrân olayın ben saña

134.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil-rübâlar çok velî hergiz nazîr olmaz saña
Hey ne dërsin pâdişâhum kim esîr olmaz saña
- Sen ki ĥüsn iklîminüñ şimdi begüm sultânısın
Göñlümün taĥtı gibi 'ālî serîr olmaz saña
3. Éy göñül n'eylerseñ eyle koma elden dâmenin
Ger bilürseñ andan özge dest-gîr olmaz saña
- 'Aķla uyma vaz' gel 'aşık sen ol tedbîri ķo
'Işķ mülki pâdişâhısın vezîr olmaz saña
5. Gör nice bî-miśl ü bî-hemtāya vérmiş göñlini
Âferîn **İşhāk** vallāhi nazîr olmaz saña

134. **Gazel-i İşhāk Efendi.**

Revân 1972: 124^a, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 4.

135.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gün yüzünü görmezem zülfün olur hâyil baña
Geçdi bu 'ömrüm dirîğā olmaduñ māyil baña
Çokdan dil gitdi benden bir dahı añmaz beni
Anuñ-içün dér hıtab édüp gören bî-dil baña
3. Âh kim bañr-i firākuñ düşeli girdābına
Olmışam ser-geştesi peydā degül sâhil baña
Râh-ı 'ışkuñda senüñ sehl ola étmek terk-i ser
'ışkuñı terk eylemek lîkin gelür müşkil baña
5. Himmetüm bâzını şaldum sen hümâyı şayd içün
Fâriğ ol sen her ne dérlerse désünler [él] baña
Derd-i 'ışkumu **Muhibbî** görse ger Ferhād u Qays
Olur-idi 'ışkuma baş egdürüp kâyil baña

136.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Seyre gel kim muntazırdur cümle 'âşıklar saña
Māni' olmasun begüm birkaç münâfıklar saña
Şaklasun Hâk uyur ardınca uyanıqdan seni
Hem-dem olmuş âh kim bir nice 'âşıklar saña
3. Ben gedā-yı kūy-ı 'ışk oldumsa erzānī baña
Hüsn ili sulţānlığı hâkkā ki lâyıkdur saña
Vuşlat adın añduğuma ol perī güldi dédi
Yoğ-imiş aklıñ senüñ bî-çāre yazıklar saña

135. **Ġazel-i Sulţān Süleymān.**

Revān 1972: 124^b, Muhibbî: *Dīvan*: G. 74.

136. **Ġazel-i Yahyā Beg.**

Revān 1972: 124^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 15.

2^b 'âşıklar: fâsıklar Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 15.

5. Karşular **Yahyâ** seni görse kilâb-ı kûy-ı dost
Haylî ikrâm eyler ol yâr-ı muvâfıklar saña

137.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bir ayak sâķî belâ rāhında yoldaş ol baña
Ehl-i 'ışķuñ başı ben oldumsa sen baş ol baña
Rāh-ı ğam ser-mestini şūfî begenmezsen velî
Gel berü gör hālünü bir dem ayakdaş ol baña
3. Nār-ı āhum bende kaç kirpik kımazsa ğam degül
Yüzde naķş-ı na'lçeñ vardur yeter kaç ol baña
Hāra sır keşf étme éy murġ-ı çemen ğavġāyı kı
Gülşen-i Rāz okuyalum gel sebaķ-dāş ol baña
5. Éy **Behiştî** kûyı taşı üzre baş vërsem n'ola
Bāliş-i dībā-yı pür-güldür degül taş ol baña

138.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. 'Āşık olaldan benüm cānum saña
Bendeyem cān-ile sulţānum saña
Mest-i 'ışķuñ olduġum ġeñ yaķadan
Bildürir çāk-i girībānum saña
3. Hızır-ķ.aķ démek müvecceh söz-durur
Éy tudaġı āb-ı hayvānum saña
Şol kemān ebrūlaruñ-çün dil-berā
'İşķ-ile kırbān ola cānum saña

137. Ğazel-i Behiştî Raķmetu'llāh.

Revān 1972: 124^b, Behiştî: *Dīvan*: G. 15.

138. Ğazel-i Nażmî.

Revān 1972: 124^b, Nażmî: *Dīvan*: G. 371.

5. 'Âşık olmuşdur bu **Nazmî** bende âh
Cân u dilden saña sultânüm saña

139.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gel gel éy bülbül belâ küncinde haldâş ol baña
'Âşık-isen gel ʔarîḳ-i ğamda yoldâş ol baña
Cân-ıla şâgird olup üstâd-ı 'ışka gül gibi
Gel Bahâristân okuyalum sebaḳ-dâş ol baña
3. Gel berü meyhâne-yi 'ışka ḳadem-rencide ḳıl
Câm-ı ğam nûş étmede bir yâr-ı evbâş ol baña
Devletinde şâh-ı 'ışḳuñ ben de ğam sultânıyam
Éy gözüm saḳḳalığ ét éy âh ferrâş ol baña
5. Ğam beyâbânında ḳaldum yaluñuz éy **Ḥayretî**
Hey meded gel ḳandasın yoldaş [u] ḳardaş ol baña

140.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dostum ğāyetde te'şîr eyledi fûrḳat baña
Başum alup gideyin eglencedür ğurbet baña
Günde biñ kez ölmeden vay kim ḥalâş étdüñ beni
Éy ecel rahmet saña kim vérmedüñ zaḥmet baña
3. Bir 'azîz-i mısr-ı ḥüsnüñ cân u dilden ḳuluyın
Ger döгерse devlet olur ger söge 'izzet baña
Saña kimse bî-vefâ démezdi éy nâ-mihribân
Eyleseñ ḥâl-i perişānum görüp şefḳat baña

139. Ğazel-i Ḥayretî.
Revân 1972: 124^b, Ḥayretî: *Dîvan*: G. 13.

140. Ğazel-i İshâḳ.
Revân 1972: 124^b, İshâḳ Çelebi: *Dîvan*: G. 8.

5. Devletüñde hoş geçen kullarla vaqtüm hoş geçer
Sen de inşâf eyle yâ yétmez mi bu devlet baña
Cevrüñüñ olmadığınınñ hîç haddi gâyeti
Sen ne dërseñ dé efendi hoş gelür gâyet bana
7. Bunca yıldur gözlerin **İshāk** hayfâ kim dahı
Pâyına yüz sürmege el vérmedi fırsat baña

141.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hün-ı eşk oldı revân ol serv-i mevzûndan yaña
Gitdi gelmez bir dahı çeşm-i pür-hûndan yaña
Ser-keş olsa merķad-i Leylîdeki serv-i bülend
Bād anı tahrik éder[miş] kabır-i Mecnûndan yaña
3. Tıfl-ı eşküm çihre-i zerd üstine oldı revân
Tālî'üm gör ol bed-ahter akdı altundan yaña
Ġarķ olupdur başdan ayağa varınca kan dere
Bir nazar kıl hüsrevâ bu eşk-i gülgûndan yaña
5. Şa'sa'a şanma güneş zencir-i zer takmış çeker
Âhumuñ ejderlerin éy **Emrî** gerdûndan yaña

142.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Yâr olursa ger o hürşid-i kamer-ţal'at baña
Eyleye iķbâli baht u yâr ola devlet baña
Halka-i zikri koyup bezm-i meye gelse nigâr
Hânkâh-ı devrde şüfî çıķa şöhet baña

141. Ġazel-i Emrî.

Revân 1972: 125a, Emrî: *Dîvan*: G. 17.

^{1a} Hün-ı: Cûy-ı/serv-i: kadd-i Emrî: *Dîvan*: G. 17.

142. Ġazel-i Vâlihî.

Revân 1972: 125a.

3. Nağd-i cān-ile nigāruñ nağsını kıldum taleb
Éy dirigā vérmedi nağkâşlar şüret baña
Mihre bakmış gibi çeşmi nem tolu gören beni
Éy mehüm mihrüñ vérüpdür bir 'aceb hâlet baña
5. Kaşdum oldur kim zen-i dehre murādum vérmeye
Ger éderlerse erenler **Vālihī** himmet baña

143.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Mübtelā éden ben bu bī-çāreyi cānā saña
Hörlik kılmış müyesser baña istignā saña
Pāy-māl étme [ele] al göñlüni 'aşıklaruñ
Hamdüli'llāh el vérüpdür dostum dünyā saña
3. Geh raķībūñ geh benüm yüzüme güldüğün nedür
İki yüzlülük düşer mi éy gül-i ra'nā saña
Olmadum aғыār-ile gerçi keş-ā-keşden hālāş
Éy kemān-ebrū 'aceb bilsem ne kıldum yā sana
5. La'lüñi şunup **Vuşülī** bendeñ ihyā eyledün
Var-ise saña şunuldı mu'ciz-i 'İsā saña

144.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Zehr-i ğam deryāların cām-ı felekden sākiyā
Bir nefes nūş éden 'aşıklara şad merhabā
Gün toğar başına rindüñ gūşe-i meyḥānede
Cām-ı hūrşid [ü] sürāḥī maṭla'-ı nūr-ı şafā

143. Ğazel-i Vuşülī.
Revān 1972: 125^a, Vuşülī: *Dīvan*: G. 6.

144. Ğazel-i Şem'ī.
Revān 1972: 125^a, Şem'ī: *Dīvan*: G. 8.

3. Kesme cevruñ bir nefes öldürme kurbân olduğum
‘Âşıkun āb-ı hayât-ı cāvidānıdur vefā
Ol ṭabīb-i cān u dil derdine düşseñ éy gönül
Çāre yok şimden girü benden saña senden baña
5. Dirligüm āb-ı hayât olursa sensüz bir nefes
Cām-ı ‘ışkuñsuz ḥarām-ender-ḥarām olsun baña
Vérmeğil dünyāya yārūñ ayağı toprağını
Éy gönül iki cihānda yeter ol dirlik baña
7. Āfitābum **Şem‘i**-veş yakduñ cihānı ser-te-ser
Altun üsküfler géyüp gün gibi nārenci kabā

145.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eşk-i çeşmüm kim revān oldu yoluña serverā
‘Arz éder derd-i derūnumdan dem-ā-dem mācerā
Gün yüzüne karşı éy meh ger muķābil olmasa
‘Āleme māh-ı felek olmazdı böyle rüşenā
3. ‘Arşa-i hüsnünde kıldum tīrüne sīnem nişān
Geçürürseñ cānuma meydān senün éy kaşı yā
Sen kemān-ebrüyı çeşmüm cān-ile seyr étmege
Oldı her tīr ü ḥadengün sīneme revzen-güşā
5. Görmedüm Eyyüb-veş derdā ḥuzūr-ı ‘ālemi
Éy **Niyāzī** olalı bu derd-i ‘ışka mübtelā

^{7b} üsküfler: üsküfle Şem‘i: *Dīvan*: G. 8.

145. Gazel-i Niyāzī.
Revān 1972: 125^a.

146.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Çün vérildi dostum bu hüsn-i bî-hemtā saña
Mübtelā olsa 'aceb midür bütün dünyā saña

Bir söz-ile 'ālemüñ kalbini teşhîr eylemek
Cānib-i Hâkdan kerāmetdür begüm gūyā saña
3. Zāhir oldı cümle āfāk ehli étđi ittifāk
Mihir ü mehden yég yaraşur tal'at-i zībā saña

'Āleme olmuş-durur 'ışkumla çünki dāsītān
Her ne kim söyler ise yā bañadur yā saña
5. Dostum bilmezlik-ile kendüme zılm eyledüm
Ben ne haddümdür ki olam 'āşık-ı şeydā saña

Dil kesilsün déyü şöhetde zebānın kesdiler
Dil uzatdı gibi beñzer şem'-i bezm-ārā saña
7. Zāhidā men' eyleme **İşhāk**[1] kūy-ı yārdan
Ger naşīb olsun dér-iseñ Cennetü'l-Me'vā saña

147.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ger baña rihlet müyesser olsa 'uqbādan yaña
Bağmayam hergiz [dönüp] vallāhi dünyādan yaña

Āteş-i ğam ger vücūdum hānesin kılsa remād
Açmayam minnet gözin 'ālemde deryādan yaña

146. **Ġazel-i İşhāk.**

Revān 1972: 125^b, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 7.

1^a vérildi dostum bu: bu vech ile virildi İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 7.

147. **Ġazel-i Behiştî.**

Revān 1972: 125^b, Behiştî: *Dīvan*: G. 31.

1^b hergiz: bir kez Behiştî: *Dīvan*: G. 31.

3. Ay u gün âyīne-i maḵṣūdum olursa daḥı
Bir nefes yüz tıtmayam bu çarḥ-ı mīnādan yaña
Āfitāb-ı 'ıṣḡ tābından yanarsam şanmañuz
İltimās-ı sāye iltem serv-i bālādan yaña
5. La'l-i cānān gibi cān vērse **Behiştī** cām-ı mey
Kılmayam hergiz ayak seyrin Ġalatadan yaña

148.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Kıl hidāyet kim olam rāh-rev-i rāh-ı Hüdā
Ben kuluñ ḳoma ḡalāletde meded yā Mevlā
Vāy eger şöyle ḡalāletde geçerse 'ömrüm
Hāḡdan érmezse hidāyet ebedī vāy baña
3. Vāy ben müznibe ben yüzi ḳara 'āṣīye
Ki günüm ḡüzn-ile 'ıṣyānda geçer şubḥ u mesā
Geçdi eyvāy hevāsıyla hevesde 'ömrüm
Rūzgār āh ki her dem beni yiltür o yaña
5. Yā İlāhī yüce dergāhuñda her kim tıta yüz
Keremüñden anı maḡrūm édesin sen ḡāṣā
Şoñ nefes beni īmāndan ayırma yā Rab
Baña luṡfuñ kıl o demde keremüñ birle 'aṡā
7. Ḳoma yā Rab ḡalāletde bu **Naẓmī** ḳuluñu
Bir 'ināyet kıl o 'āṣīye hidāyet kıl aña

148. Ġazel-i Naẓmī.
Revān 1972: 125^b, Naẓmī: *Dīvan*: G. 391.

149.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kātı düşvār oldı cānum n'eylesün tedbīr aña
Hey ne sengīn-dil olur āh eylemez te'sīr ana
Āyet-i hüsniindeki yér yér olan müşkilleri
Yazdı haṭṭ[ı bir] ğubārī haṭla tefsīr aña
3. Gönderürse ol kemān-ebrū eger ğamz'okların
Gécirüp sīnemde édem cān içinde yér aña
Cevr[i] 'ādet kılmasun 'uṣṣāka zülfün key şaķın
Bir ğün ola érişe bu nāle-i şeb-ġīr aña
5. 'Işķ meydānında ğüyā bu **Muḥibbī** şīr olup
Āhı ṭavķ [u] göz yaşı olmuş-dur[ur] zencīr aña

150.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Yaraşur Mışr-ı cemālünde senün mā'ī ridā
İki şakķ olmuş yatur ğüyā ki Nīl-i dil-ġüṣā
Lāciverd-ile çekilmiş cedvele beñzer hemān
Görinen mā'ī ridā dīvān-ı hüsniünde şehā
3. 'Aynı ile dāl olupdur lā-naẓīr olduġuña
Lām-elif gibi ridāñ éy serv-i ğülzār-ı vefā
'Aks-i dūd-ı āhumuz şekl-i ridādur fi'l-meşel
Zāt-ı pākūñ oldı 'ışķ ehline mir'ātü'ş-şafā

149. **Ġazel-i Muḥibbī.**

Revān 1972: 125^b, Muḥibbī: *Dīvan*: G. 75.

1^a cānum: ḥālüm Muḥibbī: *Dīvan*: G. 75.

2^a yer yer olan müşkilleri: müşkilleri keşf eyleyüp Muḥibbī: *Dīvan*: G. 75.

150. **Ġazel-i Yahyā Beg.**

Revān 1972: 125^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 6.

5. Şanma éy **Yahyâ** ridâdur görinen 'ayne'l-yakîn
Hâle-i mâh-ı cemâlidür vérür zînet aña

151.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gönlümi yıķduñ benüm éy yâr n'étdüm ben saña
Eyledüñ cāndan beni bî-zâr n'étdüm ben saña
Ac[1] sözle tatlu cānumdan uşandurduñ beni
Söyle luţf ét éy şeker-güftâr n'étdüm ben saña
3. Şu gibi yüz sürmeden ğayrı ayağuñ tozına
Toĝrı dé éy serv-i hoş-reftâr n'étdüm ben saña
El mi şundum dāmen-i pāküñe yoĥsa ħâr-veş
Éy lebi ğonca yüzi gülzâr n'étdüm ben saña
5. Ĥâtır incitmek 'aceb merdümlik ādemlük midür
Éy melek-manzar perî-ruĥsâr n'étdüm ben saña
Ĥiç düşer mi şānuña böyle münāfıklık senüñ
Andan éy ayyâr u éy tarrâr ne étdüm ben saña
7. Ben faķirem ĥâtırım yıķmak benüm erlik midür
Yuf cihānda éy zen-i bāzâr n'étdüm ben saña
Ĥayretîem sevdüğümden ğayrı ĥiç bir vech-ile
Ne suçum yâ ne günāhum var n'étdüm ben saña

151. Ġazel-i Dervîş Ĥayretî.
Revân 1972: 126^a, Ĥayretî: *Dîvan*: G. 15.

152.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Älem̄in gördüm bu gün cām-ı şarābuñ sāķiyā
N'ola ger dērsem aña āyīne-i 'ālem-nümā
Kendüñüz görmeñ déyü halka naşihat eyleme
'Āķil-iseñ anları ķo kendüñi gör nāşihā
3. Biribirine şarılmış mārıldur fi'l-meşel
Pādişāhum ḥasret-i zülfüñle tuğrālar baña
Mā'il olsa āstānuñda n'ola ķalb-i 'adū
Cezb éder pülād lā-büd kendüye āhen-rübā
5. Sīnedekeyken tīr ü tīguñ acımaz zaḥmum velī
Acır ol dem kim ola éy yār anlardan cüdā
Şanma ḥunnā **Vālihī** pāy-ı semendinde anuñ
Cūy-bār-ı ḥūn-ı eşkümden bulaşdı ķan aña

153.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Şeb-i fūrķatde açup dāğ-ı dil-i zārı saña
Gele éy şem' yanup yaķılayın bāri saña
Devlet-i 'ışķ-ile biz genc-i murāda érdük
Dehrüñ éy ḥvāce ķamu dirhem ü dīnārı saña
3. Éy göñül kesdi yine müdde'īyi yanından
Çün deminde bulunur [ḥanķer-i] ḥūn-ḥvārī saña

152. **Ġazel-i Muḥibbī-i Vālihī.**

Revān 1972: 126^a.

Bu şiir çalışmamızın 41. gazeli olarak da geçmektedir. Ancak 41. gazel 5 beyit uzunluğundadır. 41. gazel ile bu şiir arasında 4 beyit aynı alınmıştır. Ancak beyitlerin yerleri iki şiirde birbirinden farklıdır.

153. **Ġazel-i Vuşülī.**

Revān 1972: 126^a, Vuşülī: *Dīvan*: G. 3.

- Mîve-i vaşlı çün el vérmedi aksen yaşum
Hâlûme ağlayayın éy serv-i sehî bâri saña
5. Éy **Vuşûlî** bu şehir gün gibi üstüme gelüp
Göstereyin mi dédi devlet-i bîdârı saña

154.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğam diyârında ecel peyki güzâr étmez baña
Yok şanur varum meger kim i'tibâr étmez baña
- Dağıdur her lahza raht-ı 'ayşumı āhum yeli
Kağı nâ-hağ zulmdür kim rûzgâr étmez baña
3. 'Işk zevkîle hoşem terk-i naşîhat kıl refîk
Ben ki tiryâki-mizâcem zehr kâr étmez baña
- Yâr cevri étmez baña ağıyâr ta'lîm étmeden
Bi'llâh ağıyâr étdüğü ihsân[ı] yâr étmez baña
5. Çarhıdan aşırmadan yâduñla âh-ı âteşin
Ğadr édüp gerdün şererden zer nisâr étmez baña
- Nağd-i cân târâc-ı ğamdan şaklamak düşvârdur
'Işk tâ seng-i melâmetden hîşâr étmez baña
7. Yâd-ı la'lüñle **Fuzûlî** gözleyüp râh-ı 'adem
Var bir tedbîri ammâ âşikâr étmez baña

154. Ğazel-i Fuzûlî.

Revân 1972: 126^a, Fuzûlî: *Dîvan*: G. 16.

155.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Bezm-i cihāna şem'-i ruḥuñ vérmese ziyā
Cām-ı felekde olmaz-idi zerrece şafā

Bir cām içürdi göñlüme mihrüñ şehirde kim
Bir zerre geldi çeşmüme cām-ı cihān-nümā
3. Ten zevraḳı hiçābını ref' étdüñ aradan
Deryā-yı vaḥdet içre olup cümle āşinā

Ḳo ikiliḡi birlige yet 'ışḳ-ı yār-ile
Géc ḡayrdan ki ḡayruñ olur varlıḡı hevā
5. Bedr ét hilāli gün gibi bir meh-liḳā-y-ile
Ḳoş gör bu devri tā ki felek reşḳ éde saña

Yaḳ sāz u söz-ile oda göñlüñi üd-veş
Ḳānūn-ı 'ışḳa uy kim ola derdüñe şifā
7. Dāmān-ı 'ışḳ-ı yāri elüñden ḳoma şaḳın
Şem'î olursa iki cihān ḡalk[ı] bir yaña

156.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sīneme sōḡseñ begüm sīn-i sa'ādetdür baña
Göz ucıyla egri baḳsañ 'ayn-ı 'izzetdür baña

Fūrḳatinde derd-ile ölmezsem aḡlañ dostlar
Ölmek 'ışḳı ṯarīḳında muşībetdür baña

155. Ġazel-i Şem'î.

Revān 1972: 126^a, Şem'î: *Dīvan*: G. 9.(Şem'î Dīvanı'nda 10 numarası iki kez verilmiştir. Bu yüzden bu gazel Şem'î Dīvanı'nda 10 numaralı gazel gibi görünmektedir.)

1^a cihāna: zamāna Şem'î: *Dīvan*: G. 9

2^b Bir: Her Şem'î: *Dīvan*: G. 9.

156. Ġazel-i İshāḳ.

Revān 1972: 126^b, İshāḳ Çelebi: *Dīvan*: G. 9.

3. Ben haķır eksükliye Mecnûn-ile Ferhâdı sen
Artuķ añma dil-berâ zîrâ ki gayretdür baña
Éy cefâ-cû sevdüğüm ma'zûr tut dil-berlerüñ
Bî-vefâsın pür-cefâsın sevme 'âdetdür baña
5. Dâyimâ hûn-ı ğamuñla böyle merzûķ olduğum
Hoş ğanîmetdür efendi ulu ni'metdür baña
Éşigüñ derbânlığından Rûma sulţan olmağı
Éy ma'âzallâh gerekmez añma zilletdür baña
7. Kendü işinde benî âdem olan étmek haţâ
Her kime mîrâs ise **İshâķ** şan'atdür baña

157.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nâ-murâd oldu gidenler küy-ı keşretten yaña
Anuñ içün ehl-i 'irfân şapdı vahdetden yaña
Halk içinde gördi yok seng-i melâmetden halâş
Vardı Mecnûn gitdi şahrâ-yı selâmetden yaña
3. Şayd-ı makşûda zafer bulmağıçün şeh-bâz-ı dil
Açdı himmet bâlini evc-i irâdetden yaña
Zâhidâ olmağa 'aql âlâyişinden pâk dil
Gel bizümle bir qadem deryâ-yı hayretten yaña
5. Âsitân-ı şâha mesnedsüz **Behiştî** çâre yok
Terbiyetsüz tıfl 'azm itmez sa'âdetden yaña

^{5a} hûn-ı: hân-ı İshâķ Çelebi: *Dîvan*: G. 9.

^{6b} Éy: Hey İshâķ Çelebi: *Dîvan*: G. 9.

157. **Gazel-i Behiştî.**

Revân 1972: 126^b, Behiştî: *Dîvan*: G. 26.

158.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Mişl ü nazîr olur mıdı éy bî-vefâ saña
Olmasa âh cevır-ile 'illet cefâ saña

Cevr ü cefâ-y-ile beni öldürdüñ âh sen
Dil vérdüğüm midür günehüm dil-berâ saña
3. Sen baña étdüğünce hey âfet cefâ vü cevır
Ben eylerem du'â vü şenâ dâyimâ saña

Şahbâz-ı dil ne deñlü ki sen yüksek uçasın
Her dem hevâñla érişür éy hümâ saña
5. Sen şâh-ı hüsne **Nazmî** kul oldu efendi kul
Bu hüsne-ile görüp seni dil vérdi tâ saña

159.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ğazel bahır-ı melâhatdür suşür emvâcıdur cânâ
Göñül şarrâfıdır anuñ ma'ânî dürr-i bî-hemtâ

Şanasın bülbül-i bağ-ı belâgat oldu her beytüm
İki mışra'dan uçmağa kanat açmış-durur güyâ
3. Ya hod Tûr-ı niyâz içre görüp nûr-ı tecellâyı
Giribânın çeküp çâk eyledi bir 'âşık-ı şeydâ

158. Ğazel-i Nazmî.

Revân 1972: 126^b, Nazmî: *Dîvan*: G. 551.

159. Ğazel-i Yahyâ Beg.

Revân 1972: 126^b, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

1^a cânâ: anuñ Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

1^b Göñül şarrâfıdır anuñ ma'ânî dürr-i bî-hemtâ: Ma'ânî aynı ile vâridât-ı cânib-i Mevlâ Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 6.

2^a bülbül-i bağ-ı belâgat oldu: bülbül-i bağ-ı cinâna döndi Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

- Nikâb altında bir Yûsuf-cemâli görmek isterseñ
Görinsün perde-i nazm içre saña şâhid-i ma'nâ
5. Ğam-ı 'ışk-ile zencîrin sürür dîvâne olmuşdur
Hilâl-ebrûlaruñ vaşfında her bir mışra'-ı ğarrâ
Sütür-ı nazm-ı rûh-efzâ degüldür görinen gûyâ
Fezâ-yı rûh-ı cennetde düşüpdür sâye-i tûbâ
7. Hezârân âferîñ olsun 'aceb nağş-ı cemâl olmuş
Beyâz üstinde 'aynıyla görinen şi'r-i müsteŝnâ
İlâhî 'âlem-i vuşlat gibi 'ömrini az eyle
Bu ebkâr-ı ma'ânîye tama' eylerse her ednâ
9. Kemâl-i nazm-ile da'vâ éderseñ şimdi lâyıkdur
Olupdur da'vâya ma'nâ hâyâl-i hâşuñ éy **Yahyâ**

160.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Zûlmet-i zülfüñde la'lüñ âb-ı hayvândur baña
Éy Mesîhî sözlerüñ derdüme dermândur baña
Gül açılsa hâlk-ı 'âlem gül gibi hândân olur
Sensüzin gülrâr-ı 'âlem cümle zindândur baña
3. Cân u dilden çeşmüñüñ şayyâdına şundum boyun
Arada bildüm hicâb olan bugün cândur baña
Rûz-ı hicründe görenler beni tenhâ şanmasun
Derd ü ğam durmaz gelür her biri mihmândur baña

4 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 6. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

6 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

7 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 8. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

7^a nağş-ı cemâl: nağş-ı hayâl Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

8 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 7. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

9^a éderseñ şimdi lâyıkdur: idersem ğam degül her dem Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

9^b hayâl-i hâşuñ: hayâl-i hâşum Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 1.

160. **Gazel-i Muhibbî.**

Revân 1972: 127^a, Muhibbî: *Dîvan*: G. 7.

5. Saçalıdan mezra^{6a}-ı dilde maḥabbet toḥmını
Dūd-ı āhum ebr olup göz yaşı bārāndur baña
Cân [fedā] étmez dér-imiş yoluña bî-dîn raķīb
Hāy inanma dostum vallāhi bühtāndur baña
7. Gülşen-i derde **Muḥibbî** olalı cismüm nihāl
Mevye bağrum başıdur her berg peykāndur baña

161.

Mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün
Muzāri' --- + / - + --- / --- + / - + ---

1. Hürşid-i rüy-ı yāri çün eyledüm temāşā
Bir zerresi içinde gördüm iki Süreyyā
Olmaz egerçi zāhir encüm güneş yüzinde
Reftār-ı pür-şitābuñ eyler anı hüveydā
3. Toğru elif gibidür üstinde āfitābuñ
Ruḥsāruñ üzre bīnūñ éy mihr-i 'ālem-ārā
Beyhūde güyü çokdur şol tōp-ı ğabğabuña
Çevgān gibi kec olan el urmasun nigārā
5. Ebrūña öykünelden şehr içinde buldı şöhet
Barmaqla gösterürler şimdi hilāli cānā
Kārum şorarsa yārān kendüyi keyl édüben
Ġam hırmeninde oldum āhumla bād-peymā
7. Ol sīb ğabğab için nārence döndüm **Emrî**
Böyle qalursa ḥālüm bih olmaz ise eyvā

6^a dér-imiş: dimiş Muḥibbî: *Dīvan*: G. 7.

6^b Hāy inanma: Bāver étme Muḥibbî: *Dīvan*: G. 7.

7^b başıdur her berg: başı vü berk Muḥibbî: *Dīvan*: G. 7.

161. **Ġazel-i Emrî.**

Revān 1972: 127^a, Emrî: *Dīvan*: G. 28.

4 Bu beyit Emrî *Dīvanı*'nda bulunmamaktadır.

162.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. Dem-i fûrkatde dilâ yârî ola Bârî saña
Yârî yâr eylese bir iki gün Bârî saña
Bâr-ı 'ışkum çekemez rāh-ı belāda ten-i zār
Gele éy tevsen-i dil yükledeyin bārı saña
3. Saña dil vérdi günāh étdi déyü sulṭānum
Yine geçmiş gibi düşmen bu güneh-kārı saña
Gel raḳībā édelüm kısmetümüz haḳ üzere
Vuşlat-ı yârı baña fûrkat-i dildārı saña
5. Hāk-i pāyuña nişār étmege éy kân-ı kerem
'Arz éder **Vālihî** bu nazm-ı güher-bārı saña

163.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. Baḥr-i ḥüsn içre n'ola éy dūr-i yek-dāne saña
Ger şadef dāye olup lü'lü' olursa lālā
Bize açılmaḳ imiş kaşdı o ğonce-dehenüñ
Açma ammā bunı bir kimseye éy bād-ı şabā
3. Tîr ü tîġuñ ne kıılır cism-ile cāna görseñ
Ben anı şerḥ édemem sînemi gel gör yārā
Zāl-i dehrüñ degül imişse ser-i müyî sefid
Şubḥ-dem başına yakmazdı şafaḳdan ḥınnā

162. Ğazel-i Vālihî.

Revân 1972: 127^a.

163. Ğazel-i Vuşulî.

Revân 1972: 127^a, Vuşulî: *Dîvan*: G. 2.

3^a Tîr ü tîġuñ: Tîġ u tîrûñ Vuşulî: *Dîvan*: G. 2.

5. Éy **Vuşûlî** lebi vaşfı ile vér cāna hayāt
Édegör kâ'ide-i āb-ı hayātı icrā

164.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy melek-sīmā ki senden özge hayrāndur saña
Hak bilür insān démez her kim ki insāndur saña
Vermeyen cānın sana bulmaz hayāt-ı cāvidān
Zinde-i cāvid aña dērler ki kurbāndur saña
3. 'Ālemi pervāne-i şem'-i cemālün kıldı 'ışk
Cān-ı 'ālemsin fedā her lahzā biñ cāndur saña
'Āşıka şevkuñla cān vérmek bize müşkil degül
Çün Mesîh-i vaktsin cān vérmek āsāndur saña
5. Çıkma yārüm géceler ağıyar ta'nından şakın
Sen meh-i evc-i melāhatsin bu nokşāndur saña
Pādişāhum zūlm édüp 'āşık seni zālim démiş
Hüb olanlardan yaman gelmez bu bühtāndur saña
7. Éy **Fuzûlî** hūb-rūlardan teğāfüldür yaman
Ger cefā hem gelse anlardan bir ihsāndur saña

165.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hey yolında öldüğüm bilseñ ne hāl oldu baña
Senden ayru bir nefes dirlik muhāl oldu baña

5^a Éy **Vuşûlî** lebi vaşfı ile vér cāna hayāt: Tarz-ı Bākīye **Vuşûlî** yüri uydur şi'rün
Şem': *Dīvan*: G. 2.

164. **Gazel-i Fuzûlî.**

Revān 1972: 127^a, Fuzûlî: *Dīvan*: G. 21.

165. **Gazel-i İshāk.**

Revān 1972: 127^b, İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 5.

1^a bilseñ: bilsem İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 5.

- Degme bir mihrâba baş egmezdi gönlüm âh kim
Secde-gâh ol tāk-ı ebrû-yı cemâl oldı baña
3. Nâr-ı şevkuñla bu sînem üzre yér yér dāğlar
Şuffe-i 'uşşākda şaff-i ni'âl oldı bana
- Nice müddet rûze-i hicrân ile me'lûf iken
Ârzû-yı devlet-i 'îd-i vişâl oldı baña
5. Hîç bir dem gülmedüm **İshāk** dil-şād olmadum
Kısmet-i rûz-ı ezel çünkim melâl oldı baña

166.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Keremüñ cevır ü cefâ-y-ise hemân ancağ ola
Sitemüñ mihr ü vefâ-y-ise hemân ancağ ola
- Çâre cân vèrmek-imiş 'ışkuña bildüm nâçâr
Dostum derde devâ-y-ise hemân ancağ ola
3. Dil ciger kanı içér yâd-ı lebûñle her dem
'Âşıka zevk ü şafâ-y-ise hemân ancağ ola
- Uğramaz yanuma dil 'ışka uyup oldı levend
Ten yuvasında yuva-ise hemân ancağ ola
5. Dile göndermege ğamzeñ oqın eglendürür âh
Baķışuñ éy meh o yây-ise hemân ancağ ola
- Varmaz éy kaşı kemân ğayre geçüp benden oqıñ
Yaluñuz luţfı baña-y-ise hemân ancağ ola
7. Miske beñzetdi haţâ-y-ile **Niyâzî** zülufüñ
Éy büt-i Çîn bu haţâ-y-ise hemân ancağ ola

^{4b} devlet-i: tal'at-i İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 5.

166. **Ġazel-i Niyâzî.**
Revân 1972: 127^b.

167.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil çeker bār-ı ğamı étmez taḥammül kâf aña
Dostlar étmez misüz bi'llāhi déñ inşâf aña
Kûh-ı dilden derd-ile âh eylesem Ferhâd-veş
Tağlar ancak degül âheng éder eṭrâf aña
3. 'Işk meydânında evvel terk-i serdür 'âşîka
Kim ki cân terk eylemez 'ışkdan ne hâcet lâf aña
Jeng-i ğamdan kim ki dil âyînesin pāk isteye
Yâ leb-i dil-ber gerek yâḥûd şarâb-ı şâf aña
5. Cevher-i vaşl[ı] metâ'ın şorma her nâ-ehle kim
Cevheriyem şor baña kim olmuşam şarrâf aña
La'l-i nâb-ı dil-bere ol dem meger érer elüm
Kûze éde toprağumdan yâ kadeḥ ḥazzâf aña
7. Éy **Muḥibbî** çünki dildârũnda hiç inşâf yok
Çâre ne şabr eyle tâ kim Ḥaḳ vére inşâf aña

168.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'Aqlum almağdan ise cânımı al dédüm aña
O perî güldi dédi 'aqluñ alan cânuñ ala
Kõmadı 'âlemi göñlüm gibi seyr eylemege
Beñzer ayak bağıdur silsile-i 'ışk baña

167. **Ġazel-i Muḥibbî.**

Revân 1972: 127^b, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 21.

^{1b} bi'llāhi déñ: billah diyüñ Muḥibbî: *Dîvan*: G. 21.

168. **Ġazel-i Yahyâ.**

Revân 1972: 127^b, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 17.

3. 'Âşık olan kişi[ler] bâb-ı 'adûdan geçemez
Kâmeti olmayıcağ çarḥ-ı felek gibi dü-tâ
Var durur bu géce derd ehli ile şoḥbetümüz
Eyle éy muṭrib-i cān zümre-i 'uṣṣāka şalā
5. Āteş-i 'ışkı gülistān-ı cināna vérmez
'Ālem-i mihr ü maḥabbetde olan éy **Yahyā**

169.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āteş-i dūzaḥda yanmak emr éderseñ ger baña
Bî-edeblikdür ümîd-i çeşme-i Kevşer baña
Çekmeye çāh-ı cünûndan taşra ben üftādeyi
Her taraf olsa selāsil tendeki mûlar baña
3. Leblerüñsüz fürkatüñ Mısrından éy Yūsuf-cemāl
Zehr-i kâtilden beterdür şerbet-i şeker baña
Éllerüñ 'aybın çekerdüm tevbekār olmuş déyü
Şimdi kendüm tevbe eylersem ne dér éller baña
5. Künc-i 'uzletde **Behiştî** bulmuşam genc-i ferāğ
N'eyleye 'özü eyleyüp gerdün-ı dün-perver baña

3^a bâb-ı 'adûdan: bâb-ı fenâdan Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 17.

3^b çarḥ-ı felek: dāl-i 'adem Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 17.

5 Bu beyit Yahyā Beg Dīvanı'nda 7. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

169. **Gazel-i Behiştî.**

Revân 1972: 127^b, Behiştî: *Dīvan*: G. 27.

İbtidâ'-i Harfû'l-Bâ'

170.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşık olduğum tıyaldan yüzüme bakmaz habîb
Yöresine uğramaz ölümlü bîmâruñ tabîb
Çin-i zülfünden çekilsin dér-imişsin dostum
Hey ma'âzallâh ne çâre uşta boğaz uşta ip
3. Kısmet olmak ister-iseñ derd ü ğam cân u dile
Ok bıraksun ğamzeñ éy ebrû-kemânum yâ naşîb
Mest olıcak kan içer dérler senüñçün dostum
Hey gözi mestüm şarâb-ı nâbı n'eylersin içüp
5. Gözlerüñ 'ayn-ı 'inâyetdür kime éde nazar
Kırpıgüñ sehm-i sa'âdetdür ki[m]e ola naşîb
Pâdişâhum kılıcuñla açılır iklîm-i hüsn
Ġamzeñüñ şânında münzel âyet-i *Feth-i Karîb*
7. Zâ'f-ile görünmez oldum kimden umayın vişâl
Görmeyicek hastayı kime 'ilâc eyler tabîb
Acır-iseñ gel **Necâtî** derd-mende acı kim
Ne leb-i dil-ber naşîb oldu ne helvâ-yı rakîb

171.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy şafâ-yı 'ârızuñdan çeşme-i hürşîde âb
Şu'le-i şem'-i cemâlüñ nûr-bağş-ı âfitâb

170. **Ġazel-i Necâtî Beg.**

Revân 1972: 128^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 25.

4^b nâbı: nâzı Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 25.

5 Bu beyit Necâtî Beg *Dîvanı*'nda 23. gazelin 2. beyti olarak yer almaktadır.

171. **Ġazel-i Bâkî.**

Revân 1972: 128^a, Bâkî: *Dîvan*: G. 18.

- Géce hüsniñ şevkine encüm sürür u sürda
Çarh âteş-bâzdur güyâ elinde mäh-tâb
3. Şanma şebnemdür düşen hecr-i ruhuñda şubh-dem
Kubbe-i gerdün çıkardı tâb-ı âhumla gül-âb
Hasret-i la'l-i lebün şol deñlü te'sîr étدی kim
Kıp kızıl dîvâne mey baş açuķ abdâluñ habâb
5. Bâde nüş étseñ kenâr-ı câma gelse leblerün
Duhter-i rez güşına güyâ taķılur la'l-i nâb
Dehri enfâsuñ mu'aţţar kıldı éy **Bâķî** yine
Tîb-i hâţır vérdi beñzer ol hiţâb-ı müsteţâb

172.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hâne-i dil kıldı ma'mûr olmadı hâlüm harâb
Hem helâķ étدی beni öldüm meded sâķî şarâb
Ayağına yüz sürüp sen şāhuñ öperdüm elin
Kâdir olsam hem-‘inān olmağa olsam hem-riķâb
3. Gör nice ser-bâzdur āhir nefesde bâdenün
Ayağın öpmege başın ortaya ķodı habâb
N'ola hoş-bū olsa zülf-i ‘anber-āmîzüñ kim
Cümle gülşen güllerinün āb-ı rüyıdur gülâb
5. Āyîne bu şüret-ile öykünürmiş yüzüne
Gör nice berk yüzlüdür bir kimseden étmez hicâb
‘Āşık-ı ğam-h'vār ile dil-dār olurdı hem-civār
Zerre-i nâķîz-ile hem-sāye olsa āfitâb

172. Ğazel-i İshāk.

Revân 1972: 128^a, İshāk Çelebi: *Dîvan*: G. 11.

1^b hem: ğam İshāk Çelebi: *Dîvan*: G. 11.

5^b berk: biñ İshāk Çelebi: *Dîvan*: G. 11.

7. Cümle-i âfâkda İshâka beñzer kimse yok
Sen şeh-i 'âlî-cenâba étdügi-çün intisâb

173.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hâne-i ağıyardan çıkdı o meh çün bî-nikâb
Eyle şandum doğdı 'akreb menzilinden âfitâb
Cismümi hâkister étdi nâr-ı hicrân tûrfedür
Âhumuñ yéli eser hem mevc urur çeşmümde âb
3. Dil ocağ u kara dâğ üzre elifler sihler
Eyledüm bâzâr-ı 'ışkuñda senüñ bağrum kebâb
Gönlüme geldükçe kaşuñ fikri nālân oluram
Kıl kemândan nâle eyler dil-berâ her dem rebâb
5. Ğurre kaşından ruhu rahşân-dur[ur] hurşid-veş
Ay başında Emriyâ vérmez egerçi mâh tâb

174.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Bu géce ki hem-dem-durur ol [şem'-i] şeker-leb
Şubhuñ nefes urmağa mecâlin koma yâ Rab
Bir rûz-durur şubh-ı şafâ-bahş-ı cemâlün
Kim zülfüñ-ile bağlamış iki tarafın şeb
3. Éy hür-ı perî-peyker eger var-ise sensin
Bir nûr-ı muşavver k'aña cândan ola kâleb

173. Ğazel-i Emrî Efendi.

Revân 1972: 128^a, Emrî: *Dîvan*: G. 46.

^{1b} 'akreb: mağrib Emrî: *Dîvan*: G. 46.

^{2a} hicrân tûrfedür: hicrânuñ senüñ Emrî: *Dîvan*: G. 46.

^{3a} ocağ u: ocağı / üzre: engüşt Emrî: *Dîvan*: G. 46.

174. Ğazel-i Aḥmed Paşa.

Revân 1972: 128^a, Aḥmed Paşa: *Dîvan*: G. 11.

- Éy dil ruh u zülfin görüben terkümüz urma
Çıkma sefere k'oldı mehüñ menzili 'Akrab
5. Kapuña yüzüm sürdügüme nükte budur kim
Bâb üzre yaraşur kim ola levh-i müzehheb
- Éy eşk nihân ol göricek yüzini yāruñ
Hörşid 'ayân oldı gerek maḥv ola kevkeb
7. Bir buse diler **Aḥmed**-i dil-ḥaste lebünden
Hiç olmayıcaḡ sözleri söyletse n'ola teb

175.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Êtmedin seyl-i fenâ 'ömr divârını ḥarâb
Huḡ mine'l-'ayşî naşîben ve mine'l-'ömrî nizâb
- Feth-i bâb-ı ḥarem-i 'ayş zi-meyḥâne taleb
Raḥimallâhü limen 'allemenî fethu'l-bâb
3. 'Ayş ét éy 'aşîḡ-ı şeydâ ki bahâr-ile yine
Züyyine'r-ravzatü ke'l-cenneti bi'l-verdi veṭâb
- Göñlüñi bir büte vér bencileyin kim déyeler
Yesserallâhü limen a'şâḡahü ḥüsnü me'âb
5. Serv-i nâzî ki zî-ruḥsâre-i to rûz şevd
Lev tecellâ leke fi'z-zulmeti min ḡayri ḥicâb
- Ez ḡameş ançı becân-ı men dil-i ḥaste resîd
Lev veḡa'nâ eşra'a 'ale'ş-şahri lizâb
7. Baña senden ḡam u endûh u ḡinâ oldı naşîb
Kısmetî minke belâün ve 'anâün ve 'azâb
- Genc-i sevdâ-yı to der künc-i dilem mu'tekifest
Meskenü'l-kenzü ve me'vâhü ḥarâbün veyebâb

175. **Gazel-i Nizâmî Efendi.**

Revân 1972: 128^b, Karamanlı Nizâmî: *Dîvan*: G. 2.

9. Miḥnet-i hecre **Nizāmī** nice bir eyleye şabr
Sâdeti iḥteraka'l-kalbü bi-şevki'l-aşḥâb

176.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hüsni ḥvānı ni'metinden gün yüzi açsa niḳâb
Şofrasında sebze degmez kuruş-ı mäh-i âfitâb
Eşigüñde kesr édüp cân vaşluña zamm olmağa
Bunca faşl étdüm beyân yâ Rabb ola mı feth-i bâb
3. Yâr-ı gendüm-gûna cân göynüklerin kıldum su'âl
Hâl-i müşgîn-dâne gösterdi zihî hâzır-cevâb
Zencîriyle hecrinüñ cennetde telḥ olur na'im
Zevki-y-ile şevkinüñ tamuda 'azb olur 'azâb
5. 'Ârızı nuḳl u ḳadeḥ şekker lebidür nüş bād
Şîr ü şehdi cinsi-y-ile içse ḥayr olur şarâb
Şaç tozuñdan oduma tâ sâkin ola bu leheb
Âb-ı rahmetdür dem-i Aḥmed ḥaḳıyçün bu türâb
7. Haṭṭ u hâlin müşge teşbîh étdüğüñ **Şeyḥî** haṭâ
Haḳ bilür çindür sözüñ vallâhu a'lem bi's-şavâb

177.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ḳalmadı cismümde cân u hecr-arâ cânümde tâb
Gözlerüm ḥün-âb aḳıtdı oldu dil mülki ḥarâb

176. **Ġazel-i Şeyḥî Efendi.**

Revân 1972: 128^b, Şeyḥî: *Dîvan*: G. 6.

1^a yüzi: yüzüñ Şeyḥî: *Dîvan*: G. 6.

4^a Zenciriyle hecrinüñ: Hicrinüñ zenciriyle Şeyḥî: *Dîvan*: G. 6.

4^b Zevki-y-ile şevkinüñ: Şevkinüñ zevkiyle Şeyḥî: *Dîvan*: G. 6.

177. **Ġazel-i Sulṭân Süleymân.**

Revân 1972: 128^b, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 116.

- Kûyuña varsam olur âzürde dil ağıyardan
Yâ neden dërler ki olmaz cennet içinde 'azâb
3. Bir perî-rû la'l ü şevkinden yine âşüfteyem
Sâkiyâ câm-ı leb-â-leb tut yürüt gülğün şarâb
Bir dem ârâm eyle éy dil-ber gelüp 'ömrüm gibi
Öldürüp ben hasteyi gel gitme ki étme şitâb
5. Gönlümün virânesin gel rûşen ét mâhum benim
Gécelerde şem' olur pervâneye çün mâhtâb
Şâdiye şâd olma éy dil gelse gam hem muştariyb
Çün bilürsin kâ'inât içinde vardur inqılâb
7. Gam şebinde éy **Muhibbî** şol kadar kıan ağladuñ
Gözlerün yaşına nisbet kaçre oldı nehr-i Şâb

178.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Âfitâb-ı tal'atünden ref' olur çünkim niķâb
Ünzurünâ nektebis min nûrikümdür âfitâb
Kâmetünden hâke sâyeñ düşdügin görüp okur
Sidreden rûhu'l-ķudûs yâ leytenî küntü türâb
3. Veh ne mu'ciz nâmedür hüsnuñ kim anı 'aķl-ı küll
Eylemiş esmâ-i hüsni defterinden intihâb
Gülşen-i hüsnuñde la'lünden beni men' étme kim
Şormuşam cennetde éy hürî mübâh olur şarâb
5. Éy mu'allim gel **Sürürî**den kitâb-ı 'ışķı şor
Oldı Hâķdan tâ ebed min 'indihi ümmü'l-kitâb

178. **Gazel-i Sürürî.**
Revân 1972: 128^b, Sürürî: *Dîvan*: G. 35.

179.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eyleme hüsñüñ 'arūsı yüzine zülfüñ niķāb
Bī-tekellüf olalum olmasun ortada hiçāb

Vara başına senüñle hüsñ da'vāsın qosun
Ağrıdur hāķuñ hemīñ yok yere başın āfitāb
3. Dāğ-ı 'ışķuñ sīnede bir haymedür ğam şāhına
Kim āña her yañadan çekdüm eliflerden tınāb

Baña qan yutdurduğın meclisde inkār étmese
Sāķī-i gül-çihrenüñ yüzine urmazdı şarāb
5. Nazm-ı Cāmī gibi eş'āruñ kemāle érişse
Bir nazar kılsa **Revānī** Husrev-i 'ālī-cenāb

180.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Pā-bürehne hāke başmışsın qadem éy āfitāb
Yine gökde istedüğün yerde bulmışdur türāb

Qo du'ā-yı nūr yérine yazup düşnāmuñı
Qabrüme mihrüñle ölürsem eger éy āfitāb
3. Derd-i 'ışķa derd-ile Ferhād dermān istedi
Merg érişdi tışenüñ āña zebānından cevāb

Taşra qaldum qal'a-i şādī qapusın yapıdı ğam
Göñlümi bir seng-dil yıkdı qatı hālüm harāb
5. Ol vefāsuz 'ömr içün derd-ile efġān édeyin
Éy ecel bi'llāhi luţf ét eyleme bir dem şitāb

179. Ğazel-i **Revānī**.

Revān 1972: 129^a, Revānī: *Dīvan*: G. 17.

2^a Vara başına: Varımaş başa Revānī: *Dīvan*: G. 17.

180. Ğazel-i **Zātī Raġmetu'llāh**.

Revān 1972: 129^a, Zātī: *Dīvan*: G. 73.

- Reşk-i sūz-ı sîne nāra bir ẖarāret vērdi kim
Döne döne her dem anuñ üstine ağlar kebāb
7. Āh-ı Zātī gayretinden şuya boğındı şabā
Bir gümüşden türbe yapıdı üstine anuñ ẖabāb

181.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sevdi bu göñlüm yine bir dil-ber-i 'ālī-cenāb
Kimseler görmüş degülken aķduğın bālāya āb
Yazmadı bedr-i tamāmı alnuña éy meh mişāl
Gerçi kim yazmaķda göz nūrını dökdi āfitāb
3. Şūfī vērüp ẖırķa vü tācın meye éy ğonce-leb
Geşt éder āvāre vü ser-geşte mānend-i ẖabāb
Ĥacletinden yerlere geķdi kızarup éy ğüneş
Āfitābı şol ķadar başdı yüzüñ görüp ẖicāb
5. Būse alduğın lebinden ben mi dēdüm sākīyā
Fāş olan rāzı niçün benden ẖutar cām-ı şarāb
Ağzı var mı dēyü yārüñ étse[ler] benden su'al
Bu su'āle Şun'iyā ben bildüğüm yokdur cevāb

182.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ķapuña varmaz raķīb āhumdan eyler ictināb
Atılır zīrā ki şeytān üstine gökden şihāb
Ĥüsni artarsa 'aceb mi ser-firāz oldıķça yār
Kim ziyāsın arturur yükseldüğince āfitāb

181. Ğazel-i Şun'ī.

Revān 1972: 129^a, Şun'ī: *Dīvan*: G. 6.

182. Ğazel-i Derūnī.

Revān 1972: 129^a.

3. Gördi hürşîd ol nigârı pây-bûs eyler zemîn
Düşdi hâk üzre dédi *yâ leytenî küntü türâb*
Şî'r-i pür-sûzum bulurdı çün zer-i hâliş revâc
Olsa iksîr-i kabûl-i tab'-ı şâh-ı kâm-yâb
5. Hâk budur 'âşıkларуñ meclisde cânın acıdur
Öpdügünce sâkiyâ şîrîn lebûn câm-ı şarâb
Éy **Derûnî** aldanup ol bî-vefânuñ 'ahdine
Umma la'linden vefâ var isteme âteşden âb

183.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ehl-i dünyâ deger dërse n'ola [câm-ı] şarâb
K'anuñ üzre kubbe-i eflâke beñzer her habâb
Şöyle mestem ger ölüp hâkümden olursa sebû
Âb içen andan ola tâ haşre dek mest ü harâb
3. Şaldı pertev mäh-ı ruhsâruñ şikâf-ı sîneme
Hânenüñ şan revzeninden düşdi 'aks-i âfitâb
Çekdügüm gam fâş ola 'âlemlere nâ-geh déyü
Eşk-i çeşmüm çekdi [rüy-ı] zerdüme gül-gün niķâb
5. Kâr [u] bâruñ bād-ı gam dërseñ [ki] berbād étmesün
Bâdeden başuñ götürme **Rahmîyâ** hem-çün habâb

183. **Ġazel-i Rahmî.**

Revân 1972: 129^a, Rahmî: *Dîvan*: G. 12.

3^b Hânenüñ: Hânemüñ Rahmî: *Dîvan*: G. 12.

5^a étmesün: itmeye Rahmî: *Dîvan*: G. 12.

184.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sâkiyâ seyr étmege mir'ât-i ruhsâruñ şarâb
Çeşm-i rüşendür bi-'aynih anuñ üstinde hâbâb
Pertev-i mâh-ı ruhuñ düşdükce hâke reşk édüp
Mihr dér éy mâh-rû *yâ leytenî küntü türâb*
3. Altun üsküflü kuluñ olsa n'ola mihr-i felek
Pâdişâhum 'âlem-ârâsın bu gün éy âfitâb
'Ârız-ı sevdâ-yı zülfüñle senüñ éy serv-kaç
Oldı zencir[in] sürür şahrâda bir dîvâne âb
5. Éy **Hilâlî** bezm-i ğamda 'ayş u 'işret étmege
Sîne defdür nâle muṭrıb dîde sâķî dil-rübâ

185.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hâk kıoysun bād-ı ğam şol 'ayna kim aķıtmađ âb
Oda yansun yéridür her dil ki olmaya hârâb
Zâhidâ gel tîre-dil olma bu dūd-ı âhdan
Kim sûtün-ı âh-ıla ṭurur bu çetr-i bî-ṭınâb
3. Başdan aşdıysa gözüñ yaşı ta'accüb eylemeñ
Ehl-i 'ışķuñ âb-ı çeşmiyle döner bu âsiyâb
Hıra geçmez bezm-i ehl-i 'ışķ içinde hâmdur
Döne döne miḥnet ocağında olmayan kebâb

184. Ğazel-i Hilâlî.

Revân 1972: 129^b, Hilâlî: *Dîvan*: G. 3.

5^b *defdür* kelimesi yazmada *deftür* imlasiyla yazılmıştır.

185. Ğazel-i Ḥayretî.

Revân 1972: 129^b, Ḥayretî: *Dîvan*: G. 18.

1^a şol: ol Ḥayretî: *Dîvan*: G 18.

1^b her: bir Ḥayretî: *Dîvan*: G 18.

5. Ağlama her bir denîye yâr elinden **Hayretî**
Her ne cevır étse vefâdur dil-ber-i 'âlî-cenâb

186.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Âsitânına o şâhuñ ben de étsem intişâb
Gün gibi başum göge érüp olurdum kâm-yâb
Êşiginde bende olmağa liyâķat bende yok
Ben gedâ-yı kemterem ol bir şeh-i 'âlî-cenâb
3. Var mıdur yâ yok dehânuñ déyü étdüm bir su'âl
Dédi biñ nâz-ile var yokdur saña şâfî cevâb
Öykünelden hüsn-i bî-hemtâ-yı 'âlem-tâbuña
Bildî noķşânın kamer érđi zevâle âfîtab
5. Zülf-i 'anber-bâruñı görüp yaşındı şol kadar
Kim 'araķ-rîz oldı éy meh-rû hayâsından şehâb
Defter étsem fûrķatüñde çekdügüm bâr-ı ğamuñ
Hey kıyâmet haşre dek biñde biri olmaz hisâb
7. Ol nigâruñ düşeli dendân u la'linden cüdâ
Gözlerümden çıķdı **Naẓmî** dür-ile yâķût-ı nâb

187.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nice feryâd étmesün derd-ile miskîn 'andelîb
Kimse görmez çün habîbine rakîbinden karîb
Ravza-i cennet cemâlüñ gülşeninden bir varâķ
Âteş-i düzaķ firâķuñ sūzişinden bir lehîb

4^b miñnet ocağında olmayan: olmayan miñnet ocağında Hayretî: *Dîvan*: G 18.

186. **Ėazel-i Naẓmî.**

Revân 1972: 129^b, Naẓmî: *Dîvan*: G. 714, G. 717.

187. **Ėazel-i Nizâmî Sellemehu'llâh.**

Revân 1972: 129^b, Karamanlı Nizâmî: *Dîvan*: G. 3.

3. Yüzüñi kim görse aydur eşşalât ehlü'ş-şalât
Zülfüñe kim baksa aydur eşşalīb ehlü'ş-şalīb
Sünbülün tarafında ruhsāruñ benefş altında gül
Ġabğabuñ üzre zenaḥdānuñ turunc üstinde sīb
5. Ġabğabuñ luḥfından āgāh olmayan bi'se'l-ġanī
Leblerün vaşfında ser-gerdān olan ni'me'l-lebīb
Dem-be-dem kūyuñda āh étsem ta'accüb étme kim
Gülsitān içinde olmaz nāle-i bülbül ġarīb
7. Çarḥ-ı çenberden 'ıvaẓdur zülfüñ éy kāfir-nijād
Çāh-ı Bābilden bedeldür çeşmüñ éy cādū-firīb
Éy Nizāmī cür'a her dāyim naşīb-i ḥāk olur
Ḥāk-i rāh ol cür'a-i vaşlından isterseñ naşīb

188.

Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. Olsa zülfi o gül-izāra niḳāb
Olur āşüfte sünbül-i sīr-āb
Dūd-ı āhum ruḥuñ hevās[1] ile
Ebr olur yağdurur cihāna gül-āb
3. Kān-ı mihr ü maḥabbetüñdendür
Güher-i āfitāb-ı 'ālem-tāb
Oldı deryā-yı eşküme nisbet
Günbed-i çarḥ-ı nīl-reng ḥabāb
5. Ḳaddüm éy şeh-süvār-ı ḥüsn étđi
Pāy-ı būsüñ hevāsı şekl-i rikāb
Ġam-ı devrān-ı dūnı çekme yūri
Bāḳiyā ol hemişe mest ü ḥarāb

188. Ġazel-i Bāḳī Sellemehu'llāh.
Revān 1972: 129^b, Bāḳī: *Dīvan*: G. 19.
5^b hevāsı: hayāli Bāḳī: *Dīvan*: G. 19.

189.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil ğarīb olduğıçün yüzine bakmaz ħabīb
Gerçi kim mergüb olur her nesne kim ola ğarīb

Şaklaram dilde ħayāl-i zülfüñ ĩmānum gibi
'Işka uyan tañ mıdur kıoyında götürse şalīb
3. Ruħlaruñda ħāl-i 'anber-bāruñı gören dédi
Rūma iqlīm-i Ħabeş sultānidur düşmiş ğarīb

Ġabġabuñ māni' olur dédüm zenaĥdān seyrine
Dédi bu veche görinür düşicek şu üzre sīb
5. Çihre-i zerd-ile érer işigüñe ehl-i derd
Kim tavāf-ı Ka'be olur kuvvet-i zerle naşīb

Hĩç bir kimse démez kim it midür 'ādem midür
Bezm-i 'uşşāka ne yüz-ile gelür bilsem raķīb
7. Luţf-ı tab'ındur **Necātī** saña zaĥmet çekdüren
'Üdı yaķar nāfeyi āvāre eyler yahşi řīb

190.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Benden éy dil-ber seni ayırmağ istermiş raķīb
N'eyledüm ol kāfir-i bī-dīne n'étdüm ben ğarīb

Ger řarīb olsa saña cānā raķīb incinmezem
Kim güle dāyim olur ħār-ı siyeh dérler řarīb
3. Kısmet[-i rızķ] eyler-iken ħalka řassām-ı ezel
Derd-i hecrüñ ħvānını étmiş baña cānā naşīb

189. Ġazel-i Necātī Beg.

Revān 1972: 130^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 23.

190. Ġazel-i Vaşfī Efendi.

Revān 1972: 130^a, Vaşfī: *Dīvan*: G. 6.

- Çäre ölmekdür hemân hecrüñde ben dil-ḥasteye
Dostum anuñ gibi dermāna derdüñdür ṭabīb
5. Zār [u] efgān-ile ger ölsem yéridür **Vaşfiyā**
Kim benem ol gülşeninden ayru düşmiş 'andelīb

191.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āḥ odına yanup ağladuğuma gülme raķīb
Tek dütüni doğru çıksun raḥm kılsun ol ḥabīb
Ḥāl-i müşkīnin 'arız-ı kâfûruñ üzre éy şanem
Hindû-yı miskīn-durur kim Rûma düşmişdür ġarīb
3. Ben itin ḥayli ri'āyet étdüġin gördi bugün
İtlere vérdi yine aldı ol āhûyı raķīb
Umma ḥvān-ı vaşlın ol şirīn-lebüñ éy müdde'ī
Kim senüñ işüñ degüldür ol saña olmaz naşīb
5. Dört göz-ile görmez-iken kuhl-i ḥāk-i pâyüñi
Bir göz-ile anı nergis umduġı katı ġarīb
Éy **Me'ālī** gördi baġrum başın u bélüm ḥamın
Bellü başlu bir cevāb-ı şāfī vérmedi ṭabīb

192.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kāmet-i mevzūnuña serv-i dil-ārādur laķab
'Ārız-ı gül-gūnuña gül-berg-i ra'nādur laķab
Zülfüñe zulmet müşābih la'lüñe āb-ı ḥayāt
Ol dem-i cān-baḥşuña nuṭķ-ı Mesīḥādur laķab

191. Ğazel-i Me'ālī Efendi.

Revān 1972: 130^a, Me'ālī: *Dīvan*: G. 54.

192. Ğazel-i 'Aķlī.

Revān 1972: 130^a.

3. Qadd-i dil-cüyuñ görenler bir gümüşden serv dér
Gülşen-i hüsni içre ammâ naḥl-i zîbâdur laḳab
Cümleten a'lâ güzel zîbâdur evşâfuñ senüñ
Kâkûl-i müşkînüñe a'lâdan a'lâdur laḳab
5. Nitekim nâm-ı şerîfüñ şâh-ı hûbândur senüñ
‘Âşık-ı bî-çäreñe ‘Aḳlî-i şeydâdur laḳab

193.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nite ben dîvâneñe Mecnûn-ı şeydâdur laḳab
Kâkûl-i a'lâña da zencîr-i sevdâdur laḳab
Sîmden bir servdür mevzûn qaddûñ dil-berâ
Ehl-i diller içre aña naḥl-i zîbâdur laḳab
3. Ğonce-femlerde gül-i ra'nâ dénürse ger saña
Ben hezâra zârda murğ-ı hoş-âvâdur laḳab
Müntehâ qaddûñ gibi naḥl-i dil-ârâ görmedük
Bâğ-ı küyuñda anuñ-çün aña tûbâdur laḳab
5. Nâm-ı pâküñ nitekim şâh-ı cüvânândur senüñ
Bir gedâyam baña da Rûhî-i şeydâdur laḳab

194.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. İki şüret hûbdur Haḳdan baña olsa naşîb
Ol mehuñ yüzini görmek görmemek rûy-ı raḳîb
Ḥâl-i müşğîn ‘arız-ı kâfûruñ üzre éy şanem
Hindû-yı miskîn durur kim Rûma düşmişdür ğarîb

193. Nazîre-i Rûhî A'nî Kûçek ‘Osmân.

Revân 1972: 130^a.

194. Ğazel-i Başıri

Revan 1972: 130^b, Başıri: *Türkçe Şiirleri*: G. 11.

2^a éy şanem: şanasın Başıri: *Türkçe Şiirleri*: G. 11.

3. Êtmegil zāyi' baña sen yok yére dermānuñı
Derd-mend-i 'ışķa dermān mı bulınur ey tabīb
Bir degül bülbül dilinde kim güli vaşf étmege
Başdan ayağa zebān olmuş çemende 'andelīb
5. Ey **Başıri** ser-be-ser hākister olur kāyināt
Düşse āhuñ āteşinden 'ālem içre bir lehīb

195.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ol gonca kim yüzine tatar al-ile niķāb
Bülbüllerinden utanup eyler meger hiçāb
İçmezlenürdi meclis-i gülşene gonce līk
Şebnem güc-ile koydı anuñ ağızına şarāb
3. Zülfüne karşı beni 'izāruñ ne hoş yaķar
Aķşama karşı hōd igen olmaz güneşe tāb
Şüfī 'aceb mi cennete girsem hesābsuz
Yokdur benüm günāhum[a] maķşerde çün hesāb
5. Deryā-yı eşküm üzre benüm oñmaduķ başum
Bād-ı hevā-y-ıla töludur nitekim habāb
Sürse yüzün **Mesihī** yüzüne 'aceb degül
Tezhīb olıcaķ daķı mergüb olur kitāb

^{5b} Düşse āhuñ āteşinden 'ālem içre bir lehīb: 'Āleme ger düşse āhuñ āteşinden bir lehīb Başiri: *Türkçe Şiirleri*: G. 11.

195. **Ġazel-i Mesihī.**

Revān 1972: 130^b, Mesihī: *Dīvan*: G. 12.

^{2a} gülşene: gülşende Mesihī: *Dīvan*: G. 12.

³ Birbirinin yerine yazılan mısralar takdim-te'hīr işaretiyle düzeltilmiş.

^{3b} güneşe: güneşde Mesihī: *Dīvan*: G. 12.

⁶ Mesihī Dīvanı'nda bu beyitten sonra içinde mahlas geçen bir beyit daha bulunmaktadır.

196.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Êy dil hemîşe göñlüñi [.....] tut cevâb
Şaķın [ki] kırma bād-ı ğurūr-ile çün hābāb
Dérseñ ayakda qalmayasın 'ālem içre sen
Alma kimesne ayaĝını nitekim şarāb
3. Her-sūy tolaşma bir iki hābbe ümīdine
Ser-geşte kıılma kendüñ mānend-i āsyāb
Şıfru'l-yed ol ki dehrüñ olasın ser-āmedi
Ser-defter oldı anuñ içün nokta-i hisāb
5. Derd ocaĝında **Hāverī** sen [cismüñi kül ét]
Hırş āteşinde baĝruñı kıılma şaķın kebāb

197.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Yégdür şu qaşrdan k'ola anuñ soñu hārab
Rind-i şarāb-h^vāreye cām içre bir hābāb
Cem' ét özüñi kıılma perīşān raķam-mişāl
Fāñi cihānı şıfr gibi hıçe kııl hisāb
3. Sevdā-yı zülf-i dil-ber éder tīre göñlümi
Gün pertevine niteki hāyil olur seḥāb
Meyl étme yüzde zülfine kim qonmaz aña murĝ
Bir ğülsitān içinde aşılса per-i ğurāb

196. **Ġazel-i Hāverī.**

Revān 1972: 130^b.

1^a Bu mısradā müstensih tarafından bırakılan boşluk [...] işaretiyle gösterilmiş-tir.

5^a Bu mısradā müstensih tarafından bırakılan boşluk bizim tarafımızdan doldurulmuştur.

197. **Ġazel-i Hāyālī.**

Revān 1972: 130^b, Hāyālī Beg; *Dīvan*: 111/ G. 3.

5. Yérde gerek **Hayālî** yüzüñ sâye-veş [senüñ]
Başuñ göge érerse de mânend-i âfitâb

198.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şu gibi sâf kıl sözi fikr eyle vér cevâb
Her ne dilüñe gelse ögütme çü âsiyâb
Gök şuya döndi cism-i nizârum döğünmeden
Yér yér içinde ağabeylerle éde hâbâb
3. Göñlüm müşevveş olsa n'ola zülfi yârda
Bir kuş ki dâma düşse çeker lâ-büd ıztırâb
Başup kalursa yaşuma n'ola o serv-kaç
Gözler alur revân olıcak sür'at-ile âb
5. La'liyle çeşmine véreli dil **Figâniyâ**
Gözde ağızda kalmadı hîç meyl-i hûr u h'vâb

199.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şâhâ yanuñda neyki günâhum benüm 'aceb
'Azl eylemek neden bu faķiri bilâ-sebeb
Éşigi kıblesi eşigi taşu kıblesi
Birisi farz-ı 'ayn u birisi müsteħab
3. Kaşđ étđi bî-hayâlık édüp la'lüñe şarâb
Kalmaz-idi ayakda ger olmasa bî-edeb
Gerçek degül mi eşküme bārân dédikleri
Gökden iner gibi kişiyे vâķı'â laķab

198. Ğazel-i Figâni Râḡmetu'llâh.
Revân 1972: 130^b, Figâni: *Dîvan*: G. 2.

199. Ğazel-i İřḡâķ.
Revân 1972: 130^b, İřḡâķ Çelebi: *Dîvan*: G. 10.

5. Dīvānını güzellerüñ **İshāk** seyr édüp
Bu cümleden seni begenüp étdi müntehab

200.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Göñlüm senüñle ben yaluñuz kaldum éy habīb
Düşmenlerüm de bencileyin olmasun ğarīb
Éy cān tabībi ğabğabuñı görelı gözüm
Bir hasteyem ki göñlüm éder ārzū-yı sīb
3. Cādū gözüñ füsūnı ile ben zebānuñam
Ta'līm-i şīve étdi saña var ise edīb
Çekmek olurdu ğayrılarıñ serzenişlerin
Bağrum başına ta'ne taşın urmasa rakīb
5. Her ne 'aded havāle olursa **Behiştī**ye
Cānān cefāsı deñlü biri olmaz mehīb

201.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Démez nice sürinürsin kapumda sen de ğarīb
Kimesne bencileyin olmasun vaṭanda ğarīb
Helāk éder haṭ u hālūñ nice benüm gibiye
Selāmet ol ki kıomazsın beni iñen de ğarīb
3. Egerçi ağır olur taş kıokduğı yerde
Sitāre var ki 'akīķi éder Yemende ğarīb
Kapuñda āhuma yer yok 'aceb hikāyetdür
Bahār [u] mevsim-i gülşen şabā çemende ğarīb

200. **Ġazel-i Behiştī.**

Revān 1972: 131^a, Behiştī: *Dīvan*: G. 39.

2^b hasteyem: hastedür Behiştī: *Dīvan*: G. 39.

201. **Ġazel-i Necātī Beg.**

Revān 1972: 131^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 24.

5. Muķīm idüm ser-i kūyuñda der-be-der étdüñ
Ġarīb işler édersin bu derd-mende Ġarīb
Zihī kemāl-i teraķķī zihī cemāl-i celāl
Ki 'ışķ bende Ġarīb oldu ħüsn sende Ġarīb
7. Şabā gibi yüzi üzre görüp Necātīyi dost
Dédi nice sürinürsin ħapumda sen de Ġarīb

202.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nāz-ile 'arz-ı hilāl [étse] ırakdan ol ħabīb
'Āşık-ı maħzūn umar 'id-i vişālin 'an-ħarīb
Gel gel éy Yūsuf-cemāl ol seyre biz de ķā'ilüz
Müşteridür cān ile dirseñ temāşāma raķīb
3. Jāle şanmañ taķdı tıfl-ı ġoncaya göz boncuġı
Ķılmaġa yavuz nazar def'in sirişķ-i 'andelīb
Nice başdan çıkmasun içüp ayaġ ehl-i şalāħ
Sā'id-i sīmīn-ile sāķī nigār-ı dil-firīb
5. Minber-i şāħ üzre bülbüller şalā-yı 'ayş éder
Sāķiyā mey şun degül Nev'ī ne vā'iz ne ħaķīb

203.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sāġarı elden ħomaz mey-ħvāre bir ben bir ħabāb
Bī-dil ü ser-geşte vü āvāre bir ben bir ħabāb
Dīdesi pür-ħūn dimāġında hevā baġrında baş
Mey-perest ehl-i hevā bī-ċāre bir ben bir ħabāb

202. Ġazel-i Nev'ī.

Revān 1972: 131^a, Nev'ī: *Dīvan*: G. 22.

^{1b} 'Āşık-ı maħzūn: Sā'im-i hicrān Nev'ī: *Dīvan*: G. 22.

203. Ġazel-i Mecdī.

Revān 1972: 131^a, Mecdī: *Dīvan*: G. 10.

3. Saña karşı sâkiyâ elde tutup mir'ât-ı cām
Eyleyen dîdâruña nezzâre bir ben bir habâb
Bâda vermiş devri almaz rûzgârı 'aynına
Baqmamış bu günbed-i devvâre bir ben bir habâb
5. Başı ditrer ayağ üzre tırılmaz mest-i müdâm
Mecdiyâ rind-i cihân mey-h^vâre bir ben bir habâb

204.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kaşr-ı 'ayşa pür-şafâ bir şuffedür cām-ı şarâb
Görinür hep 'âlem anda töp âyîne habâb
Hecr-i la'linden gözüm bu kaatre kaatre kan-ile
Bezm-i gamda nice [demlerdür] tolu cām-ı şarâb
3. Başını kaldurmadı bālîn-i h^vâb-ı nâzdan
Ol mehüñ düşdi şabûhî ayağına âfîtab
Kays-ı Leylî bâb-ı Ka'be halkasın alup démiş
Halka-i zülfiyle yâ Rab kıl beni bî-şabr u tâb
5. Âhumuñ tømâr-ı şevkin atdı kûyından o meh
Şanma gerdünda **Rızâyî** atılan her şeb şihâb

205.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Aks-i la'lünden giyindi câme-i la'lîn şarâb
Tügme-i yâkûtdur anuñ degül sâkî habâb
Tāk-ı zer-kâr-ı sipihri âhum oynatdı gece
Sakfınuñ düşdi bir altun nişesi şanma şihâb

204. Ğazel-i Rızâyî.

Revân 1972: 131^a.

205. Ğazel-i 'Ubeydî.

Revân 1972: 131^a, 'Ubeydî: *Dîvan*: G. 11.

3. Jäleler rûz-ı hisâb olunca akçe dökseler
Édemezler naqd-i eşküñ biñde birini hisâb
Yüzüñe beñ zerre her gün baķsam olmaz mı dédüm
Baķ bire âvâre dedit hışm édüp ol âfitâb
5. Éy 'Ubeydî hayme-i sultân-ı miñnetdür başum
Kâmetüm aña sûtün u reglerüm oldı tınâb

206.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ağzıñuñ ben yarayın déyü lu'âb étmiş cevâb
Ter düşürmiş leblerin olmış arada şekker-âb
Kanda bir al ince ibrişim egirse rindler
Meclisinde anlaruñ düğüm düger yelden habâb
3. Gördi sensiz eşk-i şebnem gül yüzün yaş eylemiş
Şems[î] dülbendi ucuyla sildi yaşın âfitâb
Çarķa âhum sille urdı gözlerinden çıkdı od
Géce encüm arasından şanma atıldı şihâb
5. Dehri ibrişim elekle süzse Emrî bulmaz
Dil leb-i bârik-i dil-ber gibi bir ince şarâb

207.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nâr-ı şasret cânuma şol deñlü vârdi süz u tâb
Kim kaçan âh eylesem dilden gelür bûy-ı gül-âb

206. Ğazel-i Emrî.

Revân 1972: 131^b, Emrî: *Dîvan*: G. 45.

1^a lu'âb étmiş cevâb: cevâb itmiş lu'âb Emrî: *Dîvan*: G. 45.

2^b tegme: düğüm Emrî: *Dîvan*: G. 45.

4^b arasından şanma: arasında řanmañ Emrî: *Dîvan*: G. 45.

5^a Dehri ibrişim elekle süzse: Süzse ibrişim elekle dehri Emrî: *Dîvan*: G. 45.

207. Ğazel-i Fevrî.

Revân 1972: 131^b.

- Baħr-i eşkünden benüm deryâ-yı aħḍar pür-ħabâb
‘Aks-i rûy-ı yârdür anda görinen âfitâb
3. Dâmen-i çarħa od urmaḵ ister âhumdan benüm
Her gece gökler yüzinde şanma éy mâhum şihâb
Bezm-i ğamda baña eşk ü nâle vü efġân u zâr
Biri meydür biri neydür biri def biri rebâb
5. Bezm-i ğamda âteş-i şem‘-i cemâl-i yâr-ile
Fevriyâ pervâne-veş döne döne oldum kebâb

208.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gün yüzünden çın seħer ref‘ eyleseñ éy meh niķâb
Haşre dek başın ħicâbından çıkarmaz âfitâb
Cem‘ idi zülfüñde diller çün perîşân étđi bād
Şiddetinden rûzgâruñ buldı diller inķılâb
3. Reşk-i dendânuñ delüpdür baġrını lü‘lû‘lerüñ
La‘l-i nâbuñ ħasretinden ħan yudar la‘l-i müzâb
Ol lebi mey-gün lebine érgüre déyü beni
Döne döne sâķînüñ ayaġına düşdi şarâb
5. Haṭṭ-ı fermânuna étmişdür benefşe ser-fürü
Zülfi kılmış ‘**Ahdiyâ** sünbülleri pür- piç ü tâb

209.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Görđi kim etfâl-i eşküm ħânesin eyler ħarâb
Âşiyân-ı dîdemi terk étđi uçdı murġ-ı ħvâb

208. Ġazel-i ‘Ahdî.

Revân 1972: 131^b.

Bu şiir ‘Ahdî Dîvanı’nda bulunmamaktadır.

209. Ġazel-i Sa‘yî.

Revân 1972: 131^b.

- Döne döne inleyüp dölâb-veş döksem gerek
Pâyine bir serv-ı kaddûn yaşumı mânend-i âb
3. Gökde âhum işidüp yér yér melekler ağlaşur
Gözleri yaşıdur akan şanmañuz her şeb şihâb
Bir münakkaş âsumânî haymedür éy şeh felek
Tutdı âh-ı âteşinüm yér yérin zerrîn tınâb
5. Tâb u tebden la'î-i dil-berde görenler âbile
Şandılar cām-ı şarâb üstinde éy **Sa'yî** habâb

210.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cāmda peydâ vü pinhân olanı şanmañ habâb
Göz kapar nâzûklık-ile sâkiyâ cām-ı şarâb
Göz açup yummuşcadur ancağ bu 'âlem varlığı
Tırma 'ayş ét déyü söylerler saña her bir habâb
3. Bir yalıñ yüzlü kılın boynuma şaldı şanuram
Gerdenüme geldügince tığuñ éy mâlik-riķâb
Çarha girmiş mihr-i ruhsârıyle yârün zerre-vâr
Baş açuğ dīvânesi olmuş o mâhuñ âfitâb
5. Şiddet-i 'aşr-ile şöyle sâ'il oldı **Şun'iyâ**
Gécende gündüzde kâfir kapusın bekler şarâb

211.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ağladuğum gördi cānân yüzine tutdı niķâb
Olsa bārân gizlenür görünmez olur âfitâb

210. Ğazel-i Şun'î.

Revân 1972: 131^b, Şun'î: *Dīvan*: G. 5.

211. Ğazel-i Nişânî.

Revân 1972: 131^b.

- Nûr-ı dîdem eksilür ger görmesem ruhsârûnı
Lâ-cerem mâhî çeker şu bulmasa çok ıztırâb
3. Şâm-ı hicrân oldu âhir şubh-ı vaşl ister-iseñ
Lâyık-ı cennet olur bir bende ger çekse 'azâb
Tâb-ı dîdârûñ gören meh-rûda kalmaz zîb ü fer
Mihir-i tâbân zâhir olsa meh[de] kalmaz süz u tâb
5. Êy lebi şîrîn **Nişānî**ye iğen zulm étme kim
Dâdını senden alır bir husrev-i 'ālî-cenâb

212.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Êtme ağıyâra vefâ 'aşıklara cevır ü 'itâb
Rağmet olmaz kâfire çekmez şehîd olan 'azâb
Şorduğum 'ayb olmasun la'lûñ şarâbı dostum
Baña nâfi' dédiler luğf ét buyur şâfî cevâb
3. N'ola dërsem kâkül-i hoş-büy-ı yâre nâfesin
Lâyık oldur ola a'lâya hitâb-ı müsteğâb
Dest ü pâyûñ şeh-süvârûm öpemez üftâdeler
Êrmedi bu devlete illâ 'inâyetle rikâb
5. Hîç gün yokdur ki cevruñden bir âdem ölmesün
Yılâ kaç kıan étdüğün **Firdevsî** étmişdür hisâb

213.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ayağın toprağın özler bulurken gökde yér kevkeb
Êşigin cânibin gözler zehî 'ālî-nağar kevkeb

212. Ğazel-i Firdevsî.

Revân 1972: 132^a.

213. Ğazel-i Bâkî.

Revân 1972: 132^a, Bâkî: *Dîvan*: G. 17.

- Egerçi gök yüzinde ahter-i ferhunde-fer çokdur
Çanı hâl-i ruhuñ mânendi bir rûşen güher kevkeb
3. Ne bilsünler karanuda anuñ göz kıkduğın eller
Géce hâl-i ruh-ile bahş için gelmiş meger kevkeb
- Ne taşlar başdı seng-endâz-ı âhum deyr-i gerdûna
Düşen altun kayalardur degül vakt-i şehir kevkeb
5. Maḥabbet dâğı yok sîneñde ferr-i devlet isterseñ
Bilürsin olmaz éy **Bâķī** sa'âdet-bahş her kevkeb

214.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Géce sâ'il gibi küyuñ tavâfına gider kevkeb
Gözi toymaz elinde var-iken bir töp-ı zer kevkeb
- Benüm gibi uyımaz tâ şehir olunca âvâre
Gözümünden öğrenüpdür var-ise yıldız şayar kevkeb
3. Gelince âfitâbum sen görünmez cümle meh-rûlar
Muḥarrerdür güneş toğsa nihân olur kaçır kevkeb
- Firâkuñdan kaçan âh eylesem cānā çıkar şu'le
Şihâb oldu şanurlar âteş-i âhum saçır kevkeb
5. Raķīb-ile alışmaz yıldızı cānā **Nişānīn**üñ
Yüzi māhum kamer yanında 'arz étmez hüner kevkeb

215.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Meger hâl-i ruhuñ ser-geştesidür éy kamer kevkeb
Girüp şevk-ile çarḫa rakş urur şām u şehir kevkeb

214. **Nazîre-i Nişānī.**

Revân 1972: 132^a.

215. **Ġazel-i Nazîre-i Re'yî.**

Revân 1972: 132^a.

- Düşer her şeb ayağın altına bir mâyî atlas çarh
Sirişküm gibi eyler aña ĩşâr-ı dürer kevkeb
3. Yağupdur nâr-ı âhum odlara evrâk-ı eflâki
Şafağdur âteşi meh şu'lesi yér yér şerer kevkeb
Senün seng-i cefân-ile kebûd olmuş tenüm gökdür
Hilâli na'l ü mihri dâğ u ağan eşk-i ter kevkeb
5. Kışandı kehkeşândan gece bir sîmîn kemer eflâk
Olupdur cā-be-cā zer şemse **Re'yî** anda her kevkeb

216.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Yüzünden ıktibās-ı nûr éder şâm u seher kevkeb
‘Aceb mi âfitâbum vërse ger âfâka fer kevkeb
Gözine uyhu girmez şubh[a] dek bîdârdur her şeb
Saña éy nûr-ı dîde ‘aşık-ı şâdık geçer kevkeb
3. Nedendür çak bu deñlü âşinâlık rûşenâlık kim
Saña her encümende lahza geçmez göz kıpar kevkeb
Görince reng-i rüyün beñzi uçdı kararup kaldı
Tutuldu şanma éy necm-i sa‘âdet éy kamer kevkeb
5. Siyeh vâlâ-yı şeb aşmaz yaşarmazdı gözi **Sırrî**
Gubâr-ı hâk-i pâyın iktiñâl étse eger kevkeb

217.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Olup mâh-ı şeb-ârâ saña öykünmek diler kevkeb
Cemâlün mihrini göster ki tâ mañv ola her kevkeb

216. **Nazîre-i Sırrî.**
Revân 1972: 132^a.

217. **Nazîre-i ‘Ahdî.**
Revân 1972: 132^a.
Bu şiir ‘Ahdî Dîvanı’nda bulunmamaktadır.

- Şihābuñ pertevin saķf-ı felekde dēr gören éy meh
Yaķupdur Ka'be-i kūyuñda bir ķandīl-i zer kevkeb
3. Ağardı çeşmi şanma mihr-i rüyuñsuz 'alīl olup
Gözine beyzanuñ aķın urur şeb-tā-seķer kevkeb
Haķ-ı sebzüñde gördi zīr ü bālā kaķre kaķredür
N'ola olursa gökde her gece zīr ü zeber kevkeb
5. Sürüp pāyuña yüz 'Ahdī nişār étdi dūr-i eşkin
Yaķup yer yer çerāķın kebkebüñ izin arar kevkeb

218.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Şerār-ı āteş-i āhumdur éy alnı ķamer kevkeb
Benüm yanar çerāķumdur felek bezminde her kevkeb
Başum hāk-i rehüñ özler dem-ā-dem éy gözüm nūrı
Gözüm hāk-i ruķuñ gözler zihī 'ālī-nażar kevkeb
3. Muķābil olımaz hergiz saña hüsñ-ile bir meh-rū
Bu rüşendür güneş yanında vérmez hīķ fer kevkeb
Şihāb-ı şākīb-ı gerdün degüldür éy şeh-i hūbān
Olup üftādeñ eyler saña işār-ı güher kevkeb
5. Senüñ 'ışķuñla girmiş çarķ **Firdevsī** gibi çarķa
Senüñ şevķuñla yakmış éy yüzi gün dāğlar kevkeb

219.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+---/-+---/-+---/-+-

1. Ğayre eyler bī-sebeb biñ iltifāt ol nüş-leb
İltifāt étmez baña muķlak nedür bilmen sebeb

218. Ğazel-i Firdevsī.

Revān 1972: 132^b.

219. Ğazel-i Fuzūlī.

Revān 1972: 132^b, Fuzūlī: *Dīvan*: G. 33.

- Dem-be-dem ger dürr-i eşküm düşse gözden vechi var
Yaş uşahlardur yetim anlarda yok resm-i edeb
3. Cevr olur 'âdet gâzab vakti ne 'âdetdür bu kim
Cevrin az eyler baña ol tünd-ñû kılsa gâzab
Yâr bî-dâd eylemez uşşâk feryâd étmeden
Her nice rûzi muqadder olsa vâcibdür taleb
5. Muṭrib aḡlatma sürûduñla **Fuzûlî** ḥasteyi
Seyl-i eşkinden şaḡın ḳopmaya bünyâd-ı ṭarab

220.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bülbül-i nālân gibi aḡlar-ısam [ben] ne 'aceb
Gül gibi güler dem-â-dem ḡayr-ile ol ḡonce-leb
Bendesine luṭf édüben nâz-ile düşünâm éder
Her ḳaçan la'l-i lebinden eylesem büse taleb
3. İltifâtuñ kesme benden bî-sebeb zîrâ begüm
İltifâtın bendelerden şâh kesmez bî-sebeb
Bî-edebdür ol sebebden düşdi gözden tıfl-ı eşk
Merdümüñ düşer gözinden ḳanda olsa bî-edeb
5. Miḡnete olsa bedel 'ayşuñ yéme ḡam **Ahdiyâ**
Bâḳî ḳalmaz çün cihân içre ne miḡnet ne ṭarab

221.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Mihr-i rüyuñdan alurken mihr-i 'âlem-tâb tâb
Ḳoymadı cismümde cânâ ṭurre-i pür-tâb tâb

220. **Ġazel-i 'Ahdî.**

Revân 1972: 132^b.

Bu şiir 'Ahdî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

221. **Ġazel-i Medhî.**

Revân 1972: 132^b.

- Bād-ı fūrkat ƙaşr-ı cismüm yıkdı vīrān eyledi
Dest-i lutfuñla nigārā anı yapsañ yap yap
3. Gelmege 'ahd eyleseñ bir şeb benüm ğam-ĥāneme
Ağzuñ ikrārın alup öpsem tudağuş şap şap
'Āşıķa cevır eylemezdüñ ĥavf édüp Allāhdan
Oķusayduñ sen eger 'ışķuñ kitābın bāb bāb
5. **Medĥiyā** tūt pendümi rāh-ı mecāza tūtma yüz
Pür-ĥaťardur 'āķil-iseñ gel bu yoldan şap şap

222.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil perīşāndur yine zūlf-i perīşānuñ görüp
Lāle-veş yakdı ciger bu verd-i ĥandānuñ görüp
Būlbūl éy dil ĥaylice dün germ étdi hengāmda
Sıķlıķı diñdi bugün feryād u efġānuñ görüp
3. Gözine görünmez oldu nergisūñ ķadd-i çenār
Bāğda éy ġonce-leb serv-i ĥurāmānuñ görüp
Ejder-i āhum çekilür çarĥa her dem éy melek
Genc-i ruşsāruñdaki bu zūlf-i su'bānuñ görüp
5. Gülşen-i nazm içre teşbīh étdiler bir ġonceye
Ehl-i diller **Raĥmiyā** bu tāze dīvānuñ görüp

222. Ġazel-i Raĥmī.

Revān 1972: 132^b, Raĥmī: *Dīvan*: G. 13.

1^a yine: senūñ Raĥmī: *Dīvan*: G. 13.

2^a hengāmda: gül-zārda Raĥmī: *Dīvan*: G. 13.

4^a çarĥa: göġe Raĥmī: *Dīvan*: G. 13.

223.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Teşnedür dil şu umar şemşîr-i bürrānuñ görüp
Cân atup érmek diler çāh-ı zenaḥdānuñ görüp
Sünbül-i bāḡı perişān étse āhum ṭañ mıdur
Dil perişān oldu bu zülf-i perişānuñ görüp
3. Şalınur bād-ile her sū şanma serv-i bōstān
Ḥayretinden baş şalur serv-i ḥurāmānuñ görüp
Fitneden ḥālī degüldür ğamze-i cādūlaruñ
Nice meftūn olmasun dil çeşm-i fettānuñ görüp
5. Ṭab'-ı dūr-pāşuña 'Ahdī āferīnler dédi yār
Dür dişi vaşfında nazm-ı gevher-efşānuñ görüp

224.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bir şeh-i şahṛā-nişīnem sāyebānumdur şehāb
Aña peyvest olmuş āhum şu'lesi zerrīn-ṭınāb
Dādumı şerḥ étmege ṭākat kanı zaḥmumda kim
Ḥançerüñ güc-ile koydı ağzına bir қаtre āb
3. Şimdi dīdemden firār étđi ḥayāl-i la'l-i yār
Na're-i mestān dügelek gözime geldi şarāb

223. Ğazel-i 'Ahdī.

Revān 1972: 132^b.

Bu şiir 'Ahdī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

224. Ğazel-i Emrī Efendi.

Revān 1972: 133^a, Emrī: *Dīvan*: G. 43, G. 36.

2 Bu beyit Emrī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

2^b Yazmada yer alan 'ağzına bir қаtre' ifadesi takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

3 Bu beyit Emrī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

- ‘İşk-ı yâr-ile [bir] özge ‘âlemüm vardır benüm
Dûd-ı âhum gök şerâr encüm şu‘â-ı âfitâb
5. Ğonce la‘l-i yâruñ olmış kıp kızıl dīvānesi
Âb-ı şebnem şanma kim aķar dehānından lü‘âb
- Kaşı fikridür dili peyveste nālân eyleyen
Ol kemāndan iñler éy **Emrî** hemîşe bu rebâb

225.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Görinen mihr yüzinde şanemâ şanma şehâb
Yakmasun déyü yüzüñ mihri senüñ aşdı niķâb
- Âteş-i fikr-i ruķuñ yakdı derün-ı sînem
Ğam-ı haţtuñla n’ola olsa ciger-dûda kebâb
3. Hecr-i la‘lûñle senüñ her gece éy mâh felek
Dîdeden yaş yérine ķan aķıdur şanma şihâb
- N’ola zülf olsa miyānuñda miyānuñ dilde
Genc olur mârâ vaţan mesken olur gence ģarâb
5. Ğâlümi ağlamaĝa yâre unutmaya déyü
Nev‘iyâ ģihreme bu ķanlu yaşum oldu ģicâb

226.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. ‘Arşa-i çeşmümi kılsun ķo yaşum seyli ģarâb
Tâ ķarâr édemeye anda begüm leşker-i ģvâb

4 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 36. gazelin 2. beyti olarak yer almaktadır.

5 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 36. gazelin 4. beyti olarak yer almaktadır.

6 Bu beyit Emrî Dîvanı’nda 36. gazelin 5. beyti olarak yer almaktadır.

225. **Ğazel-i Nev‘î Efendi.**

Revân 1972: 133^a, Nev‘î: *Dîvan*: G. 20.

5^a unutmaya: utanmaya Nev‘î: *Dîvan*: G. 20.

226. **Ğazel-i Nihānî.**

Revân 1972: 133^a.

- Çanlu yaşumla şebâtı nice olsun çarhuñ
Hîç mey üzre dem-â-dem tûrabilür mi habâb
3. Nâr-ı miñnetle pişen yüregüme meclisde
Mezedür öykünür-ise eger éy sâķî kebâb
- Vaşfuñı yazar-iken hayrete vardı gerdün
Düşdi zer hâmesi destinden anuñ şanma şihâb
5. Dûd-ı âhuñ baña kâr eyleyimez dêrdi o mâh
Éy **Nihânî** ruñına hať gelicek étdi hiçâb

227.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel+ +---/+ +---/+ +---/--

1. Āşiyân oldı țarab țayrına çün cām-ı şarâb
Beyzadur țuťî-i la'lîn çıkarur al habâb
- Çatı güzelligi var bakmağa țâķat mi olur
Yüzine țurresine şöyle vérüpdür bir âb
3. Dil belâ baħrine çarħ içre batar döne döne
Çün muħîť oldı felek fülkine işbu girdâb
- Manťku'ť-ťayr okıdur saña gülistân içre
Bülbülüñ her sözini diñleseñ olurdu kitâb
5. Ğamdan ayru dirilüp olma **Rızâyî** bîmâr
Bî-devâdur elem-i şabr-ı firâķ-ı aħbâb

228.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel+ +---/+ +---/+ +---/--

1. Yandı kül oldı firâķuñda bu cism-i pür-tâb
Giymişem faşl-ı şitâda şanasan bir sincâb

227. Ğazel-i Rızâyî.

Revân 1972: 133^a.

228. Ğazel-i 'Ubeydî.

Revân 1972: 133^a, 'Ubeydî: *Dîvan*: G. 14.

- Bahri tahrik éder öykün déyü ağan yaşuma
Bâğda bād-ı şeherden şoğur-ise n'ola āb
3. Almağa sākī-i gül-çehre eliyle 'aqlum
Baş kaldırdı kadehden ayağa bindi habāb
Yapışup eşigüne her biri yüzini sürer
Cem' olup pādīshüm kapuñı tıtdı aħbāb
5. Éy 'Ubeydī ayağı yér mi başar ata binüp
Kulların çıgnedeli ol şeh-i hursīd-rikāb

229.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. La'lüñi öpdüğünü bezmde sākī mey-i nāb
Koydılar gūşına gögerse n'ola cām-ı şarāb
Görmege kanda imiş yār hayālin şeb-i gam
Eşkden nokta döküp dīdelerüm açdı kitāb
3. Ser-nigün eyledi āhum géce tās-ı felegi
Encümün kaçtreleridür dökilen şanma şihāb
'Aklı alındı gülün 'arız-ı alün göricek
Jāleler üstine düşdi yüzine sepdi gül-āb
5. Gönline būs-ı leb-i sākī hevāsı düşdi
Baş açup girdi 'İzārī yine meydāna habāb

230.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Yapma göz hānesin étsün қо yaşuñ seyli harāb
Yégdür andan ki kapusın kapayu zabt éde h'vāb

229. Ğazel-i 'İzārī.

Revān 1972: 133^a.

230. Ğazel-i Emrī.

Revān 1972: 133^b, Emrī: *Dīvan*: G. 52.

- Leb-i cānāneye öykündi déyü sākī-i bezm
Meyi kabdan kaba koyduğı için şişdi habāb
3. Dér-isem derd-i ser oldı lebüñ emmek baña dér
Derd-i ser hāşıl éder içse kişi tatlu şerāb
- Sūhte déyü қо cānı mezelensün la'lüñ
Kanda ise mezesidür meyüñ éy sākī kebāb
5. Bulmadılar deheni hātemini 'aşıklar
Hāk édüp tenlerin[i] dökdiler éy Emrī türāb

231.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Sākīyā baħr-i tarab revnaqıdur cām-ı şarāb
Barmağüñ 'aks[i] sūtün yelkeni üstinde habāb
- Mest olup gülşene geldükde şabā şevķuñ-ile
Şişe şancup yüregın gıncelerüñ étđi kebāb
3. Ğāyib olduğın mihrüñ gece remmāl-şifat
Bilmege encüm-i meh noķta döküp açdı kitāb
- Görmeyen zülfüñi rüyuñda ne bilsün ki nedür
Miħnet-i şām-ı kıyāmet elem-i rüz-ı ħisāb
5. Cennet içre kişie çünkü 'azāb olmaz-imiş
'Aħdiye cennet-i kūyuñda nedür bunca 'azāb

232.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Düşdi ayağā dil lebi şevķiyle çün habāb
Başdan çıkara gibi ol āvāreyi şarāb

4 Bu beyit Emrī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

231. Ğazel-i 'Aħdī.

Revān 1972: 133^b, 'Aħdī: *Dīvan*: G. 6.

232. Ğazel-i Rızāyī.

Revān 1972: 133^b.

- Çan dökmeyince beñzemedi ğonceye gözüm
Dil yanmayınca nâra yaşum olmadı gül-âb
3. Hübân kıvardı hücçet-ile yüzünü görüp
Gülzâra tañ mı vërse-y-idi reng-i âfitâb
- Bekle hicâbı ıo o şehüñ bâb-ı devletin
Ref'-i hicâb olur-ise şâyed ki feth-i bâb
5. Anuñ hayâline baña mâni' olur déyü
Çıkdı gözümde anuñ-çün éy **Rızâyî** h^vâb

233.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Meclisde câm-ı la'lüne karşı şarâb-ı nâb
Dérler döküp kıvardı hayâdan degül habâb
- Urdı yüzine rûyuña öykündüğün nesim
Düşse 'aceb mi âb-ı muşaffâya ıztırâb
3. Dil câm-ı meyle nukre-i zer gibi şâf olur
Zîrâ ki hâam[1] puhte kıılır tâb-ı âfitâb
- Bakmak haťa déyüp hať-ı ruhsâr-ı dil-bere
Ġavġâ éderse vâ'iz-i şehir işte bak kitâb
5. **Nev'î** habâb-ı bâdeyi gördükçe şanuram
Bezm-i mey içre fitneye baş kıaldurur şarâb

234.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Dédüm görince ġamzeñi düşdi bu câna tâb
Dédi olur kıılıç yüzü ıssı ol âfitâb

233. Ġazel-i Nev'î.
Revân 1972: 133^b, Nev'î: *Dîvan*: G. 18.

234. Ġazel-i Emrî.
Revân 1972: 133^b, Emrî: *Dîvan*: G. 33.

- Terdür gül-i 'izâr-ı 'arâḡ-nâki şöyle kim
Gelse ḡayâl[i] çeşme tolar şîşesi gül-âb
3. Öykündi bir hevâ-y-ile la'line çünkü mey
Bir top tokındı ele hevâdan degül ḡabâb
- Alınduğum lebine dâdüm mest-ile dâdi
İfşâ-yı râza başladıñ aldı seni şarâb
5. Tîrin hevâya atmış idi âh-ı âteşin
Emrî ol indi şandı görenler anı şihâb

235.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Vêrmeyelden tütüyâ-yı ḡâḡ-pâyinden ḡabîb
Ağlayı ağlayı bir ḡalmış-dur[ur] çeşm-i raḡîb
- Bir kemân-ebrûdan inlermiş benüm gibi meger
Nabzını tutdı rebâbuñ muḡrib-i bezm éy ḡabîb
3. İstemez ol ḡonce-leb kūyında efgân étdüğüm
Gerçi çok revnaḡ vérür bâḡa fiḡân-ı 'andelîb
- Ol fütâde ḡâke düşmüş tıfl-ı merdüm-zâdedür
Yaşımı arturma toprakdan götür éy dil-firîb
5. Ben gedâ emrine râm oldu ḡamu erbâb-ı [dil]
Olmamışdur **Vâlihî** 'âlemde bu emr-i ḡarîb

3 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda 34. gazelin maḡla' beyti olarak yer almaktadır.

3^a çünkü mey: çün şarâb Emrî: *Dîvan*: G. 34.

3^b ele: aña Emrî: *Dîvan*: G. 34.

4^b şarâb: serâb Emrî: *Dîvan*: G. 33.

235. **Gazel-i Vâlihî.**

Revân 1972: 133^b.

236.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āşinā olmağa bize olmadı deryā naşīb
Ġarķ-ı baħr-ı ħayret-i dil daħı dērdi yā naşīb
Bende ol devlet nişānı yok ki tīrūñden ölem
Ėy kemān-ebrū velī kesmem ümīdüm yā naşīb
3. Hey ne deñlü cehd kıldum küşte-i tīğüñ olam
Āħ-ile vérilmedi andan yaña kaç'ā naşīb
Her kişiyē devlet-i vasl[1] müyesser eyleyen
Miħnet ü hicrān[1] kılmışdur baña derdā naşīb
5. Çün bugün vaşluñ **Vuşülī**ye müyesser olmadı
Ol sa'adet bilmezem kime ola ferdā naşīb

237.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kūhken Şīrīne öz naķşın çeküp vérmiş firīb
Gör ne cāhildür yonar taşdan öz'iyçün bir raķīb
Kaşlaruñ yāyı bir ok luţf eylemiş her 'aşıķa
Ben hem andan eylerem bir ok temennā yā naşīb
3. Tūtiyā-yı ħāk-i pāyuñ feyżine yol bulmasam
Nūr-ı çeşmüm 'ayb kıлма kör olur derler ġarīb
Mużtaribdür çāre-i derdümde veh kim bilmeyüp
Bir devāsuz derde uğratmış özüñ miskīn ṭabīb

236. Ġazel-i **Vuşülī**.

Revān 1972: 134^a, Vuşülī: *Dīvan*: G. 10.

1^a olmadı: oldu [ol] Vuşülī: *Dīvan*: G. 10.

1^b ħayret-i dil daħı dērdi: ħayret oldu dil daħı der Vuşülī: *Dīvan*: G. 10.

3^b Āħ-ile: Āħ kim Vuşülī: *Dīvan*: G. 10.

237. Ġazel-i **Fużülī**.

Revān 1972: 134^a, Fużülī: *Dīvan*: G. 35.

5. Berķ-i āhumdan o dem her gūşe bulmuş rahñeler
Gel gör éy gül kim giriftār-ı kâfesdür 'andelīb
Éy baña şabr ét déyen hāl-i dilümden bî-ñaber
'İşk olan yérde n'éder ārām yā n'eyler şikīb
7. Éy **Fuzūlī** tañ mıdır senden teğāfūl kılsa yār
Resmdür kim göstere aħbāba istiğnā ħabīb

238.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kātlüm içün ger benüm ħançer çekeydi ol ħabīb
Yāra-gördi kendüni tiğ-ı ħasedle seg raķīb
La'lini men' étse cānān n'ola cānumdan benüm
İstemez sağ olduğını ħastenüñ zīrā ħabīb
3. Vālih ü ħayrān u mestem çekmezem dünyā ħamın
Kim baña kısmet güninde cām-ı 'ışk oldı naşīb
Her gülüñ başında gūyā bir yalın āteş yanar
Gülşene beñzer sirāyet étđi sūz-ı 'andelīb
5. Éy **Niyāzī** bu reh-i 'ışkıñda cānānuñ benem
'Āşık-ı bî-çāre vü āvāre dermānde ħarīb

239.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Göñlüm senüñle ben yaluñuz kıldum éy ħabīb
Düşmenlerüm de bencileyin olmasun ħarīb

238. Ġazel-i Niyāzī.
Revān 1972: 134^a.

239. Ġazel-i Behiştī.
Revān 1972: 134^a, Behiştī: *Dīvan*: G. 39.
Müstensih bu gazeli mükerrer almıştır. Gazel bu çalışmada 200. gazel olarak geçmiştir.

- Éy cān ṭabībī ğabġabuñı görelî gözüm
Bir ḥasteyem ki gön̄lüm éder ârzū-yı sīb
3. Cādū gözūñ füsūnı ile ben zebānuñam
Ta'lim-i şīve étdi saña var ise edīb
- Çekmek olurdu ğayrılarıñ serzenişlerin
Bağrum başına ṭa'ne ṭaşın urmasa raķīb
5. Her ne 'aded ḥavāle olursa **Behiştīye**
Cānān cefāsı deñlü biri olımaḥ mehīb

240.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. 'Işķ âteşine sīnemi dil eyledi kebāb
Dīvāne-vār kendü evin eyledi ḥarāb
- Şal şāh-bāzuñ elde-iken al şikāruñı
Her cīfe üzre ḳonma şaķın nitekim ğurāb
3. Dehrüñ ḳararı yok déyü feryād étdi cū
Gūş édicek bu nükteyi çarḥ oldı āsyāb
- Dürr-i beķāyı bulmaġa ġavvāş-ı dil gibi
Göz yumdı düşdi yine fenā baħrine ḥabāb
5. Yārüñ hevā-yı zülfi-y-ile **Raḥmiyā** gön̄ül
Ne yérde vü ne gökde durur nitekim seḥāb

^{2b} ḥasteyem: ḥastedür Behiştī: *Dīvan*: G. 39.

240. **Ġazel-i Raḥmī Efendi.**

Revān 1972: 134^a, Raḥmī: *Dīvan*: G. 9.

^{1b} Dīvāne-vār: Dīvānedür ki Raḥmī: *Dīvan*: G. 9.

^{3b} oldı: urdı Raḥmī: *Dīvan*: G. 9.

241.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Toğdı hırşîd-i ʃarab berķ urdı cām-ı āfitāb
Gün gibi ref^c eyle éy meh-rû cemālũnden niķāb
Éy gönũl dil-teng olup ķan yutma her dem ğonce-veş
Gül gibi gönũlũ açĩsun lāle-veş nũş ét şarāb
3. Şol ķadar içdüm meyi şol deñlü sevdüm dil-beri
Defter-i dīvāna şıĝmaz kim éder anı ħisāb
Yārına ķalan belādan ğam yéme vardur meşel
Ne devāsuz derd olur ne ħod su'āl-i bĩ-cevāb
5. Gönũlümũn sırķa sarāyĩdur ħayālũn meskeni
Serverā lāyĩķ mĩdur kim ola devrũnde ħarāb
Zülfũn içũn cān u dil 'ışķuñda pĩķ-ā-pĩķ olur
Oda düşmĩş mũ gibi dāyim ķekerler ıztırāb
7. Éşigine yüz süren eflāke érdi gün gibi
Sevdi Şem'ĩ dostlar bir dil-ber-i 'ālĩ-cenāb

242.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Rũzgārũ buldı devrān-ı felekden inķĩlāb
Ķan içer oldum ayaĝın ķekdi bezmũnden şarāb
Şu'le-i āh-ile yandurdum dil-i ser-ĝeşteyi
Bir od oldum ķizginen ķevremde olmaz mı kebāb
3. La'lũn-ile bāde baĝs étmĩş zihĩ gũmrāhlıķ
Oldı vācib eylemek ol bĩ-edebden ictināb

241. Ğazel-i Şem'ĩ Efendi.

Revān 1972: 134^b, Şem'ĩ: *Dĩvan*: G. 13.

242. Ğazel-i Fuzũlĩ.

Revān 1972: 134^b, Fuzũlĩ: *Dĩvan*: G. 28.

- Vérmez oldu yol vişâle pîç ü tâba âh kim
Rište-i tedbîrden devrân-ı kec[-rev] açdı tâb
5. Olmadı ol mâha rûşen yandugum hicrân günü
Yandugın şeb-tâ-seher şem'ün ne bilsün âfitâb
- Oldı ebr-i dūd-ı âhum perde-i ruhsâr-ı mâh
Âh [kim] almaz cemâlinden henüz ol meh niqâb
7. Kesmedi benden ser-i kūyında âzârın raķīb
Éy **Fuzûlî** hîç cennet içre yok derler 'azâb

243.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hâk-i pâyuña yüzün çün sürmedi éy mâh-tâb
Kendüsin yérden yére ursa 'aceb mi âfitâb
- Bâdenün ayağına meclisde yâd el degmesün
Durmasun eṭrâfı dolansun gözin açsun ḥabâb
3. Meclisüne gelmege lâyıķ olupdur dostum
Çig şanma şimdi ḥayli puḥte olmuşdur kebâb
- Şerbet-i hicrân-ile niçün bizi étdi helâk
Ol ṭabīb-i cân u dil söyleñ baña vérsün cevâb
5. Vâ'izün pendî **Vuşûlî** bizi bir gün öldürür
Kim getirür bu meşel meşhûrdur efsâne ḥvâb

244.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şöyle zerd oldu tenüm derd-ile kim altun şanup
Hey begüm yér yuṭa yazdı bendeñi Kârün şanup

243. Ğazel-i Vuşûlî.
Revân 1972: 134^b, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 8.

244. Ğazel-i Emrî.
Revân 1972: 134^b, Emrî: *Dîvan*: G. 51.

- Cân metâ'ı kim emānetdür lebûñ olmasa ger
Hâşm olup alurdı derdûñ âhiri merhûn şanup
3. Hâkim-i rûz-ı kazâ hüküm étmedi bu 'ayşa derd
Hâbse göndermiş-idi beñzer(?) beni medyûn şanup
- Gördi gam başmış ten-i pür-dâğumı gerd-i fenâ
Çarha sürmek istedi gencîne-i medfûn şanup
5. Derd için pür-dâğ gördi yere gömmek istedi
Kîse-i cismini **Emrîñ**ñ tolu altun şanup

245.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gizlü sözüm var dehānuñ gibi saña éy habîb
Hâtırım gibi yıkılsa ol kara yüzlü raķib
- Cennet-i Firdevs olursa édemez âdem qarâr
Qalmasun éy mäh sensüz kimse şehrinde ğarîb
3. 'Älem içre kısmet-i rûz-i ezeldür sevdüğüm
Kimine vaşluñ kimine fürkatüñ olur naşîb
- Ölüm üstine ölüm bundan ziyâde olmaya
Cân vérürken déyeler geldi raķib-ile habîb
5. Vérdi ol serv-i hürāmānum ırağdan bir selām
Érdi éy **Yahyâ** tesellî-i vişâli 'an-ķarîb

2^b merhûn: medyûn Emrî: *Dîvan*: G. 51.

3 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

4^b Çarha: Harca Emrî: *Dîvan*: G. 51.

245. Ğazel-i Yahyâ.

Revân 1972: 134^b, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 27.

2^b şehrinde: şehrinde Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 27.

5^b vişâli: vişâl-i Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 27.

246.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy şabā benden varup yārūñ der ü eyvānın öp
Hāk-i pâyına yüzüñ sürer gibi dāmānın öp
‘Işk meydānında tōp ét oynasun dil-ber serüñ
Furşat el vérdükçe mahfī zülfinüñ çevgānın öp
3. Göz karasın hāl édüp yazdum nigāra nāmesin
Okıduķça buse cerr eyle leb-i hāndānın öp
Taht-ı ‘āc üstinde hālī şān Habeş sultānıdur
Kaşları tuğrāsı gördüñ hemān ‘ünvānın öp
5. Ka‘be-i ‘ulyā yüzidür örtüsü zülf-i siyāh
Éy **Muhibbī** perdeyi keşf ét ruh-ı raḥşānın öp

247.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eşk-i hūnīnūmden oldu cümleten ten ğarķ-ı āb
Görinür başum bu kanlu şuda mānend-i ḥabāb
Keşret-i eşġāl-ile bir yerde sıġmaz ‘ışķ-ı pāk
Kim bu rüşendür ki ‘anķā-y-ıla konuşmaz ġurāb
3. Ruķ’a geldi baña yārumdan yazılsa tañ mıdur
Nāme-i ‘ışķ içre nāmum kām-bīn ü kām-yāb
Zindedür ḥüsnüñ gülistānı senüñ kim anı Hāk
Gülşen-i rāz-ı ḥaķāyıkdan édüpdür intihāb
5. Okıyaldan ‘ışķ dersin levḥ-i ḥüsn-i yārda
Ḥayretīnüñ her sözi éy ḥvāce oldu bir kitāb

246. Ġazel-i **Muhibbī**.

Revān 1972: 135^a, Muhibbī: *Dīvan*: G. 146.

^{1a} eyvānın dīvānın Muhibbī: *Dīvan*: G. 146.

247. Ġazel-i **Ḥayretī**.

Revān 1972: 135^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 16.

248.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Devr-i gül geçdi dirîğā içmedüm gül-gün şarāb
Bu melālinden be-ğāyet dostlar hālüm hārāb
Gerçi kim şerbet vérüp perhîz emr eyler tabîb
Olmaya bir şerbet-i şāfî velî çün la'l-i nāb
3. Her kişi gül-çihresiyle ĩşde bülbül gibi
İñlerüm ben hār-ı ğamda tıldı göñlüm ıztırāb
Ehl-i diller bezm-i gülde mey içün bülbül olur
Āh kim ğam āteşi eyler benüm baĝrum kebāb
5. Ėy **Behiştî** hikmet-ile şıhhat isterseñ müdām
Koma ol dārūyı sen elden ki eyler şeyh[i] şāb

249.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Vaşluñ olmak var-ise āhir baña cānā naşîb
Devletüñde ol sa'ādet bir gün olur yā naşîb
Devlet-i vaşl olmaz-imiş āh kim içdām-ile
Öğren sa'yi degül [her kimse]yi illā naşîb
3. Kānı ol dem ki ola sen cān cāna sen cān-ile
Ola mı ol āh eyā rūh-ı revān eyā naşîb
Cān katarıdum cāna érüp lezzet-i rūhāniye
Olsa vaşluñ éy perî-peyker melek-simā naşîb
5. Kām-yāb u kām-rān u kām-bîn olurdı ger
Devlet-i vaşluñ olaydı **Nazmî**ye cānā naşîb

248. Ėazel-i Behiştî.

Revān 1972: 135^a, Behiştî: *Dīvan*: G. 40.

2 emr eyler: umar eyler Behiştî: *Dīvan*: G. 40.

249. Ėazel-i Nazmî.

Revān 1972: 135^a, Nazmî: *Dīvan*: G. 739.

250.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. İt raķibe ĥidmet eyler cān-ile gördüm ĥabīb
Ben daħı cān-ı 'azīzün terkin urdum yā naşīb

Dār-ı dünyāda ne yārüm ne diyārum var benüm
Gelmedi gelmez cihāna baña beñzer bir ġarīb
3. Hecr-i la'l-i yār-ile bir derde düşdüm şöyle kim
Derd-i bī-dermānuma bir çāre kılmaz ol ṭabīb

Gün yüzün seyrān éderken kākülin gösterdi yār
Rūz-ı vuşlatdan dédi şām-ı firāk olur qarīb
5. **Medħiyā** yārümden ayırdı dirīġā zulm-ile
Göreyin olsun ĩmānından cüdā kāfir raķīb

251.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şa'sa'a şanma görinen éy şeh-i 'ālī-cenāb
Gökde zencīrin sürür dīvāneñ olmuş āfitāb

Āh kim bir dem kılaġuma çalınsa fūrkatün
Bezm-i ĥasretde yürek raķķāş olur qaddüm rebāb
3. Göz yaşı seyyārelerdür dāġ-ı sīnem şābitāt
Ehl-i derde yédi ṭasdan geçmiş aġudur şihāb

Ol ṭabīb-i cāna kılsañ derd-i 'ışkından su'al
Ey gönül şemşīr-i bürrānı vérür kaṭ'ī cevāb

250. Ġazel-i Medħī.

Revān 1972: 135^a.

251. Ġazel-i Yahyā.

Revān 1972: 135^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 24.

1^a meh-i: şeh-i Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 24.

1^b oldı: olmuş Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 24.

2 Bu beyit Yahyā Beg *Dīvanı*'nda 4. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

5. Gördi dünyāya şığışmaz hüsni-ile ol meh-likā
Kodı éy **Yahyā** el arkasını yere āfitāb

İbtidā'-i Harfū't-Tā'

252.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gül yüzünde zülfün örter haṭṭ-ı reyḥānı dürüst
Kim görüpdür kāfiri hıfz éde Qur'ānı dürüst
Şöyle kim ardıncadır dāyim Züleyḥā-veş şabā
Sezmezem gül Yūsufnuñ kıla dāmānı dürüst
3. Hüsni meydānında ṭop olalı zülf-i müşg-bār
Kalmadı bir şehriyāruñ elde çevgānı dürüst
Eyledi şirīn lebün zikrini pīr-i ḥānekāh
Ol kadar kim kalmadı ağzında dendānı dürüst
5. Dédi başuñ kāse-i Mecnūn gibi şınmak gerek
Dédüm éy 'āşıkıların dīni vü imānı dürüst
Olamaz ṭab'-ı **Necātī** gibi bülbul bezle-güy
Fi'l-meşel hıfz étse ebyāt-ı gülistānı dürüst

253.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gül yüzün vaşında bülbul kılsa elḥānı dürüst
Bāğda bir ḡocnenün kalmaz girībānı dürüst
Dil-berün 'ahdi bütün ammā vefāsı süst olur
'Aşıkun ḡönlü şikeste 'ahd ü peymānı dürüst

252. Ğazel-i Necātī Beg Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.
Revān 1972: 135^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 36.

^{5a} gerek: nice Necātī Beg: *Dīvan*: G. 36.

253. Ğazel-i Bākī Sellemehu'llāh.
Revān 1972: 135^b, Bākī: *Dīvan*: G. 22.

3. Cevşen-i pülâd-ı çarhı çāk çāk étdüm velî
Âh-ı âteş-bârumuñ şemşîr-i bürrânı dürüst
Âteş-i süz-ı firâkuñ bir harâret vérdi kim
Nüş éder bir demde dil deryâ-yı 'ummânı dürüst
5. **Bâkiyâ** fennüñde tutmaz kimse noķşânuñ senüñ
Hamdüli'llâh tab' mevzûn 'aql mîzânı dürüst

254.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Andan berü ki şaldı gözüme hayâli dost
Aldı qarâr[ı] dilden ü cândan mecâl[i] dost
Qahr u celâl-i hecr-ile yarıldı Tûr-ı cân
Şabr ola mı kılınca tecellî cemâl-i dost
3. Sâķî getür şarâbı vü boz 'aql düzgünün
Yâ raht-ı cân şığa bir eve yâ hayâl-i dost
Ger baħr olursa el yuyam âb-ı hayâtdan
Bir kaķre teşne cānuma érse zülâl-i dost
5. Bir şemme hâk-i pâyı koķusına kâni'em
Yıl gibi geçmeseydi nesîm-i şimâl-i dost
Hâlümi zülfi nice perâkende eyledi
Şorsa bilürdi tañ yiline vaşf-ı hâli dost
7. Haste ciger firâkı-y-ile pâre pâredür
Şeyhî kime müyesser olupdur vişâl-i dost

254. **Nazîre-i Şeyhî.**
Revân 1972: 135^b, Şeyhî: *Dîvan*: G. 11.

255.

Mef'ûlî mefâ'ilün fe'ûlün

Hezec - - + / + - - - / + - -

1. Bu haṭ mı yâ sebze-zâr éy dost
K'oldı aña sebze zâr éy dost

Dil açā şenân-ıçün giyâhum
Étseñ sinüme güzâr éy dost
3. Gül-ruḥlarıñ oldı gün yüzüñde
Bir ayda iki bahâr éy dost

Haṭ koma ruḥuñda kim yazuḡdur
Cennet ḡapusunda ḥâr éy dost
5. Ka'be yüzüñe ṭolaşdı zülfüñ
Şan girdi ṭavâfa mâr éy dost

Düşmen sitemi mi şerḥ olunsun
Yâ ḡuşşa-i rûzigâr éy dost
7. **Aḡmed** işi gibi bağlanupdur
Ol ṭurra-i tâb-dâr éy dost

256.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şaçdı kâfûr üzre 'anber kâkül-i müşkîn-i dost
Ṭıtdı cân mülkin ser-â-ser kâkül-i müşkîn-i dost

Örtmeyeydi zûlmet-i küfr-ile îmân nûrını
Ger degülmişseydi kâfir kâkül-i müşkîn-i dost
3. Étdi eṭrâfı münevver çihre-i gülgün-ı yâr
Kıldı âfâḡı mu'aṭṭar kâkül-i müşkîn-i dost

255. **Ġazel-i Aḡmed Paşa.**

Revân 1972: 135^b, Aḡmed Paşa: *Dîvan*: G. 19.

256. **Ġazel-i Nizâmî Sellemehu'llâh.**

Revân 1972: 135^b, Karamanlı Nizâmî: *Dîvan*: G. 5.

- Érişürdi éy gönül ser-rişte-i maşşûda bil
Olsa el vérmeç müyesser kâkül-i müşkîn-i dost
5. Çıkça zülfi biñ başından 'aceb olmaya ki
Boynına şalınmaç ister kâkül-i müşkîn-i dost
Zülfi-y-ile çıkdıçıñ başı 'âlem fitnede
Oldı mülk-i hüsne server kâkül-i müşkîn-i dost
7. Müntehâ kaddinüñ üstinde **Nizâmî** toğrusı
Sidre tâvûsına beñzer kâkül-i müşkîn-i dost

257.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Géceler gitmez dilümden tâ seher-geh âh dost
N'eyleyem derdâ dirîgâ olmadı âgâh dost
Ben gedâya h'vân-ı vaşlın âh in'âm étmedi
Gerçi dédüüm qapusında nice kez Allâh dost
3. Âhum-ile göz yaşum fâş étmiş-iken sırrumı
Hîç déyebilür miyem göz yaşına ben âh dost
Cân u başum ister-ise yolına olsun fedâ
Bu tarîk-ı 'ışkda 'âşık gerek dil-h'vâh dost
5. Éy **Muhibbî** gâmdan özge yâr-ı şâdık var mıdur
Çünki bulmazsın cihânda ola [bir] hem-râh dost

257. **Ġazel-i Muhibbî.**

Revân 1972: 136^a, Muhibbî: *Dîvan*: G. 223.

2^a Ben: Bu / h'vân-ı vaşlın: vaşl-ı h'vânın Muhibbî: *Dîvan*: G. 223.

2^b dédüüm: direm Muhibbî: *Dîvan*: G. 223.

4^a yolına: yoluña Muhibbî: *Dîvan*: G. 223.

258.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Âh kim düşmenler-ile seyr éder her cāy-ı dost
Dost olmazmış cihānda dostlar hercāy-ı dost
Key şaķın dolaşma yāruñ kākül-i miskinine
Éy dil-i miskīn katu müşkil durur sevdā-yı dost
3. Şōfiyā ol sen selāmet cāme-i sālūs-ile
Ben melāmet hırķasiyle olmuşam rüsvā-yı dost
Şōfī cān vērdi hevā-yı Kevşer-i ferdā-y-ile
Bize cān vērdi bu gün ol la'l-i rūḥ-efzā-yı dost
5. **Ḥayretī** bu 'arşa-i 'ışk içre bir dīvānedür
Bende-i zenciri ḥayāl-i zülfi 'anber-sā-yı dost

259.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Pāre pāre eyler-ise bağrumı peykān-ı dost
Dīdeden her pāresi çıkup déye kim kanı dost
Ol boyı şimşād yāre yapışursa dād-ḥvāh
Serv gibi her tarafından dest ola dāmān-ı dost
3. Külbe-i aḥzānumuz ğamla müşerrefdür yine
Şād ol éy dil şād k'oldı dostlar miḥmān-ı dost
Rūmdur bu Rūmda 'ömr-i dırāz olmaz dimeñ
Uzasun ḳo[n] ruḥlarında zülfi müşğ-efşān-ı dost
5. Vaşla dermān isteyenler derde dermān étmesün
Derde dermān eylesün kim derddür dermān-ı dost

258. **Ġazel-i Ḥayretī.**

Revān 1972: 136^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 29.

259. **Ġazel-i Necātī.**

Revān 1972: 136^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 30.

2^a şimşād yāre: şimşāda yarın Necātī Beg: *Dīvan*: G. 30.

Ka'be-i dergâhda kimdür **Necâtî** dér-iseñ
İd-i vaşla cân vérici ya'ni kim kurbân-ı dost

260.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Hafîf + + - - / + - + - / + + -

1. Göñül almağa kılduñ âl éy dost
Ne göñül cân[1] dañı al éy dost
Şol harâmî gözüne kan içmek
Emdüğüñ süd bigi helâl éy dost
3. Ne sa'âdetlü yılduzuñ var kim
Kutlu olur görende fâl éy dost
Geçmezem kâmetün hevâsından
Ki budur hadd-i i'tidâl éy dost
5. Boynuma şal saçuñ hevâsını kim
Olmasun boynuña vebâl éy dost
Ben kula şabr u sen şehe inşâf
Bu iki oldu gey muhâl éy dost
7. Zülfüñ uzatdı ğam hikâyetini
Kanı **Şeyhî**de ol mecâl éy dost

261.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Zülfüñ ki 'izâruñda éder cilveler éy dost
Tâvûs-ı cinândur ki açar bâl ü per éy dost
Haţtuñ ki tılısm étdi lebün dâ'iresine
Şirînlük-içün müşğ-ile efsün yazar éy dost

260. **Ġazel-i Şeyhî.**

Revân 1972: 136^a, Şeyhî: *Dîvan*: G. 10.

5^a hevâsını: belâsını Şeyhî: *Dîvan*: G. 10.

261. **Ġazel-i Aĥmed Paşa.**

Revân 1972: 136^a, Aĥmed Paşa: *Dîvan*: G. 16.

3. Gel varma otağına raķībūñ ki bilürsin
İt olduğı yere melek étmez güzer éy dost
Zülf-i siyehūñ çıķmadı zībā külehūñden
Zīrā ki ħarīr içre olur misk-i ter éy dost
5. Zāhid sözine germ olup ağlamadı çeşmüm
Serd olsa hevā olmaya merdümde dér éy dost
Ne vech-ile yüz sürmeye ayağıña **Aħmed**
Ne bāb-ile terk étmeye kapuñda ser éy dost
7. Ol sâ'ati bu ħālī'-ile göre mi yā Rab
Kim éde yüzūñ ayına bir gün nażar éy dost

262.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Sen cāna gözüm kılalı bir kez nażar éy dost
Étdi bu gönül iki cihāndan güzer éy dost
Lāle yañağıñ ğonce lebūñ yādına her dem
Toldı gözümūñ cāmına ħūn-ı ciger éy dost
3. Kār étmese gönlüñe ne tañ āhum u yaşum
Taşa éde mi yél ile yağmur eşer éy dost
Seni sevenūñ ağladuğına sevinürsin
Şaķın k'ışidüp işüñe düşmen güler éy dost

4^a zībā: dībā Aħmed Paşa: *Dīvan*: G. 16.

5^a ağlamadı çeşmüm: ağlama güzüm kim Aħmed Paşa: *Dīvan*: G. 16.

6^a ayağıña: işigüñe Aħmed Paşa: *Dīvan*: G. 16.

262. **Gazel-i Şeyhī.**

Revān 1972: 136^b, Şeyhī: *Dīvan*: G. 13.

2^b Toldı: Tolar Şeyhī: *Dīvan*: G. 13.

3^b éde mi: édemez Şeyhī: *Dīvan*: G. 13.

4 Bu beyit Şeyhī Dīvanı'ndan alınarak tarafımızdan eklenmiştir. Yazmadaki bu beyitte müstensih Şeyhī Dīvanı'nda yer alan 4. beytin ilk mısrasını ve 6. beytin ilk mısrasını aynı beyitte toplamış ve bir beyit boşa çıkmıştır. Gazel Şeyhī Dīvanı'nda 8 beyit uzunluğundadır.

5. Mîhrüñden ura zerreleri toprağumuñ rakş
Senden şanemā érse nesīm-i seher éy dost
Cân kaçup uçar olsam felek üzre melek-ves
Ger zülfüñi şalsañ aña érer yeter éy dost
7. Devlet tozı irişmege bir dem kademüñden
Hāk eyledi **Şeyhî** yoluña cân u ser éy dost

263.

Mef'ülü mefā'îlü mefā'îlü fe'ülün
Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Çeşmüm édeli sen güle bir kez nażar éy dost
Cân bülbüli tırmaz kıılır āh-ı seher éy dost
Bu dūd-ı dilüm gerçi ki eflāke éirişdi
Sen māha velī étmedi āhum eşer éy dost
3. Dün oldı günüm hicr-ile éy şāh-ı cefā-kār
Raħm eyle benüm hālüme düşmen güler éy dost
Yā kaşlaruña cân-ile kurbān olalıdan
Ġamzeñ oķına sīnemi [étdüm] siper éy dost
5. Göñlümi alup şimdi eger kaşduñ-ise cân
Çokdan kıomışam yoluña ben cân u ser éy dost
Zād-ı ġamuñı eylemişem kendüme yoldaş
Étdükde 'adem mülkine tenden sefer éy dost
7. Bir gün démedüñ haste **Muhibbî**ye nedür hāl
Bildüm ki baña zerrece yokdur nażar éy dost

^{6a} kaçup uçar olsam: murğı uçar olsa Şeyhî: *Dīvan*: G. 13.

263. **Ġazel-i Muhibbî.**

Revān 1972: 136^b, Muhibbî: *Dīvan*: G. 217.

^{4a} kaşlaruña: kaşuña Muhibbî: *Dīvan*: G. 217.

264.

Mef'ûlîü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Vérüp sitem-i 'ışkuñ eline yaķam éy dost
Kim dérdi ki ben kendözüm oda yaķam éy dost

Ol kimse ki bir yāra şata iki cihānı
Andan [da] cefālar göre ancaķ benem éy dost
3. Ķanum[ı] ħelāl eyleyeyim saña gelürseñ
Tābūtumuñ ardınca bir iki ķadem éy dost

Şol deñlü enīs oldı göñül derdüñ ile kim
Tiryāk gelür şimdi baña zehr-i ğam éy dost
5. **Aħmed** sözini yazıcaķ özüm göyinür kim
Kāğid tıtuşur odlara yanar ķalem éy dost

265.

Mef'ûlîü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri' -- + / - + -- + / + -- + / - + -

1. Hızr-ı lebüñ yanında ħaţuñ çeşme-i Ħayāt
Nüş eyleyen kişi ebedī görmeye memāt

Dil mülkini ki çeşmüñe tīmār vérdiler
Ħükmüñ bitürdi ħaţtuñı kūr eylemiş berāt
3. Bu iki gözümüñ yaşı kim nehr olur aķar
Oldı bi-‘ayniñ biri Nîl ü biri Fırāt

Vā ħasretā seffine-i dil bulmaya gibi
‘Ummān-ı bî-kerān-ı ğam u ğuşşadan necāt
5. Ol āhuvāne çeşmi beyābānı gözleyen
Gözden bıraķdı étmedi **İşhāķa** iltifāt

264. Ğazel-i Aħmed Paşa.

Revān 1972: 136^b, Aħmed Paşa: *Dīvan*: G. 17.

5^b tıtuşur: tıtuşup Aħmed Paşa: *Dīvan*: G. 17.

265. Ğazel-i İşhāķ.

Revān 1972: 136^b, İşhāķ Çelebi: *Dīvan*: G. 15.

266.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Vérür çün acı dil haylice hâlet
Aña meyl étmemek haylî cehâlet
Zihî mey kim müdâm andan olur baḥş
Dil ü cāna şafā-y-ıla meserret
3. Meyle meyli müdâm ehl-i şafānuñ
Bu kim şāfî vérür ol rūḥa rāḥat
Éder bir dil-beri çün mey mülāyim
Anı gāyet sever **Nazmî** ne minnet

267.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Gel éy dil taḥtuñ Yūsuf gibi Nîl üzre ḳurduñ tüt
Süleymān-veş ḥabāb-ı ḥaymeñi göge uçurduñ tüt
Cihāna şāḥ olanlar oldular birbirine ma'zûl
Érüp ol manşiba sen daḥı ḳullıklar buyurduñ tüt
3. Nice Daḥḥāka ḳanlar ağladup mānend-i Efrīdūn
Hezārān Erdişirūn pençesin şirāne burduñ tüt
Bu dehr-i bî-beḳānuñ ni'metinde çün şebāt olmaz
Murāduñca nefāyis ḳısmına dendāne urduñ tüt
5. **Behiştî** çün teneffüsden ḳalır āḥir şabā-yı 'ömr
Murāduñ gülşeninde nice yıl esdüñ şavurduñ tüt

266. **Ġazel-i Nazmî Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.**

Revān 1972: 136^b, Nazmî: *Dīvan*: G. 889.

Bu şiirin bazı beyitleri Nazmî *Dīvan*'nda yer almamaktadır. Ġazel yazmada 4 beyit uzunluğundadır.

267. **Ġazel-i Behiştî.**

Revān 1972: 137^a, Behiştî: *Dīvan*: G. 57.

4^a bî-beḳānuñ: bî-şebātuñ / şebāt: beḳā Behiştî: *Dīvan*: G. 57.

4^b dendāne: dendānı Behiştî: *Dīvan*: G. 57.

268.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Lâle-ḥadler kıldılar gül-geşt-i şahrâ semt semt
Bâğ u rāğı gezdiler édüp temâşâ semt semt
‘Âşık-ı dīdâr-ı pākūndür meger kim cūylar
Cüst ü cū eyler seni éy serv-i bālâ semt semt
3. Leşker-i ğam geldi dil şehrine kondı cavķ cavķ
Kopdı yér yér fitne vü âşüb u ğavġâ semt semt
Giryeden cūy-ı sirişķüm sū-be-sū oldı revân
Yine Kūlzüm gibi cūş étđi bu deryâ semt semt
5. Şi'r-i **Bākī** seb'a-i iklīme olduķça revân
Okınursa yéridür bu nazm-ı ġarrâ semt semt

269.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilāt

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Éy cemāl-i ferruḥ-ı ferḥunde-zât
Bir güzelsin ḥüsn gibi bī-şebât
Pādişāhum boynı baġlu kuluñam
Dile öldür dile şakla dile şat
3. Şöhreti ķo gel gözet şatrenci kim
Şehden ayruġa gelür mi şāh-mât
Büseñ ölince baña dirlik yeter
‘Ömre sürer dostum āb-ı ḥayât

268. **Ġazel-i Bākī.**

Revân 1972: 137^a, Bākī: *Dīvan*: G. 23.

269. **Ġazel-i Necâtī.**

Revân 1972: 137^a, Necâtī Beg: *Dīvan*: G. 28.

1^b ḥüsn: ‘ömr Necâtī Beg: *Dīvan*: G. 28.

3^a Şöhreti ķo gel: Şöhret âfetdüür Necâtī Beg: *Dīvan*: G. 28.

5. Bir hevâyî aķ gögercindür uçar
Nâme dil-berden yaña büküp kanat
Bir iş işle añılasın dünyede
Éy **Necâtî** fâ'ilâtün fâ'ilât

270.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Toldı yaşum ğarkası fülk-i felekle kāyināt
Kim bulupdur ser-nigün zevraķla deryādan necāt
Aĝzına barmaķ bıraĝup kara kanlar [ķay'] éder
Ol haķ-ı reyhān içün sevdāyî olmuşdur devāt
3. La'lüñüñ ğālib hayāt-aķvālġın ĝuş étmese
Bir ķarañluĝa ĝirüp siñmezdi hıç āb-ı hayāt
Nāle eylerken lebünçün ĝam beni hāk eylese
Ney-şeker ola türābumda biten her bir nebāt
5. Debîr-i ĝam varaķ-ı cāna yazdı nâme-i dādı
Fetîli hāmedür éy **Emrî** zaķm-ı sîne devāt

271.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Nigāruñ isteyüp naķşın şu deñlü eyledüm minnet
Dirġā ben gedāya vérmedi naķķaşlar şüret

^{6a} iş işle: iş it kim Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 28.

270. **Ġazel-i Emrî.**

Revân 1972: 137^a, Emrî: *Dîvan*: G. 58.

^{1a} Toldı yaşum ğarkası: Ġarķ olupdur yaşuma Emrî: *Dîvan*: G. 58.

^{3a} huyût aķvālġın: hayāt-efzālġın Emrî: *Dîvan*: G. 58.

^{3b} ķarañluĝa: ķarañuya Emrî: *Dîvan*: G. 58.

5 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda yer almamaktadır. Beytin vezni de şiirin vezninden farklı olarak, *Müctes* bahrinde *Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün* şeklindedir. Bu beyit başka bir şiirden geçmiş olmalıdır.

271. **Ġazel-i Vālihî.**

Revân 1972: 137^a.

- Benānuñ kim-durur mäh-ı neve teşbîh éden bilsem
Letâfetde [.....] ol/evvel(?) éden a'nî ʔal'at
3. Bahār-ı hüsne mağrûr olma bād eyler hâzânın gel
Gülistāndan sebak al éy gül-i nev-reste-i cennet
- O şāh-ı hüsne hicrāndan şikāyet étmege vardum
Dehānum bağladı bilmem ne efsûn eyledi hayret
5. Şarābın mey-fürüşuñ cümleten nüş étdüñ anuñ-çün
Bize éy **Vālihî** meyhānede qalmadı hîç hürmet

272.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Nağd-i cānum leb-i la'lüñ neden aldı rişvet
Qatlûme çünki haṭuñ vérdi efendi hüccet
- Gele öldür büti éy rûḥ-ı revān gitme dédüm
Nāz-ile güldi geçüp cānuña dédi rahmet
3. Yine mey-hāneye var pîr-i muğānuñ éy dil
Ayağına düşegör el vérür-ise fırsat
- Varak-ı zer ruḥ-ı zerdüme berāber olımaz
Tecrûbe eyledüm éy sîmîn-beden ben qat qat
5. Bezm-i ağıyārdan alduñ çıkarup ağıyārı
Éy **Vuşûlî** yûri tınma saña çıkdı şöhet

^{2b} Bu mısradaki [...] şekliyle belirttiğimiz kısmı müstensih boş bırakmıştır. Bir sonraki kelime de boşluktaki kelimeye göre *ol* veya *evvel* okunabilir.

272. **Ġazel-i Vuşûlî.**

Revān 1972: 137^a, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 13.

^{2b} rahmet: rahm ét Vuşûlî: *Dîvan*: G. 13.

^{5a} ağıyārı: dildārı Vuşûlî: *Dîvan*: G. 13.

273.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Bu gün bezm-i cihân içre şafâ cāmını sürdün tut
Dilâ görmedüğün dünyâ temâşasını gördün tut
Murâd okın nişâna érgürüp meydân-ı rif'atde
Çeküp devlet kemânını cihân içinde kurduñ tut
3. Gider terk eyle başuñdan hevâsın tâc-ile tahtuñ
Bugün bu salâtanat ser-pençesin 'âlemde burduñ tut
Dilâ naţ'-ı zemîn üzre olup ferzânesi dehrüñ
Murâd atın yüri şâh ol bugün meydâna sürdün tut
5. **Niyâzî** saña yér kalmadı bu şehr-i vücûd içre
'Adem mülkine var şimden girü erkence yurduñ tut

274.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec --+/+--+ /+--+ /+--

1. Himmet kemerin tîğ gibi bélüñe berkit
Géy efser-i 'ışkı başa sulţānlığı terk ét
Gel bezmüme édem seni dil mülkine sulţān
'Aşık oyunun oynayalum düşmeni terk ét
3. Şoĥbetde 'adū yār ile éy sākî-i devrān
Şun aña ecel cāmını mest-i mey-i merg ét
Cānāneye baĥ yum gözün éy dil bu cihāndan
A'dā yüzini görmeyelüm revzeni berk ét

273. Ğazel-i Niyâzî.
Revân 1972: 137^b.

274. Ğazel-i Rahmî.
Revân 1972: 137^b, Rahmî: *Dîvan*: G. 15.

5. **Rahmî** yûri bir mürşide ér Edhem-i vaqt ol
Géy efser-i 'ışkı başa sultānlığı terk ét

275.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cām-ı 'ışkı şevk-ile nûş étmişem rûz-ı elest
Şanmañuz kim zāhirā meyden olupdur cān mest
Şem'-i ruhsārına yārūñ dil düşüp pervāne-veş
Perr ü bāli nār-ı hicrān-ile étmişdür şikest
3. Ol kamer tal'atluya nāzır olaldan cümle hālk
Māh u mihruñ zerre-i kemterden oldı qadri pest
Göreliden kāmetin ol serv-қaddüñ nārven
Gör ne ta'zīm ile tırmuş bağlamışdur qarşu dest
5. Mest görüp küyında 'ayb étmeñ **Figānî**yi ki ol
Bir leb-i mey-gün firāқından olupdur mey-perest

276.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Yüz vérmedi bir gün o meh-i burc-ı sa'adet
Ṭālî' ne ṭulü' eyledi yār oldı ne devlet
Ol şāhuñ elin öpmege fırsat gözedürdüm
Ben bî-ser ü pāya [yine] él vérmedi fırsat
3. Ferhādı gönül şan'at-ı aşkıyyede başdı
Éy hüsrev-i şīrīn-dehen üstādına rahmet

5^a Rahmî Dīvanı'ndan alınan *Edhem* kelimesi bu yazmada *hem-dem* şeklinde geçmektedir. Doğru olan ifade *Edhem* kelimesi olduğu için metinde bu kelime tercih edilmiştir.

275. **Ġazel-i Figānî.**

Revān 1972: 137^b, Figānî: *Dīvan*: G. 5.

276. **Ġazel-i Remzî.**

Revān 1972: 137^b.

- Seng-i ser-i kūyuñla be-ğāyet başumuz hoş
Dérler iki başdan olur [éy] dost maḥabbet
5. Sākide gözüm nağme-i muṭribde kılağum
Şoḥbet demidür şōfī degül vaqt-i naşīḥat
- Bir ādemüñ uğrar mı göre dāyīresine
Biñ kez okısa ol periyi eylese da'vet
7. Yārüñ yüzini gitdi meger düşde görürsin
Şimden girü **Remzī** yūri var eyle ferāğat

277.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şōfī kıanzil muḥtesib serhoş vā'iz mey-perest
'Āşık-ı bī-çāreye yazık degül mi adı mest
- Gün mi vardur kim tokınmaz göñlüme ol seng-dil
Olmasun mı ḥāṭırum āyīnesi andan şikest
3. 'Āşıkıñ fikri kapuñdur zāhidüñ ḥuld-ı berin
Himmeti anun bülend ammā bunuñ ġāyetde pest
- Gözüñ üstinde kaşuñ var démesünler dér-iseñ
Var yūri ḥātem gibi her ferde olma zīr-dest
5. 'Āşıkā müşkil belā ol vaqt olur **İshāk** kim
Olmaya naqd-i belī sermāye-i rūz-ı Elest

278.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğonce ser-hoş lāle kıanzil serv-i hoş-reftār mest
Bāde-i vaḥdetden olmuş ser-be-ser gülzār mest

277. Ğazel-i **İshāk**.

Revān 1972: 137^b, İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 13.

278. Ğazel-i **Behiştī**.

Revān 1972: 137^b, Behiştī: *Dīvan*: G. 53.

- Zâhidâ ben meclis-i meyden nice zevk étmeyem
'Âşıka eyler vefâlar olıcağ ol yâr mest
3. Şunmadın güller hezârân dâstâna câm-ı mey
Bezm-i 'ışkuñda ben olmuşdum senüñ şad-bâr mest
Mest-i dünyâ gaflet uyğusından uyanmağ mı var
Degme derd-ile olur mı h'âbdan bîdâr mest
5. Bu şarâbuñ mesti olmuşdur **Behiştî** kim anuñ
Cür'asından oldu mecmû'-ı h'âbdan bîdâr mest

279.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Göñlümi éy mäh şem'-i hüsnuñe pervâne tut
Cân atup şevk-ile âhir anı bir dem yana tut
Tîr-i ğamzeñ gönder éy kaşı kemānum ğamzeñe
Anı bir gözden sen iki şanma toğrı cāna tut
3. Bezm-i meyde Rûm ili toluların içüp öpüş
Nev-cüvānum kendüñ ol şavr üzre sen merdāne tut
Bir kişi kim hançerüñ gibi iki yüzölü ola
Anı ne mahrem éden kapuñda sen cānāne tut
5. **Naẓmî** sen Leylā-hırāmuñ oldu ser-gerdāni çün
Anı sen 'ışk-ile Mecnûn gibi bir dîvāne tut

^{4b} bîdâr: bîzâr Behiştî: *Dîvan*: G. 53.

^{5b} h'âbdan bîdâr: cihân hem-vâr Behiştî: *Dîvan*: G. 53.

279. **Ġazel-i Naẓmî.**

Revân 1972: 138^a, Naẓmî: *Dîvan*: G. 953.

280.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Éy dil yüzüni ol şeh-i 'ālī-cenāba tūt
Ayağı tozı zerresini āfitāba tūt
'İzzet gerekse var yüri ol āsitānede
Çeşm-i ümīdün dūn ü gün feth-i bāba tūt
3. Bir dem ferāğ bi'llāh meyḥāne gūşesin
Taht-ı Kubād'a milket-i Efrāsiyāba tūt
Esrār-ı 'ışkı bilmege cām-ı şarāba gel
Gūş-ı kabūli nağme-i çeng ü rebāba tūt
5. Ağzını tūtmağ ister-iseñ zāhidün eger
N'eylerseñ eyle var yüri cām-ı şarāba tūt
Maḥşerdeki meşakḳat-i rüz-ı ḥisābı sen
Hecrindeki ḥuzūr-ı ğam-ı bī-ḥisāba tūt
7. Qaddün ḥam eylese n'ola **İşhāk** rüzgār
Var za'f-ı şeybi kuvvet-i 'ahd-i şebāba tūt

281.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bezm-i ğamda 'aql ü cānı étdi la'l-i yār mest
Cām iki oldı ne var olsa kamu hüşyār mest
Ḥüsñ ü ḥulḳ-ile olur teshīr-i dil kim cām-ı gül
Reng ü būy ile éder bülbülleri her-bār mest
3. Dilde sırr-ı 'ışkuñı şakladuğum 'ayb eyleme
Olğelmişdür éder keyfiyetin inkār mest

280. **Ġazel-i İşhāk**

Revān 1972: 138^a, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 14.

281. **Ġazel-i Necātī Beg.**

Revān 1972: 138^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 29, G. 34.

3 Bu beyit Necātī Beg *Dīvanı*'nda 34. gazelin 3. beyti olarak yer almaktadır.

- Her kişi bezm-i ezel mesti durur ammâ ki ben
Cür'a-i câm-ı lebûñden olmışam tekrâr mest
5. Gözlerüñ-ile değışdüm göñlümi bir ğamzeye
Aldamak âsân olur çünkim ola ayyâr mest
- Sâġarı devr étdüren dâym şarâb-ı nâbdur
Hâlet-i 'ıřķ olduġ'ıçün rakş éder nâçâr
7. Şöfiyâ 'aklı saña ben 'ıřķa yârem kim olur
Cennet ehli kamu ayık tâlib-i dîdâr mest
- Çeşm-i maħmûruñ şarâb-ı nâz içüp kanum döker
Cenge bünyâd eylemez olmayıcaķ küffâr mest
9. N'ola hüsnüñden olsa bî-hüş éy şanem
Bûy-ı güldendür dem-â-dem bülbül-i gül-zâr mest

282.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Ben öliceķ ki benüm ġâkümi devrân éde ġıřt
Yapasın kabrûme éy pîr-i ġarâbât küñiřt
- Kışt-zârını riyânuñ yûri zâhid yaķagör
Ki yarın nat'-ı ġařırde seni mât ider o kışt
3. Kim ki dîdârûñı seyr eylese kûyuñda şehâ
Ĥaķ cemâlin[i] görüben ola ol ehl-i behişt
- Ser-nüviştümi gören levġa-i tîġüñde dédi
Zihî devletlü o baş kim aña bu oldu nüvişt

4 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 34. gazelin 2. beyti olarak yer almaktadır.

5 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 34. gazelin 4. beyti olarak yer almaktadır.

6 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 29. gazelin 3. beyti olarak yer almaktadır.

7 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 29. gazelin 4. beyti olarak yer almaktadır.

7^b Cennet ehli kamu ayık: Ehl-i Cennet hüş-yâr ü Necâtî Beg; *Dîvan*: G. 29/4.

8 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 29. gazelin 5. beyti olarak yer almaktadır.

9 Bu beyit Necâtî Beg Dîvanı'nda 29. gazelin maķta'ı olan 6. beyit olarak yer almaktadır.

282. Ėazel-i Mesîġî.

Revân 1972: 138^a, Mesîġî: *Dîvan*: G. 20.

5. Şūfiyâ şatma **Mesîhî**ye sen esmâlığı
N'eyler esmâ saña çün nâme-i a'mâl ola zîşt

283.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Dil-dâr-ile étmeñ déyü da'vî-i maḥabbet
'Işķ ehline ol ḥaṭṭ-ı siyeh-rû ḳodı ḥüccet
Ölsem ğam-ı mihr-i ruḥ-ı dil-dâr-ile her gün
Ḥurşid-i cihân-tâb éde ḳabrümi ziyâret
3. İzi tozı-y-ile gözümüz şîşesi dolsun
Luṭf eyle bize ḳatlan ecel bir iki sâ'at
Naḳḳâş diler yaza mişâl-i ruḥ-ı yâri
Taşvîri yazmağa eyler ḳuru şüret
5. Éy **Emrî** kızarduĝı gülüñ ḥâr arasında
Öykündüĝini yâra urur yüzine ḳat ḳat

284.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Bir 'âleme érmiş-durur erbâb-ı ḥarâbât
Kim düşde daḥı görmez anı ehl-i münâcât
Mey telḥ olıcaḳ ḥâlet olur anda ziyâde
Zevḳ ehline bu deñlü yeter keşf ü kerâmât

283. **Ġazel-i Emrî.**

Revân 1972: 138^b, Emrî: *Dîvan*: G. 61.

3^a dolsun: ṭolsun Emrî: *Dîvan*: G. 61.

3^b ḳatlan: ḳatlañ Emrî: *Dîvan*: G. 61.

4 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda yer almamaktadır. Ancak Emrî: *Dîvan*: G. 62'nin maṭla' beyti ile benzerlik göstermektedir.

5^a ḥâr arasında: bâd çemende Emrî: *Dîvan*: G. 61.

284. **Ġazel-i Ḥayâlî.**

Revân 1972: 138^b, Ḥayâlî Beg: *Dîvan*: 113/ G. 3.

2^a olıcaḳ kelimesi yazmada kef harfi ile yazılmış.

3. Ārām édemez dil göricek sāğarı pür-mey
Hûrşīd[i] göricek n'ola rakş eylese zerrât
Ferzīn gibi keĵ-revligi ƙo naṭ'-ı cihānda
Çarĥ étse gerekdür seni bir lu'b-ile ūshmât
5. Sevdā-yı cihānı ƙoma göñlüñde **Ĥayālī**
Ol Ka'be-i 'ulyāyı niçün mesken éder Lāt

285.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğarĥ olupdur yaşuma fülk-i felekle kāyināt
Kim bulupdur ser-nigün zevrakla deryādan necāt
Nāle eylerken lebüñ-çün ğam beni ĥāk eylese
Ney-şeker ola mezārumda biten her bir nebāt
3. Ağzuma barmaĥ bırakup ƙara ƙanlar ƙay' éder
Ol ĥaṭ-ı reyĥān-içün sevdāyī olmuşdur devāt
La'lüñüñ cānā ĥayāt-efzālının ğuş étmese
Bir ƙarañlıĝa girüp siñmezdi ĥiç āb-ı ĥayāt
5. Āb-ı ĥayvāna Sikender érmedi étdi vefāt
Şoñra bildi çeşme-i la'lüñ-durur āb-ı ĥayāt
İltifātından bulur bu ĥaste göñlüm şıĥĥati
Derd budur kim bu ben bīmāra ƙılmaz iltifāt
7. Göñlüñi zülfine bend ét 'ıŝƙına ol mübtelā
'Ömrüñ oldıĥça ta'alluĥdan bulam dërseñ necāt
Ben fakīr-i derd-mendem ol ĝanīdür ĥüsn-ile
Vācib olmuş baña ĥüsn-i şadƙasın vére zekāt

285. Ğazel-i 'Ahdī.

Revān 1972: 138^b.

Bu şiir 'Ahdī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

Bu şiir, çalışmamızın 270. gazeli olan Emrī'nin dīvanda 58 numaralı gazeliyle büyük benzerlikler göstermektedir.

9. Lu.tf kılsa şād olmaz cevır étse ğam yémez
‘Ālem-i fānīde yok hiç bir şeye ‘**Ahdī** şebāt

286.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Hüsñüñi temāşā'yler-isem ne zarar éy dost
Āyīneye āyīndür éderler nazār éy dost
Nāzūk lebüñe yüz bekidüp öyküne midi
La'l olmasa ğayetde eger bed-güher éy dost
3. ‘Āşıklarımı öldürürem dēdün-idi āh
Öldür beni ‘ahdüñe tūrursañ [eger] éy dost
Bu hüsñ-ile her kim göre sen mähı şanur kim
Bir tāze nihāl üstine inmiş kamer éy dost
5. Her dem yeler oñmazlık édüp bād-ı şehir-ğāh
Hāk-i rehüñi almağa vāy ki yeler éy dost
Hürşid görem déyü meh-i ‘ıyd-i cemālün
Yıl on iki aydur ki seferler çeker éy dost
7. **Remzī**yi helāk étmege cevır-ile iñende
Ölsün mi nic'etsün seni ğāyet sever éy dost

287.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fa'lün

Remel+ + -- / + + -- / + + -- / --

1. Dāğ urup dāğımuñ üstine eyā meh tal'at
Nār-ı hecr-ile ser-ā-pā beni yaqdı kat kat

9^b Yazmamızda *fānīde yok* kelimelerinin yerleri taqđīm-te'hīr işaretiyle düzeltilmiştir. Bu mısırda geçen *şeye* kelimesinin de doğru imlâsı *şey'e* şeklinde olmalıdır. Ancak müstensih شبه şeklinde yazmıştır.

286. **Ġazel-i Remzī.**

Revān 1972: 138^b.

287. **Ġazel-i Vālihī.**

Revān 1972: 138^b.

- Câmi'-i hüsne imâm oldu mü'ezzîn-zâde
Uyduķ aña çü getürdi o sehî-ķad ķâmet
3. Secde ét ķaşları mihrâbına ser-ķeş olma
Saña yat dédiler éy sôfî 'inâd eyleme yat
Saña kim dédi alup sîm ü zer-i maṭlûbı
Ḥusrevâ zulm-ile dünyâyı birbirine ķat
5. Yâre aġyâr nezâketle göz étmek dilemiş
Hey meded **Vâlihî** zinhâr gözetdürme gözet

288.

Mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilû fe'ûlûn

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Şâyed o şanem saña vişâlin éde himmet
Éy dil yûri var eyleye Allâh 'inâyet
Dil hânesini yıķdı dönüp yüzüme güldi
Ya'nî ki tesellîler édüp étdi mürüvvet
3. Cânâneye vaşl olmadın ayırdı dirîġâ
Bilmem ne vérüpdür k'alıma baña bu fûrķat
Cân vérdüğüm ol kâfir-i bî-dîn ġamından
Maḥşerde éde küşteleri baña şehâdet
5. Dîvâne olup ol şaneme hûr-ı lîķâdan
El çekme **Vuşûlî** şaķın eyleme sefâhet

289.

Mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ûlûn

Hezec + --- / + --- / + --

1. Yeter ehl-i şafâya bu sa'âdet
K'éde her câma sâķî bûse 'âdet

288. Ėazel-i Vuşûlî.

Revân 1972: 139^a, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 14.

2^b mürüvvet: meremmet Vuşûlî: *Dîvan*: G. 14.

289. Ėazel-i Şem'î.

Revân 1972: 139^a, Şem'î: *Dîvan*: G. 16.

- Ṭuyulursın kadehle içme şōfī
Meyi zarf-ile içmekdür zarāfet
3. Lebūñ kan içdüğini étme inkār
Kaşuñla gözlerüñ eyler şehādet
Mü'ezzinler dédi *Allāhüekber*
Kıyāma geldi beñzer ol kıyāmet
5. Düşerler sāye-veş hep ıztırāba
Şalınsa nāz-ile ol serv-i kāmēt
Cihān keyfiyyetinüñ bildi hālīn
Aña kim 'ışk cāmı vērdi hālet
7. Ṭutayın ser-te-ser dünyā benümdür
Gerekmez baña dil-bersüz vilāyet
İki 'ālemde **Şem'**inüñ murādı
Efendi hāk-i pāyuñdur nihāyet

290.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Nice sengīn-dil éde ol leb-i cānānı şikest
Kātı nādāndur éden la'l-i Bedaḥşānı şikest
Kaḅı hayvānuñ érişdi dişi zaḅmı 'acebā
Olmış eyvāy meded sīb-i zenaḅdānı şikest
3. Güzelüm ḥokḅa-i la'lüñdeki dūr-dānelerüñ
Étdi bāzār-ı bahāda dūr ü mercānı şikest
Baña her pāresi gösterdi anuñ bir şüret
Édicek seng-i cefāñ āyīne-i cānı şikest
5. Bulmayasın bu benüm gibi bugün 'ışka dürüst
Ne kadar arasañ éy 'ahd ü peymānı şikest

^{8a} İki: Bugün Şem': *Dīvan*: G. 16.

290. **Gazel-i Niyāzī.**
Revān 1972: 139^a.

- Şa'sa'a şanma 'aşā-y-ile yürür mihr-i sipihr
Teb-i hicrānuñ édüpdür şanemā anı şikest
7. N'ola yaş akşa **Niyāzī** bu gözümden her dem
Gönlümüñ şışesini eyledi hicrānı şikest

291.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Sirişküm al édüp fūrkat vücūdum étdi zer ھاşret
Ne reng étdi baňa fūrkat neler étdi neler ھاşret
Birisi yār-ı ğārumdur birisi ğam-güsārumdur
Meded bendēñ cüdā olmaz eger fūrkat eger ھاşret
3. Kādīmī ħānedānıdur meger bu devr-i ħādişde
Dil-i vīrānuma dāyım konar fūrkat göçer ھاşret
Ten-i pūr-yāremi ger tīg-i miħnet çāk çāk étse
Anı ser-rişte-i müjgān-ile ol dem diker ھاşret
5. Vücūdum tīg-ı fūrkat **Raħmiyā** çāk étse ser-tā-ser
Aňa karşı çıķup bu sīnemi eyler siper ھاşret

292.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+/+--+/+--+/+--

1. Ruħsārlaruñ zülfüñ içün étdi şehādet
Bir dīni qaradur kim éder şemse 'ibādet
'Ankā-yı dilüm seyr-i cihānı heves étmez
Menzil-geh olalıdan aňa Kāf-ı kānā'at

291. Ğazel-i Raħmī.

Revān 1972: 139^a, Raħmī: *Dīvan*: G. 17.

1^b neler étdi: neler geçdi Raħmī: *Dīvan*: G. 17.

2^b cüdā olmaz: helāk étdi Raħmī: *Dīvan*: G. 17.

3^a meger: bugün Raħmī: *Dīvan*: G. 17.

4^a miħnet: fūrkat Raħmī: *Dīvan*: G. 17.

292. Ğazel-i Fiğānī.

Revān 1972: 139^a, Fiğānī: *Dīvan*: G. 4.

3. Bir gün sen eger külbe-i aḥzānuma gelseñ
Éy serv muḳarrer ḳopar ol günde ḳıyāmet
Şol ḥükm-i ḥümāyün-ı cemālũñdeki zũlfin
‘Anberle bezenmiş iki ‘ünvān-ı melāḥat
5. ‘Ālemde bu beş beytũñ-ile ḳal‘a-i şî‘re
Urduñ be **Figānī** yine bir ṭöp-ı belāḡat

293.

Mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün
Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Gün ruḥlaruñuñ ‘aksi dile tāb-ı maḥabbet
Kāküllerũñuñ her ḥamı ḳullāb-ı maḥabbet
Şāḡar édicek kellemüzi sāḳī-i devrān
Ol dem yine pür oldı mey-i nāb-ı maḥabbet
3. Yandı göricek sūz-ı dilüm Vāmıḳ u Mecnün
Vidānumı zevḳ eyledi erbāb-ı maḥabbet
Erbāb-ı vefā érmez-idi ḳasr-ı vişāle
Bu zümreye yol vérmese ger bāb-ı maḥabbet
5. Dil zevraḳı düşdi çıḳamaz çāh-ı zeḳandan
Raḥmī n’ola dérse aña girdāb-ı maḥabbet

294.

Mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün
Muzāri‘ -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ğamzeñ oḳını ḡāh dile ḡāh cāna at
Éy ḳaşları kemān iki başdan nişāna at

293. Ğazel-i Raḥmī.

Revān 1972: 139^b, Raḥmī: *Dīvan*: G. 22.

1^a ‘aksi: şevḳi Raḥmī: *Dīvan*: G. 22.

2^b oldı: ola Raḥmī: *Dīvan*: G. 22.

3^b Vidānumı: Vidānı mı Raḥmī: *Dīvan*: G. 22.

294. Ğazel-i Necātī.

Revān 1972: 139^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 33.

- Şandukasında sînemüñ ét göñlümi nişân
Ögret elüñi gel berü ta'lim-hâna at
3. Beñzetdilerse çihre-i dildâra éy güneş
Şevk-ile germ olup külehüñ âsumâna at
- Meyl it gözüm yaşına eyâ serv-i hoş-hırâm
Dérler ki eyle iylügi âb-ı revâna at
5. Utduñ cemî'i varumı yâra harîf iseñ
Bu def'a ka'beteyn-i ğamı nağd-i câna at
- Çün serv-i dost nâz-ile gülşende şalına
Éy bâğ-bân çenâruñ elin al yabana at
7. Ğamdan halâş ister iseñ gel **Necâtiyâ**
Dil cür'asını cām-ı mey-i ergavâna at

295.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. İç kabzadan müjeñ okını toğr[u] câna at
Éy kaşları kemân beni gözle nişâna at
- Hîç biri zâyî' olmasun dér-iseñ tîr-i ğamzeñi
Cümle ne deñlü var-ise ben nâ-tüvâna at
3. Çek sîneñe kemân gibi her egri 'âşıkı
Ok gibi toğru 'âşıkunı var yabana at
- Fülful siyâh beñlerüñe niçe öykünür
Muħkem tut anı dön yine Hindüstâna at
5. Şanduk-ı sîne tîrüñe ta'lim-hânedür
Luṭf eyle gel begüm dün ü gün bî-bahâne at

2 ét göñlümi nişân: olsun nişâne dil Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 33.

295. **Ġazel-i İshâk.**

Revân 1972: 139^b, İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 16.

4^a niçe: n'ichün İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 16.

4^b dön: döğ İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 16.

- Mağşūd eger nişān-[is]e dil-ḥasteñi gözet
Şol karşıña varup dikilen üstüḥvāna at
7. Bu şevket-i cemāl-ile ol pādişāh-ı ḥüsn
Şalsa 'aceb mi leşker-i şāh-ı cihāna at
'Āşık bu yolda başını vérmeğ gerek démiş
İshāk müjde var külehüñ āsumāna at

296.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Maḥbüb-durur dehre véren revnağ u şüret
Bütlerle bulur niteki deyrüñ içi şüret
'Arz eyledi ḳaddın gözümüz yaşını dökdi
Yılduzumuzu yére düşürdi o kıyāmet
3. Tīğüñ gelicek zaḥ[mu]mı ḳılmağā ziyāret
Cānum aña karşı çıkuban dédi ne zaḥmet
Luṭf-ı dehenüñ seyr édicek bāğda bülbül
Sögse ne 'aceb ḡoncalaruñ ağızına ḳat ḳat
5. Dil-dār-ıla ceng eyleyici ḥod degülüz biz
Ortaya girüp niçün aralar bizi fürḳat
Öldürdi urup tīğ-ile bīmār **Mesīḥī**
Ḥoş étdü éyü vurdı n'ola ḳolına ḳuvvet

297.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzā'irī' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ḳanum dökerse ḡamzelerüñ éy perī-şıfat
Şirīn lebüñden eyle mu'ayyen aña diyet

296. Ğazel-i Mesīḥī.
Revān 1972: 139^b, Mesīḥī: *Dīvan*: G. 19.

297. Ğazel-i Nizāmī.
Revān 1972: 139^b, Karamanlı Nizāmī: *Dīvan*: G. 4.

- Ġamzeñ gelürse kaçduma ehlen vü merhabā
La[l[üñ] içerse kanımı şahbā vü 'āfiyet
3. Ten kaldı ġāret étmedügi gözlerüñ hemin
Gör nice kara çulda kodı beni 'ākibet
Érmez bisāt-ı kurbā göñül kimse sa'y-ile
Devlet anuñ ki t̄ālī'i eyler mu'āvenet
5. Eflāke érer āhı **Nizāmīn**üñ éy 'aceb
Niçün işitmez ol meh-i hurşīd-menzelet

298.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Cān eşigüñe dil ser-i zülfüñe çekdi raht
Éy dost himmet eyle ki yā taht ola yā baht
Başumdan eksük olmadı ġavġā-yı zülf-i dost
Sultān-ı 'ışķ édineli göñlümi pāy-ı taht
3. Şabr ét firāķa tā çekesin 'ışķ yayını
Nerm olur āteş ile dilā her kemān-ı saht
Étmege zāġ-ı zülfüñi dil t̄ıfl[1] āşinā
Baġrumı étđi tu'me içün [aña] baht baht
5. Bāzār-ı mihr germ iken alup **Necātī** mey
Cāyuñ kenār-ı cūy ola sāye-i dıraht

298. Ġazel-i Necātī.

Revān 1972: 140^a, Necātī Beg; *Dīvan*: G. 32.

4^b baht baht: lāht lāht Necātī Beg; *Dīvan*: G. 32.

5^b ola: gerek Necātī Beg; *Dīvan*: G. 32.

299.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Baña pā-būsını dil-ber éderse n'ola ger himmet
Kulına şāh olanlar pāye-i a'lā éder himmet
Güneşden nūr alır [érer] kemāle çünkü māh-ı nev
Édersem n'ola erbāb-ı şafādan ben de ger himmet
3. Ğubārum kuhl édine 'ālem-i 'ulvīde kudsīler
Éderse gūşe-i çeşm-ile erbāb-ı nazār himmet
Çekem el bīve-i Zāl-i zamāndan ben 'ale'l-ıtlāk
Éderse hān-kāh-ı dehr içinde baña er himmet
5. Sa'ādet el vérür **Rahmī** cihān hoş géçe sāyemde
Hümā-veş sāye şalup başuma ger açā per himmet

300.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec --+ / +-- + / +-- + / +--

1. Naşsuñla bulur deyr-i cihān revnağ u zīnet
Taşvīr-i büt-i çīn şanemā bir qurı şüret
İncinse felekler yéridür āhum okından
Éy kaşı kemān ötesine geçdi çü kat kat
3. Ol ğamze-i ayyār ki 'ömr aldı hīyelden
Çeşmüm-durur aña var-ise انبا نكرمت

299. Ğazel-i **Rahmī**.

Revān 1972: 140^a, Rahmī: *Dīvan*: G. 20.

5^a vérür: virüp / sāyemde: sāyeñde Rahmī: *Dīvan*: G. 20.

5^b şalup başuma ger açā: başuma ger açsa bāl ü Rahmī: *Dīvan*: G. 20.

300. Ğazel-i **Emrī**.

Revān 1972: 140^a, Emrī: *Dīvan*: G. 62, G. 61.

3 Bu beyit Emrī *Dīvanı*'nda bulunmamaktadır.

- Haṭṭı gelicek kalker gele dēyü umardum
Dérler ki kopar fitne çoğaldıkda kıyâmet
5. Sîb-i zekānuñ derdi-y-ile zerd olup ölmüş
Şararsa bihi penbeye n'ola yed-i kıdret
- Şakku'l-kamer étdüğini bînuñ ruḥuñ üzre
Kaldurdu [meh-i nev] görüp engüşt-i şehâdet
7. Geldükçe okı sîneye oḡ dērsin egerçi
Şakın çekilicek vérür éy dil saña zahmet
- Emrî** dil ü cânından éder kaṭ'-ı 'alâka
Şunarsa aña ğamzelerüñ tîğ-ı maḥabbet

301.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy lebüñ naṭ'-ı felekde eylemiş 'İsâyı mât
Vey haṭuñ yazmış müselleme dēyü ḥüsnüñe berât
- Zülfüñ içre la'lüñe öykündüğüñ Hızrdan
Karañuda gizlenüp kırtılmaz āb-ı ḥayât
3. Acı yaşum sile ağzuñ yarı cânā fi'l-meşel
Birisi milḥ-i ücâc [u] birisi 'azb-i Fırât
- Ġamzeñe öykündüğü uçdan kalem olmuş-durur
Fikr éderken şā'irüñ öñinde maḥbûs-ı devât
5. Éy **Mesîhî** ğırre olma nev-'arûs-ı 'älema
Fāniyi terk eyle kim *el-bākiyâtü's-şālihāt*

4 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda 61. gazelin 2. beyiti olarak yer almaktadır.

4^a umardum: umarın Emrî: *Dîvan*: G. 61.

4^b Dérler ki: Zîrâ ki Emrî: *Dîvan*: G. 61.

5 Bu beyit Emrî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

301. **Ġazel-i Mesîhî.**

Revân 1972: 140^a, Mesîhî: *Dîvan*: G. 21.

302.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Işk-ile ben ʔalib-i cānāne oldum 'ākıbet
Ağmağ-ile gözden ol ʔan oldı 'ummān 'ākıbet
İstedüm pinhān édem sinemde ğamzeñ yāresin
Rüşen étdi 'āleme ʔak-i giribān 'ākıbet
3. Zāhir étdi kūy-ı 'ışk içre cününüm 'āleme
Nağş olan seng-i cefādan cism-i 'uryān 'ākıbet
Fūrkatüñ vérdi hālel gerçi bu dil bünyādına
Leşker-i ğam geldi étdi cümle vırān 'ākıbet
5. Kim ki vaşl isterse dil-ber dédi étsün terk-i cān
Ĥamdüli'llāh kim [bu] düşvār oldı āsān 'ākıbet
Cām-ı Cem şun sākiyā bir dem ğanīmetdür hayāt
Çün içer cām-ı memātı cümle insān 'ākıbet
7. Cür'a-i 'ışkı **Muhibbī** çün ezel nüş eyledi
Olısdur āhir ol rüsvā-yı devrān 'ākıbet

303.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün

Muzārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Terk eyle varı dost yolına gedālğ ét
'Ālem içinde başı açuğ pādişālğ ét
'Aql ister-imiş ayıra göñlümi 'ışkdan
Kim dér aña ki araya gir ketğudālğ ét

302. **Ġazel-i Muhibbī.**

Revān 1972: 140^a, Muhibbī: *Dīvan*: G. 194, G. 195.

1^a Bu mısra Muhibbī Dīvanı'nda 194. gazelin ilk mısrası olarak yer almaktadır.

5^b Ĥamdüli'llāh kim: Éy Muhibbī şükr it Muhibbī: *Dīvan*: G. 195.

303. **Ġazel-i Necātī.**

Revān 1972: 140^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 31.

3. Êy pîr-i mey-fürûş başumda hûmâr var
Gel bir ayağ şun elümi al atalığ ét
Ġarķ oldu baħr-ı mihnete dil zevraķı meded
Êy Hızır-ı pey-huceste yetiş dil-rübâliğ ét
5. Cānā **Necātī** çok seni dünyā kadar sever
Dünyā gibi [gel] imdi yeter bî-vefālīg ét

304.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Turağun tek ye vü āhuñ çerāğ ét
Maķāmuñ gūşe-i emn [ü] ferāğ ét
Göyündür raħt u baħtuñ nār-ı 'ıřķa
Mezāruñ toprağın ulu çerāğ ét
3. Dilerseñ kim gide bu yüz қarası
Gözün yaşı ile yu yüzün ağ ét
İrağ olmağı bir laħza ġamından
Bu ķuldan yā İlāhī sen ırağ ét
5. Hūzūr ister misin 'ālemde **İřķāk**
Maķāmuñ gūşe-i emn ü ferāğ ét

305.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Bahār eyyāmıdur ġül gibi ħand ét
Nice bir nār-ı ġamda cān sipend ét
Yüri bir serv boylu dil-ber-ile
Kenār-ı ābda 'ayş-ı bülend ét

304. Ġazel-i İřķāk.
Revān 1972: 140^b, İřķāk Çelebi: *Dīvan*: G. 12.

305. Ġazel-i Şem'ī.
Revān 1972: 140^b, Şem'ī: *Dīvan*: G. 18.

3. Çeküp ol serv âzâdı kenâre
Dolayup zülfini boynuña bend ét
Felek çün saña şundı zehr-i kahrı
Leb-i yâr-ile var cüllâb [u] kând ét
5. Yüri mey nûş ét 'aql-ile câna
Nice bir [hecr] zehr-ise gezend ét

306.

Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Bu zülfüñden hâlâş-ı kayd-ı bend ét
Yéter cânâ giriftâr-ı kemend ét
Bu 'ışkuñ tekyesinde eyle kurbân
Şehâ dil tıflını bir güsfeñd ét
3. O servüñ ayağına érişe-gör
Éyâ dil himmetüñ gâyet bülend ét
Sipih-r-i gâha ger érmek dilerseñ
Özüñi micmer-i 'ışka sipend ét
5. Tolaşmuş zülfi zencîrine yârüñ
Niyâzî var yüri gönülünü bend ét

307.

Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Saña ğamzeñle kim dér kâşd-ı cân ét
Çekük ğamzeñle her demde kân ét

5 Şem'î Dîvanı'nda yer alan bu beyitten önceki mahlasın da geçtiği beyit, yazmada yer almamaktadır.

5^b zehr-ise: zehriyle Şem'î: *Dîvan*: G. 18.

306. **Ğazel-i Niyâzî.**

Revân 1972: 140^b.

307. **Ğazel-i Fiğânî.**

Revân 1972: 140^b, Fiğânî: *Dîvan*: G. 6.

- Cihân bâğına 'arz eyle cemālũñ
Ser-â-ser lâlezâr u gülsitân ét
3. Güneş lâf eylemiş éy mäh sen de
Atup gökden anı hâr-ı cihân ét
- Getür sînemde şakla 'ışk-ı yâri
Ol âteş-bâzı kül eyle nihân ét
5. Gerekdür gülşene âvâz-ı bülbül
Figânî kûy-ı dil-berde figân ét

308.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Aç alnuñı yüzini cihânuñ münevver ét
Çöz zülfüñi dimâğını cânuñ mu'aţtar ét
- Bâlâñı bâğa 'arza kılsun çenâr pest
Şal sâyeñile serv-i ser-efrâzı server ét
3. Muţrib şeker lebinde ne şîrîn ğazel dëdüñ
Ter-ķavl ü hoş-terânedür anı mükerrer ét
- Ķur ķaşlaruñ kemânını bu yayķara ile
Biz ķullaruña ğamzelerüñ tîr ü ħanķer ét
5. Bu dehr zulmetinde ger âb-ı Hızır gerek
Câm-ı cihân-nümâ-y-ile 'ayş-i Sikender ét
- Sâķî vérürse şüfî-i yâbis-dimâğ pend
Şâfî mey ile ağızını tüt mağzını ter ét
7. Her bir söz ehli nağme-i Dâvûdı sâz éder
Sözüñ var-ise **Şeyhî** Zebûrından ezber ét

308. Ğazel-i Şeyhî.
Revân 1972: 140^b, Şeyhî: *Dîvan*: G. 12.

309.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hatt-ı reyhân kim tolanmışdur gülistânı dürüst
Hâledür kim devr édüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

Dâne-i hâl-i siyâhı yâr-ı gendüm-günümüñ
Odlara yandurdu ğamdan hırmen-i cânı dürüst
3. Korkaram öldürmege 'ahd étdüğünden beni kim
Bulmadum 'âlemde bir 'ahdi vü peymânı dürüst

Mürşid olmaz muşhaf-ı 'ışkî revân étmezse şeyh
Kim imâm eyler anı bilmez çü Qur'ânı dürüst
5. Meh ne lâf eyler senüñle h^vân-ı hüsn açmağda kim
Girmedük kapu kırmaz bulınca bir nânı dürüst

Ben[i] gördükçe senüñle mihr édüp n'eyler raķīb
Cân vérürken kâfirün olmaz çü imânı dürüst
7. Hânkâh içinde étseñ âstîn-efşân semâ'
Kalmaya bir hırka ehlinün girîbânı dürüst

Tîz éder şîrîn lebüñe şeyh dendân-ı tama'
Gerçi kim bir dâne yok ağzında dendânı dürüst
9. Göñlüni yıkma Nizâmî'nün ki yapılmaz dahı
Şîşe kim uşandı kimdür eyleyen anı dürüst

310.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Vérelüm şîve-i Ferhâda şüret
Ki artupdur birâder şimdi şan'at

309. Ğazel-i Nizâmî.

Revân 1972: 141^a, Karamanlı Nizâmî: *Dîvan*: G. 6.

310. Ğazel-i Necâtî.

Revân 1972: 141^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 37.

- Leb-i sâķīye étdük cān[1] teslīm
Belī ışışında yaraşur emānet
3. Lebüñ yādıyla yıllarla dirildi
İki gün olmayan 'İsāyā ümmet
Kapuñda secde étdüm hāk-i pāyuñ
Cebīnümde görünür nūr-ı tã'at
5. Götürdüñ bezm-i keşretten ayağı
Necātī var-imiş başuñda devlet

311.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sürmedin naţ' üzre ferzīn ü piyāde vü fīl ü at
Étdi éy gül-ruḥ felek leclācı niçe şāhı māt
Hızr-veş āb-ı ḥayāt içdüñ tüt éy cān-ı cihān
Çün bilürsin her ḥayātuñ kim olur soñı memāt
3. Degmedin éy dil kerem umma kerīmi gözle kim
Şehd gelmez her megesden kınd vërmez her nebāt
Būriyāya şarılup şahrāda ditrer ney-şeker
Şoğanuñ egninde dībā cübbeler var kınd kınd
5. Mācerāmı kındlu yaşumla yüzüm üzre **Hafī**
Her kaçan yazsam müjemdür ḥāme çeşmümdür devāt

^{3a} yādıyla: yādına Necātī Beg: *Dīvan*: G. 37.

^{4a} Kapuñda secde étdüm hāk-i pāyuñ: Ayağıñ toprağına secde étdüm Necātī Beg: *Dīvan*: G. 37.

311. **Gazel-i Hafī.**

Revān 1972: 141^a.

312.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Ârızın 'arz édicek bu hüs-n-ile ol pāk-zāt
Oldı ser-gerdān aña devr içre mihr-i kāyināt

Fi'l-meşel deryālaruñ vaşfidur milh-i ücāc
Yāruñ ağızı yarı érişse olur 'azb-i Fırāt
3. Éy Mesīhā-dem görüp luţf-ıla cān-bahş olduğun
Leblerüñden yaşınup mestūr olur āb-ı hayāt

Éy güzeller serveri tuğrā-yı zülfüñle bugün
Kādr vérüp hüs-nüñe yazmış-durur haţtuñ berāt
5. Vaşf-ı la'lin yazmağa **Nazmī** müjeñden kıl kalem
Eşk-i hūnīñüñi surh ét çeşmüñi la'lin devāt

313.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tā ki tutdı haţ-ı leb la'l-i dūr-efşānı dürüst
Kıldı yağmā leşker-i gam milket-i cānı dürüst

Çün şabā pīrāhenüñ būyın iletdi gülşene
Kālmadı bir goncanuñ tavk-ı girībānı dürüst
3. Dūd-ı āh-ı āteşīñümden 'aceb mi ol şehūñ
Lāciverd-endūd olursa tāk-ı eyvānı dürüst

Oynamağdan top édüp başın şikeste dillerüñ
Kālmamışdur kılca yārūñ dağı çevgānı dürüst

312. Ğazel-i Nazmī.

Revān 1972: 141^a, Nazmī: *Dīvan*: G. 931, G. 928.

313. Ğazel-i Ca'fer.

Revān 1972: 141^b, Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 13.

2^b tavk-ı: hergiz Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 13.

4^b dağı: zülfi Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 13.

5. Kâmetüñe beñzedügi-çün elif éy nûr-ı 'ayn
Tende cânı cân içinde şaklaram anı dürüst
Çün gülistân içre olmak yaraşur serv-i sehî
Dil-berüñ olsa kabâsı ger gülistânı dürüst
7. Ruğlaruñ şevkîle rengîn sözlerin gör **Ca'ferüñ**
Kim deger her beyti bir gül gibi dîvânı dürüst

314.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Étdi dil mülkin musahhar kâkül-i müşkîn-i dost
Oldı cân tahtına server kâkül-i müşkîn-i dost
Lâcüverd-ile ruğına mihr için haţ yazmağa
Kodı âteş üzre 'anber kâkül-i müşkîn-i dost
3. Étdi cân bezmin münevver şem'-i ruhsâr-ı nigâr
Kıldı dil bâğın mu'aţtar kâkül-i müşkîn-i dost
'Âlemi hurrem édüp kıldı hevâyı müşk-bâr
'Ârız-ı gülgün-ı dil-ber kâkül-i müşkîn-i dost
5. Pây-bûs-ı yâr içündür bunca miskînlik édüp
Hâke olduğı berâber kâkül-i müşkîn-i dost
Dâmen altına çerâğ almış gezer dil şehrin
Düz-d-i şeb-rev oldı beñzer kâkül-i müşkîn-i dost
7. Şalınup boynına yârün gül ruğun öpmek diler
Başdan ol sevdâya çıkar kâkül-i müşkîn-i dost
El uzatmazdı **Hilâlî** la'line ol dil-berüñ
Cânuma kaşd étmese ger kâkül-i müşkîn-i dost

314. Ğazel-i Hilâlî.

Revân 1972: 141^b, Hilâlî: *Dîvan*: G. 8.

315.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sihre kaldurdi yine ser kākül-i müşğîn-i dost
Oldı bir biñ başlu ejder kākül-i müşğîn-i dost

Bir siyeh hindü-y-idi geldi diyâr-ı Şāmdan
Oldı mülk-i Rūma server kākül-i müşğîn-i dost
3. Tañ mı qadr-ise anuñ her gécesi kim her géce
Her dem eyler mähdur bir kākül-i müşğîn-i dost

Baş koşup bād-ile bağ-ı hüsn-i yâri seyr éder
Bu hevâda vâý ki yiler kākül-i müşğîn-i dost
5. Geh ruñına el şunar cānānuñ geh la'line
Cān u ĩmān qaşdın eyler kākül-i müşğîn-i dost

Vérđi envā'-ı revāyih birle rāhat rūhuma
Zülf-i 'anber-bār-ı dil-ber kākül-i müşğîn-i dost
7. **Naẓmiyā** cānānenüñ tā kim érişdi la'line
Buldı bir hoş kân-ı cevher kākül-i müşğîn-i dost

316.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Yüzüñdür kıble-gāh-ı ehl-i hācāt
Kaşuñdur tāk-ı mihrāb-ı münācāt

Ne cevherdür kimesne ağzuñı bilmez
Meger kim 'ālem-i sırr u hafıyyāt
3. Gözüñ mekrini kimse def' edemez
Meger ol dāfi'-i şerr-i belıyyāt

315. **Ġazel-i Naẓmī.**

Revān 1972: 141^b, Naẓmī: *Dīvan*: G. 947.

316. **Ġazel-i Aḥmed Paşa.**

Revān 1972: 141^b, Aḥmedī: *Dīvan*: G. 94.

Başlıkta Aḥmed Paşa olarak belirtilen bu şiir Aḥmedī'ye aittir.

- Şaçuñ-ile kıaddüñ vaşfına érmez
Nice kim çok uzanursa ibārāt
5. Vişālũñi hayāl éder dil ü cān
Çok olur 'āşık olanda hayālāt
Saña ihlāş ile yüz tutmuşam kim
Seni görmek-durur aşı-ı 'ibādāt
7. İrādetle yoluña vérdüm cān
Mürīd olan saña bulur murādāt
Gözüñ kanın dökem dér **Ahmed**ĩñ
Kosun tā hayruña e't-te'hīr u āfāt

317.

Mefā'ĩlũn mefā'ĩlũn fe'ũlũn

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Lebũñdür kıble-i erbāb-ı hācāt
Éşigũñ menba'-ı ehl-i sa'ādāt
Bizümle şöħbeti te'hīre şalma
Bilürsin çünkü fi't-te'hīri āfāt
3. Şifādur la'l ü çeşmi hikmetü'l-'ayn
Rumūz-ı ğamzesi şerħ-i işārāt
Çü vaşlı va'desin ferdāya şaldı
Çıġırdı cān u dil heyhāt heyhāt
5. Lebũñ vaşf eylese **Ca'fer** gören dér
Zihĩ şĩrĩn ma'ānĩ ter 'ibārāt

317. Ğazel-i Ca'fer.

Revān 1972: 141^b, Ca'fer Çelebi: *Dĩvan*: G. 11.

1^a Lebũñdür: Kāpuñdur Ca'fer Çelebi: *Dĩvan*: G. 11.

4^b Çıġırdı: Çaġırdı Ca'fer Çelebi: *Dĩvan*: G. 11.

318.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îl

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Sürüp üstüme hālūñ beydaķı at
Beni manşūbe-y-ile étdi şeh-māt

Felek rağmına döndür sāğarı kim
Cefālar étdi döne döne kāt kāt
3. 'Ömür çün va'deye küymez démişler
Vişālūñ 'ıydine érince heyhāt

O şeh seyrāna çıkmış yūri éy dil
Atı önünce yürümege cān at
5. Kuluñdur **Hecrī** bendeñ boynı bağlu
Efendi dile āzād ét dile şat

319.

Mefā'îlün mefā'îlün fe'ûlün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Lebūñ izhār édüp keşf [ü] kerāmāt
Kılur güftār[-ile] ihyā-yı emvāt

Kemāl-i mekremetden her şıfâtı
Bulınmaz sen melek-hū gibi bir zāt
3. Mu'aţţar kılsa n'ola cān meşāmın
Şaçuñdan budur aqşā-yı murādāt

Vişālūñ koma te'hīre hey āfet
Démişlerdür ki fi't-te'hīru āfāt
5. Semā'-ı ehl-i 'ışķa gelse şōfī
Göreydi nice olur vecd-i hālāt

318. Ğazel-i Hecrī.

Revān 1972: 142^a, Hecrī: *Dīvan*: G. 6.

319. Ğazel-i Naẓmī.

Revān 1972: 142^a, Naẓmī: *Dīvan*: G. 903.

Bu şiirdeki bazı beyitler Naẓmī *Dīvan*'nda yer almamaktadır.

- Umarken zâhidâ sen 'afv-ı ğaffâr
Niçün nevmîd ola ehl-i harâbât
7. Bu **Nazmî** fikr édüp müy-ı miyânuñ
Kılur anca laţîf ince hayâlât

320.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Sen şehden olursa bu kula bir nazar éy dost
Noķşanı kemâl ola vü 'aybı hüner éy dost
- Bir zerre éreli güneşe nür-ı ruĥuñdan
Āvâre yürür mihrüñ-ile der-beder éy dost
3. Kaşduñ dil ü cân almağ-ise kıl bir işâret
Yoluñda nedür terk-i dil ü cân [u] ser éy dost
- Zülfüñ қоһusından kılur âfâkı mu'atţar
Étdükçe şabâ yéli қаpuñdan güzer éy dost
5. 'Işkuñ oliser derdüñe ser-māye-i devlet
Étdükçe cihân milketinden sefer éy dost
- Pâ-bûsuña ol dem ére biçâre '**Atâyî**
K'ola eşigüñde olup ĥâk-i der éy dost

321.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. N'ola zîbâña kılursam nazar éy dost
Āyîne durur aña nazardan ne zar ey dost
- Çeşmümde ĥayâli lebüñ[üñ] bir nefes ārām
Étmez ĥastesin şuya düşüpdür şeker éy dost

320. Ğazel-i '**Atâyî**.
Revân 1972: 142^a.

321. Ğazel-i Ca'fer.
Revân 1972: 142^a, Ca'fer Çelebi: *Dîvan*: G. 12.

2^b ĥastesin: şanasın Ca'fer Çelebi: *Dîvan*: G. 12.

3. Ağladuğuma derd-ile düşmenler olur şād
Raḥm ét baña kim ḥālūme itler güler éy dost
Her dem tolasam kollaruñı n'ola bélūñe
Çün kim yaraşur şehlere zerrin-kemer éy dost
5. Geldükçe gözüm yaşlarını sürme kapuñdan
Luṭf-ile kıl üftādelerüñdür nazar éy dost
Bir laḥza ruḥuñ çıkmadı zülfüñ zirihinden
Beñzer ki éder tîr-i nazardan ḥazer éy dost
7. **Ca'fer** nice bir şem' gibi yana yakıla
Ortaya gelüpdür kim éde terk-i ser éy dost

322.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Hün olsa ne ğam ğamzeñ oğından ciger éy dost
Müşkil bu ki zülfüñde göñül cān çeker éy dost
Hecr odına yanmış gibi şem'üñ içi göynür
Kān ağladuğumdan geceler tā seher éy dost
3. Hāki zer édersüñ nazar-ı pāk-ile çün kim
Biz ḥāke daḥı n'ola kılursañ nazar éy dost
Bî-çāreñe meyl eyle ki dergāhuña geldi
'Arz étmege yüzden zer ü gözden güher éy dost
5. Vardı ser-i kūyūña kim öldi dil-i miskin
Gelmez ki alam bād-ı şabādan ḥaber éy dost
Üftādelerüz dostā lāyık nemüz olsun
Olsun reh-i 'ışkuñda fedā cān u ser éy dost

3^a olur şād ifadesi yazmada takdim-te'hîr işaretleriyle düzeltilmiştir.

4^a n'ola bélūñe: bilūñe n'ola Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 12.

322. **Gazel-i Şafî.**

Revān 1972: 142^a.

7. Hâk oldı Şafî kalmadı hergiz eṣer andan
Ḥayfâ ki saña étmedi âhı eṣer éy dost

323.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Bir kez dahı böyle şalınursañ eger éy dost
Bustânda boyuñ servi kımaz hep eger éy dost
Cân haste yatur derdine bir çäre bulınmaz
La'lüñden içerse aña dermân meger éy dost
3. Bu na'ı-ı hüsünde senüñ ol hâl-i siyâhuñ
Bir lu'b-ile çok şehlere beydağ sürer éy dost
Ġamzeñ okına n'étdüñ ola érdüğü yerde
Cân u cigeri tırmayup eyler çeker éy dost
5. Çirkin yüzüm izüñ tozına kı süreyin kim
[Çokdan berü] hasretle gözümde uçar éy dost
Düşmenlere karşı nice kı ağlamayam kim
Kapuñda bugün hâlüme itler güler éy dost
7. Derd ü Ġam-ı 'ışkı bulıamaz Tâli'î çäre
Yâ şabr gerekdür aña yâhud sefer éy dost

324.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Karşımda belüñ nice kıçar şol kemer éy dost
Bel bağladı ol dahı cefâya meger éy dost
Cândan seni yég görse n'ola merdüm-i çeşm
Kim hüñ bilür kıadrüñi ehl-i nazar éy dost

323. Ġazel-i Tâli'î.

Revân 1972: 142^b.

324. Ġazel-i Naẓmî.

Revân 1972: 142^b, Naẓmî: *Dīvan*: G. 870.

3. Tırmaz ezilür la'l-i şafâ-bahşuña şâfî
Şîrîn mezedür meclis içinde şeker éy dost
Dil n'ola ruḥ-ı la'lüñe meyl eylese cāndan
Bīmār olana nâfî' olur gül-şeker éy dost
5. 'Âşık mı şanursın anı kim 'ışk-ile cāndan
Yoluñda gelüp eylemeye terk-i ser éy dost
Yoluñda niçün eylemeye terk-i dil ü cān
Sen dil-beri şol kim dil ü cāndan sever éy dost
7. Lülü dişüñi **Nazmî** ki vaşf éde dilinden
Söz yérine şâfî dūr ü gevher yağar éy dost

325.

Mef'ülü mefā'ilün fe'ülün

Hezec -- + /+ - + - /+ - -

1. Derdüñ gönüle devādur éy dost
Cevrüñ dahı cān-fezādur éy dost
Dūr étme izüñ tozın gözümnden
Zîrā ki nazar-şafādur éy dost
3. Senden baña biñ belā vü nefrîn
Benden saña hep du'ādur éy dost
Bîgāne ise n'ola baña dil
Cānum saña āşinādur éy dost
5. Kim saña gönül vérür-ise [bil]
Cānına cezā sezādur éy dost
Düşmen sözi-y-ile ehl-i 'ışka
Cevr étme ki ol ḥaṭādur éy dost
7. Büyüñü **Şafî** şabādan umar
[Kim] hem-nefesüñ şabādur éy dost

325. Ğazel-i Şafî.
Revân 1972: 142^b.

326.

Mef'ûlû mefâ'ilün fe'ûlün

Hezec -- + / + - + - / + - -

1. 'Uşşāka işüñ cefādur éy dost
Kaddüñ elif-i belādur éy dost
Dāyim beni bî-ķarār éden
Bir ķaşı gözi ķaradur éy dost
3. Gencīne-i 'ışķdur bu göñlüm
Aķan yaşum ejdehādur éy dost
Servi boyuñā du'ācī ķumrī
Boynında anuñ ridādur éy dost
5. Şaķlarsa **Revānī** n'ola tīrūñ
Cān ģastesine 'aşādur éy dost

327.

Mef'ûlû fā'ilātü mefâ'ilü fā'ilün

Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Éy ķarġ döne döne yeter bî-vefālīg ét
Ol nev-cüvānı baña yetişdür atalīg ét
İñende çıkma başuma 'ışķ-ile ķo beni
Éy 'aķl kendü özüñe [kim] kethüdalīg ét
3. Derseñ cihānda başı açuķ pādişāh olam
Var éy gedā maĥallesine bî-nevālīg ét
İñende vaĥşet eyleme ādemden éy perī
Bīgāne olma gel berü gel āşinālīg ét

326. **Ġazel-i Revānī.**

Revān 1972: 142^b, Revānī: *Dīvan*: G. 28.

4^b anuñ: siyeh Revānī: *Dīvan*: G. 28.

5 Yazmada bu beyitin mısralarının yerleri takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

327. **Ġazel-i Sühāyī.**

Revān 1972: 143^a.

5. Yâr eşigine ola ki bir yol ile varam
Éy göz yaşı öñüme düş[üp] reh-nümālîğ ét
İksîr-i hâk-i pâyine érdüñ **Sühâyî** çün
Gün toğdı başuña yûri var kimyâlîğ ét

328.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. İçmeseñ Bezm-i Ezelde bâde-i cām-ı Elest
Éy gül-i hamrâ gözüñ olmazdı her-dem kan mest
Gün yüzüñi göricek da'vî-i hüsn étmiş meger
Sāye-veş kodı el arkasını yire oldı pest
3. Zîr-i destüñde olursa tañ mı gülşende çenâr
Éy sehî-kâmet meşeldür *dest ber-bālâ-yı dest*
Ma'nîde şüret-durur çünkim güzellikden murād
Zülf-i kâfir gibi olma éy göñül şüret-perest
5. Çeşm-i mesti öldürem dér idi éy **Yahyâ** beni
Korķum oldur kim kıla peymâne-i 'ahdi şikest

329.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. La'l-i cānānı kimüñ k'eyledi dendānı şikest
Yéridür taşlar ile eyleseler anı şikest
Vuşlatuñda lebüñe érgüren éy cān hicrān
Kılur éy rûh-ı revānum dem olur cānı şikest

328. **Ġazel-i Yahyâ.**

Revân 1972: 143^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 32.

2 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 4. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

4 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 3. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

5 Bu beyit Yahyâ Beg Dîvanı'nda 5. beyitin dipnotu olarak yer almaktadır.

329. **Ġazel-i Behiştî.**

Revân 1972: 143^a, Behiştî: *Dîvan*: G. 58.

3. İsterüz Hızır haṭuñ beklesün éy cān gelsün
Kılmasun kimse leb-i Çeşme-i Hayvānı şikest
Gül-‘izārum ‘acebā nice dikendür éden
Bāğ-ı hüsnüñdeki bu ğonce-i ḥandānı şikest
5. Hātem-i la‘lūñi cānā kim édüpdür böyle
Kankı eyledi dil-i mühr-i Süleymānı şikest
Yine bāzār-ı belāğatde **Behiştī** nazmuñ
Kıldı kıymetde dūr-i güfte-i Selmānı şikest

330.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün

Muzāri' --- + / - + --- / --- + / - + ---

1. Ne hicre var nihāyet ne ḥod bu cevre ğāyet
Öldürse daḥı ğamzeñ étmeye dil şikāyet
Bir kışşadur muṭavvel zülfüñle derdüm éy dost
Tā ḥaşre dek dénirse dinmeye bu ḥikāyet
3. Ğamzeñ okı gelelden şanma cerāhat oldu
Buldı murādını dil cān oldu daḥı rāḥat
Evvel göñül alurlar soñra cefā kılurlar
Meh-rūlar içre éy dil olmuş ezel bu ‘ādet
5. Kıpumda itlerümden kimdür démiş bizi yār
‘Ömri çok olsun étmış yine bizi ri‘āyet
Yağmāya vérde küllī dil mülkini **Muḥibbī**
Ğam leşkeri gelüp āh eyledi anı ğāret

^{5b} ol: dil-i Behiştī: *Dīvan*: G. 58.

330. Ğazel-i Muḥibbī.

Revān 1972: 143^a, Muḥibbī: *Dīvan*: G. 212.

331.

Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün

Hezec+ --- / +--- / +---

1. Erenlerden eger olursa himmet
Olur dâ'î kamu a'dâ ne minnet

Ne ğam yâğı olursa cümle 'âlem
Balum Sulţāndan olursa 'ināyet
3. Erenler eşiginde hāk olanuñ
Melekler éde toprağın ziyāret

Murāda érmek isterseñ mürīd ol
Getür bir merd eşigine irādet
5. Meded senden mededsiz **Ḥayretīye**
Erenler şāh-ı sulţān-ı mürüvvet

İbtidā'-i Ḥarfü's-Şā'

332.

Mef'ûlū fā'ilātū mefâ'îlū fā'ilün

Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. La'lüñ[l]e cām yok yére eyler müdām baḥş
İzhār-ı ḥaḳ degülse ğaraż ḥod harām baḥş

Üstād eline girmedi nā-puḥtedür henüz
Nāzük tenüñle eylesesün sīm-i ḥam baḥş
3. Gül ğoncesinüñ olmadı mesmū' sözleri
La'lüñle gerçi eyledi mā-lā-kelām baḥş

Ḥüsnüñ katında toğmaduğa döndi her biri
Ḥurşīd ü māh eyler-iken şubḥ u şām baḥş

331. Ğazel-i Ḥayretī.

Revān 1972: 143^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 23.

5^b şāh-ı: şāhı Ḥayretī: *Dīvan*: G 23.

332. Ğazel-i Bākī Sellemehu'llāhi Te'ālā.

Revān 1972: 143^b, Bākī: *Dīvan*: G. 25.

5. Bûlbûl nevâ-yı nâleme kılmaz mu'âraza
Zîrâ götürmez éy yüzi gül her maķâm baķs
Erbâb-ı 'ıķķ ceng éder aşķâb-ı zühd-ile
Maķşûd sensin eyleseler ķâķ u 'âm baķs
7. **Bâķî** ferîd-i fenn-i sühânsın nizâ'ı ķo
İlzâm éderler étme şaķın iltizâm baķs

333.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Étmesün hûrşîd-i raķşân rûy-i cânân ile baķs
Bendeye lâyıķ degüldür k'ide sulţân-ile baķs
Hûsni yâruñ bir deñizdür ķaķresidür âfitâb
Ķaķrenüñ ne ķadri vardur k'ide 'ummân-ile baķs
3. Ķaķķı gül-ruķdur yüzüñle da'vî-i hûsn eyleyen
Nice kevkebdür éden hûrşîd-i tâbân-ile baķs
Sihri ta'lîm eylemekde ģamze-i cādû-yı dost
Ķâh-ı Bâbilde éder Hârût-ı fettân-ile baķs
5. Şol Sikender isteyüp bulmaduķı Âb-ı Ħayât
Ħâşşiyetde édemez bu la'l-i ģandân-ile baķs
Tîr-i ģamzeneñle yatur meydân-ı 'ıķķuñda zebûn
Şol dil-âverler k'éder tûģ-ı Nerîmân-ile baķs
7. Tıfl-ı [dil] ģün mekteb-i 'ıķķuñda almışdur sebaķ
Eylesün ģikmet maķâlâtında Loķmân-ile baķs
Kimse **Aĥmed** gibi naķķ étmez kitâbın hûsnüñüñ
Ne ķadar naķķâķ olursa édemez Mânî-ile baķs

^{7a} sühânsın: suĥandur Bâķî: *Dîvan*: G. 25.

333. **Ķazel-i Aĥmed Paşa.**

Revân 1972: 143^b, Aĥmed Paşa: *Dîvan*: G. 23.

^{2a} Hûsni yâruñ bir deñizdür: Bir deñizdür hûsni yâruñ Aĥmed Paşa: *Dîvan*: G. 23.

^{7a} 'ıķķuñda: 'ıķķuñdan Aĥmed Paşa: *Dîvan*: G. 23.

9. Şâh ayağı tozına hem-ser dirilmiş la'l-i yâr
Güyyiâ 'İsâdur étmiş Âb-ı Hayvân-ile bahş

334.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hüblikda mäh éderken şems-i tâbân-ile bahş
Cânı yokdur kim éde hüsn [içre] cânân-ile bahş
Kim ola kim 'ışkıdan ura benüm yanumda dem
Müşkil işdür eylemek hikmetde Lokmân-ile bahş
3. 'Âşıka her sözde la'lüñ cân bağışlar kimse hiç
Édemez ihyâda ol la'l-i sühandân-ile bahş
Yol keserse 'ışk serhengine 'aql olmaz 'aceb
Vaqt olur kim mürçe eyler Süleymân-ile bahş
5. Şâh-ı gül Tübâ boyuñla étmesün da'vî-i hüsn
Haddini bilsün nigârâ kılsun akrân-ile bahş
Mülzem olup hacletinden Ca'ferâ baş étدی hiç
Çün benefşe kıldı bu zülf-i perişân-ile bahş

335.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil olup her berg-i gül eylerse cânân-ile bahş
Cânı yokdur k'eyleye ol la'l-i handân-ile bahş
Bahş éder her dem benümle yâr için bî-dîn raķīb
Dîn için lâbüd éder kâfir müselmân-ile bahş
3. Ben ki kânûn-ı lebüñ fikriyle bîmâr olmuşam
Eylesem tañ mı şifâ bâbında Lokmân-ile bahş

334. Ğazel-i Ca'fer.

Revân 1972: 143^b, Ca'fer Çelebi: *Dîvan*: G. 14.

^{6a} hiç: piç Ca'fer Çelebi: *Dîvan*: G. 14.

335. Ğazel-i Vaşfî.

Revân 1972: 143^b, Vaşfî: *Dîvan*: G. 9.

- Ben fiğân étdükçe kim eyler seg-i kūyuñ fiğân
Aña beñzer kim éde bir kişi yārān-ile baḥş
5. Gözlerüñ sihr-ile mihr üstinde tutmuşdur maḳām
Kim éde bu fende ol cādū-yı fettān-ile baḥş
- Pehlevānlık kārzār-ı 'ışk olursa dostum
Édelüm bu yolda biñ Sām u Nerīmān-ile baḥş
7. Añlamaz hergiz kitāb-ı ḥüsnüñ evşāfın raḳīb
Müşkil olur eylemek her kişi nādān-ile baḥş
- Vaşfiyā** şirüñ qarardur anca defterler yüzün
Ger olursa defter ü tōmār u dīvān-ile baḥş
9. Ehl-i nazm içinde kim Saḥbān-ı devrānam bu gün
Muştafā medḥinde étsem n'ola Ḥassān-ile baḥş

336.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ḳāni' ol bir buse vērse kılma cānān-ile baḥş
Kim gedāya lāyık olmaz ehl-i 'irfān-ile baḥş
- Zāhid-i nā-ehle söz açma rumūz-ı 'ışkdan
Sırr-ı 'ışkı 'ārif-iseñ kılma nādān-ile baḥş
3. Dīnüm īmānum désem ben saña men' eyler raḳīb
Dīn için lā-büd éder kāfir Müselmān-ile baḥş
- Derdüme la'linden em şordum baña vērde cevāb
Görmeyenler görsün étdüm ben bugün cān-ile baḥş
5. Kāküli vaşfın gāzelde şerḥ éderken mū-be-mū
Eyledüm çok şan'atı şir içre Selmān-ile baḥş
- Baḥş-ile biñ mürdeyi iḥyā éder bir ḥinde
Édemez 'İsā daḥı ol [la'l-i] ḥandān-ile baḥş

336. Ğazel-i 'Amrī.

Revān 1972: 144^a, 'Amrī: *Dīvan*: G. 8.

7. 'Amriyâ taşvîr-i hüsn étmekde mânendün mi var
Sen de bir üstâdsın kılsañ n'ola Mânîyle bahş

337.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Germ olur murğ-ı dil kıldukça cān-ile bahş
Güiyâ Hüdhüd durur k'eyler Süleymān-ile bahş
Leblerün-çün ehl-i dillerle n'ola kılsam cedel
Şimdi mi oldı şarāb üstinde yārān-ile bahş
3. Nüşa-i rüşen-durur hüsnün kitābında güneş
Kağı gün yüzlü kılar sen mäh-ı tībān-ile bahş
Éy ṭabīb-i cān niçün bīmārdur dāyim gözüñ
Çün lebün eyler şifā bābında Loḳmān-ile bahş
5. Gözlerine nükte-i la'lin **Revānī** aña hiç
Bir kişi müşkildür étmek iki fettān-ile bahş

338.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. N'ola dil fūrkatde ğamdan étse cānān-ile bahş
Gécede dīvāne eyler mäh-ı tībān-ile bahş
Añlayan ğamzeñ işārâtıyla ağzuñ mûcizin
Dérdi yok étsün Şifā bābında Loḳmān-ile bahş
3. Nitekim hüsn içre sen Yusufla étdün kıl ü kāl
Eylerem hüzn içre ben de pîr-i Ken'ān-ile bahş
Yokdur imānı raḳībün yoḥsa la'lün yādına
Cān vérürken şu déyü étmezdi şeyṭān-ile bahş

337. **Ġazel-i Revānī.**

Revān 1972: 144^a, Revānī: *Dīvan*: G. 33.

338. **Ġazel-i Şevkī.**

Revān 1972: 144^a, Şevkī: *Dīvan*: G. 10.

5. Qandũn ağızuñ dadını vérmek dilerse Şevkiyâ
Êt şarâb-ı la'lini şöhetde yârân-ile baḥş

339.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Hüblikda kağı dil-ber éde cânân-ile baḥş
Pâdişâhlikda éden kimdür Süleymân-ile baḥş
Gönlüme fenn-i belâda tırmaz édersin su'âl
Éy felek lâyıq mıdur pîr éde oğlan-ile baḥş
3. Kâfir oldu yañılup zülfi yüzinden dil-berün
Dîn huşuşunda éderken ḥatt-ı reyḥân-ile baḥş
Ne baña olğıl mu'arız şöfi ne ağıyâra kim
Güç olur dānā-y-ile bir daḥı nādān-ile baḥş
5. Çeşm-i yâr-ile temâşâ eyle da'vâmı benüm
Eyler éy dil şanki kâdî ḥân-ı Şārḥân-ile baḥş(?)
Sen mümeyyiz ol bize éy tütî-i şîrîn-maḳâl
Şevk bâbında kılalum murğ-ı bostân-ile baḥş
7. Gördi ben mestün cidâlin zâhid-ile dédi yâr
Hoş temâşâdur k'éde bir mest ü ḥayrân-ile baḥş
Éy **Me'âlî** ne çekişürsin raḳîb-i dîv-ile
Eylemiş midür Muhammed hîç şeytân-ile baḥş
9. Ben nazîre dédügüm Aḥmedün eş'ârına
İşiden şanur k'éder Ḥassân Süleymân-ile baḥş

339. Ğazel-i Me'âlî.

Revân 1972: 144^a, Me'âlî: *Dîvan*: G. 270.

340.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eylesem tañ mı kilāb-ı kūy-ı cānān-ile baḥş
Şimdi mi étdüğü var yārān yārān-ile baḥş
Ehl-i 'irfān-ıla düşdükce ne var baḥş eylesem
Vaḳt olur mūr-ı za'īf eyler Süleymān-ile baḥş
3. Başıña alduñ belā ğavġāya uğraduñ hemān
'Ārif-iseñ eyleme bi'llāh nādān-ile bḥş
Ehl-i 'ışķa fāriġ ol ıolaşma gel éy müdde'ī
Édemez zāġ u zeġan murġ-ı hoş-elhān-ile baḥş
5. İtleriyle éy göñül ḥadduñ degül kılma cidāl
Étme bir dīvānesin erbāb-ı dīvān-ile baḥş
N'ola biz de ḳābilüz kim incinürdi éy faḳīh
Eyleseñ fi'l-cümle [ger] yol-ile erkān-ile baḥş
7. Ehl-i 'irfān-ile yokdur baḥşümüz éy **Ḥayretī**
Ḳaṭreyüz biz étmezüz deryā-yı 'ummān-ile baḥş

341.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Her güzel ḥüsn içre k'eyler māh-ı tābān-ile baḥş
Édemez bir zerre sen ḥurşid-i raḥşān-ile baḥş
Baḥş éderken 'ilm-i iḥyāda lebūñ 'İsā-y-ile
Ḥāk-i pāyuñ étse tañ mı āb-ı ḥayvān-ile baḥş

340. Ġazel-i Ḥayretī.

Revān 1972: 144^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 30.

Şiirin başlığı bir önceki gazelin makta beytinden önce yazılmıştır.

2^a ne var: n'lo Ḥayretī: *Dīvan*: G 30.

4^a ıolaşma: ulaşma Ḥayretī: *Dīvan*: G 30.

5^a degül kılma cidāl: degüldür ḳo cidāl Ḥayretī: *Dīvan*: G 30.

341. Ġazel-i Naẓmī.

Revān 1972: 144^b, Naẓmī: *Dīvan*: G. 1063.

3. Hüsni-i bî-hemtâña éy meh gün yüzüñ rüşen delîl
Kağgı dil-berdür éden sen şâh-ı hûbân-ile baḥş
Mâcerâ-yı merdüm-i çeşmümden étmezseñ su'âl
Tañ degül k'etmez perî [éy cānum] insân-ile baḥş
5. 'Âlemüñ ḥâli bu kim muhtâc olur bir loḡmaya
Ehl-i fazl olup éden ḥikmetde loḡmân-ile baḥş
Édemez sen şâha dil nâz u 'iṭabuñdan su'âl
Kanda bir mûr-ı za'îf eyler Süleymân-ile baḥş
7. **Naẓmî** kim vaşf étدی Sa'dî gibi ḥüsnuñ gülşenin
Étseler dîvânını n'ola Gülistân-ile baḥş
Devletüñde Ḥusrevâ ben bendeñe olup zahîr
Himmetüñ eyle muḡârin k'édem akrân-ile baḥş
9. Ger şadef-veş gûş urursañ naẓm-ı gevher-bâruma
Kaṭre-y-iken eyleyem deryâ-yı 'ummân-ile baḥş

342.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kılsa merdümder n'ola ḥaddüñdeki ḥâlile baḥş
Eylemez mi noḡtalar akrân u emşâlile baḥş
Şâluma ta'n eylese bed-ḥû raḡîb olmaz 'aceb
Étmese olmaz gedâ gördükçe biñ şâlile baḥş
3. Eşḡ ucından gözlerüm şeb-tâ-seḡer yıldız şayar
Ḥvâceler şoḡbetde gûyâ kim éder mâlile baḥş
Nev-cevānum cām-ı la'lüñ vârdi bir ḥâlet baña
Eyleyem ilzâm édersem pîr-i şad-sâl-ile baḥş

5 Bu beyit Naẓmî *Dîvânı*'nda bulunmamaktadır.

342. **Ġazel-i Behiştî.**

Revân 1972: 144^b, Behiştî: *Dîvân*: G. 62.

2^b Étmese olmaz gedâ gördükçe biñ şâlile baḥş: Seg gedâ görse anı ḡoyup ider şâlile baḥş Behiştî: *Dîvân*: G. 62.

5. Hâl bahş étsün **Behiştî** gibi şi'rin müdde'î
Yohsa bundan fâ'ide eyler degül qâlile bahş

343.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'İşk fennin édelüm Ferhâd ü Mecnûn-ile bahş
Gerçi étmek 'ârdur kim kişiye her dñn ile bahş
Perde-i 'uşşâkda gel eyle ta'yîn-i maqâm
Muṭribâ nice olur seyr eyle kânûn-ile bahş
3. Çün ṭarîḳ-i men' yok eflâki étme i'tirâz
Eyleme beyhûde yére çarḥ-ı gerdñn-ile bahş
Sâyil olaldan gözüm yaşı bulunmadı [mücib]
Gâlib olur eylese Seyhñn [u] Ceyhñn-ile bahş
5. Uşta meydân cānum öñdül kaçma éy şirîn-dehen
Zülf-i şeb-dîzüñ édermiş eşk-i gül-gñn-ile bahş
Böyle bilmezdüm çenârı râstî kec-ṭâb-imiş
Kaşd édermiş étmege ol kadd-i mevzñn-ile bahş
7. Sırr-ı 'ışkı açma söyletme ne fehñ eyler hured
'Âkil olan eylemez **İshâk** mecnñn-ile bahş

344.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Étmesün meh-pâreler gün gibi cānân-ile bahş
Kevkebe lâyıḳ degül hırşîd-i rahşân-ile bahş

^{5b} fâ'ide eyler degül: fâ'ide itmez igen Behiştî: *Dîvan*: G. 62.

343. **Gazel-i İshâk.**

Revân 1972: 144^b, İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 18.

^{1b} her dñn: mādñn İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 18.

^{3a} eflâki: eflâke İshâk Çelebi: *Dîvan*: G. 18.

344. **Gazel-i Şem'î.**

Revân 1972: 144^b, Şem'î: *Dîvan*: G. 19, G. 20.

- Âfitâbum gün gibi rûşen delîlün var iken
Hüsn içinde kim éder sen mäh-ı tábân-ile bahş
3. Éy şeker-leb Hâk bilür kim cân-ı şîrinden lezîz
Nükte-i la'lünden étmek ehl-i irfân-ile bahş
- Derd-i 'ışkuñ 'ilmini şol resm[e] taḥşîl étdi kim
'Âr éder dil étmege ḥikmetde Loḡmân-ile bahş
5. Gül yüzünde la'l-i şekker-bâruñ cân bülbülü
Her dem eyler tûṭî-i ṭab'-ı hoş-elḥân-ile bahş
- Mantık-ı Tayruñ rumûzın söyleşen maḥbûb-ile
Murg-ı zîrekdür éder gûyâ Süleymân-ile bahş
7. Şem'iyem biñ cân-ile meddâḥ-ı Âl-i Aḥmedün
Sen Ḥasan ḥüsninde étsem n'ola Ḥassân-ile bahş

345.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cengde étmek kızılbaş âl-i 'Osmân-ile bahş
Leşker-i mûr étmege beñzer Süleymân-ile bahş
- Döne döne âstânuñ rif'atin añlatmağa
Çığırup âhum kıllur gerdün-ı gerdân-ile bahş
3. Niçe döysün eşk-i çeşmüm şu'lesi inşâf éde
Niçe bir itse gerek bir şem'-i tábân-ile bahş
- Ġamze-kârum ġamze-i ḥûn-rîzile kim söyleşür
Kaḡı cân-sûzdur ki eyler tiġ-i bürrân-ile bahş
5. Geldüğüm gördi götürdi ayaġı Mecnûn-şıfat
Zen-perest étmez **Behiştî** merd-i meydân-ıla bahş

6 Bu beyit Şem'î Dîvânı'nda 20. gazelin 6. beyti olarak yer almaktadır.

7 Bu beyit Şem'î Dîvânı'nda 20. gazelin 7. beyti olarak yer almaktadır.

345. Ġazel-i Behiştî.

Revân 1972: 145^a, Behiştî: *Dîvan*: G. 59.

3^a inşâf éde: inşâf it Behiştî: *Dîvan*: G. 59.

4^a söyleşür: solmasun Behiştî: *Dîvan*: G. 59.

346.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Kim éder fenn-i melâhatde leb-i yâr-ile baḥş
Eylese ağzın açup lafz-ı şeker-bâr-ile baḥş
Gerçi Loḡmân dem urur dāniş-i ḥikmetden evet
Cânı yokdur k'ide ol la'l-i dürer-bâr-ile baḥş
3. Kendüyi baḥr-i muḥîṭ eşküme nisbet m'éder
Ḳatre hîç eyleye mi ḳulzüm-i zaḥḥâr-ile baḥş
Bu 'inād-ile kim eflāke ḡarîm olabilür
Kim éder çok bu ḳadar ḡalim-i ḡaddâr-ile baḥş
5. Gördi dil 'arızûña şem'î mu'arız bu géce
Étdi pervâne yanınca ṭutuşup nâr-ile baḥş
Zāhidā 'arife ṭolaşma bu cehl-ile yûri
Hîç Ebū Cehl éde mi Aḥmed-i Muḥtâr-ile baḥş
7. Ḥaṭṭ-ı müşkini éder sözlerinüñ bûy-ı Kemāl
Vechi var eylese **Remzî** Ḥvāce 'Aṭṭâr-ile baḥş

347.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. Germ olup mihr étmesün devrinde cānân-ile baḥş
Zerredür ol édemez ḥurşid-i raḥşân-ile baḥş
Yılduzı yokdur felekde mihrüñ éy Yûsuf-cemāl
Ḥüsn içinde [éde]mez sen māh-ı Ken'ân-ile baḥş
3. Meyve-i cennet gibi cānā ḡidā-yı rūḥdur
Büse-i la'lüñ éder meclisde yārân-ile baḥş

346. Ğazel-i Remzî.

Revân 1972: 145^a.

347. Ğazel-i Şem'î.

Revân 1972: 145^a, Şem'î: *Dîvan*: G. 19, G. 20.

- Her nefesde bahş-ile biñ mürdeyi ihyâ éder
‘İlm-i ihyâda kim eyler la‘l-i cānān-ile bahş
5. Müftî vü şeyḥ ü müderris vālih ü ḥayrān u mest
Nice étsünler lebüñ keyfiyyetin cān-ile bahş
Zerreyi ḥurşīd-i Enver ḳatreyi ‘ummān éder
‘İşḳdur bu étdürür mūrı Süleymān-ile bahş
7. Āyet-i ḥüsnüñ gibi rüşen delīlüm var-iken
Şem‘iyem kimdür éden yanumda burhān-ile bahş

348.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āh-ı āhestem ki eyler māh-ı tābān-ıla bahş
Ol şabādur kim éder şem‘-i şebistān-ıla bahş
Éy perī-sīret raḳīb-i dīvi ḳılduñ çün esīr
Ḥaṭṭ-ı la‘lün eylesün mühr-i Süleymān-ıla bahş
3. Ḥaṭ çeküp ḥüsnüñ kitābına ḥalel vérmezse dūd
Hīç unutma eyle yārın ḥūr u ḡilmān-ile bahş
Étmezem Mecnūna ben esrār-ı ‘ışḳuñdan kelām
‘Āḳil ü hüşyār olan eyler mi ḥayrān-ıla bahş
5. Şā‘ir olmadın **Behiştī** ‘ālem-i ervāḥda
Nice yıllar eylemişdür rüh-ı Selmān-ıla bahş

6 Bu beyit Şem‘ī Dīvanı’nda 19. gazelin 6. beyti olarak yer almaktadır.

7 Bu beyit Şem‘ī Dīvanı’nda 19. gazelin 7. beyti olarak yer almaktadır.

348. **Gazel-i Behiştī.**

Revān 1972: 145^a, Behiştī: *Dīvan*: G. 61.

349.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ben gedā étsem n'ola sen şāh-ı hūbān-ile baḥş
İşkdur bu étdürür mūrı Süleymān-ile baḥş
Gül-sitān-ı ḥüsnüñ étdi bülbul-i gūyā beni
N'ola étsem tūṭī-i ṭab'-ı hoş-elḥān-ile baḥş
3. Hālūmi şormaz benüm vérmez su'ālümnden cevāb
Baña ne étse lebüñ ḥikmetde Loḡmān-ile baḥş
Āfilāb olmaz muḡābil saña éy Yūsuf-cemāl
Édemez her bir sitāre māh-ı tābān-ile baḥş
5. Kāmil oldı her gözi nāz-ile fenn-i şīvede
Şem'iyem n'ola édersem ben Süleymān-ile baḥş

350.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Zāhidā mey ḥurmetinden eyleme her bār baḥş
Ebleh olma şakla şöḡbet ḥurmetin be-güzār baḥş
Ġam şebinde ruḡları yāduna efgān eylesem
Şubḡa dek eyler benümle bülbul-i gülzār baḥş
3. Şīve-i ṭolāb-ı çarḡuñ nālišin dil gösterür
Olsa kim ġam meclisinde 'ilm-i mūsīḡār baḥş
Mey yérine ḡanuñ içer ġamzesinden şorma gel
Meste uyup eylemek lāyık degül hüşyār baḥş

349. Ġazel-i Şem'ī.

Revān 1972: 145^a, Şem'ī: *Dīvan*: G. 21.

3^b étse:istün Şem'ī: *Dīvan*: G. 21.

5^b ben Süleymān: ben de Selmān Şem'ī: *Dīvan*: G. 21.

350. Ġazel-i Muḡibbī Raḡmetu'llāh.

Revān 1972: 145^b, Muḡibbī: *Dīvan*: G. 270.

5. Kimisi yok dér lebûñ kimisi dér kim noqtadur
Eksük olmaz anuñ için 'ışķ-arā éy yār baḥş
Aķa aķa cûy-iken baḥr oldı eşķüm 'ākıbet
Maḥv olur yanına varsa étmesün enhār baḥş
7. Haste-i 'ışķdur **Muḥibbî** bildüñ aña çāre yok
Bāri étme gel ṭabībā bir ser-i bīmār baḥş

351.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Oldı burķa' zülf-i müşgîn el-ğıyās
Ġālib oldı kāfir-i Çîn el-ğıyās
Ger 'ināyet eylemezse 'ayn-ı dost
Öldürür ġam sizi ta'yîn el-ğıyās
3. Şol kadar çekdüm belā-yı hecri kim
Şabr-ı Eyyüb étđi taḥsîn el-ğıyās
Zülf-i miskîni perîşān étđi bād
Halk-ı miskîn oldı miskîn el-ğıyās
5. Kaldı miḥnetde **Necâtî** derd-mend
Yā Ġıyāşe'l-müstaġişîn el-ğıyās

352.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Tūrri-i cānān elinden el-ğıyās
Yandum ol şū'bān elinden el-ğıyās

^{5a} yok dér: yokdur Muḥibbî: *Dīvan*: G. 270.

351. **Ġazel-i Necâtî Beg.**

Revân 1972: 145^b, Necâtî Beg: *Dīvan*: G. 38.

^{2b} Öldürür ġam sizi: Öldürürler bizi Necâtî Beg: *Dīvan*: G. 38.

352. **Ġazel-i Aḥmed Paşa.**

Revân 1972: 145^b, Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 24.

- Bir nazarda gözleri biñ cān alur
Şol iki fettān elinden el-ğiyās
3. Seyle vérdi hānesin merdümleñ
Dīde-i giryān elinden el-ğiyās
- İncinür benden maħalleñ itleri
Étdügüm efgān elinden el-ğiyās
5. Zūlm zencīrinde zūlfüñ kılduğı
Cevr-i bī-pāyān elinden el-ğiyās
- Diller ol zūlf ü zeķanda çağrışur
Bend-ile zindān elinden el-ğiyās
7. **Aħmed** iñler derd elinden līk ben
Éderem dermān elinden el-ğiyās

353.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Derd-i bī-dermān elinden el-ğiyās
Hecr-i bī-pāyān elinden el-ğiyās
- Ol saçı mekkār elinden el-ħazer
Ol gözi fettān elinden el-ğiyās
3. Doğmadı hergiz murādum üzre māh
Bī-vefā dil-dār elinden el-ğiyās
- Baňa cevır ü ğayrıya eyler vefā
Ol şeh-i hūbān elinden el-ğiyās
5. **Şem'iyā** yaķdı vücūdum ser-te-ser
Āteş-i hicrān elinden el-ğiyās

353. Ğazel-i Şem'ī.

Revān 1972: 145^b, Şem'ī: *Dīvan*: G. 22.

3^a Doğmadı: Dönmedi / māh: āh Şem'ī: *Dīvan*: G. 22.

3^b dildār: devrān Şem'ī: *Dīvan*: G. 22.

354.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Merhabā kılmaz geçer cānān elinden el-ğiyās
El-ğiyās ol zālīm [ü] fettān elinden el-ğiyās
Öpmege el vérmedi düşdüm ayağına anuñ
Sākī-i gül-çihrenüñ el-ān elinden el-ğiyās
3. Aldı cān naḡdin baña barmaḡ hisābın gösterür
Yandum ol ser-defter-i hūbān elinden el-ğiyās
Def'-i mihr-i yārum içün dāyimā eyler du'ā
Hey meded ol şeyḡ-i bī-iz'ān elinden el-ğiyās
5. Ra'd āvāzı degüldür gökde dölāb-ı felek
Kıldı éy **Yahyā** yine devrān elinden el-ğiyās
Kāmetüm şol çeng-i bezm-ārā-yı miḡnetdür benüm
Muṭrib-i 'ışkuñ dédi éy cān elinden el-ğiyās
7. Şanmañuz anı şarīrindür ġamından hāmeler
Kıldı ol ḡaṭṭı güzel cānān elinden el-ğiyās

355.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dest-gīr olmaz baña cānān elinden el-ğiyās
Kaldum ayaklarda ol fettān elinden el-ğiyās
Éllere nūş-ı şafā şunar baña nīş-i cefā
Bezm-i ġamda sākī-i devrān elinden el-ğiyās
3. Dest-i düşmenden ilāhī şakla yarı k'ādemüñ
Kaşd éder imānına şeyṭān elinden el-ğiyās

354. **Ġazel-i Yahyā Beg.**

Revān 1972: 145^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 36.

^{1a} kılmaz: itmez Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 36.

355. **Ġazel-i Remzī.**

Revān 1972: 146^a.

- Pây-mâl-i zillet oldum éy Sikender-menzelet
Zûlm-i Ye'cûc-i ğam-ı hicrân elinden el-ġiyās
5. Nazm-ı **Remzî** bir muraşşa'-püş dil-berdür velî
Kırtarımaz yaqasın nâdân elinden el-ġiyās

356.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kāmetüm dāl eyledi bir zülfi 'anber el-ġiyās
Kim 'aceb âl eyledi ol çeşmi 'anber el-ġiyās
Bülbülem bağrum delindi hâr elinden inlerem
Hiç baña rahm eylemez ol verd-i ahmer el-ġiyās
3. Görse idi bu benüm sînemdeki 'ışk âteşin
Hâline şükr eyleyüp éderdi micmer el-ġiyās
Şol kadar âh eyledüm hecrüñ beyâbânında kim
Rahm édüp hâlûme müslim dédi kâfir el-ġiyās
5. Seng-i miñnet yağıdırup her dem **Muhibbî** başına
Niceye dek urasın bağına hancer el-ġiyās

357.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ğubâr-ı haţtuñ olmaz çünkü hayrân olmağa bâ'is
Nedür la'l-i lebûñ çaķ böyle handân olmağa bâ'is
Hevâ-yı zülfi kılmışdur seni éy ebr âvâre
Gözüñ yaşı budur seyl-i firāvân olmağa bâ'is
3. Olurken rüz u şeb hem-sāye ol ruhsâr-ı zibāya
Nedür zülf-i dil-āvizüñ perişân olmağa bâ'is

356. Ğazel-i Sultân Süleymân.
Revân 1972: 146^a, Muhibbî: *Dîvan*: G. 266.

357. Ğazel-i Bâkî Sellemehu'llâh.
Revân 1972: 146^a, Bâkî: *Dîvan*: G. 27.

Yağarlar hep fetîl-i dâğ olur destâr-ile hâme
Budur abdallar 'ışkuñda 'uryân olmağa bā'is

5. Meger başuñ ser-i kūyında tūp olmağ hevāsıdur
Dem-ā-dem **Bākīyā** koluñda çevgān olmağa bā'is

358.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Dehānuñ goncesidür bağrumuz kan olmağa bā'is
Hevā-yı kākūlidür dil perīşān olmağa bā'is
Girībān-ile dāmānına tā érişmeye kimse
Mücerred bu-durur abdāl-ı 'uryân olmağa bā'is
3. Dilā mevc-i maḥabbet baḥr-i cāndan sāhil-i çeşme
Dökilüp her dem olur dīde giryān olmağa bā'is
Müsāvi-ken Ḥudānuñ feyzi ḥalka olmış isti'dād
Kimi ḥalkuñ gedā kimisi sulṭān olmağa bā'is
5. Zebānī ḥālını gördi cihānda kimse fehmi étmez
Budur éy **Vālihī** dil tıfl-ı giryān olmağa bā'is

359.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Nedendür gonce-veş göñlüm tolu kan olmağa bā'is
Hezār-āsā hezārān ğamla nālān olmağa bā'is
Benüm rūḥum revānum eşk-ile bizi helāk étme
Lebüñ şunma raķībe kim olur kan olmağa bā'is

4^a hâme: cāme Bākī: *Dīvan*: G. 27.

358. **Ġazel-i Vālihī.**

Revān 1972: 146^a.

359. **Ġazel-i Vuşulī.**

Revān 1972: 146^a, Vuşulī: *Dīvan*: G. 15.

2^a rūḥum: rūḥ-ı / eşk-ile: reşk-ile Vuşulī: *Dīvan*: G. 15.

3. Olup ser-pā-bürehne baħr-i 'ıřķa ƭalmaķ isterler
Budur abdallar şoyunup 'uryān olmağa bā'ıř
Varup bezm-i raķīb-i ħāra ol gül-pīrehen yā Rab
Ne olmuş ğonce-veş ķāk-i girībān olmağa bā'ıř
5. Alup cān naķdini vaşlı metā'ın va'de étmiřken
Nedür yine **Vuřūlī** ol peřimān olmağa bā'ıř

360.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Maħabbet birle kim 'ıřķa olur her dil-rubā bā'ıř
Olur ol ħāle anlarda olan ħüsn [ü] bahā bā'ıř
Güzellerde güzeldür mā-ħaşal mihr ü vefā ammā
Maħabbet izdiyādına olur cevır ü cefā bā'ıř
3. Benüm bu ħālet-i 'ıřķum éder eřķüm dem-ā-dem fāř
Olur ƭurmaz aña göz göre āh ol mācerā bā'ıř
Hevāya tābi' olup yél gibi yéldügüme her dem
Olupdur ħālet-i 'ıřķ-ile bir zülfi hümmā bā'ıř
5. Bu gönlüm kim düşüpdür 'ıřķına cān-ile cānānuñ
Gözümdür āh kim olan aña [hep] **Naźmiyā** bā'ıř

361.

Mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Gözüm yaşına ol la'l-i leb-i sīr-āb olur bā'ıř
Dem-ā-dem ķana éy sāķī řarāb-ı nāb olur bā'ıř
Semā'a girse n'ola cām-ı meyden zāhid-i hüřyār
Ki raķř-ı zerreye ħurřid-i 'ālem-tāb olur bā'ıř

360. Ğazel-i Naźmī.
Revān 1972: 146^a, Naźmī: *Dīvan*: G. 1054.

361. Ğazel-i Bāķī.
Revān 1972: 146^b, Bāķī: *Dīvan*: G. 29.

3. Şürāhī nālesin artursa n'ola cām-ı şahbādan
Fiğān-ı 'andelībe çün gül-i sîr-âb olur bâ'is
Firāk-ı dürr-i dendānuñla cārī gözlerüm yaşı
Bu baħr-ı bî-kerāna ol dūr-i nā-yāb olur bâ'is
5. Vücūdum hānesin seyle vérür **Bākī** gözüm yaşı
Fenā-yı dār-ı bî-bünyādına bu āb olur bâ'is

362.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Ne hoşdur tuymadın ağyār-ı muħdis
Kılasın bezm sākī ola şālīs
Ḥadīs-i düşmen étdi 'ayşumı telḥ
Acıtdı tatlu cānumı havādis
3. Irılmaz sīneden fikri raķībūñ
K'olur kāfir cehennem içre lābiş
Lebūñçün eksük olmaz cengümüz hīç
Ki ekşer mey-durur ğavğaya bâ'is
5. **Mesīhī** kaldı uş bir dost bir post
Öliceκ üstühvānum ala vāriş

363.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. Egerçi 'ışķa Mecnūn oldu bâ'is
Benüm 'ışķ-ile şimdi aña vāriş

^{5b} bî-bünyādına: bî-bünyāduma Bākī: *Dīvan*: G. 29.

362. **Ġazel-i Mesīhī.**

Revān 1972: 146^b, Mesīhī: *Dīvan*: G. 24.

^{5b} üstühvānum: üstühvānın Mesīhī: *Dīvan*: G. 24.

363. **Ġazel-i Sehī.**

Revān 1972: 146^b, Sehī: *Dīvan*: G. 25.

- İkilikden gide ma'şûk u 'âşık
Bu meclisde rakîb olursa şâlis
3. Ğamuñla gitmedi 'ıŝkuñ gönülden
Kadîmi zâyil étmez çünki hâdis
Şakınur tohm-ı hâlün dîdeden dil
Şakınur dânesin elbette hâris
5. **Sehî** bâr-ı ta'allukdan elüñ çek
Saña érmeye tâ seng-i havâdis

364.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + ---/+ ---/+ ---

1. Kıdemden Hâk beni kılmağa hâdis
Meger olmuş güzeller 'ışkı bâ'is
Leţâfetler toğar 'uşşâka meyden
Niçün dérler aña ümmü'l-habâ'is
3. Senün yokdur benüm gibi nazîrün
Bu hüsn ü 'ışk-ile bir var mı şâlis
Bu hâline niçün tenzîh édem çün
Mağalsin éy dil oldukça havâdis
5. **Sürürî** yoluña harc étdi varın
Ğamun yér öldüğinden soñra vâris

365.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + ---/+ ---/+ ---

1. Bu şeydâlık gönülde k'oldı hâdis
Senün 'ıŝkuñ olupdur aña bâ'is

364. Ğazel-i Sürürî Efendi.

Revân 1972: 146^b, Sürürî: *Dîvan*: G. 48.

4-5 Bu iki beytin yeri, takdim-te'hîr işaretiyle düzeltilmiştir.

365. Ğazel-i Nazmî.

Revân 1972: 146^b, Nazmî: *Dîvan*: G. 1052, G. 1051.

- Qadīmīdūr senüñ 'ışkuñ gönülde
Benüm rûh-ı revānum şanma hâdiş
3. Dem-â-dem üstüme kavş-i kazâdan
Yağar yağmur gibi tîr-i havâdiş
Olurdu vahdet étmek dil-ber-ile
Hâsūd ikide bir olmasa şâliş
5. Sever rez duh̄terini ibn-i âdem
Demişler gerçi kim ümmü'l-habâ'is
Degül fennüñ kitâb-ı 'ışk şüfî
Ne bâb-ile olursan anda bâ'is
7. Cihân içre bu gün 'ışk-ile **Nazmî**
Benem Ferhâd-ile Mecnûna vâriş

İbtidâ'-i Harfû'l-Cîm

366.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Gel éy gamze kerem eyle raķīb-i pür-fitenden geç
Beni anuñla bir görme ya andan geç ya benden geç
Gülistân mevsimi geldi n'idersin çâr dīvârı
Ruḥ-ı cānāna 'azm eyle gönül kayd-ı bedenden geç
3. Şanavber ayağuß öpmege Tübā gibi baş egmiş
Şu gibi bir kez éy serv-i revān şahn-ı çemenden geç
Kemān-ebrūlaruñ incinüp peykānuñ geçdüm
Gel éy tîr-i müje bi'llāhi luṭf eyle geçenden geç
5. Dédüm rûz-i ezel oldum bu bezm-i hüsne pervâne
Gelüp dédi **Necâtî** kimsene gelmedi senden geç

366. Ğazel-i Necâtî Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.
Revān 1972: 147^a, Necâtî Beg: *Dīvan*: G. 42.

1^b görme: itme Necâtî Beg: *Dīvan*: G. 42.

367.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Gel éy dil hālka-i müşgîn-i zülf-i pür-şikenden geç
Düşersen dām-ı tezvîre reh-i mekr ü fitenden geç
Saña cāy-ı hırām éy naḥl-i bālā gülşen-i cāndur
Nesīm-i nev-bahārī gibi gel şahn-ı çemenden geç
3. Neden bu menzil-i ḥākīde ārām ihtiyār étmek
Senüñ cāndur yérüñ éy tîr-i dil-ber sen bedenden geç
Bu bāzār içre düşmez dāne-i eşküm gibi gevher
Gel éy cān riştesi şimden girü dürr-i 'Adenden geç
5. Kemend-i zülf[i] éy **Bākī** saña çok bend geçmişdür
Velī sen ğamze-i ḥün-rizüñ derdin gör geçenden geç

368.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Bu dehr-i dünı perr ü bālüñ ét kevn ü mekāndan geç
Hümā-pervāz ol éy 'Anḳā-yı dil bu āşiyāndan geç
Ġarāz dīdār ise zāhid eger Firdevs-i a'lādan
Tecellī-i cemāl-i yāri gör bağ-ı cināndan geç
3. Hedef olmayayın dērseñ hevādan tîrine éy dil
Vücūduñ eyle nā-peydā yüri nām u nişāndan geç
Ġidā-yı rūḥı taḥşīl ét gönül mānend-i kerrübī
Hümā-āsā ḥarīş olma hevā vü üstühvāndan geç

^{5b} Necātī kimsene gelmedi: ki gelmedi bu bezme kimse Necātī Beg: *Dīvan*: G. 42/6.

367. **Ġazel-i Bākī.**

Revān 1972: 147^a, Bākī: *Dīvan*: G. 30.

^{5b} ḥün-rizüñ derdin: ḥün-rizi cevruñ Bākī: *Dīvan*: G. 30.

368. **Ġazel-i Vālihī.**

Revān 1972: 147^a.

5. Geçenden geç démişler geçdi senden cân u dilden ol
Gel éy tîr-i cefâ bu **Vâlihî**-i nâ-tüvândan geç

369.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Elüñ yu mâ' [u] menden éy göñül mäsivâdan geç
Gider çün ü çırâyı vazgel her mâcerâdan geç
Cihân mülkinde devlet sürmek isterseñ emîrâne
Ferâgat güşesinde şâh olup tâc u kabâdan geç
3. Ruḥına mihrüñ artur zülfi sevdâsından el çek
Eger uşlu-iseñ bâkî kalan ağ u qaradan geç
Ḥadeng-i miḥnete kılma taḥammül şimdiden soñra
Nişân-ı tîr-i ğam olma dilâ ol kaşı yâdan geç
5. Hevâdâr [olma] ol serv-i revâna bâğ-ı 'âlemde
Göñül vér ğayri sevdâya **Vuşûlî** bu hevâdan geç

370.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +----/+----/+----/+----

1. Dilâ terk-i vaṭan eyle gel ol nâzûk-bedenden geç
Yeter öldükde bir kanlu kefen gel pîrehenden geç
Bir iki gün bakup naḳşına merd-iseñ göñül vérme
Çü fânîdür degül bâkî bu çarḥ-ı pîrezenden geç
3. Dédüm kim tîr-i âhum geçdi eflâk-i zebercedden
Dédi ol meh-liḳâ zâyid sözi ҡo gel geçenden geç
Göñül tahtını éy tîr-i müje ger almaḳ ister-señ
Yıkup cismüm ḥişârını gelüp burc u bedenden geç

369. Ğazel-i Vuşûlî.

Revân 1972: 147^a, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 17.

370. Ğazel-i Niyâzî.

Revân 1972: 147^a.

5. Yeter kûyuñda eglence nigāruñ gel haṭ u ḳaddi
Niyāzī bāğ-ı 'ālemde bu gün serv ü çemenden geç

371.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +---/+---/+---/+---

1. Ḥam-ı zülfi olup ber-bād gāhī rāst gāhī kec
Yürür mest ol ḳadi şimşād gāhī rāst gāhī kec
Nişān-ı tīr édüp cismüm gehī hañcer çeker cāna
Nazar ḳılduḳça ol cellād gāhī rāst gāhī kec
3. Añup müjgān-ı ebrūsını kühsār içre Şīrinüñ
Ururdi tişesin Ferhād gāhī rāst gāhī kec
Ḳad ü zülfüñ ḡamıyla dem mi vardur çarḡa atılmaz
Kemend-i nāle vü feryād gāhī rāst gāhī kec
5. Ḥarābāta düşüp çāk-i girībān **Raḡmī**-i şeydā
Yürür mestāne ol nāşād gāhī rāst gāhī kec

372.

Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. Éy göñül yāri iste cāndan geç
Ser-i kûyn görüp cihāndan geç
Yā ṭama' kes hayāt zevḳinden
Yā leb-i la'l-i dil-sitāndan geç
3. Mülk-i tecrīdde zī-ferāḡat idi
Terk-i māl-ile ḡānümāndan geç
Lā-mekān seyrinüñ 'azīmetin ét
Bu ḡarāb olıcaḳ mekāndan geç

371. **Ġazel-i Raḡmī.**

Revān 1972: 147^a.

Bu ḡazel Raḡmī Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

372. **Ġazel-i Fuẕülī.**

Revān 1972: 147^b, Fuẕülī: *Dīvan*: G. 50.

5. İ'tibār étme mülk-i dünyāya
İ'tibār-ı 'ulüvv-i şāndan geç
Ehl-i dünyānuñ olmaz āhireti
Ger bunı ister-iseñ andan geç
7. Meskenüñ bir mekân-ı vahdetdür
Éy **Fuzûlî** bu hāk-dāndan geç

373.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Cemāl-i Hakkı maḳṣūd eyle gün gibi hevādan geç
'Urūc ét 'ālem-i bālāya bir bir māsivādan geç
Der-i dervīşe var aḥbāb-ı dünyā bābına varma
Cünūd-ı evliyādan ol vücūd-ı eşkıyādan geç
3. Riyā esbābını terk eyle Mecnūn gibi éy şofī
Ḥazāna uğramış lāle gibi tāt u ḳabādan geç
Muḳayyed olma ḥalkuñ bārī bār-ı i'tibārına
Ferāḡat eyle şāhuñ iltifātından gedādan geç
5. Erenler gibi éy **Yahyā** belā yolında irşād ol
Beḳā şahrāsına derbend-i rāh-ı Kerbelādan geç

374.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Göñlüm açılır zülf-i perişānuñı görgeç
Nuṭḳum tūtulur ḡonce-i ḥandānuñı görgeç
Baḳdukça saña ḳan saçılır dīdelerümden
Baḡrum delinür nāvek-i müjgānuñı görgeç

373. **Ġazel-i Yahyā.**

Revān 1972: 147^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 42.

5^a yolında: yolından Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 42.

374. **Ġazel-i Fuzûlî.**

Revān 1972: 147^b, Fuzûlî: *Dīvan*: G. 53.

3. Ra'nâlig-ile kâmet-i şimşadı kılan yād
Olmaz mı hacil serv-i hırāmānuñı görgeç
Çok 'ışka heves édeni gördüm ki hevāsın
Terk étdi senüñ 'aşık-ı nālānuñı görgeç
5. Kāfir [ki] degül mu'terif-i nār-ı cahīm
İmāna gelür āteş-i hicrānuñı görgeç
Nāzüklik-ile ğonce-i ħandānı éden zıkr
Étmez mi ħayāl-i la'l-i dūr-efşānuñı görgeç
7. Sen ħāl-i dilüñ söylemeseñ n'ola **Fuzûlî**
El fehm kılar çāk-i girībānuñı görgeç

375.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Göstermeseydi bādesini sāğar-ı zücāc
Farq étmez-idi bezm-i şafādan göñül mizāc
Bī-derd olana eylemede durmadın devā
Ol cān ṭabībī ḫastesine eylemez 'ilāc
3. Bir pāre nān-ı ḫuşk-ile 'ömrüñ geçerse ger
Açma bu rāzı kimseye 'arz étme ihtiyāc
Mecnūn[ı] gör ki ḫomadı 'ışkını Leylānuñ
Nāmūs u neng[i] ḫodı térk étdi taht u tāc
5. Ḥayretde ḫaluram göricek **Bākī** nergisi
Bunca zer-ile ayağı gūr içre gözi aç

375. Ğazel-i Bākī.

Revān 1972: 147^b, Bākī: *Dīvan*: G. 31.

1^b Farq: Zevḫ Bākī: *Dīvan*: G. 31.

376.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Taht-ı pîrüzî felek olursa mihr altunlu tãc
Var-iken hãk-i derüñ étmez bu göñlüm ihtiyãc
Şöyle bîmâr olmuşam efkâr-ı çeşm-i yâr-ile
Cümle 'âlem ger şabîb olursa étmezler 'ilãc
3. Âh édüp göz yaşların dökme bulutdan nem şapar
Tãzedür gül yaprağından dil-ber-i nãzûk-mizãc
Toymadı göñlüm gözüm hûsnüñ temãşã kılmadan
Yémeden cennet şa'âmın toya [mı] her gözi aç
5. Tãc-ı zerrîn-i sa'âdet ister-iseñ **Şem'iyã**
Tut gözüñ nergis gibi kendüñ de dâyim gözüñ aç

377.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Rişte-i cânı fetîl eyledi göñlümi zücãc
Hufte bahtum ruķı devrinde uyarmağa sirãc
Yémeyince ğamuñı göz yaşı bozar tenümi
Şu mizãcına ziyãn éder anuñ kim ola ac
3. 'Işķ meydânına Manşûr olımaz zãhid-i saķt
Çekemez her nice nerm-ise kemãnı řallãc
Cãn u dil almağa hecrüñ yüregüme od urur
Ki yaķa evüm varumu ide tãrãc

376. Ğazel-i Şem'î.

Revân 1972: 147^b, Şem'î: *Dîvan*: G. 23.

4^a kılmadan: itmeden Şem'î: *Dîvan*: G. 23.

377. Ğazel-i Necâtî Beg.

Revân 1972: 148^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 41

5. Hüsni [ü] hulk-ile cihân halkı başı üzre yürür
Éy **Necâtî** anuñ-içün dödiler dil-bere tãc

378.

Fã'ilâtün fã'ilâtün fã'ilâtün fã'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tîr-i müjgānuñı étsem éy kemān-ebrü 'ilãc
Rãst gelmez řab'uma řař'ã şabül étmez mizãc
Sînenen çekdükçe peykānuñ çıkar cānum-ile
Bir dem içre éy kemān-ebrü hoş étmiş imtizãc
3. Lebleriñ yãd olsa dilden yad olur yãd-ı nebât
Éy şeker-leb yufķa işdür la'lüñe nisbet gülãc
Gözleriüm her dem řabãdan gerd-i rāhuñ umduğı
Bu k'alurlar kãrbãn-ı miskden yollarda bãc
5. Mihr-i hüsnüñ sırrını fãř étse řañ mı çeşm ü dil
Kim şu'ã-ı şem'e rüşendür řicãb olmaz zücãc
Mihri bãzârında ol māhuñ metã'-ı 'aqlumı
Gezdürüp dellâl-ı dil dér māl-i meyyitdür řarãc
7. Dūd-ı dilden **Remzinüñ** řararmasun gönli evi
Sînesine âteşin la'lüñle bir şaç revzen aç

379.

Fã'ilâtün fã'ilâtün fã'ilâtün fã'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Çün dili miskîn zülfüñ étđi sevdâyî-mizãc
Éy müferriş-leb buyur şehd-i řifãñ-ile 'ilãc

^{5a} yürür: tutar Necâtî Beg; *Dîvan*: G. 41.

378. **Ėazel-i Remzî.**

Revân 1972: 148^a.

379. **Ėazel-i Aşmed**

Revân 1972: 148^a, Aşmed Paşa: *Dîvan*: G. 25.

^{1a} étđi: kıldı Ařmed Paşa: *Dîvan*: G. 25.

- Qatı gönülden bu gönlüm şınduğın 'ayb étme kim
Édemez taşsa taḥammül şīše-i nāzük-mizāc
3. Éy şeh-i ḥüsn isteme dilden karar ü şabr kim
Şehr-i vīrāndan hemīše şehriyār almaz ḥarāc
Ṭīnetūñ taḥmīr olurken beñzer éy nāzük-beden
Ḥāk-i Cennet Āb-ı Ḥayvān-ile bulmuş imtizāc
5. Dilde çok durmakla mihruñ ḥālīş olduğı bu kim
Bāde-i şahbāyı eglendükce şāf eyler zücāc
Ḥāk-i pāyuñ 'ıtrını ol zülf etekden şaçduğı
Bu sebebdendür ki Çīnde misk eger olmaz revāc
7. **Aḥmed**-i dervīş çün oldı gedā-yı kūy-ı yār
'Ālemūñ sulṭānidur bī-iḥtiyāc-ı taḥt u tāc

380.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Derd-i 'ışk-ı yār-ile gāyet alışımdur mizāc
Eylemez hergiz ṭabībā şerbet-ile imtizāc
Bilmedüm derdüm benüm kaşd-ı 'ilāc eyler ṭabīb
Ol 'ilācuñ def'ine bilsem 'aceb neyle 'ilāc
3. İzdiyādı za'fumuñ iki marāzdandur benüm
Birisi dil derdi birisi ṭabībe iḥtiyāc
Lebleri yérine öpdüm ruhların ḥazḗ eyledüm
Sükkerī pālūdeden lezzetde qalmazmış gülāc
5. Cān metā'ın var-ise **İşhāk** dellāl-i kaḗā
Naḗde çekmek kaşduna étmek diler āḥir ḥarāc

^{5b} eglendükce: eglendükce Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 25.

^{6b} eger: iñen Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 25.

380. **Ġazel-i İşhāk.**

Revān 1972: 148^a, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 19.

^{2a} Bilmedüm: Bilmedūñ İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 19.

^{2b} neyle: neyki İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 19.

381.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gül gibi ra'nā mül-ile imtizāc éden mizāc
Beng ü afyondan geçür anlarla étmez imtizāc

Gül gibi mül bülbül eyler ādemi hoş şevk-ile
Çün bu keyfiyyetden alur zevk andan her mizāc
3. Açılır gül gibi göñli nūş-ı mül den ādemüñ
Vérür ol şāfī şafā-y-ıla sürür-ı imtizāc

Ol ṭabīb-i cān-ile étsem gül ü mül şöḥbetin
Āh ben dil-ḥastenüñ derdine olurdu 'ilāc
5. Ruḥları gül lebleri mül dil-rubālar şevkine
Gül gibi cām-ı müli **Nazmī** éder başına tāc

382.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Çün ḡamuñla étüdi şöyle göñül imtizāc
Kim çekmez oldu ḡayrı ṭa'āmı şehā mizāc

Nev-rüz şāhı gülşene geldi teferrüce
Güller gümüşi şāhanlar-ile çekdiler gülāç
3. Kõnmuş 'izār şāhnına Hindī-i ḡāl-i nāb
Gelmiş diyār-ı Rūmdan almaḡ-içün ḡarāc

Deryā-yı dīde dūrleri bī-ḡad çıkup durur
Gelsün şehā ḡayālün eger kim alursa bāc

381. Ġazel-i Nazmī.

Revān 1972: 148^a, Nazmī: *Dīvan*: G. 1100.

382. Ġazel-i Behiştī.

Revān 1972: 148^a, Behiştī: *Dīvan*: G. 68.

3ª Hindī-i ḡāl-i nāb: Hindū-yı ḡāl-i yār Behiştī: *Dīvan*: G. 68.

4ª dūrleri: doldı Behiştī: *Dīvan*: G. 68.

5. Bezmüñde hâdesini işitse şurâhîñüñ
Tutar **Behiştî** bendeñi envâ'ı ibtihâc

383.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy güzeller şâhı kılmazsun benümle çün gülenc
Şimdi bildüm bende var mihr ü maḥabbet sende leç
Muşḥaf-ı hüsnüñ ḥaḳı ben toğruyam ḳaddüñ gibi
Kâfirem zülfüñ gibi ger var-ise göñlümde kec
3. Ḥaḳ ḳatında bir göñül yapmak revâdur Ka'beden
Dostum dil yap ṭavâf-ı Ka'be kıлма étme ḥac
İşkuma şâhid degül mi eşk-i surḥ [u] rûy-ı zerd
Bundan evlâ olmaya dostlar 'uşşâḳa ḥucac
5. Miḥnete şabr ét **Muḥibbî** tâ éresin râḥata
Ḥaḳ démişler bu sözi eş-şabru miftâḥu'l-ferac

384.

Müfte'ilün müfte'ilün fâ'ilün

Serîc - + + - / - + + - / - + -

1. Dil-ber ayağı tozu başuñda tâc
Besdür eger 'ârif-isen gözüñ aç
Beş gün içün var-ise ger ḡayretüñ
Kimseye 'arz étme begüm ihtiyâc
3. Çün olısar menzilüñ âḥir türâb
Meskenüñ olmuş ṭotalum taḥt-ı 'âc

383. **Ġazel-i Muḥibbî.**

Revân 1972: 148^b, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 286.

1^a gülenc; güleç Muḥibbî: *Dîvan*: G. 286.

4^b evlâ olmaya dostlar: özge dostlar olmaya Muḥibbî: *Dîvan*: G. 286.

384. **Ġazel-i Ḥayretî.**

Revân 1972: 148^b, Ḥayretî: *Dîvan*: G. 31.

- Harcına sürer seni de rûzgār
Ger yédi kişverden alursañ ħarāc
5. Ger yüce tūt himmeti éy **Ĥayretī**
Olma denī-ṭab' olup esfel-mizāc

385.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Dehenüñ fikri ile Ĥaḫ bilür ol şafḥa-i 'āc
'Aqlumuzda ḳomadı zerre ḳadar istiḥrāc
Ĥāk-i pāyuñ ḥaḳı ger noḳṭa-i ḥālūñi görüp
Édinürdi depesi üstine şüfī anı tāc
3. Yaraşur her ne kadar nāz éder-iseñ güzelüm
Şivedür çünki véren ḥüsn metā'ına revāc
Geçer āhum oḫı her dem feleküñ şışelerin
Atıcılar deler ol resme ki şan'atle zücāc
5. Oldı 'ışḳuñda **Mesīḥī** bulımaz daḫı necāt
Gerçi kim ṭaşra bıraḡur mürdeyi baḫr-ı mevāc

386.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tāḳatüm yok seyr-i kūy-ı yār édüp reftāra ḥiç
Ḳudretüm yok aña 'arz-ı ḥāl içün güftāra ḥiç
Éy ṭabībüm derd-i 'ışḳı nice iḳrār étmeyem
Şöyledür za'fum ki ḳalmadı mecāl inkāra ḥiç
3. Ḥāl-i 'uşşāḳı bilüp raḫm eyleyem şāyed déyü
Yār dīvānum alup étmez naḫar eş'āra ḥiç

3^a oliser menzilüñ: ola ser-menzilüñ Ĥayretī: *Dīvan*: G 31.

385. **Ġazel-i Mesīḥī.**

Revān 1972: 148^b, Mesīḥī: *Dīvan*: G. 25.

386. **Ġazel-i Vālihī Efendi.**

Revān 1972: 148^b.

- Bilse éy dil hâl-i kalb-i şafvet-âyîñüñ senüñ
Étmeye ehl-i nazâr âyîneye nezzâre hîç
5. Sübhâ-i şad-dânesin rehn-i mey étmiş zâhidâ
Yüzi yok bilmez ne kılsun **Vâlihî** bî-çâre hîç

387.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşık-ı ğam-dîdeye gözden ırağ olmak ne güç
Çeşm-i bîmâruñdan ayru baña sağ olmak ne güç
Bir yaña Şîrîñ ğamı bir yaña Husrev derhemi
Kûh-ı ğam Ferhâdına dâğ üzre dâğ olmak ne güç
3. Aylarca meclisinde [degme] bir bed-gevherüñ
Şem'î-i ruhsârı anuñ her şeb çerâğ olmak ne güç
Şol lebi şekker nigâra yâr olmuş müdde'î
Hem-nişîni tûñüñ zâğ u kelâğ olmak ne güç
5. Tîğ-ı âhı şevk-ile çekdi **Vuşûlî**yi komañ
Kabza-i dîvânede yalıñ yarağ olmak ne güç

388.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cân vérüp étse n'ola her kişi cânâ ihtiyâc
Büse-i la'lüñ vérür vaşluñ metâ'ına revâc
Éy tabîb-i cân u dil olmazsa vaşluñ merhemi
Édemez kimse firâķuñ dâğına hergiz 'ilâc
3. İncinürmiş işidüp feryâdumu bülbül gibi
Bağrı taşdandur velîkin gül gibi nâzûk-mizâc

387. **Ġazel-i Vuşûlî.**

Revân 1972: 148^b, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 16.

1 Vuşûlî *Dîvanı*'nda bu beytin mısraları birbirinin yerindedir.

388. **Ġazel-i Şem'î.**

Revân 1972: 148^b, Şem'î: *Dîvan*: G. 24.

- Nağd-i cān almak dilersin gönlümün za'fın görüp
Kağrı zālimdür alan bu şehir-i vîrândan harâc
5. Gösterür iki cihân nağş[ın] mu'ayyen éy göñül
Hâk-i pâyi tütüyâsının şafâsı gözün aç
Déme nemdür 'aşık-ı dil-ḥaste göñli nem kapar
Kalbi şaf olan olur âyine-veş nâzük-mizâc
7. **Şem'î** baş egmez efendi hâk-i pâyuñ var-iken
Taht olursa nüh felek mihr-ile meh olursa tâc

389.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Halk elinden érmeye dirseñ saña biñ dürlü renc
Kimseye rāzuñ tıyurma gizlü genc ol gizlü genc
Hüsni artar gün gibi yükseldügince mihr ü mäh
Hüb olur vardukça éy dil olıcağ olıcağ maḥbüb genc
3. Öldüğümü ağlamazdum ol gül-i ḥandân baña
Korķaram kim ne du'â éde ölürsem ne ilenc
Âh kim halka gülünc étدی dil-i dīvānemi
Ârzü-yı vaşl-ile sevdâ-yı zülf-i pür-şikenc
5. Şi'rimün beş beyti **Yahyâ** ma'nâda yeksândur
Söylenür illerde gerçi düz degül engüşt-i penc

^{4b} bu: bir Şem'î: *Dîvan*: G. 24.

389. **Gazel-i Yahyâ.**

Revân 1972: 149^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 41.

^{2a} gün gibi: tırmayup Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 41.

^{3b} Korķaram: Korķarın Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 41.

390.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşık iseñ eşk naḳdin ber-murād olinca şaç
Kim vişāl-i yār bāzārında anuñdur revāc

Ben ḳuluñ gönder raḳībūñ naḳd-i cānın alayın
Pādişāh olanlar al[dur]maz mı kāfirden ḥarāc
3. Cism-i mecrūḥumda döndi rişte-i cānum benüm
Ol fetīle kim anuñla zaḥm eylerler 'ilāc

Yaḳmağa rāh-ı ḥayālünde senüñ ḳandīller
İki gözüm şanki olmuşdur benüm iki zücāc
5. Derd ü ḡamdan çokdan ölürdi **Behiştī** ḥaste-dil
Étmeseydi ger mey-i 'ışḳuñla taḥşil-i mizāc

391.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dil-berā sevmek seni n'ıçün ola 'uşşāḳa suç
Ben bu suç-ile cemālūñden ıraḡ olmak ne güç

Ḳatlüme ḳaşd étmesün tır-i müjeñ ikide bir
Mihnet ü cevr ü cefā bī-dillere bir iki üç
3. Ḥasret eyyāmında la'lüñ ārzü étsem n'ola
Tatlu yénür éy yüzi bayram çün ola oruç

Ruḥlaruñda zülfüñ ucından neler çekdüm dédüm
Dédi bes ḡavḡālu olur Rüm éllerinde uç

390. **Ġazel-i Behiştī.**

Revān 1972: 149^a, Behiştī: *Dīvan*: 69.

391. **Ġazel-i Necātī.**

Revān 1972: 149^a, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 40.

2^a Ḳatlüme ḳaşd étmesün tır-i müjeñ: Tır-i ḡamzeñ ḳatlüme ḳaşd étmesün Necātī Beg: *Dīvan*: G. 40.

3^a la'lüñ ārzü étsem n'ola: n'ola ārzü itsem lebüñ Necātī Beg: *Dīvan*: G. 40.

4^b Rüm éllerinde: Rümde elbette Necātī Beg: *Dīvan*: G. 40.

5. Éremezsın zāhidā vaşlına ol 'İsā-demüñ
Dem-be-dem sa'y-i riyāzetle gerekse göge uç
Ağzı gonce béli ince dil-rübālar çok velī
Éy **Necātī** işte bak gerekse öp gerekse kuç

392.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Hāk-i pāyuñ édinür her kim ki tāk
Çarh-ı ser-keşden alur zarb-ı hārāc
Derd-imış emrāz-ı 'ışkuña devā
Merg imış mecrūh-ı tīgüñe 'ilāc
3. Kīn-i la'lüñ cānuma 'azb-i Fırāt
Rış-i hāndüñ gön'lüme milh-i ücāc
Beklenürse n'ola arkañda raķīb
K'aña olmışdur müselleme taht ü tāk
5. Kālb-i **Mesīhī**den berķ urur lebüñ
Ke'ş-şarābi'l-hamre min cevfi'z-zücāc

393.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Çarha āhum géce éy meh çekmese yalñ kılıç
Böyle encüm içine yér yér kırān düşmezdi hīç
Öykünürse yāre éy engüşt-i tīg-ı ābdār
Gökde bir géce mehi tırduğı yérde iki biç
3. Bu dil-i güm-geşteye şorsam eger vérmez cevāb
Éy güneş yokdur dehānuñ zerrece vār-ise hīç

392. **Ġazel-i Mesīhī.**

Revān 1972: 149^a, Mesīhī: *Dīvan*: G. 26.

5^a Kālb-i **Mesīhī**den berķ urur: Berķ urur kālb-i **Mesīhī**den Mesīhī: *Dīvan*: G. 26.

393. **Ġazel-i Fiğānī.**

Revān 1972: 149^a, Fiğānī: *Dīvan*: G. 9.

- Halka olmuş bir yılan şandum éy servüm görüp
‘Ârızuñ üstinde bu zülf-i mu‘anber pîç pîç
5. Éy **Figānī** çün fenā bezmine başduñ ayağı
Nüh sipihruñ bu toköz peymānesin bir yerden iç

394.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Küfr-i zülfüñi gider kāfirlik étme gözün aç
Ka'bedür hüsnüñ revā mıdur tura üstinde hāç
Olmış-idüm 'ışkuñ-ile ben ezelden āşinā
Bulmamışdı dahı ervāh-ile ecsām imtizāc
3. Göñlümi şeydā kılaldan tırmaz ağlar gözlerüm
Cüybār-ile olur çün def'-i sevdāya 'ilāc
Tañ mı ruhsāruñ görüp zülf içre cān terk eylesem
Gécelerde per yaçar pervāne ger görse sirāc
5. Mārdur zülfi dilā kaşd étse her dem cānuña
Ġam degül tiryākdur la'l-i lebinden yaña kaç
Yok yére harc étme cānā hāk-i pāyuñ cevherin
Nice şehler başına āhir olısardur bu tāc
7. Bu **Muhibbī** olalıdan hākipāyuñ hādimi
Tañ mıdur Keyhusrev Dārādan alsa tāc u bāc

395.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec+ - - - / + - - - / + - -

1. Éder ġamzeñ göñül mülkini tārāc
Alur cān kişverinden beñlerüñ bāc

394. Ġazel-i Sultān Süleymān.

Revān 1972: 149^b, Muhibbī: *Dīvan*: G. 285.

5^b lebinden: lebünden Muhibbī: *Dīvan*: G. 285.

395. Ġazel-i Hayretī.

Revān 1972: 149^b, Hayretī: *Dīvan*: G. 32.

- Kaşuñ yayı nişân-ı kâbe kavseyn
Şaşuñ tâbı delîl-i leyl-i mi'râc
3. Êşigüñ mesned-i taht-ı sa'âdet
Ğubâr-ı hâk-i pâyuñ durretü't-tâc
- Huzûrum yég cihân serverlerinden
Gedâ-yı kûy-ı 'ışkam ac u muhtâc
5. Gözüñ yum **Hayretî** ağ u qaradan
Bu fânî nakşa aldanma gözüñ aç

396.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ol şeh-i hûbân giyelden başına zerrîn tâc
Dil-rübâlardan alur hüsne içre bâc-ile hârâc
- Nağd-i cânı isteme dîvâne dilden dil-berâ
Kimse vîrânedan 'âdet degül almağ hârâc
3. Bilmezem âhîr ser-encâmum neye érse gerek
Lâ'ubâlî 'aşîkam ben dil-berüm nâzûk-mizâc
- Şâh olan her bendeye zâhîr budur muhtâc olur
Şehlik oldur kimseye göstermeyesin ihtiyâc
5. Kimseyi bencileyin devrân pâ-mâl étmedi
Éy **Behiştî** devr elinden her kişi yér gerçi kâc

397.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kıldı sen Yûsuf-cemâli Hâk ser-i hûbâna tâc
Yaraşur [sen] şâh-ı hüsne hûblardan alsa bâc

^{2b} tâbı: târî Hayretî: *Dîvan*: G 32.

396. **Ğazel-i Behiştî.**

Revân 1972: 149^b, Behiştî: *Dîvan*: G. 63.

397. **Ğazel-i Hilâlî.**

Revân 1972: 149^b, Hilâlî: *Dîvan*: G. 10.

- Érmez éy rûh-ı revân luţf-ile nâzûk başuña
Hâk-i cennet âb-ı Kevserle bulursa imtizâc
3. Dil-berâ tâb-ı ğam-ı hecrinde sen sengîn-dilüñ
Âteş-i sūzana döymez şîşe-i nâzûk-mizâc
- Derdüme umsam n'ola emsem lebüñden ben ğarîb
Çün ğarîbüñ derdine dârü's-şifâdandır 'ilâc
5. Mihrüñi dilde **Hilâlî** nice pinhân édeyim
Şem'-i nûr-efşâna rûşendür hicâb olmaz zücâc

398.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Zâhidâ kılmış kuru sevdâ seni yâbis-mizâc
Bes şarâb-ı nâb-ile kılmak gerek aña 'ilâc
- Hatt-ı müşġinüñ diyâr-ı Çini fetḥ étdüm déyü
Gönderür mülk-i Hotenden Rûma tevķi'-i ḥarâc
3. Zülfüñ-ile 'arîzuñ devrinde éy 'İsâ-nefes
Kime kim dërsem Müselmân bulnur koyunda hâc
- Ġamzeñe sevdâ-yı ḥâlüñle n'ola cân vërse dil
Tâcir-i Hindî [v.erür] sulţân-ı Türkistâna bâc
5. Éy **Sürürî** câm-ı Cem nûş eyle kim gerdün-ı dün
Nice biñ İskender ü Dârâyı kılmışdur 'acâc

399.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şâh-ı 'ıřķam bir ķadeḥ meydür benüm başumda tâc
Gördi mestem dédi sâķî beglig[üñ] var gözüñ aç

398. Ġazel-i Sürürî Efendi.

Revân 1972: 149^b, Sürürî: *Dîvan*: G. 57.

399. Ġazel-i Revânî Beg.

Revân 1972: 149^b, Revânî: *Dîvan*: G. 34.

- Sākīyā bīmār-ı 'ışka şun şarāb-ı nābdan
Hāsteye şerbetle eyler çün tabīb olan 'ilāc
3. Hey begüm ağıyar saña nice göñül vermesün
Pādişāh olan alur elbette kāfirden hārāc
- Hōş-durur şekker lebünde hālūñe cānā 'arāḡ
Kim be-ġāyet hūb olur misk ü gül-āb-ile gülāḡ
5. Ağladursan haṭṭuñı aña **Revānī** bendeñi
Nem qapar zīrā bulutdan şā'ir-i nāzūk-mizāc

400.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Meşrebi alışmasa devr içre her nāzūk-mizāc
Bāde-i şāf-ile şāfī étmez-idi imtizāc
- Cām-ı 'ışkuñ özge bir hāsiyyeti vardur gelür
'Āşīka 'azb-i furāt münkire milḡ-i ucāc
3. Hālet-i fūrkatde degmez bī-kerān derd ü ġama
'Ālem-i vuşlatda fi'l-cümle sürür u ibtihāc
- Pādişāh-ı 'ışkam eşküm leşkerüm ṭabl-ı fiġān
Başum üzre āteş-i āhum-durur şāhāne tāc
5. **Naẓmiyā** benden şorar-iseñ la'lini cānānenüñ
Ya şeker senbüse yā pālūdedür yāhud gülāc

4ª hālūñe: hāl-ile Revānī: *Dīvan*: G. 34.

5ª bendeñi: bendeñe Revānī: *Dīvan*: G. 34.

400. **Ġazel-i Naẓmī.**

Revān 1972: 150^a, Naẓmī: *Dīvan*: G. 1099.

401.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Yâ tabîbâ hellediyyü min 'ilâc
Fî hevâ'î'l-ḥubbe kad sâ'î'l-mizâc
Uş dilüm ucındadır nâm-ı lebûñ
Yâ şeker senbûsedür yâḥud gülâc
3. Zahm-ı tîḡuñ étme başumdan dirîḡ
K'etmişem ben ol ümîde terk-i tâc
Şevk-i la'lüñ dilde olmadı nihân
Lem yekün râḡı ḡafiyyen fi'z-zücâc
5. Gün yüzüñ varken güne bakmaz **Kemâl**
Şubḡ-dem olmaz çerâḡa ihtiyâc

402.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Hâlümüz hoş derde örgendi mizâc
Zahmete girme tabîb étme 'ilâc
Şâh-ı mülk-i ḡayretem Mecnûn gibi
Âşiyân-ı murḡ idi başumda tâc
3. Her nefes ursa söyünmez seg raḡîb
Dâr-ı dilde yaḡdı mihrüñ bir sirâc
Göñlümi şırsın göñülde urma ta'n
Ḍarb-ı senge dil-berâ döymez zücâc
5. **Zâtiyâ** avurda çekdükçe revân
La'l-i cânândan ḡaber vérür gülâc

401. Ğazel-i Kemâl.

Revân 1972: 150^a.

402. Ğazel-i Zâtî.

Revân 1972: 150^a, Zâtî: *Dîvan*: G. 97.

403.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Kişi kendü yār-ı cānından cüdā düşmek ne güç
Göz göre rūḥ-ı revānından cüdā düşmek ne güç
Sāyesinde bir kadem ayrılmayup zāğ u zeğan
Murğ-ı cān serv-i revānından cüdā düşmek ne güç
3. Eksük olmaḵ cāna cānān āsitānından [ne] kem
‘Andelībe āşiyānından cüdā düşmek ne güç
Ādeme şeyṭān raḵībūñ fitnesiyle sürölüp
Ravza-i bāğ-ı cinānından cüdā düşmek ne güç
5. Eksük olmayup yanından olur olmaz ḥār u ḥas
Bülbül-i dil gülsitānından cüdā düşmek ne güç
‘Āşīka dil-berden ayrıлмаḵ ne müşkil **Ḥayretī**
Bendeye şāh-ı cihānından cüdā düşmek ne güç

404.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Étdügi-çün la'lüñe nisbet gülāc
Cān éder cānā anuñla imtizāc
Ḥaste cāna leblerüñ emsem buyur
Ḳıl ṭabībüm baña lebüñden ‘ilāc
3. Ḥāk-i pāyuñ ḥasretinden ḥusrevā
Pādişehler urınur başına tāc

403. **Ġazel-i Ḥayretī.**

Revān 1972: 150^a, Ḥayretī: *Dīvan*: G. 33.

2ª Sāyesinde: Sāye gibi Ḥayretī: *Dīvan*: G 33.

404. **Kemālpaşazāde.**

Revān 1972: 150^a.

Bu gazel İbn-i Kemāl Dīvanı'nda bulunmamaktadır.

- Saňa cennet 'āşıkā dīdār-ı dost
Yüri éy zāhid bir olmaz mizāc
5. Hāk-i pāyına müşābih olmasa
Olmaz-idi cevhere her dem revāc

İbtidā'-i Harfū'l-Hā'

405.

Mef'ulü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Devr-i zemāne étmez-imiş ādemi feraḥ
Devr eylesün piyāle gidersün ğamı feraḥ
Daḥḥāk gibi biñ yaşamaḥ ārzū-ise
Gül gibi gül hemişe geçür her demi feraḥ
3. Müşkil olurdı gülmeşe gül gibi leblerün
N'olurdı zīnet étmeşe Cām-ı Cemi feraḥ
Furḳat diyārınunñ eñ éyisüdüdür melāl
Vuşlat bahārınunñ nitekim eñ kemi feraḥ
5. Sākī lebün zülālī-durur mūcib-i ḥayāt
Cām-ı şarāb-ı nāb beni éde mi feraḥ
Āb-ı neşāt ile tolanur zevraḳ-ı kadeḥ
Bād-ı murād ola yürür éy meh gemi feraḥ
7. Göz yaşıyla **Necātī**ye ğamdan gelür sürür
Vérse 'aceb midür kişiye hem-demi feraḥ

405. Ğazel-i Necātī Beg Sellemehu'llāhu Te'ālā.
Revān 1972: 150^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 43.
3^a gibi: bigi Necātī Beg: *Dīvan*: G. 43.

406.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Pür olup devr édicek meclis-i mestānı kadeh
Çarh olur halka-i rindān meh-i tābānı kadeh
Felek-i 'işrete bir ahter-i ferhunde iken
Yine Mirrih-şıfat turma döker kanı kadeh
3. Meclis-i mey ki bedenlerle hışār olmuştur
Şehr-i 'işretdür anuñ āfet-i devrānı kadeh
Devr-i meclis ki şafā cāmi'inuñ çenberidür
Āb-ı rengin-ile kandil-i firūzānı kadeh
5. Yaraşur halka-i rindāna désem éy **Bākī**
Hātem-i Cemdür anuñ la'l-i Bedaḥşānı kadeh

407.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Gün gibi 'arz-ı cemāl étmez-iseñ bize şabāh
Éy güneş yüzlü senüñle ne selām u ne şabāh
Ġam kilidi açılır sāgar-ile éy sākī
Kutlu kapular açılun elüme şun miftāh
3. N'eylerüz şemsi ruḥuñ zav'ı bize kāfīdür
Rūzı rūşen olıcaḥ anda ne ḥācet mışbāh
Ortaya aldı beni tīrūñ iki yanumdan
Éy hümā-sāye baña olmağ-içün iki cenāh
5. Feth-i bāb ola gibi ġamzesi sīnem gözler
Hele **İshāk** hele gel déyelüm yā Fettāh

406. Ġazel-i Bākī.

Revān 1972: 150^b, Bākī: *Dīvan*: G. 32.

407. Ġazel-i İshāk.

Revān 1972: 150^b, İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 20.

408.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğam ħumārı def'ine çün istemiş Mecnûn kadeh
Lâle-i deşt-i fenâ şunmuş aña pür-ħûn kadeh
Bezm-i 'ışkuñda mey-i eşküm içüp dükenmeye
Bâde-nüş olsa zamâne kâse-i gerdün kadeh
3. Dürd-nüş-ı faqr odur girse eline bir tıurunc
Eyleye nişfin meze nişfin daħı altun kadeh
Şan'atın seyr eyle 'ışkuñ eşkden rengin vérüp
Şırçasından çeşmümün étدی iki gül-gün kadeh
5. Şanma 'âlem lâle-zâr oldı şeh-i 'ışk **Emriyâ**
Bâde bezmin étدی tıoldı kûh-ile hāmün kadeh

409.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'İşk-imiş âfet-i 'aql u mey-imiş rāhat-ı rûh
Sâkiyâ vaqt-i şabāh oldı getür cām-ı şabûh
Bâdeyi gör ki kadehde ne letâfet biledür
Şöyle kim cism-i laţife ulaşa cevher-i rûh
3. 'Ömr ser-māyesinün çünki fütûhı sensin
Bir nefes vaşluñ ele girse zihî feth-i fütûh
Bu letâfet bile kim bağ u çemendür hele uş
Şıyadı tevbesini şimdi dirimişse naşûh
5. Cân diler ayağuna yüz süre lîkin qorqar
Kırpüğünün dikenini ide ayağun mecrûh

408. Ğazel-i Emrî.

Revân 1972: 150^b, Emrî: *Dîvan*: G. 65.

409. Ğazel-i Şeyhî.

Revân 1972: 150^b, Şeyhî: *Dîvan*: G. 17.

- ‘İşk bir fendür anuñ müşkili hāl olmadı hıç
Çün anuñ metn-i metnin édemez kimse şürüh
7. Şabr-ı Eyyüb-ile **Şeyhî** nice bir қatlanasın
Тут ki ol hüsn-ile Yūsuf ola sen ‘ömr-ile Nüh

410.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Şafā-yı ‘aks-i lebüñ mi oldı éy nigāh қadeh
Ki bezme cür'a déyü cān éder nişār қadeh
Meger ki sāye şalar cāme zülfi sāķinüñ
Ki cān dimāğın éder böyle müşk-bār қadeh
3. Getür getür berü sāķi ki la'l-i nābuñdan
Meyüñ yüzi kızarup oldı şerm-sār қadeh
Şun āfitāb-ı şabūhı ki māh-ı rüze geçüp
Hilāl-i ‘īd eline aldı zer-nigār қadeh
5. Umar ki būseler ala şeker tudağından
Ne қanına şuşamışdur gör éy nigār қadeh
Lebüñ lebine érişmege çāre yok **Ahmed**
Meger kim toprağın éde rüzigār қadeh

411.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Vücūd āyīnesinden görünmedin eşbāh
Biḥār-ı ‘ışkuña ğarķ idi ‘ālem-i ervāh

^{6b} kimse: keşf Şeyhî: *Dīvan*: G. 17.

410. **Ġazel-i Ahmed**

Revān 1972: 151^a, Ahmed Paşa: *Dīvan*: G. 27.

^{5a} tudağından: dudağınñdan Ahmed Paşa: *Dīvan*: G. 27.

^{6b} kim: ki / éde: kıla Ahmed Paşa: *Dīvan*: G. 27.

411. **Ġazel-i Behiştî.**

Revān 1972: 151^a, Behiştî: *Dīvan*: 71.

- Sürüp çıkarmağ-ıçün murğ-ı cān-ı ağıyarı
Cenāb-ı kūyuña şeh-bāz-ı āhum açdı cenāh
3. Érişdürür beni 'ışkuñ hevāları kūyuña
Ki fülki maqşada iltür muvāfıq olsa riyāh
- Uçurdu beñzümi dün yolda gamzeden çeşmüñ
Şan iki merd-i harāmī havāle kıldı silāh
5. Şeb olmaz-idi nehārı **Behiştin**ün gamdan
Anuñla ol güneş étse eger selām şabāh

412.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Kılalı sākī-i bezm-i ezel şalā-yı kadeh
Gönül éder heves-i cām-ı cān-fezā-yı kadeh
Cemāl-i sākī-y-ile revnağ-ı şafā bulalı
Mükedder eyledi cām-ı cihān-nümāyı kadeh
3. Şadā-yı çeng ü şafā-yı şarāb[1] hoş gör kim
Şadā şadā-yı nağamdur şafā şafā-yı kadeh
Raķīb yüzini görmek şarāb-ı la'lüñ-ıçün
'Aceb midür ki cehennem olur cezā-yı kadeh
5. Cihān diler ki kadeh tuta bezm-i 'ışkuñ-ile
Ki eyledi şafaķı bāde gibi ay kadeh
Şafā bulalı şarāb-ile tal'atuñ bildüm
Ki cānlar āyīnesine vérür cilāyı kadeh
7. **Nizāmī** gamzeñ-ile leblerüñi hırz édicek
Du'a-yı seyfi okur gāh u geh du'a-yı kadeh

412. Ğazel-i Nizāmī.

Revān 1972: 151^a, Karamanlı Nizāmī: *Dīvan*: G. 7.

413.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Vaşluñ hayât büse-i la'lüñ ğıdâ-yı rûh
Ammâ zamân-ı fûrkatüñ eyyâm-ı 'ömr-i Nûh
Görse bu hüsn-ile seni éy Yûsuf-ı behâ
Zühd ü şalâha şofî éde tevbe-i naşûh
3. Şi'rûñde her kimüñ ki lebüñ zikri olmaya
Cânâ Mesîh-i vaqt ise olmaz sözinde rûh
Cevr érse ğâyete şeb-i hicrân nîhâyete
Şubh-ı vişâl érişse vü nûş eyleseñ şabûh
5. Hâtır küşâde olmaya açılmaya göñül
Érmez-ise **Vâlihî** saña Fettâhdan fütûh

414.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ğam milketinde eyleyeyin bî-şumâr feth
Qalmaya tenglik anda ola çok diyâr feth
Dünyâyı 'âşık eyledi kendüye gûyiyâ
Mülk-i cihânı eyledi bir şehriyâr feth
3. Âh-ile girdüm ol şanemüñ göñline yine
Toğ-ile eyledüm şanasın bir hîşâr feth
Zülfi ucından taraf-ı ruhuñ başdı ceys-i hat
Rûm éllerinde eyledi şan bir hîşâr feth

413. Ğazel-i Vâlihî.

Revân 1972: 151^a.

414. Ğazel-i Vuşûlî.

Revân 1972: 151^a, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 19.

4^a ucından taraf-ı ruhuñ: ucında tarafı-dehen Vuşûlî: *Dîvan*: G. 19.

4^b hîşâr: kenâr Vuşûlî: *Dîvan*: G. 19.

5. Yüz süriyü **Vuşûlî** gelüpdür eşigüñe
Luţfuñ kapusın aña kâmkâr feth

415.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gördüğüm bir mäh mihriyle benüm tek zâr şubh
Başın açup nice her gün yakasın yırtar şubh
Gün degül her gün bir ay mihriyle çäk édüp
Tâze tâze dâğlardur kim kılar izhâr şubh
3. Tığ-ı hürşîd ile ref' olsa yéridir kim müdâm
Yandırıp pervâneyi şem'e vérir âzâr şubh
Şubhu şâm ü şâmı şubh olmuş benem 'âlemde kim
Şâm şem'-i bezm olup ayrıldı benden yâr şubh
5. Gör ne 'âşıkdur ki bir hürşîd vaşlın bulmağa
Şarf éder her lahza biñ biñ lü'lü-i şeh-vâr şubh
'İşkdan şadıklık izhâr étدی [dâğın] gösterüp
Ġalibâ dérlerdi kâzib andan étدی 'âr şubh
7. Hecr şâmunda ġam étmişti **Fużûlî** kaşd-ı cân
Olmasaydı merhâmetden dem urup ġam-h'vâr şubh

416.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Sâkiyâ nuql-i lebünle içelüm cām-ı şabûh
Birisi cāna ġıdādur birisi rāhat-ı rūh
Gökde hâcet kapusın açmadı miftāh-ı du'ā
Görmeyince der-i mey-hāne-i 'ışkı meftûh

415. Ġazel-i Fużûlî.
Revân 1972: 151^a, Fużûlî: *Dîvan*: G. 54.

416. Ġazel-i Şem'î.
Revân 1972: 151^b, Şem'î: *Dîvan*: G. 25.

1^a nuql-i: la'l-i Şem'î: *Dîvan*: G. 25.

3. Şâh-ı 'ıŝķuñdur açan cümle gönüller mülkini
Bundan özge nic'olur pâdişehüm feth [ü] fütüh
'Âlemi ğark édeli kıanlu yaşum tûfânı
Kaldı añılmaz olupdur güzelüm kıŝsa-i Nüh
5. Şem'iyâ cem'-i leb-i yâr müdâm olsa eger
Tevbenüñ hergiz adın añmaz-ıduķ nice naşüh

417.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Vaķt-i güldür şavt-ı bülbul nağme-i bezm-i şabüh
Geçmeyen mey-hâne bâbından bulur sâķi fütüh
Şehr içün seyr étdüğüm nefsum hevâsı-çün degül
Meh-liķâlar gördüğümce hazz éder ğayetde rüh
3. Ğark éderse eylesün tûfân-ı eşküm 'âlemi
Tek saña vérsün habîbüm Hâķ Te'âlâ 'ömr-i Nüh
Tıfl-ı dil hüsnuñ kitâbın añlamağ-ıçün tamâm
Kilk-i ğamzeñ şafha-i sînemde yazmışdur şürüh
5. Éy Behiştî nâşiğ-i nâdânı söyle eyle kim
'Âşıkâ pend eylemekden tevbeler kılsun naşüh

418.

Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Érer egerçi ki tîr-i müjeñle câna fütüh
Ne kıanlar yudar ammâ ki sîne-i mecrüh
Çekildi râhile-i ğam gider kıatar kıatar
Lebüñ hayâli-y-ile çekdüğümce câm-ı şabüh

^{5b} cem'-i: câm-ı Şem'î: *Dîvan*: G. 25.

417. Ğazel-i Behiştî.
Revân 1972: 151^b, Behiştî: *Dîvan*: G. 70.

418. Ğazel-i İshâķ.
Revân 1972: 151^b, İshâķ Çelebi: *Dîvan*: 21.

3. Bu pâre pâre yürekle bu şerha şerha ciger
Zebân-ı hâl-ile hâlüm beyân éder meşrûh
Lebüñ maḥabbeti cānda muḳarrer olmuşdur
Nitekim cümle-i eczā-yı tende cevher-i rûh
5. Senüñ medāyihüñ eyler 'aceb mi **İshāk**uñ
Cihānda her ğazeli olsa cümleden memdûh

419.

Mefā'iliün mefā'iliün fe'uliün
Hezec + --- / + --- / + --

1. Olupdur ḥüsn-ile gün gibi vāzih
Nigārum māhdan olduğu rāciḥ
Leb-i cānān için şīrīn kelāmum
Baña hep levḥ-i cāndan oldu lāyih
3. Nigāruñ kākülinden āh 'ömrā
Baña bûy-ı vefā olmadı fāyih
Hevā-yı 'ıṣṣ-ile şūrīde oldum
Baña kār éde mi pes pend-i nāṣih
5. Oñat bil aḳçe ḳadrin bekçe şaḳla
Ki bitmez **Nazmiyā** ansız meşālīh

420.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ülü fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Sākī piyāle şun ki nigār oldu hem-ḳadeḥ
Ġam rûzgārı gitdi vü geldi dem-i ḳadeḥ
Ürker raḳīb[i] görse şaçuñda-y-iken gözüm
Ḳorḳar gécede çün göre insān ḳara şebāḥ

^{4b} Nitekim: Niteki İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 21.

419. **Ġazel-i Nazmī.**

Revān 1972: 151^b, Nazmī: *Dīvan*: G. 1156.

420. **Ġazel-i Aḥmed**

Revān 1972: 151^b, Aḥmed Paşa: *Dīvan*: 26.

3. Yazmış cemāl[i] nüshasına hatt[ı] hâşiye
Düşmiş anuñ kenârına uş zülfi kayd-ı şah
Ġamzeñ söziyle kanuma girmek degül şahîh
Rây-i 'alîl-ile 'amel étmek degül eşah
5. Nüş eyle **Ahmedâ** mey-i şâfiyi ġam yéme
K'oldı müzîl-i ġuşsa vü hem dâfi'-i terah

421.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Râhat-ı cismüñi terk ét bulasın râhat-ı rûh
Der-i dergâh-ı Hudâdan érişe feth-i fütûh
Şubh-ı şâdık gibi göñlüñ açılup bula şafâ
'İşk-ı Hâkdan içer-iseñ tolu bir câm-ı şabûh
3. Reh-güzerdür bu fenâ bunda muķîm olmadı kes
Olsa Kârûn gibi mâlı hem anuñ 'ömri çü Nûh
Raġmet-i Hâkka érişüp ola derdüñe devâ
Aġla her dem güneş için édegör tevbe naşûh
5. Bir nazar raġmet-ile eyler-ise şâh-ı kerem
Ġam u miġnet gide **Yahyâ** bulasın râhat-ı rûh

422.

Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
Müctes+ - - - - / + + - - / + - - - / + + -

1. Olalı câm-ı leb-i la'lüñ âşinâ-yı kadeh
Vérür ġayât içene âb-ı cân-fezâyı kadeh

^{5b} K'oldı: K'oldur Ahmed Paşa: *Dîvan*: G. 26.

421. Ġazel-i Yahyâ.

Revân 1972: 152^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 43.

^{2a} açılup: açıla Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 43.

422. Ġazel-i Remzî.

Revân 1972: 152^a.

- Göreydi cām-ı lebûñle mey olduğın hem-dem
Şehâ olurdu bu meclisde Cem gedâ-yı kadeh
3. Hâtuñ ki dāyire-i la'lüñe olur tahrîr
Kenâr-ı cāma yazar müşg-ile du'âyı kadeh
Şarābsuz koma bir dem dağı ne işe yarar
Elüñe al sürelüm sākīyā şafâ-yı kadeh
5. Lebûñle gördi ki hem-demdür âh édüp dédi dil
Olaydı kâşî türābum benüm türāb-ı kadeh
Gözüm piyālelerin pür görüp lebûñ şun kim
Tolu başında olur buse merhabâ-yı kadeh
7. Gedâyı Husrev éder **Remziyâ** şu hâli gör
Cihānda Cem gibi cām-ı cihān-nümâ-yı kadeh

423.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri'---+ / -+--+ / +---+ / -+-

1. İhyâ éderdi mürdeleri dāyimā Mesîh
Sen öldürürsin ādemi hikmet ne ā Mesîh
Her [der]de eyler-idi Mesîhā devā velî
Bu derd[i] kimse étmedi illā baña Mesîh
3. Başum érerdi gün gibi çak çarh-ı çārūme
Ben zerreye déyeydi [e]ger hāk-i pā Mesîh
Düşnāmı-y-ile bulsa [ne] tañ mürde-dil hayāt
Ölü dirildür-idi édicek du'ā Mesîh
5. Devr-i lebinde hağ görüben dédi **Hayretî**
Hızr-ile geldi bir araya güyiyā Mesîh

423. **Ġazel-i Hayretî.**

Revān 1972: 152^a, Hayretî: *Dīvan*: G. 34.

4^a [ne] tañ: n'ola Hayretî: *Dīvan*: G 34.

424.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. İçmeyem mey ger baña hürşid ola enver qadeh
Meclis içre kim meger ele ala dil-ber qadeh
Bağrı hün-ile şürāhīnūñ [ne] tañ talsa müdām
Şayd édüp meh-rûları tırmaz lebin öper qadeh
3. Çün fenâdur āhiri gel bâde tüt éy pîr-i dîn
Bir-durur eski sifâl ola veyâ gevher qadeh
Ben harâbât ehli oldum dostlar şimden girü
Çünkü biñ nâz-ile şundı bir perî-peyker qadeh
5. Her nefes mest olmasa hicrân gamı eyler helâk
Anuñ-içün bu **Muhibbî** nüş éder ekşer qadeh

425.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Eger murâd ise vérmeş şafâ-yı cevher-i rûh
Felek-mişâl yürüt sâğar-ı şarâb-ı şabûh
Buyurma tevbe baña ol şarâbdan nâşih
Ki görse anı tutar cezm-i terk-i tevbe Naşûh
3. Hücûm-ı gamdan baña anı étdi zevrağ-ı mey
Kim étdi anı tûfân olanda keşti-i Nûh
Müdām çeşmüme kan doldurur hadeng-i gamuñ
Yuva başumda tutan kuşları édüp mecrûh
5. Dil oldı tiğ-ı firâkuñla şerha şerha velî
Ne sūd çün saña olmadı hâl-i dil meşrûh

424. Ğazel-i Muhibbî.

Revân 1972: 152^a, Muhibbî: *Dîvan*: G. 297.

425. Ğazel-i Fuzûlî.

Revân 1972: 152^a, G. 57.

Fuzûlî oldı bēlūñ fikriyle mūy-mişāl
Henūz bulmadı ol sırra ihtimāl-i vuzūh

426.

Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Hafîf + + - - / + - + - / + + -

1. Ehl-i hikmet içinde oldı şarîh
Ki diridür lebūñle nām-ı Mesîh
Acı söz tatludur şekker lebden
Küllü şey'in mine'l-melîh melîh
3. Yâ kaşuñ üzre nokta-i hālūñ
Cīm-i zülfūñle eyledi tercîh
Korkaram zāhidā kıyāmetde
Elūñ almaz riya-y-ıla tesbîh
5. Yaramazlıkdur eylük ağyāra
Küllü fi'lin mine'l-kabîh kabîh
Kavl-i 'İsāde bāde oldı helāl
Var lebūñ nukli gibi nukl-i şahîh
7. Āteş-i bāde-y-ile gönllūñ uyar
Şem'î dil-zinde ol nite ki Mesîh

427.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Kānlu yaş-ile tōla çü cām-ı mey-i şabūh
Her şubh-gāh kāse-i çarha vérür zebūh
Tîr-i du'ām erişmedi hergiz nişāna āh
Miftāhuma dirîğ ki bulunmadı fütūh

426. Ġazel-i Şem'î.

Revān 1972: 152^a, Şem'î: *Dīvan*: G. 26.

^{3a} Yā: Rā Şem'î: *Dīvan*: G. 26.

427. Ġazel-i Mesîhî.

Revān 1972: 152^b, Mesîhî: *Dīvan*: G. 27.

3. Devr-i lebûnde kimse meye tevbe étmeye
Ger kapanursa dahı der-i tevbe-i naşûh
Baña müyesser eyleyen Eyyûb derdini
Kılmış naşîb saña cemâl ile 'ömr-i Nûh
5. Sen Hüsrevi **Mesîhî** çü Şîrîn medh éder
La'l-i lebûn hayâlin éderse gıdâ-yı rûh

428.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Meclis-i meyde öper [çün] leb-i dil-beri kadeh
Ölicecek eyleyeler toprağımı bâri kadeh
Her tolu başına bir kerre alur bûsesini
Böyledür rûz-ı ezelden berü bâzâr-ı kadeh
3. Eli boş varma şakın şöhetine muğbeçenüñ
Eyleye cân u dilüñi yolına îşâr kadeh
Baña nevbet gelicek eyledi sâkî iħmâl
Nice bir katline dil ölübeni zâr-ı kadeh
5. Bir kadeh meyle cihân sırrı 'ayân oldu baña
Ben nice olmayayım böyle hevâ-dâr-ı kadeh
Mey mihekddür kişinüñ içerisin taşra kılur
Nîk ü bed zâhir olur böyle-durur kâr-ı kadeh
7. Çäre olmadı lebin öpmege cân geldi lebe
Éy **Muħibbî** içelüm yâdına gel bâri kadeh

428. **Ġazel-i Muħibbî.**
Revân 1972: 152^b, Muħibbî: *Dîvan*: G. 300.

429.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Pervâz éder şabûh ile gün gibi şabâh
Murğ-ı hümâ-yı himmet açup şevk-ile cenâh
İhyâ-yı bezm-i rûh étdün iflâh-ı dil édüp
Yâ ma'sera'l-eḥibbeti hayya 'ale-l felâh
3. Fetvâ-yı pîr-i 'ışk-ile kanı helâl olur
Zâhid şarâb-ı 'ışkı şu kim görmeye mübâh
Bezminde 'ışkuñ olmadı şadr-ı şaf-ı ni'âl
Kimden dilerse sâķî-ı 'ışk eyler iftitâh
5. Pâk eyle Şem'î âyîneñi câm-ı 'ışk-ile
Yüz göstere ola ki saña şâhid-i şalâh

430.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. Şubh-ı devlet olmuş ol ḥaṭṭ-ı şabîh
Ḥoş melâḥat bulmuş ol la'l-i melîh
Dér gören zaḥmumda peykānuñ revân
Hîç bunuñ ilmez dili olmuş faşîh
3. Baña cevr ü ğayrıya 'adl étdüğün
Her birisi baña bir zûlm-i şarîh
Göge çıkardum kemend-i âh-ile
Korķaram ben çıkıcaķ iner Mesîh
5. Éy Mesîhî 'arız-ı dil-dârda
Ḥaṭṭını yazan démiş ente melîh

429. Ğazel-i Şem'î.
Revân 1972: 152^b, Şem'î: *Dîvan*: G. 27.

430. Ğazel-i Mesîhî.
Revân 1972: 152^b, Mesîhî: *Dîvan*: G. 28.

3^b baña bir: cânuma Mesîhî: *Dîvan*: G. 28.

431.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Hâmdüli'llâh der-i mey-hâneyi gördük meftûh
İçelüm cām-ı muşaffâ bulalum rāhat-ı rūh
Öleyazduk bu gece guşşadan éy muğbeçe gel
Gün yüzün şevki-y-ile nûş édelüm cām-ı şabûh
3. Der-i mey-hâneyi gel bekleyelüm öline
Bizden öndin gelene bundan imiş feth-i fütûh
‘Ömr-i câvide érüp sāye-i zülfünde gönül
Érdi bir rûha ki ‘ömrinde anı görmedi Nûh
5. **Hâfız**a tevbye gelsün der-iseñ éy nāşih
Ne sen ol dünyede ne tevbe vü ne nām-ı naşûh

432.

Mefā'ilün fe'ilâtün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Şafağdan étdi meh-i nev çü āşikār-ı kadeh
Şun imdi bāde-i la'l-ile zer-nigār kadeh
Şu deñlü mest olur oldı [ki götürülür] elde
Olalı şevk-i lebünle şarāb-ı vār kadeh
3. Dem-i şabāh oluban çün érişdi vaqt-i şabûh
Tulū' éderse ne tañ āfitāb-vār kadeh

431. **Gazel-i Hâfız-ı Rūmî.**

Revân 1972: 152^b.

2^b Mısrada geçen *yüzün şevki-y-ile* kelimeleri taḫdīm-te'hîr işaretiyle düzeltilmiş.

432. **[Gazel-i Ca'fer.]**

Revân 1972: 153^a, Ca'fer Çelebi: *Dīvan*: G. 16.

Bu şiirin başlığı yazılmamıştır. Gazelin ilk iki beyti bir önceki, son üç beyti bir sonraki gazele aitmiş gibi görünmektedir.

2^a [ki götürülür] ifadesi divandan alınarak doldurulmuştur. Bu kısım yazmada boş bırakılmıştır.

- Lebüñ hayâli gelicek haţuñ hayâli gider
Ki şâf éder dil ü cânı kıomaz ğubâr kıadeh
5. Senüñle bir dem olmaya leb-be-leb **Ca'fer**
Ger éde ħâkini devrân hezâr-bâr kıadeh

433.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Getür éy sâķī getür râĥı k'odur râĥat-ı rûĥ
Ser-i cûşa gelüp nûş édelüm cām-ı şabûĥ
Şâd olup ħâţırumuz olmadı ğül ğibi küşâd
Ġörmeyince der-i mey-ĥâneyi sâķī meftûĥ
3. Devr-i ğül şoĥbet-i ğül naĝme-i bād-ı bülbül
Tevbeye tevbe éderdi bu demi ğörse naşûĥ
Cümle aĝyâr ola tûfân-ı sirişkümlle helâk
‘Ömr eyyâm-ile biñler yaşasın nite ki Nûĥ
5. **Nażmiyâ** devlet ü iķbâl saña tu.tmaĝa yüz
Der-i dil-berden olur olur-ise feth-i fütûĥ

434.

Mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzâri' - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. Şeb-ĝün şaçuñı eyleme éy meh niķâb-ı şubĥ
Toĝsun bu kıara ĝünlüye ol âfitâb-ı şubĥ
Şebnem degül şabâĥa deĝin yére damlayan
La'l-i lebüñ ħayâline aķar lu'âb-ı şubĥ
3. Mihrüñ seĥer başına kıyâmet kıoparmasa
Kılmaz idi beyâż bu resme şiyâb-ı şubĥ

433. Ġazel-i Nażmî.

Revân 1972: 153^a, Nażmî: *Dîvan*: G. 1172.

434. Ġazel-i Mesîĥ[î].

Revân 1972: 153^a, Mesîĥî: *Dîvan*: G. 29.

2^a damlayan: şamlayan Mesîĥî: *Dîvan*: G. 29.

- Çirk-i zālâm[1] yumasa şebnem şabāha dek
Ġālib ağarmaz-idi bu resme şiyāb-ı şubḥ
5. Yüzüñe karşı ölmeg-içün cān vérür **Mesîḥî**
Ol derd-mende hoş gelür éy māh ḥvāb-ı şubḥ

435.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Müşābih olalı la'lüñe éy nigār kadeḥ
Cihānda buldı şafā-y-ıla iştihār kadeḥ
Senüñle olalı leb-be-leb meclisde cānā
Şafā-yı cāna érüp oldı kām-kār kadeḥ
3. Devr-i ayağ üzre al ele müdām devr étdür
Ki ğuşşa def'ine sākî olur mı medār kadeḥ
Ġam-ı cihānı gönülden çü def' éder def'i
Tutulsa ḥürmet-ile el üzre vechi var kadeḥ
5. Zihî sa'adet anuñ bir nigār-ı sîm-tenüñ
Elinden ala şafā-y-ıla zer-nigār kadeḥ
Dem-ā-dem içmege ğam meclisinde ḥün-ı ciger
Olup-durur baña bu çeşm-i eşk-bār kadeḥ
7. Kadeḥ muşāhabetin koma **Naẓmîyā** elden
Ki olur kamu dile ğam-ğîne ğam-güsār kadeḥ

^{3b} şiyāb-ı şubḥ: kitāb-ı şubḥ Mesîḥî: *Dīvan*: G. 29.

^{4b} bu resme: bu deñlü Mesîḥî: *Dīvan*: G. 29.

435. **Ġazel-i Naẓmî.**

Revān 1972: 153^a, Naẓmî: *Dīvan*: G. 1195, G. 1193.

436.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Şol āb kim bulur andan müdām rāḥat rūḥ
Şarābdur ki añadur müdām rāḥat-ı rūḥ
Cihānı bāde ile bāda vérelüm sākī
Şarābı seyl édelüm zevrakını keştī-i Nūḥ
3. Bileydi dünyede zevk-ile ḥāl ne idüğün
Bu ābı içmege tevbe éde mi idi naşūḥ
Kenār-ı mūy-ı miyānuñ bize ḥayāl oldı
K[im]e müyesser olupdur 'aceb o feth-i fütūḥ
5. 'Aceb mi seni şehir vaḳti gibi güldürse
'Aṭā bu seyr-i şabāḥ-ile nūş-ı cām-ı şabūḥ

437.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. La'lden başına urundı yine efser ḳadeḥ
Şāḥ olup cünd-i ğamı almağa ḳaşd eyler ḳadeḥ
Kimse almasa déyü meclisde buseñ sākī
Her ḥabābı çeşm édinmiş la'lüñi gözler ḳadeḥ
3. Sen gözi mestāneden ayru dem-ā-dem ḥūn olup
Hep ḥarām olsun baña nūş eyler-isem ger ḳadeḥ
Ḳoma elden ayağı bir sīm-berle rüz u şeb
Gülşen içre nergis almışken eline zer ḳadeḥ
5. Būsesin alam déyü her demde la'l-i dil-beruñ
Tolaşur binmiş ayağa bezmi ser-tā-ser ḳadeḥ

436. Ğazel-i 'Aṭā.

Revān 1972: 153^a.

437. Ğazel-i Sebzī.

Revān 1972: 153^a.

Dil-berüñ 'aks-i ruḥın seyr étdürür miydi müdām
Olmasaydı **Sebziyâ** mir'ât-i İskender ḳadeḥ

438.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Gelse sâķī yine 'ayş étmege meydāna ḳadeḥ
Yürise devr édüben rind-i sülḥandāna ḳadeḥ
Cilveler eylese gülgünī Firengīler-ile
Girse ṭāvūs-şıfat nāz-ile cevlāna ḳadeḥ
3. Pāymāl eyleyüben 'ırzını şırlar bir gün
Ḳorḳarın düşe déyü meclis-i mestāna ḳadeḥ
Dil-berā sā'id-i sīmīn-nihālün üzre
Döndi bir tâze açılmış gül-i ḥandāna ḳadeḥ
5. Ağzınuñ ölçisin aldum çeküben āl-ile dün
Yemīnā teşne-dil imiş leb-i cānāna ḳadeḥ

439.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Geçmedin devrān-ı gül devr étsün éy dil-ber ḳadeḥ
Sāķi-i sīmīn-beden demdür şunarsa zer ḳadeḥ
'Adl ü dād étmekde cān nüşirevān olmuş-durur
Şāḥib-i cām olmada ya olmuş İskender ḳadeḥ
3. Bilmezüz geldi ne söz söyler ḥarāmī güşına
Ağzına anuñ ḳulaḳ tutup ṭurur diñler ḳadeḥ
Dem-be-dem derbend-i meclisde ḥarāmīler gibi
Kārbān-ı 'aqlumı almağa ḳaşd eyler ḳadeḥ

438. Ğazel-i Yemīnī.

Revān 1972: 153^b.

439. Ğazel-i Enverī.

Revān 1972: 153^b, Enverī: *Dīvan*: G. 28.

5. Keşf-i rāz étmek derûnında olanın fâş éder
Ağzı açuk kıpkızıl dīvāneye beñzer kadeh
Dest-i sâķī kırmızı güller-durur gül dalıdur
Olmış ol dal üzre éy ğonce gül-i aħmer kadeh
7. Şevķ-i mihrüñle kıomaz elden ayağı **Enverî**
Âfitābuñ nitekim gitmez elinden zer kadeh

440.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Devr-i lebünde bulmasa nām [u] nişān kadeh
Éller içinde olmaz-idi kām-rān kadeh
Güller götürdü bezm-i cemāline dil-berüñ
Gülzār-ı hüsne oldu meger bağbān kadeh
3. Yağmur gibi yağar tolu bezmünde sâķiyā
Dil bōstānını şuvarur rāygān kadeh
Bir al tūṭīdür mey-i gül-reng-i pür-şafā
Olmışdur **Revānî** aña āşiyān kadeh
5. Meclisde sâķī gelmege söylerse vechi var
K'olmuş berāt-ı sâ'idi anda nişān kadeh

441.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şan kevākibdür ḥabāb-ı mey meh-i enver kadeh
Toğsa sâķī-i hilāl-ebrü elinden per kadeh

440. Ğazel-i Revānî.

Revān 1972: 153^b, Revānî: *Dīvan*: G. 37.

Yazmada şiirin başlığı 5. beyitteki vechi kelimesi sebebiyle sehven *Ğazel-i Vechî* şeklinde kaydedilmiştir.

441. Ğazel-i Şu'ā'î.

Revān 1972: 153^b.

- Bezm-i mey içre zülâl-i la'lüñi nüş eylesem
Şanuram cennetde şunar sâķi-i Kevşer qadeh
3. Zülmet-i ğamdan ħalâş olmaĝa sâķi bir nefes
Nûr-ı meyden şu'le-dâr olup olur reh-ber qadeh
- Bir ayaĝ üzre olur ĥidmetde qâyim serv-i bâĝ
Sâ'id-i sîmîn ile dil-ber tûtersa zer qadeh
5. Ey Şu'â'î şanma cām içre ĥabâb-ı mey durur
Revzen-i meyden ruĥ-ı yâre nâzar éder qadeh

442.

Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şüfî éder mi 'ârif olan tevbe-i naşûh
Maĥbûb-ile şarâb durur çün ĝidâ-yı rûĥ
- Rûşen dil olmaĝ ister-iseñ âfitâb-veş
Rindâne al seĥerden ele bâde-i şabûĥ
3. Bir Ĥusrevâne genc durur her ĥum-ı şarâb
K'andan gedâ-yı 'ışķa érişür nice fütûĥ
- Bezm-i şafâda şüfî gözüñ aç ki nûr-ı mey
'An maşrıķı zücâcike-şemsi' d-đuhâ yelûĥ
5. Her kim **Revânî** vaşlın[ı] éder ise ârzû
Eyyûb şabrı-y-ile gerek aña 'ömr-i Nûĥ

443.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Her kaçan ol sîm-ber destine alsa zer qadeh
'Aks-i la'linden olur yâķût-veş aĥmer qadeh

442. Ğazel-i Revânî.

Revân 1972: 153^b, Revânî: *Dîvan*: G. 38.

3^a Ĥusrevâne: hoş Revânî Revânî: *Dîvan*: G. 38.

443. Ğazel-i Lâmi'î Efendi.

Revân 1972: 154^a.

- Naķş édelden cânına 'aks-i leb ü dendānuñı
Oldı çarĥ-āyīn cevāhir birle pür-zīver ķadeĥ
3. Cāna la'l-i yār gibi cān baĥışlar dem-be-dem
Çeşme-i ĥayvāndur el-ĥaķ işbu cān-perver ķadeĥ
- Ĥārı gül ĥārāyı la'l ü topraĥı altun éder
'Ayn-ı iksīr-i sa'ādetdür meger cevher ķadeĥ
5. Gün gibi seyr-i cihān eyler nazār éden aña
Ĥikmet usturlābdur yā cām-ı İskender ķadeĥ
- Cām-ı hicrān şuna déyü āĥ kim devrān aña
Kāse-i gerdūn gibi pür-ĥūn-ı dildür her ķadeĥ
7. **Lāmi'**inüñ yazagör(?) ĥırz-ı ķadeĥ ekfānına
Vérse cān ger lebleriñden şunmadın dil-ber ķadeĥ

444.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Meclis içre ĥonce-leblerle şafā sürer ķadeĥ
Ayaĥı yér başmayup rakķāş-veş döner ķadeĥ
- Baĥrı ĥūn olmuş şürāĥīnün içinde derdi var
Boynını egmiş döker derdin açar aĥlar ķadeĥ
3. Meclis içre ayaĥ üzre tırur mı-y-ıdı müdām
Olmasa cānā piyāle adlu bir çāker ķadeĥ
- Baĥr-i şevķ emvācı ĥālib olduĥı-y-çün sāķiyā
Bī-sütün keştī gibi 'azm-i kenār éder ķadeĥ
5. Bir dem içre 'asker-i derd ü ĥam-ı devrānı sır
Bezm meydānında oldu sāķiyā [şaf-der] ķadeĥ
- Olmasaydı sāķiyā bir şāhid-i nāzūk-mizāc
Reng alup la'l-i lebünñden düşmez-idi ter ķadeĥ

444. Ġazel-i 'Aṭā.

Revān 1972: 154^a.

Şiirin başlığında *Ġazel-i 'Aṭāyī* yazılmıştır, ancak şiir 'Aṭā'ya aittir.

7. Devr elinden bağı hür şohbet-be-şohbet geşt éder
Hak budur ki éy 'Aṭā bir 'āşıka beñzer kadeh

445.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Eger murād ise vérmek şafā-yı cevher-i rūh
Felek-mişāl yürüt sāğar-ı şarāb-ı şabūh
Buyurma tevbe baña ol şarābdan nāşih
Ki görse anı tutar cezm-i terk-i tevbe Naşūh
3. Hücūm-ı ğamdan baña anı étdi zevrak-ı mey
Kim étdi anı tūfān olanda keşt-i Nūh
Müdām çeşmüme kan doldurur hadeng-i ğamuñ
Yuva başumda tutan kuşları édüp mecrūh
5. Dil oldı tiğ-ı firākuñla şerha şerha velī
Ne sūd çün saña olmadı hāl-i dil meşrūh
Tenümde sancılı nāveklerūñle şādem kim
Der-i belā bu kilīd biledür baña meftūh
7. **Fuzūlī** oldı bélūñ fikriyle mūy-mişāl
Henüz bulmadı ol sırra ihtimāl-i vuzūh

446.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Leblerūñden öğrenüp éy yüzi gül efsūn kadeh
Ehl-i bezmūñ aqlın [aldı] eyledi mecnūn kadeh

445. **Ġazel-i Fuzūlī.**

Revān 1972: 154^a, Fuzūlī: *Dīvan*: G. 57.

Revān 1972'de yer alan bu şiir Fuzūlī Divānı'nın 57. gazeli olup, yazmada ikinci kez yer almaktadır. Bu şiirin 425 numaralı gazelden tek farkı 6. beyitin de yer almasıdır.

446. **Ġazel-i 'Azizī.**

Revān 1972: 154^a.

- Derd ü ğam bīmārına dāyim şifā-sāz olmağı
Bezm-i meyde eylemişdür başka bir kânun kadeh
3. Gün toğar şanmañ şabūhī étmek-içün bir seher
Sāki-i gerdün eline aldı bir altun kadeh
- Biz o rindân-ı kadeh-peymālaruz kim reşk éder
Bezmümüzde olmağa bu kâse-i gerdün kadeh
5. Meclisinde herkesün bezl-i şarāb-ı sürh éder
Sākiyā buldı meger gencīne-i medfūn kadeh
- Nev-bahār oldu yine her lāle-i bezm-i çemen
Aldı 'ayş u nūş içün destine bir gülgün [kadeh]
7. Bülbül olur her gören anı 'Azizī gūyiyā
Gülşen-i bezme olupdur ğonce-i mevzūn kadeh

İbtidā'-i Harfū'l-Hā'

447.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Benefşe zülfüne qarşu boyun eger güstāh
Ne hūb hem-dem-idi olmasa eger güstāh
- Ezildi leblerüne déyü aşdılar şekeri
Gör āhir eyledi bu yolda terk-i ser güstāh
3. Raķibi sür haremünden revā mıdur ki ola
Nedīm-i hāzret-i 'izzet-me'āb her güstāh
- Miyān-ı yārı kénār eylemek ümīdi ile
Kim er gibi tolaşur kucmağa kemer güstāh
5. Elini şundı ki **İshāk** öpe vü öpdi lebin
Kemāl-i luṭf u kerem bendeyi éder güstāh

447. **Ġazel-i İshāk Raḥmetu'llāh.**

Revān 1972: 154^b, İshāk Çelebi: *Dīvan*: G. 22.

448.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Kadeh ki cān vérüben la'lüñi öper güstāh
Kimesne görmedi devr içre bu kadar güstāh
Ne bî-hayālîğ olur bu ki ol gülün her dem
Harīm-i perdesini bād-ı şubh açar güstāh
3. Takıldı barmağuña şalınur yanuñca belī
Meger ki hātemi kıldı bu sīm ü zer güstāh
Meger ki kāmēt-i yāri görüp-durur kumrī
Ki serve qarşu éder nağme her seher güstāh
5. Dilerse la'l ü ruḥuñ **Lāmi**⁵ 'acebleme kim
Leṭāyif-ile efendi kılın éder güstāh

449.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Gözüñ harīm-i cemālünde kan éder güstāh
Belī hemişe olur mest-i haber güstāh
Serīr-i hüsne geçürdüñ bu deñlü yüz vérdüñ
'Aceb mi ger ola zülf-i ziyāde-ser güstāh
3. Şurāhī kan-ıla toldurdu şāğaruñ içini
Ki dem-be-dem leb-i yāri niçün öper güstāh
Niçün yabanda qala Ka'be gibi her maḥcūb
Piyāle gibi el üzre tutila her güstāh
5. 'Aceb degül şanemā göz içinde koptu
Haṭuñna beñzemedede olsa müşg-i ter [güstāh]

448. Ğazel-i Lāmi⁵.
Revān 1972: 154^b.

449. Ğazel-i Necātī.
Revān 1972: 154^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 44.

5^a göz: türk Necātī Beg: *Dīvan*: G. 44.

- Kim ola kim éde saña yavuz naẓar çelebî
Ki kimsene güneşe édemez naẓar güstâh
7. Meşel-durur bu ki göz görmese yüz utanmaz
Necâtiyâ ne 'aceb nergis ola ger güstâh

450.

Mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Şabâ uzadup elin zülfüñi öper güstâh
Kim oldı bî-ser ü pālarda bu kadar güstâh
Kemer kıocar bēlüñi āstīn öper elüñi
Bu sīm ü zerdür éden anları meger güstâh
3. Cemāli bāğ[1] temāşası çok-dur[ur] ol servüñ
Hilāf yok ki olur t̄alib-i şemer güstâh
Ne bî-hayālīg olur bu ki bir şeb ol güneşüñ
Sarāyı revzenesinden iner k̄amer güstâh
5. Ruḥına zülfi ne tañ el şunarsa ğabġabuña
Olur çü yüz bula hindü dahı beter güstâh
Gözüne nergis işitdüm ki beñzerem d̄ermiş
'Aceb degüldür eger ola bî-başar güstâh
7. H̄arīm-i 'ışk edebin **Aḥmed** okuma nādāndan
Ne bile şeh ḥaremi ḥürmetini her güstâh

450. **Ġazel-i Aḥmed Paşa.**

Revān 1972: 154^b, Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 28.

1^a öper: çeker Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 28.

3^a çokdur[ur]: içündür Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 28.

5^a ruḥına: ruḥında Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 28.

451.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Piyāle meclis içinde lebün öper güstāh
Nitekim cāme hemīşe tenün kıcar güstāh

Géceyi gündüze kıatup kıcarum ol güzeli
Şu kıoymasaydı gelüp ortaya seher güstāh
3. Lebinden almağa yāriün ben utanam buse
Revā mı kıoyına girse hemīşe her güstāh

Érişdi meykedeye muhtesib 'ale't-ta'cıl
Kopardı rind-i mey-āşāma şür u şer güstāh
5. Rızāsı olmayıcağ dil-berün lebin öpme
Bilürsin olmaz eyā **Sebzī** mu'teber güstāh

452.

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Düşerse pāyuña n'ola sirişk-i ter güstāh
Olur hemīşe bilürsin yetimler güstāh

Şurāhī kıan éder-ise 'aceb mi şöhetde
Müdām sāğar-ı bāde seni öper güstāh
3. Şarābı büsesüz içmez piyāle-i lebüne(?)
Anı da devr-i zamāndur éden meger güstāh

Şabāya mühr-i velāyet vérüp-durur Hāk kim
Hārīm-i kūyma yāriün gelür gider güstāh
5. Kıabāsı gibi şarılsam 'aceb mi ben dil-teng
Çeküp kenāra miyānın kıçar kemer güstāh

451. Ğazel-i Sebzī.

Revān 1972: 154^b.

452. Ğazel-i Şevkī.

Revān 1972: 155^a, Şevkī: *Dīvan*: G. 14.

- Zer arkasıyla saña karşı gelse âyîne
Ta'accüb étme ki éder şāhibini zer güstāh
7. 'Aceb mi **Şevkî** bulursa revāc-ı şî'r kesād
Tarîk-i şî're kadem başdı çünkü her güstāh

453.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel + --- / + + --- / + + --- / --

1. N'ola ger kuçsa miyānuñ kemer-i zer güstāh
Getürüp çokları ortaya zer eyler güstāh
Hāk-i sāgar Cem ü Cemşiddür éy pîr-i muğān
Haber ét sākîye kim dönmeye sāgar güstāh
3. Reşk odıyla yakılır rişte-i cānum ki niçün
Deger ol ārızı gîsü-yı mu'anber güstāh
Revzenüñden koma kim gün düşe hāvet-gehuñe
Harem-i şāha ne lāyık gire çāker güstāh
5. Beñzedürsin özüñi itlerine her sâ'at
Éy **Fuzûlî** olabilmez saña beñzer güstāh

454.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. Şalınur bāğ içre gördüm servi 'ar'ar şāh şāh
Kaddüñ añup sîneme çekdüm elifler şāh şāh
Şāh-veş zülfüñe barmağ tōlamadın āh kim
Erre-i ğam biçdi bu cismüm ser-ā-ser şāh şāh

453. **Ġazel-i Fuzûlî.**

Revān 1972: 155^a, Fuzûlî: *Dîvan*: G. 59.

454. **Ġazel-i Emrî.**

Revān 1972: 155^a, Emrî: *Dîvan*: G. 67.

1^a bāğ içre gördüm: gördüm çemende Emrî: *Dîvan*: G. 67.

2^a Şāh-veş: Şāne-veş / tōlamadın: tōlamadum Emrî: *Dîvan*: G. 67.

3. Zülfini tağıtdı zībā ḥaddi üzre mû-be-mû
Şaçdı gül üstine sünbül yine dil-ber şāḥ şāḥ
Bulmadum bir şāḥ-ı gül k'ola müşābih ḳaddüñe
Aradum eşcār-ı verdi éy semen-ber şāḥ şāḥ
5. Serv-ḳadler vaşf édüp dédükde bir şīrīn ḡazel
Emrī taḥsīn eyledi serv [ü] şanevber şāḥ şāḥ

455.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ūlün
Hezec + --- / + --- / + --

1. Baña 'arz étmesün mihr-i seḥer ruḥ
Degül ḥaddüñ gibi ferḥunde ferruḥ
Ḳatı açılmasun devrüñde ḡonca
İñen göstermesün gül-berg-i ter ruḥ
3. Alınmazdı göñül yār olmasaydı
Ser-i zülfüñ gibi keĵ-bāze ger ruḥ
Ṭarāvet kesb éder olsañ 'arafnāk
Olur berg-i semenden tāze-ter ruḥ
5. Dil-i **Bāķī** nice ābād olur kim
Yeter ol ḡamze-i fettān yaķar ruḥ

456.

Mef'ūlū fā'ilātū mefā'ilū fā'ilün
Muzāri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Şīrīn lebüñde ḥiĉ yaraşmaz cevāb-ı telḥ
Mergüb olur egerĉi kim sāķī şarāb-ı telḥ

5^a şīrīn ḡazel: şī'r-i bülend Emrī: *Dīvan*: G. 67.

455. **Ḡazel-i Bāķī.**

Revān 1972: 155^a, Bāķī: *Dīvan*: G. 33.

2^b göstermesün: 'arz étmesün Bāķī: *Dīvan*: G. 33.

3^b keĵ-bāze: kec-bāze Bāķī: *Dīvan*: G. 33.

5^b Yeter: Yıķar Bāķī: *Dīvan*: G. 33.

456. **Ḡazel-i Emrī.**

Revān 1972: 155^a, Emrī: *Dīvan*: G. 66.

- Hâtemde zehr ta'biye olunduğı gibi
Muzmerdür éy perî dehenüñde cevâb-ı telh
3. Acı söz-ile öldürür ol la'l-i âb-dâr
Güyâ ki şerbet-ile şunar zehr-i nâb-ı telh
Hecr-i ruhuñda hâl[üm]e acımasaydı gül
Olmazdı anuñ alnı derinden gül-âb-ı telh
5. Cânın acıtdı zehr-i ğamuñ ağlasa eger
Emrî-i şûr-bahtuñ olur eşk[i] âb-ı telh

457.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Kendü luftından édüpdür beni dil-ber güstâh
Yüz verüp ben kılına kıldı o server güstâh
Düşeliden berü ol zülf-i dil-âvîze gönül
Dostum kanda görürse seni şarkar güstâh
3. Göreyin başı kesilsün ki tolar qarşumda
Boynuña kollarını zülf-i mu'anber güstâh
Görmedi şîve-i reftâruñı benzer ki senüñ
Böyle serkeşlik éder bâğda 'ar'ar güstâh
5. Kalmaz eksükligüñe éy gönül ol şâh senüñ
Düş ayağına yüzün sür yüri yalvar güstâh
Hayretînüñ gelüñ eksükligine kalmayalum
Kulları şâh-ı kerîmüñ olur ekşer güstâh

1^b ki: kim Emrî: *Dîvan*: G. 66.

4^a acımasaydı: acımayaydı Emrî: *Dîvan*: G. 66.

4^b derinden: terinden Emrî: *Dîvan*: G. 66.

457. **Ġazel-i Hayretî.**

Revân 1972: 155^a, HD G 35.

2^a Düşeliden: Tolaşaldan Hayretî: *Dîvan*: G 35.

5^a şâh senüñ: şâh-ı kerem Hayretî: *Dîvan*: G 35.

458.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Kavs-i kazâdan alup eline kemân çarh
Tîr-i belâya cānumı étđi nişân çarh
Şanmañ şafağ bu dāmen-i eflākde tūran
Bir gün olur mı étmeye biñ dürlü kan çarh
3. Şanmañ güneş-durur o mehüñ şevkine seher
Gün gibi dāğ-ı mihriñi étđi 'ayān çarh
Fānūs-ı māh-ile tolanur géce küyüñü
Tā şubh érincedi şehā pās-bān çarh
5. Döndi yine boyunu bükük öksüz oğlana
Koyınā **Şābirī** kıya bir pāre nan çarh

459.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Devr eyledükçe bezmde cām-ı şarāb-ı sürh
Gören o bezme toğdı şanur āftāb-ı sürh
Cānum neşāt [buldı ki] her lağza cāmdan
Gülgün otağ-ı Cemüñ her bir habāb-ı sürh
3. La'l-i lebünde başladı haññuñ kızarmağa
Çeşmüm revān étse 'aceb mi bir āb-ı sürh
Hünāb-ı eşk katre-i āb tırmayup döker
Éy dīde her demüñ meger eyler hisāb-ı sürh
5. Āhum şu'a'idur ki [kōpan] sürh bād-veş
Şanma **'Azīzī** gökde görinen şehāb-ı sürh

458. Ğazel-i Şābirī.
Revān 1972: 155^b.

459. Ğazel-i 'Azīzī.
Revān 1972: 155^b.

460.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Kâmetüm âh okına çünki kemândur Ferruḥ
Da'vîye ma'nî vü hem 'ışka nişândur Ferruḥ

Sen ki şemşîr-ile 'âşıqlaruñı öldüresin
Ne mübârek dem ü ne kıtlu zamândur Ferruḥ
3. Söze geldükce olur tûṭî-i şîrîn-güftâr
Câme-i sebz-ile bir serv-i revândur Ferruḥ

Cânum ağzuma gelür büse kênâr édince
Sîm-ten gonce-dehen müy-miyândur Ferruḥ
5. Toğmadı başuma devlet güneşi éy **Yahyâ**
Gelmedi ḥânemüze ḥaylî zamândur Ferruḥ

461.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'lün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / --

1. Éy leṭâfet çemeni içre gül-i ter Ferruḥ
V'ey gülistân-ı melâḥatde semen-ber Ferruḥ

Ne perîsin ki qalür ḥüsnüñe ḥayrân melek
Ne beşersin ki gören üstüñe ditrer Ferruḥ
3. Ağzuñ ölçüsini aldum güzelüm zerre yok
Kılca bélüñ çarabını véremezler Ferruḥ

Şol kadar muşḥaf-ı ḥüsnüñ okudum dün gece kim
'ışk âyetlerini eyledüm ezber Ferruḥ
5. Söyleseñ gül-be-şekerler saçar éy cân ṭudağuş
Leblerüñ tâ ki gelür kıand-i mükerrer Ferruḥ

460. Ğazel-i Yahyâ Beg.

Revân 1972: 155^b, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 47.

461. Ğazel-i Zâ'ifî.

Revân 1972: 155^b.

- Oldı rüsvā-yı melāḥat delü gibi gön'lüm
Zülf-i zencîrine bend édeli dil-ber Ferruḥ
7. Dédiler böyle kim āşüfte-dil eyledi seni
Éy **Za'îfî** dédüm ol zülfi mu'anber Ferruḥ

462.

Mefā'îlün mefā'îlün fe'ûlün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Süvār olsa kaçan ol şāh ferruḥ
Sürer sümm-i semendine kamer ruḥ
Éder dördinci evde mihr şeh-māt
Kaçan naṭ'-ı melāḥatda sürer ruḥ
3. Faḳîre 'izz ü devlet gösterür yüz
Ne gün k'ol şāh-ı 'ālem 'arz éder ruḥ
Bulur 'ışk içre ḥüsnüñ i'tibārı
Olur şatranc içinde mu'teber ruḥ
5. Gözüme tār olur 'ālem o gün kim
Baña 'arz étmeye ol sîm-ber ruḥ
Başı devletlü ḳuldur ol ki şāhā
Ayaḡuña éder zîr ü zeber ruḥ
7. Gerek Leclāc ol éy **Remzî** éder māt
Seni bir lu'b-ile ol şāh ferruḥ

463.

Mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. Édüp nā-ehle maḳşūdınca mihr-ile vefā éy çarḥ
Édersin döne döne ehl-i cevri-ile cefā éy dost

462. Ğazel-i Remzî.
Revân 1972: 155^b.

463. Ğazel-i Naẓmî.
Revân 1972: 156^a, Naẓmî: *Dīvan*: G. 1207.

- Murâdı üzre her dünüñ dönersin üstine dâyim
Bu dün-perverlik olmuşdur ezelden hû saña éy çarḥ
3. Édüp ser-keşlik-ile herkesi ser-geşte-hâl âhir
Dönüp eylersin envâ'-ı cefâ vü cevri aña éy çarḥ
- Beni ser-geşte étdüñ döne döne vādî-i gamda
Olursuñ sen de ser-geşte benüm gibi n'ola éy çarḥ
5. Yér-ile dönmedüñ üstine **Nazmî**nüñ murâdınca
Saña ol hâkden kemter 'aceb n'étdi ola éy çarḥ

464.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āhumı ra'd eşkümi bārān éder her bār çarḥ
Yéridür ger zār zār iñlese ğaddār çarḥ
- Şol kadar dökdüm gözüm yaşın ki oldı her felek
Çeşmesâr-ı eşküm ayağında bir devvār çarḥ
3. İhtiyâr-ile döner şanma ser-i küyuñda gün
Nûruñı görmiş sürûrından urur nâ-çâr çarḥ
- Görinen meḥ şanma bir şāhuñ muraşşa' tâcıdur
Ġafil olma ḥvāce ömrüñ 'aynıdur ayyār çarḥ
5. Dūd-ı āhum murğına şeh-bāzlık göstermege
Éy **Behiştî** māh-ı nevden eylemiş minḳār çarḥ

464. Ġazel-i Behiştî.

Revân 1972: 156^a, Behiştî: *Dîvan*: G. 72.

465.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Bir nefes ten çün düşe sevgülü cānından ırāḥ
Ḳul gibidür kim ola devletlü ḥānından ırāḥ
Éşigüñden ayrılanuñ gökde yokdur yıldızı
Bī-sa'ādetdür olan şāh-ı cihāndan ırāḥ
3. Eşk-i ḥasret aķıt éy göz izi tozından cüdā
Seng-i miḥnet yaşdan éy baş āsitānından ırāḥ
Cān cemālūñsüz dem-ā-dem iñler éy ḥūr-i behişt
Şan ki bülbüldür düşüpdür gül-sitānından ırāḥ
5. Nice **Aḥmed** kim ġarībe şunıla ḥān-ı firāk
Loķma-i vaşluñ raķīb itüñ deḥānından ırāḥ

466.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Hāşā ki ol ḥāl-ile ola la'l-i nāb telḥ•
Datlu olur mevīz-ile olmaz ḥoş-āb telḥ
Mey la'l-i yāra degdügin[i] démeñüz gelür
Cān acısı gibi bize işbu cevāb telḥ
3. Burtarmasun igen yüzini rind-i cām-keş
Kim merḥabā-yı yār-ile gelmez şarāb telḥ

465. **Ġazel-i Aḥmed**

Revān 1972: 156^a, Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 148.

Bu gazel Aḥmed Paşa Dīvanı'nda Ḳāf harfli gazellerdedir.

1^a ten çün: kim ten Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 148.

3^b yaşdan: yaştan Aḥmed Paşa: *Dīvan*: G. 148.

466. **Ġazel-i Mesīḥī.**

Revān 1972: 156^a, Mesīḥī: *Dīvan*: G. 30.

1^a ol ḥāl-ile ola: ola ḥāl ile ol Mesīḥī: *Dīvan*: G. 30.

1^b Datlu: Tatlu Mesīḥī: *Dīvan*: G. 30.

- Mül hasretiyle acı yaşum şöyle dökeyin
Kim 'âlem içre mey gibi olsun her âb telh
5. Êy mest-i nâz koma **Mesîhî** göyinmesün
Zîrâ ziyâde yanıcağ olur kebâb telh

467.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gün yüzin 'arz eylemez derd ü dirîğ ol mâh-ruḥ
Ol sebebden géce gündüz derdüm oldı âh ruḥ
Ne baña şabr u taḥammül var ne ḥüsnuñde qarâr
Hâ déyince ḥaṭ gelür olmaz dahı âgâh ruḥ
3. Gülşen-i ḥüsniñi gördüm seyr éder mâh-ı siyâh
Hîç revâ mı vére bir hindûya her dem râh ruḥ
Şaḳın aldanma cihân naṭ'ına âḥir mât éder
Nâgehân açmaz yüzinden saña diye şâh ruḥ
5. Lâle ḥaddi ḥasretinden bu **Muḥibbî** ḥaste-dil
Sîne levḥine yazar kanlu yaş-ile âh ruḥ

468.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şubḥ-dem yırtup yüzin ğarḳ olsa ṭaṣn mı ḥûna çarḥ
Bunca dürr-i bî-ḥisâbı vérdi bir altuna çarḥ
Bir uğurdan çeşme-sâr-ı eşkümi kıldum revân
Ola kim bir dem murâdum kuṭbı üzre döne çarḥ

467. Ğazel-i Muḥibbî.

Revân 1972: 156^a, Muḥibbî: *Dîvan*: G. 311.

468. Ğazel-i Behiştî.

Revân 1972: 156^a, Behiştî: *Dîvan*: G. 74.

1 Yazmada bu beytin ikinci mısrası yerinde ikinci beytin ilk mısrası yer almaktadır.

3. Gelmişem bezm-i vücûda ikiden hâlî degül
Yâ ümîdüm bâdesin yâ zehr-i hasret şuna çarh
Dâyim eşk-i surh-ile dūd-ı siyâha hem-demüz
Reng-ile dermekdedür 'uşşâka döne döne çarh
5. Dem-be-dem yaşum döker yürür meger nâ-pâkdür
İster ol âb-ı revân-ıla **Behiştî** yuna çarh

469.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Sarkar oldı ruhuña zülf-i mu'anber güstâh
Yüz vérür her dem anı 'arızuñ eyler güstâh
Beñzerem dér yüzine bilmeyüp eksükligini
Neden oldı 'acebâ mâh-ı münevver güstâh
3. Kılca 'aybuñ bulımaz ol senüñ éy sîm-beden
Koma yanuña tolaşsun kemer-i zer güstâh
N'ola meclisde kızarursa yüzi hacletden
Öykünüp la'lüñe olmuş mey-i aħmer güstâh
5. Mihrüñi gördi **Vuşûlî** diler oldı vaşluñ
Her zamân luţfı şehüñ kulları eyler güstâh

4^b Reng-ile dermekdedür 'uşşâka döne döne çarh: Rengler virmekdedür 'uşşâka güne güne çarh Behiştî: *Dîvan*: G. 74.

5^a yürür meger nâ-pâkdür: beñzer cenâbet ehliğür Behiştî: *Dîvan*: G. 74.

469. **Ġazel-i Vuşûlî.**

Revân 1972: 156^b, Vuşûlî: *Dîvan*: G. 20.

1^b vérür: vérüp Vuşûlî: *Dîvan*: G. 20.

3^b Koma yanuña: Koma miyânuña Vuşûlî: *Dîvan*: G. 20.

470.

Müfte'ilün fâ'ilün müfte'ilün fâ'ilün

Münserih - + + - / - + - / - + + - / - + -

1. Kimsede ruhsâruña tākāt-i nezzāre yoḥ
‘Āşık[1] öldürelî şevk bir nazara çāre yoḥ
Bağrı bütünler baña ta'ne éderler müdām
Hālūmi şerḥ étmege bir cigeri pâre yoḥ
3. Yağdı benüm başuma dehr ğamın n'eylesün
Bādiye-i ışkda ben gibi āvāre yoḥ
Dehrde hemtā saña var-idi yoḥ désem
Var güzel çok velī sen gibi ḥūn-ḥvāre yoḥ
5. [Gözde] gezer çizginüp kaṭre-i eşküm müdām
Kaṭre-i eşküm gibi çarḥda seyyāre yoḥ
Çāk görüp gögsümi kılma ‘ilācum taḃīb
Zāyi‘ olur merhemün tende biter yare yoḥ
7. Zārıgum ıŝkdan var **Fuzūlī** velī
Ol meh-i bī-mihreden raḥm men-i zāre yoḥ

471.

Mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün

Muzārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Göñlümi étđi zülfi gibi tärmār ruḥ
‘Aqlumı aldı étđi meni bī-ķarār ruḥ
Gel luṭf-ile efendi açılsun güler yüzün
Ref' ét hicābı ‘arz édüp éy gül-‘izār [ruḥ]
3. Naṭ-ı cemāl üzre sürüp ḥāl-i baydaķın
Māt éyledi cihān[1] açup şāh-vār ruḥ

470. Ğazel-i Fuzūlī.

Revān 1972: 156^b, Fuzūlī: *Dīvan*: G. 60.

471. Ğazel-i Şem'ī.

Revān 1972: 156^b, Şem'ī: *Dīvan*: G. 28.

- Mir'ât içinde ruhlarıñuñ 'aksi gūyiyā
Naṭ'-ı hüsünde karşı konan éy nigār ruh
5. Hüsñüñ sarāyın eyledi cārüb-ı zülf pāk
Komadı zerre deñlü gönülde ğubār ruh
- Al-ile diller almağ-ıçün **Şem'iyā** yine
Gül gibi étdi al éder şikār ruh

472.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. 'Işk vaz' eyledi dilde yine bir kaşr-ı firāh
Olımaz aña [tetümmāt] sipihr-i nüh-kāh
- 'Işk bir devḥa-y-imiş bāğ-ı ezelde bitmiş
Halk-ı 'ālem aña bār iki cihāndur iki şāh
3. Güneşi gör ki adın mihr komuş germ olıben
Öykünüp 'ışka yaķar 'ālemi vay bu güstāh
- N'idügüm bilmedi kimse bu cihān bezminde
Ney gibi bağrumı 'ışk eylemeyince sūrāh
5. Derd-i **Zātī**ye 'ilāc étme ṭabībā yūri var
'Işk bīmār[1] cihān içre olur mı dervāh

473.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Bāğ-ı 'ışkuñda gönül murğ[1] uçup şāh-be-şāh
Şulu seftālūye meyl étse olur mı güstāh
- Sīnemüñ dāğın meyl étdi görüp ol yūzi gül
Meyl olur güller-ile zeyn olıcaķ her kırı şāh

^{6b} al éder: alların Şem'î: *Dīvan*: G. 28.

472. **Ġazel-i Zātī.**
Revān 1972: 156^b, Zātī: *Dīvan*: G. 107.

473. **Ġazel-i Şem'î.**
Revān 1972: 156^b, Şem'î: *Dīvan*: G. 29.

3. Gün gibi çalmağ-ıçün mihir ü maḥabbet topını
Hûb olur her ne kadar 'arşa-i dil olsa ferâḥ
Teng éder ḥālümü bir gonce lebûñ mihriyle
Bize eyvân-ı felek zerre kadar vérmedi kâḥ
5. Nice gûş eyleye Şem'î kişi ağıâr sözün
Penbe-i ğaflet ile toptoludur kâḥ-ı simâḥ

İbtidâ'-i Ḥarfü'd-Dāl

474.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel++--/++--/++--/++-

1. Eylesün vaşlını dermân dil-i bīmāra meded
Dostlar uşta ben öldüm baña bir çäre meded
Zahm-ı sinemden okuñ pärelerin hep alma
Dursun Allāhı severseñ hele bir päre meded
3. Güher-i cāmı yitürdük bizi ğam öldüriyor
Sākiyā gel bulagör kında ise ara meded
Géce tenhā eşigi ḥākinе yüzler süreyin
Şakınuñ kimse ḥaber vérmesün ağıāra meded
5. Mededüñ kalmadı feryād u fiğān eyleyicek
Saña kimden ére éy Bākī-i bī-çäre meded

4^a mihriyle: fikriyle Şem'î: *Dīvan*: G. 29.

5^b kâḥ: rāḥ Şem'î: *Dīvan*: G. 29.

474. Ğazel-i Bākī Sellemehu'llāhi Te'ālā.

Revân 1972: 157^a, Bākī: *Dīvan*: G. 40.

1^b uşta: işte Bākī: *Dīvan*: G. 40.

3^b bula gör: bulı vir Bākī: *Dīvan*: G. 40.

475.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Tā mu'anber kākülün ħurşide şalmışdur kemend
Bağlamışdur boynuma zencir-i zülfün bend bend
Kadd-i dil-cūsı nihālün gördi çün gülzârda
Tırdı ayağ üstine ta'zīm éder serv-i bülend
3. 'Anber-efşân zülfüne érmek diler cānā göñül
Allah Allah ne uzun sevdāya düşmiş derd-mend
Nāşihā pend eyleme 'ışkında ol meh-pārenün
Şöyle tolmışdur göñül kim kalmamışdur cāy-ı pend
5. Éy Selīmī 'ışkı sevdāsından anuñ baş çeken
Pārelensün tığ-ı miñnetle kalem [teg] bend bend

476.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Édersin şöfî bize çehreñi zerd
Kim olur senden andan derdüñe derd
Yüzine göredür sözi rakībün
Ki yüzi ekşi olur sözleri serd
3. Lebün ħaţtı mıdur yâ Hızr eliyle
Yazulmuş çeşme-sâr üstinde bir ferd
Gelelden ħaţ-ı müşğînün nigārā
Kim ola ħâtırına konmaya gerd

475. Ġazel-i Selīmī.
Revân 1972: 157^a.

476. Ġazel-i Necâtî.
Revân 1972: 157^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 46.

1^a şöfî bize: bize şöfî Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 46.

2^b Ki yüzi ekşi: Yüzi ekşinün Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 46.

5. Dögenler qara pullar cân u dil zâr
Elifler birle sînem tahta-i nerd
Senüñ zîbâ cemâlüne hey âdem
Firişte öykünürse baña gösterd
7. Yüzüni görmege cân vér **Necâtî**
Açar cennet qapusın çünki cömerd

477.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Êtdi şikâr gönlümi bir şûh-ı şeh-levend
Müjgân[1] tîr ü kaşı kemân tırrası kemend
Telh-i şarâb-ı guşsa-i devrân[1] def' éder
Şîrîn lebin dehânuma alsam niteki qand
3. Bu cism-i zerd ü zâr u nizâr-ile nice bir
Yanam firâquñ âteşine nitekim sipend
Her dūna şāh-ı gül gibi meyl étme dostum
Düşmez giyāha hem-ser olan serv-i ser-bülend
5. A'dā yanuñda hurrem ü handān u şādmān
Bākî gamında zâr u dil-efgār u müstmend

478.

Mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Mābeynümüzde olmaz-ise tañ mı ittiḥād
Sen pādişāh-ı 'ālem ü ben ez'afü'l-'ibād
Eyyām-ı devletüñde revā mı benüm begüm
Zulm-i şariḥ ola baña ağıyāra 'adl ü dād

477. Ğazel-i Bākî.

Revân 1972: 157^a, Bākî: *Dîvan*: G. 34.

478. Ğazel-i Yahyâ.

Revân 1972: 157^a, Yahyâ Beg: *Dîvan*: G. 48.

3. Cevr eyle déyeyin ola kim édesin vefâ
Zîrâ ki her sözüme édersün benüm 'inâd

Ebrûña nûn u 'aynuña şad-ı şafâ dédi
Levh-i zamānede okıyan kimseler sevâd
5. **Yahyâ** benefşe gibi görince melâletüm
Şâdam aña ki dil-ber olur gönca gibi şâd

479.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Şayd éderse n'ola ol âhûyı her vahşî ded
Çünkü ekşer güneşe menzil olur burc-ı esed

Şâribü'l-hamra tûtalum kim olur had lâzım
Kâzîyam niçün âzâr éde aña fevka'l-had
3. Ben kuluñ sağ koyup gayrılara kaşd étseñ
Beni anlardan öñürdi depeler tığ-i hased

Raḥmden şanma beni ol şanem öldürmedügin
Dirliğümüñ bilür olduğunu ölümünden eşed
5. Heykel ét boynuña éy dost **Mesîḥî** kolumı
Tâ saña degmeye yavuz dil-ile dîde-i bed

480.

Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
Ḥafîf + + - - / + - + - / + + -

1. Bulmak isterdi 'ışk içinde murâd
Yâr-ı Şîrîn degül midür Ferhâd

479. **Ġazel-i Mesîḥî.**

Revân 1972: 157^a, Mesîḥî: *Dîvan*: G. 35.

2^b niçün âzâr éde aña: anı niçün âzâr éde Mesîḥî: *Dîvan*: G. 35.

3^a koyup: koyuban Mesîḥî: *Dîvan*: G. 35.

480. **Ġazel-i Bâkî.**

Revân 1972: 157^b, Bâkî: *Dîvan*: G. 36.

- Defter-i fazl u dāniş evrâķın
Şarşar-ı āhum eyledi berbād
3. Günbed-i çarķ u şu'le-i āhum
Tığ-ı elmās u miğfer-i pūlād
Şeş-der-i ğamda zār ķaldı göñül
Oldı vuşlatuñ ķapusı küşād
5. **Bākī** hecrüñ ğamıyla cān vērđi
Dād éy pādişāh-ı 'ālem dād

481.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Lebleri mül yüzi gül ķāmeti bir serv-i bülend
'Ālemi kendüye ķul eyledi ol şāh-levend
Leb-i şīrīn ile gūyā ki ģaķ-ı sebzi anuñ
Bir yeşil tūťīye beñzer deheninde ol ķand
3. [Ĥamdüli'llāh] ki beni baĝladı Mecnūn yérine
Leylī-i zūlfine ķıldı dil-i dīvānemi bend
Pend bendine bizi aşma muķayyed oluruz
Zāhidā 'āşık-ı dīvāneye var eyleme pend
5. Uğrasun külbe-i aķzānumuza éy **Yahyā**
Göñül alçaķlığını eylesün ol serv-i bülend

481. Ğazel-i Yahyā.

Revān 1972: 157^b, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 54.

482.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşıkam bir dil-bere yok rahm[i] 'âşıklar meded
Baña kan ağlar acır sīnemde yanıklar meded
Şüreti naqşın gözüm gönlümde étmişken nihân
Havf éder cān görmesün déyü münâfıklar meded
3. Haşr olunca cām-ile geçsün ser-encāmuñ déyü
Bir du'ā eyleñ gelüñ ben meste ayıklar meded
Şām-ı hicrānda **Hayālī** rüz-ı vuşlat érmese
Şubh gibi mihr[i] gālib göñli şadıklar meded

483.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Éy dil gerekse vāsıta-i devlet-i ebed
Olmaz nigāruñ eşigi taşu gibi sened
Nā-dān elinden alma eger érse destüñe
Şeh-bāz-ı āşiyāne-i devlet yeden bi-yed
3. Gösterdi gāh zülfi karasın gehī kaşın
Deryā-yı hüsn-i dost 'ayān oldı cezr [ü] med
Derd-i maḥabbet eylese cismüm 'aceb mi zerd
İksir-i 'ışık-ı pāk-ile altun olur cesed
5. Āyine gibi halka mürā'ilik eylemez
Bākī şafā-yı hātır ile géydi bir nemed

482. **Gazel-i Hayālī.**

Revān 1972: 157^b, Hayālī Beg: *Dīvan*: 119/ G. 1.

Hayālī Beg'in bu şiiri yazmada 4 beyittir. Dīvanda yer alan 2. beyit bu yazmada bulunmamaktadır.

^{4a} hicrānda: hicrānın Hayālī Beg: *Dīvan*: G. Dāl 1.

483. **Gazel-i Bākī.**

Revān 1972: 157^b, Bākī: *Dīvan*: G. 43.

^{3b} oldı: itdi Bākī: *Dīvan*: G. 43.

484.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Gördüm éy dil minnet ister vérmege dünyā murād
Aña minnet étmedüm kırtuldum oldum nā-murād

Gerçek er oldur zen-i dehre murādın vérmege
Bilmeye andan murād almağı hem ašlā murād
3. Tığ-ı tecrîd-ile kaç'-ı māsivā kıldum yine
Kalmadı dil-dârdan ğayrı baña kaç'ā murād

Çihresi zerd içi pür-ğündür benüm gibi meger
Almamışdur bâğ-ı devrândan gül-i ra'nā murād
5. **Emriyā** dünyā murāduñ nice hāşıl eylesün
Çün degüldür řab'uña dünyā vü mā-fihā murād

485.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ğamzeñ ucından oldu aña çeşm-i pür-ümîd
Girye deminde kıanları aķar iki şehîd

'İlm-i cefā kitābını ders étmede bu gün
İķlîm-i Rûma gelmedi ħālûñ gibi ferîd
3. Düşinde görmeye bir ayak bāde ħāletin
Şōfî riyāzet-ile eger kim ola ķadîd

Şu 'arîzuñda ħař görüben düşdi ħaņçere
Étdi kıyās anı gören 'aks-i berg-i bîd
5. Geldi **Ĥayālî** kapuña 'arż-ı niyāz éder
Devlet ziyāde Pādişehüm 'ömr ber-mezîd

484. Ğazel-i Emrî.

Revân 1972: 157^b, Emrî: *Dîvan*: G. 73.

1^b étmedüm: itmeden Emrî: *Dîvan*: G. 73.

485. Ğazel-i Ĥayālî.

Revân 1972: 157^b, Ĥayālî Beg: *Dîvan*: 120/ G. 4.

486.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Eylerin zülfüñ hevâsıyla heves 'ömr-i medîd
Tîğ-ı müjgānuñ hamıyla kesmezin cāndan ümîd
Ayırup biri birinden leblerüñ şorsam n'ola
Ağzuñı anlar édüpdür ara yérde nā-bedîd
3. Hāk-i pāyüñden karanfûl eylese kuhl-i başîr
Çeşm-i ma'lûlinde bitmezdi anuñ mûy-ı sefîd
Va'de-i vaşl eyleyüp çeşmüñ açar dil bendini
Nitekim cādûlar efsûn-ile açarlar kilîd
5. Eyledi 'azm-i sefer vuşlat umarken ğurbete
Veh ki oldı ol perî gitdükçe **Fevrî**den ba'îd

487.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Şol kara hālûñ zenaḥdānuñda éy hõrşîd-ḥad
Bir Ḥabeşdür Mışr zındānında maḥbûs-ı ebed
Bellidür kim bād-ı āhından yanar 'āşıkıların
Āteş-i ruḥsārı her ḥüsn ehlinüñ éy lâle ḥad
3. Killetümden añlamañ peşmîne-püş olduĝumu
Jeng-i ğamdan gönlümün āyînesin şaḳlar nemed
Éy göñül bir sen degülsin derd-i yāre mübtelā
Bu cihānda bu belādan kırtulımaḫ hîç aḥad
5. Mîm ağzuñ dāl zülfüñ cānum u ömrüm-durur
Hey elā gözlüm meded şol mîm [ü] dālûñden meded

486. **Ġazel-i Fevrî**
Revân 1972: 158^a.

487. **Ġazel-i Necâtî.**
Revân 1972: 158^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 49.

3^b Jeng-i ğam: Zeng-i ğam Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 49.

Éy boyı servüm elif gibi yoluñda doğruyam
Râ kaşuñla dāl zülfüñ étmesünler beni red

7. Her kişi bir mesned-ile érişür bir devlete
Pādişāhum éşigüñ oldu **Necātīye** sened

488.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Dūr édüp gözden gözümi giryeden étdi sefīd
Ol siyeh-çeşmümden andan bu mıdı çeşm-i ümīd
Dostum benden ba'īd ü düşmene olduñ qarīb
Saña 'arz-ı hāl édenler düşse takrīb-i ba'īd
3. Göñlüm aldı éy perī bir buse luṭf édem déyü
Şehr-i hüsün içre dehānuñ ṭañ mı olsa nā-bedīd
Sāye-i hüsnuñ faķīr üstinden eksük étmedüñ
Bāreka'llāh pādişāhum 'ömr ü devlet ber-mezīd
5. Ḥasret-i dīdār-ı yār-ile düşüpdür ḥancere
Éy **Rızāyī** şanma düşdi āba 'aks-i berg-i bīd

489.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. Görelden kākülün cānānum Aḥmed
Tenümde kılca qaldı cānum Aḥmed
Ḥalāş ét göñlümi tā nār-ı ğamdan
Konağumdur ezelden cānum Aḥmed
3. Kāpuñdan kılma ben dervīş[i] maḥrūm
Gedā-yı kūyuñam sultānum Aḥmed

488. Ğazel-i Rızāyī.
Revān 1972: 158^a.

489. [?]
Revān 1972: 158^a.

- Yüzüñ mihrini görmem aylar-ile
Sitârem yok meh-i tâbânum Aḥmed
5. Bütün dünyâya yârim vérmezem ben
N'édem dünyâyı yâr-ı cânum Aḥmed

490.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Göñlüñ murâdına éreyin dér-iseñ Murâd
Vaşluñ ümîdin eyleyeni étme nâ-murâd
Birbirimizle yâr ola geldük qadîmden
Olsa ne var ğamuñla aramızda ittiḥâd
3. Ta'lim-ḥâne-i dile gel éy qaşı kemân
Tîr-i müjeñle tâ ki ola zaḥm ber-ziyâd
Ġâyet güzel bilür o şanem ḥüsni qadrini
'Uşşâkı gerçi eyler aña sũ-i i'tikâd
5. Câna revâ mıdur ki sen âyîne-şüretüñ
Éller süre şafâsını **İşhâk**uñ ola ad

491.

Mef'ûlî fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ben nâ-murâda érse eger sâġar-ı murâd
Bezm-i belâda qalmazdum böyle nâ-murâd
Vêrdüñ ḥalel 'aḳîdemüze la'l-i dil-beri
Beñzetme qanda étme dilâ sũ'-i i'tikâd

490. Ġazel-i **İşhâk**.
Revân 1972: 158^a, İşhâk Çelebi: *Dîvan*: G. 25.

491. Ġazel-i **Belîġî**.
Revân 1972: 158^a.
Belîġî'nin şiirinin maḳta beyti **Fevrî**'nin gazelinin matla beyti gibi görünmektedir. Başlık yanlış yere koyulmuştur.

3. Cânâ lebûnle birlige yétse 'aceb mi cân
Rûh-ile çünki ten arasında var ittiḥād
Şemşîr-i yâra müşteriyem naḡd-i cân-ile
Baş daḡı vérüp alur-idüm eylese mezād
5. Dünyâ sarâyı kimseye olur mı pâyidâr
Ḳanı **Belîgî** Rüstem ü Cem ne oldı Keyḡubād

492.

Mef'ûlû mefâ'îlün mef'ûlû mefâ'îlün
Hezec -- + / + --- / -- + / + ---

1. 'İşḡ ile belāya cânûm(?) derd ü ḡamuña mu'tād
Şahrâda benem Mecnûn daḡlarda benem Ferhād
Var-ise cihân içre 'işḡ-ile benem ancak
Mecnûna bedel maḡzûn Ferhâda bedel nâ-şād
3. Mecnûn-ile Ferhâda 'işḡ içre benem mürşid
Pîr-i ḡamuñ édelden bu yolda baña irşād
Vādî-i meşakḡatde Mecnûna benem hādî
Kûh-ı ḡam-ı fûrḡatde Ferhâda benem üstād
5. Esrâr-ı ḡam-ı 'işḡı **Fevrî** kime şerḡ étsün
Mecnûn ise bir cāhil Ferhād ise bir ırḡat

493.

Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün
Hezec+ --- / + --- / + ---

1. Dilerseñ k'ola cânuñ mülkî ābād
Ululanma şaḡın ey ādemî-zād
Ululandığı içün serv-i ser-keş
Başına her nefes toprak şaḡar bād

492. Ğazel-i Fevrî.

Revân 1972: 158^b.

493. Ğazel-i Hayretî.

Revân 1972: 158^b, Ḥayretî: *Dîvan*: G 43.

3. Ululandığı için Bî-sütûnuñ
Yüridi üstine yol kesdi Ferhâd
Ne deñlü yüksek uça murğ-ı çābük
Geçer boynına nāgeh dām-ı şayyād
5. Ululanmak düşer mi **Hayretî** hîç
Bir avuç āb ü hāk ü āteş ü bād

494.

Mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün
Muzāri' --- + / - + --- / --- + / - + ---

1. Fitne feninde zülfüñ olmuş iñen ser-āmed
Baş egdürüpdür aña ol turre-i müca'ad
Ebrûña beñzeyelden 'ālemde buldı şöhet
Māh-ı nevi gören dēr şalli 'alā Muḥammed
3. Dīvāne olma éy dil dolaşma zülf-i yāra
Çok bend éder saña ol olma aña muḳayyed
Ḥaddüñe lāle dērdüm lāle olaydı gül-bū
Beñzerdi ḳaddüñe serv olsa eger ki gül-ḥad
5. Şaklardı **Şabri** cānā gönlinde mihr-i 'ışkuñ
Nice nihān olur ol günden daḥı müşāhed

495.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. Göz ḥaṭtuñdan her demin maḥv étmedin bulmaz murād
Žāyi' eyler ḥüsnini ḥaṭtuñ sevād üzre sevād
Olabilmez çīn-i zülfüñden cüdā göz merdümü
Cāri olmuşdur bu 'ādet turrasuz olmaz midād

494. Ğazel-i Şabri.

Revān 1972: 158^b.

495. Ğazel-i Fuzūlî.

Revān 1972: 158^b, Fuzūlî: *Dīvan*: G. 62.

3. Göñlüñ āhumdan teraḥḥum şüretin gösterdi lîk
Mevcden şu naḳşına çok étmek olmaz i'timād
Eşk ü āhum nefreti kaç' étdi élden ülfetüm
Çizginen çevremde yā gird-ābdur yā gird-bād
5. Geçdi tenden oḳlaruñ tenhā ḳalup dil dem-be-dem
Nāleler [eyler] geçen hem-demlerin étdükçe yād
Çāk-i sīnemden göñül çıkdukça şād olsam n'ola
Öyle āfetden yaḳasın ḳurtaran olmaz mı şād
7. Ḳoyma nāḳış ehl-i derd içre **Fuzûlî**yi ṭabīb
Eyle bir dermān ki derdin éde gün günden ziyād

496.

Mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün

Muzâri ' -- + / - + -- / - - + / - + --

1. Bilsem nedür günāhum bakmaz yüzüme Aḥmed
Baña yazuḳ degül mi hey ümmet-i Muḥammed
Vallāhi evvel āḥir maḳşūdumuz cihānda
‘İsā lebinden anuñ bir büsedür mücerred
3. Ḳadr ü şerefde beñzer mihr-ile āsumāna
Her yer sāye şalsa şalınsa ol sehī-ḳad
Gözüm yaşın esirge men' eyleme ḳapuñdan
Étmez kerīm olanlar zīrā ki sâ'ili red
5. Ḳapuñda öldi gitdi ol devlet eşiginde
İşhāk-ı derd-mende olmadı kimse mesned

496. Ğazel-i İşhāk.

Revān 1972: 158^b, İşhāk Çelebi: *Dīvan*: G. 24.

497.

Mef'ulü fâ'ilâtün mef'ulü fâ'ilâtün

Muzâri ' - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. Câm-ı cihân-nümâdur mir'ât-i rûy-ı Aḥmed
Kim nâzırı olan dér şalli 'alâ Muḥammed
Her rûz dilde fikrüm her şeb dilümde zikrüm
Ol 'arız-ı münevver ol kākül-i müca'ad
3. Ḥayretde kaldı gördi bir ayak üstide serv
Gülzâra geldi tâ kim nâz-ile ol sehî-ḳad
Rûz-ı ḥayât-ı 'ömrüm erişdi âḥirine
Hecrûñ şebi velîkin zülfüñ mişâli mümted
5. Geldi kapuña **Fazlî** gün gibi yüz süriyü
Bu 'aşık-ı gedâyı luṭfuñdan eyleme red

498.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Güle ta'n étse ruḥuñ vechi var éy serv-i bülend
Yaraşur la'l-i lebüñ eyler-ise ḡonceye bend
Öykünür zülfine yârüñ varur elden ele misk
Görmedüm ancılayın daḥı yüzi ḳara levend
3. Lebi vaşfın işidenler ıştırıp parmaḡını
Dédiler ḳanda bulunur ola bunuñ gibi ḳand
Göñlüm eydür baña düş var anuñ ḥançerine
Beni başdan çıkarupdur dil-i düş-vâr-pesend
5. **Āḥî**nüñ érmez eli zülfüñe éy yâr senüñ
Atdı evc-i felege himmet-ile gerçi kemend

497. **Ġazel-i Fazlî.**

Revân 1972: 159^a.

Bu şiir Fazlî Dîvanı'nda bulunmamaktadır.

498. **Ġazel-i Āḥî.**

Revân 1972: 159^a, Āḥî: *Dîvan*: G. 14.

499.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Yāra geçmişler beni bir kaç münāfıklar meded
Zāyi' oldu bunca yıllık 'āşinālıklar meded
Cāme-i gül-gün ile ādemler öldürür nigār
Girdi gül gibi boyınca kana yazıklar meded
3. Hāba varmışken öpermiş dest-i cānānı raķīb
Olur imiş uyur ardınca uyanıklar meded
İçirüp āl-ile her dem ol gözi mestāneyi
Od şalarlar cānuma bir nice fāsıklar meded
5. Hālet-i nez' üzre **Yahyā** vuşlatuñ adın añar
Bu ecel uyhusıdur bī-çāre şayıklar meded

500.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cevre tırdı her yañadan serv-kāmetler meded
Dirliğümde başuma kopardı kıyāmetler meded
Turrelerle ğamzeler her dem aşup başmağdadur
Hey nedür 'āşıklara bunca siyāsetler meded
3. Hābs-gāh-ı ğamda kalduğum baña yétmez midi
Kal'a yaptı üstüme seng-i melāmetler meded
Kalmadı dil hānesinde nesne yağmā olmadık
Ġamzesindendür baña hep bu ğarāmetler meded
5. Baķıcaķ ruhsārına yārüñ **Kerīmī** āh éder
بائش göz yañulmuş 'alāmetler meded

499. Ġazel-i Yahyā.

Revān 1972: 159^a, Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 49.

5^b uyhusıdur: uykusıdur Yahyā Beg: *Dīvan*: G. 49.

500. Ġazel-i Kerīmī.

Revān 1972: 159^a.

501.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Nāledendür ney gibi āvāze-i 'ışķum bülend
Nāle terkin kılmazam bir dem kesilsem bend bend
Kıl meded éy baht yoksa kām-ı dil mümkün degül
Böyle kim ol dil-rubā bī-derddür ben derd-mend
3. Dāğlardur odlu gönlümde қarası қopmamış
Ya şebāt-ı 'ışķ için od üzre bir nice sipend
Açılır gönlüm gehi kim girye-i telhüm görüp
Açar ol gül-ruḥ tebessüm birle la'l-i nūş-ḥand
5. Ḥāk-i rāhuñdan beni қaldıra bilmez sāye tek
Қılsa gerdün āfitābuñ her şu'ā'ın bir kemend
Cām tūt dér sākī-i gül-çihre zāhid terk-i cām
Éy göñül fikr eyle gör kim ḥansıdur tūtmalu pend
7. Éy **Fuzūlī** süret-i faķruñ қabül-i dostdur
Hīç dervīşi senüñ tek görmedüm sulṭān-pesend

502.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Geçmeyeydi қāmetüñ ney-şekkere bir ince bend
Devr-i la'lüñde başı örtülü şatılmazdı қand
Zülf-i pür-çinüñ meh-i ruḥsāruñ üzre görelі
Dūd-ı āhum mihr-i 'ālem-tāba atmışdur kemend
3. Servden āvāze gelse şanma elḥān-ı tıyūr
Zıkr-i қalb-ile du'ā eyler saña serv-i bülend

501. Ğazel-i Fuzūlī.

Revān 1972: 159^a, Fuzūlī: *Dīvan*: G. 63.

502. Ğazel-i Ḥayālī.

Revān 1972: 159^a, Ḥayālī Beg: *Dīvan*: 119 / G. 2.

- Şem'lerle küyuña gelmiş géce mäh-ı felek
‘Âkıbet yüz qaralığıyla tutilur ol levend
5. Nây eylerse **Ḥayālī** bezmde nâlemle bahş
Pârelensün tığ-ı miḥnetle qalem-veş bend bend

503.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. Göñlüm olalı sen gül-i ḥandāna muḳayyed
Bülbül gibi oldum yine efğāna muḳayyed
Şad-pāre olursa n'ola şāne gibi sīnem
Oldum yine bir zülf-i perīşāna muḳayyed
3. Peymāne gibi ḥāṭırum olmazdı şikeste
Olsañ güzelüm cehd-ile peymāna muḳayyed
Zülfüñe zenaḥdānuña oldum yine mecnūn
Dīvāne olur rind-ile rindāna muḳayyed
5. Faḥr éder efendi ḳuluñ olmağ-ıla **Faḥrī**
Eyle ḳuluñı defter ü dīvāna muḳayyed

504.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī' -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Yıllarla yeldüm érmedi sen mähdan meded
Gör[en] dédi ki hey yazuğ Allāhdan meded
Bilmezlik-ile uğramışın dil belāsına
Yā Rabbī baña bir dil-i āgāhdan meded
3. Müşkil olurmuş ol ki içinden belā tura
Yandum yaḳıldum āh-ı ciger-kāhdan meded

503. Ğazel-i Faḥrī.

Revān 1972: 159^b.

504. Ğazel-i Necātī.

Revān 1972: 159^b, Necātī Beg: *Dīvan*: G. 52.

- Ġam leşkeri erişdi şebi-hûn éder dile
Sultânüm Allâh âh-ı seher-gâhdan meded
5. Rum éllerinden gibi hem alur hem öldürür
Yollar başıcı kâkül-i güm-râhdan meded
- Miskîn **Necâtî**yi haţ-ı hoş-bû türâb éder
Éy zülfi kıara érmez ise şâhdan meded

505.

Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün
Hezec + --- / + --- / + --

1. Şadâ-y-ile bu gün iş'âr éder 'ûd
Cihânda şöhet-i yâr oldu maşşûd
- Teni kabrinde hâk olmuş velîkin
Dağı Ayazı gözler çeşm-i Maḥmûd
3. Dil-i sengîn-i yâri eyledüm nerm
Egerçi âheni mûm étdi Dâvûd
- Ḥayâl-i lebleri arturdu âhum
Kanı 'âlemde bir helvâ-yi bî-dûd
5. **Ḥayālî** benliği sen terk édersen
Olur senden Ḥudâ vü halk hoşnûd

506.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -

1. Leb-i ḥandânuñ-ile kılduñ yâd
Eyleduñ mürdeleruñ rûḥını şâd

^{6b} Maḥta' beyti olan bu beyitten önce Necâtî Beg Dîvanı'nda bir beyit daha bulunmaktadır.

505. **Ġazel-i Ḥayālî**

Revân 1972: 159^b, Ḥayālî Beg: *Dîvan*: 121 / G. 6.

506. **Ġazel-i Bâkî.**

Revân 1972: 159^b, Bâkî: *Dîvan*: G. 37.

- Beni yād eyledün ihyâ étdün
Öldiler gitdiler ammâ hussâd
3. Tîr-i hecrünle berâber kıldı
Nâvek-i ğamze yine zaḥm[1] ziyād
Yûri éy serv-i ser-efrâz yûri
Ḳad-i bālâña érişmez şimşâd
5. Ḳâmetün kulluġına düşmeyicek
Olmadı serv-i hırâmân âzâd
- Bâķī**ye emr nedür sulṭânüm
Saña ḳul oldu muṭî' u münḳâd

507.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Sînemî tîġ-ı cefâ eyledi bir pâre meded
Yâre 'arz eylemege ḥâlûmî yok çâre meded
Sûz-ı 'ışķum nice yanam ben o mâha bilmem
Ḳalmadı dilde bugün zerrece güftâra meded
3. Pâyına yüzümü sürmekde éder iḳdâm
Elüm érmez benüm ol yâr-ı cefâ-kâra meded
Gel ṭabîbâ yetiş öldürmedin âlâm-ı firâķ
Şerbet-i vaşluñı şun 'âşık-ı bîmâra meded
5. Şabra yok çok mededün 'azm-i sefer ḳıl **Faḥrî**
Bundan özge daḥı olmaz saña bî-çâre meded

^{3b} ğamze yine: ğamzelerün Bâķî: *Dîvan*: G. 37.

507. **Gazel-i Faḥrî.**
Revân 1972: 159^b.

508.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Âşıkam bir dil-bere yok rahmi 'âşıklar meded
Baña kan ağlar acır sînemde yanıklar meded
Her gece encüm gibi bîdâr-ı kûy-ı dil-berin
Bir nazâr eyleñ baña hey gözi açıklar meded
3. Şüreti nağşın gözüm gönlümde étmişken nihân
Havf éder cân görmesün déyü münâfıklar meded
Haşr olunca cām-ile geçsün ser-encāmuñ déyü
Bir du'ā eyleñ gelüñ ben meste ayıklar meded
5. Şām-ı hicrānda **Hayālî** rûz-ı vuşlat étmese
Şubh gibi mihr[i] gâlib göñli şadıklar meded

509.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Êşiginde gider oldu dil-i âvâre meded
Dostlar olmaya mı bu gama bir çâre meded
Derdüm ol deñlü degüldür k'ola şerbetle 'ilâc
Beni size gerek ise meded ol yara meded
3. 'Âkil-i şâbir-idüm 'âşık-ı şeydâ kıldı
Yüz urup yalvaruñ ol gözleri bî-çâre meded
Éy göñül dostlaruñ uşañ [u] dil-ber fâriğ
Meger Allâhdan ére derdüñe bir çâre meded

508. **Ġazel-i Hayālî Beg.**

Revân 1972: 160^a, Hayālî Beg: *Dîvan*: 119/ G. 1.

Bu çalışmada 482. gazel olarak da yer alan bu şiir ikinci kez yazılmıştır.

509. **Ġazel-i Necâtî.**

Revân 1972: 160^a, Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 47.

3^b bî-çâre: sahhâra Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 47.

4^b bir çâre: bir pâre Necâtî Beg: *Dîvan*: G. 47.

5. Éy harîm-i haremüñ dâr-ı şifâ her derde
Şerbet-i vaşl-ile iriş dil-i bîmâra meded
Tâb-ı hasretler-ile yaqdı beni nâr-ı firâk
Serv-i nâz olmaz-ise sâye-i dîvâra meded
7. Zâr zâr ağlamağa haste **Necâtî** hâlin
Dil-i ğam-dîde-y-ile dîde-i hûn-bâra meded

510.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel+ + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. Yârdan yâra çü 'âdet ola varmak kâğıd
Ne içün gelmez elüñden iki barmaq kâğıd
Yazmam âyîne ise zer varağa vaşf-ı ruḥuñ
Hûb göstermez-imiş ḥaṭṭı çün alçaq kâğıd
3. Vaşf-ı ḥaṭṭuñ yérine ğayri yazu yazılsa
İnkisâr-ile koyar başına toprak kâğıd
Nefesinden bu dil-i mürde yine buldı ḥayât
Şimdi [bildüm ki Mesîḥâ-y-imiş] el-ḥaḥ kâğıd
5. Başuma gece hümâ kondı düşümde bu-y-imiş
Kim içürmiş baña ol dil-ber-i eşfaḥ kâğıd
'Arz-ı hâl eyler-idüm nâme-ile yâre ḥaḫîr
'Âdet olaydı gedâ beglere yazmak kâğıd
7. Sürḥ-i eşkümlerle ḳaralansa ḥikâyât-ı ğamum
Fevriyâ ḳalmaz idi dünyede hîç aḳ kâğıd

510. Ğazel-i Fevrî.
Revân 1972: 160^a.

511.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. Gelüp ben 'andelîbin eylemez şād
Elinden ol gülün feryād feryād

Yüzinde hāl-i hindū gibi tarrār
Düşinde görmedi 'Ayyār-ı Bağdād
3. Tılsım ile iki şemşîr kılmış
İki kaşın ruḥı gencine üstād

Yazarken şeklin olmuş naḡs-ı dīvār
Baḡup sīb-i zenaḡdānına Behzād
5. Beñidür murḡ-ı dil şehbāz-ı 'ıṣṣuñ
Ten-i pür-dāḡum oldu dām-ı şayyād

Meh[-i nev] tişesine reşk édermiş
Keserken Bīsütün daḡını Ferhād
7. **Ḥayālī** kaşr-ı 'ayşa urmaduñ el
Ḥabābuñ ḡanümānı oldu ber-bād

512.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. Kıldı āfākı münevver tal'at-ı raḡşān-ı 'ıyd
Ḥalka dībālar géyürdi mäh-ı nūr-efşān-ı 'ıyd

Cāme-i dībā ile ṭāvūs-ı zerrīn-bāldür
Dil-rübā kim eyler ol reftār-ile cevlan-ı 'ıyd
3. Şalınur her şāḡ-ı gül nāzūk nihāl-i ergavān
Bāḡ-ı cennetden nişān vérdi bahāristān-ı 'ıyd

511. **Ġazel-i Ḥayālī Beg.**

Revān 1972: 160^a, Ḥayālī Beg: *Dīvan*: 121 / G. 5.

512. **Ġazel-i Bākī Efendi.**

Revān 1972: 160^a, Bākī: *Dīvan*: G. 39.

- Şimdi tîğ-ı cevri-ile öldürme kurbân olduğum
‘İyd-i Edhâ geldüğünde eyle sen kurbân-ı ‘ıyd
5. ‘Âşıkâ ihsân ise maşşûd elüñde dostum
Dest-bûsuñdur muhaşşal **Bâkî**ye ihsân-ı ‘ıyd

^{4b} eyle sen: idesin Bâkî: *Dīvan*: G. 39.

SONUÇ

Hacimli oluşu kadar içinde yapılmış olan şiir seçkileriyle de dikkati çeken bir şiir mecmuası üzerinde yapılan bu çalışmada ulaşılan sonuçları şöyle sıralayabiliriz:

Derlendiği dönemin ve daha önceki asırların şiir zevkini ortaya koyan bu mecmua, tarihi metin araştırmacıları için önemli bir kaynak olarak kullanılabilir.

Bu çalışma, daha önce yapılan Osmanlı şiiri çalışmalarında adı geçmeyen veya üzerinde çalışma yapılmamış şairleri ve bu şairlere ait şiirleri ortaya koymaktadır.

Daha önce divanı veya divançesi hazırlanmış bazı şairlere ait yayınlanmamış şiirler, bu çalışmayla gün yüzüne çıkarılmıştır. Böylece ilgili şairin divanı üzerinde yapılacak daha sonraki çalışmalarda daha tekmil bir metin ortaya konulabilecektir.

Ayrıca mecmualar için, mecmuayı tertip eden veya yalnızca istinsah eden mürettib veya müstensihin şiirleri tekrardan nasıl kurguladığı da bu çalışmayla ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bir şaire ait aynı vezin ve kafiyedeki şiirleri beyit veya mısra boyutundaki değişikliklerle müstensihin veya mürettibin yeniden, farklı bir şekilde ortaya koyduğu bu çalışmadaki gerekli notlarla gösterilmiştir.

Yine daha önceden şiirleri yayınlanmış bazı şairlerin şiirlerine, bu çalışmayla yeni beyit veya bendlerin eklenmesi gerekliliği ortaya konulmuştur.

Bu çalışmayla ayrıca, daha önce yayınlanan şiirlerde geçen bazı kelimelerin daha doğru tercihlerinin olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKLAR

- ÂHÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mustafa S. KAÇALIN: *Âhî Dîvân (e-kitap)*, 69 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 10.10.2012]
- AHMED PÂŞÂ: *Dîvân*: [hzl.:] Ali Nihad TARLAN: *Ahmed Paşa Divanı*: İstanbul 1966, XXI+406 s. , Milli Eğitim Bakanlığı.
- ÂHMEDÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Yaşar AKDOĞAN: *Ahmedî Dîvân: (e-kitap)*, 664 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 10.10.2012]
- ‘AMRÎ: *Dîvan*: [hzl.:] Mehmed ÇAVUŞOĞLU: *Amrî Dîvan- Tenkitli Basım*: İstanbul 1979, 190 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No. 2538.
- AVŞAR, Ziya: *Edirneli Nazmî, Hayatı-Edebî Kişiliği-Eserleri, Türkî-i Bâsit ve Gazelleri Dışındaki Nazım Şekil ve Türleri*: Niğde 1998, 665 s., 2.C., Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- AYDEMİR, Yaşar: “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Dergisi* Tunca Kortantamer Özel Sayısı: (3 c.) 2007 (Summer), Vol. 2/3, I. sy., 122-137 s.
- BÂKÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Sabahattin KÜÇÜK: *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*: Ankara 1994, XVIII+472+3 s. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları: 601.
- BEHİŞTÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Yaşar AYDEMİR: *Behiştî Dîvânı Behiştî Hayatı Şahsiyeti Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni*: Ankara 2000, XIV+768 s., Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları: 3298, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi 1197, Divanlar Dizisi 8.

- BÜYÜK, Sonay: *Hüseyin Ayvansarâyî'nin Eş'ârname-i Müstezâd Adlı Eseri(100b-150a) İnceleme-Metin*, İstanbul 2009, 348 s., Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- CEM SULTÂN: *Dîvân*: [hzl.:] Halil ERSOYLU: Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı C. I: İstanbul 1981, 276 s., Tercüman 1001 Temel Eser.
- CİNÂNÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Cihan OKUYUCU: *Cinânî Hayatı, Eserleri, Dîvânının Tenkidli Metni*: Ankara 1994, XXXVII+770s. Atatürk Kültür, Dil veTarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları: 570.
- ÇINAR, Reyhan: *Hüseyin Ayvansarâyî'nin Eş'ârname-i Müstezâd Adlı Eseri(1b-49b) Metin-İnceleme*, İstanbul 2007, 321 s., , Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- DEVELLİOĞLU, Ferit: *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*: Yayına Hazırlayan: Aydın Sami GÜNEYÇAL, Yeniden Düzenlenmiş ve Genişletilmiş 11. Baskı, Ankara 1993, XIX+1195 s. Aydın Kitabevi Yayınları Sözlük Dizisi: 1.
- EMRÎ: *Dîvân*: [hzl.:] M. A. Yekta SARAÇ: *Emrî Divanı*: İstanbul 2002, 389 s. ,Klasik Türk Edebiyatı Dizisi No: 1, Eren Yayıncılık.
- ENVERÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Zeynep SABUNCU: *Enverî: Hayatı,Dîvânı*: İstanbul 200, V+182+115 s., Yayınlanmamış Çalışma: İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi Fotokopi Nüsha.
- FAZLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mustafa ÖZKAT: *Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*: İstanbul 2005, VII+403 s., Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

FIGÂNÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Abdülkadir KARAHAN: *Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figânî ve Divançesi*: İstanbul 1966, 18+XXX+214+29 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları: 1181.

FUZÛLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Kenan AKYÜZ-Sedit YÜKSEL-Süheyl BEKEN-Müjgan CUNBUR: *Fuzulî Türkçe Dîvân*: Ankara 1958, XI+573 s., İş Bankası, Türk Tarih Kurumu Basımevi.

GELİBOLULU Mustafa Âlî: *Dîvân*: [Hazırlayan] AKSOYAK, İ. Hakkı: Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvân II. Tenkitli Metin: [Yayına Hazırlayan] Cemal KAFADAR, Gönül ALPAY TEKİN: XII+ 306 s., Doğu Dilleri ve Edebiyatlarının Kaynakları: 73, Türkçe Kaynaklar LXIII, Yayınlandığı Yer: Harvard Üniversitesi Yakınoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü 2006.

GÜLER, Güler : “Ahdî ve Gülşen-i Şu‘arâ Bibliyografyası ve Yayınlanmamış Şiirleri”: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi: C. 6: S. 1-2: s.107-119: Elazığ 1994.

HALİLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Orhan Kemal TAVUKÇU: Halilî and His Fütkat-nâme: XVI+ 307 s., Doğu Dilleri ve Edebiyatlarının Kaynakları: 86, Türkçe Kaynaklar LXXVI, Yayınlandığı Yer: Harvard Üniversitesi Yakınoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü 2008.

HARİMÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Öykü AKIN, *Harîmî (Şehzâde Korkud) Dîvânı'nın Nesre Çevirisi ve İncelenmesi*: İstanbul 2009, 92 s., Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

HAYÂLÎ BEG: *Dîvân*: [hzl.:] Ali Nihat TARLAN: Hayâlî Bey Divânı: İstanbul 1945, 24+450 s., İstanbul Millî Eğitim Bakanlığı.

- ḤAYRETÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mehmet ÇAVUŞOĞLU-M. Ali TANYERÎ: *Hayretî Divan Tenkitli Basım*: İstanbul 1981, XXIII+448 s. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları: 2868.
- HECRÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Ömer ZÜLFE: *Hecrî [ö. 1557] Kara Çelebî Muhyiddîn Mehmed Dîvân*: İstanbul 2009, 283 s., YayınEvi.
- HİLÂLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] İsmet ŞANLI: *Hilâlî Dîvânı*: Bursa 1999, 174 s., Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- İPEKTEN, Haluk: *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*: İstanbul 2011, 347 s., Dergâh Yayınları.
- İPEKTEN, Haluk-Mustafa İSEN-Recep TOPARLI-Naci OKÇU-Turgut KARABEY: *Tezkirelere Göre Dîvân Edebiyatı İsimler Sözlüğü*: Ankara 1988, XII+578 s., Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 942, Kaynak Eserler Dizisi: 12.
- İSHÂK ÇELEBÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mehmet ÇAVUŞOĞLU-M. Ali TANYERÎ: *Üsküblü İshâk Çelebi Divan Tenkidli Basım*: İstanbul 1989, 378 s., Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları No: 15, Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları No: 2. İstanbul 1945, 24+450 s., İstanbul Millî Eğitim Bakanlığı.
- KARAMANLI NİZÂMÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Halûk İPEKTEN: *Karamanlı Nizâmî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*: Ankara 1974, VI+291 s., Atatürk Üniversitesi Yayınları No.208: Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 44 Araştırma Serisi No. 35.
- KARATAY, Fehmi Edhem : *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*: Din, Tarih, Bilimler, Filoloji, Edebiyat, Mecmualar: İstanbul 1961, XIII+644+526 s., Topkapı Sarayı Müzesi Yayınları : 11.

- KARTAL, Ahmet: *Basîrî ve Türkçe Şiirleri* : 1. Baskı, Ankara 2006, 144s., Akçağ Yayınları, Kaynak Eserler/224.
- KURTOĞLU, Orhan: *Zâtî'nin Dîvânı'nın Gazeller Dışında Kalan Şiirleri Üzerine Bir Araştırma*: Ankara 1995, LXXII+268 s., Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Doktora Tezi.
- KUT, Günay “Mecmua” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Devirler / İsimler / Eserler / Terimler*: (8 C.) İstanbul, 1986, C. VI, 170-173 s., Dergâh Yayınları.
- MAZIOĞLU, Hasibe: “*Ahdî-i Bağdâdî ve Şiirleri*” : Türk Dil Kurumu Belleten: S.7: s. 95-150.
- ME'ÂLÎ: Dîvân: [hzl.:] AMBROS, Edith: *Candid Penstrokes The Lyrics of Me'âlî, and Ottoman Poet of the 16th Century*, Klaus Schwarz Verlag Berlin 1982, XII+520 s.
- MECDÎ: Dîvân: [hzl.:] Ayşe Derya ESKİMEN: *Mecdî Mehmed Efendi'nin Gazelleri (Metin-İnceleme)*: Ankara 2008, 161 s., Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- MEHMED SÜREYYA: *Osmanlı Ünlüleri*: Eski Yazıdan Yeni Yazıya Hazırlayan: Nuri AKBAYAR, 1. Baskı, İstanbul 1996, 5. C., c.1., Tarih Vakfı Yurt Yayınları 30.
- MESİHÎ: Dîvân: [hzl.:] Mine MENGİ: *Mesihi Divanı*: Ankara 1995, V+303 s., Atatürk Kültür Merkezi Divanlar Dizisi 1.
- MUHİBBÎ: Dîvân: [hzl.:] Coşkun AK: *Muhibbî Divanı*: Ankara 1987, 875 s., Kültür Bakanlığı 1000 Temel Eser Dizisi: 129, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 712.

MURÂDÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Ahmet KIRKKILIÇ: *Sultan Üçüncü Murâd(Murâdî) Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divânının Tenkitli Metni*(2 c.): Erzurum 1985, 685+420 s., Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Doktora Tezi.

NAZMÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Sibel ÜST: *Edirneli Nazmî Dîvânı (e- kitap)*: Ankara 2012, 3981 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 12.02.2013]

NECÂTÎ BEG: *Dîvân*: [hzl.:] Ali Nihad TARLAN: *Necati Beg Divanı*: İstanbul 1963, [II]+XXVIII+557 s., Millî Eğitim Basımevi. II. Basım: İstanbul 1997, XV+557 s., Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları: 2342, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 592, Türk Edebiyatı Dizisi: 25.

NESİMÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Hüseyin AYAN: *Nesimî Divanı*: Ankara 1990, 438 s., Akçağ Yayınları.

RAHMÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mustafa ERDOĞAN: *Bursalı Rahmî Dîvânı (e- kitap)*: 2011, 456 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 04.01.2013]

REVÂNÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Ziya AVŞAR: *Revânî Dîvânı (e-kitap)*: 293 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 10.10.2012]

ŞABRÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Hasan KASIR: *Sabrî Mehmed Şerif Dîvânı (İncelem-Karşılaştırmalı Metin)*: Erzurum 1990, IV+[1]+336+[1] s. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

SEHÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Hakan YEKBAŞ: *Sehî Bey Divânı*: İstanbul 2010: 383 s., Kitabevi.

SELİKÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Ömer ZÜLFE: *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri*: Ankara 2006: 250 s., Edebiyat.

ŞUN'Î: *Dîvân*: [hzl.:] Halil İbrahim YAKAR: *Gelibolulu Sun'î Dîvânı ve Tahlili*: İstanbul 2002, XXVIII+616 s., İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Doktora Tezi.

SÜRÜRÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Halil İbrahim OKATAN: *Sürûrî Dîvânı*: Ankara 2010: 387 s., Engin Matbacılık.

ŞEM'Î: *Dîvân*: [hzl.:] Murat Ali KARAVELİOĞLU: *On altıncı Yüzyıl Şairlerinden Prizrenli Şem'i'nin Divanı'nın Edisyon Kritiği ve İncelenmesi (e-kitap)*: 2011, 5+132 s. Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 10.10.2012]

ŞERİFÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Sadık YAZAR: *Seyyid Şerîfî Mehmed Efendi; Hayatı, Dîvânı ve Hilyesi*: İstanbul 2006, VII+422 s., Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

ŞEVKÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Halil İbrahim YAKAR: *Edirneli Şevkî ve Dîvânı*: Konya 2010: 493 s., Palet Yayınları.

ŞEYHÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Halit BİLTEKİN: *Şeyhî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizi)*: Ankara 2003, CXXIII+533 s., Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Doktora Tezi.

ŞUHÛDÎ: *Dîvânçe*: [hzl.:] Ertuğrul CAN: *Şuhûdî Dîvânçesi*: Adana 2005, VII+202 s., Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

TÂCÎ-ZÂDE CA'FER ÇELEBÎ: *Dîvân*: [hzl.:] İsmail Erünsal: *The Life And Works Of Tâcî-Zâde Ca'fer Çelebi, With A Critical Edition Of*

Hıs Dîvân: İstanbul 1983, C.1 CXXXX+518, C.2 CXXXX+523 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No:3103: Edebiyat Fakültesi Basımevi.

TARLAN, Ali Nihad: *Şiir Mecmualarında 16. ve 17. Asır Dîvân Şiiri Ulvî Me'âlî Nihânî Feyzî Katibî*: İstanbul 1948, Fasikül 3, Seri: 1, 95 s., İstanbul Üniversitesi Yayınlarından No: 356 Edebiyat Fakültesi Türk Fili ve Edebiyatı Dalı.

TARLAN, Ali Nihad: *Şiir Mecmualarında 16. ve 17. Asır Dîvân Şiiri Rahmî ve Fevrî*: İstanbul 1948, Fasikül 1, Seri: 1, VIII+110 s., İstanbul Üniversitesi Yayınlarından No: 356 Edebiyat Fakültesi Türk Fili ve Edebiyatı Dalı.

‘ULVÎ : *Dîvân*: [hzl.:] İsmail ÇETİN: *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı, Edebî Şahsiyetive Dîvânının Tenkidli Metni)*: Elazığ 1993, [1]+XX+[1]+626 s. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

UŞŪLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mustafa İSEN: *Usûlî Hayatı Sanatı ve Dîvânı*: Erzurum 1988, XLIX+265 s., Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları: 16.

VAŞFÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Mehmed ÇAVUŞOĞLU: *Vasfî Dîvan- Tenkitli Basım*: İstanbul 1980, 164 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No. 2709.

VUŞŪLÎ: *Dîvân*: [hzl.:] Hakan TAŞ: *Vusûlî Dîvân (İnceleme-Metin Çeviri-Açıklamalar-Dizin) (e-kitap)*: Ankara 2010, 368 s., Kültür Bakanlığı. [Erişim tarihi: 10.10.2012]

YAHYĀ BEG: *Dîvân*: [hzl.:] Mehmet ÇAVUŞOĞLU: *Yahya Bey Divan*: İstanbul 1977, XVI+646 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları: 2233.

ZĀTÎ: *Dīvān:* [hızl.:] Ali Nihat TARLAN: *Zâtî Divanı* (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) Gazeller Kısmı: C.1., İstanbul 1968, XXXII+496 s. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No: 1216.

ZİHNÎ: *Dīvān:* [hızl.:] Muhsin MACÎT: *Erzurumlu Zihnî Dîvânı* : Ankara 2001, XII+304 s., Kültür Bakanlığı Sanat Edebiyatı Kültür Bakanlığı Yayınları: 395.

ÖZGEÇMİŞ

1988 yılında Burdur'un Bucak ilçesinde doğdu. İlköğrenimi Bucak'ta, ortaöğrenimini Isparta-Gönen'de tamamladıktan sonra Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünden 2011 yılında mezun oldu. 2012'nin eylül ayında Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Halen aynı bölümde görev yapmaktadır.